

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Büşra ÇELİK

TOPKAPI SARAYI KÜTÜPHANESİ REVAN NO: 1969'DA KAYITLI
MECMŪ'A-I EŞ'ÂR (VR. 1-168)
(İNCELEME-METİN)

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2015

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Büşra ÇELİK

TOPKAPI SARAYI KÜTÜPHANESİ REVAN NO: 1969'DA KAYITLI
MECMŪ' A-I EŞ' ĀR (VR. 1-168)
(İNCELEME-METİN)

Danışman

Yrd. Doç. Dr. Furkan ÖZTÜRK

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2015

Akdeniz Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Büşra ÇELİK'in bu çalışması jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Şevkiye KAZAN NAS (İmza)

Üye (Danışmanı) : Yrd. Doç. Dr. Furkan ÖZTÜRK (İmza)

Üye : Yrd. Doç. Dr. Ramazan BARDAKÇI (İmza)

Tez Başlığı : Topkapı Sarayı Kütüphanesi Revan No: 1969'da Kayıtlı
Mecmū'a-ı Eş'âr (Vr. 1-168) (İnceleme-Metin)

Onay : Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Tez Savunma Tarihi : 15/07/2015

Mezuniyet Tarihi : 23/07/2015

Prof. Dr. Zekeriya KARADAVUT
Müdür

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ.....	ii
ÇEVİRİYAZI ALFABESİ	v
KISALTMALAR LİSTESİ	vi
ÖZET.....	iii
SUMMARY.....	iv
ÖNSÖZ.....	ii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

REVAN 1969 NUMARALI MECMÜ'A-İ EŞ'AR'IN İNCELEMESİ

1.1. Eserin Tavsifi.....	3
1.2. Mecmûada Yer Alan Şairler	3
1.3. Mecmûada Yer Alan Şairler Listesi; Nazım Şekilleri ve Şiir Sayıları	38
1.4. Mecmûada Yer Alan Şiirlerin Vezinleri	46
1.5 Mecmûada Karşılaşılan Bazı Sorunlar	49
1.5.1. Başlık ve Mahlas İle İlgili Sorunlar	49
1.5.2. İmla İle İlgili Sorunlar.....	50

İKİNCİ BÖLÜM

METİN

SONUÇ.....	427
KAYNAKÇA	428
ÖZGEÇMİŞ	432

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1.1 Nazım Şekillerini, Şiir Numaralarını ve Şairleri Gösteren Dizin	4
Tablo 1.2 Şairler ve Nazım Şekilleri Dizini	38
Tablo 1.3 Lâ-edrî Şiirlerin Nazım Şekilleri Dizini.....	46
Tablo 1.4 Kullanılan Vezinler ve Şiir Numaraları	46

ÖNSÖZ

Bu çalışmada Topkapı Sarayı Kütüphanesi Revan 1969 numarada kayıtlı olan şiir mecmûası incelenerek metin ortaya konulmuştur. 16. yüzyıl ortasında yahut sonunda tertip edildiği düşünülen 168 varaktan oluşan mecmûada ya da kütüphane kayıtlarında mürettebine dair bilgi bulunmamaktadır.

Çalışma İnceleme ve Metin olmak üzere iki kısımdan oluşmaktadır. İnceleme bölümünde Mecmû'a türünün çeşitleri, Klasik Türk Edebiyatı'na katkıları, yararları ve önemi hakkında bilgi verildikten sonra tez konusunu teşkil eden Topkapı Sarayı Kütüphanesi Revan 1969 numarada kayıtlı olan şiir mecmûasının nüsha tavsifi yapılmış ve mecmûanın içeriği ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Mecmûada hangi nazım şekline kaç şiirin olduğu belirtilmiş; şiirlerde kullanılan vezinleri ve bu vezinlerin kaç kez kullanıldığı ve şair kadrosu hakkında tablolar yardımıyla ayrıntılı bilgi verilmiştir. Ayrıca yazmada karşılaşılan güçlükler ve müstensih hataları belirtilmiştir.

Metin kısmında ise çeviriyazı alfabesiyle Latin harflerine aktarılan şiirler yer almaktadır. Bu kısımda, şiirler mecmûadaki sıralamaya göre dizilmiş, şiir numarasının altına şiirin vezni bahriyle birlikte yazılmıştır. Şiirlerin söz konusu yazmada bulunduğu varak numarası a ve b harfleri varak numarası dipnota eklenmiştir. Divanlardan mecmûalardaki şiirlerin karşılaştırılması yapılmış, farklılıklar dipnotta gösterilmiştir. Mecmûada yer alan şiirlerdeki eksiklikler vezin ve anlam açısından uygun olan kelimelerle köşeli parantez kullanılarak tamamlanmıştır. Metinde okunamayan ve tamir edilemeyen yerler köşeli parantez içinde üç nokta ile belirtilmiştir. Metin içerisinde anlam yönünden anlaşılamayan ifadeler ise soru işaretleriyle gösterilmiştir.

Osmanlı Şiiri ve Edebiyatı'na dair derin ve kuşatıcı bilgisiyle kendisinden çok şey öğrendiğim, bana bilimsel araştırmanın inceliklerini öğretip çalışma disiplini ve ciddiyeti kazandıran, araştırmacılara kendi çalışmalarıyla örnek olup yol gösteren ve beni bu çalışmaya sevkeden çok kıymetli ve saygıdeğer hocam sayın Prof. Dr. Ömer ZÜLFE'ye her zaman minnettar olacağım. Tez danışmanı hocam sayın Yrd. Doç. Dr. Furkan ÖZTÜRK'e desteklerinden ve katkılarından dolayı saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Büşra ÇELİK
Antalya, 2015

ÖZET

Bu çalışma Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Revan 1969 numarada kayıtlı olan Mecmû'a-i Eş'âr adlı şiir mecmûasının inceleme ve çeviriyazılı metnini içermektedir. Mürettibi ya da müstensihi bilinmeyen mecmûa 168 varak olup içinde 815 şiir bulunmaktadır. Belli bir tertip gözetilmeden düzenlenen mecmûada 639 gazel, 92 ferd, 54 murabba, 12 kıta, 7 mesnevî, 4 rubâ'î, 3 muhammes, 1 müseddes, 1 terkîb-bend, 1 tercî-bend ve 1 lugaz olmak üzere toplam 11 farklı nazım şekli kullanılmıştır. İstinsah tarihi belli olmayan mecmûanın 16. yüzyıl ortalarında yahut sonlarında tertip edildiği düşünülmektedir.

Çalışma iki ana bölümden oluşmaktadır: Giriş kısmında mecmûa ve mecmûa türleri hakkında bilgi verilmiştir. İnceleme kısmında çalışmanın konusunu oluşturan eserin şekil ve muhteva özellikleri incelenmiştir. İkinci bölümde ise eserin çeviriyazılı metni ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mecmû'a, Klasik Türk Edebiyatı, Osmanlı şiiri.

SUMMARY
POETRY MAJMUA REGISTERED IN 1969 IN TOPKAPI PALACE LIBRARY
(1-168 FOLIOS)
(ANALYZED-TRANSCRIPTED TEXT)

This study includes the analysis and transcribed text of the poem majmua registered in Topkapı Palace Museum Library Revan Section 1969. Majmua whose the composer or writer is unknown has 168 folios and 815 poems in it. Since there isn't a regular sequence in the formation of mecmua which impending 639 gazels, 92 ferds, 54 murabbas, 12 kıtas, 7 mesnevis, 4 rubais, 3 muhammeses, 1 müseddes, 1 terkib-bend, 1 terci-bend and 1 lugaz; there are 11 different poem styles. Although majmua's composition date is unknown but according to text it's highly assumed that majmua was compiled around mid or late 16th century.

The study consists of two main chapters. In introduction has provided some first-hand information about the importance of the majmuas in Turkish Literature. In the first chapter, form and content of majmua is analyzed. In the second chapter, the transcribed and criticised text of mecmua is presented.

Keywords: Mecmū'a, Classical Turkish Literature, Ottoman Poetry.

ÇEVİRİYAZI ALFABESİ

ا	A, a, Ā, ā, E, e
آ	Ā, ā, A, a
ء	' , -i, -i, -yı, -yi
ب	B, b
پ	P, p
ت	T, t
ث	Ṭ, ṣ
ج	C, c
چ	Ç, ç
ح	H, h
خ	Ḥ, ḥ
د	D, d
ذ	Z, z
ر	R, r
ز	Z, z
ژ	J, j
س	S, s
ش	Ş, ş
ص	Ş, ş
ض	Ž, ž, Đ, đ
ط	Ṭ, ṭ
ظ	Z, z
ع	'
غ	Ġ, ġ
ف	F, f
ق	Q, q
ك	K, k, G, g, ñ
ل	L, l
م	M, m
ن	N, n
و	V, v, U, u, Ü, ü, O, o, Ö, ö, ū, ō
ه	H, h, A, a, E, e
ی	Y, y, I, ı, İ, i, Ī, ī

KISALTMALAR LİSTESİ

[]	Düzenleme, ekleme veya tamir yapılan kısım
(?)	Anlamlandırılmayan/tereddütlü ifade
[...]	Okunamayan ifade
Revan 1969	R. 1969
Kaside	K.
Musammat	Ms.
Murabba	Mr.
Muhammes	Muh.
Müseddes	Müs.
Mersiye	M.
Gazel	G.
Müfred	Müf.
Bakınız	Bkz.
Cilt	C.
Sayfa	s.
Sayı	S.

GİRİŞ

Şiir mecmûaları, Osmanlı Şiiri araştırmalarına kaynak olması bakımından büyük öneme sahiptir. Mürettibinin şiir zevkine göre düzenlenmiş olan şiir mecmuaları genellikle devrinin şiir anlayışını yansıttasının yanısıra tezkirelerde ve diğer kaynaklarda adı geçmeyen şairler hakkında da bilgi edinilebilen eserlerdir. Mecmûa çalışmaları sayesinde Klasik Türk şiiri ve edebiyat tarihini aydınlatacak çok sayıda belge ve bilgiye ulaşılmış olacaktır.

Klasik Türk Edebiyatı'nda Mecmû'a

Kelime anlamı dağınık nesneyi biriktirmek¹ olan Arapça c-m-' (ع-م-ع) kökünden türetilmiş mecmû' kelimesinin müennesi olan mecmû'a, toplanmış, biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, seçilmiş yazılardan meydana getirilmiş yazma kitap, dergi² anlamı taşır. Terim anlamı ise, defter, türlü konuların bir araya getirildiği yazıları içine alan kitap, şiir defteri anlamlarına gelecek şekilde kullanılmıştır.³

Mürettibleri, müstensihleri ve istinsah tarihleri çoğu zaman belli olmayan mecmualar, çeşitli kişilere ait veya çeşitli konularla ilgili yazı veya şiirlerin toplanmasından oluşan eserler olup, derleyenin ciddiyet ve titizliğine göre çok düzgün veya düzensiz olabilmektedir. Mecmualar, sadece şiirlerin ve münşeatların toplandığı kaynaklar olmayıp, tek bir konuyu içine alan yazıları toplayabildiği gibi, değişik konuları da içine alabilir. Ayrıca mecmualarda tarihi olaylara, resmi yazışmalara, lugaz, muamma, bilmece, fıkra gibi eğlence amaçlı metinlere, özel mektup ve anılara rastlamak mümkündür.

Mürettibinin derleme amacına göre içeriği değişebilen mecmualar şu şekilde sınıflandırılabilir:

1. Nazireler mecmuaları,
2. Meraklılarca toplanmış, birer antoloji niteliğinde seçme şiir mecmuaları,
3. Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar,

¹ el-FİRŪZĀBĀDĪ: *el-Ukşānūsü'l-Basīf fī Tercemeti'l-Ķāmūsü'l-Muħīf*: Çev.: Cenānıođlu Aħmed 'Āşım, II. C. s. 559.

² Ferit DEVELLĪOđLU, *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara 1993, 596 s.

³ Günay KUT, "Mecmua" Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, Dergah Yay., İstanbul 1986, C.: 6: s. 170.

4. Aynı konudaki eserlerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar,
5. Tanınmış kişilerce hazırlanmış, yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmualar.⁴

Tez çalışması olarak belirlediğimiz mecmûa, antoloji niteliğinde olup çeşitli nazım biçimlerini barındıran şiir mecmûasıdır. Her ne kadar şiir defteri gibi görülse de edebiyat tarihimiz için çok kıymetli bilgiler barındırabilecek şiir mecmûalarının bilimsel önem ve yararları şöyle sıralanabilir:

1. Henüz varlığı bilinmeyen, kayıtlara geçmemiş eserler barındırabilirler.
2. Divan sahibi olan şairlerin, divanlarında yer almayan şiirleri mecmualarda bulunabilir.
3. Mürettep bir divanı olmayan şairlerin şiirleri mecmualardaki şiirlerinden yararlanılarak divan oluşturulabilir.
4. Tezkirelerde ve diğer tarihi kaynaklarda adı geçmemiş şairler ve şiirleri mecmualarda ortaya çıkabilir.
5. Mecmualardan yola çıkarak dönemin edebi zevki, tutulan şairleri ve şiirleri tespit ederek, devrin yaygın şiir anlayışı tespit edilebilir.
6. Şairlerin divanlarındaki şiirlerin nüsha farklarını görüp hangisinin doğru ifade olduğu tespit edilebilir.
7. Mecmualarda bilinmeyen ya da bilinen ancak nerede olduğu tespit edilemeyen eserlerle karşılaşılabilir.
8. Mecmualarda yer alan bazı tarih beyitlerinden, derkenarlara düşülen notlardan şairlerin hayatıyla ilgili bilgilere de ulaşılabilir.
9. Mecmualar oluşturulduğu dönem ve bulunduğu çevrenin dil özelliklerini yansıtması nedeniyle dil çalışmaları açısından önemli kaynaklardır.

⁴ Agah Sırrı Levend, *Türk Edebiyatı Tarihi*, Dergah Yay., İstanbul 2014, s. 166-167.

BİRİNCİ BÖLÜM

REVAN 1969 NUMARALI MECMŪ'A-İ EŞ'ĀR'IN İNCELEMESİ

1.1. Eserin Tavsifi

Topkapı Sarayı Müzesi Türkçe Yazmaları Bölümü, Revan Kitaplığı'nda bulunan *Mecmū'a-i Eş'ār* Revan 1969 demirbaş numarasıyla kayıtlıdır. Üst ve alt kapağı ebru kağıt kaplı, mıklepli kahverengi deri bir cilt içinde, 200*155 mm. ebadında 168 varak bulunmaktadır. Aharlı, açık sarı renkli kağıt üzerine, çift sütuna 17 satırlı harekesiz nesih hatla yazılmıştır. İç kapağında kütüphane mührüyle birlikte fihrist vardır. Fihristte mecmûada şiiri bulunan şairlerin mahlasları, nazım şekilleri ve sayıları bulunmaktadır. Tüm sayfalarında cetvel bulunan eserde şiir başlıkları, cetvel ve bazı musammatların tekrar mısraları kırmızı mürekkeple, şiirler siyah mürekkeple yazılmıştır. Nadir olarak derkenarlarda şiir bulunmaktadır.

Müstensihi ve istinsah tarihi belli olmayan mecmûanın başında I. Süleyman'ın I. Tahmasb'a gönderdiği mektubun bir suretinin bulunması ve eserdeki çoğu şiirin 16. yüzyıl şairlerine ait olması, mecmûanın 16. yüzyıl ortalarında yahut sonlarında tertip edildiği düşünülmektedir.

Baş: mişāl-i bī-mişāl vācibū'l imtişāl vāşıl olıcağ ma'lūm odur
 Sonu: küp düşer ħum-ħāne-i 'ışka göñül meyyāldür
 nitekim ħonar meges miskīn-cüllāb üstine

Mecmûadaki şiirler hurūf-ı hecâ sırası gözetilmeden gelişigüzel yazılmıştır. Mecmûada karışık olarak 639 gazel, 92 ferd, 54 murabba, 12 kıta, 7 mesnevi, 4 rubai, 3 muhammes, 1 müseddes, 1 terkīb-bend, 1 tercî-bend ve 1 lugaz olmak üzere toplamda 11 farklı nazım şeklinde 815 şiir vardır.

1.2. Mecmûada Yer Alan Şairler

Mecmûada 639 gazel, 92 ferd, 54 murabba, 12 kıta, 7 mesnevi, 4 rubai, 3 muhammes, 1 müseddes, 1 terkīb-bend, 1 tercî-bend ve 1 lugaz olmak üzere toplamda 11 farklı nazım şeklinde 815 şiir vardır. Mecmûada 131 şaire ait olan toplam 709 şiir vardır. Lâ-edrî şiir sayısı 106'dır. Esere seçilmiş olan şiirlerin çoğu 14, 15 ve 16. yüzyıllarda yaşamış şairlere aittir. Özellikle 16. yüzyılda yaşamış şairlerin mecmûada çok sayıda şiirleri bulunmaktadır. Şairlerin eser verdikleri şiir türleri, bu şiirlerin vezni, mecmûadaki şiir numarası sırasıyla aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1.1 Nazım Şekillerini, Şiir Numaralarını ve Şairleri Gösteren Dizin

Şiir Numarası	Şairi	Nazım Şekli	Şiirin Vezni	Veznin Bahri	Şiirin Divanında Varlığı
1	Fārisī	Muḥammes	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
2	Ḥayretī	Murabba'	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
3	Helākī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
4	Esīrī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
5	Esīrī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
6	Ḥabībī	Müseddes	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
7	Ḥayretī	Murabba'	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
8	Ḥiṭābī	Murabba'	Hece Vezni	-	Yok
9	Lā-edrī	Murabba'	Hece Vezni	-	Yok
10	İbrāhīm Paşa	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
11	Lā-edrī	Murabba'	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
12	Ḥiṭābī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
13	Ḥiṭābī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
14	Ḥiṭābī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
15	Ḥiṭābī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
16	Ḥiṭābī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
17	Ku'aybī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
18	Ḥiṭābī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
19	Ḥiṭābī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
20	Ḥiṭābī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
21	Ḥiṭābī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok

22	Ḥayāl Paşa	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
23	İbrāhīm Paşa	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
24	Sultān Süleymān	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
25	Ḥiṭābī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
26	Sihri	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
27	Zā'ifi	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
28	Vālihi	Ġazel	Me'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
29	Vālihi	Ġazel	Me'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
30	Mesihī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
31	Ḥaşbī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
32	Me'ālī	Murabba'	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
33	Me'ālī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
34	Uşulī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
35	İshāk	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
36	Ḥayretī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
37	Yūsuf	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
38	Uşulī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
39	Ḥayretī	Ġazel	Me'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
40	Muḥiṭī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
41	Ḥayretī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
42	Ḥayretī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
43	Devāyī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
44	Uşulī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
45	Uşulī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var

46	Uşulî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
47	Ĥayretî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
48	Ĥayretî	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün	Muzārî	Var
49	Ĥayretî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
50	Ĥayretî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
51	Ĥayālî	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārî	Var
52	Uşulî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
53	Uşulî	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
54	Ġubārî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
55	Ġubārî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
56	Ĥayālî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
57	Uşulî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
58	Ĥayretî	Tercî-bend	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārî	Var
59	Me'ālî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
60	Me'ālî	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
61	Me'ālî	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
62	Me'ālî	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
63	Başîrî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
64	Başîrî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
65	Revānî	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārî	Var
66	Zātî	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārî	Var
67	Hilālî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
68	Remzî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
69	Ĥayālî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var

70	Vaşfî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
71	Revānî	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
72	Ferruḫî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
73	Vaşfî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
74	Sūzî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
75	Remzî	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārî	Yok
76	Remzî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
77	Faḫîrî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
78	Faḫîrî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
79	Faḫîrî	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
80	Faḫîrî	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
81	Faḫîrî	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
82	Faḫîrî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
83	Faḫîrî	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
84	Faḫîrî	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
85	Faḫîrî	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārî	Yok
86	Me'ālî	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārî	Var
87	Yetîm	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
88	Hecrî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
89	Miḫāl Oğlı Aḫmed	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
90	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
91	Sehî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
92	Sehî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
93	Sehî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var

94	Revānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
95	Hilālī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
96	Faḳīrī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
97	Gedāyī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
98	Gedāyī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
99	Servī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
100	Necātī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
101	Necātī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
102	Necātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
103	Necātī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
104	Necātī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
105	Ku'aybī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
106	Ku'aybī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
107	Necātī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
108	Necātī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
109	Revānī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
110	Revānī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
111	Revānī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
112	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
113	Ṭālī'ī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
114	Ṭālī'ī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
115	Ṭālī'ī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
116	Ṭālī'ī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
117	Ṭālī'ī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok

118	Ṭālī'ī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'īlü fā'ilün	Muzārī	Yok
119	Ṭālī'ī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
120	Ṭālī'ī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'īlü fā'ilün	Muzārī	Yok
121	Ṭālī'ī	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Yok
122	Şāfī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
123	Şāfī	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Yok
124	Vaşfī	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Var
125	Vaşfī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
126	Vaşfī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
127	Aḥmed Paşa	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'īlü fā'ilün	Muzārī	Var
128	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
129	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
130	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
131	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
132	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
133	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
134	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
135	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
136	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
137	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
138	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
139	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
140	Āhī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'īlü fā'ilün	Muzārī	Var
141	Āhī	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün	Hezec	Var

142	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
143	Āhī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
144	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
145	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
146	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
147	Āhī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
148	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
149	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
150	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
151	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
152	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
153	Āhī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
154	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
155	Āhī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün	Muzārī	Var
156	Āhī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
157	Āhī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
158	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
159	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
160	Āhī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
161	Āhī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
162	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
163	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
164	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
165	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var

166	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
167	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
168	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
169	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
170	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
171	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
172	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
173	Āhī	Ġazel	Mefā'ilūn mefā'ilūn mefā'ilūn mefā'ilūn	Hezec	Var
174	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
175	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
176	Āhī	Ġazel	Mefā'ilūn mefā'ilūn mefā'ilūn mefā'ilūn	Hezec	Var
177	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
178	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
179	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
180	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
181	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
182	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
183	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
184	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
185	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
186	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
187	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
188	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
189	Āhī	Murabba'	Mef'ulū mefā'ilū mefā'ilū fe'ulūn	Hezec	Var

190	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
191	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
192	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
193	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
194	Āhī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
195	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
196	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
197	Āhī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
198	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
199	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
200	Āhī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
201	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
202	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
203	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün mefā'ilün fa'lün	Ḥafīf	Var
204	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün	Ḥafīf	Var
205	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün	Ḥafīf	Var
206	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
207	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
208	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
209	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
210	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
211	Āhī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
212	Āhī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
213	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
214	Āhī	Ḳıṭ'a	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var

215	Āhī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
216	Āhī	Ġazel	Mef'ūlü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
217	Āhī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
218	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
219	İşhāk	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
220	İşhāk	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
221	İşhāk	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
222	İşhāk	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
223	İşhāk	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
224	İşhāk	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
225	İşhāk	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
226	İşhāk	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
227	İşhāk	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
228	Ḥasbī	Ġazel	Mef'ūlü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
229	Sücüdī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
230	Siḥrī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
231	Siḥrī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
232	Siḥrī	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok
233	Siḥrī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
234	Siḥrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
235	'Aṭā	Ġazel	Mef'ūlü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
236	Zātī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
237	Ḥayālī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätün mef'ūlü fā'ilätün	Muzārī	Var
238	Zuhūrī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok

239	Mesîhî	Ġazel	Mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün	Muzârî	Var
240	Ahmed Paşa	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
241	Ahmed Paşa	Ġazel	Mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün	Muzârî	Var
242	Ahmed Paşa	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
243	Necâtî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
244	Nihânî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Yok
245	Ahmed Paşa	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Var
246	Ahmed Paşa	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün	Hezec	Var
247	Ahmed Paşa	Ġazel	Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün	Muzârî	Var
248	Ahmed Paşa	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün	Hezec	Var
249	Ahmed Paşa	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
250	Necâtî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Var
251	Necâtî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Var
252	Necâtî	Ġazel	Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün	Hezec	Var
253	Necâtî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün	Hezec	Var
254	İşhak	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
255	Necâtî	Ġazel	Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün	Muzârî	Var
256	Necâtî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Var
257	Sa'dî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Yok
258	Haşâyî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Yok
259	Hâverî	Ġazel	Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün	Muzârî	Yok
260	Hişâbî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Yok
261	Hayretî	Ġazel	Mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün	Muzârî	Var
262	Hayretî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var

263	Şubhî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Yok
264	Zuhûrî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Yok
265	Ahmed Paşa	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Var
266	Ahmed Paşa	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
267	Ahmed Paşa	Ġazel	Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün	Muzârî	Var
268	Necâtî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
269	Necâtî	Ġazel	Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün	Hezec	Var
270	Necâtî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün	Hezec	Var
271	Necâtî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
272	Hayâlî	Ġazel	Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün	Muzârî	Yok
273	Necâtî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Var
274	Hişâbî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Yok
275	Revânî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
276	Hayâlî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Yok
277	Hayâlî	Ġazel	Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün	Hezec	Var
278	Nizâmî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
279	İşhâk	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
280	Necâtî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
281	Necâtî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün	Hezec	Var
282	Rahmî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Var
283	Rahmî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Yok
284	Revânî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Var
285	Revânî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Yok
286	Necâtî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var

287	Necātī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
288	Necātī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
289	Necātī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
290	Zuhūrī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
291	Riyāzī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
292	Necātī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
293	Necātī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilün mef'ülü mefā'ilün	Hezec	Var
294	Nizāmī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
295	Nizāmī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
296	Necātī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
297	Necātī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
298	Necātī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
299	Nizāmī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
300	Nizāmī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
301	Nizāmī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
302	Necātī	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok
303	Necātī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
304	Nizāmī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
305	Nizāmī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
306	Hayālī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätün mef'ülü fā'ilätün	Muzārī	Var
307	Lāmi'ī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
308	Necātī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
309	Necātī	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Var
310	Necātī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var

311	Nizāmī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
312	'Amrī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün	Muzārī	Var
313	Necātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
314	Necātī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
315	Aḥmed Paşa	Murabba'	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
316	Necātī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
317	Necātī	Ġazel	Fe'ilātün mefā'ilün fa'lün	Ḥaffif	Var
318	Muḥlişī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
319	Nizāmī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
320	'Adnī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
321	Resmī	Muḥammes	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
322	Ḥayretī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
323	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
324	Mesīḥī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
325	Mesīḥī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
326	Ḥayālī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
327	İşhāk	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
328	İşhāk	Murabba'	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
329	Nāmī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
330	Sebzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
331	İşhāk	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
332	Raḥiḳī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
333	Raḥiḳī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
334	Raḥiḳī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok

335	Ca'fer	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
336	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
337	Ca'fer	Ġazel	Me'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
338	Ca'fer	Ġazel	Me'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
339	Resmī	Muḥammes	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
340	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
341	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
342	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
343	Ca'fer	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
344	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
345	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
346	Ca'fer	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
347	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
348	Ca'fer	Ġazel	Me'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
349	Ca'fer	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Var
350	Ca'fer	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Var
351	Ca'fer	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Var
352	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
353	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
354	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
355	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
356	Faḳīrī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
357	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
358	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok

359	Faḳīrī	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Yok
360	Ca'fer	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Var
361	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
362	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
363	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
364	Ca'fer	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Var
365	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
366	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
367	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
368	İşhāk	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
369	İşhāk	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
370	İşhāk	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
371	İşhāk	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
372	İşhāk	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Var
373	İşhāk	Ġazel	Me'ülü fā'ilätü mefā'īlü fā'ilün	Muzārī	Var
374	İşhāk	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Var
375	İşhāk	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
376	'Amrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
377	'Amrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
378	'Amrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
379	'Amrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
380	'Amrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
381	'Amrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
382	'Amrī	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Var
383	Nehārī	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok

384	Nehārī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
385	Nehārī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
386	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
387	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
388	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
389	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
390	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
391	Nehārī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
392	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
393	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
394	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
395	Nehārī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
396	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
397	Nehārī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
398	Sūzī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
399	Sūzī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
400	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
401	Sūzī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
402	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
403	Sūzī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
404	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
405	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
406	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
407	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
408	Sūzī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok

409	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
410	Sūzī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
411	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
412	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
413	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
414	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
415	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
416	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
417	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
418	Faḳīrī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
419	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
420	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
421	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
422	Faḳīrī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
423	Faḳīrī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
424	Zātī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
425	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
426	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
427	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
428	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
429	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
430	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
431	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
432	Revānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok

433	Revānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
434	Revānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
435	Revānī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
436	Revānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
437	Revānī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
438	Revānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
439	Revānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
440	Revānī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
441	Revānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
442	Revānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
443	Kemāl	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
444	Kemāl	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
445	Kemāl	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
446	Kemāl	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
447	'Aḫā	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
448	'Aḫā	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
449	Şem'î	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
450	Şem'î	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārî	Var
451	Şem'î	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
452	Şem'î	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
453	Şem'î	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
454	Şem'î	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
455	Şem'î	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
456	Şem'î	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var

457	Şem'î	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Var
458	Şem'î	Ġazel	Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün	Remel	Var
459	Şem'î	Ġazel	Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün	Remel	Var
460	Şem'î	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Var
461	Şem'î	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Var
462	Şem'î	Ġazel	Meḫ'ülü fā'ilätü meḫā'ilü fā'ilün	Muzārî	Var
463	Şem'î	Ġazel	Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün	Remel	Var
464	Şem'î	Ġazel	Meḫ'ülü fā'ilätü meḫā'ilü fā'ilün	Muzārî	Var
465	Hevesî	Ġazel	Meḫ'ülü fā'ilätü meḫā'ilü fā'ilün	Muzārî	Yok
466	Hevesî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Yok
467	Hevesî	Ġazel	Meḫ'ülü fā'ilätü meḫā'ilü fā'ilün	Muzārî	Yok
468	Hevesî	Ġazel	Meḫ'ülü fā'ilätü meḫā'ilü fā'ilün	Muzārî	Yok
469	Hevesî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Yok
470	Hevesî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Yok
471	Hevesî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Yok
472	Hevesî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Yok
473	Hevesî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Yok
474	Hevesî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Yok
475	Hevesî	Ġazel	Meḫ'ülü fā'ilätü meḫā'ilü fā'ilün	Muzārî	Yok
476	Hevesî	Ġazel	Meḫ'ülü meḫā'ilü meḫā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
477	Nevāyî	Ġazel	Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün	Remel	Var
478	Nevāyî	Ġazel	Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün	Remel	Var
479	Ṭālî'î	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Yok
480	Ṭālî'î	Ġazel	Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün	Remel	Yok
481	Ṭālî'î	Ġazel	Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün	Remel	Yok

482	Ṭālī'ī	Ġazel	Meḥ'ülü fā'ilätü meḥā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
483	Ṭālī'ī	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok
484	'Özrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
485	'Özrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
486	'Özrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
487	'Özrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
488	'Özrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
489	'Özrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
490	Sürürī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
491	Sürürī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
492	Sürürī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
493	Sürürī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
494	Ḥayālī	Ġazel	Meḥ'ülü fā'ilätü meḥā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
495	Ḥayālī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
496	Selīmī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
497	Selīmī	Ġazel	Meḥā'ilün meḥā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
498	Cem Sulṭān	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Var
499	Cem Sulṭān	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
500	Ḥadīdī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
501	Ḥadīdī	Ġazel	Meḥ'ülü fā'ilätü meḥā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
502	Ḥadīdī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
503	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
504	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
505	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
506	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Meḥ'ülü fā'ilätü meḥā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok

507	Hevesī	Ġazel	Mef'ūlü mefā'īlü mefā'īlü fe'ūlün	Hezec	Yok
508	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
509	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
510	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
511	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
512	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
513	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
514	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'īlü fā'ilün	Muzārī	Yok
515	Vişālī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
516	Kerīmī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
517	Lā-edrī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
518	Mu'īdī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
519	Mu'īdī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'īlü fā'ilün	Muzārī	Yok
520	Mu'īdī	Ġazel	Mef'ūlü mefā'īlü mefā'īlü fe'ūlün	Hezec	Yok
521	Mu'īdī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
522	Mu'īdī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
523	Mu'īdī	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ūlün	Hezec	Yok
524	Mu'īdī	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ūlün	Hezec	Yok
525	Mu'īdī	Ġazel	Mef'ūlü mefā'īlü mefā'īlü fe'ūlün	Hezec	Yok
526	Mu'īdī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
527	Muşliḫī	Ġazel	Mef'ūlü mefā'īlü mefā'īlü fe'ūlün	Hezec	Yok
528	Muşliḫī	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün	Hezec	Yok
529	Birāder	Ḳıṭ'a	Fā'ilātün mefā'īlün fe'ilün	Ḥafīf	Yok
530	Lā-edrī	Ḳıṭ'a	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'īlü fā'ilün	Muzārī	Yok

531	Hiṭābī	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Yok
532	Hiṭābī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'īlü fā'ilün	Muzārī	Yok
533	Ķādirī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
534	Şāfī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
535	Mihri	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
536	Seyfī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
537	Seyfī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
538	Şem'ī	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün	Hezec	Var
539	Hiṭābī	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Yok
540	Kemāl	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
541	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
542	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
543	Āhī	Ġazel	Mefā'īlün fe'ilätün mefā'īlün fe'ilün	Müctes	Var
544	'Aşķī	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün	Hezec	Yok
545	'Aşķī	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok
546	Aḥmed Paşa	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Var
547	Fārisī	Ġazel	Mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün	Hezec	Var
548	'Aşķī	Ġazel	Mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün	Hezec	Yok
549	Vişālī	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Yok
550	Vişālī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'īlü fā'ilün	Muzārī	Yok
551	Vişālī	Ġazel	Mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün	Hezec	Yok
552	Vaşfī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
553	Vaşfī	Ġazel	Mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün	Hezec	Var
554	Vaşfī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var

555	Vaşfî	Ġazel	Mef'ülü fâ'ilätü mefâ'ilü fâ'ilün	Muzârî	Var
556	Vaşfî	Ġazel	Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün	Hezec	Var
557	Vaşfî	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Var
558	Şabrî	Ġazel	Fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilün	Remel	Yok
559	Nihânî	Ġazel	Mef'ülü fâ'ilätü mefâ'ilü fâ'ilün	Muzârî	Yok
560	Nehârî	Ġazel	Fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilün	Remel	Yok
561	'İzârî	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok
562	'İzârî	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok
563	Şâfî	Ġazel	Mef'ülü fâ'ilätü mefâ'ilü fâ'ilün	Muzârî	Yok
564	Şâfî	Ġazel	Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
565	Dürri	Ġazel	Mef'ülü fâ'ilätü mefâ'ilü fâ'ilün	Muzârî	Yok
566	Dürri	Ġazel	Fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilün	Remel	Yok
567	Nâmî	Ġazel	Fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilün	Remel	Yok
568	Nâmî	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok
569	Nâmî	Ġazel	Fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilün	Remel	Yok
570	Nâmî	Ġazel	Fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilün	Remel	Yok
571	Vechî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Yok
572	Vechî	Ġazel	Fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilün	Remel	Yok
573	Remzî	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok
574	Remzî	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok
575	Bahârî	Ġazel	Fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilün	Remel	Yok
576	Bahârî	Ġazel	Fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilün	Remel	Yok
577	Bahârî	Ġazel	Fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilün	Remel	Yok
578	'Adnî	Ġazel	Fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilün	Remel	Var

579	Ḥayretī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
580	Zülālī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
581	Zülālī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
582	'Azlī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
583	Mü'min	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
584	Şehidī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
585	Şehidī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
586	Rāzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
587	Rūḫī	Ġazel	Me'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
588	Lā-edrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
589	Ḥızrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
590	Ḳadrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
591	Ferruḫī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
592	Hilālī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
593	Hilālī	Ġazel	Me'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
594	Zihnī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
595	Maḳāmī	Ġazel	Me'ülü mefā'ilün me'ülü mefā'ilün	Hezec	Yok
596	Yādī	Ġazel	Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün	Müctes	Yok
597	Sücüdī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
598	Şun'ullāh	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
599	Ümidī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
600	Şāfi	Ġazel	Me'ülü fā'ilātün me'ülü fā'ilātün	Muzārī	Yok
601	Faḳīrī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
602	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok

603	Faḫīrī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
604	Kerīmī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
605	Mu'ammāyī	Ḳıṭ'a	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
606	Mu'ammāyī	Ḳıṭ'a	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
607	Aḫmed Paşa	Terkīb-bend	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
608	Aḫmed Paşa	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
609	Kemāl	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
610	Dehhānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
611	Dehhānī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
612	Dehhānī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
613	Dehhānī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
614	Dehhānī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
615	Firāḳī	Meşnevī	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
616	Lā-edrī	Murabba'	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
617	Lā-edrī	Murabba'	Hece Vezni	-	Yok
618	Necātī	Ferd	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
619	Bāyitī-i 'Acem	Meşnevī	Hece Vezni	-	Yok
620	Lā-edrī	Meşnevī	Hece Vezni	-	Yok
621	Lā-edrī	Meşnevī	Hece Vezni	-	Yok
622	Fārisī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
623	Hezārī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
624	Lā-edrī	Murabba'	Hece Vezni	-	Yok
625	Şāfī	Meşnevī	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
626	Öksüz Ḥalīl	Meşnevī	Hece Vezni	-	Yok

627	Varsaq	Ġazel	Hece Vezni	-	Yok
628	Lā-edrī	Ġazel	Hece Vezni	-	Yok
629	Lā-edrī	Murabba'	Hece Vezni	-	Yok
630	Ḳul Maḥmūd	Murabba'	Hece Vezni	-	Yok
631	Lā-edrī	Murabba'	Hece Vezni	-	Yok
632	Lā-edrī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
633	Ṣun'ī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
634	Lā-edrī	Rubā'ī	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
635	Lā-edrī	Rubā'ī	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
636	Lā-edrī	Rubā'ī	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
637	Lā-edrī	Rubā'ī	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
638	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
639	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
640	Lā-edrī	Ferd	Hece Vezni	-	Yok
641	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
642	Ca'fer	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
643	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
644	'Amrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
645	Lā-edrī	Ferd	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok
646	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
647	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
648	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
649	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
650	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok

651	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün	Hezec	Yok
652	Lā-edrī	Ferd	Mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün	Hezec	Yok
653	Lā-edrī	Ferd	Mef'ülü fā'ilätü mefā'īlü fā'ilün	Muzārī	Yok
654	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Yok
655	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün	Hezec	Yok
656	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Yok
657	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
658	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Yok
659	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
660	Ca'fer	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
661	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
662	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
663	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
664	Lā-edrī	Ḳıṭ'a	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Yok
665	Rahmī	Ḳıṭ'a	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
666	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
667	Lā-edrī	Ferd	Hece Vezni		Yok
668	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
669	Lā-edrī	Ferd	Mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün	Hezec	Yok
670	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Yok
671	Lā-edrī	Ferd	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok
672	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Yok
673	Lā-edrī	Ferd	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok
674	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok

675	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün	Hezec	Yok
676	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Yok
677	Lā-edrī	Ferd	Mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün	Hezec	Yok
678	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
679	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
680	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
681	Lā-edrī	Ferd	Mef'ülü fā'ilätü mefā'īlü fā'ilün	Muzārī	Yok
682	Lā-edrī	Ḳıṭ'a	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
683	Necātī	Ferd	Mef'ülü fā'ilätü mefā'īlü fā'ilün	Muzārī	Yok
684	Lā-edrī	Ferd	Mef'ülü fā'ilätü mefā'īlü fā'ilün	Muzārī	Yok
685	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
686	Lā-edrī	Ḳıṭ'a	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
687	Lā-edrī	Ferd	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok
688	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
689	Lā-edrī	Ferd	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok
690	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
691	Lā-edrī	Ferd	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok
692	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Yok
693	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
694	Raḥmī	Ḳıṭ'a	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
695	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
696	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Yok
697	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
698	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok

699	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
700	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
701	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
702	Me'ālī	Ferd	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
703	Likāyī	Ḳıṭ'a	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
704	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
705	Lā-edrī	Ferd	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
706	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
707	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
708	Me'ālī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
709	Me'ālī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
710	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
711	Me'ālī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
712	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
713	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
714	Me'ālī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
715	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
716	Me'ālī	Murabba'	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
717	Ḥayretī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilün mef'ülü mefā'ilün	Hezec	Var
718	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
719	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
720	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
721	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
722	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok

723	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
724	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
725	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
726	Lā-edrī	Ferd	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
727	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
728	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
729	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
730	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
731	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
732	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
733	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
734	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
735	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
736	Mu'īdī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
737	Ferruḥī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
738	Refīkī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
739	Cem Sulṭān	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
740	Selīmī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
741	Selīmī	Ġazel	Me'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
742	Ḳādirī	Ġazel	Me'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
743	İbrāhīm Paşa	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
744	Firāḳī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
745	Zātī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
746	Şah Ṭahas	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok

747	Lā-edrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
748	Ḥayretī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
749	Lā-edrī	Meşnevī	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
750	Raḥmī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
751	Münirī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
752	Münirī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
753	Kenzī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
754	Şabāyī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
755	Maḥmūd	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
756	Maḥmūd	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
757	Şānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
758	Şānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
759	Enverī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
760	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
761	Behcetī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
762	Kenzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
763	Kenzī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
764	Derünī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
765	Fazlī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
766	Fazlī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
767	Fazlī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
768	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	?
769	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
770	Zātī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	?

771	Enverī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
772	Enverī	Ġazel	Mef'ūlü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
773	Enverī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
774	Enverī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
775	Enverī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
776	Enverī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
777	Enverī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
778	Enverī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
779	Ġubārī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
780	'Aşķī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
781	Şūfī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
782	Lem'ī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
783	Şabūhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
784	Rindī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
785	Eflākī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
786	Lem'ī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
787	'Ulümī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
788	Selīķī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
789	Ĥayretī	Murabba'	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
790	Ĥiṭābī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
791	Ĥayretī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
792	Ĥaṭāyī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
793	Mesīhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
794	Mesīhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var

795	Hiṭābī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
796	Lā-edrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
797	Nūrī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
798	Küçek 'Acem	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
799	Lā-edrī	Ġazel (?)	Hece Vezni	-	Yok
800	Biḥārī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
801	Mu'ammāyī	Ḳıṭ'a	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
802	Kerīmī	Luğaz	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
803	Ḥayretī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
804	Ḥalīmī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
805	Ḥalīmī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
806	Ḥalīmī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
807	Ḥalīmī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
808	Ḥalīmī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
809	Ḥalīmī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün	Muzārī	Yok
810	Ḥalīmī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
811	Ḥalīmī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
812	Ḥalīmī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
813	Ḥalīmī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
814	Ḥalīmī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün	Muzārī	Yok
815	Ḥalīmī(?)	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok

1.3. Mecmuada Yer Alan Şairler Listesi; Bu Şairlere Ait Nazım Şekilleri ve Şiir Sayıları

Mecmûada karışık olarak 639 gazel, 92 ferd, 54 murabba, 12 kıta, 7 mesnevî, 4 rubâî, 3 muhammes, 1 müseddes, 1 terkîb-bend, 1 tercî-bend ve 1 lugaz olarak toplamda 11 farklı nazım şeklinde 815 şiir vardır. Mecmûada en fazla şiiri bulunan 16. yüzyıl şairlerinden Âhî olup mecmûada yer alan 92 şiiri neredeyse Dîvân'ını oluşturacak hacimdedir. Mecmûada yer alan şairlerin kullandıkları nazım şekillerini ve şiir numaralarını gösteren tablo şöyledir:

Tablo 1.2 Şairler ve Nazım Şekilleri Dizini

Sıra Numarası	Nazım Şekli Şair	Şiir Numarası										
		Murabba'	Muhammes	Müseddes	Terki̇b-bend	Tercî-bend	Kıta	Rubâî	Meşnevî	Lugaz	Ferd	Gazel
1.	'Adnî											320, 578
2.	Âhî	189					214					128-188; 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 215, 216, 217, 218, 543
3.	Ahmed Paşa	315			607							127, 240, 241, 242, 245, 246, 247, 248, 249, 265, 266, 267, 546, 608
4.	'Amrî										644	312, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382
5.	'Aṭa											235, 447, 448
6.	'Azlî											582
7.	Bahârî											575, 576, 577
8.	Başîrî											63, 64
9.	Bâyitî-i 'Acem								619			

10.	Behcetī											761
11.	Biḥārī	800										
12.	Birāder					529						
13.	Ca'fer									642, 660		335, 336, 337, 338; 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354; 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367
14.	Cem Sulṭān											498, 499, 739
15.	Dehhānī									614		610, 611, 612, 613
16.	Derūnī											764
17.	Devāyī											43
18.	Dürri											565, 566
19.	Enverī											759, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778
20.	Esīrī	4, 5										
21.	Faḳīrī	603										77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 96, 355, 356, 357, 358, 359, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 601, 602
22.	Fārisī	622	1									547
23.	Fazlī											765, 766, 767
24.	Ferruḥī											72, 591, 737
25.	Firāḳī	742							615			
26.	Ġubārī											54, 55, 779
27.	Ḥabībī			6								

28.	Ḥadīdī											500, 501, 502
29.	Ḥalīmī											804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815
30.	Ḥasbī	31										228
31.	Ḥaṭāyī											258, 792
32.	Ḥāverī											259
33.	Ḥayāl Paşa	22										
34.	Ḥayālī											51, 56, 69, 237, 272, 276, 227, 306, 326, 494, 495
35.	Ḥayretī	2, 7, 322, 789, 803				58						36, 39, 41, 42, 47, 48, 49, 50, 261, 262, 579, 717, 748, 791
36.	Hecrī											88
37.	Helākī	3										
38.	Hevesī											465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 507
39.	Hezārī	623										
40.	Ḥızrī											589
41.	Hilālī											67, 95, 592, 593
42.	Ḥiṭābī	8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 25, 795										260, 274, 531, 532, 539, 790

43.	‘İşkî											544, 545, 548, 780
44.	İbrâhîm Paşa	10, 23, 743										
45.	İşhâk	328										35, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 254, 279, 327, 331, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375
46.	‘İzârî											561, 562
47.	Çâdirî											533, 540
48.	Çadri											590
49.	Kemâl											443, 444, 445, 446, 540, 609
50.	Kemâl Paşa-zâde											90, 503, 504, 505, 506, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 541, 542
51.	Kenzi											753, 762, 763
52.	Kerîmî								802			561, 604
53.	Ku‘aybî	17										105, 106
54.	Küçek ‘Acem	798										
55.	Çul Maḥmūd	628										
56.	Lâmi‘î											307
57.	Lem‘î											782, 786
58.	Likâyî						703					
59.	Maḥmūd											755, 756
60.	Maçâmî											595
61.	Me‘âlî	32, 716									702 708 709 710	33, 59, 60, 61, 62, 86

											711 714	
62.	Mesîhî	30										239, 324, 325, 793, 794
63.	Mihâloğlı Ağmed											89
64.	Mihri											535
65.	Mu'ammā yî						605 606 801					
66.	Muğiği											40
67.	Muğliği	318										
68.	Mu'idi	736										518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526
69.	Muğliği											527, 528
70.	Mü'min											583
71.	Müniri											751, 752
72.	Nāmî											329, 567, 568, 569, 570
73.	Necāti	100									618 683	101, 102, 103, 104, 107, 108, 243, 250, 251, 252, 253, 255, 256, 268, 269, 270, 271, 273, 280, 281, 286, 287, 288, 289, 292, 293, 296, 297, 298, 302, 303, 308, 309, 310, 313, 314, 316, 317
74.	Nehāri											383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 560
75.	Nevāyi											477, 478
76.	Nihāni											244, 559
77.	Nizāmî											278, 294, 295, 299, 300, 301,

99.	Selīmī											496, 497, 740, 741
100.	Servī											99
101.	Seyfī											536, 537
102.	Sihri	26										230, 231, 232, 233, 234
103.	Şubhī											263
104.	Şūfī											781
105.	Sulţān Süleymān	24										
106.	Şun'ī											633
107.	Şun'ullāh											598
108.	Sūzī											74, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412
109.	Sücūdī											229, 597
110.	Sürürī											490, 491, 492, 493
111.	Şāh Ṭahmas											746
112.	Şānī											757, 758
113.	Şehidī											584, 585
114.	Şem'ī											449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 538
115.	Ṭāli'ī											113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 479, 480, 481, 482, 483
116.	'Ulūmī											787
117.	Uşulī											34, 38, 44, 45, 46, 52, 53, 57

Tablo 1.3 Lâ-edrî Şiirlerin Nazım Şekilleri Dizini

Murabba'	Kıf'a	Rubâ'î	Meşne'î	Ferd	Ġazel
9, 11, 517, 616, 617, 624, 629, 631, 632	530, 664, 682, 686	634, 635, 636, 637	620, 621, 749	638, 639, 640, 641, 643, 645, 647-659 arası; 661, 662, 663, 666, 667-681 arası; 685, 687, 689-695 arası; 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 703, 705, 706, 707, 710, 712, 713, 715, 718, 719, 720-735 arası	588, 628 (?), 747, 796, 799(?)

1.4. Mecmûada Yer Alan Şiirlerin Vezinleri

Mecmûada aruz vezniyle yazılan toplam 799 şiirde 14 adet farklı vezin kullanıldığı görülmüştür. Şiirlerin çoğu *Remel* (517 şiir) ve *Hezec* (183 şiir) bahirlerine ait vezinlerle yazılmıştır. Bu bahirleri *Muzârî* (92 şiir), *Hafîf* (5 şiir) ve *Müctes* (2 şiir) bahirleri izlemektedir. Ayrıca mecmûada 16 şiir hece vezniyle yazılmıştır. Mecmûada kullanılan vezinleri ve şiir numaralarını gösteren tablo şu şekildedir:

Tablo 1.4 Mecmûada Kullanılan Vezinler ve Şiir Numaraları

Şiirin Vezni	Veznin Bahri	Şiir Numarası
Mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün	Hezec	3, 27, 36, 37, 38, 44, 53, 60, 71, 80, 81, 95, 109, 110, 116, 141, 161, 173, 176, 221, 231, 233, 245, 251, 257, 258, 260, 264, 265, 274, 283, 290, 291, 324, 335, 343, 346, 356, 410, 451, 456, 528, 538, 544, 571, 580, 594, 625, 632, 642, 643, 651, 655, 675, 707, 709, 725, 727, 734, 735, 737, 738, 753, 754, 767, 792, 801
Mef'ülü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ülün	Hezec	39, 104, 107, 115, 153, 157, 189, 216, 228, 235, 252, 269, 277, 288, 295, 315, 337, 385, 422, 437, 443, 446, 476, 507, 520, 525, 527, 547, 548, 551, 553, 556, 564, 593, 608, 616, 652, 669, 677, 766, 772, 806,

		812
Mefā'īlūn mefā'īlūn fe'ūlūn	Hezec	12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 25, 42, 90, 121, 123, 160, 212, 224, 230, 238, 246, 248, 253, 270, 281, 297, 298, 299, 325, 359, 374, 382, 398, 452, 497, 523, 524, 531, 539, 549, 609, 612, 613, 615, 623, 633, 638, 644, 649, 654, 656, 658, 664, 670, 672, 676, 692, 696, 700, 703, 711, 713, 714, 715, 718, 720, 721, 722, 743, 751, 752, 795, 798
Mef'ūlū mefā'īlūn mef'ūlū mefā'īlūn	Hezec	293, 595, 717
Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	1, 4, 5, 10, 17, 22, 23, 24, 26, 30, 31, 33, 34, 35, 40, 43, 45, 46, 47, 49, 50, 52, 54, 55, 56, 57, 59, 63, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 76, 77, 78, 82, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 100, 105, 106, 112, 119, 122, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 142, 149, 151, 152, 159, 162, 163, 164, 165, 168, 169, 170, 172, 174, 175, 177, 178, 179, 183, 184, 191, 198, 201, 202, 206, 207, 209, 210, 213, 214, 218, 219, 222, 223, 225, 226, 227, 229, 234, 236, 240, 242, 244, 249, 254, 262, 266, 268, 271, 275, 276, 278, 279, 280, 285, 286, 292, 294, 300, 301, 303, 304, 305, 307, 308, 310, 311, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 327, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 336, 339, 340, 341, 342, 344, 345, 347, 352, 353, 354, 357, 361, 362, 363, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 386, 387, 388, 389, 390, 392, 393, 394, 396, 400, 402, 404, 405, 406, 407, 409, 411, 413, 414, 415, 416, 417, 419, 420, 421, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 436, 438, 439, 441, 442, 444, 445, 448, 449, 454, 458, 459, 463, 477, 478, 480, 481, 484, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 495, 496, 499, 500, 502, 503, 504, 505, 508, 509, 510, 511, 513, 515, 516, 518, 521, 522, 526, 533, 534, 535, 536, 537, 540, 541, 542, 552, 554, 558, 560, 566, 567, 569, 570, 572, 575, 576, 577, 578, 579,

		581, 582, 583, 584, 585, 586, 588, 589, 590, 591, 592, 597, 598, 599, 602, 603, 604, 605, 606, 610, 611, 614, 622, 639, 641, 646, 647, 648, 650, 657, 659, 660, 661, 662, 663, 666, 668, 674, 678, 679, 680, 682, 685, 688, 690, 693, 695, 697, 698, 699, 701, 704, 706, 708, 712, 719, 723, 724, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 736, 738, 740, 744, 745, 746, 747, 748, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 768, 769, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 793, 794, 796, 803, 807, 808, 810, 813, 815
Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	7, 11, 32, 41, 61, 62, 79, 83, 84, 99, 101, 103, 114, 124, 144, 145, 146, 148, 150, 154, 158, 166, 167, 171, 180, 181, 182, 185, 186, 187, 188, 190, 192, 193, 195, 196, 199, 208, 232, 250, 256, 263, 273, 282, 284, 302, 309, 316, 328, 349, 350, 351, 360, 364, 372, 383, 384, 399, 401, 403, 423, 435, 440, 447, 453, 455, 457, 460, 461, 466, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 479, 483, 498, 512, 545, 546, 557, 561, 562, 568, 573, 574, 601, 645, 671, 687, 689, 691, 702, 705, 716, 726, 750, 763, 764, 804, 805, 811
Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	18, 21, 64, 97, 98, 102, 243, 289, 313, 355, 358, 412, 485, 517, 634, 635, 636, 637, 665, 686, 694, 710, 749, 797, 800, 802
Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	27, 673
Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün	Muzārī	48, 155, 237, 239, 241, 261, 306, 312, 600, 809, 814
Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	2, 6, 28, 29, 51, 58, 65, 66, 75, 85, 86, 96, 108, 111, 113, 117, 118, 120, 127, 140, 143, 147, 156, 194, 197, 200, 211, 215, 217, 220, 247, 255, 259, 267, 272, 287, 296, 314, 326, 338, 348, 373, 391, 395, 397, 408, 418, 424, 450, 462, 464, 465, 467, 468, 475, 482, 494, 501, 506, 514, 519, 530, 532, 550, 555, 559, 563, 565, 587, 607, 618, 653, 681, 683, 684, 741, 742, 765, 770, 771, 773

Mefā'ilün fe'ilâtün mefā'ilün fe'ilün	Müctes	543, 596
Fe'ilâtün mefā'ilün fa'lün	Ḥafif	203, 317
Fe'ilâtün mefā'ilün fe'ilün	Ḥafif	204, 205
Fā'ilâtün mefā'ilün fe'ilün	Ḥafif	529

1.5. Mecmûada Karşılaşılan Bazı Sorunlar

1.5.1. Başlık ve Mahlas ile İlgili Sorunlar

Mecmûayı istinsah eden müstensih, makta beytinde geçen bir kelimeyi mahlas sanıp bazı şiirlere yanlış başlık atmıştır. Çalışmanın 40. şiiri olarak yer alan Muḥiṭî gazelinin son beytinde *aşdāfi* kelimesi geçtiği için müstensih başlığı *Aşdāfi* olarak atmıştır. Aynı şekilde Revānî'ye ait olan 71. şiirin makta beytinde geçen *'ışkı* kelimesinden ötürü müstensih şiirin başlığına *'İşkî* yazmıştır. Ayrıca mecmûayı okuyan, yahut mecmûanın sahibi olan kurşun kalemlerli bir kişinin, müstensihin yanlış başlık yazdığını farkederek, mecmûanın özgünlüğünü bozacağını düşünmeden, hatayı düzeltmeye çalıştığı görülmüştür. Müstensih, Ḥadīdî'ye ait olan 500. şiirin makta beytinde geçen *vaşfi* kelimesini mahlas zannedip *Vaşfi* başlığı atmıştır. Mezkur kişi kelimenin üzerine çarpı işareti atarak *Ḥadīdî* yazmıştır. Bu tür yanlışlar ve düzeltmeleri dipnotlarda yer almaktadır.

Müstensihin sadece bu sebebe bağlı olmadan da şiir başlığını yanlış attığı yahut başlık atmadığı görülmüştür. İbrāhīm Paşa'ya ait olan 10. şiire müstensih Ḥayālî başlığı; Uşūlî'ye ait olan 34. şiire Me'ālî başlığı atmıştır. Başlık atılmayan şiirlerin dipnotlarında başlıklar köşeli ayraç ile "[]" verilmiştir.

Müstensih bazı şiirlerin mahlas beyitlerini yazmamıştır. Çalışmada Necātî Bey'e ait olduğu tespit edilen 255. ve 576. gazellerin mahlas beyitleri yoktur. Yine Ca'fer Çelebi'ye ait olduğunu tespit ettiğimiz 346. şiirin mahlas beyti yazılmamıştır.

Mecmûada 273. numaralı şiir olarak yer alan "*mübtelâ olalı dil zülfüne şāhum ezeli/ğayra kılmadı heves gözlemedi her güzeli*" matlali gazelin ser-levha ve mahlas kısmında *Cevānî* yazılmıştır. Ancak bu meşhur şiirin Necātî *Dīvān'*inde yer alması ve Necātî üslubu taşıması sebebiyle başlık ve mahlas değiştirilmiştir. Yine 'Özrî mahlası taşıyan 489. şiir 'Avnî'nin meşhur "*zülfüñüñ zencîrine bend eyledüñ şāhum beni/ kulluğuñdan kılmasun āzād allāhum beni*" gazeliyle çok benzerlik göstermektedir. 'Avnî 15. yüzyıl şairi olmakla 'Özrî'ye tekaddüm etmiştir. Muhtemelen 'Özrî bu üç beyitlik gazele iki beyit daha ekleyip kendine maletmiştir. Yine mecmûalarda sıkça yer alan Ḥayālî mahlasını taşıyan ait olduğu varsayılan "*ḥarāb*

olupdur ol ābād gördüğüñ gönliüm/gamuñla toptoludur şād gördüğüñ gönliüm” matlılı şiir çalışmanın 596. şiiri olarak Yādī mahlaslı bir şaire ait gösterilmiştir. Hayālī Bey *Dīvān*’ında bulunmayan bu şiirin gerçekte kime ait olduğu tespit edilememiştir.

Müstensih Necātī’ye ait 102. ve 289. numaralı gazelleri, Zātī’ye ait 66. ve 424. numaralı gazelleri, Haṭāyī’ye ait 258. ve 790. numaralı gazelleri ve son olarak Hayretī’ye ait 787. ve 801. numaralı murabbaları iki kez yazmıştır. Şiirlerde istinsah farkları bulunduğu için mükerrer yazılan bu şiirler çalışmadan çıkarılmamıştır.

Mecmûada yer alan ve Muhammes başlığı taşıyan 3 şiir de aslında tahmistir. Muhammes beş dizelik bentler halinde yazılan bir nazım şeklidir. Kelime anlamı beşleme olan tahmis ise bir şairin kendine ait yahut başka bir şairin gazelinin her bir beytinin üstüne üç adet dize eklemesiyle oluşur. Mecmûada muhammes olarak gösterilen şiirlerin başlıkları tahmis olarak değiştirilmemiş, aynen bırakılmıştır.

Mecmûada hece vezniyle yazılmış halk şiiri özellikleri gösteren şiirler yer almaktadır. Bu şiirlerden ikisinin ser-levhasında *Murabba’* yazılmıştır. Ancak *Murabba’* formunda olmayıp, beyitler halinde yazılan bu şiirler çalışmaya murabba şeklinde alınmıştır.

1.5.2. İmla ile İlgili Sorunlar

Mecmûadaki şiirler, her ne kadar düzgün ve okunaklı istinsah edilmiş görünse de, müstensihin kendine has imla tasarrufu şiirdeki anlam ve vezni yer yer tehlikeye atmıştır. İlk olarak, şiirlerin büyük bir çoğunluğunda, belirtme eki yazılmamış bunun sonucunda vezin aksaklıkları meydana gelmiştir. Bu sebepten ötürü, tüm şiirler yazıldıktan hemen sonra beyit beyit kontrol edilmiş ve belirtme ekinin mucip olduğu kelimelere köşeli ayraç ile “[]” gerekli müdahale yapılmıştır. Anlamla ilgili sorun teşkil eden ikinci husus ise, “و” bağlacı gereken yerde belirtme eki “ى” yazılmıştır. Buralarda da gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Son olarak Farsça tamlama olan kelimelerin arasına و bağlacı getirilmiştir. Helākī’ye ait olan 3. şiirde kemal-i vech ifadesi kemal ü vech olarak yazılmıştır. Şiirde anlam ve vezin aksaklıklarına sebebiyet veren bu durumlar köşeli ayraç ile “[]” düzeltilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM
METİN

1.

Fā'ilatün fā'ilatün fā'ilatün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. serv mi var kim çemende kaddüñe hayrân degül
2. gonca mı var reşk-i la'lüñden derüni kan degül
3. dil mi vardur yâ kemân-ebrüñ-içün kurbân degül
4. her ne cân kim gözlerüñ sihri-y-le ser-gerdân degül
5. ehl-i diller mezhebinde cândur ammâ cân degül

II

1. kâkülüñ sevdâsı ile fikr-i zülfüñ dem-be-dem
2. yéle vérdi hırmen-i 'ömrüm koyuban dilde gam
3. la'lüñ ihyâ-yı memât eyler dirîgâ ben n'édem
4. çeşme-i hayvân lebüñdür dér rakîbüñ ben n'édem
5. çeşme-i hayvândur ammâ çeşme-i hayvân degül

III

1. saçuñ eylerdi kaşuñ mihrâbına cānâ sücüd
2. dahı âdem géymemişdi hil'at-i hüsn ü vücüd
3. né meleksin né perî ey hüccet-i ihsân u cüd
4. nür-ı yezdândur dédüñm hüsnüñ delîl ister hasüd
5. burka'ı ref' ét yüzüñden hâcet-i burhân degül

IV

1. sen meleksin sen perisin cümleden cândur tapuñ
2. hüblük iklîmine haqqâ ki sultândur tapuñ
3. çeşme-i cândur tudağüñ nür-ı yezdândur tapuñ
4. şüretüñ cennetdür ey hürî vü rıdvândur tapuñ
5. yüzüñe kimdür déyen [kim] cennet-i rıdvân degül

V

1. dil düşdi çâh-ı zenaḥ-dâna saçuñdan cân-ıla
2. hâlini şorar esîrüñ bend-ile zindân-ıla
3. kimse bilmez n'olısar hâlüm benüm cānân-ıla
4. dem mi vardur baña bu derd ü gam u hicrân-ıla
5. sîne süzân u ciger biryân u dil giryân degül

VI

1. dil ki mecrüh oldı hicrānuñla merhem n'eylesün
2. cān ki münisdür senüñ 'ışkuñla hem-dem n'eylesün

1. R. 1969: 2b; Karamanlı Nizâmî: *Dîvân*: G. 68.

Muḥammes-i Fârisî Muştafâ Çelebî.

II-4 n'édem: didüm *Dîvân*.

IV-5 cennet-i: cennet ü *Dîvân*.

V-4 hicrân-ıla: hecr ile kim *Dîvân*.

VI-5 aydur: dir kim *Dîvân*.

VII-4 hüblarda yok çü: çünkü yok hüblarda *Dîvân*.

3. ey ṭabīb-i cān u dil derdüñle ādem n'eylesün
4. zaḥmuma kim baḡsa aydur buña merhem n'eylesün
5. derdümi kim görse aydur ḡābil-i dermān degül

VII

1. resmdür 'uṣṣāḡa dil-berler éder cevr ü cefā
2. kimse ummasun güzellerden bugün mihr ü vefā
3. ḡoṣ démiṣdür **fārisī** ol mālīk-i mülk-i fenā
4. ey **nizāmī** ḡūblarda yoḡ çü āyīn-i vefā
5. ḡamdüli'llāh kim bularuñ ḡüsn[i] bī-pāyān degül

2.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī---+ / -+---+ / +---+ / -+--

I

1. çekdüm bu yıl bu yolda šu miḡdār bār-ı ḡam
2. ṭāḡ oldı ṭāḡatüm bükülüp ḡaddüm oldı ḡam
3. aldum elüme tā ki yazam nāme-i elem
4. iki büküldi kāḡıd u ḡan aḡladı ḡalem

II

1. miḡnet risālesin nice bir tefsīre baṣlayam
2. sen ṣāh öniñde yā nice taḡrīre baṣlayam
3. ḡaṣd eyledüm ki ḡālümü taḡrīre baṣlayam
4. iki büküldi kāḡıd u ḡan aḡladı ḡalem

III

1. 'arz étmege ḡuzūruña ey ṣāh-ı kāyināt
2. taḡrīr olındı šemme-i aḡvāl-i müṣkilāt
3. ḡayretde ḡaldı aḡzın açup ḡālüme devāt
4. iki büküldi kāḡıd u ḡan aḡladı ḡalem

IV

1. geldüm šikeste beste ḡılam éderem niyāz
2. raḡm eyleseñ yéridür eyā ṣāh-ı dil-nüvāz
3. yazılmadan henüz daḡı bu ḡıṣṣa-i dırāz
4. iki büküldi kāḡıd u ḡan aḡladı ḡalem

V

1. geldi ḡapuña **ḡayretī**-i ez'afü'l-'ibād
2. tā nāme ile 'arz éde ḡālin o nā-murād
3. derd-i dil-ile ḡaralara boyanup midād
4. iki büküldi kāḡıd u ḡan aḡladı ḡalem

2. R. 1969: 3b; ḡayretī: *Dīvān*: Ms. 19.

[ḡayretī]

I-1 šu miḡdār: niḡe dürlü *Dīvān*.

IV-1 šikeste beste ḡılam éderem niyāz: ḡapuña aḡlayuraḡ iderek *Dīvān*.

IV-2 raḡm eyleseñ yéridür eyā ṣāh-ı dil-nüvāz: unutmā ben ḡuluñü eyā mīr-i dil-nevāz *Dīvān*.

V-3 derd: düd *Dīvān*.

3.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

I

1. kemāl-i vech-ile seyrin görenler dār-ı dünyānuñ
2. huzūr-ı qalb-ile zevkın sürenler her temāşānuñ
3. nazīrin görmedi hergiz bu iki şehir-i zībānuñ
4. ilāhī yıqma bünyādın sitanbülü qalātānuñ

II

1. birinüñ ravzası bāğ u behişt ü şahın-ı cennetdür
2. birinüñ çevresi tūbī-mişāl[i] dürlü ni'metdür
3. içinde bir nefes dirlük dirilmek hoş sa'adetdür
4. ilāhī yıqma bünyādın sitanbülü qalātānuñ

III

1. birinde çeşmeler 'ayn-ı müsemmə selsebīl olmuş
2. birinde hamr ırmağı aqıp her-sū sebīl olmuş
3. hevā vü āb-ı cennetden şafā-bağışı sebīl olmuş
4. ilāhī yıqma bünyādın sitanbülü qalātānuñ

IV

1. birinde kul oğulları cefā vü hışm [u] kīn eyler
2. birinde kāfir oğlanı müselmān kaçd-ı dīn eyler
3. görenler bu iki şehri hezārān āferīn eyler
4. ilāhī yıqma bünyādın sitanbülü qalātānuñ

V

1. **helākī** bir dağı görsem sitanbülü qalātāyı
2. ebed bir dağı añmazdum semerkandı buhārāyı
3. diri oldukça dünyāda éderdüm bu temennāyı
4. ilāhī yıqma bünyādın sitanbülü qalātānuñ

4.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -+--- / -+--- / -+--- / -+-

I

1. rüz [u] şeb dilden düşürmem şol nigāruñ sözini
2. cān evinde şaqlaram naqş-ı hayāli gözini
3. kuhl éderdüm çeşmüme bi'llāh şol izi tozını
4. āh gönlüm ālinüñ bir dağı görsem yüzini

3. R. 1969: 3b; Helākī: *Dīvān*: Mr. 10.

Murabba'-ı Helākī.

I-1 kemāl-i: kemāl ü R. 1969. Anlam gereği değiştirildi.

I-2 huzūr: şafā *Dīvān*.

I-4, II-4, III-4, IV-4, V-4 sitānbülü: sitanbuluñ *Dīvān*.

II-1 bāğ u: bāğ-ı *Dīvān*.

II-2 çevresi: devhası *Dīvān*.

III-1 'ayn-ı müsemmə: 'aynen tüsemmə *Dīvān*.

III-3 hevā vü: hevā-yı R. 1969; şafā-bağışı sebīl: şafā-bağış u cemīl *Dīvān*.

V-2 ebed bir dağı añmazdum: ebed añmaz idüm muşr *Dīvān*.

4. R. 1969: 4a.

Murabba'-ı Esīrī.

II

1. gül yüzüñden ayrılaldan āh [u] efgāndur işüm
2. her seher bülbül gibi derd-ile nālāndur işüm
3. rüz [u] şeb görem déyü kūyında seyrāndur işüm
4. āh göñlüm ālinüñ bir dağı görsem yüzini

III

1. kandedür yā rab görünmez yine cānānum benüm
2. ki katı bīmār olupdur hecr-ile cānum benüm
3. göklere çıksa ‘aceb mi āh [u] efgānum benüm
4. āh göñlüm ālinüñ bir dağı görsem yüzini

IV

1. her kaçan ‘azm eyleye dil kūy-ı cānāndan yaña
2. andan öñdin atılır bi’llāh cān andan yaña
3. nicesi cān vérmeyem ben bende sulṭāndan yaña
4. āh göñlüm ālinüñ bir dağı görsem yüzini

V

1. hasret-ile gözlerüm giryān olupdur dōstlar
2. zaḥm-ı hecr-ile yürek pür-kan olupdur dōstlar
3. rüz [u] şeb işüm gücüm efgān olupdur dōstlar
4. āh göñlüm ālinüñ bir dağı görsem yüzini

VI

1. dōstlar ol goncasuz gülşen baña zindān olur
2. hasret-ile ‘andelīb-i dil katı giryān olur
3. hecr elinden işde ben öldüm arada kan olur
4. āh göñlüm ālinüñ bir dağı görsem yüzini

VII

1. göñlüm aldı añsuzın bir cev[r]i] çok zālīm benüm
2. bilmezem ey dil n’olısardur bu aḥvālüm benüm
3. ben helāk oldum **esīrī** nice ola ḥālüm benüm
4. āh göñlüm ālinüñ bir dağı görsem yüzini

5.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. göñlüm alduñ āl-ile ey ruḥları ālum benüm
2. kanuma girdüñ meded bi’llāh be hey zālīm benüm
3. bir haber vér n’olısar āḥir bu aḥvālüm benüm
4. a benüm çok sevdüğüm şāhum gülüm bālüm benüm

II

1. rāh-ı ‘ışkuñda bugün çekdüm belā vü derd ü ğam
2. ‘andelībem ayru düşdüm iñlerüm ey gonca-fem
3. cüş édüp bu eşk-i çeşmüm hecr elinden oldu yem

5. R. 1969: 4b.

Murabba’-ı Esīrī.

4. a benüm çok sevdüğüm şāhum gülüm bālum benüm

III

1. sensüz ey gönca-dehen gülşen baña zindān olur
2. ol sebebden rūz [u] şeb dil bülbüli nālān olur
3. her géce ben ḥasteñe bu derd [ü] ğam mihmān olur
4. a benüm çok sevdüğüm şāhum gülüm bālum benüm

IV

1. hecr elinden göklere durmaz çıkar āhum benüm
2. āh kim raḥm eylemezsın ey yüzi māhum benüm
3. mihr-i rūyuñdan naẓar kıll öldüm ey şāhum benüm
4. a benüm çok sevdüğüm şāhum gülüm bālum benüm

V

1. göricek sen āfitābı kaldı meh bi'llāh ṭaña
2. bendeñe raḥm édesin laýık budur şāhum saña
3. luḫf édüp eyle naẓar derviş esīrīden yaña
4. a benüm çok sevdüğüm şāhum gülüm bālum benüm

6.

Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün
Muzāri' --+/ -+ -+/ +---+ / -+-

I

1. dün gördüm ol nigāri ṭarab-nāk [u] ercümend
2. kāfūr eli-y-le destelemiş 'anberīn kemend
3. baqđum şikence ṭurresine zār u müstemend
4. bir şaḫş-ı nā-tüvān oturur gerdeninde bend
5. kimdür bu miskīn ol ne resendür dédüm dédi
6. zülfüm kemend[i] dutğunı cānuñ-durur senüñ

II

1. çekmiş kemāle ferr ü dem ü 'izz ü cāhını
2. 'anberle ṭoldurup başa géymiş külāhını
3. ebri yüzinden aldı vü 'arż étdi māhını
4. gördüm yüzinde dāne-i ḥāl-i siyāhını
5. ol misk lāle üzre nedendür dédüm dédi
6. cānuñda 'aks-i ṭağı nihānuñ-durur senüñ

III

1. yaşum yüridi şu gibi ol serv sūyına
2. göz baқаkaldı zülf ü kad ü rüy [u] mūyına
3. pīrāne ser gönül baқup aldandı rüyına
4. aldandı ṭıfl-ı dil anuñ reng [ü] būyına
5. bu ne ḥuceste serv-i semendür dédüm dédi
6. baḫt-ı siyāh 'ömr-i civānuñ-durur senüñ

IV

1. göz gördüğince gönüm olur ḫüsn mā'ili

6. R. 1969: 4b.

Müseddes-i Ḥabībī Berāy-ı Sulṭān Ya'küb Pādişāh.

2. eyler deli per̄ilik-ile nice ‘ākili
3. yüzinde siḥr édüp yine bir çāh-ı bābilī
4. bend olmuş anda bir niçe şāḥib-naẓar deli
5. çın söyle bu ne çāh-ı zekandur dédüm dédi
6. ey genc ḥaṭlu kendü mekānuñ-durur senüñ

V

1. la’l [ü] güher dişi-y-le yapışmış dudağına
2. misk-i ḥoten hevādan ulaşmış yañağına
3. dürr-i necef hevādan aşılmış kulağına
4. çok dāne dāne nesne dökilmiş ayağına
5. hey hey bu ne ‘aķīķ-i yemendür dédüm dédi
6. gözden aķan cigerdeki ķanuñ-durur senüñ

VI

1. geşt éde çıķdı gülşene ol dem ki gül-‘izār
2. elvān-ı mīve dāmenine dökdi şāh-vār
3. be gördüm anda beste vü bādām [u] sīb [ü] nār
4. bir ķuş oķırdı ‘arızı bāğında zār zār
5. ol ķuş ne ķuş[ı] bu ne çemendür dédüm dédi
6. bāğ-ı ruḥumda murğ-ı revānuñ-durur senüñ

VII

1. nergis uyandı bir semen-i emn-i cāme-ḥāb
2. gül çıķdı pīrehen yaķasından açup niķāb
3. teb düşdi cāna cümleten āfāķı dutdı tāb
4. ol dem ki çıķdı cübbe-i maşrıķdan āfitāb
5. bir zerre gördüm anda dehendür dédüm dédi
6. bu söz yaķın ḥabībī gümānuñ-durur senüñ

7.

Fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fe’ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

1. niçe bir zülf[i] gibi ḥāk-ile yek-sān olalum
2. niçe bir ṭurreleri gibi perīşān olalum
3. açılalum leb-i dil-ber gibi ḥandān olalum
4. cür’a-dānı getir abdāl yine ḥayrān olalum

II

1. silelüm gel berü āyīne-i ķalbüñ tozını
2. açalum ku[ḥ]l-ı ğubār ile yine cān gözini
3. ķulağa koymayalum ḥvāce faķīḥüñ sözünü
4. cür’a-dānı getir abdāl yine ḥayrān olalum

7. R. 1969: 5b; Ḥayretī: *Dīvān*: Ms. 13.

Murabba’-ı Ḥayretī.

IV-2 mülkini: şehrini *Dīvān*.

V-1 kımayup: kılmayup *Dīvān*.

VII-2 almağa ni’met-i ḥvān-ı elemüñ: ni’met-i ḥvān-ı ğamuñ almağ için *Dīvān*.

VII-3 arturmağ bu: arturmağ için *Dīvān*.

III

1. vā'ız-i huşg bizüm-ile biñ éderse cengi
2. budalāyuz olımazuz biz anuñ hem-rengi
3. göremez cān gözi çaķ olmayıcak kör bengi
4. cür'a-dānı getür abdāl yine hayrān olalum

IV

1. yıķuban zühd ü vera' mülkini vīrān édelüm
2. girelüm cān u göñül mülkini seyrān édelüm
3. cem' olup bir araya şöhet-i rindān édelüm
4. cür'a-dānı getür abdāl yine hayrān olalum

V

1. kıomayup gülşen-i dilde eşer-i hār-ı melāl
2. yéridür açıla yér yér gül-i gül-zār-ı hayāl
3. müfti-i 'ışk çü fetvā vérüben dédi helāl
4. cür'a-dānı getür abdāl yine hayrān olalum

VI

1. niçe bir āyine-i cām-ile hōd-bīn olalum
2. niçe bir bāde-i hāmra ile rengin olalum
3. gel e yek-reng gedālar gibi miskīn olalum
4. cür'a-dānı getür abdāl yine hayrān olalum

VII

1. 'ışk esrārınuñ añlamağa keyfiyyetini
2. almağa ni'met-i hvān-ı elemün lezzetini
3. hayretinün dahı arturmağa bu hayretini
4. cür'a-dānı getür abdāl yine hayrān olalum

8.

Hece Vezni

I

1. gördüm nā-gāh bir perinün yüzini
2. nic'édeyin ne kılayın n'édeyin
3. yavu kıldum o sāt kend'özümü
4. nic'édeyin ne kılayın n'édeyin

II

1. gördüm yüzün alımadum bir cevāb
2. yā ilāhī olımadum fetḥ-i bāb
3. bilmezem kim meh midür ol āfitāb
4. nic'édeyin ne kılayın n'édeyin

III

1. dédüm ki gönlüme gel yār ol baña
2. dédi yārum kıo beni seni saña
3. ben giderem bir yaña ol bir yaña

8. R. 1969: 6a.
Murabba'-ı Hıtabı.

4. nic'èdeyin ne kılayın n'èdeyin
IV
1. gön'lüm aldı beni mecnün eyledi
2. bilmezem kim baña n'étdi n'eyledi
3. hālümü şimdi dige-gün eyledi
4. nic'èdeyin ne kılayın n'èdeyin
V
1. nic'èdeyin 'ışka düşdüm nā-geh-ān
2. tıldı feryād u figān-ile cihān
3. acır ağlar benüm-içün dü-cihān
4. nic'èdeyin ne kılayın n'èdeyin

9.

Hece Vezni

- I
1. cān u dilden ister dilerseñ beni
2. gel alayın gideyin hānum seni
3. seyr édelüm mışır [u] şām [u] yemeni
4. gel alayın gideyin hānum seni
II
1. seyr édelüm gel 'arabı 'acemi
2. açılun gön'lümüzüñ gitsün ğamı
3. éyü çekdüñ hānum derd ü eleme
4. gel alayın gideyin hānum seni
III
1. her kimseye étme hānum keşf-i rāz
2. biñde bir kez bulunmaz yār-i hem-rāz
3. güzel yérdür 'acemde şehri-şirāz
4. gel alayın gideyin hānum seni
IV
1. düşmene karşı gözüm yaş eyleme
2. bağrumuzda çıkup baş eyleme
3. sırrumuzu éllere fāş eyleme
4. gel alayın gideyin hānum seni
V
1. ğamzeñ oğı cigerüme koymadın
2. düşmenler şoyup koynına koymadın
3. babañ anañ bir kimse duymadın
4. gel alayın gideyin hānum seni
VI
1. boynı bağlu saña bir kul olayın
2. başımı diler-iseñ hep véreyin

9. R. 1969: 6a.

Murabba'.

II-3 derd ü: derdi R. 1969. Anlam gereği değiştirildi.

3. şu 'âlemde nice olursam olayın
4. gel alayın gideyin hânım seni

VII

1. sığmalum 'âlemi yaradana
2. gidelüm şehir-i hamīde tercāna
3. tebrize şehir-i bağdāda şīrvāna
4. gel alayın gideyin hânım seni

10.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. ğam-ğīn olmasun gönüller şāh-ı 'ādil devridür
2. hamdüli'llāh érmişüz maqşūda kāmīl devridür
3. ol melekler étmesün hiç kimse 'āqīl devridür
4. hazret-i sultān süleymān şāh-ı 'ādil devridür

II

1. ey gönül cām-ı meyi gel gül gibi nūş édelüm
2. ğuşşayı derdi ğamı küllī ferāmūş édelüm
3. dil-rübālar şevķına bülbül gibi cūş édelüm
4. hazret-i sultān süleymān şāh-ı 'ādil devridür

III

1. çarķ-ı gerdün lāle gibi baĝrumuz hūn étmesün
2. gonca-lebler yaşımı cevriñle gül-gün étmesün
3. meh-liķālar bize cevri cebri ķānūn étmesün
4. hazret-i sultān süleymān şāh-ı 'ādil devridür

IV

1. gözlerüñ kaşdı-y-la şimdi eyleyüp kaşuñ kemān
2. çeşm-i hūnuñ gibi dil-ber dökmesün yok yere ķan
3. ğırre olmasun igen hālī degüldür bu cihān
4. hazret-i sultān süleymān şāh-ı 'ādil devridür

V

1. çün ezelden olmuşuz şāhā senüñle biz āşinā
2. bilmezsin n'olduñ bizümle eylemezsin merħabā
3. āteş-i hecrüñle yakma **ibrāhīmi** dil-berā
4. hazret-i sultān süleymān şāh-ı 'ādil devridür

10. R. 1969: 6b.

Murabba'-ı İbrāhīm.

Başlığında Hāyālī olarak gösterilen murabbanın son bendinde İbrāhīm adı/mahlası geçmektedir.

11.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

I

1. yār kūyına yine geşt [ü] güzār eyleyelüm
2. yolına cān u teni cümle nişār eyleyelüm
3. nice bir ceħl-ile bir yérde qarār eyleyelüm
4. gel qalender olalum terk-i diyār eyleyelüm

II

1. sākiyā cām-ı ezel cür'asını nüş édelüm
2. 'aql[ı] yaǵmāya vérüp nef[s] ferāmüş édelüm
3. daqalum güşumuza haq sözi mengüş édelüm
4. gel qalender olalum terk-i diyār eyleyelüm

III

1. nice bir rūhı bu cān murǵına zindān édelüm
2. çıqalum mışr [u] haleb mülkini seyrān édelüm
3. şeh-r-i şirāza varup 'azm-i horāşān édelüm
4. gel qalender olalum terk-i diyār eyleyelüm

IV

1. çıqalum hinde temāşā édelüm éllerini
2. şoralum mışr-ı sa'id éllerinüñ yollarını
3. aşalum qonya qaraman élinüñ béllerini
4. gel qalender olalum terk-i diyār eyleyelüm

V

1. gezelüm çin ü māçin [ü] hıta vü hoteni
2. uğrayup seyr édelüm hıtta-ı pāk-i yemeni
3. gezelüm ravza-i aħmedde olalum medenī
4. gel qalender olalum terk-i diyār eyleyelüm

12.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec +--- / +--- / +---

I

1. bahār eyyāmıdur āvāre düşdi
2. ne çāre göñlümüz eglenmez oldı
3. delürdi 'ışk-ıla bī-çāre düşdi
4. ne çāre göñlümüz eglenmez oldı

II

1. gelüñüz bir éyü ted[bir éde]lüm
2. qadeħlerle hemān el bir édelüm
3. mey içüp nāle-i şeb-gir édelüm
4. ne çāre göñlümüz eglenmez oldı

11. R. 1969: 7a.

Murabba'.

12. R. 1969: 7a.

Murabba'-ı Hıtabı.

III

1. teferrüc étmege gül-zār ister
2. beni bülbül gibi pür-zār ister
3. cefâyı kor cemâl-i yār ister
4. ne çâre göñlümüz eglenmez oldu

IV

1. nigâr-ile şabûhı içmeyince
2. tölularla özinden geçmeyince
3. rumûz-ı derd-i 'ışkı açmayınca
4. ne çâre göñlümüz eglenmez oldu

V

1. **hîtabî** kaldı âh u zârı-y-la
2. muķârin olmadı dil-dârı-y-la
3. şehirden gitmek ister yârı-y-la
4. ne çâre göñlümüz eglenmez oldu

13.

Mefâ'ülün mefâ'ülün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

I

1. haķîkat yoğ-imiş sende bilindi
2. yüri be şive yüki cân belası
3. elüñden şâne-veş bağrum delindi
4. yüri be şive yüki cân belası

II

1. 'iṭāb u nāzuñ olmaz mı oranı
2. ḥam-ı ebrûlaruñ yaқdı cihānı
3. saña n'eyler göresün bu cihānı
4. yüri be şive yüki cân belası

III

1. ya gel şu gibi pāk eyle yoluñı
2. kara boynuma şal yā aқ koluñı
3. unıtuñ künc-i ğamda ben kuluñı
4. yüri be şive yüki cân belası

IV

1. sizüñ éllerde bu mı oldu 'âdet
2. édesün ğayra şefkat baña miḥnet
3. meger pāşāya kılmayam şikāyet
4. yüri be şive yüki cân belası

V

1. zevāle érgüre ḥatṭ āfitābı
2. göreyin kime eylersün 'iṭābı
3. zamān ile bulur seni **hîtabî**

13. R. 1969: 7b.

Hîtabî fermāyed.

4. yūri be šīve yūki cān belāsı

14.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec +----/ +---- / +---

I

1. bahār eyyāmı gül devrānı geldi
2. gelindi gel benüm servüm gelindi
3. gülistānuñ yine seyrānı geldi
4. gelindi gel benüm servüm gelindi

II

1. dil-i bīmār iken döymez cefāya
2. bırakma gön̄lümüz dām-ı belāya
3. özüñ beñzetme dehr-i bī-vefāya
4. gelindi gel benüm rüḥum gelindi

III

1. kara bulutlayın gitdi qarārum
2. beni gör yine şaqlar rüzigārum
3. yoluñda ḥadden aşdı intizārum
4. gelindi gel benüm servüm gelindi

IV

1. gözümüñ yaşlarıdır kanlu cūlar
2. şabā şaçdı zemīne müşk-būlar
3. inüpdür ayağuma kanlu şular
4. gelindi gel benüm servüm gelindi

V

1. açılmış ğonce-veş yiñi yakayın
2. nice bir āh-ıla tağlar yakayın
3. yüzüñe ölmeden bir dem bakayın
4. gelindi gel benüm rüḥum gelindi

VI

1. n' için çīn urur қаşuñ kemānı
2. müjeñ oqlarunuñ oldum nişānı
3. murāduñ cān-ısa alındı ānı
4. gelindi gel benüm rüḥum gelindi

VII

1. murādına **ḥiṭābī** érmek ister
2. şulu şeftālülerden dérmek ister
3. hemān bir kerre yüzüñ görmek ister
4. gelindi gel benüm rüḥum gelindi

14. R. 1969: 8a.

Murabba'-ı Ḥiṭābī

15.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

I

1. beneklü cāmelü gül yüzlü cānum
2. yañağı tāze gülli erguvānum
3. şalın nāz-ile ey rūḥ-ı revānum
4. gümüşden servüm altun bōstānum

II

1. naẓīrūñ görmedi gerdün-ı gerdān
2. beñi āşüb u şūḥ-ı çeşm-i fettān
3. saña key yaraşur gül-günī kaftān
4. gümüşden servüm altun bōstānum

III

1. ıo gözi ney gibi bağrum delünsün
2. fiğān u nāle vü āhum bilünsün
3. yaraşur nāz-ıla çıksun şalınsun
4. gümüşden servüm altun bōstānum

IV

1. géyer başına bir zerrīn-külāhı
2. zemīne şaldı şevḳ-i mihr ü māhı
3. cihān turduḳça dursun yā ilāhı
4. gümüşden servüm altun bōstānum

V

1. bugün pāşā-yı 'ādil devletinde
2. **ḥiṭābī** yēsün içsün ḥalvetinde
3. yürüsin şeh süleymān milketinde
4. gümüşden servüm altun bōstānum

16.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

I

1. cihāna fer véren māhı severseñ
2. göge ejder çeken āhı severseñ
3. göñüldeñ ḥazret-i şāh[1] severseñ
4. güzel cevr étme allāhı severseñ

II

1. uşandı cānumuz cevr [ü] cefādan
2. ḥalāş ét boynumuz dām-ı belādan
3. 'arż-ı nāz-ise biz geçdüñ vefādan

15. R. 1969: 8a.

Murabba'-ı Ḥiṭābī

16. R. 1969: 8a.

Murabba'-ı Ḥiṭābī

4. güzel cevır étme allāhı severseñ

III

1. cemālūñdür cihānuñ gülistānı
2. boyuñdur ‘ālemūñ serv-i revānı
3. unıduldı vefānuñ dāsītānı
4. güzel cevır étme allāhı severseñ

IV

1. nice bir ağlayayın saña karşı
2. cihānı dutdı gözümdeñ ağan şu
3. eger nāz u ‘itāb-ise yéter bu
4. güzel cevır étme allāhı severseñ

V

1. **hıtābī** n’eylesün ‘ālemde el-ān
2. yürek yağan cefādan sīne biryān
3. mebādā işde sulţān süleymān
4. güzel cevır étme allāhı severseñ

17.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. niceye dek gözlerüñ mekr-ile éde āller
2. géysün ey dil-ber benüm-çün kara kara şāllar
3. karşılarıñla hadd-i ruḥ-sāruñdaki hem hāller
4. uşda ey dil-ber ben öldüm allar géy allar

II

1. tā görelden gözlerüm ‘ālemde sen meh-pāreyi
2. lāle-gün étدی ğamuñdan dil-berā her arayı
3. şād-mān olup çıkarĝıl géyme ayruḥ karşıyı
4. sağ ol ey dil-ber ben öldüm allar géy allar

III

1. géydüĝi yéter benüm-çün karalar fülfüllerüñ
2. devşür ey dil-ber perişān eyleme kāküllerüñ
3. lāle-rengīn cāmelerdür yaraşuĝı güllerüñ
4. uşda ey dil-ber ben öldüm allar géy allar

IV

1. acıyup benüm-içün yoldaşlar [u] hāldaşlar
2. ağlasunlar zārī kırup taĝ-ıla hem taşlar
3. saña haḫ vérsün cihānda ‘ömr-ile çaḫ yaşlar
4. sağ ol ey dil-ber ben öldüm allar géy allar

V

1. şād-mān ol sen cihānda beni yārān ağlasun

17. R. 1969: 9a.

Ku’aybī fermāyed.

hāl: hāl R. 1969. Anlam gereĝi deĝiştirildi

2. yérde deryālar benüm-çün gökde bārān ağlasun
3. hem melekler gök yüzinde yérde insān ağlasun
4. uşda ey dil-ber ben öldüm allar géy allar

VI

1. seyre çıkduqça mezārumdan yaña ağyār-ıla
2. hār-ı hecr ü fūrkat ü hasretle kabrüm yarıla
3. vére hāküm bu şadāyı saña āh ü zār-ıla
4. uşda ey dil-ber ben öldüm allar géy allar

VII

1. sa'd-ı ekber bulmadı baht-ı siyāhum dōstlar
2. görüben raḥm étmedüñ hāl-i tebāhum dōstlar
3. kabrüm üzre haşre dek déye giyāhum dōstlar
4. sağ ol ey dil-ber ben öldüm allar géy allar

18.

*Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün**Remel - + - - / - + - - / - + -*

I

1. nār-ı āhum göklere berķ eyleyen
2. yaşum-ıla 'ālemi ğarķ eyleyen
3. ey beni mecnūndan farķ eyleyen
4. kāfir olsun sevdügin terk eyleyen

II

1. bilmezem ben n'eyledüm n'étdüm éle
2. gece gündüz düşmüşem dilden dile
3. dōstlar ben bildüğüm bu kim hele
4. kāfir olsun sevdügin terk eyleyen

III

1. dem mi vardur zecr-ile kan yutmazın
2. degme bir derd-ile koyup gitmezin
3. tā ölince sevdüğüm terk étmezin
4. kāfir olsun sevdügin terk eyleyen

IV

1. zulm éder ben kılına ol pādişāh
2. işüm oldı nāle vü feryād [u] āh
3. kim uyup düşmen sözine bī-günāh
4. kāfir olsun sevdügin terk eyleyen

V

1. ey **ḥitābī** ko cefā kılsun ḥabīb
2. odlara yansun ḥasūd-ile raķīb
3. çok şükür mevlā baña kıldı naşīb
4. kāfir olsun sevdügin terk eyleyen

18. R. 1969: 9b.

Ḥitābī fermāyed.

19.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

I

1. göreyin dér-iseñ cān éllerini
2. elüñden qoma cānān éllerini
3. varup seyr ét qaraman éllerini
4. gönül terk étme 'oşmān éllerini

II

1. oturur 'adl-ile sulţān süleymān
2. uyur arqada 'ālem emn [ü] emān
3. igende başa çıkmaz ehl-i 'işyān
4. gönül terk étme 'oşmān éllerini

III

1. çekersin ğayret-i akrān-ı emşāl
2. édersin kendüñi derd-ile pāmāl
3. yérüñ bekle sözümi tut be-her-ğāl
4. gönül terk étme 'oşmān éllerini

IV

1. cihānı dutdı şāhuñ 'adl [ü] dādı
2. sürüldi ğuşşa vü ğam geldi şādī
3. koyup ğamda bu baht-ı nā-murādı
4. gönül terk étme 'oşmān éllerini

V

1. **ħiţābī** 'arz qıl pāşāya ħālī
2. elüñden dirlügin olmaya ħālī
3. n'ola olduñsa merd-i lā-'übālī
4. gönül terk étme 'oşmān éllerini

20.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

I

1. bilür mi ħāzret-i destür-ı a'zam
2. güzeller bize cevr édüp yürürler
3. taħammül édemez bu derde ādem
4. güzeller bize cevr édüp yürürler

II

1. raqībüñ biri ikisi sürile
2. qamu 'aşıqlaruñ qaydı görile
3. anuñ teftişin emr étseñ şorıla

19. R. 1969: 8a.

Murabba'-ı Ĥiţābī

20. R. 1969: 8a.

Murabba'-ı Ĥiţābī

4. güzeller bize cevr édüp yürürler
III
1. olup sulţān-ı ser-’ asker cihāna
2. sebebdür ھاżretüñ emn [ü] emāna
3. ikide bir sebebsüz né bahāne
4. güzeller bize cevr édüp yürürler
IV
1. ھاřañu dillere luţfuñ ھاřağ ét
2. cihāndan zılm [ü] bī-dādı ırağ ét
3. begüm devletlü başuñ’çün yasağ ét
4. güzeller bize cevr édüp yürürler
V
1. berāt-ı hüsn-ile her biri sulţān
2. éderler ’aşığı ھاķ-ile yek-sān
3. **ھاřābī** n’eylesün göz göre el-ān
4. güzeller bize cevr édüp yürürler

21.

Fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

I

1. nev-bahār oldu ھاçemenlerden yaña
2. gel alayın gideyin ھاñnum seni
3. seyre ھاřıkdı gül semenlerden yaña
4. gel alayın gideyin ھاñnum seni

II

1. terk édelüm yine ’oşmān éllerin
2. seyr édelüm mışır [u] ken’ān éllerin
3. görmek ister[señ] ھاřaman éllerin
4. gel alayın gideyin ھاñnum seni

III

1. ھاřıkdı şular yine deryā seyrine
2. lāle geldi verd-i ھاmrā seyrine
3. meylüñ olursa ھاłāřā seyrine
4. gel alayın gideyin ھاñnum seni

IV

1. ھاçunki döymeysin zamānuñ ھاřarına
2. gel varalum seyr-i tunca nehrine
3. hem sitanbūldan edirne seyrine
4. gel alayın gideyin ھاñnum seni

V

1. oda yandum berg [ü] bārum ھاçalmadı
2. řākatüm řāķ oldu zārum ھاçalmadı

21. R. 1969: 10b.

ھاřābī fermāyed.

3. işte ben öldüm kararum kalmadı
4. gel alayın gideyin hānum seni

VI

1. lāle bitdi ney-bahār oldu cihān
2. bāğa geldi sūsen ü gül erguvān
3. rūm élin seyr édelüm bir zamān
4. gel alayın gideyin hānum seni

VII

1. geh emīr ü gāh çāker olalum
2. gāh gulām-ı şāh-ı hayder olalum
3. ikimüz bile kalender olalum
4. gel alayın gideyin hānum seni

VIII

1. tağlar abdālı olursağ gel yéter
2. bu **hiṭābī** ağlasun sen gül yéter
3. hizmet için tapuña ben kul yéter
4. gel alayın gideyin hānum seni

22.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. hazret-i pāşā ile 'azm-i ḥorāşān eyledük
2. tīgumuz tōp-ı ser-i a'dāya çevgān eyledük
3. sīnemüz sehm-i kazā-yı çarḥa kalkan eyledük
4. el-vidā' olsun ki terk-i mülk-i 'oşmān eyledük

II

1. çün seher yéli şabā-veş eyledük 'azm-i ḥoten
2. umaruz bāc u ḥarācın getüre şām [u] yemen
3. rūmda kalsun kalan begler ağalar sağ u esen
4. el-vidā' olsun ki terk-i mülk-i 'oşmān eyledük

III

1. bu sefer gerçi şitā faşlından āfetdür bize
2. 'asker-i islām-ile 'ammā ki rāḥatdur bize
3. hazret-i pāşā-y-ile gitmek sa'ādetdür bize
4. el-vidā' olsun ki terk-i mülk-i 'oşmān eyledük

IV

1. 'adl-ile varup 'acem mülkini ābād édevüz
2. ḥağ vérürse tāc u taḥt-ı şāh[ı] ber-bād édevüz
3. devlet-i 'izz [ü] şerefle fetḥ-i bağdād édevüz
4. el-vidā' olsun ki terk-i mülk-i 'oşmān eyledük

V

1. gün gibi 'ışık-ı diyār-ı şarḥa düşdi āhumuz

22. R. 1969: 11a.

Murabba'-ı Ḥayāl Pāşā 'Acem sınırına geçdükte déyüp Rūm'a göndermiş.

2. görürüz her nesne tedbîr étدی ise allâhumuz
3. âşaf ile şaldı çün bizi süleymân şâhumuz
4. el-vidâ' olsun ki terk-i mülk-i 'oşmân eyledük

23.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. âh u vâh eyle ki yâd étdükçe cānān éllerin
2. yéle vérdi eşk-i çeşmüm şām [u] ken'ān éllerin
3. çün baña işmarladuñ mışruñ o vîrān éllerin
4. yalıñuz gün gibi seyrān eyle 'oşmān éllerin

II

1. pâdişāh-ı heft-kışversin cihānda ser-firāz
2. pâdişāh-ı 'ālem olana gerekdür imtiyāz
3. hem-dem olma kimseye sulţānum eyle ihtirāz
4. yalıñuz gün gibi seyrān eyle 'oşmān éllerin

III

1. āsitān-ı devletüñden n'ola dūr oldumsa ben
2. cān-ile ferhāduñam yoluñda ey şîrîn-süñen
3. ħusrev için mihr-i 'ālem-tābsın dünyāda sen
4. yalıñuz gün gibi seyrān eyle 'oşmān éllerin

IV

1. bir dağı görmek naşîb ola mı 'ālemde seni
2. eşigüñe bāri bir kez yüzümi sürsem kanı
3. korqaram unıdasın devletlü sulţānum beni
4. yalıñuz gün gibi seyrān eyle 'oşmān éllerin

V

1. ħāk-i pāy-ı şāh var nice bu 'abd-i kem-terīn
2. 'ahd unıdulmaya ħağdan ħācetüm budur hemīn
3. kimseye kıлма nazar devletlü başuñ'çün şağın
4. yalıñuz gün gibi seyrān eyle 'oşmān éllerin

VI

1. çünki ey dil 'azm kılduñ mışr ħālin görmege
2. vaqtidür sulţān süleymānuñ cemālin görmege
3. şāmdan geçmek diler şubĥ-ı vişālin görmege
4. yalıñuz gün gibi seyrān eyle 'oşmān éllerin

VII

1. vâh ki müşkil derd olurmuş pâdişāhuñ fürqati
2. yağdı yandurdı beni bu nār-ı hecrüñ miñneti
3. n'ola **ibrāhīm**üñ oda yanmağ ise 'ādeti
4. yalıñuz gün gibi seyrān eyle 'oşmān éllerin

23. R. 1969: 11a.

Min Mağālāt-ı Ĥazret-i İbrāhīm Paşa Yüssiru'llāhu Mā Yeşā'.

24.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

I

1. çünkü ma'mür eyledüñ mişruñ o vîrân éllerin
2. 'adl édüp kırtar sitemden şâm [u] ken'an éllerin
3. ref' édüben zılm[i] âbâd ét kıaraman éllerin
4. gel müşerref eyle şimden gerü 'oşmân éllerin

II

1. mişrdan ey yūsuf-ı gül-çihre çıkuban rāhib ol
2. nice bir ola cefâ ba'dehu ğarba rāġıb ol
3. terk édüp sevdâ-yı şâmı şubh-ı vaşla tālīb ol
4. gel müşerref eyle şimden gerü 'oşmân éllerin

III

1. sen raķīb ile şafâlar sürüben bezm édesin
2. fürkatüñle gözlerüm yaşını rezm édesin
3. vaķtidür kim mesken-i me'lüfuña 'azm édesin
4. gel müşerref eyle şimden gerü 'oşmân éllerin

IV

1. müdde'ilerle şarâb-ı ğurbeti nüş eyledüñ
2. cām-ı fürkatle beni ser-mest [ü] medhüş eyledüñ
3. yâr olup aġyâr-ile bizi ferāmüş eyledüñ
4. gel müşerref eyle şimden gerü 'oşmân éllerin

V

1. nice bir ola ırakdan çün du'â-y-ile selâm
2. gel cemâlün nürünü göster budur maķşüd-ı 'âm
3. muntazırdur hâk-i pâyuña senün hâş-ile 'âm
4. gel müşerref eyle şimden gerü 'oşmân éllerin

VI

1. key kıatı müşkil belâ-y-imiş 'azâb-ı fürkatün
2. nâr-ı hecr-ile **süleymânı** yakupdur hâsretün
3. hây eriş hâk étmedin beni hevâ-yı vuşlatuñ
4. gel müşerref eyle şimden gerü 'oşmân éllerin

25.

Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - - -

I

1. senün zülfün şehâ çin [ü] haķâdur
2. dil ü cân her kılında mübtelâdur

24. R. 1969: 11b.

Cevâb-kerden-i Hâzret-i Sulţân Süleymân Hân-ı Zamân.
Bu murabba Muħibbî Dīvânı'nda bulunmamaktadır.

25. R. 1969: 12a.

Ĥiţâbî fermâyed.

3. seni sevmek baña n' için haṭādur
4. yeñülmez sevdüğüm gönül belādur

II

1. şabā mecnūn olup şahrāya düşdi
2. şular 'azm eyleyüp deryāya düşdi
3. niceler 'ışk-ıla sevdāya düşdi
4. yeñülmez sevdüğüm gönül belādur

III

1. görüñ ferhād kesdi tağ-ile taşu
2. yeler mecnūnleyin sevdāda başu
3. kesilmez 'aşıkuñ kan-ile yaşu
4. yeñülmez sevdüğüm gönül belādur

IV

1. çemenler vérdi revnaç būsitāna
2. semenler sāye şaldı gülistāna
3. görüp bülbül yüzüñ başlar figāna
4. yeñülmez sevdüğüm gönül belādur

V

1. **hiṭābī** medḥ éder siz dil-rübāyı
2. kılar bülbülleyin feryād u zārı
3. seni gördükde qalmaz ihtiyārı
4. yeñülmez sevdüğüm gönül belādur

26.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. miḥnet ü derd ü ğam u hecr ü melāletden beni
2. āh u zār u ğuşşa vü endūh u āfetden beni
3. bildüm āḥir kırtaran sensin bu ḥāletden beni
4. hāy sulṭānum ḥalāş eyle felāketden beni

II

1. ğam beyābānında nem çeşmümde vü başumda ḥāk
2. dest-i nekbet birle hem baḥtum yaqası oldı çāk
3. ğayret-i akrān-ile cān vérip olmadın helāk
4. hāy sulṭānum ḥalāş eyle felāketden beni

III

1. ben za'īf ü nā-tüvān ğam-ḥānesinde yalıñuz
2. qalmışam şu ṭamzırur yoq ağzuma ölsem susuz
3. anuñ için zıkr ü tesbīḥüm olup-durur bu söz
4. hāy sulṭānum ḥalāş eyle felāketden beni

IV

1. bī-ser ü pā nice olmayam cihān içinde ben

26. R. 1969: 12b.

Murabba'-ı Siḥrī.

2. cübbe vü destâr yok arķamda ķande pîrehen
3. î' tîķādum bu olur ölsem bulunmaya kefen
4. hây sulţānum ħalāş eyle felāketden beni

V

1. gūşuma érüşdi hâtifden n'édügüm **sihriyā**
2. derdüñe çāre dilerseñ ũurma var hey mübtelā
3. bir kerem ehline evvel ķıl du'ā dé şāniyā
4. hây sulţānum ħalāş eyle felāketden beni

27.

*Mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün**Hezec +--- / +--- / +--- / +---*

1. érüp nev-rüz sulţānı açıldı lāle vü güller
ser-āğāz étđi efgāna seher ney gibi bülbüller
2. cihān gül-zārı envā'-ı bahār-ile müzeyyendür
ũoludur her ũaraf zerrīn-ķadeh nergis ķaranfüller
3. bugün bu pîrezen 'ālem 'arūs-ı bikre dönmişdür
güneş yüzlü hilāl-ebrū siyāh-ebrū güzeller
4. bahār eyyāmı hem vaķt-i cevānī mevsim-i güldür
demidür kim ola sākī leb-ā-leb cām-ile müller
5. **za'ifī** bāğa gel tā kim ola cem'iyet-i ħāũır
egerçi kim perişāndur şabādan zülf [ü] sünbüller

28.

*Mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün**Muzārī ---+ / -+++ / ++++ / +-+*

1. mecnūnuñ dāyimā gözi yaşı şarāb-imiş
hecr āteşine bağrı anuñ [bir] kebāb imiş
2. efsāne şanma ũa'n édüp evrāk-ı 'ışķı sen
ehl yanında her varaķı bir kitāb imiş
3. şol tāc-ı salţanat dédüğün rüzigārda
cām-ı mey üzre gördüğümüz bir hebā imiş
4. götür ħicābı gel berü terk ét bu varlığı
çün dūr éden seni bu arada ħicāb imiş
5. meh dérleri-idi sevdüğü **vālihī** yaña
gördüm bugün yüzini anuñ āfitāb imiş

27. R. 1969: 12b.

Ża'ifī fermāyed.Bu gazel Ża'ifī *Dīvān'*ında bulunmamaktadır.

28. R. 1969: 13a.

Vālihī fermāyed.

29.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī---+ / -+---+ / +---+ / -+--

1. erideli yoluña göñül bağırı yağını
her lāle şimdi andan uyarur çerāğını
2. te'sīr-i āhı eyledi mecnūn-ı hastenüñ
şanmañ ki kendüden ola her lāle dāğını
3. beñ şandı hālını aña meyl étدی bāz-ı dil
miskini gör ki görmedi zülf duzağını
4. ol gül-'izār gonca 'aceb seng-dil olur
feryād [u] āh-ı bülbüle tutmaz kulağını
5. künc-i belā vü miḥnet-i hicrānda arasın
bilmek diler-ise **vālihīnūñ** ger tarāğını

30.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + --- / - + --- / - + --- / - + -

I

1. diñle bülbül kışşasın kim geldi eyyām-ı bahār
2. kırdı her bir bāğda hengāme hengām-ı bahār
3. oldı sīm-efşān aña ezhār-ı bādām-ı bahār
4. 'ayş [u] nüş ét kim geçer kıalmaz bu eyyām-ı bahār

II

1. yine envā'-ı şükūfe-y-le bezendi bāğ u rāğ
2. 'ayş içün kırdı çiçekler şahñ-ı gülşende otağ
3. kim bilür ol bir bahāra dek kim ölür gérü sağ
4. 'ayş [u] nüş ét kim geçer kıalmaz bu eyyām-ı bahār

III

1. taraf-ı gülşen nūr-ı aḥmed birle māl-ā-māldür
2. sebzeler anda şahābe lāle kızıl aldür
3. hey muḥammed ümmeti vaqt-i ḥuzūr-ı hāldür
4. 'ayş [u] nüş ét kim geçer kıalmaz bu eyyām-ı bahār

29. R. 1969: 13a.

Vālihī fermāyed.

30. R. 1969: 13a; Mesīhī: *Dīvān*: Mr. 2.

Murabba'-ı Mesīhī.

II-3 kim bilür ol bir bahāra dek kim ölür gérü sağ: kim bile ol bir bahāra kim ölüp kim kıala sağ
Dīvān.

III-2 kızıl aldür: ḥayru'l-āldür *Dīvān.*

IV-1 yine: girü *Dīvān.*

V-2 gevher: cevher *Dīvān.*

VI-1 gülsitānda: büstānda *Dīvān.*

VI-3 bu demi ḥoş gör bugün: ḥoş geçürgil bu demi *Dīvān.*

IX-1 ezhār: gülzār *Dīvān.*

XI-1 ey **mesīhī** umaram bula: umaram bulup mesīhī bu *Dīvān.*

IV

1. kıldı şeb-nem yine cevher-dār tīğ-ı sūseni
2. jāleler aldı hevāyī ʔoplar-ile gülşeni
3. ger temāşā-ise maqşūduñ beni esle beni
4. ‘ayş [u] nūş ét kim geçer qalmaz bu eyyām-ı bahār

V

1. ruħları rengīn güzellerdür gül-ile lāleler
2. kim qulaqlarına dürlü gevher aşmış jāleler
3. aldanup şanma ki bunlar böyle bākī qalalar
4. ‘ayş [u] nūş ét kim geçer qalmaz bu eyyām-ı bahār

VI

1. gülsitānda görinen lāle degül nu‘mān-ıla
2. bāğdan qan aldı şimşek neşter-i bārān-ıla
3. ‘ārif-iseñ bu demi hōş gör bugün yārān ile
4. ‘ayş [u] nūş ét kim geçer qalmaz bu eyyām-ı bahār

VII

1. ebr gül-zār üstine her şubħ gevher-bār-iken
2. nefħa-i bād-ı seher pür-nāfe-i tātār-iken
3. ġāfil olma ‘ālemüñ maħbūbluğı var-iken
4. ‘ayş [u] nūş ét kim geçer qalmaz bu eyyām-ı bahār

VIII

1. gitdi ol demler kim olup sebzeler şāhib-firāş
2. gonca fikri olmuş-idi gülşenüñ bağrında baş
3. geldi bir dem kim kızardı lālelerle ʔağ u ʔaş
4. ‘ayş [u] nūş ét kim geçer qalmaz bu eyyām-ı bahār

IX

1. būy-ı ezhār étđi şol resme hevāyı müşk-nāb
2. kim yere inince olur ʔatre-i şebnem gül-āb
3. çarħ otağ qurđı gülistān üstine günlük seħāb
4. ‘ayş [u] nūş ét kim geçer qalmaz bu eyyām-ı bahār

X

1. gül-sitānuñ her nesin aldı ise bād-ı hāzān
2. ‘adl édüp bir bir alıvérđi yine şāh-ı cihān
3. devletinde bādeler kām oldı sākī kām-rān
4. ‘ayş [u] nūş ét kim geçer qalmaz bu eyyām-ı bahār

XI

1. ey mesīhī umaram bula murabba‘ iştihār
2. ‘ayş [u] nūş ét kim geçer qalmaz bu eyyām-ı bahār

31.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

I

1. āh kim 'aql [u] ma'aşumdın olup men bî-ḥaber
2. yandı bağrum lāle-veş kalmadı bu cismümde fer
3. dem-be-dem aķar gözümdin cüş édüp ḥün-ı ciger
4. çeşm-i bīmāruñdan ayru ḥastayam bî-çā[re]-ter
5. dirlügüm dirlük degül ha bir ķara gündür geķer

II

1. eşk-i çeşmüm bir dükenmez mā-cerādur sensüzün
2. nā-tüvān cismüm belāya mübtelādur sensüzün
3. 'aql u şabrum u tākātüm benden cüdādur sensüzün
4. bu siyeh zülfüñ gibi baḥtum ķaradur sensüzün
5. dirlügüm dirlük degül ha bir ķara gündür geķer

III

1. tañ mı düşdüm gün yüzüñdin ayru zülfüñden ırağ
2. ḥasretüñden yakılup yanar baña her şeb çerāğ
3. nār-ı hecrüñ lāle teg dilde ķor dāğ üzere dāğ
4. öldürüp ben bendeñi şāhum dem-ā-dem ağlamağ
5. dirlügüm dirlük degül ha bir ķara gündür geķer

IV

1. ruḥlaruñdur bedr-i tām u ḥaṭṭ [u] zülfüñ hālesi
2. leblerüñ cān-pāresi ḥālüñ ciger pergālesi
3. çarḥ[ı] gezdi çıķdı arar seni āhum nālesi
4. ölürem hicrān olursa böyle sensüz ķalası
5. dirlügüm dirlük degül ha bir ķara gündür geķer

V

1. hüş u ārām u ḥired sensüz ḥarām oldu baña
2. derd-ile ğam mūnisümdür ğuşşa rām oldu baña
3. ey dirīğā künc-i miḥnet kim maķām oldu baña
4. nā-murād oldum meded ḥasret be-kām oldu baña
5. dirlügüm dirlük degül ha bir ķara gündür geķer

VI

1. 'āşık-ı şūrīdeyem bî-ḥānumāyam yār yok
2. baḥt-ı ḥaftumdan ḥikāyet kılmağa bî-dār yok
3. başlu bağrum yaşlu çeşmüm nice bir nā-çār yok
4. ğam beni öldürdi ḥayfā n'eyleyem ğam-ḥvār yok
5. dirlügüm dirlük degül ha bir ķara gündür geķer

VII

1. āşafā zār u zebün étdi ğam-ı zindān beni

31. R. 1969: 14a.

Ḥasbī'nüñ ḥalāşına Paşā ḥazretine dénildi.

nār-ı hecr: sūr-ı hecr R. 1969. Anlam gereği deĝiştirildi.

2. şaldı gird-âb-ı belâya bî-vefâ devrân beni
3. geçdi fūrkat cānuma hāk eyledi hicrân beni
4. hey helāk eyler hemîşe yoğ yere bühtân beni
5. dirlügüm dirlük degül ha bir qara gündür geçer

32.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

1. ne şuçum var ki beni böyle dil-efgâr édesin
2. qanımı dökmek için dem-be-dem ifkâr édesin
3. hâr-ile hem-dem olup bülbülüñi zâr édesin
4. beni bîmâr édüp él derdine tîmâr édesin

II

1. démezem döstüm elbetde vefâ eyle baña
2. bir iş eyle ki bahâne bulamasun kimse saña
3. ey tabîb-i dil-i hasta déyü düşer mi saña
4. beni bîmâr édüp él derdine tîmâr édesin

III

1. ne qadar kim dil ü cān sen şaneme mâyil ola
2. 'aqlumuz geh tura geh 'ışkuñ ile zâyil ola
3. ey cefâ-pîşe bu işe hele kim qâyil ola
4. beni bîmâr édüp él derdine tîmâr édesin

IV

1. dest-i 'ışkuñla ciger odlara atılmış iken
2. nâr-ı hicrân ile dil yanmış u yakılmış iken
3. leblerüñ dâr-ı şifâsı begüm açılmış iken
4. beni bîmâr édüp él derdine tîmâr édesin

V

1. âh elümden ne gelür yaklayın yanayın âh
2. kâse-i zehr-i gamı nüş kı lup qanayın âh
3. n'édeyin n'eyleyeyin ben nice qatlanayın âh
4. beni bîmâr édüp él derdine tîmâr édesin

33.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey felek germ olma aydup âfitâbum var benüm
zerreye şaymaz günü bir mâh-tâbum var benüm

32. R. 1969: 14b; Me'âlî: Dîvân: Mr. 14, s. 185.

Me'âlî Çelebi fermâyed.

33. R. 1969: 15a; Me'âlî: Dîvân: G. 165.

Me'âlî fermâyed.

2b kı l: ola *Dîvân*.

2. gözlerüm segrir kulağum çıñlar u yüzüm kızar
yâ ilâhî hayr kıl bir ıztırâbum var benüm
3. la'line şordum ki n'ičün cānı bīmār eyledüñ
dédi kim hey derd-mend aña cevābum var benüm
4. uyımazlar her géce gavgā-yı āhumdan benüm
itlerüñden ey şanem gāyet hiçābum var benüm
5. çarh büyüklenmesün kim eşigi yüz çarhça
ey **me'ālī** bir şeh-i 'ālī-cenābum var benüm

34.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. dōstum düşmenler ile yār şanmışsın beni
ey dirīgā yār iken agyār şanmışsın beni
2. her vefāsuz hīz ü nā-merde meyil eyler déyü
tālib-i her-kaḥbe-i bāzār şanmışsın beni
3. bezm-i ğamda ağlayup yaşlar dökerdüm dün géce
şem' gibi sen güler oynar şanmışsın beni
4. 'āşık-ı dīdāruñam her cilfe gönül vérmezem
pāk-bāz-ı 'ışk iken murdār şanmışsın beni
5. ben **uşūlī**yem ki durdum hizmete biñ cān-ıla
sen tarīk-i 'ışkda bī-kār şanmışsın beni

35.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. derd-i 'ışka mübtelā bir 'āşık-ı şeydā mı var
hüsninüñ qadrin bilür bir dil-ber-i ra'nā mı var
2. 'ārižuñdan şerm-sār olup 'araḥ-rīz olmaduk
bir gül-i zībā mı var bir lāle-i ḥamrā mı var
3. bi'llah ey hürşīd-i 'ālem-tāb inşāf eyle kim
tal'at-ı hüsn-i cihān-efrūzuña hem-tā mı var
4. lāle-zār-ı eşk-i hūnīn ile ser-tā-ser bugün
kanlara ğarḥ olmaduk bir dāmen-i şahrā mı var

34. R. 1969: 15a; Uşūlī: *Dīvān*: G. 132.

Uşūlī fermāyed.

Me'ālī başlıklı olan bu gazelin mahlas beytinden *Uşūlī*'ye ait olduğu anlaşılmaktadır.
5a biñ cān-ıla: bel bağladum *Dīvān*.

35. R. 1969: 15a; İshāk: *Dīvān*: G. 66.

İshāk fermāyed.

4a hūnīn ile: hūnīnümle *Dīvān*.

5b biği bülbül-i gūyā: gibi bülbül-i şeydā *Dīvān*.

5. gülşen-i hüsnüñ temāşā eyleyüp medh étmege
bir dahı **ishāk** bigi bülbül-i güyā mı var

36.

Mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
Hezec +---- / +---- / +---- / +----

1. alupdur Şan'at-ı 'ışık ire ferhāduñ hemān adı
dil-i mecnūnum olmuŐdur zamānuñ Őimdi ũstādı
2. belā ağında seng-i ğam keserken gōñlümi gōrsün
Şular kim bī-sütün ũzre gōrem dēr kār-ı ferhādı
3. 'aceb mi 'āŐık olaldan ğam-ı cānāna cān vērsem
ki rāh-ı 'ışka 'azm ēden kiŐinüñ ğuşŞadur zādı
4. benüm künc-i melāmetde ğam u miñnetdür eglencem
osun bī'llāhi hālümde bu ben dīvāneyi Őādī
5. işitdi **hayretī** āhın felekde her melek ey meh
ēŐiğünde saña ērmez mi anuñ bunca feryādı

37.

Mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
Hezec +---- / +---- / +---- / +----

1. Őehā bu Şan'at-ı 'ıŐıkuñ Şu resm oldum ũstādı
ki Őākird eylesem olur nice mecnūn [u] ferhādı
2. hābībüm rāh-ı 'ıŐkuñda naŐībüm ünkü redd oldı
belā bezminde rüz u Şeb ğam u ğuŐŐañ yéter Őādī
3. hāyāl-i derdüñi cānā yazaldan Şafha-i dilde
gōzüme ōpe gōrinmez cihānuñ serv-i āzādı
4. beni kūyuñda redd eyler raībüñ dilerem hādan
bozulsun Şüreti naŐ-ı cihānda almasun adı
5. belā vü derd-ile **yūsuf** dūŐelden nār-ı hicrāna
cihānı nālesi utdı ēriŐdi 'arşa feryādı

36. R. 1969: 15b; Hāyretī: *Dīvān*: G. 455.

Hāyretī fermāyed.

3a vērsem: virse *Dīvān*.

3b ki rāh: arī *Dīvān*.

4a benüm künc-i melāmetde ğam u miñnetdür: benüm bezm-i maħabbetde ğam ğuŐŐañdur *Dīvān*.

4b hālümde bu ben dīvāneyi: sultānum bu ben dil-dādeyi *Dīvān*.

37. R. 1969: 15b.

Yūsuf fermāyed.

38.

Mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. ilāhī 'aşıkı mülk-i cihāna pādişāh eyle
ki ya'nī ben gedāyı hāk-i rāh-ı muştafā eyle
2. şabā ger hāk olursam ben izi tozına ol servüñ
yüri var toprağumu cān gözine tütüyā eyle
3. sücüd ét ol büte ey dil ço gitsün zühd ü taqvāyı
çü bildüñ kıbleñi geçmiş namāzuñ hep kaçā eyle
4. ser-i küyuña bir yaña çeker cān bir yaña gönül
beni gel ey ecel bi'llāh luţf ét bir yaña eyle
5. yürek tennür[ı] cüş édüp kopardun dīdeden tūfān
yayılsun cümle dünyāya gönül bir mā-cerā eyle
6. ben özge derde uğradum baña bu pendı ço ey şeyh
eger bir himmetüñ var-ise luţf ét bir du'ā eyle
7. bu yād éllerde çün yokdur gönül eglencesi bir yār
seg-i küyuña var ey dil özüñi aşınā eyle
8. demüñden bezm-i 'uşşākın hārāret bulmasın muţrib
uşŪLİ şı'rin okı 'aşıkāne bir şadā eyle

39.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

Hezec --+ / +--+ / +--+ / +--

1. el-minnetü li'llāh ki yine yārumı gördüm
āvāre dil eglencesi dil-dārumı gördüm
2. bu hasta gönül derdine tīmāra érişdüm
sağlıklar-ile şol göz[i] bīmārumı gördüm
3. uyhuda idi çeşm-i ümīdüm şeb-i gamda
vaşl-ile bugün devlet-i bīdārumı gördüm
4. vīrāne gönül tekyesini kıldum 'imāret
gencine aradum yine mi' mārımı gördüm
5. bir cāme-i sebz-ile yine **hayretiyā** ben
şol tūṭi-i güyā-yı şeker-bārumı gördüm

38. R. 1969: 15b; UşŪlī: *Dīvān*: G. 118.

UşŪLİ fermāyed.

2b toprağumu: toprağın *Dīvān*.

5b yayılsun: yazılsun *Dīvān*.

39. R. 1969: 16a; Hayretī: *Dīvān*: G. 327.

Hayretī fermāyed.

4b aradum: arardum *Dīvān*.

40.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. kulle-i kūh-ı 'ademden yaña gel 'anķāya baķ
ķāf-ı 'uzlet iķre Şol Őimurĝ-ı bī-hem-tāya baķ
2. 'ıŐķ zencirin yapıŐ mecnūn-iseñ ķo kākūli
gel bu ĥubbi'llāhı tut leylāyı ķo mevlāya baķ
3. geķ 'anāŐırdan mesīhā gibi ķuds aŐlından ol
ūmmehātı ķo ĥalef-ferzend iseñ ābāya baķ
4. gūl gibi gūŐ ol ser-ā-ser gözüñ aķ nergis gibi
gūlŐen[i] taĥķīķe gel Őol būlbūl-i gūyāya baķ
5. Őubĥ-dem Őeb-nem gibi dūrler doker aŐdāfı gör
ey **muĥīṭī** gözüñ aķ bu ser-nigūn deryāya baķ

41.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + - -

1. Őanma zāhid bizi nāmūs-ıla 'āruñ ķulıyuz
yā senūñ gibi hemān ķurı vaķāruñ ķulıyuz
2. saña baş egmeyevüz ĥ^vāce-i dehr olsañ eger
'ıŐķ eŐiri olan ol 'āŐıķ-ı zāruñ ķulıyuz
3. pāk-durur 'ıŐķumuz 'uŐŐāk miyānında bugūn
Őanemā Őanma ki biz būs-ı kenāruñ ķulıyuz
4. ĥaķ-durur sevdūĝümüz ma'nā yüzinden baķıcaķ
Őuretā gerķi ki biz naķŐ u nigāruñ ķulıyuz
5. künc-i bāĝı felege vėrmeyelüm **ĥayretiā**
yeñi dīvānelerüz tāze bahāruñ ķulıyuz

42.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - - -

1. öpülse yār ile yār olsa dil-ber
ķuķılsa rām-ı dil-dār olsa dil-ber

40. R. 1969: 16a.

Muĥīṭī fermāyed.

BaŐlıĝında *AŐdāfī* olarak gösterilen gazelin son beytinde *Muĥīṭī* mahlası geķmektedir.

41. R. 1969: 16b; Ĥayreti: *Dīvān*: G. 139.

Ĥayreti fermāyed.

3a pāk-durur 'ıŐķumuz 'uŐŐāk: pākdur 'ıŐķumuz aĥbāb *Dīvān*.
3b būs-ı: būs u *Dīvān*.

42. R. 1969: 16b; Ĥayreti: *Dīvān*: G. 122.

Ĥayreti fermāyed.

2. ne deñlü ağlasa zār olsa ‘āşık
açılsa gülse gül-zār olsa dil-ber
3. nedür ‘āşıklarūñ hālını bilse
güzel sevse dil-efgār olsa dil-ber
4. söz añlamaqda fettān olsa maħbūb
biraz şūḥ olsa ‘ayyār olsa dil-ber
5. cefāyı az kılsa **hayretīye**
sözüm bu kim vefā-dār olsa dil-ber

43.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. şadıķu'l-ķavl olsa dil-ber bī-vefā yār olmasa
dāyimā ‘āşıklarūñ işi güci zār olmasa
2. ādemūñ çıkduđına şeytān sebebdür ravzadan
ben daḥı çıkmaz-idüm kūyuñda ađyār olmasa
3. nice bir it gibi yār ardınca yélersin raķīb
saña ḥōd dérlerdi ādem lehceñ evgār olmasa
4. şimdi fettān-ı cihāndur her büt-i sīmīn-beden
yüzüñe baķmaz-idi dişüñde dīnār olmasa
5. dil-berā çoķdan érişürdi **devāyī** vaşluña
ger ḥayāl-i ḥalkā-i zülfüñde ber-dār olmasa

44.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. buluşmasaķ senüñle kāşki ey bī-vefā bārī
veyāḥūd çünki buluşduķ ḥiç olmasaķ cüdā bārī
2. şalup deryā-yı hicrāna beni yād étmedüñ bir dem
n'olaydı olmayayduķ senüñ ile āşinā bārī
3. ne ğam bād-ı fenā-y-ile yéle varsa ten-i ḥāki
bi-ḥamdi'llāh hele gitmez başumdan bu hevā bārī

43. R. 1969: 16b.

Devāyī fermāyed.

44. R. 1969: 17a; Uşūlī: *Dīvān*: G. 131.

Uşūlī fermāyed.

2b olmayayduķ senüñ ile: olmasa idük senüñle *Dīvān*.

3a ḥāki: ḥāküm *Dīvān*.

4b yüzüñe baķsam: yüzüñi görsem *Dīvān*.

5b ũoũtulu: dopdolu *Dīvān*.

6b ũo: ki *Dīvān*.

4. göz olsa cā-be-cā gökler gibi başdan başa cismüm
doyunca yüzüne bakşam senün ey meh-liķā bārī
5. çü düşdüñ böyle gird-āba aķıd göz yaşların her sū
cihāna toptolu olsun göñül bu mā-cerā bārī
6. göñül rāh-ı meşakķatde ayakda kaldı sulţānum
éde gāh gāh el uci-y-la ırakdan merħabā bārī
7. ayağuña yüz urmağa eli érmez **uşŭlīnün**
güzel başuñ'çün olsun ķo éşigüñde fedā bārī

45.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. 'ışķ odından şem' gibi dökmedi yaşum benüm
āh kim oñulmadı bağrumdaki başum benüm
2. zehr-i hecr-ile felek şasın şolular içmege
bezm-i miħnetde bulunmadı ayakdaşum benüm
3. künc-i ğamda yār cānum göñlümün eglencesi
derd [ü] miħnet yoldaşum ğamdur ķarındaşum benüm
4. ben öliceķ ğamdan erbāb-ı belānuñ bezmine
kāse olmazsa 'acebdür bu şınuķ başum benüm
5. ni'met-i dünyāya bak[ma]dum **uşŭlī** olalı
künc-i miħnet meskenüm zehr ü belā aşum benüm

46.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. gitdüm ammā kaldı ķapuñda dil ü cānum benüm
cān u dilden ķuluñam devletlü sulţānum benüm
2. 'aql [u] şabr u cān u dil kaldı ķapuñda dōstum
ğam degül derd ü ğamuñdur çünki yārānum benüm
3. senden ayruyam velī ħālümü i'lām étmege
ķande ise[ñ] érişür saña bu efğānum benüm

45. R. 1969: 17a; Uşŭlī: *Dīvān*: G. 89.

Uşŭlī fermāyed.

2a hecr: ķahr *Dīvān*.

3a yār: yārı *Dīvān*.

4a ben öliceķ ğamdan erbāb-ı belānuñ: ben ölüp ħāk olıcaķ erbāb-ı 'ışķuñ *Dīvān*.

5b zehr: derd *Dīvān*.

46. R. 1969: 17a; Uşŭlī: *Dīvān*: G. 88.

Velehü.

2a kaldı ķapuñda: ķapuñda kaldı *Dīvān*.

5a çünki derd-i 'ışķa uğradı **uşŭlī** umaram: dāğ-ı 'ışķ urup cerāħat rāħat étđi cānumı *Dīvān*.

4. çünkü sevgüñ dilde ĩmānumdur ölürsem daħı
umaram kim gitmeye sĩnemden ĩmānum benüm
5. çünkü derd-i 'ışka uğradı **uřulĭ** umaram
'ākĭbet bu derd ola 'ālemde dermānum [benüm]

47.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ger şorarsañ künc-i miħnetde nedür ħālüm benüm
ħastayam ġāyet mükedder oldı aħvālüm benüm
2. geldi ħālüm şordı luř-ile ħayāl-i 'ārızuñ
dōstum ġāyet éyü geldi yine fālüm benüm
3. yanayın şevk-ı ruħuñla nār-ı 'ışka ġāyeti
déyesin 'ıřkuma nūr oldı bir abdālüm benüm
4. bir nazarda cān u dil mülkini yaġmā eyledüñ
göz göre yıķduñ vücüdüm mülkin a zālüm benüm
5. şāh-ı 'ışkam bir benek altunlu ķaftāndur baña
penbelerle zeyn olaldan **ħayretĭ** şālüm benüm

48.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
Muzārĭ - - + / - + - - / - - + / - + - -

1. dil-teşneyem ilāhĭ āb-ı zülāle érgür
fürķat şebini ya'nĭ rüz-ı viřāle érgür
2. nār-ı celālüñ-ile ħākister olmadın ten
dĭdār ħaķķı yā rab nūr-ı cemāle érgür
3. bu mihr-i cānı yā rab ķurtar kūsüf-ı ġamdan
maķşüd kevkebini burc-ı kemāle érgür
4. bu dehr-i dün elinden ħāke ber-ā-ber oldum
ķaldur élüm alup ol tāze nihāle érgür
5. zevķ u şafā ile kıl bĭ-hüş **ħayretĭ**yi
ey sākĭ-i maħabbet gel [bir] piyāle érgür

47. R. 1969: 17b; Ĥayretĭ: *Dĭvān*: G. 293.

Ĥayretĭ fermāyed.

2b dōstum ġāyet éyü: şādmānam kim güzel *Dĭvān*.

4a yaġmā: virān *Dĭvān*.

48. R. 1969: 17b; Ĥayretĭ: *Dĭvān*: G. 82.

Ĥayretĭ fermāyed.

3a yā rab ķurtar kūsüf-ı ġamdan: ķurtar ķoma kūsüf-ı ġamda *Dĭvān*.

49.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. 'ışk-ile ma'mūr olan vīrāne göñlümdür benüm
seng-i cevr-ile yapılan hāne göñlümdür benüm
2. 'ışk şāhına kıl olup ihtiyār-ile bugün
dōstlar baş egmeyen sulṭāna göñlümdür benüm
3. kūşe-i kūy-ı harābāti fenāya vérmeyüp
mest ü rüsvā seyr eden dīvāne göñlümdür benüm
4. nüş édüp hum-hāne-i şāhīde 'ışkuñ cāmını
şol müdām ayılmayan mestān[e] göñlümdür benüm
5. ṭolu içüp merhabā itdükçe agyār ile sen
kan içen karşuñda kana kana göñlümdür benüm
6. kimseden utanmadın ey **ḥayretī** olup harīş
kocadukça meyl eden oğlana göñlümdür benüm

50.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ṭa'n éder dermāna bu göñlümde derdüm var benüm
hāliş olmuş zer gibi bir rüy-ı zerdüm var benüm
2. üstüme ğam gelmez oldı olalı 'ışka esīr
çünkü sulṭān kılıyam kimden ne derdüm var benüm
3. yüzi şuyın yérlere dökdi gül-i ra'nālaruñ
bāğ-ı hüsn içre yine bir tāze verdüm var benüm
4. bu bisāṭ-ı 'ışk içinde dāyimā cān oynaram
göñlüme eglence için ya'nī nerdüm var benüm
5. **ḥayretī** yoluñda hāk oldı dēdüm güldi dēdi
pes anuñ'çün ḥātırımda ḥayli gerdüm var benüm

49. R. 1969: 17b; Ḥayretī: *Dīvān*: G. 297.

Ḥayretī fermāyed.

50. R. 1969: 18a; Ḥayretī: *Dīvān*: G. 296.

Ḥayretī fermāyed.

4a cān: at *Dīvān*.

51.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzârī---+ / -+---+ / +---+ / -+---

1. da'vâ-yı hüsn kıılmağa 'âlemde ey nigâr
sen dil-sitân-ile büt-i çinüñ ne cānı var
2. peykānlaruñ bedende gelüp olalı muķīm
ğam 'askerine oldu tenüm āhenin hişār
3. kıanlu yaşumla yazmağa ğam mā-cerāsını
ruķ-sār-ı zerdüm oldu benüm levḫ-i zer-nigār
4. ğün gibi göge érdi başum olalı şehā
ben 'āşık-ı felek-zede kūyuñda ḫāk-sār
5. kimdür ḫayālī déreseñ eyā serv-i ḫōş-ḫırām
bir derd esiri 'āşık-ı bed-nām-ı rüzigār

52.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + --- / - + --- / - + --- / - + -

1. ğamdan öldüm hey meded rūḫ-ı revānum gelmedi
ol gidelden daḫı yérine bu cānum gelmedi
2. başuma kıopdı kıyāmet geldi biñ dürlü belā
āḫ ol ser-fitne-i āḫir zamānum gelmedi
3. kıalması şabrı dilüñ ārām[1] gitdi cānumuñ
ey dirigā daḫı ol ārām-ı cānum gelmedi
4. oldum oğlan u kıocaldum böyle miḫnet görmedüm
geldi ḫayfā pirlük ol nev-cevānum gelmedi
5. püte-i cāna yine tır-i belā durmaz gelür
ey uşulī gerçi ol kaşı kemānum gelmedi

53.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. diyār-ı ğurbete düşdüüm bu yād éllerde yārum yok
beni ğam ḫāk-sār éttdi meded bir ğam-ğüsārum yok

51. R. 1969: 18a; ḫayālī: *Dīvān*: G. 56.

ḫayālī fermāyed.

1a kıılmağa: kıılmağı *Dīvān*.

5b 'āşık: 'aşık *Dīvān*.

52. R. 1969: 18a; Uşulī: *Dīvān*: G. 147.

Uşulī fermāyed.

5a püte-i cāna yine: püte-i cān u dile *Dīvān*.

53. R. 1969: 18b; Uşulī: *Dīvān*: G. 63.

Uşulī fermāyed.

4b nic'édem: niceydim *Dīvān*.

2. belā-keş öksüzem derd-ile miḥnetdür qarındaşum
ğam ile ğuşşadan artuḡ daḡı ḡvīş [ü] tebārum yoḡ
3. begüm zībā cemālūñe gönüldeñ ‘āşıkam ‘āşık
gerek öldür gerek dirgür severem iḡtiyārum yoḡ
4. hemīşe sāye gibi yanuñā düşmek diler gönülüm
nic’edem sensüz ey serv-i revānum ḡiç qarārum [yoḡ]
5. beni bir görme ey leylī-ḡurāmum ğayrılarla tek
başumı kāse-i mecnūn gibi şı inkisārum yoḡ
6. ne işüm var benüm taḡvā ile zühd ile ey zāhid
uşūlīyem bugün bī-kārlıḡdan özge kārüm yoḡ

54.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dōstum eyle naḡar ben ‘āşık-ı çālākūñe
rüz [u] şeb yüzüm sürerem eşigūñde ḡākūñe
2. ḡūriye teşbīh édermişsin nigārı vā’izā
bāreka’llāḡ āferīn olsun senūñ idrākūñe
3. tek raḡīb-i dīve ‘ömrüm eyleme mihr ü vefā
ne cefā eylerseñ eyle ‘āşık-ı ğam-nākūñe
4. ḡüsn meydānında kimdür rü-be-rü qarşu dura
ey kemān-ebrū senūñ şol ğamze-i bī-bākūñe
5. tınma şād ol ey **ḡubārī** ol elif kāmetlü yār
bir elif çekmek dilermiş sīne-i şad-çākūñe

55.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ğoncalar la’lūñ görüp çāk-i girībān étdiler
gördiler bu ḡāleti bülbüller efġān étdiler
2. lebūñe öykündüġi’çün cām-ı cem ey ğonca-leb
meclis içre toptolu baġrın kızıl ḡan [étdiler]
3. ‘īd-i vaşluñ yādına ‘āşıkıların ser-mest olup
ka’be-i kūyuñda birbirini ḡurbān étdiler
4. yanmaġ-içün şevḡ-i ruḡ-sāruñla ey leylī-ḡurām
baḡş édüp pervāneler ‘azm-i şem’-dān étdiler

54. R. 1969: 18b.

ḡubārī fermāyed.

55. R. 1969: 19a.

ḡubārī fermāyed.

5. gūş édicek tīr-i zaḥmuñdan **ġubārī** nālesin
 qaralar géyüp felekler zār [u] giryān étdiler

56.

Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn
 Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. étmezem gül-zār seyrin bülbül-i şeydā bigi
 meskenüm kâf-ı kânā'at olalı 'anḳā bigi
2. bir içüm şu minnetin étdürme naḥl-i kaddüñe
 tā ki kaddüñ mīvesi 'izzet bula ḥurmā gibi
3. kūh-veş çek dāmenüñ şahrā-yı 'ālemden bugün
 iki yağa ıssı olmaḳ isteseñ deryā bigi
4. sūzen-i dil-sūzı ġamzeñdür baña ḥāyil olan
 yoḥsa eylerdüm tecerrüd kaşdını 'isā bigi
5. zerre deñlü kılmaduñ dehre **ḥayālī** i 'tibār
 topuñ aḡsa göklere mihr-i cihān-ārā bigi

57.

Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn
 Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. isteme zāhiden ey dil 'ışḳ-ı cānān yolların
 tanruñ için şorma her nā-dāna 'irfān yolların
2. bilmezem yā rab ki peyk-i yūsufuñ kandan gelür
 seyle vérdi dīde-i ya'ḳūb ken'ān yolların
3. tā ḥarīm-i kūyuñı étmeye nā-maḥrem tavāf
 kesdi işbu dīde-i ḥūn[ī] beyābān yolların
4. rāhuñ üzre ger duram incinme sulṭānum baña
 beklemek cāyiz-durur mūra süleymān yolların
5. ey **uşūlī** 'ışḳa māni' olmaz ta'n-ı raḳīb
 bağlayamaz ḥār u ḥas deryā-yı 'ummān yolların

56. R. 1969: 19a; Ḥayālī: *Dīvān*: G. 605.

Ḥayālī fermāyed.

1a, 1b, 3b, 4b, 5b bigi: gibi *Dīvān*.

2a étdürme: çekdürme *Dīvān*.

2b kaddüñ: kadrüñ *Dīvān*.

5b aḡsa: aḡsın *Dīvān*.

57. R. 1969: 19a; Uşūlī: *Dīvān*: G. 147.

Uşūlī fermāyed.

2b gelür: gele *Dīvān*.

5a māni': ma'nī *Dīvān*.

58.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâarî---+ / -+---+ / +---+ / -+--

I

1. gitdüm diyâr-ı fûrķate ey şâh el-vidâ'
oldum belâ vü miñnete hem-râh el-vidâ'
2. 'arz eylesün yér ehline her mâ-cerâyı eşk
yazsun felekler üzre çıķup âh el-vidâ'
3. demler-durur ki levħa-i çihremde ķan-ıla
ey eşk-i dîde yazıla her-gâh el-vidâ'
4. terk étmez-idüm eşigüñi lîk ķorķaram
od ura şehre âh-ı seher-gâh el-vidâ'
5. düşmenler ile sen esen ol döstum hemân
vérsün benüm de şabrumı allâh el-vidâ'
6. hicrân éline şaldı beni rûzigâr âh
ey gözüm ķan ağla ey gönül eyle hezâr âh

II

1. bir ĥastayam ki şerbet-i dermâna érmedüm
bir 'âşıkam ki vuşlat-ı cânâna érmedüm
2. bir zerreyem ki vâşıl-ı şems ol[ma]dum henüz
pervâneym ki şem'-i şebistâna érmedüm
3. yaşum gibi yüz üzre sürindüm [yolında] çok
biñ sa'y-ile ol serv-i revâna érmedüm
4. içdüm belâ piyâlelerini bezm-i ġamda lîk
ĥum-ĥâne-i maĥabbet-i cânâna érmedüm
5. vâ ĥasretâ ki zulmet-i hicrâna düşdüm uş
iskenderem ki çeşme-i ĥayvâna érmedüm
6. hicrân éline şaldı beni rûzigâr âh
ey gözüm ķan ağla ey gönül eyle hezâr âh

58. R. 1969: 19b; Ĥayretî: *Dîvân*: Ms. 2.

Mersiyye-i Ĥayretî fermâyed.

I-2a her: bu *Dîvân*.

I-6b gözüm: göz *Dîvân*.

II-3b ol: o *Dîvân*.

II-6b gözüm: göz *Dîvân*.

III-1b yol: yolda R. 1969.

III-2b şevķ: zâr *Dîvân*.

III-5a diyâridur: diyârı-durur R. 1969. Vezin gereġi deġiştirilmiştir.

III-6b gözüm: göz *Dîvân*.

IV-1b baĥtum: ĥâlî'üm *Dîvân*.

IV-5a senüñle görürken cihâni: cihâni senüñle görürken *Dîvân*.

IV-6b gözüm: göz *Dîvân*.

III

1. étdüm diyār-ı fürqate gerçi sefer dirîğ
zādum ğam oldı ince bu yol mā-ħazar dirîğ
2. sen gülden ayrılaldan işidüp fiğānumı
bülbül hezār şevķ-ile dēr her seher dirîğ
3. sen mū-miyān u sīm-bedenden cüdā benüm
kıldı felek bēlümi büküp zer kemer dirîğ
4. derdüñ devā [yéterdi] baña ey řabīb-i cān
ħālümnden olmayayduñ eger bī-ħaber dirîğ
5. fürkat diyārıdur baña şimden gērü mekān
muħkem yapıldı bāğ-ı vişāl üzre [der] dirîğ
6. hicrān éline şaldı beni rūzigār āh
ey gözüm şan ağla ey gönül eyle hezār āh

IV

1. göz göre cānum étdi felekden tenümnden ba'íd
naħs oldı gitdi olmadı bu baħtum sa'íd
2. yıkdı gönül sarāyını hicrān eli-y-le çarħ
bāğ-ı vişālũne yapıaldan der-i ümíd
3. kıldı felek işin bu ben eksiklünün tamām
sen şāh-ı ħüsnün eylesün 'ömrin ħudā mezíd
4. ağyār[1] kes yanuñdan eyā serv-i ħōş-ħırām
bāğ-ı vişāl içinde yaraşmaz igen pelíd
5. iki gözüm senünle görürken cihānı āh
cānum gibi iki gözüm olduñ nā-bedíd
6. hicrān éline şaldı beni rūzigār āh
ey gözüm şan ağla ey gönül eyle hezār āh

59.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir gözi fettān ğamından dīde ħünñ yaşludur
bir ser-efrāzuñ elinden āh bağrum başludur
2. bu dil ü dīdem sarāyında ħayālün şāhını
ķondur ey şeh kim küşāde yérdür içlü şaşludur
3. bunca merdüm-küş elinden ben nice cān ķurtaram
bir ħarāmī gözlü cādū beñlü uğrı řaşludur

59. R. 1969: 20a; Me'ālī: *Dīvān*: G. 253.

Me'ālī Çelebi fermāyed.

2a şeh: meh *Dīvān*.

5b 'aql yār olmaz bize: bize yār olmaz ħired *Dīvān*.

4. kimseden kaçmaz şanavber başı taşradur anuñ
tañ degül uysa şabāya serv oynar başludur
5. ey **me'ālī** anuñ-içün 'aql yār olmaz bize
'ışka düşelden bérü bizümle ol şavaşludur

60.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +---- / +---- / +---- / +----

1. eger dérlerse kıl tevbe şarāb u dil-ber [ü] sāza
benüm kulağuma girmez eyā şūfī bu āvāze
2. yüzüñi göricek tañ mı çıkarsam cān libāsını
çıkarrur ba'zı géydügin kişi érişicek yaza
3. kırsın 'ālemi küllī çoğ étme nāzuñı dédüm
işitdi çün bu sözi ol hemān-dem başladı nāza
4. iki ebrūñ-ile qaddūñ qaşuñ üstinde şol bir hāl
nigārā vākıf olmuşlar saña söyledüüm rāza
5. ne bilsün bülbülüñ hālin **me'ālī** gonca iken gül
bilür mi 'aşıkuñ derdin ola ma'sūq çün tāze

61.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++--

1. hīç her-cāy[i] olan hūba maḥabbet étme
bī-ḥaḳīḳat olan ādemle meveddet étme
2. gözi yaşına bakup olma raḳībe māyil
aḳçalu olduğı çün kāfire 'izzet étme
3. cehd édüp er gibi ol şīrin lebin emegör
ey gönül tıfl[1] uşañ olma ferāğat étme
4. yatabildügi kadar sīnede yatsun ço gönül
el urup çekmege peykānına zaḥmet étme
5. dōstāne be **me'ālī** saña bir söz diyeyin
sen sen ol kimse ile hīç 'adāvet étme

60. R. 1969: 20b; Me'ālī: *Dīvān*: G. 39.

Me'ālī fermāyed.

5. beyit *Dīvān*'da bulunmamaktadır.

61. R. 1969: 20b; Me'ālī: *Dīvān*: G. 70.

Velehū.

1a meveddet: mürüvvet *Dīvān*.

3a şīrīn: şīr *Dīvān*.

62.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. hem-demün oldı haṭuñ éreli berber dérlér
vechi midür senüñ ol eksüğüñ oḡşar dérlér
2. vāh ki dellāk daḡı baş açuḡ abdāluñ olup
güvleyüp ikide bir üstüñe düşer dérlér
3. belki 'uryān édüben ḡalvete çeküp şanemā
seni baḡrına başup āh ki ḡuçar dérlér
4. gözlerüm yaş aḡıdur düşeli 'ıḡkuña dédüm
dédi ḡamāma giren kimsene derler dérlér
6. nicedür ḡāk-i reh-i dōst leṭāfetde désem
çaḡrışup her yañadan va'llāhi cevher dérlér
7. çekdügüm derd ü ḡam-ı yāri püserler bilüben
göñlümün ṭıflına ḡālūñ ne birāder dérlér
8. olmaya hīç **me'ālī** gibi ḡōş-ṭab' u faşīḡ
gerçi çoḡ şā'ir olur ince ḡazeller dérlér

63.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + -

1. kirpigün siḡr oḡlarıdur ḡaşlarıñdur yāy añā
bir benüm gibi belā-keş uḡrar-ısa vāy añā
2. bu ne ruḡ-sār-ı dil-āvīz olur ey sulṭān-ı 'ıḡḡ
kim felekde reşk éder mihr-i cihān-ārāy añā
3. nāle étse 'āşıḡ-ı dil-ḡaste derdüñden senüñ
ḡaḡ budur kim bir nefes hem-dem olımaḡ nāy añā
4. ol perī-ruḡ olmadıysa yūsuf-ı mışr-ı cemāl
pes ne yüzden secde eylerler gün ile ay añā
5. ḡāzır olmazsa **başīrī** ḡāk-i pāy baḡş étdükde
bi'llāh ey iki gözüm andan ḡoyasın pāy añā

62. R. 1969: 20b.

Velehü.

Bu gazel Me'ālī *Dīvān'*ında bulunmamaktadır.

63. R. 1969: 21a; Başīrī: *Türkçe Şiirler*: G. 1.

Başīrī fermāyed.

1a oḡlarıdur ḡaşlarıñdur: oḡıdur ebrūlarıñdur *Türkçe Şiirler*.

2a dil-āvīz: dil-ārā; 'ıḡḡ: ḡüsn *Türkçe Şiirler*.

4b pes: bes *Türkçe Şiirler*.

5a ḡāk-i pāy baḡş étdükde: ḡāk-i pāk itdükce baḡş *Türkçe Şiirler*.

64.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - -

1. dil zebün u leşker-i ğam bî-'aded
yā ilāhe'l-'ālemîn senden meded
2. muşhaf-ı hüsn içre kıddi bir elif
ol elif üzre mu'anber kaşı med
3. serv-quadler gerçi çokdur velî
saña boydaş olmaz bir serv-quad
4. yıkmasun déyü cihānı seyl-i eşk
kirpigüm her yañadan bağladı sed
5. hil'at-i şāhiye baş indirmezem
ey **başiri** nāma yétmez bir nemed

65.

Mef'ülü fā'ilātü mef'ülü fā'ilün
Muzārî - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. şol bî-nevā ki bir güzelün mübtelāsıdur
'ayb étme zāhid[ā] anı gönül belāsıdur
2. yüksek tutarsa yār gibi kendüyi güneş
ta'n étmeñüz aña ki gönül belāsıdur
3. ol kebg-i hōş-hırāmı ne var şayd eylemege
gönlüm kuşu-y-la sine ki şāhîn yuvasıdur
4. ey müşk nāfesini véren hāk-i pāyına
şat turma ki derisine tolu bahāsıdur
5. cānā **revānî** ölse lebün'çün 'aceb degül
zîrā sipāhinün yédügi kıan bahāsıdur

64. R. 1969: 21a; Başiri: *Türkçe Şiirler*: G. 13.

Velehü.

3a çokdur: çok durur *Türkçe Şiirler*.

5b nāma: neme *Türkçe Şiirler*.

65. R. 1969: 21a; Revānî: *Dīvān*: G. 109.

Revānî.

2b gönül belāsıdur: güzellik belāsıdur *Dīvān*.

3a eylemege: itmege *Dīvān*.

4 Bu beyit *Dīvān*'da bulunmamaktadır.

66.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzârî---+ / -+---+ / +---+ / -+---

1. şahrâda kaçdı benden ol âhû çayır çayır
yağsa 'aceb mi taşları âhum bayır bayır
2. cânım démiş rakîb o nigâra meded [meded]
cânın teninden anuñ ilâhî ayır ayır
3. dédüüm ki şer rakîbi helâk eyleseñ n'ola
bir pâre turdı dağı ayıtdı hayır hayır
4. ol yüzi âfitâbı görem gibi bu seher
nür âyetini düşde oğurdum şayır şayır
5. dil bağla bend-i zülfine yâruñ yüri
bi'llâhi **zâtî** kayduñı kum [kum] kayır kayır

67.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + --- / - + --- / - + --- / - + ---

1. açdı kufılın geldi 'îd ayı der-i mey-hânenüñ
müjde-kân ét sâkiyâ çek güşünü mey-hânenüñ
2. la'l [ü] gevherler nişâr étseñ n'ola meclise kim
'âlemüñ genci degüldür ecri bu şükrânenüñ
3. bağı tolsun kan-ıla câm-ı meyüñ kim dem-be-dem
leblerin öper kızardur gül yüzün cânânenüñ
4. câm için üftâdeler mey-hâneye düşse n'ola
nice cemler yaştanupdur eşigin mey-hânenüñ
5. turma sâkî şun ciger kanın **hilâlî** teşneye
yâdına nüş eylesün şol gözleri mestânenüñ

66. R. 1969: 21b; *Zâtî: Dîvân: G. 215.*

Zâtî fermâyed.

3a eyleseñ: eylesen *Dîvân.*

3b turdı dağı: turdı turdı *Dîvân.*

4b âyetini düşde: âyetin düşümde *Dîvân.*

67. R. 1969: 21b; *Hilâlî: Dîvân: G. 59.*

Hilâlî fermâyed.

1a kufılın: kağan *Dîvân.*

1b müjde-kân: müjde h'vâb *Dîvân.*

2a étseñ: itsün *Dîvân.*

3b öper: öpüp *Dîvân.*

4b yaştanupdur: yaşdanıbdur *Dîvân.*

68.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. 'ālemi dutdı dirîgâ āh u feryādum benüm
hālüme bir raḥm éder 'ālemde bulmadum benüm
2. ḥüsn-i gül bir aya döymez tîz olur bülbül ḥāmüş
her gün efzün ol mehüñ ḥüsnine feryādum [benüm]
3. dédüüm öldüm küh-ı ğamda dād elüñden ḥusrevā
dédi ol şîrîn-zebānum olma ferhādum [benüm]
4. ben nice mecnün-ıla ferhādı teslîm étmeyem
kim biri şeyḥüm 'azîzüm biri üstādum benüm
5. 'ışk-ı şîrîn-ile olmazsam cihānda nām-dār
ḥusrevā 'ālemde **remzî** olmasun adum benüm

69.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. her kaçan nāz eylese ol serv-i āzādum benüm
sîneden çıkmak diler rûḥ-ı ferah-şādum benüm
2. bunca gündür küh-ı ğamda lāle-veş kan aĝlaram
démez ol şîrîn-zebān ḥālüñ ne ferhādum [benüm]
3. 'ışk-ı ferhād-ile mecnünü n'ola yād eylesem
kim biri şeyḥüm 'azîzüm biri üstādum [benüm]
4. ben kula raḥm ét démekden aĝzum egildi saña
kılmaduñ hergiz neẓāre ey perî-zādum benüm
5. gün gibi 'ālemde olayduñ **ḥayālî** nām-dār
bir gün ol ğonca-dehen yād eylese adum benüm

70.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. gerçi ey meh sen daḥı gül-berg-i terden tāzesin
bülbül oldur kim seve her dem gülüñ bir tāzesin

68. R. 1969: 22a.

Remzî fermāyed.

69. R. 1969: 22a; Ḥayālî: *Dîvân*: G. 331.

Ḥayālî fermāyed.

1b çıkmak: kaçmak *Dîvân*.

2a gündür: demler *Dîvân*.

70. R. 1969: 22a; Vaşfî: *Dîvân*: G. 60.

Vaşfî fermāyed.

3a hecri-y-le: derdiyle *Dîvân*.

2. h̄il'at-i 'iŝkuñ benüm h̄addüm degül géymek ŝehā
bir gedāyam yeg-durur bilmek kişi endāzesin
3. ger ölem hecri-y-le ol her-cāyinüñ ben ey refiķ
luṭf édüp seng-i mezārum üzre h̄ālüm yazasin
4. h̄ārlardur hem-demüñ nālem iŝitmezsin benüm
gülsin ammā diñlemezseñ bülbülüñ āvāzesin
5. gönli ŝehristānı vaŝfīnūñ açılmaz āh kim
leşker-i ğam ṭutdı ey dil-ber der ü dervāzesin

71.

Mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. nice ğam çekmesün 'aŝıķ ya nice ŝād-mān olsun
içerse ğayrılarla mey [ü] ŝarāb[1] nüş-ı cān olsun
2. 'aceb bir kimse var mı kim cihānda bendeñ olmaya
gerekse ey şeh-i h̄übān fülān ibn fülān olsun
3. gönül almak murād-ise tekellüf yokdur arada
eger maķŝüd cān-ise benüm rüḥum revān [olsun]
4. gönül gerçekden ol yāri eger sevmezse va'llāhi
senüñ yanuñda ey nāŝıḥ benüm sözüüm yalan [olsun]
5. **revānī** 'iŝkı cānānuñ beni ğāyet zebün étdi
ķayırmaz ben faķīr olsam o dil-ber kām-rān olsun

72.

Fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dil-berā kim dēr saña yā serv yā ŝimŝādsın
müntehāsın servden bu cümleden āzādsın
2. 'iŝkına ol ḥusrev-i ŝirīnūñ uyduñ dāyimā
küh-ı ğam kesmekde sen ferhāddan üstādsın
3. bendeñe ey serv-ķad kāruñ senüñ zulm ü cefā
bī-vefāsın pādiŝāhum ṭoĝrusı bī-dādsın

71. R. 1969: 22b; Revānī: *Dīvān*: G. 302.

Revānī fermāyed.

1b mey [ü] ŝarāb[1]: sen ŝarābı *Dīvān*.

4a va'llāhi: bi'llāhi *Dīvān*.

5a zebün: zelīl *Dīvān*.

5b faķīr: ḥaķīr *Dīvān*.

Bu şiirin baŝlıĝı sehven 'Aŝķī olarak atılmıştır.

72. R. 1969: 22b.

Ferruḥī fermāyed.

4. tīg-1 ğamzeñ birle her dem diş bilersin anuma
aşd-1 cn tmek dilersin var-ise celldsın
5. **ferruı** dil-berleruñ cevr tduğı budur saña
kim bilurler dil-rubalar cevrine mu' tdsın

73.

F'iltn f'iltn f'iltn fa'ln
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - -

1. h kim baa naşıb olmuş cef mabubdan
geçdi 'omrm grmedm bir dem vef mabubdan
2. demezven t kıymet ger der olsam beyn
şol adar ekdm cef ben mbtel mabubdan
3. gerçi kim b-derd olan bilmez benm hlm vel
ben ne minet ekdğm bilur hd mabubdan
4. her gece t şub olunca ney gibi efgn dp
iñlerem derd-ile kim dşdm cd mabubdan
5. bu dil-i bmr iun şordum şabb-i 'ışa kim
ddiler **vaşf** olur saña dev mabubdan

74.

F'iltn f'iltn f'iltn fa'ln
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - -

1. serv-adn dikmesidur şh-1 gl gl-zrda
eşkmn perverdesidur lleler kuh-srda
2. vařl-1 dil-berdur hemn dny met'ından 'arż
yohsa 'ış ehli ne aldı şatdı bu bzrda
3. y gnl snemde mihrn gizledi ağyrdan
y rmcek perde ekdi amed zre grda
4. n [] mine giden geldi yine sağ u esen
şol benm şurde gnlm ald zlf-i yrda
5. **sznn** ma'nda rşendur gneşden her szi
gerçi kemdur şuret kim zrreden midrda

73. R. 1969: 22b; Vaşf: *Dvn*: G. 62.

Vaşf fermyed.

3a b-derd: b-dd *Dvn*.

5a bmr iun: bmra em *Dvn*.

5b ddiler: ddi kim *Dvn*.

74. R. 1969: 23a.

Sz fermyed.

75.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzârî---+ / -+--- / +---+ / -+-

1. ğam hânesine göñlümüñ ey meh-liķā gele
 apuda aldı gözleri hey b -vef  gele
2. b r-ı bel laruñ-ıla add m am olmasun
 c n  neler eker göre bu m btel  gele
3. Őıhhat yüzini ayli zam n oldu görmedüm
 hecr-i ruhuñla ekmed m  z [u] bel  gele
4. ben s yeñ olayın Şalın ey serv-i n z sen
 seyr  de varalum ikim z bir yaña gele
5. yandı yakıldı **remz ** hel k oldu hecr-ile
 b - re ümmete yetiŐe muŐtaf  gele

76.

F 'il t n f 'il t n f 'il t n f 'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. d diler Őaın seni utar cef sı aŐına
 geldi hep düdükleri ben m btel nuñ başına
2. naŐŐ-bend-i hüsn-i dil-ber baña bir naŐŐ  tdi kim
  fer n olsun bu naŐŐ-ı dil-keŐ n naŐŐaŐına
3. c nı yokdur  yk ne Ő h-ı gül-i ra'n  saña
 geri reng n c meler g ymiŐ iine aŐına
4. adı ' lem m -cer -yı eşk ucından eŐm me
 ut ki anludan Őik yet  tdiler ŐubaŐına
5. **remziy ** alamadan yüz ev rmezdz m n' dem
 bamaz ol iki gözüm bir dem ar b n yaşına

77.

F 'il t n f 'il t n f 'il t n f 'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. fenn-i 'ışk ire  dersem n'ola ferh d-ıla baŐ
  bil-i Ő kird olanlar  der  st d-ile baŐ
2. Ő h-ı hüsn olduñ ul  td n kendüne ser-keŐleri
 add n eylerse y rid r serv-i  z d ile baŐ

75. R. 1969: 23a.
Remz  ferm yed.

76. R. 1969: 23a.
Veleh .

77. R. 1969: 23b.
Fair  ferm yed.

3. k̄āmetüñe nisbet artuğdur déyü şāh-ı çenār
‘ar‘ar u serv [ü] şanavber étdi şimşād ile baħş
4. sırr-ı ‘ışkı şūfī-i nā-cinse izhār étme kim
müşkil olur eylemek bir kişi azdād ile baħş
5. dad mı vérmez **faķiri** dād elinden dil-berüñ
dadı yoğdur eyleme bi’llāh bī-dād ile baħş

78.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. berg-i gül kim sāye şalmış kākül-i miskīn aña
nice ‘aşık olmasun her bülbül-i miskīn aña
2. bāğ-ı ħüsn içinde bir naħl-i dil-ārādur būyuñ
nāzdan mīve bitürmiş ħande-i řirīn aña
3. şöyle dil-teng oldı ğonca ħasret-i la’lūñle kim
berg-i gül bister olupdur ħārlar bālīn aña
4. ħasret-i mihr-i ruħuñla sūz-ı āhum ‘ālemi
nār u nūr éderdi yařum vérnese teskīn aña
5. merve ħaķķı ka‘be-i kūyuñ şafā-yı rūħdur
édemez biñ sa’y éderse zāhid-i ħōd-bīn [aña]
6. bezm-gāh-ı ħadriñ eyvānında ey ħüsn-i ħasen
çarħ sākī u güneşdür sāğar-ı zerrīn aña
7. vařf-ı la’lūñi **faķiri** dilde tekrār eylese
rūħ-ı ħudsī eyleye biñ řevķ-ile taħsīn aña

79.

Fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fe’ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + - -

1. bir ħadeh meyle güzeller yañağı gül gül olur
‘aşık-ı ħasta-dil içdükçe velī bülbül olur
2. bir nefes gitmese dilden n’ola la’lūñ řekeri
çünki eglencesi rind olanuñ ekşer mül olur
3. çeşm [ü] zülfüñ hevesi-y-le germ olam ħařre degin
ķabrüm üstinde biten nergis ile sünbül olur
4. nice āb u nice āteř nice bād u nice ħāk
‘ařıķuñ cüz’ [ü] vücūdı ki bir avuç gil olur

78. R. 1969: 23b.

Velehū.

79. R. 1969: 23b.

Velehū.

5. mısr-ı 'izzetde **faķiri** n'ola sultān olsa
her ki ol yūsuf-ı gül-çihreye varur kul olur

80.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. gözüñ bīmār olaldan rūma sultān haṭṭ u hāl olmuş
dirīgā bir iki hindū şeh-i mısr-ı cemāl olmuş
2. dehānuñ üzre zülfüñüñ geçer yoķluğ-ile 'ömri
miyānuñ bir kıla kadir degül ğamdan hayāl [olmuş]
3. kara bahtum gibi dāyim yéler oñmaz meger sāyeñ
hevā-yı serv-ķadüñ ile ki böyle pāy-māl [olmuş]
4. şıyaldan kelle-i mecnūnı seng-i miñnet-i devrān
seg-i kūyma leylinüñ şikeste bir sifāl olmuş
5. **faķiri** yine sevdā-yı ser-i zülf-i siyāhuñla
benüm 'ömrüm 'aceb aşüfte vü şüride-hāl [olmuş]

81.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. maḥabbet bī-sütünüdür benüm bu oñmaduķ başum
olupdur tişe-i ferhād-ı bī-dil ḥusrevā ķaşum
2. başum alup 'adem mülkine varmağa dehānuñ-çün
elümde cür'a-i cām-ı maḥabbetdür ayaķdaşum
3. delüķanluluķ édüp her yaña aķar yetim-i eşķ
gözümdeñ çıķdı ol demden berü nemdür benüm yaşum
4. dür-i eşķini ḥarc étmekle érdi la'l-i dil-dāra
'aceb kān deldi bilürse benüm çeşm-i güher-pāşum
5. boyar her gece ebr-i zülfini dūd-ı siyāhumla
faķiri olmak ister bu 'arūs-ı dehr oynaşum

82.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gülşen-i ḥüsnin ki dil-dār étdi kāküllerle zeyn
gūyiyā bāğ-ı iremdür oldı sünbüllerle zeyn

80. R. 1969: 24a.
Velehū eyzan.

81. R. 1969: 24a.
Velehū.

82. R. 1969: 24a.
Velehū.

2. hār-ı ‘anber-bārlar-ıla gerden-i sīmīn-i yār
şanasın kāfūrdur kim oldı fūlfüllerle zeyn
3. çeşm-i pür-eşkümle cānā ‘aks-i ruḡ-sāruñ senüñ
şīşe-i pür-ābdur kim olmuş қaranfüllerle zeyn
4. bu iki çeşm-i pür-eşküm şevḡ-i la’lüñle senüñ
bezm-i cāmda şīşelerdür ola müller ile zeyn
5. dāğ-ı hūn-ıla cān vērđi **faḡīrī**-i derd-mend
édesiz bi’llāh mezārını kızıl güllerle zeyn

83.

Fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fa’lün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / --

1. déme eşküñi nazardan düşürüp nemdür bu
bir zamān ola ki çok acıyasın demdür bu
2. ol melek yüzlü nigāra n’ola cānlar vērsem
ki perī-rūlar içinde ‘aceb ādemdür bu
3. çeşm ü ḡadd [ü] zūlf [ü] dehān olsa eglencem
eglenür her kişi bir lu’b-ile ‘ālemdür bu
4. n’ola ger ḡadd ü dehānuñı senüñ fikr étsem
ey ḡabībüm ki dil-i ḡasta [i]çün emdür bu
5. āferīn ḡab’-ı selīmine **faḡīrī**nüñ kim
şeh süleymān zamānında müsellemdür bu

84.

Fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fe’ilün

Remel ++-- / ++-- / +++- / +-+

1. başumuz ḡoş olalı zūlf-i semen-sālar ile
‘ömrümüz geçdi bizüm bu ḡuru sevdālar ile
2. dāğ-ı hūn-ile zeyn eylemişüz ḡollarumuz
bezmi zeyn étmege şāḡ-ı gül-i ḡamrālar ile
3. bāğda medḡ éderüz gül gibi her ḡonca-lebi
şī’r-i rengīn oḡıyup bülbül-i ḡüyālar ile
4. étđi taḡrīk çenārı yine gülşende nesīm
ki el şalar raḡşa girer serv-i dil-ārālar ile
5. ey **faḡīrī** leb-i şīrīni vaşf eyleyelüm
berü gel ‘ayş édelüm sükkeri ḡelvālar ile

83. R. 1969: 24b.

Faḡīrī fermāyed.

84. R. 1969: 24b.

Faḡīrī fermāyed.

85.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzârî---+ / -+---+ / +---+ / -+-

1. mecnün ki mülk-i miḥnetde bir pâdişâh idi
derd ü belâ vü ğam aña ḥayl ü sipâh idi
2. mecnün başında ki eyledi ğam murġı âşiyân
mülk-i belâda bir şeh-i şâhib-külâh idi
3. mecnün yanarken âteş-i 'ışka başında sen
jülîde-müyı şanma ki dūd-ı siyâh idi
4. mecnün mezârı üzre biten nergis ey göñül
sevdâ-yı çeşm-i leylî için şekl-i âh idi
5. mecnün teninde yér yér elifler **faķirî**
her biri mülk-i miḥnetde bir toġru râh idi

86.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzârî---+ / -+---+ / +---+ / -+-

1. kalmadı sîm-i eşke daġı kudretüm benüm
rahm eyle ben faķirüñe hey devletüm benüm
2. 'ışkuñla şalsa topraġa bād-ı ecel beni
şabr étmedüñ déyü yiye bu ḥâk etüm benüm
3. mey-ḥâne kapusunda görüp béni kaķıma
şüfî çü bilmedüñ ki nedür niyyetüm benüm
4. şayruluġuma ğam yémezem acıram ki yoķ
ey dil tavâf-ı mey-kedeye tãkatüm benüm
5. nâşih naşihât étme baña kim **me'âlî**yem
mey içme ḥüb sevme-durur şan'atüm benüm

87.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dâmen-i kuh-sâra düşdüñ şuriş-i şirîn ile
bir yaķadan baş çıkarduķ küh-ken-i miskîn ile
2. baña küh-ı ğam ḥavâle aña küh-ı bî-sütün
bile gördük derd-i ferhâdı belâ-âyîn ile

85. R. 1969: 25a.

Faķirî fermâyed.

86. R. 1969: 25a; Me'âlî: *Dîvân*: G. 163.

Me'âlî fermâyed.

3a -béni *Dîvân*.

87. R. 1969: 25a.

Yetîm fermâyed.

3. seng-i hārālarla cūş édüp ağan ırmağlar
şāfī dil ferhāda beñzer husrev-i pür-kīn ile
4. raħm-ı pervīz olmadı ferhād-ı bī-dil hāline
tağlar feryād eyler iken dil-i miskīn ile
5. şol şerār-ı tīşedendür tābiş-i sūz-ı **yetīm**
kim anı ferhāda şaldı şūriş-i şīrīn ile

88.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hālūmi 'arz étmege cānāna yoğdur kudretüm
dōstlar bir nāme yazuñ yāra derd ü ħasretüm
2. t̄ālī'üm yoğ derd-i yār ile günüm geçdi dirīğ
devr içinde geçmedi meh-rūlar ile şöhetüm
3. pertev-i ruğ-sāruña rūħum revān étsem n'ola
şimdi yanmağdur benüm pervāne gibi şan'atüm
4. sūz-ı 'ışkuñla benüm ey husrev-i şīrīn-dehen
leylī vü mecnūm oğursañ añlayasın hāletüm
5. dōstum bi'llāh gel cevr ü cefādan vazgel
derd ü miħnet çekmege ħalmadı aşlā t̄ākatüm
6. ol kıyāmet va'de-i vaşl étđi bugün yarına
yār ile yarına ħaldı ey dirīğā vuşlatum
7. **hecriyā** mestem şarāb-ı la'l-i dil-berden müdām
zāhidüñ idrāk[i] yoğ fehm eylemez keyfiyyetüm

89.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zūlfūñ ü ħüsnūñ başı ħadr ile 'id olmağdadur
māh-ı nev mihr-i ruħuñdan müstefīd olmağdadur
2. mürşid-i pīr-i t̄arīħatsın ħaħīħatde bugün
ħıdmetüñde şūfī-i şāfī mürīd olmağdadur
3. éşigüñde ħul olanuñ göklere érişür başı
t̄ālī'ı mes'ūd hem baħtı sa'īd olmağdadur
4. luğf-ı in'āmuñ ħarīb olduğça bu ben bī-kese
pür olur ħātır feraħdan ħam ba'īd olmağdadur

88. R. 1969: 25b.

Hecrī fermāyed.

Bu gazel Hecrī *Dīvān'*ında bulunmamaktadır.

89. R. 1969: 25b.

Miħāloğlı Aħmed fermāyed.

5. zū'l-feḳār-ı tīg-ı havfuñdan senüñ ey şır-i ner
rīm piyāde cümle ruhbānlar ḳadīd olmaḳdadur
6. 'adl [ü] dāduñ vērđi revnaḳ 'āleme bir vech ile
ḳalmayup zulum ü sitem ḡam nā-bedīd olmaḳdadur
7. cām-ı la'lüñden ki sen bir cür'a şunduñ **aḫmede**
mest-i şevḳi bāde-i hel min mezīd olmaḳdadur

90.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - - -

1. gül isterdüm yérüm ḡar étđi devrān
beni bülbül gibi zār étđi devrān
2. belā pervānesi başuma üşđi
yérümi şem'-veş nār étđi devrān
3. dili bend étđi miḡnet şeş-derinde
beni nerd-i ḡama zār étđi devrān
4. ḳılup ḡonca gibi dem-beste dil-teng
başuma 'ālemi dār étđi devrān
5. metā'-ı ḡam vērüp ḡöñlümi aldı
benümle ḡurfa bāzār étđi devrān
6. ḡabīb isterdüm uḡradum raḳībe
gül isterken yérüm ḡar étđi devrān

91.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dil yanur hicrān odına olsa cānāndan cüdā
sen naşīb étme ilāhī ola cān andan cüdā
2. geh vücūdum ḡirmenine āteş urur 'ışḳ-ı dōst
dāne gibi ḡāh olur cismüm olur andan cüdā
3. ḡün yüzüñde gel tırāş étme ḡubār-ı ḡaḡı ḳo
olmaz çün zerreler ḡürşīd-i raḡşāndan cüdā
4. dil ki sevdā ile düşđi şaçuñ zencīrine
çok çekildi olmadı zülf-i perişāndan cüdā

90. R. 1969: 26a; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 269.

Kemāl Paşa-zāde.

3a dili bend étđi: velī bende itđi *Dīvān*.

4b dār: ḡār *Dīvān*.

6a isterdüm: isterken *Dīvān*.

91. R. 1969: 26a; Sehī: *Dīvān*: G. 3.

Sehī Beg fermāyed.

1a yanur: yanup *Dīvān*.

5. gül yüzüñsüz nâleler étse **sehî** 'ayb eyleme
bûlbûl-i şûrîdedür olmış gülistândan cüdâ

92.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ağlayup seyr eylese dil-ber mezârumdan yaña
ķabrüm üstinde biten serv ü gül [ü] bādām ola
2. kūy-ı yāra ey şabā varduķda luţf ét hālüm añ
ol meh-i bî-mihr ola ben zerreyi her gün añā
3. hāk-i pāyım görseñ ey dīde ne cevher nesnedür
étدی gözüm meşrebin bir demde rūḥ-ı tütüyā
4. rā ķaşuñla iki zülfüñ dālı derd oldı baña
yā ilāhî olmasun bu derde kimse mübtelā
5. kim-durur dērseñ **sehî** ey serv-i nāzum bilmiş ol
gece gündüz eşigüñ bekler ķapuñda bir gedā

93.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. görmişem sen serv-i gül-ruḥ-sârdan ben çok belā
rāstî bu dōstum sen bî-vefāsın bî-vefā
2. şarılurken pîrehen nāzük tenüñe incinür
anuñ-içün kızdura pîrāhenüñ yüzün ķabā
3. cūy-ı eşk-ile kenār étdüñ o servi ey gözüm
veh ne siḥr étdüñ demüñ artsun cihānda çok yaşa
4. zülf-i miskīnüñ hevāsı-y-la mu'aţturdur göñül
nice yıl esdi yine anı getürdi bu yaña
5. bûstān-ı dilde ayağına o servüñ **sehî**
çeşme[ler] aķıtdı çeşmümden çemen bitürdi mā

92. R. 1969: 26a; Sehî: *Dîvān*: G. 7.

Velehü.

2b her: bir *Dîvān*.

93. R. 1969: 26b; Sehî: *Dîvān*: G. 4.

Velehü.

2a şarılurken: şalınurken *Dîvān*.

2b kızdura: kızdurur *Dîvān*.

4a mu'aţturdur: ḥōş-büdur *Dîvān*.

4b getürdi: getürdüñ *Dîvān*.

5a o: ol *Dîvān*.

94.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. olımaz her dem gönül şol la'l-i âteş-nârsuz
etsüz etmeksüz olur olmaz şarâb-ı nâbsuz
2. tâb-ı ruḥ-sâruñla şol zülfünde seyr étse n'ola
gécenüñ seyrânı olmaz döstüm meh-tâbsuz
3. meclis-i 'uşşâka cām-ı mey-durur zînet véren
būsitānuñ revnaķı olmaz iĝen ṭollābsuz
4. gözine 'âlem ķarañudur güzelsüz 'âşıkun
kişi dünyâyı n'ider ḥürşid-i 'âlem-tâbsuz
5. gözlerin yummaz kevâkib nâlişümden géceler
ķorķaram ol meh-liķâ ķaldı **revānī** ḥ[^v]ābsuz

95.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. yüzüme bir ķadem başmaz benüm ol serv-i âzāde
yolında ḥâk olursam sâye-veş yüzyıl ben fütāde
2. unutduñ baḥr-i ğamda âşinâyı eylemezsın yād
hemîşe meylüñ ey şüḥ-ı cefā-pîşe senüñ yāda
3. temāşa étmege mir'ât-ı ḥüsn-i 'âlem-efrūzuñ
ḥabābı çeşm édinmiş sâķiyā görüp ğurebāda
4. girer ķoltuĝuma sâyem tutar ben ḥasteyi cānā
gelüp ğam ḥâṭırum şordukça künc-i miḥnet-ābāda
5. ķaralar ĝeydüĝi budur ser-ā-ser seng-i ḥārānuñ
hilālī saḥt olup mātem tutarlar ḥāl-i ferhāda

94. R. 1969: 26b; Revānī: *Dīvān*: G. 148.

Revānī fermāyed.

1a her dem: bir dem; nârsuz: tâbsuz *Dīvān*.

2a şol: dil *Dīvān*.

3b ṭollābsuz: dolābsuz *Dīvān*.

5b ķorķaram: ķorķarın *Dīvān*.

95. R. 1969: 26b; Hilālī: *Dīvān*: G. 96.

Hilālī fermāyed.

1a serv-i âzāde: serv-i âzādum *Dīvān*.

1b olursam: olursa *Dīvān*.

2b yāda: bāde *Dīvān*.

3b görüp ğurebāda: gör sāĝar-ı bāde *Dīvān*.

4a cānā: cāna *Dīvān*.

5a ḥārānuñ: ḥārālar *Dīvān*.

96.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzârî---+ / -+--- / +---+ / -+-

1. vaşf-ı lebinde dil-berümün bir haber dedüm
ğāyet laţif ü nāzük ü şīrīn-ter dedüm
2. dil-dār için şoran dile senden ne gizleyem
dil-ber eline giricek öper kucar dedüm
3. bir yār şordı tīr-i kazādan ne çekdi dil
bir kaşı yā cefāsını her gün çeker dedüm
4. 'ışkuñ ne şekle koydı beni bilmege hemān
göster cemālün āyīnesin bir nazar dedüm
5. ben ne dedüm **faķīrī** kuluñ'çün be hey güzel
sen pādīşāh-ı hüsni nihāyet sever dedüm

97.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel -+--- / -+--- / -+-

1. çün ol yār ala ey dest-māl
öp elin yalvar aña ey dest-māl
2. yüzine yüz sür yañağın oħşa kim
dutdı devlet saña yüz ey dest-māl
3. niçe kez tutduñ elüm sildüñ yaşum
gérü luţf eyle baña ey dest-māl
4. söyle yaşumdan haber ol dil-bere
saña ma'lüm mā-cerā ey dest-māl
5. sel yolın seyr édicek ayağına
olmasun kim toz kona ey dest-māl
6. ol raķīb-i rü-siyehden korķaram
bir leke ére saña ey dest-māl
7. göricek yāruñ cemālin édesin
ben **gedāyī**den du'ā ey dest-māl

96. R. 1969: 27a.

Faķīrī fermāyed.

97. R. 1969: 27a.

Gedāyī fermāyed.

98.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - -

1. yārdan geldüñ baña ey dest-māl
hayra maqdem merhabā ey dest-māl
2. yüze yüz gördüñ mi ol cānāneyi
nicedür ol dil-rübā ey dest-māl
3. ne yüz aqlığını hāşıl eyledüñ
n'eyledüñ şerh ét baña ey dest-māl
4. kanlu yaşumdan ne geçdi arada
söyle n'oldı mā-cerā ey dest-māl
5. çīn-i zülfinden mi geldüñ kim gelür
nükhēt-i misk [ü] haṭā ey dest-māl
6. hayli nāzük dirilürdüñ ne 'aceb
naqş geçmişler saña ey dest-māl
7. sīneñi delmiş **gedāy**inüñ gibi
sūzen-i cev̄ ü cefā ey dest-māl

99.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + - -

1. yüregüm pāreledi derd-ile yār ayrulığı
vaşl olmadı müyesser belī var ayrulığı
2. dūr olalı eşigüñden éderem zār u fiğān
bülbüle müşkil imiş tāze bahār ayrulığı
3. tende cān kalmadı oldum yine taşvīr-şifat
baña ne naqş geçer gör ki nigār ayrulığı
4. şem'e pervāne yakın varsa yanar döne döne
ne 'acebdür ki beni şimdi yaqar ayrulığı
5. n'ola āvāre olup geşt-i cihān étse gönül
komadı ol güzelüñ bende qarār ayrulığı
6. gözlerüm kanlu yaş ile şuladı tağ u taşu
çoğ iş étđi baña ol lāle-'izār ayrulığı
7. elüme girmedi kılca kuçam ince belini
serviyā béni helāk étđi nigār ayrulığı

98. R. 1969: 27b.

Gedāyī fermāyed.

99. R. 1969: 27b.

Servī fermāyed.

100.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

I

1. gel kim açıldı çiçekler seyr-i gülşen hūbdur
2. ʔurduğı-y-la her ağaç bir sīm-ten maħbūbdur
3. bād ferrāş oldu servūñ sāyesi cārūbdur
4. bāğa gel kim ʔarf-1 gülşen hūbdur merğūbdur

II

1. 'āleme nev-rūz sulṭān oldu istiqlāl ile
2. kendūñi gülşen ʔonatdı kırmızı-y-la al ile
3. sebzeler her dem saña dērler zebān-1 hāl ile
4. bāğa gel kim ʔarf-1 gülşen hūbdur merğūbdur

III

1. kimseye étmez vefā bilürsin eyyām-1 dü-reng
2. bī-vefā dünyā için luṭf eyle ʔardaş étme ceng
3. her ağaç dibinde şaldı sāyeler naṭ'-1 peleng
4. bāğa gel kim ʔarf-1 gülşen hūbdur merğūbdur

IV

1. 'ālemi ʔoldurdı ʔuşlar nāle vü feryād ile
2. gel berü dēr el şalar serv-i sehī şimşād ile
3. her kişiye bülbul ü ʔumrī çağırur ad ile
4. bāğa gel kim ʔarf-1 gülşen hūbdur merğūbdur

V

1. sen şarāb iç ʔarşuña bülbul ser-āğāz eylesün
2. gāh nev-rūz [u] hicāz u gāh şehnāz eylesün
3. ğonca gelsün serv şalinsun semen nāz eylesün
4. bāğa gel kim ʔarf-1 gülşen hūbdur merğūbdur

VI

1. hurrem ol kim sebze de zevḳ u şafālar édesin
2. mest olup 'āşıqlara mihr ü vefālar édesin
3. vaḳt [ola] miskīn **necātī**ye du'ālar édesin
4. bāğa gel kim ʔarf-1 gülşen hūbdur merğūbdur

100. R. 1969: 28a; Necātī: *Dīvān*: Mr. 1.

Murabba'-ı Bahāriyye Min Kelimāt-ı Necātī Raħmetu'llāhi 'Aleyh.

I-2 ʔurduğı-y-la: durduğı ile *Dīvān*.

II-2 ʔonatdı: donatdı *Dīvān*.

IV-1 ʔoldurdı: doldurdı *Dīvān*.

101.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. yine bağlandı gönül zülf-i siyeh-kāruñ ile
yine tağlandı ciger āteş-i ruḥ-sāruñ ile
2. dirgürem démiş idüñ ğamzeñüñ öldürdüğünü
yine bir büseñi alam gibi ikrāruñ ile
3. sürünüp şu gibi yüz üzre gelür kanlu yaşum
ġarażı bu ki müşerref ola dīdāruñ ile
4. sāye-perver yaraşur serv-i sehī luṭf eyle
taşlara çalma ben üftādeñi reftāruñ ile
5. sözüñüñ sūzi ile yandı **necātī** dil ü cān
göreyin odlara yan sen daḥı eş'āruñ ile

102.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel -+-- / -+-- / -+--

1. çünkü yār aġyār ile dem-sāzdu
baña günde biñ kez ölmek azdu
2. dürlü dürlü derde uğradan beni
kalb-i māyil çeşm-i şahid-bāzdu
3. çok sevenlere kılırsın çok cefā
ḥōş varursın bize bu da azdu
4. ğamzeñüñ étdüklerin zülfüñ bilür
géceler uğru ile hem-rāzdu
5. nice bir yéler yanuñca it gibi
gel bizümle ğit raķībi azdu
6. ol gözi mestānenüñ étdüklerin
ey **necātī** cevr şanma nāzdu
7. ğuşşadan maḥlaş dilerseñ ey gönül
devrüñi dīvān-ı 'ışķa yazdu

101. R. 1969: 28a; Necātī: *Dīvān*: G. 552.

Necātī fermāyed.

1b tağlandı: dāğlandı *Dīvān*.

4b taşlara: yerlere *Dīvān*.

102. R. 1969: 28b; Necātī: *Dīvān*: G. 88.

Velehū eyzan.

3a çok sevenlere kılırsın çok cefā: çok cefā eyler bilüb çok sevdüğüm *Dīvān*.

3b ḥōş varursın bize bu da azdu: n'ola n'ola bu da bize azdu *Dīvān*.

4b uğru: uğrı *Dīvān*.

5a yéler yanuñca it gibi: yile yanınca it raķīb *Dīvān*.

5b raķībi: ol iti *Dīvān*.

7b devrüñi: aduñı *Dīvān*.

103.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. tatalum servi görem kâmet-i dil-ber yérine
beni kim egleye bu zülf-i mu'anber yérine
2. kodum eşigüñi düşmen sözi ile vâh beni
öldüre-y-di yazuğı yoğ idi itler yérine
3. lebüñe érmege imkân yoğ-ısa çârem ne
cânum ağızuma alam buse-i dil-ber yérine
4. cümle naqqâşları büt-kedelerde gördüm
ruḥ-ı cānānı yazar rüḥ-ı muşavver yérine
5. ey **necātī** ben aña nice müselmān diyeyin
ki raḳībi tıttup öldürmeye kâfer yérine

104.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec ---+ / +---+ / +---+ / +---

1. āhum felege érdi yaşum taḥt-ı şerāya
yérden göge dek ḥayf olupdur bu gedāya
2. ten derdi gibi olmaz-imiş derd-i dil ü cān
eyyüb daḥı döymeye ben deñlü belāya
3. bir gölge ḥarāmīsi-durur ḥāl ü ḥaṭuñ kim
durmaz çıkarur ḥüsn metā'ını bahāya
4. ḥall olmaz-imiş medresede müşkili 'ıṣṣuñ
ma'lüm-durur mes'ele ğālib 'ulemāya
5. vaşf eyleyemez ḥüsnüñi biñ yılda **necātī**
āsāndur egerçi güzel ögmek şu'arāya

105.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel -+-- / -+-- / -+-- / -+-

1. bir güzel gördüm ki doğurmamış eyyām anası
māh u mihr olmuş cemāl-i şem'inüñ pervānesi

103. R. 1969: 28b; Necātī: *Dīvān*: G. 511.

Necātī fermāyed.

2e vāh: vay *Dīvān*.

104. R. 1969: 28b; Necātī: *Dīvān*: G. 444.

Velehū eyzan.

5a biñ yılda: yıllarla *Dīvān*.

105. R. 1969: 29a.

Ku'aybī fermāyed.

2. deng ü hayrāndur cemālinde ‘uḡūl-ı kāyināt
cān u dil olsa ‘aceb mi zülfinüñ dīvānesi
3. yere şoḡdı cevheri lü’lü’ dişi bu ḡahr ile
kim bu ḡayretten düşer deryāya incü dānesi
4. kim beşer dēr aña işbu ḡüsn ile ‘ālemde kim
şöyle beñzer kim anı firdevsden almış anası
5. ey **ku’aybī** ḡaşre dek yatsam ne ḡañ mest ü ḡarāb
la’l-i nābından cüdā oldum gözi mestānesi

106.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. üstüme ḡışm ile baḡdı bir naḡar ol yār-ı cān
şöyle kim cismümde ḡalmadı dirigā yarı cān
2. ol cefāsı çoḡ vefā resmin götürmiş beñzer āh
cān u dil almak gibi aña şanı’at bu zamān
3. göz açuban her seḡer yollar gözetdüḡüm bu kim
ḡāk-i pāyın umaram baña şabādan armaḡan
4. ruḡlarına öykünem dēyü démiş ḡülşende ḡül
bir tabanca-y-la yüzün pers eyledi bād-ı ḡazān
5. ey **ku’aybī** yā melekdür yā perī ḡannum bu kim
göz yumup açınca k’ol dil-ber olur gözden nihān

107.

Mef’ülü mefā’ülü mefā’ülü fe’ülün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. ol bezm ḡanı k’anda göñül cānı görürdi
yārān oturur şem’ ḡurur bāde yürürdi
2. geh buse-i sāḡı ü gehi sāḡar emerdük
aḡyāra felek zehr-i helāhil içürürdi
3. fi’l-ḡāl cevāb eyler idi ḡamze-i sāḡı
yārān-ı vefā her ne ki dilden geçürürdi
4. aḡyār gelüp eyleyicek cür’a tevaḡḡu’
sāḡı ḡurup ol ite bir iki içürürdi
5. şimdi uludı düşmen ilerlerde **necātī**
her ḡande dilerse anı it gibi sürürdi

106. R. 1969: 29a.

Velehū eyzan.

107. R. 1969: 29a; Necātī: *Dīvān*: G. 562.

Necātī.

3b vefā: şafā *Dīvān*.

108.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī---+ / -+++ / +---+ / -+-

1. dil kişverine zülf-i siyāhuñ belā yéter
yıkmağa bu vilāyeti ol ejdehā yéter
2. geh yaş gelür gözümnden ü geh yaş yérine kan
derd-i derünü bilmege bu mā-cerā yéter
3. la'lüñ hayāl ile dile zülfüñ sitemleri
ger bal ü ger belā ise ey dil-rübā yéter
4. bīmār-ı 'ışka şerbet ile eyleme 'ilāc
var ey tabīb ço beni derdüm baña yéter
5. hūblar semend-i nāza binüp yéldürür velī
meydān-ı hūsn içinde bulunmaz saña yéter
6. ey çarh sen de yār gibi olma bī-vefā
zīrā bu deñlü 'āleme bir bī-vefā yéter
7. tek yérde gökde zerre kadar minnet olmasun
örtü döşek **necātī**ye bir büriyā yéter

109.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. şaçuñ 'āşıklara 'ālemde 'ömr-i cāvidānīdür
lebüñ 'ayş étmege her dem şarāb-ı erğuvānīdür
2. şarāb içsem güzel sevsem beni 'ayb étme ey zāhid
bahār eyyāmı gül vaqti yigitlik 'unfuvānıdur
3. ne dirlik baña hey 'ömrüm ki hecrüñde gıdādur gam
cihānda ölmeyecekçe hemān bir zindegānīdür
4. géyüp bir āsumānī-cāme halkı öldürür ol māh
ne çäre hey müselmānlar belā-yı āsumānīdür
5. maħalleñde güzeller çok **revānī** gam yéme hergiz
şikār eksük degül zīrā ki şāhīn āşiyānıdur

108. R. 1969: 29b; Necātī: *Dīvān*: G. 108.

Necātī.

3b ger bal ü ger belā: ger bal eger belā *Dīvān*.

5a hūblar semend-i nāza binüp: çoqlar semend-i nāz binüp *Dīvān*.

7b örtü: örti *Dīvān*.

109. R. 1969: 29b; Revānī: *Dīvān*: G. 100.

Revānī.

2a 'ayb étme ey zāhid: 'ayb eyleme zāhid *Dīvān*.

3a hey 'ömrüm ki: hey her dem ki *Dīvān*.

4a māh: meh *Dīvān*.

110.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec +---- / +---- / +---- / +----

1. bahār oldı yine lāle ele cām aldı rindāne
benefşe ŧeb-külāhını kıvırmıŧdur levendāne
2. ħabāb-ı mey gibi zāhid ŧarāba vérüben tācın
içer rind-i cihān olmuŧ gezer mey-ħāne mey-ħāne
3. ŧutup meclisde dil-dāruñ güç ile büsesin almuŧ
ķosun bi'llāhi ey sākī ħarāmīliđi peymāne
4. murabba'lar gėyüp ŧüfī müselles nüş éder dāyim
geçüp mey-ħāne ŧadrına oturmuŧdur emīrāne
5. **revānī** 'ārif ol elden düşürme ħātem-i cāmı
bilürsin ķalmamıŧdur çün cihān mülki süleymāna

111.

Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün

Muzārī ---+ / -+++ / +---+ / -+-

1. yüz vérmiŧ idi 'āŧıķa devrān geçen géce
kim bezmümüzde ŧem' idi cānān geçen géce
2. sūsen ŧurāħi cām gül ü ğonca nuķl idi
bezm olmuŧ idi tāze gülistān geçen géce
3. taħt-ı revāna binmiŧ idi beg olup ŧarāb
sancaķ çekerdı ŧem'-i ŧebistān geçen géce
4. sākī ŧurāħi ķal'asınuñ muħzırı olup
nevbet ururdı na'ra-i mestān geçen géce
5. bilsem nedür ħarāmi midür bu **revānī** kim
ŧoyup nigār[1] eyledi 'uryān geçen géce

110. R. 1969: 29b; Revānī: *Dīvān*: G. 370.

Velehū eyzan.

2a vérüben: vireli *Dīvān*.

3a ŧutup: dutup; dil-dāruñ: dil-dāri; almuŧ: alur *Dīvān*.

111. R. 1969: 30a; Revānī: *Dīvān*: G. 346.

Revānī fermāyed.

4a muħzır: mehter *Dīvān*.

4b ururdı: çalardı *Dīvān*.

5a bilsem: bilsek *Dīvān*.

112.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. kime yansam sūz-ı dilden yüregi biryān olur
kime ağlasam gözümdeñ eşk-i çeşmi ıan olur
2. bilmezem kim bildüre derd-i derūnum dil-bere
her kime esrārumı şerh eylesem hayrān olur
3. şı'r-i dil-sūzum benüm ey h̄vāce-i hindūstān
t̄üṭiye bi'llāh ta'līm eyleme biryān olur
4. ğabġabuñ t̄opın hey āfet zāhide 'arz eyleme
nevbet ü zühd ü şalāhı kal'ası vīrān olur
5. **zātī**-i bī-çāre bir derde giriftār oldı kim
ey t̄abīb-i cān u dil ancak ecel dermān olur

113.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. zūlfüñ k̄araçı hāl u ḥaṭuñ k̄urbet uğrusı
bir yere geldi yetmiş iki millet uğr[u]sı
2. şāfī nemed géyüp gelür āyīne k̄arşuña
n'eyley senüñ yanuñda o bir şüret uğrusı
3. şūfī egerçi éllere şoḥbetde t̄ac urur
ḥalvetde başlar[ı] keser ol kisvet uğrusı
4. bir laḫzada ki k̄aşd éde biñ şīve ögrenür
ġamzeñ gibi bulunmaya bir şan'at uğrusı
5. yazuḫ degül mi **t̄ali'**īye ey mesīḫ-dem
eşek ayaġını geçe her bir at uğrusı

114.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. cān-durur varumuz elde vérelüm ol meleke
n'eyleyelüm daḫı yétmez gücümüz mā-meleke

112. R. 1969: 30a; Zātī: *Dīvān*: G. 205.

Zātī fermāyed.

1b ağlasam: ağlasam *Dīvān*.

2a bilmezem: bilmezim; şerh: keşf *Dīvān*.

3b eyleme: eylemeñ *Dīvān*.

4b nevbet: tevbe *Dīvān*.

113. R. 1969: 30a.

T̄ali'ī fermāyed.

114. R. 1969: 30b.

T̄ali'ī fermāyed.

2. kirpügi sihr ile dil delmede olmuş kâmil
ğamzesi hışm ile cân almada bulmuş meleke
3. gerçi reyhân saçına şarmaşuban bâğa gider
korkum oldur anı bir pul ile böstâna eke
4. âfitâbuñ yine cânâna zevâli var ki
tañdan ahşâma degin vérmez eşigüñ felege
5. sür kapuñdan şu kara yüzlü rakîbi gitsün
ki yaraşmaz bu aralıqda anuñ gibi leke
6. ey şanem âhum ile kanlu yaşumdan hazer ét
k'érişür na'ra-i 'uşşâk simâk ü semeke
7. **tâli'î** itleri ürdüğine saña acıdum
hayflar sizüñ arañuzdağı nân u nemeke

115.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

Hezec ---+ /+---+ / +---+ /+---

1. bir kez dahı böyle şalınursañ eger ey döst
böstânda boyuñ serv kıomaz hep eger ey döst
2. ğamzeñ okına n'étdüñ ola k'érdüğü yérde
cân u cigeri tırmayup iler çekerek ey döst
3. cân hasta yatur derdine bir çäre bulunmaz
la'lüñden érişe aña dermân meger ey döst
4. bu nağ'-ı ruhuñda senüñ ol hâl-i siyâhuñ
bir lu'b ile çağ şehlere baydağ sürer ey döst
5. çirkin yüzüm izüñ tozına kıo süreyin kim
çokdan berü hasretle gözümde uçar ey döst
6. düşmenlere karşı nice kan ağlamayam kim
kapuñda bugün hâlüme itler güler ey döst
7. derd ü ğam-ı 'ışka bulamaz **tâli'î** çäre
ya şabr gerekdür aña yâhod sefer ey döst

116.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +---- / +---- / +---- / +----

1. ferâğat eyle gel ey dil ümîd-i vaşl-ı dil-berden
ki hergiz bu cihân içre vefâ gelmez güzellerden

115. R. 1969: 30b.

Velehü eyzan.

116. R. 1969: 31a.

Velehü.

2. ‘alāyıkdan mücerred ol ki erkân-ı tarīkatde
kalender olmasa kişi qazırlar anı defterden
3. şağın bu çarğ-ı keş-revden ki bir oyunla insânı
ne deñlü pehlevân ise başarlardı anı çenberden
4. ölürsem terkini urmaz leb-i yâqûtuñuñ cānâ
kişi ayrıla mı bi’llâh şunuñ gibi cevherden
5. bugün mescidde bir vâ’iz güzel sevmegi men’ étmiş
anı yok mıydı bir ‘aşık kim indüreydi minberden
6. saña ey **ṭālī’î** işbu felâketler felekdendür
ne lâzım yok yere her dem şikâyet etmek ahterden

117.

Mef’ülü fâ’ilâtü mefâ’ilü fâ’ilün
Muzârī---+ / -+--+ / +---+ / -+-

1. izüñ tozın egerçi ki biñ cāna şatdılar
göz göre hayf aña ki yabānlara atdılar
2. sen yūsuf-cemâli bugün mışr-ı hüsnde
birkaç ‘azizler yürüyüp v’ey ki şatdılar
3. baş egmedügi-çün qadd-i dil-cüyüña bugün
serv-i sehîyi [bâğda] hayli şuşatdılar
4. cānâ bahâne istermiş cenge qaşlaruñ
‘aşıklararı görince hemân def’i çatdılar
5. tábütını cefâñ ile hatm olmayanlaruñ
allāhu ekber üşdiler éller tonatdılar
6. kesmek dilerdi hūblar ol zülf-i ser-keşe
yâ rab bu hayr işi yine n’içün uzatdılar
7. bî-çâre **ṭālī’î** seni nâzük püserler âh
cevr ü cefâ ile haberüñ yok qocatdılar

118.

Mef’ülü fâ’ilâtü mefâ’ilü fâ’ilün
Muzârī---+ / -+--+ / +---+ / -+-

1. şol nâzenîni gör ki yine nâza başladı
şan kim kitâb-ı hüsne bugün tâze başladı
2. çok yalvarup dedüm baña bir buse himmet ét
dedi ki şimdiden bu dağı nâza başladı

117. R. 1969: 31a.

Velehü.

118. R. 1969: 31b.

Ṭālī’î fermâyed.

3. 'uṣṣāka būselikden éyü vér ki sākiyā
muṭrib nevā édüp yine şehnāza başladı
4. ḥaddi güli varaqları tağılmasun déyü
ḥaṭṭı kitāb-ı ḥüsnine şirāze başladı
5. ğam kışsasını **ṭāli'**inüñ kanlu yaşları
gül gibi levḥ-i çihresine yaza başladı

119.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dōstum sen şem'e қо pervāne yazsunlar beni
kül [olup]dur her-nefes pes yana yazsunlar beni
2. varayın ölince қаpuñda belā-keş olayın
tek maḥalleñde mücerred-ḥāne yazsunlar beni
3. қorsam elden ayağı gül defteri tağılmadın
'ākil [ü] ferzāneler dīvāne yazsunlar beni
4. bir gedā bir pādişāha 'āşık olmuştur déyü
'arz étsünler bugün sulṭāna yazsunlar [beni]
5. ince bélüñ ḥasretinden ölicecek tāriḥ-i için
kıl kalemle safḥa-i devrāna yazsunlar beni
6. ehl-i nazmı defter étdürmek dilerlermiş bugün
ṭāli'i ol deftere bir dāne yazsunlar beni

120.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muṣārī - - + / - - + + / + - - + / - + -

1. toğruluğına қāyilüz ol serv-қāmetüñ
kim ol getürdi rāsti nişānın қiyāmetüñ
2. erbāb-ı 'ışkı def'-i ḥarābātī eyledüñ
ey pīr-i mey-fürüş bizi tutdı ni'metüñ
3. var ey ṭabīb bize yéter kendü derdümüz
bir yañadan senüñ de nedür bunca zaḥmetüñ
4. yāsin oқursın üstümüze ölmeden henüz
ey bī-vefā bize neyiki bu қırā'atüñ
5. incitme zāhidā bizi bī-hüde pend-ile
var kendü қара başuña vér sen naşīḥatüñ

119. R. 1969: 31b.

Velehü.

120. R. 1969: 31b.

Velehü.

6. ey cām-ı bāde yāri görüp kaynadı kanuñ
beñzer k'ol la'l-i nāb ile var bir qarābetuñ
7. germ olma **ṭali'ī** leb-i mey-gün-ı yāra kim
bir gün vérür elüñe senüñ sākī ḥürmetüñ

121.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec +--- / +- -- / +---

1. eger gün yüzüñe öykünsün ey dōst
çalursa yanına ögünsün ey dōst
2. müjeñ tīrini cāna şöyle at kim
ne et yansun ne şiş göyünsün ey dōst
3. beni zulm ile dūr étđi kapuñda
rakībüñ ocağı söyünsün ey dōst
4. şabā ben ḥāki rāhuñdan ayırdı
göreyn anı yollar dutsun ey dōst
5. boyuña öykünürmiş serv işitdük
uş anı bōsitāncı yonsun ey dōst
6. yiyelüm içelüm bugün senüñle
kadeḥler orta yérde dönsün ey dōst
7. yüzi bir pāre gülsün **ṭali'ī**nüñ
nice bir ağlasun dögünsün ey dōst

122.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -+--- / -+--- / -+--- / -+-

1. sünbülüñ berg-i gül üzre tārūmār olmağ neden
nergisüñ her küşede mest ü ḥumār olmağ neden
2. zülfüñ ey ārām-ı cānum böyle kāfir-kış iken
ka'be-i ḥüsnüñde her dem perde-dār olmağ neden
3. urma ğamzeñ oқını her sīne-i nā-maḥreme
seng-i ḥārādur nigārā lāle-zār olmağ neden
4. ḥūn-ı dildür dem-be-dem derd ü ğamuñla yédügüm
ol daḥı zülfüñ ucından zehr-i mār olmağ [neden]
5. geh cefāsı ḥüküm éder mülk-i dile ğāḥī ğamı
bir ḥarāb-ābāda iki şehriyār olmağ neden

121. R. 1969: 32a.

Velehū eyzan.

yonsun: yutsun R. 1969. Anlam gereği değiştirildi

122. R. 1969: 32a.

Şāfi fermāyed.

6. haṭṭ-ı dil-ber gibi āḥir çün gelürmiş yazılan
şāfiyā āyīne-i dilde ğubār olmaḡ neden

123.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
Hezec +--- / +--- / +---

1. bugün bir haftadur cānān görünmez
sitārem dēr meh-i tābān görünmez
2. dēdüm cānā görünmezsın sebep ne
dēdi var āb ile cān görünmez
3. görünmezse raḡīb olmaz 'aceb kim
meşeldür degmede şeyṭān görünmez
4. ḡayāl-i yār ile fūrḡat belürmez
ümīd-i vaşl ile hicrān görünmez
5. yine şāfī leb-i la'linden özge
bu gönlüm derdine dermān görünmez

124.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. her ki hecrüñde nazar eyleye cānā tenüme
mūy şanur ki ṭolaşmış ola pīrāhenüme
2. düşmenüñ ḡöd degülem ağladuban miḡnet ile
gel gülünç étme beni dōstuma düşmenüme
3. dōstumdur seg-i kūyuñ saña varduḡda beni
men' éder gitmege ḡomaz yapışur dāmenüme
4. kendümi bileli bu āh-ı ciger-sūzumdan
cevce yoḡ ḡāşılum odlar bıraḡur ḡırmenüme
5. gül yüzi vaşfını vaşfiden işidüp dēdi yār
yaraşur ger ola bülbul bu benüm gülşenüme

123. R. 1969: 32b.

Şāfī fermāyed.

124. R. 1969: 32b; Vaşfī: *Dīvān*: G. 73.

Vaşfī.

3a saña varduḡda: aña saña varduḡça *Dīvān*.

3b ḡomaz: her dem *Dīvān*.

125.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. 'aks-i ruḥ-sāruñ senüñ bu çeşm-i pür-ḥün-ābda
gūyiyā berg-i gül-i terdür şarāb-ı nābda
2. kaşlaruñ ben toḡru şandum secde kıldum sehv imiş
egrilik olmamağ olmaz kāfirī mihrābda
3. ḳaddüñüñ 'aksin görüp şu içre ḥayrān oldı serv
ḳaldı ol ḥayretle yıllardur kenār-ı ābda
4. tañ degül ḥalkı uyutmazsa fiḡānum her gece
ḳorḳarın ey meh yüzüñi kimse göre ḥvābda
5. ḥalka-veş gitmez gözüm vaşfī der-i dil-dārdan
gūyiyā kim ḥalka-i derdür hemīn ol bābda

126.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. āh kim hecrüñde ben bī-dil düşelden ḡamlara
āhum u eşküm beni fāş eyledi 'ālemlere
2. ḳanumu dökmeḱ dilermiş dōstlar dil-ber benüm
himmet eyleñ kim beni ḥaḳ érgüre o demlere
3. 'aks-i la'lüñ olsa tañ mı çeşm-i pür-ḥünümde kim
mu'teber olur nigīn la'l olıcaḳ ḥātemlere
4. sīnemi çāk eyle kim raḥm édesin ben bendeñe
zaḥmı olmayan beden lāyık degül merhemlere
5. 'ālem-i 'ışḳ içre cān vérdüñse vaşfī ḡam degül
niçeler cānlar vérip érmez ol 'ālemlere

125. R. 1969: 32b; Vaşfī: *Dīvān*: G. 78.

Velehū.

2b egrilik: k'egrilik *Dīvān*.

3a ḳaddüñüñ 'aksin görüp şu içre ḥayrān oldı: kendünüñ 'aksin görüp āb içre ḳaddüñ şandı *Dīvān*.

4a degül: degüldür; fiḡānum: nālem *Dīvān*.

4b ḳorḳarın ey meh yüzüñi kimse: ḳorḳaram kim gün yüzüñ nāgeh görürler *Dīvān*.

126. R. 1969: 33a; Vaşfī: *Dīvān*: G. 76.

Velehū.

2b o: ol *Dīvān*.

3a tañ mı: yegdür *Dīvān*.

4b bendeñe: ḥastaya *Dīvān*.

127.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī---+ / -+---+ / +---+ / -+--

1. gön'lüm esîr-i çâh-ı zenaḥ-dân olup gider
bî-çâre n'eylesün yeri zindân olup gider
2. gün yüzlüler hevâsına düşüp bulut gibi
yéle vérüp kararını giryân olup gider
3. zülfi müsâfir étse beni tañ degül ki müşk
çînden bu derd ile cigeri kan olup gider
4. sünbül saçuñ seher yéli seyrân édüp gelür
reyḥân ḥaṭuñ қоhusına ḥayrân olup gider
5. ol şem'-i cem' géceler ağlatma[ğa] beni
meclislere raķīb ile ḥandân olup gider
6. çevgân şalarsa turreleriñ töp yérine [ger]
yüz baş ayakda her yaña gâlṭân olup gider
7. **aḥmed** düşer qalem gibi sevdâ-yı zülfüñe
kim élden éle bî-ser ü sāmân olup gider

128.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + -

1. ğamzeñ oқına nişân olmağa cān u ten baña
ḥalka ḥalka tağlar géydürdi bir cevşen baña
2. lāle gibi çünki ben şahrâ-nişinler şāhıyam
kırmızı eyvān yéter bu kanlu pīrāhen baña
3. gözlerüm berg-i semen gibi ağardı қandasın
pīrlık vaқtinde gel ey serv-i sīmīn-ten baña
4. ḥastayam ma'zūr tut bi'llāhi eglendümse ger
ey ecel kūy-ı 'ademde bir nefes eglen baña
5. ḥançerinden çekdügüm şerḥ olmaz **āhī** ol şehüñ
diller olsa ḥaşre dek қabrümde her sūsen baña

127. R. 1969: 33a; Aḥmed Paşa; *Dīvān*: G. 80.

Aḥmed Paşa.

3a zülfin: zülfi; tañ degül ki müşk: tañ degül müşk *Dīvān*.

4a ḥaṭuñ: ḥaṭı *Dīvān*.

128. R. 1969: 33b; **Āhī**; *Dīvān*: G. 5.

Ġazeliyyāt-ı Āhī Çelebi Raḥmetu'llāhi 'Aleyh.

1b ḥalka: halka *Dīvān*.

129.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. gözlerüm yaşı şarāb-ı ergāvān oldı baña
senden ayru içdügüm ey dōst ƙan oldı baña
2. 'aql [u] şabrum ƙār-bānın urdı bir ƙāfir benüm
hey müselmānlar meded kim çok ziyān oldı baña
3. seyre çıkdum yār ile aġyār[ı] gördüm nā-geh-ān
vāy bu ƙāfir hōş belā-yı nā-geh-ān oldı baña
4. cām-ı meyden añladum 'aks-i lebüñ esrārını
'ālem-i ervāhdan bir sır 'ayān oldı baña
5. dutmayınca 'ālemi āhum ben **āhī** olmadum
kendü āhum 'āķıbet nām [u] nişān oldı baña

130.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. kim géyürdi gül gibi bu cāme-i āli saña
kimler öğretdi bu āli hey ḥasan bālī saña
2. vaşluñuñ 'īdine ƙurbān étdüğüñ'çün 'ālemi
şol kemān-ebrüñ-içün ƙurbānlar olmalı saña
3. şem' gibi başuma 'ışķuñ ne odlar yakduġın
bir gece tenhā bulup yansam biraz ḥālī saña
4. ol güzeller şāhına **āhī** ƙulından aydasın
'ışķ meşķ étmiş-durur bir rüm abdālī saña

131.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. hā çeker yaşum beni durmaz bu deryādan yaña
seyre çıķmışdur meger dil-ber ƙalātādan yaña

129. R. 1969: 33b; Āhī: *Dīvān*: G. 2.

Velehū.

3a nā-geh-ān: bir nazar *Dīvān*.

130. R. 1969: 33b; Āhī: *Dīvān*: G. 3.

Velehū.

3b ḥālī: ḥālī R. 1969; *Dīvān*. Anlam gereġi deġiştirildi.

4a aydasın: déyesin *Dīvān*.

131. R. 1969: 34a; Āhī: *Dīvān*: G. 4.

Velehū.

1a durmaz: çürmaz *Dīvān*.

5a yetiş ol ḥaķķa kim: naşībüñ var iken *Dīvān*.

5b me'vādan: mevlādan *Dīvān*.

2. andasın ey serv kim bāġuñ g l [ ] nergisleri
göz ulaġ olmuş-durur sen serv-i b l dan yaña
3. her ar m -ġamze  h -eşm olan dil-berlere
yüz evirmek mi gerekdür böyle şahr dan yaña
4. ka'be aı ol firenk oġlanı iblem olmasa
k firem ger bir adem başşam kilis dan yaña
5.  rmedi[n] ş h-ı ecel  h  yetiş ol aa kim
vatid r şimden g r  'azm eyle me'v dan yaña

132.

F 'il t n f 'il t n f 'il t n f 'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. şol melek- h  kim ılur şimdi felek ib l  ña
rahm  de ş yed gönül var eyle 'arz-ı h l  ña
2. ihre-i zerdüm benüm f ř  tmes n d y  ġamuñ
ekdi  n-ı d deden eşküm ni b-ı  l  ña
3. p yim l olalı zülfün gibi c n  d r gören
olmasun bir k fire v i' olan av l  ña
4. l leler řanmañ görinen d men-i kuh-s rda
eşm-i p r- n num g y rmişd r ab -yı  l  ña
5. ġar olur dery -yı ġamda  h -yi  ş fte- l
 izr gibi y tiş p rahm etmeseñ fi'l- l  ña

133.

F 'il t n f 'il t n f 'il t n f 'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. r z-ı maşerde 'ay n olmaġa ol h l baña
bir levendem ki refi oldu bir abd l baña
2. dil-i tecrid ki baş oşdı ben  v re ile
bir levend-n me y ter n me-i a'm l baña
3. mala'-ı řub -ı şaf dur saña ol ř h ab 
z lmet-i ř m-ı bel dur bu ara ř l baña
4. sen varup  ne-i aġy ra adem bařduġuña
bařmaġuñ na'l-esi nař[1] y ter d l baña

132. R. 1969: 34a;  h : *D v n*: G. 1.

Veleh .

133. R. 1969: 34a;  h : *D v n*: G. 8.

Veleh .

1a 'iy n: 'ay n *D v n*.

1b bir levendem ki refi oldu bir abd l baña: bir levend-n me y ter n me-i a'm l baña *D v n*.

2b bir levend-n me y ter n me-i a'm l baña: bir levendem ki refi oldu bir abd l baña *D v n*.

3a ş h: s r  *D v n*.

134.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. saçların çözsün bulutlar ra'd kılsun nâleler
kağbrüm üzre haşre dek yansun göyünsün lâleler
2. şâh-ı gül devrânıdır yélsün yöpürsün bād-ı şubh
ğonca [vü] servüñ ayağına şu döksün jâleler
3. hastelikden şöyle tenhâyam bu ğurbet-ğânedede
penbe ile ağzuma şu damzırur teb-hâleler
4. kan yudup ölenlerüñ derd-i derünün yazmağa
bir varağdur lâlenüñ bağrında her pergâleler
5. şol kadar od yağıdı āhum başlarına **āhī** kim
göklere ağdı geçüp benden figân [u] nâleler

135.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. oğlarıñ cān almağa tıġuñla yoldaş oldılar
sīnelerde kan yalaşdılar qarındaş oldılar
2. la'l [ü] yāķüt ol leb-i mercāna nisbet étdiler
kimisi deryāya düşdi kimisi taş oldılar
3. bir ayakda seyr éder iki cihānuñ mülkini
sāğar-ı bādeyle şunlar kim ayakdaş oldılar
4. şol kadar taşvīr éderler dilde yāruñ naķşını
şimdi şā'irler ķodılar şī r[i] naķķāş oldılar
5. başlar çıķmış-durur bağrumda **āhī** şöyle kim
niçeler ol derd ile varup kızılbaş oldılar

134. R. 1969: 34b; Āhī: *Dīvān*: G. 19.

Velehū.

2a şâh: şâh R. 1969. Anlam gereği deġiştirildi.

2b ġonca [vü]: şâhid-i *Dīvān*.

3b miñnet: ġurbet *Dīvān*.

3b teb-hâle: teb-ğâle *Dīvān*.

135. R. 1969: 34b; Āhī: *Dīvān*: G. 20.

Velehū.

2a la'l [ü] yāķüt ol: la'l ü mercānı; leb-i mercānı: leb-i cānāna; nisbet: teşbīh *Dīvān*.

3a seyr éder iki cihānuñ mülkini: iki 'âlem mülkini seyr éder *Dīvān*.

4a yāruñ naķşını: naķş-ı ġüsnüñi *Dīvān*.

136.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. dillerin kessün benüm derd-i dilümden hāmeler
ben qara yazulıya harf atmasunlar nāmeler
2. derd ile yaqsun beni bu tāze tāze dāğlar
qarşuma qucsun seni altun beneklü cāmeler
3. nāme gibi bu qara yazulıya harf atmak-içün
durmayup yaşlar döküp hālüme ağlar hāmeler
4. ben qara yazulıya harf atmak için dem-be-dem
ey perī-peyker selām eyler saña ser-nāmeler
5. defter-i hüsnin yazar **āhī** meger kim hamzanuñ
kışsa-hvān gibi üşüpdür başına hengāmeler

137.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. haddüñüñ mäh-i felek mihr ile ser-gerdānıdur
qaddüñüñ serv-i sehī aşüfte vü hayrānıdur
2. gizleme zülf-i 'araq-rizüñ külāhuñdan çıkar
dil-berā çün yüzüñüñ ebr-i gül-āb-efşānıdur
3. 'aks-i la'lüñle gören dēr çeşm-i pür-eşküñ benüm
dürr-i mercānla müzeyyen şayrāfī dükkānıdur
4. gülsitānda berg-i gül şanmañ dağılmış bāddan
küşte-i hār-ı ğam olan 'andelībüñ qanıdur
5. hüzn-i ya'qüb ile **āhī** mübtelā kılduñ beni
mısr-ı hüsnüñ ol şeker-leb yūsuf-ı ken'ānıdur

136. R. 1969: 34b; Āhī: *Dīvān*: G. 21.

Velehū.

2a tāze: qanlı *Dīvān*.

2b beneklü: beñeklü *Dīvān*.

3a bu qara yazulıya harf atmak-içün: ben qara yazulı bağı yufqaya *Dīvān*.

3b durmayup yaşlar döküp hālüme: durmadın döküp gözi yaşını *Dīvān*.

5a defter-i hüsnin yazar: kışsa-i hüsnin okur *Dīvān*.

137. R. 1969: 35a; Āhī: *Dīvān*: G. 22.

Āhī fermāyed.

5a kılduñ: kıldı *Dīvān*.

138.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ruḥlaruñ cān bāğınuñ berg-i gül-i ḥandānıdur
şaçlaruñ dil bezminüñ bŷy-ı 'abīr-efşānıdur
2. dilde mihrüñ cān vérüp şakladuğum ey meh bu kim
mü'minüñ ḳalbinde cāndan sevgilü ĩmānıdur
3. göñlüümüñ taḥtında şimdi ey kemān-ebürü senüñ
ḥükm éden cān yérine tīr-i ğamuñ peykānıdur
4. bir güle baḳsañ yüzine n'ola çün ey ğonca-leb
medḥüñüñ bāğınuñ āhī murğ-ı ḥōş-elḥānıdur

139.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. bülbül-i şeydā n'ola étse fiğān u nāleler
dişlemişdür ğoncanuñ gülşende la'lin jāleler
2. sŷzen-i müjğānlaruñ biñ āl ile cān riştesin
sīne-i şad-pāreden göz dikdiler kim alalar
3. eşk-i ḥŷn-efşānıdur ferḥāduñ ey şīrīn-sŷḥān
açılanlar yér yérin deşt-i belād[a] lāleler
4. ben zebŷnuñ şehlere lāyık mı ey kebg-i ḥırām
murğ-ı cānın şayd içün şebbāz-ı zŷlfin şalalar
5. dāğlardur ğŷyiyā ben bülbŷlŷñ cānında āḥ
āḥiyā ol ğoncanuñ la'lüñdeki tebhāleler

140.

Mef'ŷlŷ fā'ilātü mefā'ilŷ fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. dérler ki 'āşık olana yā şabr [u] yā sefer
şabrum dŷkendi lāzım olupdur baña sefer

138. R. 1969: 35a; Āhī: *Dīvān*: G. 23.

Velehŷ.

4b medḥüñüñ: midḥatüñ *Dīvān*.

139. R. 1969: 35a; Āhī: *Dīvān*: G. 24.

Velehŷ.

3a sŷḥān: suḥān *Dīvān*.

4a lāyık mı ey kebg-i ḥırām: lāyık mı[dur] ey kebg-ḥırām *Dīvān*.

5b la'lüñdeki: la'lindeki *Dīvān*.

140. R. 1969: 35b; Āhī: *Dīvān*: G. 13.

Āhī fermāyed.

2a yaḳma igen: igen yaḳma *Dīvān*.

4a hemīn: hemān *Dīvān*.

2. 'ıŝkuñ müsâfirin[i] yakma igen gün gibi
a kıble-gâh-ı ka'be-i maqşûdum a sefer
3. dil bir yaña çeker saña cân bir yaña beni
el-kışsa vâcib oldı baña bir yaña sefer
4. görsem yüzüñi göñlüme ölmek gelür hemîn
zîrâ begüm mübârek olur gün toğa sefer
5. dil-ber maħallesinden ırağ étme âhîyi
yazuğ degül mi eyleye bir mübtelâ sefer

141.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. nigârâ hâşilum zülf-i semen-büyuñda bir bûdur
ki bu 'ömr-i dırâzumda benüm varum da bir budur
2. benüm ebrûlarum ŝanmañ bu iki haţtı alnumda
başumda ey kemân-ebrû yazılmış kara yazudur
3. izüñ tozını tutarsam n'ola gözümle yollarda
efendüm cevherüñ kadrin bilene göz terâzûdur
4. akitduñ kara yêrlere şu gibi kanlu yaşumı
saña bu göz yaşı n'eyler dahı ey serv durudur
5. yazardum haţtuñuñ vaşfin devât-ı çeşm-i âhîden
velî bu kan olacağüñ içi igen kara şudur

142.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bağrına taşlar başup ben hasta için taşlar
kağrüm üzre ŝaçların çözmüş bulutlar ağlar
2. söyle germ étmiş cünün[in] nev-bahâr-ı hüsn-i döst
deşt [ü] ŝahrâlarda zencîrin sürer ırmağlar
3. ben bu ğurbet-hâne-i fürkatden eylerdüm sefer
yaşlarum kanlı şular gibi yolumı bağlar
4. niçe bir kuçsun seni altun beneklü câmeler
niçe bir yaqsun beni bu kanlu kanlu dağlar

141. R. 1969: 35b; Âhî: *Dîvân*: G. 14.

Velehü.

3a tutarsam: tartarsam *Dîvân*.

4b serv durudur: serv-i dil-cü dur *Dîvân*.

142. R. 1969: 35b; Âhî: *Dîvân*: G. 15.

Velehü.

3b kanlı şular gibi yolumı: kanlı şu gibi yollarımı *Dîvân*.

5a âhî: 'ömrüm *Dîvân*.

5. şu gibi çağlar geçer **āhī** güzellik çağıdır
şanma **āhī** ancak ol eşk-i revānum çağlar

143.

Mef'ülü fā'ilatü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. gāh āhum ile yeri gögi bir duḥān tutar
gāh nālem ile iki cihānı fiḡān tutar
2. bir şīve-kāra müşteri oldu dil yine
bāzār-ı şīvede gözi kaşı kemān tutar
3. ḥāl-i siyāhı kūşe-i gül-zār-ı ḥüsnde
bir hindüdur ki sünbül-i ter sāye-bān tutar
4. bezm-i çemende la'l-i lebün şevkına şehā
lāle elinde cām-ı mey-i ergāvān tutar
5. dēdüm raḡībün ağızı 'aceb neyle tutulur
dil-ber gülüp dēr it[ün] ağızın üstüḥvān tutar
6. bir şehriyāra gönlini bağladı **āhī** kim
atup kemend-i zülfini iqlīm-i cān tutar

144.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. él yapar gönlüm evini benüm ol şāh yıkar
kimse yapmaz ebedī kim anı allāh yıkar
2. yalıñuz çarḡa toḡınmaz benüm āh-ı seḡerüm
nice zālimler evin āh-ı seḡer-gāh yıkar
3. der-geh-i ḥüsñüñe yaşdanma ḡurūr ile igen
ki seḡer āh-ı ḡarībün der ü der-gāh yıkar
4. āh-ı 'āşık érişür ḥüsñüñün āyīnesine
saḡın ey şāh saḡın memleketün āh yıkar
5. saña ne ortada **āhī** gönül ol şāhuñdur
kendü mālīk evine gāh yapar u gāh yıkar

143. R. 1969: 36a; Āhī: *Dīvān*: G. 16.

Āhī fermāyed.

2b kemān: dükān *Dīvān*.

5b it[ün] ağızın: ağızın itün *Dīvān*.

144. R. 1969: 36a; Āhī: *Dīvān*: G. 17.

Velehū.

1b kim anı: anı ki *Dīvān*.

3b der ü: der-i *Dīvān*.

145.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. cān ḳurbān étdüren 'uṣṣāka ḳaṣuñ yāyıdur
ey güneş yüzlü ḳaṣuñ beñzer ki ḳurbān ayıdur
2. ğamzeñ oḳından ḳaṣuñ yāyı ne güçler çekdügin
dōstum benden beter anuñ da başı ḳayıdur
3. çeşm-i mestüñ gerçi kim cenge göz açdurmaz şehā
ḳalbe evvel kend'özin uran müjeñ ālāyıdur
4. ḳaşlaruñ cānā hilāl-i 'id[e] teşbīh eylemek
kim bilür anı nece keḳ-ṭab'uñ egri rāyıdur
5. **āhī**yi kūşe-be-kūşe zār éder bülbül gibi
yüriyen şoḫbet-be-şoḫbet bir gül-i her-cāyıdır

146.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + - -

1. ol elif ḳāmete biz serv-i dil-ārā démezüz
serv-ḳaddür ol elif-ḳad aña biz lā démezüz
2. ṭübī-i cennet ise ḳuçmağ[a] él vérmeyicek
dil-ber-i ser-geştaye serv-i dil-ārā démezüz
3. rūma sulṭān u vezīr olur ise daḫı eger
baş egüp biz çelebī kimseye pāşā démezüz
4. yazaruz la'l-i leb[üñ] yādına rengin ğazeli
déyicek şı'r déruz biz begüm inşā démezüz
5. içterüz **āhī** mey-i nābı çü her ḫüb ile biz
biz ḳul oğullarına vaḳt olur ağa démezüz

145. R. 1969: 36a; *Āhī: Dīvān*: G. 18.

Velehū.

1a cān: cānı *Dīvān*.

1b yüzlü: yüzli *Dīvān*.

2a çekdügin: çekdi kim *Dīvān*.

4b ṭab'üñ: ṭab'un *Dīvān*.

5a éder: éden *Dīvān*.

146. R. 1969: 36b; *Āhī: Dīvān*: G. 36.

Āhī fermāyed.

2b ser-geştaye: ser-geştaye biz *Dīvān*.

147.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī---+ / -+++ / +---+ / -+-

1. dāğ oldı lāle gibi dil-i bī-ķarārumuz
himmetle gör neler bitürür ħākisārumuz
2. ŧehbāzıyuz bu mīŧe-i 'ıŧķuñ ki her zamān
ŧāhīn baķıŧlu bir balabandur ŧikārumuz
3. deryālaruz ki gözler ériŧmez ķaramuza
her ħār u ħas dolarsa'aceb mi kenārumuz
4. abdāllaruz ki her ıarafdan yā 'alī déyü
diller uzatdı sīnedeki zū'l-feķārumuz
5. bir vaķt ola ki 'ibret iķün ħalkā āhiyā
tārīħ ola éllerde seng-i mezārumuz

148.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel +++- / +++- / +++- / +-+

1. zāhidā iķseñ eger sen de bizüm ŧerbetümüz
gül gibi zāhir olurdu saña keyfiyyetümüz
2. hey niķe bir 'ilmle dellāl olalum 'ālemde
bilmedi yūsuf-ı gül-ķihre bizüm kıymetümüz
3. sīne ıablın döğüben āh livāsın ķekerüz
hem livāmuz ķekilür hem döğülür nevbetümüz
4. der-i mey-ħāne-durur devlet-i sermed bize līk
ıālī'i gör ki bugün iŧlemedi devletümüz
5. oķuduk da'vet édüp uħramadı dāyireye
ol perī-ķihre ķabül eylemedi da'vetümüz
6. iķerüz bir ayaħı sākīye biñ minnet ile
élümüze vérür ol ikide bir ħürmetümüz

147. R. 1969: 36b; Āhī: *Dīvān*: G. 35.

Velehū.

3a ériŧmez: ériŧemez *Dīvān*.

3b dolarsa: ıolarsa *Dīvān*.

4a ıarafdan: ıarafa *Dīvān*.

4b sīnedeki: sīnemdeki *Dīvān*.

5b éllerde: éllere *Dīvān*.

148. R. 1969: 36b; Āhī: *Dīvān*: G. 34.

Velehū.

2a hey nice bir 'ilmle dellāl olalum 'ālemde: hey 'azizüm niķe bir 'āleme dellāl olalum *Dīvān*.

2b bilmedi yūsuf-ı gül-ķihre bizüm: yūsuf-ı muŧ bizüm bilmeyicek *Dīvān*.

7a devr-i la'lüñden: ŧarāb devr-i la'lüñde *Dīvān*.

7b ħarām: ħarām R. 1969. İmla gereħi deħiŧtirildi.

8b bizüm: 'aceb *Dīvān*.

7. devr-i la'lüñden senüñ şöyle yasağ oldu meye
ki şarāb ile harām oldu bizüm şöhetümüz
8. gözümüz şışeleri izi tozından pür olup
bizüm ol günlere **āhī** ére mi sā'atümüz

149.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey nesīm-i kudretüñ nefhinden ādem bir nefes
v'ey harīm-i gülşen-i luṭfuñda 'ālem hār u ḥas
2. zıkr-i ḥamdüñdür ki her milletden oldu āşikār
ka'beden āvāz-ı hū büt-ḥāneden bāng-ı ceres
3. sensin ol bī-çün ki birdür saña nisbet her mekān
ḳurb u bu'd u taḥt u fevḳ u sağ u şol u pīş [ü] pes
4. nār-ı müşīdür celālūñ şemmesinden bir eşer
nūr-ı aḥmeddür cemālūñ pertevinden bir ḳabes
5. zālīm-i bī-dād için der-gāh-ı 'adlūñdür penāh
zūlm-i bī-feryād için yāduñ-durur feryād-res
6. ṭālib-i dīdār olan dil-teşne vü ğam-dīdeler
cūy-ı hūn aḳıtdılar gözden çü ceyhūn u ares
7. bulmasa ṭañ mı cihān zindānı bendinden ḥalāş
aña kim bu şeb-rev-i iblīs ü nefes oldu 'ases
8. dāne için dām-ı hırşa düşse ṭañ mı murğ-ı cān
anda ki ādem gözleye gendüm ḥalīlu'llāh 'ades
9. ḳankı nākesdür ke[se] senden ümīdin ḳahr ile
ni'met-i luṭfuñla çün maḥrūm ḳalmaz hīç kes
10. ravza-i 'ışkuñda cān murğını ta'līm étmege
bu ṭoḳuz çarḫı aña ḳıldıñ müşebbek bir ḳafes
11. ḳo şenā vü medḫi gel **āhī** du'ā-yı ḥazret ét
kim bu varlıḳdan ḳamu ol bir du'ādur saña bes
12. dāyim el üstinde ṭut devlet du'āsın **āhiyā**
şükr ü minnet rāzıḳa el yüze sürmekdür meges

149. R. 1969: 37a; *Āhī*: *Dīvān*: K. 1.

Āhī fermāyed.

1a nefhinden: nefhinde *Dīvān*.

4a şemmesinden: şem'asından *Dīvān*.

12 *Dīvān*'da bulunmamaktadır.

150.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. hey ne fitne başıdur turre-i zülf-i siyehüñ
zālimüñ öte ucıdur ser-i zülf-i siyehüñ
2. tütüyā gibi kâparlar ser-i kūyuñda şehā
degme gözler m[i] görür [kim] 'acebā gerd-i rehüñ
3. kaşlaruñ mäh-ı neve gösterüp eksükligini
alnuñ işini tamām étدی meh-i çār-dehüñ
4. gözüñ üstün[d]e kaşuñ yoğ idi 'ālemde gönül
olmasa na'lçesi naqşı eger secde-gehüñ
5. āsitānuñdan ırağ étme igen āhīyi kim
ehl-i dil kulları yanında gerek pādişehüñ

151.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gıncayı dem-beste kılan la'l-i nābuñdur senüñ
lāl éden bülbülleri hüsni-ı hıñābuñdur senüñ
2. cevher-i 'ışkuñla rüyın t̄alibüñ altun éden
hāk-i [i]ksīr-i der-i devlet-me'ābuñdur senüñ
3. dem-be-dem bağrum şurāhī gibi pür-hün eyleyen
hasret-i cām-ı şarāb-ı la'l-i nābuñdur senüñ
4. bir nefesde mürdeler ihyā éden 'īsī gibi
nāz ü şiveyle hıñāb-ı müsteñābuñdur senüñ
5. bezm-i ğamda şevk-i la'lüñle ciger pür-hün olup
cām-ı 'ışkuñla gönül mest ü harābuñdur senüñ
6. yéle véren 'anber-i sārā gibi 'ömrüm benüm
ārzü-yı büy-ı luñf-ı müşk-bāruñdur senüñ
7. yıllar ile egleyen āhīyi şehir-i bursada
āsītān-ı der-geh-i 'alī-cenābuñdur senüñ

150. R. 1969: 37b; Āhī: *Dīvān*: G. 52.

Āhī fermāyed.

1a zülf-i siyehüñ: taraf-ı külehüñ *Dīvān*.

2b gözler m[i] görür [kim] 'acebā: gözler görebilir mi 'aceb *Dīvān*.

4a gözüñ üstün[d]e kaşuñ: kaşuñ üstüne gözüñ R. 1969. Anlam gereği değıştirildi.

151. R. 1969: 37b; Āhī: *Dīvān*: G. 53.

Velehü.

5a olup: olur *Dīvān*.

6a ārzü-yı büy-ı luñf-ı müşk-bāruñdur: ārzü-yı büy-ı zülf-i müşk-nābuñdur *Dīvān*.

152.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. āfitāb-ı şubḥ-ı devletdür cemāli aḥmedüñ
gülsitān-ı bāğ-ı cennetdür vişāli aḥmedüñ
2. cān u dil raḥtını tārāc étmege ey dōstlar
tutdı cismümde vaḥan ḥayl-i ḥayāli aḥmedüñ
3. bir nefes gitmez ḥayāli gözlerümden ḥālünüñ
merdüm-i çeşmüm-durur güyā ki ḥāli aḥmedüñ
4. bülbül-i güyā gibi bir dem ser-āğāz eylese
nağme-i dāvūda ḥā'n eyler maḳāli aḥmedüñ
5. künc-i fūrḳatde yaturken ḥamdüli'llāh āhiyā
oldı ben dil-ḥasteye mūnis ḥayāli aḥmedüñ

153.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. başum çevürüp zülf-i semen-sāsı memīnünüñ
siḥr étđi baña nergis-i şehlāsı memīnünüñ
2. misk ile çeküpdür iki 'unvān-ı melāḥat
'unvān-ı cemāle ḳaşı tuğrāsı memīnünüñ
3. bir bend ile aldı dil-i dīvāneyi benden
bend étđi baña zülf-i semen-sāsı memīnünüñ
4. vaşf étmek için gül yüzini olmaya hergiz
āhī gibi bir bülbül-i şeydāsı memīnünüñ

154.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + - -

1. nice taḥrīr édeyin vaşfını derd [ü] elemünüñ
bağrı yufḳa kāğıduñ gözleri yaşlu ḳalemünüñ

152. R. 1969: 38a; Āhī: *Dīvān*: G. 54.

Āhī fermāyed.

2b cismümde: çeşmümde; ḥayl-i: ḥaylī *Dīvān*.

3b ḥāli: ḥayāli R. 1969. Vezin ve anlam gereği değıştirildi.

153. R. 1969: 38a; Āhī: *Dīvān*: G. 55.

Velehū.

1a başum çevürüp: başdan çıkarup *Dīvān*.

2b 'unvān: dīvān *Dīvān*.

3a dīvāneyi: dīvānemi *Dīvān*.

154. R. 1969: 38a; Āhī: *Dīvān*: G. 56.

Velehū.

2b nāme-i miskīn: ḥāme-i müşkīn *Dīvān*.

5b yarsañ: yararsañ *Dīvān*.

2. nāmede nām-ı hümāyūnuñı taħrīr édeli
yéri baş üzredür ol nāme-i miskīn-raķamuñ
3. nāmenüñ barmağına rişte-i cān bağladı dil
ki varup benden elin öpe ol řāh-ı keremüñ
4. ğam-ı hecrüñle neler çekdüğümü yazdum idi
nāmenüñ ķaddini bükdi řanemā bār-ı ğamuñ
5. ne bilür ħāme ki řerĥ eyleye ħālüm **āħī**
ķara elif çıķmaya ķarnını yarsañ ķalemüñ

155.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
Muzārī -- + / - + -- / -- + / - + --

1. cānā götür yüzüñden luř eyleyüp niķabuñ
étme nihān cemālin ebr-ile āfitābuñ
2. bezm-i şerefde toğdı yılduzı 'ālī şem'üñ
olursa müşterisi [sen] şem'-i māh-tābuñ
3. ey dil firāk [u] hecre řaķın muķārin olma
zīrā nemekle āteř ķanın iķer kebābuñ
4. ben öksüz ađladıķça ħadd ü lebüñden ayru
şem'üñ özi göyinür iķi acır řarābuñ
5. mey-ħānede dutuya ķor idi ħırķasını
eger bileydi zāhid ħāřıyyetin řarābuñ
6. **āħī** göñül gözi-y-le baķ bezm-i ħüsn-i yāra
cān ķulađı-y-la diñle āvāzını rebābuñ

156.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī -- + / - + -- + / + -- + / - + -

1. ķabrüme dökilen gözi yaşı nigārumuñ
nergis bitürdi dāyiresinde mezārumuñ
2. süsenler olmasun mı benüm ravzam üsti kim
ħaņçerlerinden ölmüşem ol gül-'izārumuñ
3. ħāküm ziyāret eyleyenüñ ķaşları yéri
şan naķř-ı na'l-i esbi-durur şeh-süvārumuñ

155. R. 1969: 38b; Āħī: *Dīvān*: G. 47.

Āħī fermāyed.

2a bezm: burc *Dīvān*.

3a hecre: baĥre *Dīvān*.

5a dutuya: şutuya *Dīvān*.

156. R. 1969: 38b; Āħī: *Dīvān*: G. 48.

Velehü.

4. mihrüñ şehīdi olalı sīnemde dil-berā
bir zerresini yérde қomazlar ğubārumuñ
5. kūyında āhiyā gören āhum şu‘ā‘ını
nūr indi şanur üstine hāk-i mezārumuñ

157.

Mef’ülü mefā’ilü mefā’ilü fe’ülün

Hezec ---+ / +---+ / +---+ / +---

1. şūfī ne şorayın saña ol şāhı severseñ
mescidde bu ğavġā nedür allāh[1] severseñ
2. hāk-i kadem-i yāri hemān başuña görme
ey bād-ı şabā yürüdüġüñ rāh[1] severseñ
3. zūlmetde қoma қullaruñ ey necm-i sa‘ādet
devlet ġüneşi nūr-ı seher-ġāhı severseñ
4. derd ü ġam içün çarħda ‘īsāya haber vér
ey nāle var eflāke çık ol māhı severseñ
5. cānān eşigin cennete ben vérmezsin āhī
firdevs[i] baña añma o der-ġāh[1] severseñ

158.

Fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fe’ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. hūkm-i taqđirüñe çün érmedi teqbīr senüñ
fikr-i teqbīr benüm kısmet-i taqđir senüñ
2. bir başum bir қılıcuñ bir sen ü bir ben berü gel
bu cihān böyle olur bir benüm [ü] bir senüñ
3. tīrüñe karşı senüñ sīne siper eylemişem
berü gel ceng édelüm sīne benüm tīr senüñ
4. birisi cāna tanıқdur birisi ‘ışқа ġüvāh
şāhid-i ‘asker benüm ol haţ-ı tezvīr senüñ
5. kūyuñuñ dār-ı şifāsına varup āhī dédi
uşta dīvāne benem bend ile zencīr senüñ

157. R. 1969: 38b; Āhī: *Dīvān*: G. 49.

Velehū.

4a haber vér: devā şor *Dīvān*.

5a vérmezsin: vérmezem *Dīvān*.

158. R. 1969: 39a; Āhī: *Dīvān*: G. 50.

Velehū.

159.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. nâlişümden géceler yummaz gözini nüh-felek
âh ki ol meh 'âlemi incitdi yérden göge dek
2. bilmezem ne ðâli'-i ferhunde-fâlũñ var ki hiç
her kişi ögse seni göge çıkarur ey melek
3. incinüp ol gönca-leb dil bülbülinũñ âhına
dédi luřf eyle yüri bi'llâh bizden öterek
4. ol şanem her seng-dilden eylemez tĩğn dirĩğ
sen gerek şan ol gerek derd ile şaş ol ey yürek
5. alnuña meh yüzüñe mihr-i cihân-ârâ démiş
döstum **âhĩ** seni göge çıkarur giderek

160.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - - -

1. bu dem böstân bu dem böstân budacık
bize bĩ-gâne gibi âşinacık
2. kamer devrindeki gül yüzlülerle
güzeller şâhı dil-ber muştafâcık
3. sögermiş ağzumuza şaşlu şaşlu
iğen nâzükdür ol řĩrĩn dudacık
4. gözüm yaşı gibi şanlı şarâbı
senũñle içelüm iki şabacık
5. belâ âşüftesi olmışsın **âhĩ**
be hey şüride miskĩn mübtelâcık

159. R. 1969: 39a; Âhĩ: *Dĩvân*: G. 51.

Velehũ.

2a yüzlülerle: yüzlilerden *Dĩvân*.

3b dudacık: şudacık *Dĩvân*.

160. R. 1969: 39a; Âhĩ: *Dĩvân*: G. 43.

Velehũ.

2a yüzlülerle: yüzlilerden *Dĩvân*.

3b dudacık: şudacık *Dĩvân*.

161.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. nigārā çeşm-i fettānuñ be-ğāyet gamze-kār ancağ
cigerden tır-i müjgānuñ geçüp cāna kıyar ancağ
2. güzellik cāme-ḥ^vābında yatup mağrūr-ı ḥüsn olma
nazar kııl ḥāl-i 'uşşāka ki 'ālem bī-ķarār ancağ
3. raķīb-i bed-liķā cānā cihānda bulmamışken yér
neden aña bu 'izzetler seg-i kūyuñla yār ancağ
4. ğubārın ḥāk-i pāyuñuñ nesīm-i şubḥ-dem her dem
koyup bu mürde çeşmüme dédi ḥōş-bād kār [ancağ]
5. cihānuñ māl [u] mülkini vérürseñ **āhī**ye almaz
nigārā senden umduğı hemān būs u kenār ancağ

162.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. devr içinde bir meh-i nā-mihr ser-gerdānıyam
bir kemān-ebrū nigāruñ kıuluyam kıurbānıyam
2. ḥalk ḥayrāndur benüm keyfiyyet-i esrāruma
ben şu ma'cūncı güzel esrārınuñ ḥayrānıyam
3. bu ala gözlerle sen bāğ-ı irem āhūsısın
bu ala göñlekle ben kūh-ı belā kıaplanıyam
4. al kemḥādan yaķa étmiş su'al étdüm dédi
ehl-i 'ışķuñ ol şehüñ boynına düşmiş kıanıyam
5. ey dil-i āşüfte ben de **āhī**-yi āvāreyem
sen levend iseñ n'ola ben de levend oğlanıyam

161. R. 1969: 39b; *Āhī: Dīvān: G. 42.*

Velehū.

3a yér: yüz *Dīvān.*

4b mürde çeşmüme: merdüm-i çeşmüme *Dīvān.*

5b būs u kenār: büse kinār *Dīvān.*

162. R. 1969: 39b; *Āhī: Dīvān: G. 73.*

Velehū.

3a ala: ela *Dīvān.*

163.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. dün gün artar eksük olmaz rüy-ı zerdüm var benüm
hîç eṭibbā-yı cihān bilmez ne derdüm var benüm
2. dutmasun mı āh [u] zārum 'ālemi bülbül gibi
reşk-i gül-zār-ı irem bir tāze verdüm var benüm
3. şerḥ-i düzaḥ étdüğüñden şanma vā'iz giryemi
kendü başum aḡlaram bir ḡayrı derdüm var benüm
4. cām-ı mey şun tā ki donuḡluḡum açılsun sākiyā
göñlümün āyīnesinde yine gerdüm var benüm
5. ḡāk-i pāy-ı yāra sürdüm bu mezellet çihresin
yüzüm aḡ alnum açuḡ kimden ne derdüm var benüm

164.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. cāme-i sebz ile bir serv-i bülendüm var benüm
serv bigi sebze-pūş olmuş efendüm var benüm
2. bu dil-i āvāre bir yérden iki maḡbūb sever
çifte öksüzler daḡınmış bir levendüm var benüm
3. zülfi ile kaşları ṭākında cān aşılmaḡa
dūd-ı dilden ḡara ibrişim kemendüm var benüm
4. kıl kalemlemlerle yazarlar şafḡa-i defterlere
kākül-i dil-berde birḡaç dürlü bendüm var benüm
5. naḡş olup sīnem nişān-ı zaḡm-ı sengīn-i yārda
levḡ-i zerrīn üzre ḡaṭṭ-ı lācüverdüm var benüm
6. ḡülşen-i ṭab'ında āḡhīnūñ saña ey ḡonca-leb
ḡül gibi bir tāze şī'r-i dil-pesendüm var benüm

163. R. 1969: 39b; Āhī: *Dīvān*: G. 63.

Velehū.

5b kimden: āhīden *Dīvān*.

164. R. 1969: 40a; Āhī: *Dīvān*: G. 64.

Velehū.

1a serv: ḡadd *Dīvān*.

2b daḡınmış: ṭaḡınmış *Dīvān*.

5a nişān-ı zaḡm-ı sengīn-i yārda: nişānı zaḡm-ı seng-i yār-ıla *Dīvān*.

165.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yérde qalmaz āteş-i āh-ı seher-gāhum benüm
toxinur çarhuña bir gün ey felek āhum benüm
2. sāye-veş üftāde kullardan yanuñca kimse yoq
gün gibi tenhā yürürsin ey yüzi māhum [benüm]
3. kandasın ey meh ki her gün mihr-i rüyuñ şevkına
çarh[ı] toquz tolanur āh-ı seher-gāhum benüm
4. tūr-ı müsā döymedi envār-ı hüsnuñ tábına
hey ne taşdan yüregüm var imiş allāhum benüm
5. odlara yan **āhī** kim odlara yaqduñ 'ālemi
odlara yansun göreyin nāle vü āhum benüm

166.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. şol kadar lāle gibi qanlara garq oldı tenüm
qabrüm üzre açılan lāleye döndi kefenüm
2. vaşlalardur ki ciger zahmını bend étmek için
yaralu sīnemüñ üstinde benüm pīrehenüm
3. çekeyin h̄vārını ol gülşen-i 'ömrüm gülünüñ
kendü bāğum çemenidür yine kendü dikenüm
4. hañçeründe dikilen qanlı yürekler gibidür
her sögütde duran elma ser-i qabrümde benüm
5. yérde pehlularumuñ naqşı ile **āhī** hemān
bir haşıra şarılı mürdeye döndi bedenüm

165. R. 1969: 40a; Āhī: *Dīvān*: G. 65.

Velehū.

166. R. 1969: 40b; Āhī: *Dīvān*: G. 66.

Āhī fermāyed.

4b duran: tıran *Dīvān*.

167.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sîne-i şad-pārede dāğ-ı nihānum var benüm
öksüzem çoynumda bir göynüklü nānum var benüm
2. ben dēdüm la'le leb-i yāra sözüñ varsa ayıt
dēdi söz söylemege aña ne cānum var benüm
3. kimse görmesün déyü düşde hayālünüñ senüñ
halkı uyutmamağa āh u fiğānum var benüm
4. n'ola bāğ-ı 'ışkda hurrem olursam gül gibi
şaçı sünbül yüzi gül serv-i revānum var benüm
5. **āhiyā** añma baña bāğ-ı cinānuñ güllerin
lebi kevşer yüzi gül bāğ-ı cinānum var benüm

168.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. t̄alib-i iks̄ir-i 'ışkam rūy-ı zerdüm var benüm
işüm altun eyledüm kimden ne derdüm var benüm
2. pehlevānlık şatmasun gamzeñ kılıç yüzinde kim
bir kılıç ile dérilür ş̄ir-i merdüm var benüm
3. zaħm-ı t̄irüñ-durur zırhlar tağlar cevşenlerüm
şāh-ı 'ışkam gam sipāhıyla neberdüm var benüm
4. yaralu qolumda iki kanlu dāğ urdum yine
bir nihāl üstinde iki tāze verdüm var benüm
5. haṭṭ-ı dil-berden gubār érmiş-durur mir'ātuma
ol sebeddendür ki āyīnemde gerdüm var benüm
6. derd-i dil hālī degül ş̄i'rümde **āhī** şerh olan
kendü hālüm söylerem ben kendü derdüm var benüm

167. R. 1969: 40b; Āhī: *Dīvān*: G. 67.

Velehū.

1b göynüklü: göynüklü *Dīvān*.

4a şaçı sünbül yüzi gül: bir şaçı sünbül boyı *Dīvān*.

5a cinānuñ güllerin: cinān u kevşeri *Dīvān*.

5b lebi kevşer yüzi gül: kim lebi kevşer yüzi *Dīvān*.

168. R. 1969: 40b; Āhī: *Dīvān*: G. 68.

Velehū.

3a t̄irüñ-durur zırhlar tağlar: t̄irüñdür zırhlar dağlar *Dīvān*.

4a kanlu: tāze *Dīvān*.

6a hālī: hālī *Dīvān*.

169.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. āteş-i 'ışkuñla başda dūd-ı āhum var benüm
bir kızıl börk ile bir perr-i siyāhum var benüm
2. göz göre ebrūlaruñ göñlüm kemān u tīr édüp
çifte yaylu çifte oklu bir sipāhum var benüm
3. āteş-i āhumla oddan tās urupdur başuma
bir levendem kırmızı bir şeb-külāhum var benüm
4. gün toğusu kıbleli dérlerse vechi var baña
kim iki mihrāblu bir secde-gāhum var benüm
5. kankı hār üstinde kırsam sāye-bānumdur benüm
her diken dibinde āhī bār-gāhum var benüm

170.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. döndüren fānūs-ı çarhı dūd-ı āhumdur benüm
yanduran hūrşīdi āh-ı şubh-gāhumdur benüm
2. bir siyeh-perçemlü sīmīn-ber şanemdür yādigār
şem'-i meclis dil-ber-i zerrīn-külāhumdur benüm
3. yanar oddur ki[m] sürer tīg ile zulmet leşkerin
şem'ler altun āteş géymiş sipāhumdur benüm
4. na'lçeñ naqşı degül ebrūlarumdan her yeri
hākde qalmı ş nişān-ı secde-gāhumdur benüm
5. mülk-i ğam sultānıyam kim dūd-ı āhum āteşi
çarh-ı atlas üzre zerrīn-bār-gāhumdur benüm

169. R. 1969: 41a; Āhī: *Dīvān*: G. 69.

Velehū.

2a göz göre: kirpügüñ *Dīvān*.

3a āhumla: 'ışkuñ ki *Dīvān*.

5a kankı: kankı *Dīvān*.

170. R. 1969: 41a; Āhī: *Dīvān*: G. 70.

Velehū.

4a ebrūlarumdan her yeri: ebrūlarumda yér yérin *Dīvān*.

171.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. gözi āhūlar ile 'azm-i kenār eyleyelüm
biz de begler gibi bir şayd u şikār eyleyelüm
2. başumuz alup ayak götürelüm 'ālemden
gel қalender olalum terk-i diyār eyleyelüm
3. yaқalum lāle gibi tağlar eteginde buḥūr
bir iki қulқul ile 'ayş-ı bahār eyleyelüm
4. zülf-i dil-ber gibi vardı қaraman mülki yéle
varalum rümilini biz de ḥiṣār eyleyelüm
5. cigerüm mey gibi ḥün étdi benüm za'f-ı ḥumār
қalataya geçelüm def'-i ḥumār eyleyelüm
6. içelüm bir güzelüñ zülf ü ruḥı şevkı ile
çünkü 'işret günidür leyl [ü] nehār eyleyelüm
7. ol gül-i tāze қulağ urmaya bülbüllerine
āh u fiğānları biz **āhī** hezār eyleyelüm

172.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel -+-- / -+-- / -+-- / -+--

1. ayru düşdüm dōstlar ol serv-i nāzumdan benüm
rūzigār ayırdı serv-i ser-firāzumdan benüm
2. milket-i ḥüsnüñ metā'ın baña 'arz étme ki ḥiç
yūsuf-ı mışrī daḥı ağmaz terāzumdan benüm
3. nice kim tül-i emeller çekdüm ol kākülde ben
қılca ḥāşıl bulmadum 'ömr-i dırāzumdan benüm
4. tūtiyā ile izüñ tozını bir görmek şehā
ḥāşeli'llāh işbu çeşm-i pāk-bāzumdan benüm
5. қışsa-i ferhād [u] mecnün kim oқurlar **āhiyā**
bir varaқdur defter-i 'ışq-ı mecāzumdan benüm

171. R. 1969: 41a; Āhī: *Dīvān*: G. 71.

Velehū.

3b iki қulқul: beñi fülful *Dīvān*.

172. R. 1969: 41b; Āhī: *Dīvān*: G. 72.

Velehū.

2a étme: étmeñ *Dīvān*.

173.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. şarāb-ı ergāvān içsem lebüñsüz baña ƙan olsun
içerseñ sen benüm ƙanum efendi nüş-ı cān olsun
2. elüm ol ƙan olacaƙdan yuyuban tevbe étmişdüm
naşūhuñ la'l-i şirīni gözüm ƙan étđi ƙan [olsun]
3. benüm rūhumdur ol dil-ber revānumdur benüm ol ƙad
hey ol serv-i revān için benüm rūhum revān [olsun]
4. uzatsun devr-i hüsñünde benüm servüm dırāz olup
ilāhī isterem senden ki 'ömr[üm] cāvidān olsun
5. hüseynüñ ağızın añmağa dilüm varmaz benüm ammā
hasan bālīnün ağızından zebānum tercemān olsun
6. itümdür démiş ol dil-ber ululamiş seni **āhī**
kemāl-i devleti artsun 'aziz-i kām-rān olsun

174.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. döne döne üstüme peymāneler ƙan ağlasun
yana yana hālüme şem'-i şebistān ağlasun
2. dest-mālin gözlerüm yaşıyla gömgök şu édüp
ol bahār-ı hüsne ƙarşu ebr-i bārān ağlasun
3. bunca demlerdür anı hün-ı cigerle beslerem
ƙanlar ağlarsa benüm'çün çeşm-i giryān ağlasun
4. ben yetimüñ acıyup ağlarsa ƙanlı yaşına
bahr-i ƙulzüm acısun deryā-yı 'ummān ağlasun
5. itlerüñle āsitānuñda tuz etmek ƙadrini
añıcağ nān u nemek haƙƙını yārān ağlasun
6. ağlamağla çığdı gözden **āhī** ey serv-i hırām
demdür ağlarsa yetim oldı ol oğlan ağlasun

173. R. 1969: 41b; Āhī: *Dīvān*: G. 85.

Velehū.

2a olacaƙdan: olasıdan *Dīvān*.

4a uzatsun devr-i hüsñünde benüm servüm dırāz olup: uzansun devr-i hüsñinde şacı 'ömrü dırāz olsun *Dīvān*.

6a ululamiş seni: ulularmış beni *Dīvān*.

174. R. 1969: 42a; Āhī: *Dīvān*: G. 86.

Velehū.

2a gözlerüm: gözleri *Dīvān*.

6a çığdı gözden **āhī** ey serv-i hırām: **āhī** gözden çığdı ey pīr-i hıred *Dīvān*.

175.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. gerçi kim bülbül sever her dem gülüñ bir tazesin
sen baña ey gonca-leb her berg-i gülden tazesin
2. bülbül-i şüridenüñ güş eylemezsin nâlesin
ey gül-i ter diñlemezsın bülbülüñ âvâzesin
3. bir büt-i sengin-dilüñ 'ışkıñda cân vérdük déyü
ķabrümüñ üstindeki mermerde 'ömrüm yazasın
4. her gedānuñ ķaddine géydürme 'ışkuñ cāmesin
kim bu zībā hil'atüñ bozduñ hemān endāzesin
5. érmez ol māhuñ ķulağına fiğānum **āhiyā**
gerçi āhum iñledür ķarķuñ der ü dervāzesin

176.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. seg-i kūyuñ ne ceng eyler bu cism-i nā-tüvān için
ne lāzım bunca ğavğālar bir iki üstüñvān için
2. n'ola 'ālemde bir tārīñ éde ol yār-ı sengin-dil
éşigi taşını dikse mezārumda nişān için
3. benüm menşür-ı a' mālüm yéterdi rüz-ı maķşerde
seg-i kūyuñ izi olsa berātumda nişān için
4. bēlini ķeng iki bükdi elinden zār édüp efğān
hevā-yı 'ışķ pīr étđi beni bir nev-cüvān için
5. geķürdüñ 'ömr devrānın hevā-yı zülf-i yār ile
naşīb olmadı çok yéldüm bu 'ömr-i cāvidān için
6. ķudümından benüm **āhī** olurđı gözlerüm aydın
izi tozını gönderse bu ķeşm[e] armağan için

175. R. 1969: 42a; Āhī: *Dīvān*: G. 87.

Velehū.

3a vérdük: vérdin *Dīvān*.

3b 'ömrüm: nāmum *Dīvān*.

176. R. 1969: 42a; Āhī: *Dīvān*: G. 88.

Velehū.

2a éde ol: édüp ey *Dīvān*.

2b eşigi: eşigüñ; dikse: dikseñ *Dīvān*.

4a efğān: ağlar *Dīvān*.

6b bu ķeşm[e]: ħabībüm *Dīvān*.

177.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. terk édüp sen şāhı yüz döndürsem ol der-gāhdan
kıbleden dönsün yüzüm nevmīd olam allāhdan
2. şol kadar çekdüm elif şol deñlü yaqdum tağlar
kim ser-ā-ser cismüme bir hil'at étdüm āhdan
3. leblerüñle goncalar bilsem ne nisbet étdiler
yakası açılmadıķ söz[ler] çıkar efvāhdan
4. kāmēt eylerken namāza sen kıyām étdüñ meger
kim mü'ezzin kend'özinden geçdi ilk allāhdan
5. küyuña 'azm eyledi **āhī** naşīb olmadı āh
gerçi gitdi ka'beye ammā ki döndi rāhdan

178.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. her ki ayırmaķ diler ben kuluñı sen şāhdan
göreyin merdūd olup sürülsün ol der-gāhdan
2. hecrüñ odından niçe bir cān u dil biryān ola
bi'llāh inşāf eyle ey dil-ber üşen allāhdan
3. nūr-ı hüsnin 'arz édüp her dem gelürse āfitāb
bir gün aña baķmayam yüz döndürüp sen māhdan
4. eşk ü āhum 'āleme fāş étdi rāz-ı 'ışķuñı
çok maħalde töhmet érer kişiyē hem-rāhdan
5. fūrķatüñde hālīn ey dil-ber bu **āhī** ħastenüñ
taķatüm yoķ kim déyem bārī eşit efvāhdan

177. R. 1969: 42b; Āhī: *Dīvān*: G. 89.

Velehū.

178. R. 1969: 42b; Āhī: *Dīvān*: G. 90.

Velehū.

1a ki: kim *Dīvān*.

4a 'ışķuñı: 'ışķumı *Dīvān*.

179.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. uçmasun yañlış haberler ol hümānuñ üstine
āşiyān-ı zāğa varmağ düşmez anuñ üstine
2. toğrıdur çün kim elif gibi nihāl-i kadd-i dōst
nokta koyan kim-durur 'ālemde anuñ üstine
3. āh-ı serd érişmesün bārid nefesler çok velī
esmesün yavuz yél ol serv-i revānuñ üstine
4. kaşları yayı gibi biñ egri söz söylerse halk
kimse toz kondurmaz ol ebrü-kemānuñ üstine
5. eydüñüz yārāna kim şöhet-be-şöhet söylesün
bir gazel dédi yine **āhī** fülānuñ üstine

180.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + - -

1. nev-bahār oldı gelüñ 'ayş édelüm güller ile
şalalum 'āleme āvāzeyi bülbüller ile
2. bir yüzi gül lebi mül serv[i] kenār eyleyigör
'işret isterseñ eger güller ile müller ile
3. görmek isterseñüz ol māhı süreyyāya qarīn
yār dülbendini gör aq қaranfüller ile
4. **āhiyā** n'olsa gerek 'arşa-i nazm içre bugün
koşalum şab' semendin yine öñdüller ile

179. R. 1969: 43a; Āhī: *Dīvān*: G. 101.

Velehū.

3a velī: -durur *Dīvān*.

4a biñ: ger *Dīvān*.

4b ebrü: kaşı *Dīvān*.

5a söylesün: déyeler *Dīvān*.

5b yine: bugün *Dīvān*.

180. R. 1969: 43a; Āhī: *Dīvān*: G. 110.

Velehū.

2a serv[i]: serv *Dīvān*.

181.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. bir haşîrüm yoğ iken külbe-i aḥzānumda
būriyā naḫş[1] görünür ten-i 'uryānumda
2. merdüm-i dīde ciger kūşelerini niçe bir
götürem kendü yetīmüm gibi dāmānumda
3. sāyemi başuma ben gün toğacağın bilürin
başa ol gün mi doğar sāye görem yanumda
4. baña ol nāme-i a'māl yéter **āhī** kim
yār haṭṭıyla ğazeller ola dīvānumda

182.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. tīğ-ı hecr ile benüm şimdi dilüm yar hele
dem ola buluşavuz senüñ ile yār hele
2. ey cefā-ḥū geleli dünyeye ben şimdiye dek
görmedüm sencileyin daḥı sitem-kār hele
3. bunca yoluñda fedā étmiş iken cān u dil uş
bir selāmuña daḥı degmedük ey yār hele
4. hele sen cevr ü cefā étmede eksük komaduñ
bir daḥı böyle ola ey yüzi gül-zār hele
5. **āhiyā** raḥm éde şāyed eşidüp ol gül-i ter
ḫalayn derd ile bülbül gibi ben zār hele

183.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şayd olupdur murğ-ı dil bir gözleri şebbāz ile
altun üsküfli ḫara gözli güzel şebbāz ile

181. R. 1969: 43a; Āhī: *Dīvān*: G. 98.

Velehū.

3a başuma ben gün toğacağın bilürin: ben başuma gün toğucağız görürin *Dīvān*.
3b doğar: toğar *Dīvān*.

182. R. 1969: 43a; Āhī: *Dīvān*: G. 100.

Velehū.

3a dil uş: dili *Dīvān*.
4b bir: bu *Dīvān*.

183. R. 1969: 43b; Āhī: *Dīvān*: G. 121.

Velehū.

3a yaḫılur: başılur *Dīvān*.
4a yād olasm: yād ola tā *Dīvān*.

2. hem-demüm geh süz u 'ışk gāh sāz u nāledür
hürrem ol dem kim geçer 'ālemde süz u sāz ile
3. yā aşılır yā yakılır yā keserler başını
kimse çıkmaz başa ol zülf-i kemend-endāz ile
4. nāme-i devletde **āhī** yād olasin haşra dek
dōstluğ mecmū'asında adumuz ger yazıla

184.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. gördiler kim cānlar alur ğamzeñüñ peykānını
her kişi tende emānet şağlar oldı cānını
2. pehlevānlık adını 'ālemde destān étmege
kanlı yaşlarla pür étdüm sīnemüñ meydānını
3. şöyle cānum acıdur şīrīn lebüñ öpdükçe kim
meclisüñde sāğaruñ bulsam içerdüm adını
4. geçdi çün devr-i kamer gün yüzliler devrānıdur
sürsün ol gün yüzlü sürsün geçmedin devrānını
5. gönlegin güyā boyadı **āhī** dūd-ı āhdan
gör nice reng ile avlar ol levend oğlanını

185.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + - -

1. ne muşāhib bulunur derd ü ğam-ı yār gibi
ne ferāğat yeri var hāne-i hāmmār gibi
2. bir bölük başına gün toğmaduk üftādeleri
yérlerine şalma igen sāye-i dīvār gibi
3. götürüp noқта gibi ortaya atdı beni çarğ
başladı kendü kıyı çizmege pergār gibi
4. yaralu qollarımı dāğ-ı ğamuñdan niçe bir
dest-māl ile aşam boynuma tūmār gibi

184. R. 1969: 43b; *Āhī: Dīvān*: G. 128.

Velehū.

4a yüzlü: yüzli *Dīvān*.

4b yüzlü: yüzli; geçmedin: geçmeden *Dīvān*.

5a güyā boyadı **āhī**: **āhī göge** boyadı *Dīvān*.

185. R. 1969: 43b; *Āhī: Dīvān*: G. 130.

Velehū.

1a bulunur: bulunur *Dīvān*.

2a üftādeleri: üftādelerüz *Dīvān*.

2b şalma: çalma *Dīvān*.

5. ol kıyāmet beni ferdāya şalup **āhī** hemān
yarına kaldı işüm va'de-i dīdār gibi

186.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / +++- / ++-

1. bir yürek yağı ciger vuşlası cān pārecığı
cigerüm pāreledi ğamze-i mekkārecığı
2. bağrumı odlara yandurdı kim āh benüm
bir siyeh-çerdecigün hāl-i siyeh-kārecığı
3. ol kadar kirpük okı pārelere atdı beni
göreyin kim cigere uğraya her pārecığı
4. yüzüm ağ alnum açukdur benüm ağyār[1] koma
kendü kazancı-durur kendü yüzi qaracığı
5. bezm-i ğamda bugün **āhī** yine āvāzesidür
eksük olmaz hele ol şöhetün āvāzecığı

187.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / +++- / +++- / ++-

1. ol ciger-vaşla ki biñ cāna deger vaşlacığı
hey ne cān pāresi olmuş o ciger-vaşlacığı
2. dehenün hastelere 'ayn-ı şifā-hānesidür
meded öldüm baña bir pāre şeker vaşlacığı
3. ğam pelāsı var iken tād [u] kabā añma baña
yüri şofī bu dervīşe yéter vaşlacığı
4. kıymetin bilmediler yūsuf-ı gül-çihremüzün
hayf nā-dāna düşüpdür o güher vaşlacığı
5. vér[me]se **āhī** n'ola pīrezen-i dehre murād
begüm er vaşlacığıdur begüm er vaşlacığı

186. R. 1969: 44a; *Āhī: Dīvān: G. 133.*

Velehū.

1a-b, 2b, 3b, 4b, 5b -cığı: -cığı *Dīvān.*

2a odlara yandurdı kim āh benüm: lāle gibi odlara yandurdı benüm *Dīvān.*

5a āvāzesidür: āvāre yürür *Dīvān.*

187. R. 1969: 44a; *Āhī: Dīvān: G. 134.*

Velehū.

3a pelāsı: belāsı *Dīvān.*

188.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fa'lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / - -

1. leblerin yād édicek cismümüze cān geldi
göñül abdālı yétiş tekyeye kırbān geldi
2. sevin ey dil ki saña derd [ü] ğam-ı yār gelür
şoĥbet esbābı gerek ĥücreye yārān geldi
3. zāhidā biz de yübüsetle helāk olmuşduk
mey-i nāb ile biraz beñzümüze kıan geldi
4. pīrlikde delüķanluluğum añdurdı şarāb
yine ol devr-i zamānla bize oğlan [geldi]
5. 'ışķ rāzını iĝen açma ki a'dā işidür
soyleme **āhī** biraz şoĥbete nā-dān geldi

189.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

I

1. sevdüm yine bir ruĥları gül ğonca-dehānı
2. bülbüllerini iñledici şūĥ-ı cihānı
3. yolına revān eyleyeyin cism ile cānı
4. şol āfet-i devrān ki dénür adına şānī

II

1. bir gözleri nergis yüzi gül şaçları reyĥān
2. bir lāle-ruĥ u ğonca-dehen serv-i ĥurāmān
3. étدی dil ü cān murĝını bülbül gibi giryān
4. şol āfet-i devrān ki dénür adına şānī

III

1. dil düşdi yine bir şanemüñ 'ışķına nā-ĝāh
2. bend oldı şaçı dāmına dīvāne olup āh
3. kıldum bu göñül taĥtna ol ĥüsn iyesin şāh
4. şol āfet-i devrān ki dénür adına şānī

IV

1. tüş olalından çeşmüme ol ĥüb-ı dil-ārām
2. bir laĥza daĥı eylemez ansuz bu dil ārām
3. rüsvā-yı cihān eyleyüp étدی beni bed-nām
4. şol āfet-i devrān ki dénür adına şānī

V

1. oldı göñül **āhī** yine bir dil-bere meftün

188. R. 1969: 44b; Āhī: *Dīvān*: G. 135.

Āhī fermāyed.

4b zamānla: zamānlar *Dīvān*.

189. R. 1969: 44b; Āhī: *Dīvān*: Mr. 1.

Velehü.

2. görse saçı zencirini leylî ola mecnûn
3. aḥvâlümü derdâ ki benüm étdi dige-gün
4. şol âfet-i devrân ki dénür adına şânî

190.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. derd ü ḥasret bu degül kim ola fürkat bâķî
derd odur kim ben ölem qala bu fürkat bâķî
2. cân çıkınca hele ḥıdmet[d]e ben eksük qomadum
eger ölmezsem efendi yine ḥıdmet bâķî
3. sîneden geçdi müjeñ zaḥm[1] ṭurur dilde henüz
çıkđı peykânı velî qaldı cerâḥat bâķî
4. bî-vefâdur bu felek 'ışk [u] maḥabbet çoğ olur
ne ḥüsn sende vü ne bende maḥabbet bâķî
5. soḥbeti var mey-i nâb ile bugün yârânuñ
yüri ey **âhî** senüñle yine soḥbet bâķî

191.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. câme-i sebz ile bir serv-i bülendüm var idi
sâyesinde şâh idüm bir beg efendüm var idi
2. uçdı elden altun üsküflü güzel şâhîñ gibi
bir kebüter sînelü şehbâz efendüm var idi
3. dâmenümde besledüm kendüm ciger-küşem gibi
eşk dérler bir delükanlu levendüm var idi
4. n'édelüm érgürmedüñ cânbâz-ı cânı zülfüñe
kıl qalemle yazacaq bir niçe bendüm var idi

190. R. 1969: 45a; Âhî: *Dîvân*: G. 137.

Velehü.

1b fürkat: ḥasret *Dîvân*.

4b vü ne: ne ḥöd *Dîvân*.

191. R. 1969: 45a; Âhî: *Dîvân*: G. 123.

Velehü.

1a serv: qadd *Dîvân*.

4b niçe: ince *Dîvân*.

192.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. nergisüñ degmemek için güle yavuz nazarı
bāzū-bend étđi şabā şāḥ-ı güle goncaları
2. n'ola eşkümler ruḥ-ı zerdüme meyl eylese yār
meyl éder çünkü güzeller göricek sīm ü zeri
3. dēr idüm zülfine tolaşma gönül eslemedüñ
yéridür şimdi saña her ne éderlerse yéri
4. geldüginde dile mihmān-ı ğamuñ dīdemüze
çekdügi ḥün-ı cigerdür öñine mā-ḥazarı
5. vaşf-ı ḥüsnuñde ferīd olsa 'aceb mi **āhī**
güneşe ne şu'le vérür çünkü sözünüñ güheri

193.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. şanemā görmeyeli küşe-i dükkānda seni
étđi gözüm yaşı şermende 'aḳīḳ-i yemeni
2. eyledi cevr ü cefā tīrine gönülümü nişān
vāy ne ḥōş bilür imiş işbu gönülden geçeni
3. dil-i mecnūn feraḥ [u] ḥurrem olursa n'ola kim
leylīnünüñ atınuñ eski çulıdur pīreheni
4. āh ki cellād-ı ğam [u] ḥasret [ü] zülfüñle boyuñ
beni dāra iletür boynuma taḳup reseni
5. **āhī** bir şūḥ-ı cefā-kāra gönül düşdi yine
n'édeyin n'eyleyeyin vāy beni [vü] vāy beni

192. R. 1969: 45a; *Āhī: Dīvān*: G. 124.

Velehū.

2a ruḥ: rüḥ *Dīvān*.

4a dīdemüze: dīdelerüm *Dīvān*.

193. R. 1969: 45b; *Āhī: Dīvān*: G. 126.

Āhī fermāyed.

3a ger: kim *Dīvān*.

4a āh: veh *Dīvān*.

4b iletür: iledür *Dīvān*.

194.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī---+ / -+--- / +---+ / -+-

1. ben serve nice beñzedeyin qadd-i dil-beri
 tūbī vü sidre olmaya anuñ ber-ā-beri
2. bir vech ile ʔarāveti vardur yañağınuñ
 pejmürde gösterürse revādur gül-i teri
3. miskīn saçını dām düzüp murğ-ı cān için
 bağlar ucına dāne-i hāl-i mu'anberi
4. haṭṭ-ı siyāhı 'aksini eşkümde dēr gören
 şan kim geçer cihān şuyını şām leşkeri
5. bir dil-rübāya bağladı göñlini **āhī** kim
 'aynına gelmez işbu cihānuñ güzelleri

195.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. şarılıpdur bedenüm penbe-i dāğ-ı tenüme
 géymege zerrece yér qalması pīrāhenüme
2. şoyunup 'ışk ile mecnūn gibi 'uryān oldum
 yañılıp kimse yapışmaya benüm dāmenüme
3. qanda bir bār-ı girān [u] ğam [u] miḥnet var ise
 yār-ı cānum gibi muḥkem ʔolanur gerdenüme
4. 'ālemüñ halkın[ı] qo hālüme ḥayrān étme
 gel gülünç étme beni dōstuma vü düşmenüme
5. şabrumuñ hırmenidür sīnede cānum **āhī**
 āh kim sūz-ı dil āteş bırağur hırmenüme

194. R. 1969: 45b; Āhī: *Dīvān*: G. 127.

Āhī fermāyed.

3a miskīn saçını: müşğīn saçuñı *Dīvān*.

4a eşkümde: çeşmümde *Dīvān*.

4b şām: hind *Dīvān*.

195. R. 1969: 45b; Āhī: *Dīvān*: G. 109.

Āhī fermāyed.

2a oldum: oluram *Dīvān*.

4b dōstuma vü: dōstuma *Dīvān*.

196.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. gerçi yūsuf bigi mümtāz güzel nādir olur
iki 'ālemde nazīrūñ daḥı yok söz bir olur
2. mūcib-i mihr ü vefā ola mu ḥaṭṭuñ gelicek
bir iki gün hele şabr eyleyelüm zāhir olur
3. her güzelle şalınan kesb-i zarāfet édemez
her *gūlistān* okıyan şanma ki hep şā'ir olur
4. muṭribe uymağ-ıla kāmīl olur 'ūd u rebāb
her ki gūş eyleye üstād sözin māhir olur
5. yalıñuz cān ile cānān ele girmez **āhī**
devlet ol kişiye kim sīm ü zere kādīr olur

197.

Mef'ülü fā'ilātu mefā'ilü fā'ilün

Muzārī --+ / --+ / --+ / --+

1. sākī lebūñ çü hem-dem-i cām-ı şarāb olur
'aks-i ruḥuñla sāğar-ı mey āfitāb olur
2. būy-ı bahār şöyle pür étđi cihānı kim
yére inince қatre-i şeb-nem gül-āb olur
3. érmez revāq-ı řāqına hergiz kemend-i āh
ol pādişāh-ı ḥüsñ ne 'alī-cenāb olur
4. çün dūd-ı āhumuñ eşeri yoқdur ey hümā
řütī-i çarḥ her géce n'ičün ğurāb olur
5. gül-zār-ı kūyuñ içre bu siḥri éder **āhī**
bülbül şaқınsun uğramasun kim kebāb olur

196. R. 1969: 46a; Āhī: *Dīvān*: G. 25.

Āhī fermāyed.

197. R. 1969: 46a; Āhī: *Dīvān*: G. 28.

Āhī fermāyed.

Āhī: *Dīvān*: Hzl. Mustafa S. Kaçalin, *Āhī Dīvān*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü 3140, Kültür Eserleri 423, Ankara, III+69 s.(e-kitap). [Erişim tarihi: 04.05.2013]

Tenkitli metinde bulunmayan bu şiirin gazel numarası adı geçen eserden alınmıştır.

198.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. tütüyā-yı hāk-i pāyuñdan kılan kaç'-ı nazār
iki gözümse gerekmez çıksun ey nūr-ı başār
2. kişt-zār-ı sīneme ekdūñ maḥabbet toḥmını
hāy 'ömrüm ḥāşılı bi'llāh bundan ne biter
3. bir kadeḥ meyle göz açdurmaz yıkar bezm ehlini
sākī-i gül-çihrenüñ bulunmaz ayağın çeker
4. hem-demüm āhum-durur şām-ı ğam-ı dil-dārda
ğamdan ölürdüm baña olmasa hem-dem āh eger
5. ney gibi ben her nefes meclisde efgān édicek
āhiyā bilimezem muṭrib arada ne çeker

199.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + - -

1. dér imiş cümle murād ölmeyicek ḥāşıl olur
dōstum bu nice sözdür buña kim kā'il olur
2. bir nefes her kime kim hem-dem ola göñlin alur
hey kimüñ cānıdur ol şūḥ ne ehl-i dil olur
3. göñlümüñ kāfilesi kūy-ı vefā 'azmin éder
ḥaḥ 'aceb érgüre mi ki uzaḥ menzil olur
4. yārı görmek nicesin men' éde élden 'āşık
zerre ḥūrşid ziyāsına kaçan ḥā'il olur
5. yūri var çok sözi ço nice ötersin bülbül
şī'r-i **āhiye** nazīre démecük müşkil olur

200.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + - -

1. düşmen söziyle küsdi bize yār-ı cānumuz
kalmadı tende bu ğam ile yar[ı] cānumuz

198. R. 1969: 46a; Āhī: *Dīvān*: G. 29.

Velehū.

Tenkitli metinde bulunmayan bu şiirin gazel numarası bir önceki dipnotta adı geçen eserden alınmıştır.

199. R. 1969: 46b; Āhī: *Dīvān*: G. 30.

Velehū.

Tenkitli metinde bulunmayan bu şiirin gazel numarası adı geçen eserden alınmıştır. 5a çok: ḥaḥ *Dīvān*.

200. R. 1969: 46b; Āhī: *Dīvān*: G. 38.

Velehū.

2. hār-ı cefālar ile neler çekdügüm benüm
söyler çemende bülbül olup kışşa-ḥvānumuz
3. bār-ı cefāñı çekdügüme kaşlaruñ mişāl
bu ‘ayn-ı dāldur ki dü-tādur miyānumuz
4. tūl-i emel vérür dile sevdā-yı zūlf-i dōst
sākī getüre şu cām-ı ergāvānumuz
5. āhī vefāda bize éyü añlamaz nigār
bizi özi gibi şanur ol bed-gümānumuz

201.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. āh kim derd ile oldum mübtelāsı ḥurremüñ
düşdi nā-geh göñlüme zülfi hevāsı ḥurremüñ
2. ‘īd-i vaşlı şevkı için rūze-i gam çekmişem
tā naşīb ola déyü bir merḥabāsı ḥurremüñ
3. şarmaşup her şeb kuçar ol serv-ḳaddi āl ile
nice nāzükdür görüñ gül-gün ḳabāsı ḥurremüñ
4. ne şorarsın ḳandadur déyü göñül āb-ı ḥayāt
mürdeye yétmez mi la’l-i cān-fezāsı ḥurremüñ
5. olmağ isterseñ cihān içinde āhī pādīşāh
sa’y édüp var ol eşiginde gedāsı ḥurremüñ

202.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. hār-ı müjgāndan hezārān pāre olursa yürek
gonca-veş ey ‘āşık-ı şeydā dilüñ tutmağ gerek
2. sīnesini çāk éder seyl-āb-ı eşkümden zemīn
başına odlar yaḳar her şubḥ āhumdan felek
3. tağ [u] taş fūrḳatde ḳan ağlamağa feryād için
lāle ḥünīn-çeşm olur dāğ-ı siyāḥı merdümek
4. ḥānesin[i] göñlümüñ yapduğda mi’mār-ı ezel
revzeni zaḥm oldı vü tīr-i gamuñ yér yér direk

201. R. 1969: 46b; Āhī: *Dīvān*: G. 59.

Velehū.

202. R. 1969: 47a; Āhī: *Dīvān*: G. 60.

Velehū.

6b ḥek: ḥaḳ *Dīvān*.

7a baḥşına: baḥşuña *Dīvān*.

7b tığın: yangın *Dīvān*.

5. gerçi 'âlemde perî yüzlü melekler çok velî
gözüme sensiz görünmez ne perî vü ne melek
6. nokta-veş ayırsa tenden başımı tîğ-ı ecel
harf-ı 'ışkuñ mümteni' dür levh-i dilden k'ola hek
7. tîğ-ı cân-bağşına karşı varsa **âhî** tañ mı kim
cân vérür âb-ı revāna érmege tîğın yürek

203.

Fe'ilâtün mefâ'ilün fa'lün

Hafîf + + -- / +++ - / --

1. allâh allâh ne nâzenîñ olduñ
âfet-i şabr u 'aql u dîn olduñ
2. būsitân-ı leṭâfet içinde
gül-i nesrîn ü yâsemîn olduñ
3. 'âlemi odlara mı yaqarsın
ne için böyle meh-cebîn olduñ
4. dil ü cāna 'aceb mi mühr ursañ
ḥâtem-i ḥüsne çün nigîn olduñ
5. **âhiyâ** mû-miyân[1] fikrinde
cân u dilden daḳîḳa-bîn olduñ

204.

Fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün

Hafîf + + -- / +++ - / + + -

1. âh kim cevruññüñ nihâyeti yok
n'édeyin 'ışkumuñ da ğâyeti yok
2. beni zulm ile öldürür âḥir
nice kâfir-dur[ur] 'inâyeti yok
3. nice teşbîh édem saña güneşi
kim anuñ serv gibi kâmeti yok
4. ḥayli cem' [étدی] meblağ-ı ḥüsni
bu 'acebdür velî seḥâveti yok
5. seni gördükçe ğayr ile **âhî**
biñ kez ölür velî şikâyeti yok

203. R. 1969: 47a; Âhî: *Dîvân*: G. 61.

Velehü.

2b nesrîn: nesrîn *Dîvân*.

204. R. 1969: 47b; Âhî: *Dîvân*: G. 45.

Velehü.

205.

Fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

Ḥafīf+ + -- / + -- - / + + -

1. olmadıysa bize vişāl-i nigār
n'ola cismümdedür ḥayāl-i nigār
2. lāle-veş yüregüme ṭāğ urdı
āteş-i ḥaddi üzre ḥāl-i nigār
3. 'aceb olmaz tıfıl-durur daḥı
ey gönül bilmez ise ḥāl[i] nigār
4. 'āşıkına kemāli cevır étmek
bize eksilmesün kemāl-i nigār
5. **āhī** saña hemīn müyesser olan
gözlerüñde ḳalan ḥayāl-i nigār

206.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + -

1. sen kemān-ebrü için olalı ḳaddüm yā laṭīf
rüz [u] şeb vird-i zebān édinmişümdür yā laṭīf
2. levḥ-i zerde gör ki sīm-āb ile ne naḳş étmişem
şanma zer-gerlikde sen üstādsın tenhā laṭīf
3. nār-ı hecr ile erit ey püte-i ḡam cismümi
ḥālīş altundur déyü meyl eyleye ola laṭīf
4. aḥker-i nār-ı firāḳ étدی çün nūr-ı 'arızuñ
yérیدür ḳarşuñda yanmaḳ eylesem sevdā laṭīf
5. dest-i cevruñle büküp **āhī** ḳadin zülfüñ bigi
eyle bir engüşterī cān al bahā aña laṭīf

205. R. 1969: 47b; Āhī: *Dīvān*: G. 27.

Velehū.

1b cismümdedür: çeşmümdedür *Dīvān*.

2a ṭāğ: daḡ *Dīvān*.

5a **āhī** saña: saña **āhī** *Dīvān*.

206. R. 1969: 47b; Āhī: *Dīvān*: G. 41.

Velehū.

207.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. luḡ ile burc-ı sipihr-i ḥüsne şol kim māhdur
şöhre-i şehri-i melāḥat şimdi 'abd'ullāhdur
2. şem'-i ruḡ-sāruñ gibi rüşen delīlüm var iken
dil şeb-i zülf-i siyāhuñda n'ičün güm-rāhdur
3. gel ziyāretten şafā ehlini maḥrüm étme kim
muştafā nūrı ḥaḳı ol çihre beytu'llāhdur
4. n'éts'éderdüm çıkışurdum gözlerüm yaşıyla līk
āh kim fāş eyleyen rāz-ı derūnum āhdur
5. **āhiyā** āh étme kim yéle vérürsin gendümi
ḥırmen-i 'ışık içre cism-i nā-tüvānum kāhdur

208.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + - -

1. gele gel bir tarafa nāz ile seyrān éderek
gülerek 'arz-ı 'izār-ı gül-i ḥandān éderek
2. ol ṭabīb-i dil ü cān āh ki ben ḥastesini
öldüriser bigi bir gün yine dermān éderek
3. ola kim sebz-i ṭarī ola gülistān-ı vişāl
hele ey dil gözüñüñ yaşını bārān éderek
4. ol perī bezmine var ḥālūñi 'arz eyle gönül
yan yaḳıl 'ūd-şifat ney gibi efgān éderek
5. géyicek cāme-i zer-beftüñi ṭāvūs-şifat
n'ola gelseñ biz[e] de nāz ile cevlan éderek
6. bāde nüş étmez isek gönümüz açılmağ için
gidelüm kūy-ı muğāna hele seyrān éderek
7. **āhiyā** şöhre-i āfāḳ olursın āḥir
sen bu üslüb-ı ḥasen şīve-i selmān éderek

207. R. 1969: 48a; Āhī: *Dīvān*: G. 28.

Velehū.

3b muştafā: muştafa *Dīvān*.

4a līk: līḳ *Dīvān*.

5a gendümi: kendüñi *Dīvān*.

208. R. 1969: 48a; Āhī: *Dīvān*: G. 62.

Velehū.

6a: isek: iseñ *Dīvān*.

6b olursın: olursun *Dīvān*.

209.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. t̄ir-i ğamzeñ çok iş éder fitne қаşuñ adına
kimden öğrendi bu siħri āferīn üstādına
2. biz kemīne қulları һıdmetde тақşір étmezüz
işlesün ol dil-berüm her ne şığarsa adına
3. тұрма ey муғриб elüñden қома bir dem sāzuñı
içelüm sākī meyi gül yüzlülerüñ yādına
4. baқmadı benden yaña vü қılmadı nālem eşer
nitekim gül bülbülüñ қılmaz nazar feryādına
5. cennet-i me'vādan uçmaq isteseydi һūrīler
ger geleydi gülşenüñ bir kez behişt-ābādına

210.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. kend'özin һas bigi şalmayan yaşı ırmağına
rāstī yüz sürmez ol serv-қadüñ ayağına
2. aқ bulutdur şanma қарşu mihr yüzin қaplayan
kim bu abdāl-ı felek penbe urunur dāğına
3. beni giryān étmeden һālī degül bir dem raқīb
'āқıbet eşkümdür anuñ şu қuyan ocağına
4. cām-ı meslis la'l-i mey-gūnuñla öpüşdüği'çün
meskenet édüp şurāħī baş қо[ya]r ayağına
5. āhiyā çünkim bilürsin қatı ağındur raқīb
geç sen ol yüzü қaradan uyma bi'llāh ağına

209. R. 1969: 48a; Āhi: *Dīvān*: G. 111.

Velehū.

3b yüzlü: yüzli *Dīvān*.

210. R. 1969: 48b; Āhi: *Dīvān*: G. 112.

Velehū.

211.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī---+ / -+++ / +---+ / +-+

1. add-i nigāra öykinür imiş utanmadın
serve abanca urur-ısa yéridür enār
2. pīr-i muġānla 'ahd[i] bütün eyleyenlere
şıyarsa kāsesein felegüñ érmez inkisār
3. müjgā[nı] iki şaf oluban tıġler utar
dāmıyla göz[i] kāfiri mü'min éder řikār
4. öp cāmuñ ayaġını řurāhī gibi müdām
meclisde olmaġ ister iseñ řāh-ı tāc-dār
5. uçsam bēlüñ olur mı dēdüm dēdi hōř ola
öpsem lebüñi dēdüm idi dēdi kim ne var
6. mihrüñ yanında gör n[ic]e pervīn dēdükleri
ġar-ı 'ara olınca açan yār-i gül-'izār
7. tıġuñ öñince ġonca bigi açılır ġöñül
dil hurrem olur olıcaġız sözler āb-dār

212.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec +--- / +--- / +---

1. anı ru-sār-ı dil-ber gibi lāle
nice al ola kim yéte bu āle
2. ü mir'āta baa ol āfitābum
olur ru-sār[ı] meh āyīne hāle
3. lebüñde dürr-i dendānuñ ġören dēr
dizilmiş ġüyyiā lāle üzre jāle
4. éyü vardı seni mey ıtdı sākī
n'iün olandurur yéruñ piyāle

211. R. 1969: 48b; Āhī: *Dīvān*: G. 29.

Velehū.

1a add-i nigāra öykinür imiş utanmadın: serve abanca urur-ısa yéridür enār *Dīvān*.

1b serve abanca urur-ısa yéridür enār: dām-ile ġözi kāfiri mü'min éder řikār *Dīvān*.

2b kāsesein: kāsesei *Dīvān*.

3a müjgā[nı] iki şaf oluban tıġler utar: add-i nigāra öykinür imiş utanmadın *Dīvān*.

3b dāmıyla göz[i] kāfiri mü'min éder řikār: müjgānı iki řaf oluban tıġler utar *Dīvān*.

212. R. 1969: 49a; Āhī: *Dīvān*: G. 114.

Āhī fermāyed.

1a anı: an'ol *Dīvān*.

3b lāle: la'l *Dīvān*.

4b yéruñ: perrüñ *Dīvān*.

5b havāle: havāle *Dīvān*.

5. igende şokma çeşmüme raķibi
kapuma karşı yapmağıl havāle
6. bulalı zerrece pertev o günden
külāhum perri ta'n éder hilāle
7. gözüm nüş édicek hūn-ı cigerden
lebūñūñ 'aksidür aña piyāle
8. miyānuñla dehānuñ fikri 'aqlum
komaz bir laħza ğayrı ķıl ü ķāle

213.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. göklere çıkar idi hasret ile āteş-i āh
mihr-i burc-ı şeref olmasa idi 'abdu'llāh
2. zülf-i 'anber-şikenūñ hasreti ile ölsem
ķabrüm üzre yétişür kāh-şıfat mihr-i giyāh
3. şıdkumuñ da'vāsına 'ışkuñ yolında dōstum
eş-k-i çeşmümle olupdur çihre-i zerdüm güvāh
4. mihr ile māhuñ yüzine bakmayam tañrı ğaķı
bir göz ucıyla éder iseñ baña ğāhī nigāh
5. nice görinsün felek tākında ey meh āfitāb
āteş-i āhumla odlara yaķupdur şubħ-ğāh
6. mihr-i ruħ-sāruñdan ey meh-rū yanardum hecrden
sāye-i zülf-i siyāhuñ olmasa [baña penāh]
7. **āhī** ğāk olur ise āteş-i hicrānuñ ile
ehl-i diller yazalar merķadine tābe şerāh

214.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gel yéter rüsvā-yı ğalk ol bir vefāsuz yār için
2. diñle sözüm aç gözüñ bu ibtilādan vaz gel
3. yılduzuñ ol māh ile alışmamışdur mā-ğaşal
4. **āhiyā** gel bī-sitāre bu hevādan vaz gel

213. R. 1969: 49a; Āhī: *Dīvān*: G. 115.

Velehū.

2b yétişür: bitiser *Dīvān*.

214. R. 1969: 49b; Āhī: *Dīvān*: Kt. 1.

Ķıt'a.

2 gözüñ: gözün *Dīvān*.

2, 4 vaz: vaz' *Dīvān*.

215.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ancak kemer kuçar yine ol ince bélleri
hâtem öper meger yine ol ağ elleri
2. boynuna tolar érişenüñ hūblar kolin
bir merhabāya bizüm ile degmez elleri
3. 'uşşāk hastelendi belürdi ise haţuñ
beñzer yakın geldi bularuñ ecelleri
4. hōş zevk éder cihānda girībān ile kemer
öper kuçar tōyınca bu ra'nā güzelleri
5. mihr-i ma'ānī ile yine rūşen eyledi
etrāf-ı kāyinātı bu **āhī** gāzelleri

216.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. hem-dem olalı āh-ı seher-gāh benümle
yār olmadı bir lahzacıq ol māh benümle
2. gitdi şanemā mihr ü vefā eylemez olduñ
ğam kaldı hemān yalıñuz eyvāh benümle
3. nālem işidüp kimse benüm yanuma gelmez
şimden gérü feryād ola güm-rāh benümle
4. 'ömrüm yalıñuzlıqla geçerdı dün ü gün āh
kim derd [ü] ğamuñ olmasa geh gāh benümle
5. **āhī** nice hālī olayın zār u sitemden
her kanda gidersem biledür āh benümle

215. R. 1969: 49b; Āhī: *Dīvān*: G. 145.

Āhī fermāyed.

216. R. 1969: 49b; Āhī: *Dīvān*: G. 116.

Velehū.

1b māh: yār R. 1969.

2a gitdi: gitdüñ *Dīvān*.

217.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzârî---+ / -+--- / +---+ / -+-

1. gün toğmaduk başuma vaţan ğam diyâridur
merdümlerin[i] gör gözümüñ yâr bâğıdur
2. bir sūr çekdi kim bedenümle bu ٱāk-ı yâr
başdan ayağa mülk-i melâhat hişâridur
3. mecnün ki yaptı başına murĝ âşiyânını
görenler anı dédi ki leylî 'imâridur
4. zencîr-i 'ışkı boynuña kim ٱakdı dér iseñ
dâr-ı cihânda bir güzelüñ zülf[i] mâridur
5. beytüñ ocağını şulayup süpürüp silen
âhî-y-le bir kişinüñ ğazel-i âb-dâridur

218.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - +--- / -+--- / -+--- / -+-

1. sînedede her şu'leler bu âh-ı âteş-nâkden
güyyiâ bir lâledür kim baş çıkarmış hâkden
2. kâmetüm ğamdan kemân olursa ٱañ mı kim baña
çarĥ okı gibi yağar tîr-i kazâ eflâkden
3. çâk çâk oldu ciger yandı derünüm lâle-vâr
çıkdı süsenler gibi derd-ı dilüm her çâkden
4. pîrlikde sâyil olmuş şol ağarmış gözlerüm
ayağuñ altında unıtma bir avuç hâkden
5. şorma **âhî** 'ışk hâlınden fakîh-i şehre kim
ma'rifet gelmez bilürsin degme bî-idrâkden

217. R. 1969: 49b; Âhî: *Dîvân*: G. 30.

Velehü.

1a başuma vaţan: başum vaţan-ı *Dîvân*.

1b yâr bâğıdur: yâr-ı ğâridur *Dîvân*.

2a kim bedenümle bu ٱāk-ı: burc-ı bedende niţâk-ı *Dîvân*.

5b bir kişinüñ: vaşfînüñ *Dîvân*.

218. R. 1969: 50a; Âhî: *Dîvân*: G. 83.

Velehü.

1a sînedede her şu'leler: şu'leler kim zâhir olur *Dîvân*.

4a pîrlikde: pîrlikden; olmuş: oldu *Dîvân*.

219.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. nev-bahār oldı şüküfeyle bezendi şahın-ı bağ
lāle gördüm tazelendi dildeki her eski dāğ
2. açmaz idi mihr ü meh h'vāb-ı 'ademden gözlerin
ger fürüg-ı tal'at-ı hüsnuñ uyarmasa çerāğ
3. haṭṭ-ı sebzüñle n'ola cem' olmasa zülf ü ruḥuñ
hem-niṣīn olmak yaraşmaz bāğda tütīye zāğ
4. sa'y édüp merd-i mücerred olagör şemşir-ves
şoldan çıkmak gerek olmak gerek bu demde sağ
5. var yüri **ishāk** 'uzlet ihtiyār ét 'arīf ol
ger bilürseñ genc-i 'uzletdür saña künc-i ferāğ

220.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ḥammāma girdi nāz ile bir sīm-ten güzel
leb āb-dār u zülf muṭarrā beden güzel
2. ḥammām ḥalvet idi hemān ol perī idi
nāzüklük ile sīneye çekdüm igen güzel
3. biñ 'āşık öldüren kimiki bir nigāh ile
bu işi kimse eylemez illā ki sen güzel
4. sen var iken bu tal'at-ı zībādan utanup
varmaz dilüm ki déyebilem ğayra ben güzel
5. ḳadd-bülend ü şāh-levend ü şacı kemend
ḥüb u laṭīf ü nāzük ü şirīn-beden güzel
6. bakma bahār-ı 'āleme **ishāk** merd iseñ
zīnetle hergiz olmaya bu pīre-zen güzel

219. R. 1969: 50a; İshāk: *Dīvān*: G. 123.

İshāk fermāyed.

3b tütīye zāğ: tütī vü zāğ *Dīvān*.

220. R. 1969: 50b; İshāk: *Dīvān*: G. 160.

İshāk fermāyed.

5a ḳadd: bālā *Dīvān*.

5b beden: dehen *Dīvān*.

6a bahār-ı 'āleme: bahār-ı dehre gel *Dīvān*.

6b bu: bir *Dīvān*.

221.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. bu çeşmüm çeşme-sārınun 'aceb hūn̄n aķar yaşı
meger var ise ol 'aynuñ ciger dāğındadır başı
2. mezārum ravza-i cennet civāri ola öldükde
dikilse başum üstinde nigāruñ eşigi taşı
3. müjeñ t̄iri firāķuñdan cigerde ķan yudar zaķmum
nelerden ayru düşmişdür görüñ ol oñmaduķ başı
4. şarāb-ı nāb ile sāķī götür gel şıķlet-i 'aķlı
gerekmez hey ma'āz'allāh aramızda bizüm nāşī
5. anadan böyle toğmuşdur ğam-ı şīr̄in ile ferhād
severse n'ola cāndan yeg kişi süd bir ķarındaşı
6. ķo şūfī zühd ü taķvāyı lebiyle ruķların söyle
mey [ü] maķbūba māyildür cihānuñ rind-i ķallāşı
7. kemāl-i luţf-ı tab'uñla senüñ nazmuñ gören **ishāk**
hemān bī-iķtiyār éder saña taķsīn ü sābāşı

222.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'arızuñ gül-gūn olur cām-ı şarāb-ı nābdan
berg-i güldür reng alur hūrşīd-i 'ālem-tābdan
2. n'eylerem seyr-i gülistānı kim biñ kez yeg-durur
sīnede her zaķm-ı t̄irüñ bir gül-i sīrābdan
3. öldürürseñ hecr ile terk étmezem derd ü ğamuñ
ölmek āsāndur kişiye fūrķat-ı aķbābdan
4. řāk-ı ebrūsın görelden gitdi ārāmum benüm
rāķat olup uyķuya vardı uyanmaz hūvābdan
5. gizlü dīn şutar meger ol kāfir-i müşķīn-niķāb
başını kesseñ kesilmez kūşe-i miķrābdan

221. R. 1969: 50b; İshāk: *Dīvān*: G. 299.

Velehū.

2b üstinde: üstine *Dīvān*.

222. R. 1969: 50b; İshāk: *Dīvān*: G. 210.

Velehū.

4a řāk-ı ebrūsın görelden gitdi ārāmum benüm: t̄ir-i bārān-ı müjeñden dōstum baķtum yine *Dīvān*.

6b devr-i dilüñ: derd-i dilüm *Dīvān*.

7b yoluña vérür nesi var ise her: her nesi var ise vérür yoluña *Dīvān*.

6. ağız açdı her tarafından zaḥm-ı peykānuñ senüñ
demege devr-i dilüñ fetḥ eyledi her bābdan
7. derd-mend **ishāk** senden baş u cān étmez dirig̃
yoluña vérür nesi var ise her esbābdan

223.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hey yolında öldüğüm bilsem ne ḥāl oldu baña
senden ayru bir nefes dirlik ḥarām oldu baña
2. degme bir miḥrāba baş egmezd[i] başum āh kim
secde-gāh ol ṭāḳ-ı ebrū-yı cemāl oldu baña
3. nār-ı şevkuñla bu sinem üzre yér yér tağlar
şuffe-i 'uşşāḳda şaff-ı ni'āl oldu baña
4. hiçbir dem gülmedüm **ishāk** dil-şād olmadum
kısmet-i rüz-ı ezel çünkim melāl oldu baña
5. bunca müddet rūze-i hicrān ile me'lūf iken
ārzū-yı ṭal'at-ı 'id-i vişāl oldu baña

224.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. nigāri sırruma maḥrem şanurdum
gül ile bülbüli hem-dem şanurdum
2. perīdür yā melek dérdüm ölürdüm
ben anı n'eyleyem ādem şanurdum
3. ğam-ı 'ışḳa giriftār olmadın ben
cihān ḥalkını hep bī-ğam şanurdum
4. yanan pervānenüñ şem'i fetīlin
yüregi zaḥmına merhem şanurdum
5. dil-i ğam-ḥānemüz yıkmazdan evvel
binā-yı 'ahdüñi muḥkem şanurdum

223. R. 1969: 51a; İshāk: *Dīvān*: G. 5.

Velehū.

1b ḥarām: muḥāl *Dīvān*.

2a başm: göñlüm *Dīvān*.

3a tağlar: dağlar *Dīvān*.

224. R. 1969: 51a; İshāk: *Dīvān*: G. 179.

Velehū.

2a ölürdüm: ögerdüm *Dīvān*.

2b n'eyleyem: ne bilin *Dīvān*.

6a bilmezüz: bilmezdüm *Dīvān*.

6. cüdâlık n'édügin bilmezüz **ışhāk**
ölüm gibi anı bir dem şanurdum

225.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. her belāya şabr éderdüm miḥnet-i yār olmasa
yār cevri n'eyleyeydi ta'n-ı aġyār olmasa
2. ġam degüldür ġamze-i [fettānı] ḥün-rīz olduġı
yolına cān vérmek olurdu dil-āzār olmasa
3. āh u nālemle kaçan dem-sāz olurdu 'andelīb
dem-be-dem ġülşende ġül hem-şoḥbet-i ḥār olmasa
4. ḥāṭırum seyr-i ġülistān eylemezdi tā ebed
anda ger bülbül gibi bir yār-ı ġam-ḥvār olmasa
5. derd ü ġamdan kırtarurdum gönlüm eglerdüm eger
'ışk ilinde mübtelā olup giriftār olmasa
6. dil şikest olup perişān-ḥāṭır olmazdum eger
zülfi miskīnün gibi baḥtum perişān olmasa
7. raḥm [édüp] **ışhāka** cānā şüret-i ḥālın görüp
saña kim iş'ār éderdi nazm [u] eş'ār olmasa

226.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āh kim gözden bıraġdı ol gözi fettān beni
vādī-i hicrāna şaldı étدی ser-gerdān beni
2. dōstum öldürmedin gitdüm [déyü] ḥayf étme kim
sen gidelden ġünde biñ kez öldürür hicrān beni
3. 'ışka düşdüm başuma üşdi belā vü derd ü ġam
hasta oldum görmege geldi yine yārān beni

225. R. 1969: 51b; İshāk; *Dīvān*: G. 267.

İshāk fermāyed.

2a degüldür: degüldi *Dīvān*.

4a eylemezdi: istemezdi *Dīvān*.

4b anda ger bülbül gibi bir yār-ı ġam-ḥvār: 'ışk elinde mübtelā olup giriftār *Dīvān*.

5a kırtarurdum gönlüm eglerdüm eger: kırtulurdum gönlüm eglerdi beni *Dīvān*.

5b 'ışk ilinde mübtelā olup giriftār: anda ger bülbül gibi bir yār-ı ġam-ḥvār *Dīvān*.

6b miskīnün: müşkīnün; perişān: siyeh-kār *Dīvān*.

7a görüp: yazup *Dīvān*.

226. R. 1969: 51b; İshāk; *Dīvān*: G. 304.

Velehū.

3 Bu beyit gazelde bulunmamaktadır.

5b devrān: dermān *Dīvān*.

6a étüm: idüp *Dīvān*.

7b elden kımazlar: dilden düşürmez *Dīvān*.

4. rahm édüp ben mübtelāya ol kadar luṭf étدی kim
boynu bağlu ḳul édindi kendüye zindān beni
5. űimdi derd-i yār ile ğāyet ḥuzūrum var benüm
hey ma'āz'allāh gerekmez añmasun devrān beni
6. tevbe étđüm bādeye ḳanına girdüm göñlümün
ḳorḳaram kim 'āḳıbet bir gün ṫutar ol ḳan [beni]
7. ben ol **ishāḳ**am ki űimdi yād édüp her küşede
bir nefes elden ḳomazlar defter ü dīvān beni

227.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. nāleden bülbül gibi bir verd-i ḥandāndur ğaraż
seyr-i gül-zār étmeden serv-i ḥıramāndur ğaraż
2. çār-sū-yı ğamda cān naḳdin vérüp derd almadan
űöyle bil ey ḥvāce ancak vaşl-ı cānāndur ğaraż
3. bu cemālün mektebin cānā temāşā étmeden
muşḥaf-ı ḥüsnün ḥaḳı'cün ḥaṫṫ-ı reyḥāndur ğaraż
4. at müjeñ oḳlarını yér yér boyanmış sīneye
ey kemān-ebrü yürekde ḳanlı peykāndur ğaraż
5. çekmeden başumda űaçuñ zulmetin ey hıżr-ı ḥaṫṫ
dem-be-dem 'ömr-i dırāz [u] āb-ı ḥayvāndur ğaraż

228.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. dil ruḥlarıñuñ űevḳı ile bülbül-i űeydā
cān leblerüñüñ űerḫi ile ṫüṫ-i güyā
2. rāz-ı dehenün űordum u ḥışm eyledi çeşmün
merdüm ki ola mestāne éder yok yere ğavgā
3. ğam ḳāfilesine reh-i 'ışḳuñda ḥabībüm
nālem ceres ü iki gözüm merdüm-i saḳḳā
4. bu göñlümüzün ğece űaçuñ fikr-i dırāzı
ṫoldurdu fesād ile dimāğın ḳurı sevdā
5. bir ḥaṫṫ-ı benefşe lebi mül 'ışḳına **ḥasbī**
űevḳ ile müdām içse n'ola bāde-i ḥamrā

227. R. 1969: 52a.

4a boyanmış kelimesi aynı zamanda bu yanmış şekilde de okunabilir.

228. R. 1969: 52a.

Ḥasbī fermāyed.

229.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şanma bülbül nağmesi ey gül-'izār egler beni
gülşen-i 'ışkuñda bu feryād u zār egler beni
2. fūrkatüñde dem-be-dem merdümlik edüp ey perī
yaşı çoğ olsun bu çeşm-i eşk-bār egler beni
3. ğamdan öldüm hey meded cām-ı sürür-encām şun
sākiyā ancak şarāb-ı hōş-güvār egler beni
4. dōstum çoqdan ölürdüm derd-i hicrānuñla līk
ārzü-yı vaşl içinde intizār egler beni
5. hecr élinden başum alup gitmek isterdüm velī
bunda birkaç gün hayāl-i vaşl-ı yār egler beni
6. baħr-ı ğamdan kırtar ey hıızr-ı zamān dil zevraķın
yohsa gird-āb-ı belāda rūzigār egler beni
7. ey **sücūdī** mihr-i baħtum çoqdan eylerdi tūlū'
līk naħs-ı tālī'üm leyl ü nehār egler beni

230.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. şehā ben kuluña bu çarħ-ı gerdün
içirdi döne döne cām-ı pür-hün
2. bu her-cāyi cihānuñ ğuşşasından
be-ġāyet hālüm olmuşdur diger-gün
3. elüm al himmet eyle dest-gīr ol
yéter ayakladı ta'n ile her dün
4. emīn eyle beni dünyā ğamından
meded aqrān içinde étme maħzün
5. ayağuñ toprağına rü-yı zerdin
sürüben **siħrī** eyler işin altun

229. R. 1969: 52a.

Sücūdī.

230. R. 1969: 52b.

Siħrī fermāyed.

231.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. bu günüñ yarını vardur déme hōş gör bu devrānı
benüm 'ömrüm degül bākī geçer bi'llāh devrānı
2. gel ey yūsuf bu ben ya'kūbuñı ağlatma yazıkdur
kıyāmet kōrkusın yād eyleme yād eyle mīzānı
3. müselmānlar gel öldüm yana yana yārdan ayru
cihānda görmesün kāfirce kāfir nār-ı hicrānı
4. ser-āmed olmak isterseñ gönül él ayağın alma
[...] 'ādet olmağın nice ayaklar alanı
5. kul éde serv-i āzādı cihān bāğında ey **sihri**
şalınsa ol sehī-kāmet hūrāmānī hūrāmānī

232.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. devr-i hüsñünde senüñ döne döne şems-i cihān
mevlevī gibi olupdur güzelüm ser-gerdān
2. lebüñ esrārını gülşende şabā fāş édicek
ğonca ağzını açup oldı hemān-dem hayrān
3. nice ağlamayayın āh u fiğān étmeyeyin
künc-i miñnetde baña derd [ü] gam olmaz mihmān
4. çeküben hançerüñi çalma şakın ağyārı
beni ağladubanı düşmen[i] étme handān
5. **sihriyā** gülse n'ola ağladuğumca leb-i yār
açılur gül gibi ğonca kaçan olsa bārān

233.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. cihānda serv-kāddler çok velī bir gül-'izār olsa
terahhum kılsa dil murğın öpülse der-kenār olsa
2. şehā akrān içinde fahr éderdüm evc-i rif'atde
seg-i küyuñ kadar baña eger kim i'tibār olsa

231. R. 1969: 52b.

Velehü.

232. R. 1969: 52b.

Velehü.

233. R. 1969: 53a.

Velehü.

1b murğın: murğına R. 1969. Vezin gereği değıştirildi.

3. vişālinden beni dūr eyleyen yāruñ çü dünyādur
şafāsından anuñ merve haqı geçdüm hezār olsa
4. el içinde ayağına düşüp olurdum abdālı
eger p̄ir-i muğāna öykünür bir ihtiyār olsa
5. vişāl-i yār ile teshīr olunmaz sihr ile **sihrī**
mücerreb zer-durur ammā hezārāndur hezār olsa

234.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hüsnuñe dérlerse beñzer mäh-ı enver beñzemez
husrevā şir̄in lebüñe şehd ü şekker beñzemez
2. gülşen-i 'ālemde germ olup bugün ey gönca-leb
öykünürse ruhlaruña verd-i aḥmer beñzemez
3. zülfüñe müşk-i ḥoten démek haḫādur sevdüğüm
haḫḫuña ben bildüğüm budur ki 'anber beñzemez
4. 'ar'ar u şimşād kimdür öyküne reftāruña
serv-i bālā kaddüñe dérlerse beñzer beñzemez
5. **sihriyā** selmān-ı dehr oldum bugün eş'ār ile
göreyin gelsün beri 'ālemde kimdür beñzemez

235.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. düşdüm bu ğam u derde ben ol şāhuñ elinden
hiç bilmezem āḫir ne kılam anuñ elinden
2. bir bencileyin nāle éder bülbüli gördüm
gül-zārda ben ol serv-i ḫirāmānuñ elinden
3. āḫir beni başdan çıkarur derd ile feryād
n'édem bu ğam [u] nāle vü efğānuñ elinden
4. bildürme ğam-ı 'ışkumı yā rab raḫībe
īmānumı şakla yā rab ol şeyḫānuñ elinden
5. şol dīv-durur ki haḫ-ı leb dāyiresinde
kim ḫātemini aldı süleymānuñ elinden
6. miskīnlük édüp yüz sürer ayağıña her dem
āşüfte 'aḫā zülf-i perīşānuñ elinden

234. R. 1969: 53a.

Velehū.

235. R. 1969: 53a.

'**Aḫā fermāyed.**

236.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. kâşki göstermeye idi baña allāhum seni
cānı yok bir mürdeyem görmezsem ey māhum seni
2. kande yalıñ yüzli görseñ mūmsın yanduşına
ey gönül yaqduñ beni sen yaqsun allāhum seni
3. ey felek yap yap gönül kaşrın yıkup seyr eyleme
yıldırım urmuş bināya döndürür āhum seni
4. cānumı haq yolına qurbān éderdüm ey şanem
haq te'ālā bir qadem édeydi hem-rāhum seni
5. burc-ı dilden mihrüñi **zātī** diler kim dūr éde
şevk[1] artar gördügince yine ey māhum seni

237.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
Muzārī - - + / - + - - / - - + / - + - -

1. sūzum sirāyet étse mecnūn-ı nā-murāda
kuşlar kebāb olaydı başındağı yuvada
2. naṭ'-ı zemīnde oldum ferzānesi cihānuñ
ferzīn olur oyunda süre süre piyāde
3. n'édüginini cihānuñ fehm ét ḥabāb-ı meyden
yazmış bu nükteyi cem cām-ı cihān-nümāda
4. zühhāda künc-i mescid mesken baña ḥarābāt
taqdīr böyle kılmış nem var benüm arada
5. her yayını çeküpdür 'ışkuñ **ḥayālī** ey meh
kim aña nisbet oldu qavs-ı kūzaḥ kepāde

236. R. 1969: 53b; Zātī: *Dīvān*: G. 1696.

Zātī fermāyed.

1a göstermeye idi: göstermeyeydi *Dīvān*.

2a yanduşına: yaqduşına *Dīvān*.

3a seyr: yir *Dīvān*.

4a ey şanem: 'ışk ile *Dīvān*.

237. R. 1969: 53b; Ḥayālī: *Dīvān*: G. 470.

Ḥayālī fermāyed.

5a her: bir *Dīvān*.

5b kim aña nisbet oldu: kim oldu aña nisbet *Dīvān*.

238.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

1. bugün seyr eyledüm bir hüb dil-ber
nihāl-i kıaddi olmuş serve hem-ser
2. gözi nergis şacı sünbül lebi mül
tarāvetden yañağı verd-i aħmer
3. topuğına eger bir fiske ursañ
iki üç gün omuzı başı oynar
4. o şirīn sözlü āhū gözlü yāri
delü gönülüm benüm şayd étmek ister
5. **zuhūrīnūñ** yatma yanında yoħsa
kıuzucağum hemān kıoynuña sürter

239.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün

Muzārī ---+ / -+--- / ---+ / -+---

1. sūz ile āh édeydüm ħadden eger ziyāde
kıuşlar kebāb olaydı döne döne hevāda
2. ferzāne idüm evvel sen şāh öniñde rūħum
nerrād-ı dehr āħir sürdi baña piyāde
3. iķbāl lā-beķādur 'aksini şüretüñ gör
mersüm-durur bu ma'nā cām-ı cihān-nümāda
4. çeke çeke ğamını kıaddüm kemāna döndi
āh ol kıaşı hilālüm étdi beni kepāde
5. ta'līm-i 'ışk édeydüm ferhāda ger **mesīħī**
kıomazdı iki kıaşı kıağlarda bir arada

238. R. 1969: 54a.

Zuhūrī fermāyed.

239. R. 1969: 54a; Mesīħī: *Dīvān*: G. 235.

Mesīħī fermāyed.

1b olaydı: olurdu *Dīvān*.

4b hilālüm: kemānum *Dīvān*.

5b kıağlarda: 'ālemde *Dīvān*.

240.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. zülfüñ añsam bezm-i gülşen büy-ı 'anberden tolar
la'lüñ añsam şaḥn-ı şaḥrā cüy-ı kevşerden tolar
2. lāle-gün ruḥ-sāruñı yād édüben kan ağlasam
būsitān-ı dīde ol dem verd-i aḥmerden tolar
3. mescide ger kāmētüñi 'arz kılsañ şubḥ-dem
mescidüñ her kūşesi allāhu ekberden tolar
4. nergis[i] gör kāsesin meyden pür étmiş lāle-veş
himmetinde kīsesi uş sīm ile zerden tolar
5. zülfüñüñ çevgānı tōp oynamağa kaşd édicek
aḥmedā meydān arası cān ile serden tolar

241.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
Muzārī - - + / - + - - / - - + / - + - -

1. sāyem ziyā vereydi gün gibi gökde aya
bir gün muşāḥib olsam sen serv-i meh-likāya
2. fikrüm bu idi evvel sāyeñde ḥōş geçeydüm
bu rüşen oldı k'āḥir olmaz güneşde sāye
3. kaşuñ çatup cihānı peyveste ağladursın
bārān ziyān degül mi şol müşk tozlu yaya
4. cān gülşeninde zülfüñ berg aşdı fitne-engīz
dil mezra'ında ḥālüñ toḥm ekdi her belāya
5. kıomaz raķīb-i münkir dilde şafā-yı ḥāḥır
verdi ḥalel bu kāfir cām-ı cihān-nümāya

240. R. 1969: 54a; Aḥmed Paşa; *Dīvān*: G. 108.

Aḥmed [Paşa].

1a, 1b, 2b, 3b, 4b, 5b tolar: dolar *Dīvān*.

4a kāsesin meyden pür étmiş: kāse-i zerle yazılmış *Dīvān*.

5a : leblerin yāķūtını nazm edicek lülü gibi *Dīvān*.

5b :aḥmed-i dīvānenüñ dīvānı gevherden dolar *Dīvān*.

241. R. 1969: 54b; Aḥmed Paşa; *Dīvān*: G. 263.

Aḥmed Paşa.

1b muşāḥib: muķārin *Dīvān*.

2a fikrüm bu idi evvel: evvel umar idüm kim *Dīvān*.

2b k'āḥir olmaz: āḥir k'olmaz *Dīvān*.

3b, 7a müşk: misk *Dīvān*.

4a aşdı: açtı *Dīvān*.

6a iken: idüm *Dīvān*.

7b tartışsañ: tartışsın *Dīvān*.

8a zülfüñe: ḥaddüñe *Dīvān*.

8b şunmuş: şundi *Dīvān*.

6. bir sâ'at olmaz iken sen meh-likâdan ayru
gün ruĥlaruñ firâkı érişdi iki aya
7. şatıldıĥında yūsuf ıartıldı gerçi müşke
sen cāna ıartılursañ elyaqsın ol bahāya
8. zülfüñ düninde vérdüm dil zülfüñe gören dér
maĥribde bir ıalender āyine şunmuş aya
9. dil rüşen olmaz **aĥmed** cevı okı delmeyince
bī-revzen olsa ĥāne muĥtāc olur ziyāya

242.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ehl-i diller şoĥbet-i cānānda cānın yaĥdılar
şem' için pervāneler iki cihānın yaĥdılar
2. şabr yaĥmācısı sākīler elinden āh kim
āteş-i bādeyle 'aĥluñ ĥānumānın yaĥdılar
3. ĥusrevā şirīn lebüñden işidenler kışşamı
āh édüp *leylī vü mecnūn* dāsitanın yaĥdılar
4. şem'-i meclis germ olup öykündüĥi-y-çün ĥüsnüñe
aşdılar bāzārda şoñra zebānın yaĥdılar
5. öykünen ruĥ-sāruña nesrīn idi bühtān édüp
lāle miskīnünñ ıutup nā-ĥaĥ çanaĥın yaĥdılar
6. müdde'ī bizden nice nām u nişāndur şorduĥuñ
kim hevāya uyanın evvel nişānın yaĥdılar
7. dāmen-i dehri mu'aıttar kıлмаĥa enfās-ı 'ūd
aĥmedüñ micmer gibi göynüklü cānın yaĥdılar

243.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + -

1. yār ola şandum göñül vérdüm saña
ben baña étdüm dirīĥā ben baña

242. R. 1969: 54b; Aĥmed Paşa; *Dīvān*: G. 34.

Velehū.

2a āh: dād *Dīvān*.

4a ĥüsnüñe: yüzüñe *Dīvān*.

5b cenānın: çanaĥın *Dīvān*.

243. R. 1969: 55a; Necātī: *Dīvān*: G. 19.

Necātī fermāyed.

3a dil-i bī-çāreñi: dil-i bīmāruñı *Dīvān*.

3b ĥamzeñ: ĥamzem *Dīvān*.

2. dédi ğamzem oqları-y-la nicesin
nice gelürse dédüüm ey bî-vefâ
3. dédi karşı tut dil-i bî-çāreñi
ġamzeñ oqlarına dédüüm hōş ola
4. iki gözsüz baqayın dünyāya ger
hāk-i pāyuñ bilmez isem tūtiyā
5. kim-durur dērseñ **necātī** dōstum
bende-i muhliş muhibb-i bî-riyā

244.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'īd-i adħādur yüzüñ cānā ruħuñ şems-i duħā
perde-i beytü'l-ħaramdur zülfüñ ey bedrü'd-dücā
2. ħacc-ı ekberdür bugün ref' ét yüzüñden zülfüñi
tā cemālūñ ka'besi hürşid-veş tābān ola
3. 'ışkuñ iħrāmın géyelden baş açuķ yalıñ ayak
ka'be-i kūyuñ tavāf étmekdür işüm dāyimā
4. 'īd-i vaşluñdan beni men' étme kurbān olduġum
bir nazār göster yüzüñ cānum fedā olsun saña
5. 'ömre şaymaz 'īd-i vaşluñsız geçen eyyāmı dil
bulmadum hecrüñde bir gün merve ħaķķı-y-çün saña
6. na'ra-i lebbeyk ile tolar idi [bu] cihān
tayifān-ı kūyuña bir kerre ger kılsañ nidā
7. ger du'ā kılsañ **nihānī** ka'be-i hüsñinde sen
ħalķa-i zülfine el ur müstecāb olsun du'ā

244. R. 1969: 55a.

Nihānī fermāyed.

Bu şiir Nihānī'nin yayımlanmış gazelleri arasında bulunmamaktadır.

Yunus Kaplan, "Nihānī (İbrahim Çelebi) Ve Gazelleri" *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 5/4 Fall 2010, 1271-1303 s.

245.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. dem-ā-dem rāh-ı küyına sürin ey eşk-i ğaltānum
ki geh geh görünür anda nişān-ı pāy-ı cānānum
2. gözüñ bir āfet-i cāndur beñüñ bir nā-müselmāndur
şaçuñ hōd kāfiristāndur nice kırtulsun ĩmānum
3. o taşdan katı göñlüñe nice kār eylesün āhum
ya gökden yüce kaşruña nice erişsün efġānum
4. yazup dil derdini yāra maħabbet-nāme göndersem
bir ĩplik gibi mektūba dolaşır şarmaşır cānum
5. démiş ol nūr-ı rūhānī demürdür **aħmed**üñ cānı
anuñ'çün cezb éder anı bu mıknāţis-i hicrānum

246.

Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün

Hezec +--- / +--- / +---

1. belābil nüş édüp güş [ét] belābil
ki kıomadı 'anā dilde 'anādil
2. gel ey muţrib çü kıul kıul dér şurāhī
şıma sözini ol kıavline kıāyil
3. meger dil baġıdur sünbül şaçuñ kim
taşar cān boynına müşkīn selāsil
4. raķīb-i dīv mekri'çün şal ey dōst
kıoluñdan boynuma sīmīn-ħamāyil
5. n'ola meyl étseñ **aħmed** āhına kim
olur bād ile her dem serve māyil

245. R. 1969: 55a; Aħmed Paşa; *Dīvān*: G. 186.-

Aħmed Paşa.

1a dem-ā-dem: yüz urup *Dīvān*.

1b ki geh geh görünür anda: ki anda görünür geh geh *Dīvān*.

3a o: bu *Dīvān*.

3b ya: bu *Dīvān*.

5a démiş: dedi *Dīvān*.

5b anuñ'çün: ki her dem *Dīvān*.

246. R. 1969: 55b; Aħmed Paşa; *Dīvān*: G. 177.

Aħmed fermāyed.

1a nüş édüp güş [ét]: güş édüp nüş ét *Dīvān*.

2a sözini: sözüñi *Dīvān*.

3a şaçuñ: şacı *Dīvān*.

247.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī---+ / -+--+ / +---+ / -+--

1. yā rab ne sihri var gözüñüñ kim déyince hā
zülfüñ 'aşāsın eyledi biñ başlu ejdehā
2. ey mäh-ı hüsn[e] mihr-i ruḥından bahā véren
olmaz iki cihānda anı görmege bahā
3. tūbā boyuñ çü cennet-i küyuñda şalına
cibril sidreden déye toğrusı müntehā
4. izüñ tozını gözsüz édinürse tütüyā
gün gibi görine gözine gündüzün sühā
5. var ey tarīk-i 'ışka nihāyet bulam şanan
cān vérmek ibtidādur aña yoğdur intihā
6. ma'sūḳ ḥaṭṭıdur eceli mübtelālaruñ
āh ol ecel dédüklere érer déyince hā
7. **aḥmed** yoluña toprağ olur bu ümide kim
zülfüñi ḥāk-i rāhına eyleyesin rehā

248.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec +---+ / +---+ / +---

1. ne hōşdur meh-likālar tāze tāze
k'éde mihr ü vefālar tāze tāze
2. ne sünbüldür şaçuñ kim sāyesinde
biter müşkīn giyālar tāze tāze
3. ne sāyildür yaşum kim eşigüñde
géyer la'līn ḳabālar tāze tāze
4. nice ḳan dökmesün çeşmüm ki ağıyar
urur zaḥm-ı cefālar tāze tāze
5. gözüm ebri bahār-ı ṭal'atüñe
vérür hüsn ü bahālar tāze tāze

247. R. 1969: 55b; Aḥmed Paşa; *Dīvān*: G. 186.

Velehü.

2b iki cihānda anı: iki cihān seni bir *Dīvān*.

3a toğrusı: doğrusı *Dīvān*.

5a var ey tarīk-i 'ışka nihāyet bulam şanan: ey rāh-ı 'ışka nihāyet bulam diyen *Dīvān*.

248. R. 1969: 56a; Aḥmed Paşa; *Dīvān*: G. 266.

Aḥmed Paşa.

2b müşkīn: miskīn *Dīvān*.

4a çeşmüm: gözüm *Dīvān*.

7a muḥlişine: ḳullarına *Dīvān*.

6. cemālũñ bāğınuñ seftālũsından
ço dersün mübtelâlar tâze tâze
7. kâdĩmĩ resmdür kim muhlişine
éerer şehden ‘aţâlar tâze tâze
8. ki ol gülşende bülbül gibi **aħmed**
déye medħ ü şenâlar tâze tâze

249.

Fâ‘ilâtũn fâ‘ilâtũn fâ‘ilâtũn fâ‘ilũn
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ‘âşıkâ cennet gerekmez şol ruħ-ı zĩbâ yéter
hulle-i sündüs ħayâl-i zülf-i ‘anber-sâ yéter
2. maħşer-i ħüsnũñde ħaşr olmağâ diller bi-ħisâb
sen kıyâmetsin nişân ol kâmet-i bâlâ yéter
3. yéridür baħmazsa dil-i ya‘kũb yũsuf ħüsnine
k’âsumân-ı câna mi‘râc étmege ‘isâ yéter
4. ğayrdan tecrĩd ol ey dil ğam beyâbânında kim
perde-dâr-ı sırr-ı mecnũn dâmen-i şahrâ yéter
5. âh-ı **aħmed**den oda yansa kıyırmaz mihr ü mâh
ħaţ-ı eş‘arum çü naķş-ı günbed-i mĩnâ yéter

250.

Fe‘ilâtũn fe‘ilâtũn fe‘ilâtũn fe‘ilũn
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ağladur âdemi ğurbet kişi kendin yeñemez
nitekim ħasta çeküp nâle kemendin yeñemez
2. ağlamak tıtdı beni serv ü gül añmañ baña kim
bu şunuñ kimse ħas u ħâr ile bendin yeñemez
3. mevc urur baħr-i ħüsün fitne kıparur ħaţ u ħâl
bu deñiz yüzlerinũñ kimse levendin yeñemez
4. ruħ-ı gül-günına şeb-dĩz saçın kışmağ ile
çignedür ħalkı yürür nâz semendin yeñemez
5. kâdũñ añup ne yérde dökse **necâtĩ** gözi yaş
bâğbân ol yörenũñ serv-i bülendin yeñemez

249. R. 1969: 56a; Aħmed Paşa; *Dĩvân*: G. 88.

Velehũ.

2a ħüsnũñde: zülfũñde *Dĩvân*.

3a : tañ mıdur ya‘kũb-ı dil añmazsa yũsuf ħüsnũñi *Dĩvân*.

250. R. 1969: 56b; Necâtĩ: *Dĩvân*: G. 212.

Necâtĩ fermâyed.

5a kâdũñ añup ne yérde: boyuñ añup çemene *Dĩvân*.

251.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. benüm serv-i hırāmānum cemālūñ tāze bāğ olmuş
ruḥuñ güllerinüñ kıızılı kıızıl ağı ağ olmuş
2. maḥabbet sebze-zārında biter çok lāleler ammā
bulınma[ya] benüm bigi cefādan bağırı dāğ olmuş
3. yüzini gösterüp gizler leb-i la'lini cānāne
dirīgā mevsim-i gülde mey-i nāba yasağ olmuş
4. egilmesün déyü āhum yélinden şaķınup her dem
raķīb-i kelb ol servüñ nihāline dayağ olmuş
5. **necātī** derd-mendinüñ kaķuñ dārü'ş-şifāsında
maḥabbet şerbetin nüş eyleyüp fi'l-ḥāl sağ olmuş

252.

Mef'ūlü mefā'īlü mefā'īlü fe'ūlün

Hezec --+ /+---+ /+---+ /+---

1. ey rind-i ḥarābāt bize 'ār gerekmez
mest-i mey-i 'ışķ olana inkār gerekmez
2. zülfi ḥaberin bād-ı şabādan ne şorarsın
bir müşküñ adın bilmege 'atṭār gerekmez
3. ol la'l-i revān-baḥş ile 'īsī-i zamānsın
kaķuñda senüñ nāle-i bīmār gerekmez
4. tenhā şalın ey dōst sen ağıyārı n'édersin
cennet güline bilme misin ḥār gerekmez
5. ölür yalıñuz déyü **necātī**[yi] üşenmeñ
bu 'ışķ ṭarīķinde hevā-dār gerekmez

251. R. 1969: 56b; Necātī: *Dīvān*: G. 247.

Velehū.

5a derd-mendinüñ: derd-mend iken; dārü'ş-şifāsında: dārü'ş-şifāsından *Dīvān*.

5b maḥabbet: 'ināyet *Dīvān*.

252. R. 1969: 56b Necātī: *Dīvān*: G. 213.

Velehū.

2b müşküñ adın: misk adını *Dīvān*.

4b cennet güline bilme misin: cennet gülinüñ bilesine *Dīvān*.

5a üşenmeñ: uşanmañ *Dīvān*.

253.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

1. güzeller geldi bayrama beg olmuş
tonanmış biribirinden yeg olmuş
2. güzeller gibi bayram ile nev-rüz
bezenmiş biribirinden yegrek olmuş
3. güzeller gibi oynarlar dirilüp
semenler sebzedede gönlekcek olmuş
4. güzeller 'arızında yandı lāle
libāsı ala oddan gönlek olmuş
5. güzel sāķī yükin yitürdi halkuñ
yine şāfi ile şōfi beg olmuş
6. güzeller yine şüret vérdi 'ışķa
dédükleri **necāti** gerçek olmuş

254.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ülün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dil-rübālar çok velī hergiz nazīr olmaz saña
hey ne dērsin pādişāhum kim esīr olmaz saña
2. sen ki hüsn iklīminüñ şimdi begüm sulţānısın
gönlümüñ tahtı gibi 'ālī serīr olmaz saña
3. 'aķla uyma vaz gel 'aşık sen ol tedbīr[i] ķo
'ışķ mülki pādişāhısın vezīr olmaz saña
4. ey gönül n'eylerseñ eyle ķoma elden dāmenin
ger bilürseñ andan özge dest-gīr olmaz saña
5. gör nice bī-mişl [ü] bī-hem-tāya vérmişsin gönül
āferīn **ishāķ** v'allāhī nazīr olmaz saña

253. R. 1969: 57a; Necāti: *Dīvān*: G. 254.

Necāti fermāyed.

1b tonanmış: donanmış *Dīvān*.

3a oynarlar dirilüp: bayram ile nev-rüz *Dīvān*.

4a 'arızında: 'arızından *Dīvān*.

4b ala: aña *Dīvān*.

5b beg: hek *Dīvān*.

6b dédükleri: didüklerüñ *Dīvān*.

254. R. 1969: 57a; İshāķ: *Dīvān*: G. 4.

İshāķ.

4a dāmenin: dāmeni *Dīvān*.

5a vérmişsin: virmiş *Dīvān*.

255.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī-- + / - + - + / + - - + / - + -

1. ben üzümüñ şuyın severin şüfî dānesin
zīrā kimi kızını sever kimi anasın
2. şabr édeyin cefāña eyā cev[r[i] çok güzel
yā ben ölem firāk ile yā sen uşanasın
3. insānlıg ét ādemiyāna gel ey perī
nūr ile rūşen eyle gönül tāb-ḥānesin
4. sürdüm raḳībi sürmek için yérlere yüzüm
süre süre getürdüñ ola mı zamānesin
5. ey gül severse ṭañ mı zenaḥ-dānuñı gönül
bülbul cihāna vérmez imiş āşiyānesin
6. göricek itüñ izini allāh sevindi dil
vérdiler aña götüri dünyāyı şanasın

256.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. nice kākül nice mū sünbül-i ḥōş-büdur bu
dil-i 'uşşāḳı perīşān édicek budur bu
2. ne gönül ḳodı ne göz ḥāl-i ruḥ-ı 'arız-ı dōst
oda yanmaz şuya batmaz nice cādüdur bu
3. umarın ḥaşrde cān oynaduğumdan ṭuyalar
māh-rūlar déyeler birbirine odur bu
4. yāra yéllerle yélerseñ yetemezsin ey dil
anuñ-içün ki perī şívelü āhüdur bu
5. gözümüñ penceresin yapmağa ḥükm eyledi şer'
ki nigāruñ ḥarem-i ḥüsnine ḳarşudur bu
6. tenüme ayru érer cānuma ayru sitemüñ
tiğ-ı ḥün-riz-i cefā-pişeden ayrudur bu

255. R. 1969: 57a; Necātī: *Dīvān*: G. 386.

[Necātī]

Mahlas beyti bulunmayan bu gazel Necātī'ye aittir.

3a ét: eyle *Dīvān*.

4b getürdüñ: getürdüm *Dīvān*.

256. R. 1969: 57b; Necātī: *Dīvān*: G. 443.

Necātī fermāyed.

1a sünbül-i ḥōş-bü: sünbül-i gül-bü *Dīvān*.

2a ḥāl-i ruḥ-ı 'arız-ı dōst: ḥāl-i ruḥ u 'arız-ı dōst *Dīvān*.

4a yāra yéllerle: yüri yıllarla *Dīvān*.

4b anuñ-içün ki: şol cihetden ki *Dīvān*.

7. yine sihr étdi **necātī** nice söz nice ğazel
leb-i dil-ber şıfatında bir içüm şudur bu

257.

Mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. lebüñ 'aksi-y-le yaşumı görenler dér ki kıandır bu
yāhōd cām-ı maḥabbetde şarāb-ı ergüvāndur bu
2. n'ola öldüñ ise dil-ber kıayırmaz bildüğüñ étme
benüm cānum benüm 'ömrüm cihāndur bu cihāndur bu
3. getürdiler ṭabībi kim bile derdüm kıla dermān
el urup nabzuma dédi ğam-ı 'ışk-ı fülāndur bu
4. 'abīr-i ka'be-i kūyın baña 'ıtr-ı kefen eyleñ
ki anda ḥūr [u] rıdvāna be-ġāyet armağandır bu
5. dédüm cennetde şeb olmaz nedür zülf [ü] ruḥuñ yā rab
dédi cānum cihān mülkinde 'ömr-i cāvidāndur bu
6. egerçi kim bu üslūba düşmedi bir ğazel **sa'dī**
ḥayāl-i rüy-ı yār ile bir özge ğülsitāndur bu

258.

Mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. diyār-ı 'ıška sulṭānam dilā ben de zamānumda
ğam u ğuşşa vezīrūmdür oturur iki yanumda
2. ben ol şeh-bāz-ı kuh-sāram baş egmem kıulle-i kıāfa
niçe 'ankā gibi yavrı uçurdum āşiyānumda
2. 'aceb cān-bāz-ı ser-bāzam felek farkındadır dārum
niçe ḥallāc-ı manşūrı yürütdüm rismānumda
3. belā vü miḥnet ü derd ü ğamuñla öyle yandum kim
ilikler kıara şu oldu eridi üstüḥvānumda
5. hemān ol arķası yérde cihānuñ pehlevānidur
ḥaṭāyī başdan ğeçsün kıadem kıoyan nişānumda

257. R. 1969: 57b.

Sa'dī.

258. R. 1969: 58a.

Ḥaṭāyī.

259.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī ---+ / -+--- / +---+ / -+---

1. ey bī-vefā igen daḥı her-cāyi olmaya
dème ki étdüğün kişi 'ālemde bulmaya
2. yırtup yaqamı çāk édeyin maḥşere varup
yarın meger ki ḥazret-i ḥaḳ ḳādī olmaya
3. aldurma 'aḳluñı göricek ol perī-veşi
ey dil igen daḥı kend'özünı yav ḳılmaya
4. şol deñlü pārelendi ciger tiğ-ı 'ışḳ ile
'isī inüp ki merhem urursa oñulmaya
5. bir gün ola ki ḥāverī ol şem'-i āb-dār
gündüz çerāğ ile arayup [seni] bulmaya

260.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec +---- / +---- / +---- / +----

1. demidür ḳanlar aḳlarsañ benüm ey çeşm-i pür-ḥünüm
ḳabā-yı al géymişdür bugün ol ḥaḫḫ-ı gül-günüm
2. yüzüme bir güle bakup tebessüm ḳıldı ol ḡonca
açıl ey gülmedük baḫtum sevin ey ḳalb-i maḫzünüm
3. göñül yıllarla yolında şol ḳadar yéldi yöpürdi
dèmez ol şaçları leylī benüm āvāre mecnünüm
4. nigār ise ferāgatde göñül ālām [u] miḫnetde
nice 'arz édeyin yā rab benüm ḫāl-i dige-günüm
5. **ḫiḫābī** sāye-veş anuñ n'ola yolında ḫāk olsam
ḫirāmānī ḫirā[mā]nī yürür ol ḳadd-i mevzünüm

261.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
Muzārī ---+ / -+--- / ---+ / -+---

1. bī-cān cisme döndüm cānāncuğum yitürdüm
bir ḫaste derd-mendem dermāncuğum yitürdüm

259. R. 1969: 58a.

Ḥāverī.

260. R. 1969: 58a.

Ḥiḫābī.

261. R. 1969: 58b; Ḥayretī: *Dīvān*: G. 316.

Ḥayretī.

3b Yazmada *yūsufcuğum* ifadesi sah işaretiyle *oğlancuğum* olarak düzeltilmiştir.

4b yazulica: yazuluca *Dīvān*.

2. kullar başına begler gelmeye bu muşîbet
ben bende-i kemîne sulţāncuğum yitürdüm
3. ya'kûb-veş gözümünden kan akmasun mı her dem
ken'ân-ı miḥnet içre oğlancuğum yitürdüm
4. dīvāne gönlümi āh eglerdi bārī geh gāh
şol kara yazulica dīvāncuğum yitürdüm
5. ey ḥayretī çıkardum şabr u qarārı elden
gurbetde bir ğarībem yārāncuğum yitürdüm

262.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + -

1. ḥōr bakma her za'ife merd iseñ merdāne bak
bir qarıncayı dil-āver gör dilā şirāne bak
2. kaşuñ üstinde gözüñ vardur déme bir kimseye
gel kalender-meşreb ol her şaḥşa dervişane bak
3. 'ışk-ı dil-berle nedür hiç şorma aḥvālüm benüm
şem'[i] gör pervānenüñ ḥāline yana yana bak
4. ister-iseñ almağa ḥikmet kitābından şive
ḥāme-i kudret ne yazmış şafḥa-i ruḥ-sāra [bak]
5. gözlerüm'çün ğayrılar gözler dér imiş müdde'ī
dīde-i giryānuma olan kıru bühtāna bak
6. pīr ü mürşid déyü her nā-ehle uyma ḥayretī
ana raḥminde velāyet gösteren oğlana bak

263.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. iki maḥbüb-ı dil-ārā kad-i bālāsı güzel
biri[si] beg güzel ancak biri lālāsı güzel
2. ser-i kūyında görüp ayduram ol muğ-beçeye
babañ oldu mı müselmān behey anası güzel
3. benüm ile umaram bir yaḥadan baş çıkara
şive vü nāz ile şol bir benüm olası güzel

262. R. 1969: 58b; Ḥayretī: *Dīvān*: G. 188.

Ḥayretī.

1a ḥōr bakma her za'ife: her za'ife ḥōr bakma *Dīvān*.

2a kaşuñ üstinde gözüñ vardur déme bir: gözüñ üstinde kaşuñ var déme hergiz *Dīvān*.

4 *Dīvān*'da yer almamaktadır.

263. R. 1969: 59a.

Şubḥī fermāyed.

4. kopmaya çinden zülfün gibi bir hüb-ı hıta
gelmeye rüm iline bir dahı hem-tası güzel
5. **şubhiyā** 'alemi gezdüm bulımadum bir gül
ruh-ı dil-ber gibi 'alemde temāşası güzel

264.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec +---- / +---- / +---- / +----

1. yine gül gibi géymişsin bugün āl üstine āli
kimi öldürmek istersin bu āl ile 'alī bālī
2. n' için rahm étmeyüp cevır ü cefādan vaz gelmezsin
bilürken rüz-ı hecründe nedür 'aşıkıların hālī
3. gece gündüz firākuñdan gözüm merdümleri gibi
bu çeşmünden degül bir dem hayāl-i hālünün hālī
4. görürseñ kerbelā-yı 'ışık içinde gönlümi şāhum
déyesin 'ışık [u] meşk étdi saña bir rüm abdālī
5. **zuhūrī** gibi bir 'aşık cihāna gelmedi hergiz
meger ferhād [u] mecnündür anuñ var-ısa emşālī

265.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec +---- / +---- / +---- / +----

1. bugün bir mäh-ı nev gördüm géyer bir şeb-külāh egri
şarāb-ı nāz[ı] nüş étmış yürür geh toğrı gāh egri
2. dil ü cānlar aşılmağdan ham olmuşdur bu kāküller
yüzünde ol sebedendür ser-i zülf[i] dü-tā[h] egri
3. güneş yüzüñle ay étmış kemāl-i hüsne da'vā
her ay ol naş-ı için olur felekde rüy-ı mäh [egri]
4. bahār-ı hüsni[i] sen servün şalalı sāyesin cāna
maħabbet büstānında bulunmaz bir giyāh egri
5. kitāb-ı şun'-ı yezdān [bī]-ħaťādur tođrı bađ **aħmed**
kalem yazmadı levħ üzre çü bir ħarf-i siyāh egri

264. R. 1969: 59a.

Zuhūrī fermāyed.

265. R. 1969: 59a; Aħmed Paşa; *Dīvān*: G. 331.

Aħmed fermāyed.

1a toğrı: doğru *Dīvān*.

2a aşılmağdan ham olmuşdur: şalınmağdan egilmişdür *Dīvān*.

3a hüsne: hüsnde *Dīvān*.

266.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. şol ki şehr-i hüsn içinde şöhre-i āfākdur
mihr-i gerdün-ı melāhat meh-likā ishākdur
2. kan yudan dil-teşneler düşmiş kaşuñ sevdāsına
rind olan mey-hvāreler 'īd ayına müştākdur
3. leblerüñ dārü'ş-şifāsında ğubār-ı müşk ile
dürc-i la'lin üzre yazılmış ki bu tiryākdur
4. kanda beñzer nüsha-i hüsnüñe gül kim berg-i gül
minber-i şāh altına düşmiş yatur evrākdur
5. cevr eliyle burdı ğuşın **aḥmed**üñ ŧanbūr-vār
şol boyı dil-keş şanem kim revzen-i 'uşşākdur

267.

Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün

Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. kıldum belā-yı 'ışk ile ben mübtelā sefer
meşhürdur ki 'āşıka yā şabr u yā sefer
2. ḥayretdeyem ki böyle hevā-dār iken saña
çün érdi küyuña n'ičün eyler şabā sefer
3. gitmez kapuñdan ol ki göre zülf ü ḥaddüñi
'aḳrebde olsa māh degüldür revā sefer
4. ka'be kapuñ koyup çekerüz ğam beriyyesin
'ömre kıomaz temettu'ı ol bī-şafā sefer
5. kaḫ'-ı 'alāyık eyleyüp **aḥmed** gibi kıılar
sevdā-yı zülf-i yār ile müşk-i ḥiḫā sefer

266. R. 1969: 59b; Aḥmed Paşa; *Dīvān*: G. 331.

Aḥmed Paşa.

3b dürc-i la'lin: ḥoḳka-i la'l *Dīvān*.

4b yatur: yatar *Dīvān*.

5b revzen: zöhre *Dīvān*.

267. R. 1969: 59b; Aḥmed Paşa; *Dīvān*: G. 73.

Velehü.

2b eyler: éder *Dīvān*.

268.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. gerçi çeşmüñ laḥza laḥza ḳan éder ḳan üstine
dōstum ğamzeñ ḳılıçdur çeşm-i fettān üstine
2. yāra ḥat isnād[in] étmek bir zamāndur şimdi kim
zerreler toz ḳondurur ḥürşid-i tābān üstine
3. yār ile öpüşmeyince nüş édüp gül-gün ayağ
n'édüğini bilmedüm cān beslemek cān üstine
4. ḥaṭṭ-ı la'lüñ ḳaz[ı] kim zībā görünmez ey perī
ger ḥaṭṭ-ı yāḳūt ise mühr-i süleymān üstine
5. zāhidā küfrini zülfüñ ṭut ki ĩmān bilmişüz
sū'-i zann étmek ne lāzım bir müselmān üstine
6. şimdi bildüm derd imiş dermāna érgüren beni
ṭañ degül terciḥ édersem derdi dermān üstine
7. ḳaddüñi añmak **necātī**nüñ degül ḥaddi velī
söylenür ḳumrī gibi serv-i ḥurāmān üstine

269.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. ḥaṭṭuñ ruḥ ile zülf-i perīşān arasında
ğavğā gibidür küfr ile ĩmān arasında
2. cānā ḥaṭṭ-ı müşkīnüñ ile ol ruḥ-ı rengīn
gül yaprağıdur şafḥa-i ḳur'ān arasında
3. ḳanlı yaşımı çihre-i zerdümde gören dér
bitmiş bir iki lāle za'ferān arasında
4. ğamzeñ oḳını çekdi gönül bağrına başdı
ṭursun ḳo elif gibi begüm cān arasında
5. kūyuñda seḥer bülbül olup durdı **necātī**
beñzer bu gece yatdı gülistān arasında

268. R. 1969: 59b; Necātī: *Dīvān*: G. 536.

Necātī.

3a gül-gün ayağ: āb-ı ḥayāt *Dīvān*.

7a añmak: ögmek *Dīvān*.

269. R. 1969: 60a; Necātī: *Dīvān*: G. 481.

Necātī fermāyed.

3b za'ferān: za'afran *Dīvān*.

5a bülbül olup durdı: gülgülin arturdu *Dīvān*.

270.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

1. vérelüm şive-i ferhâda şüret
ki artupdur birâder şimdi şan'at
2. leb-i sâkıye étdük cânı teslîm
belî işşında yaraşur emânet
3. lebüñ yādına yıllarla dirildi
iki gün olmayan 'isāya ümmet
4. kapuñda secde étdüm hâk-i pāyuñ
cebñümde görünür nūr-ı tã'at
5. götürdüñ bezm-i keşretten ayağı
necātî var imiş başuñda devlet

271.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gülşen-i 'ışkuñda āh u nāle bülbüldür baña
sînem üzre zaḥm-ı peykānuñ kıızıl güldür baña
2. dem-be-dem bülbül gibi ben zār u zār ağlayayın
sen ferāğat gülşeninde 'ālemi güldür baña
3. dil-berā benlik şarābı koḫusın def' étmege
vaşf-ı hālüñ gitmez ağzumdan қaranfüldür baña
4. eşk-i sîm [ü] rüy-ı zerden incine şanma beni
'ışk yolında begüm bunlar taḥammüldür baña
5. vaşf-ı hālüm nāme nice 'arz éde dil-dāra kim
bāb-ı 'ışkuñ degme ḫarf[i] bir teressüldür baña
6. 'ārız u ruḫ-sār u zülfüñ ey leṭāfet gülşeni
biri gül biri қaranfül biri sünbüldür baña
7. ey **necātî** nice şabr édem ki dil-dāruñ işi
gāh nāz u gāh şive gāh teğāfüldür baña

270. R. 1969: 60a; Necātî: *Dīvān*: G. 37.

Velehü.

4a kapuñda secde étdüm hâk-i pāyuñ: ayağıñ toprağına secde itdüm *Dīvān*.

271. R. 1969: 60a; Necātî: *Dīvān*: G. 15.

Velehü.

2a zār u zār: zār zār *Dīvān*.

3a dil-berā: dem-be-dem; koḫusın: koḫusın *Dīvān*.

3b gitmez: düşmez *Dīvān*.

4b taḥammül: tecemmül *Dīvān*.

7b gāh şive gāh: geh tekebbür geh *Dīvān*.

272.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī---+ / -+--+ / +---+ / -+--

1. biñ biñ çekerse 'ışk-ı ğamından 'azāmeti
yok göñlümün bu miñnete hergiz nedāmeti
2. olsun selāmet ehline cāndan selām kim
teslīm kıldılar bize mülk-i melāmeti
3. [e]ger bu maşrıqayn ise ma'sūkadur yaqin
'ışk ehlinün hemin ola keşf [ü] kerāmeti
6. uş yer [ü] gök öñümde rükü' [vü] sücüd éder
kıldı kıyām için cirm-i cānda kāmēti
7. kaddi **hayālī** sāye-i tūbā şalar ne ğam
hicrān odı qoparsa başuma kıyāmeti

273.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel +++- / +++- / +++- / +++-

1. mübtelā olalı dil zülfüne şāhum ezeli
ğayra kılmadı heves gözlemedi her güzeli
2. eşigün yaşdanuram her gece tā şubha degin
sen leb-i ğoncada bir bāb-ı maħabbet sezeli
3. démedün mi saña vaşl olayın ey ğonca-dehen
'ahd ü peymānuñ unıtduñ mı güzeller güzeli
4. beni hecr āteşine yaqduñuz āh eyledük āh
şol güzel gözlerüñi qarşuma şāhum süzeli
5. unıduldı dükeli şā'irün eş'arı kamu
şimdi ellerde vü dillerde **necātī** ğazeli

274.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. gözün cān aldı ğamzeñ dil nedür aşlı bu yağmānuñ
selīm şāhuñ zamānında olur mı alan alanuñ

272. R. 1969: 60b.

Hayālī fermāyed.

Bu şiir Hayālī *Dīvān*'ında bulunmamaktadır.

273. R. 1969: 60b; Necātī: *Dīvān*: G. 636.

Necātī.

Başlığında ve mahlas beytinde *Cevānī* olarak belirtilen gazel Necātī'ye aittir.

3b 'ahd ü peymānuñ unıtduñ mı: 'ahd ü peymān kanı be *Dīvān*.

4b qarşuma şāhum: gözüme qarşu *Dīvān*.

274. R. 1969: 61a.

Hiṭābī.

2. yine ey bülbül-i bāğ-ı belāgat zār u nālān ol
cinān bāğına dönmişdür bahār [u] bāğı bursanuñ
3. selām olsun geliboliya anuñ mişli mi vardur
deñiz mähileriyle pür olupdur şaḥnı deryānuñ
4. diyār-ı edrine mesken olursa n'ola 'uşşāқа
ṭolar sīmīn-bedenlerle kenārı āb-ı tuncanuñ
5. **ḥitābī** ḥāli olurdu perişān ehl-i 'irfānuñ
mey [ü] maḥbūbı olmasa sitanbul u ğalāṭānuñ

275.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. rind iseñ meyli ḳoma cām-ı muşaffādan yaña
'ārif iseñ götür ayağı ğalaṭādan yaña
2. mülk-i rūm içre firengistānı görmek isteyen
seyre geçsün dāyimā ol şehir-i ra'nādan yaña
3. şol firenk oğlanların şūfī göreydüñ bir nazār
göz açup baḳmaz idüñ cennetde ḥavrādan yaña
4. bu felek anuñ mücellā ḳaşrıdur kim āfitāb
şaḳınuñ varmañ müselmānlar kelīsādan yaña
5. ḥūr u ğılman ile pür olmuş **revānī** her ṭaraf
baḳmaz içine giren firdevs-i a'lādan yaña

276.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yāra dēdüm būse vér bayramlık bayramda
dēdi kim bildüñ vérilmez neydi bu ibrāmda
2. dil yüzine meyl éderdi düşdi bend-i zülfine
ka'beye 'azm eyledi ḳaldı diyār-ı şāmda
3. naḳd-i cānı aña ben teslīm étmezdüm bugün
görmeyeydüm ṭoğruluk ol serv-i sīm-endāmda
4. yār vaşfın ey benüm dīvānum içre isteyen
ḳāmeti şı'ri elifde vaşf-ı zülfi lāmda
5. ey **ḥayālī** baña dērdi ḥusrev-i mülk-i suḥan
şeyḥ cāmī sūz-i rengīnüm işitse cāmda

275. R. 1969: 61a; Revānī: *Dīvān*: G. 5.

Revānī.

276. R. 1969: 61a.

Ḥayālī fermāyed.

Bu şiir Ḥayālī *Dīvān*'ında bulunmamaktadır.

277.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. mihr-i ruḥuṅa dil véreli ey meh-i tābān
sāyem gibi yérden yére çaldı beni devrān
2. aġlatma beni ister iseñ gelmeye ḥaṭṭuñ
yaġınca ṣehā tīz bitürür sebzeyi bārān
3. ḥāl-i ġamını 'aynına almaz déyü yāruñ
göz merdümine eyledi yaşum kuru bühtān
4. gül yüzini medḥ étmege ol ġonca-dehānuñ
var bencileyin bülbül-i ġüyāsı hezārān
5. bir meyyite döndi müteḥarrık bu ḥayālī
ol rūḥ-ı revān olalı cānı gibi pinhān

278.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + -

1. ġuşşañı 'ālemde şādī bilmeyen şād olmasun
olmayan 'işkuñ esīri ġamdan āzād olmasun
2. bu şıfatda gördüğü yok kimse nesl-i ādemi
key görüñ ol māh-ı ḥūrī-veş perī-zād olmasun
3. aġzuñı yād étdügümce baña cevri eyler raḳīb
yok yére 'ahdüñde şāhā kimse bī-dād olmasun
4. zülf ile ġamzeñ çeker çāh-ı zenaḥ-dāndan beni
ḥabs içinde çıkararı kimseyi cellād olmasun
5. göñlümün vīrānesin dērsin ki ma'mūr eyleyem
va'de-i vaşluñ gibi bī-aşl bünyād olmasun
6. ey nizāmī çünkü yāruñ gencdür vīrān diler
ko vücüduñ şehri vīrān olsun ābād olmasun

277. R. 1969: 61b; Ḥayālī: *Dīvān*: G. 380.

Ḥayālī fermāyed.

278. R. 1969: 61b; Karamanlı Nizāmī: *Dīvān*: G. 87.

Nizāmī.

4a zülf ile: zülfüne *Dīvān*.

6b şehri: mülki *Dīvān*

279.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. düşdi gönüm cefası çok sipāhī-zādeye
kaldı tīmār olmadan bīmār olan üftādeye
2. çünkü el vermez vişāli bize ırak çāre ne
ayağın öpmek gerek düşmek gerekdür bādeye
3. 'ālemün zevk u şafāsına muqayyed olmayup
ğam esīri olma çok hōşdur dil-i bī-çāreye
4. 'āşık-ı kāmīl odur kim perde-i taqdīrden
her ne şūret zāhir olsa cümleye dünyā déye
5. naqş-ı 'ālem yoğ iken **ışhāk** taḥrīr eyledi
kāmētün naqşın derün-ı dilde levḥ-i sādeye

280.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. şāḥ-ı güldür sīnem üzre zaḥm-ı şemşīrūn senün
ğoncalar zeyn eylemiş eṭrāfına tīrūn senün
2. yay gibi kara bağruma çekersem yaraşur
çār-ebür bir güzel mānendidür tīrūn senün
3. sākiyā peymāne el verüp alursa dest-yār
şem' gibi tutuşam olam miyān-gīrūn senün
4. derledün ey ḥaṭ mey-i la'lin gül-efsün eyledün
çok degül şūfīlere bu deñlü tezvīrūn senün
5. ṭonadursın karşı karşı şehrūnün dil-berlerin
var imiş āyīne gibi ḥüsn-i tedbīrūn senün
6. édemezsin ey gönül mihr ü vefā ile şikār
veh ki āhū-yı perī-zād oldu naḥcīrūn senün

279. R. 1969: 61b; İshāk: *Dīvān*: G. 255.

İshāk.

1b olmadan. olmadı *Dīvān*.

2a bize ırak: bezmi artuk *Dīvān*.

3b bī-çāreye: āzādeye *Dīvān*.

4b dünyā: zībā *Dīvān*.

5b naqşın: ḥarfin *Dīvān*.

280. R. 1969: 62a; Necātī: *Dīvān*: G. 314.

Necātī.

4a derledün: terledün *Dīvān*.

5a ṭonadursın: donadursa *Dīvān*.

6a édemezsin: idemezsen *Dīvān*.

7b ey necātī: yoḥsa saña *Dīvān*.

7. oğlan oyuncağına döndi birāder ‘ıřķ-ı yār
ey **necātī** böyle mi ta‘līm éder pīrūñ senūñ

281.

Mefā‘ilün mefā‘ilün fe‘ülün
Hezec +---/ +--- / +---

1. cefā vü şive vü nāz ögrenürsin
éyü varmaz yaramaz ögrenürsin
2. maķāmātı ser-ā-ser seyr édersin
gelürsin bunda řehnāz ögrenürsin
3. gelürsin bir dem eglenmez gidersin
cefā vü cevri şurmaz ögrenürsin
4. gelür gülşende gülden reng alursın
dehān-ı ğoncadan rāz ögrenürsin
5. kayırmaz nāz éderse yār çok çok
necātī sen de az az ögrenürsin

282.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. māni‘ olmaz müjeler yaşına ben maĥzūnuñ
ĥār u ĥaslar yolını bađlayımaz ceyĥūnuñ
2. kūh-sār içre degül lāleler ey kebg-ĥırām
derd ü ĥasretle aķan yaşlarıdır mecnūnuñ
3. sīnemi def édüben ķāmetümi çeng étdüñ
ĥūblar içre efendi bu mıdır ķānūnuñ
4. ĥüsn meydānı içinde yalnız yügrükdür
ĥaĥ-ı řeb-dīzūñ ile řimdi ruĥ-ı gül-gūnuñ
5. **rahmī** kim řevķuñ ile sīnesine dāđ urdı
sikke ķodı güzelüm üstine şan altunuñ

281. R. 1969: 62a; Necātī: *Dīvān*: G. 394.

Velehū.

2b bunda: bizde *Dīvān*.

5a kayırmaz nāz éderse yār çok çok: o çok çok sevdüğümüñ şivesine *Dīvān*.

282. R. 1969: 62b; Raĥmī: *Dīvān*: G. 118.

Raĥmī Çelebī.

2a kebg-ĥırām: serv-ĥırām *Dīvān*.

2b derd ü ĥasretle aķan: dāđ-ı ĥasretle düşen *Dīvān*.

4b ruĥ: ĥad *Dīvān*.

283.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. 'aceb ol zülf-i fāvūsum kimüñ bāğında seyr eyler
ya şol kebg-i hırāmānum kimüñ ağında seyr eyler
2. çerāğ-ı şevkuñ ile ey cemāl-i bezm-i şem'-ārā
şanasın bir ışıkdur dil ğam ocağında seyr eyler
3. bugün girdi dahı ol meh tamām on dört yaşına
görenler bī-kušūr ey dil anı çāğında seyr eyler
4. budur ta'bīr cānānı tamāmına varur şūfī
düşinde kanķı 'āşık kim cinān bāğında seyr eyler
5. ser-i zülfi gibi kaldı ayakda **rahmī**-i ğasta
dirīğā eller ol servüñ şol u sağında seyr eyler

284.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. n'ola dérlerse baña 'āşık-ı şeydādur bu
hele dérler saña da dil-ber-i ra'nādur bu
2. her denīnūñ sözine uyma beni étme helāk
olma mağrūr begüm ğüsnuñe dünyādur bu
3. bakamaz kimse güneş yüzüñe gözler kamaşur
kişinūñ 'aķlı gider özge temāşādur bu
4. kimi ağlar kimi iñler kimi feryād eyler
bilmezem kūy-ı ğabībümde nice ğavgādur bu
5. vaşf-ı ğaddüñi [gören] şı'r-i **revānī**yi dédi
bāğ-ı cennetde açılmış gül-i zībādur bu

283. R. 1969: 62b.

Velehū.

Yazmada müstensih 282. şiirin 4. ve 5. beyitlerini sehven bu gazele de yazmış, yanlışını belirtmek için beyitleri çizgilerle çerçevelemiştir.

Bu gazel Raĥmī *Dīvān*'ında bulunmamaktadır.

284. R. 1969: 62b; Revānī: *Dīvān*: G. 316.

Revānī.

1a baña 'āşık-ı şeydādur: saña dil-ber-i ra'nādur *Dīvān*.

1b saña da dil-ber-i ra'nādur: baña da 'āşık-ı şeydādur *Dīvān*.

4b nice: ne *Dīvān*.

5a ğaddüñi: ğaddüñle *Dīvān*.

285.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. cām-ı 'ıŝkuñ nüş édelden dil-berā mestāneler
na'ra-ı yā hū ile güm güm öter mey-ḥāneler
2. zülfüñüñ zencirine çeker dōstum ŝeydālaruñ
ola kim uŝlana bu miskīn delü dīvāneler
3. şem'-i meclis germ olup öykündügi'çün ḥüsnüñe
cān u diller yaqmağa küp küp düşer pervāneler
4. sīm ü zer yok elde déyü ğam getürme göñlüñe
şayd için senden tekellüf istemez cānāneler
5. gözlerine mesken olmazdı **revānī** göñlümüz
ger ḥarāmīler yatağı olmasa vīrāneler

286.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. her ğazel kim nazm ola ol göz ile qaş üstine
götürür erbāb-ı ma'nī şevk ile baş üstine
2. ölürem derd ü ğamuñı vérmezem nā-ehle ben
şimdi [mi] oldı begüm yoldaş yoldaş üstine
3. geh kemend-i zülfüñi şal ğāh tīr-i ğamzeñi
boynumuz qılca ne ḥükmüñ var ise cān üstine
4. katı göñlüñden eşer étmedi cānā gerçi kim
yağmurından yaŝumuñ otlar biter qaş üstine
5. yazamaz bir serv kim ola müŝābih qaddüñe
gerçi quşlar qondurur yazmaqda naqqāş üstine
6. naqş éder iḥlāŝ ile dilde **necātī** gūyiyā
qul hüve'llāhu yazar bir dāne ḥaŝḥāŝ üstine

285. R. 1969: 63a.

Velehū.

Bu şiir Revānī *Dīvān'*ında bulunmamaktadır.

286. R. 1969: 63a; Necātī: *Dīvān*: G. 550.

Velehū.

1a ola: olur *Dīvān*.

1b götürür erbāb-ı ma'nī şevk ile: şevk ile erbāb-ı ma'nī götürür *Dīvān*.

2a ölürem: ölürin; vérmezem: virmezsin *Dīvān*.

3b cān: baş *Dīvān*.

4a eşer étmedi: vefā gelmedi *Dīvān*.

6a iḥlāŝ ile: iḥlāŝuñı *Dīvān*.

287.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri ---+ / -+---+ / +---+ / -+--

1. oldı vü olısar ne ki yazıldı [mā]-sebak
leyl ü nehār için ne kara déyelüm ne aq
2. kıymazdı baña gamze-i bed-mest sâkiyâ
koltuq vezîri olmasa yanuñdağı kabak
3. qorqarın ola serv gibi dâmenüñ hep el
şol günde kim gele bir ayağ üzre biñ ayak
4. yüz sürmez isem eşigi tozına 'ışk ile
biñ kez şabâ gibi varayın ka'beye yayak
5. kuluñ-durur **necâtî** eyâ kimiyâ-nazar
işini altun eyle biricik yüzine bak

288.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
Hezec ---+ / +---+ / +---+ / +---

1. göster yüzüñi cevr ü cefâ eyleme çokluk
ey mäh yaraşmaz güneşe k'éde şovukluk
2. cân vërdi qad ü zülfüñe dil mekteb-i gamda
güyâ ki elif lâma çıqup étدی konukluk
3. aç gün yüzüñi aç ki yaşum yağmurı diñsün
bâşed ki gözümüz göre bir pâre açukluk
4. gül ruqlaruñuñ şevqi yaşum qana boyadı
olur çü bahâr érse şularda bulanukluk
5. biñ sihr éder nağmede bülbül gül açılmaz
bâd-ı seher étدی meger ortada şovukluk
6. fikr-i dehenüñ gönlini zülfüñe düşürdi
küfre iledür dérler idi âdemi yokluk
7. gamzeñ dér imiş hecrden aqladı **necâtî**
ol kâfiri gör nice vërür qana şanukluk

287. R. 1969: 63b; Necâtî: *Dîvân*: G. 273.

Necâtî fermâyed.

4a 'ışk ile: şıdık ile *Dîvân*.

5a: kimiyâ: kimyâ *Dîvân*.

288. R. 1969: 63b; Necâtî: *Dîvân*: G. 280.

Velehü.

6b gönlini: gönlümi *Dîvân*.

289.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - -

1. çünkü yār ağyār ile dem-sāz dur
baña günde biñ kez ölmek az dur
2. dürlü dürlü derde uğradan beni
kalb-i āhen çeşm-i şahid-bāz dur
3. gamzeñüñ étdüklerin zülfüñ bilür
géceler uğru ile hem-rāz dur
4. çok cefā eyler bilüp çok sevdüğüm
n'ola n'ola baña bu da az dur
5. nice bir yéler yanuñca it raķīb
gel bizümle git raķībi az dur
6. guşşadan maħlaş dilerseñ ey göñül
aduñı dīvān-ı 'ışka yaz dur
7. ol gözi mestānenüñ étdüklerin
ey **necātī** cevr şanma nāz dur

290.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. sever göñlüm şu dil-dārı vefāsı olsun olmasun
anı terk eylemek olmaz cefāsı olsun olmasun
2. egerçi çok belā çekdüm güzeller sevmeden ammā
yine bir tāzesin sevdüm belāsı olsun olmasun
3. saçuñ küfridür ĩmānum déme ger küfr ise 'ömrüm
o küfri ihtiyār étdüm haţāsı olsun olmasun
4. mey ü maħbūbı olmasa cihānuñ tañrı haķķı'çün
dönüp yüzine baķmazdum fenāsı olsun olmasun
5. baña alnuñ kamer yüzüñ güneş yéter bu 'ālemde
gerekse mihr ile māhuñ ziyāsı olsun olmasun

289. R. 1969: 63b; Necātī: *Dīvān*: G. 88.

Velehū.

Çalışmanın 102. şiiri olarak da yer alan bu gazel R. 1969'a ikinci kez yazılmıştır.

2b āhen: māyil *Dīvān*.

3b uğru: uğrı *Dīvān*.

4b baña bu da: bu da bize *Dīvān*.

5a yéler: yile *Dīvān*.

5b raķībi: ol iti *Dīvān*.

290. R. 1969: 64a.

Zuhūrī.

6. lālalar[la] büyüdüm ben kucılmadum déme cānā
kucarlar güzel olanı lālāsı olsun olmasun
7. **zuhūrī** hecrūne tenhā gelür ise ol melek-sīmā
öpüp ağzın tuşağın em rızāsı olsun olmasun

291.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. hey nālem işit bir dem hevāsı olsun olmasun
fiğānın diñle 'uşşākuñ nevāsı olsun olmasun
2. hele ben sevdüğüm qurbān olayın 'id-i vaşluñda
gözün ile ala qaşuñ qarası olsun olmasun
3. haddünün tīrūñi atsañ n'ola sen ey kemān-ebrū
tutayın tabla-i sīnem haḫāsı olsun olmasun
4. benüm bu beyt-i aḫzānum ola şem'-i şebistānsuz
baña ne 'āleme māhuñ ziyāsı olsun [olmasun]
5. **riyāzī** yoğ ise fāhir libāsuñ gam degül zīrā
kişide luḫf-ı ḫab' olsun qabāsı olsun olmasun

292.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. cennete dönmiş-durur el-kışsa yārān qapluca
ol perīler mecma'ı ser-çeşme-i cān qapluca
2. ayağına varur ola biñ perī gün başına
var ise bulmuş-durur mühr-i süleymān qapluca
3. 'āşık-ı dīdār olup gördüğü maḫbūba aqar
germ olup gün yüzlülerle sürdi devrān qapluca
4. kendüñi vaḫf eyleyüp yollar gözetmezdi müdām
ger ḫalīlu'llāh gibi sevmese mihmān qapluca
5. anadan ḫoğma olur her kim gelürse yanuña
bārek-allāh ey bugün her derde dermān qapluca
6. kāyināt içinde bursacuk gibi bir dānesin
rām éder gerçi seni erbāb-ı 'irfān qapluca

291. R. 1969: 64a.

Velehū.

292. R. 1969: 64b; Necātī: *Dīvān*: G. 473.

Necātī.

4a kendüñi: kendüyi *Dīvān*.

5a ḫoğma: doğma *Dīvān*.

6b rām: dām *Dīvān*.

7. vuşlat-ı cānān ile şād ét **necātī** müflisi
dahı müşkiller senüñ катуñda āsān kapluca

293.

Mef'ülü mefā'ilün mef'ülü mefā'ilün
Hezec -- + / + --- / -- + / + ---

1. tā kim lebüñ ağıyārı şerbetlere kandurdu
ol acı beni tatlu cānumdan uşandurdu
2. gavğalara uğraduğ bu hüsn bahārında
şol nergis-i bed-mesti yā rab kim uyandurdu
3. bāzār-ı heves içre kalb idi gönül ammā
nāzüklük ile zülfüñ anı da tılandurdu
4. pervāne gibi diller yansa n'ola ey dil-ber
çün hüsn çerāğını kudret saña yandurdu
5. şevk-ı ruħı döndürdi seyl-āb yaşum kana
hüsn tāze bahār érdu ırmağı bulandurdu
6. devr eyleyüp öperken la'līn lebüñi sāğar
meclisde şurāhinüñ ağızını şulandurdu
7. ey kaşı kemān çekdüm sīnemde oquñ şeklin
ol baña 'aşā oldu bir pāre tayandurdu

294.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + --

1. gün yüzüñ görmeyeliden ki günüm dün gibidür
baña biñ yılca gelür gerçi saña dün gibidür
2. rüz [u] şeb zülf ü ruħuñ fikr-i enīsüm olalı
ne gécem géceye beñzer ne günüm gün gibidür
3. şād-mānam ki firākuñ baña maşşuş degül
ki démişler kara gün él ile düğün gibidür
4. sen zer ü sīm ile şayd olduğıñı işideli
gözlerüm gümüşe döndü yüzüm altun gibidür
5. yandurup yaşumı dökse ne 'aceb zülf ü ruħuñ
ki biri āteşe beñzer biri düttün gibidür

293. R. 1969: 64b; Necātī: *Dīvān*: G. 576.

Velehü.

Necātī'ye ait olan bu gazelin mahlas beyti *Dīvān*'da ve yazmada yer almamaktadır.
5b hüsn: şan *Dīvān*.

294. R. 1969: 65a; Karamanlı Nizāmī: *Dīvān*: G. 10.

Nizāmī fermāyed.

3a şād-mānam: şād u mātem *Dīvān*.
7b düğün: düğün *Dīvān*.

6. gitse gözümden olur gözüme 'âlem karşıu
ol ki alnı aya beñzer yañağı gün gibidür
7. ey **nizâmî** lebi üstindeki hâl ol şanemün
ğuşşadan 'âşıkı cânındağı döğün gibidür

295.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

Hezec --- / +--- / +--- / +---

1. her sînede kim mihr ü maḥabbet eşeri var
ḥōş nâle-i şeb-gîri vü âh-ı seheri var
2. 'ışk ehli siper yérine yāruñ ciger eyler
gelsün berü meydāna kimün kim cigeri var
3. nergis nicesi gözlerüne öyküne ey dōst
görmez mi gözün fitnessin āhir başarı var
4. 'âlemde zihî ṭālî'-i ferḥunde anuñ kim
bir sencileyin yüzi gün alnı kâmeri var
5. ey dürr-i girān-māye gözümden sefer étme
deryā seferinün çü bilürsin ḥaṭarı var
6. men' étme **nizâmî** ruḥ u zülfün gözedürse
çün devr-i teselsülde ḥakîmün nazarı var

296.

Mef'ülü fâ'ilätü mefâ'ilü fâ'ilün

Muzâri --- / ---- / +--- / -+-

1. devr-i ruḥuñda 'âşıkā şun la'l-i nâblar
gül mevsiminde içilür ince şarâblar
2. elde koma ayağı déyü muttaşıl baña
cām-ı cemün ḥikāyetin eyler ḥabâblar
3. añlamayan ḥayālını mecmū'a-ı gülün
'ârif degüldür okusa yüz biñ kitâblar
4. göstermesün şaḥın saña parmak ḥisâbını
māh-ı felek ki naḥd-i ḥayātuñ ḥisâblar
5. bir yaña oldu hâl ü ḥaṭ u zülf-i müşk-bār
cân gülşenini ḥapladı ṭutdı gurâblar

295. R. 1969: 65a; Karamanlı Nizâmî: *Dīvân*: G. 30.

Nizâmî fermâyed.

1b şeb-gîri vü: şeb-gîr ile *Dīvân*.

2a yérine: tîrine *Dīvân*.

5b deryâ: dünyâ *Dīvân*.

296. R. 1969: 65b; Necâtî: *Dīvân*: G. 105.

Necâtî fermâyed.

6. yāruñ cemāli nūri güneşden ‘ayān iken
kimden-durur **necātī**ye bunca hisāblar

297.

Mefā’ülün mefā’ülün fe’ülün
Hezec +---/ +--- / +---

1. dili bir dil-rübāya yandurıgör
maḥabbet şem’ini uyandurıgör
2. toğupdur āfitāb-ı sāgar-ı ‘ışk
çerāğın ‘akluñuñ diñlendürıgör
3. kız oldı duḥter-i rez sākiyā gel
bir iki cām-ı mey tolandurıgör
4. tolaşur degme bir zencir-i mūya
ögüt vér göñlüñi uşlandurıgör
5. inanmaz kimse meyden geçdüğüñe
necātī and içüp inandurıgör

298.

Mefā’ülün mefā’ülün fe’ülün
Hezec +---/ +--- / +---

1. çenāruñ qadd-i yāra nisbeti var
eli yufka velī ḥoş himmeti var
2. iki şīşe gözüm izüñ kumından
tolısar-durur ammā sā’ati var
3. lebüñe beñzedüğü’çün mey-i nāb
el üstine tutarlar ḥürmeti var
4. elüñ depret yürüt sāķī ayağı
ki devrānuñ be-ğāyet sür’āti var
5. şunılır şola sāğar şağa tevbe
belī her bir ilüñ bir ‘ādeti var
6. şarardur beñzin[i] zāhid velikin
riyāzetle degüldür ‘illeti var
7. ayağıña yüzün sürer **necātī**
éyü varur başında devleti var

297. R. 1969: 65b; Necātī: *Dīvān*: G. 106.

Velehü.

2a toğupdur: doğubdur *Dīvān*.

5a kimse: şofī *Dīvān*.

298. R. 1969: 65b; Necātī: *Dīvān*: G. 86.

Velehü.

2b tolısar-durur: dolısar bir gün *Dīvān*.

3b üstine: üstinde *Dīvān*.

299.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

1. nigārā sensüz olan dem ne demdür
dem-i derd ü ğam u vaqt-i nedemdür
2. boyuñ t̄übā lebüñdür āb-ı kevşer
özüñ h̄ürī yüzüñ bāğ-ı iremdür
3. göñül zülf [ü] dehānuñ dāl [u] mīmin
kaçan kim görse aydur dem bu demdür
4. qaşuñ mihrābına ger secde kılmaz
hilālūñ qaddi n'ıçün böyle hamdur
5. müselsel şacı dāvūdī zırıldur
mu'anber zülfi 'abbāsī 'alemdür
6. 'aceb mi yār benden 'ār éderse
ki ben ğāyet faķır ol muhteremdür
7. ayak başmuş ki kanum döke dil-ber
bi-ħamdi'llāh yine demdür qademdür
8. **nizāmī** sözüñi ağız ile ğatm ét
ki kamu nesnenüñ şoñu 'ademdür

300.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey cemālūñ āyet[i] 'unvān-ı dīvān-ı qadīm
qaşlaruñ tuğrāsı *b'ismi'llāhi'r-rahmāni'r-rahīm*
2. seni bu luţf ile görürken hevādan şeyh-i şehri
tevbe 'arż eyler baña *estağfiru'llāhe'l-'azīm*
3. lām-ı zülf-i ser-nigün naqşına ol dürr-dānenüñ
ey raķīb el şunma kim *lā taķrebū māle'l-yetīm*
4. nāfe-i çinī şacıñdan kışşadur līkin ğatā
nergis-i şehlā gözüñden nüşhadur ammā saķīm
5. görseñ ey dil-ber ki sensüz nicesi 'ayş éderem
eşķ sākī āh muţrib nāle hem-dem ğam nedīm

299. R. 1969: 66a; Karamanlı Nizāmī: *Dīvān*: G. 12.

Nizāmī fermāyed.

1a sensüz: sensüzin R. 1969. Vezin gereği deĝiştirildi.

5a müselsel: müseccel *Dīvān*.

6b faķır: ğaķır *Dīvān*.

8b sözüñi: nazmuñu *Dīvān*.

300. R. 1969: 66a; Karamanlı Nizāmī: *Dīvān*: G. 73.

Velehü.

6. hālũñ ol hindũ ki kim rũm ilinde tũtmũşdur vaşan
zũlfũñ ol řāvũş kim gũlşende olmuşdur muřĩm
7. mişnet ü derd ile pũr-nemdũr **nizãmĩnũñ** gözi
şutalı gözde mařãm ol şaşları nũn ağzı mĩm

301.

Fā'ilātũn fā'ilātũn fā'ilātũn fā'ilũn
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. cãn u dildũr sen meh-i bedrũñ mekãnı dāyimā
ol sebebden dẽrler ey dil-ber saña bedr-i dũcā
2. va'desine hecrũñũñ 'ālemde cãn ilter şased
k'andan artuş kimseye 'ālemde şılmazsın vefā
3. dil řam-ı zũlfũñde vaşl ister n'ıřũn olmaz řabũl
řũn řeb-i řadr iřre dẽrler mũstecāb olur du'ā
4. řefřat ẽtdũğinden acır sāđar-ı řařbā beni
işi yandũğundan ağlar şem'-i cem'-ārā baña
5. ađzuñũ öpsem dẽdũkçe sen řorarsın la'lũñi
yok yere ben řastenũñ cãnına eylersin cefā
6. 'āşĩkuñ boynına řol řalmak gũnehdũr dẽr iseñ
sen gũnāhından şayurma şola řoluñ boynuma
7. gerd-i rāhuñ ger ẽre firdevs[e] hũrĩler dẽye
merřabā ey tũtiyā-yı çeşm-i devlet merřabā
8. leblerũñ üstinde dũşmuşdur gözũñ ğāyetde hũb
hũb olur řelvā-yı rengĩn üzre kim bādām ola
9. yaşuñũñ bārān şomuşlardur **nizãmĩ** adını
řař dẽmişler *tenzile'l-esmā'e min řaşabi's-semā*

302.

Fe'ilātũn fe'ilātũn fe'ilātũn fe'ilũn
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. yine cem' oldı gũñũl zũlf-i perĩşanlar ile
ne perĩşanlar ile belki perĩ-şanlar ile

301. R. 1969: 66b; şaramanlı Nizãmĩ: *Dĩvān*: G. 1.

Nizãmĩ.

1b bedr-i dũcā: bedrũ'd-dũcā *Dĩvān*.

2a 'ālemde: ğāyetde; ilter: eyler *Dĩvān*.

2b şılmazsın: itmezsın *Dĩvān*.

6b řoluñ: benũm *Dĩvān*.

302. R. 1969: 66b.

Necātĩ.

Bu gazel Necātĩ *Dĩvān*'ında bulunmamaktadır.

2. lebüm öpdüñ déyü kesdi ser-i zülfini nigār
gör ne başlar kesilür yoğ yére bühtānlar ile
3. pīr-i dānāya ögüt vér baña pīrāne dēdüm
var yigit olma muşāhib dēdi nā-dānlar ile
4. göñül eglencesi olmasa güzeller bu kadar
kim çekerdi felegüñ qahrını devrānlar ile
5. dēdiler kūy-ı güzellerde **necātī**yi gören
bāğ-ı cennetde yürür hūrī vü rıdvānlar ile

303.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. göñlümi vérsem 'aceb mi sāğar u peymāneye
rind olanlar nağd-i qalbi harc éder mey-hāneye
2. devr-i meclis halka-i dām oldı dāne cām-ı mey
āh kim düşdi göñül murğı bu dām u dāneye
3. istemezem érmeyeyin kāmētüñ serv olduğın
cānuma uğrasun ne kim şanursam cānāneye
4. baña ögretmeñ cemāl[i] şem'ine cān atmağı
kimse ta'līm eylesün yanmağı pervāneye
5. hāk olursam olayın tek ğamdan ayrılmayayın
genc olıcağ kimsene ta'n eylemez vīrāneye
6. sīnede ğāyib olan peykānlaruñ aḥvālını
bilmek isterseñ nazār kıl üstühvān-ı şāneye
7. şığmaz oldı defter ü dīvāna aḥvālī dilüñ
ey **necātī** gerçi kim yoğdur qalem dīvāneye

304.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey sebīl-i 'ıřkuñuñ *innā hedeynāhū's-sebīl*
la'l-i nābuñ çeşmesi 'aynen tüsem mā selsebīl
2. qaddüñe érmek diler luğf ile serv-i büstān
toğru dérlér bī-naşīb olmaz ḥamāqatden ṭavīl

303. R. 1969: 67a; Necātī: *Dīvān*: G. 525.

Velehū.

3b uğrasun ne kim şanursam: uğraya ne şanur isem *Dīvān*. Vezin aksamaktadır.

304. R. 1969: 67a; Karamanlı Nizāmī: *Dīvān*: G. 69.

Nizāmī fermāyed.

5a kıble: secde *Dīvān*.

3. ey ʔudaġuñ ŧerbetinden bir eŧer ʔızruñ ŧuyı
v'ey yañaġuñ pertevinden bir ŧerer nār-ı ʔalīl
4. ger metā'ı çoġ olan érerse vaŧla vā beni
'āŧıkuñ cāndur metā'ı *innehu ŧey'in ʔalīl*
5. ey **nizāmī** 'ārif iseñ her bütı bir ʔıble bil
ʔıbletü'l-'uŧŧāk fi'l-āfāk min hāze'l-ʔabīl

305.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ʔaṭṭuñ ol pīrūzedür kim la'l-i nāb üstindedür
leblerüñ ol la'l kim dürr-i ʔōŧ-āb üstindedür
2. yüzüñ üstinde vaṭan ʔutsa gözüñ olmaz 'aceb
menzil-i mirrīḥ dērler k'āfitāb üstindedür
3. çeŧm-i giryānumda ey dil-ber ʔayāl-i ʔaddüñüñ
bir nihāl-i tāze kim cüy-ı āb üstindedür
4. zülf ü ebrüñü görenler dēr hezārān āferīn
ol mu'anber çeṭr kim müŧkīn ʔınāb üstindedür
5. ey **nizāmī** vaŧla ŧād olma vü hicrāna melül
kā'yinātuñ ḥāli çüñkim inḳılāb üstindedür

306.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
Muzārī - - + / - + - - / - - + / - + - -

1. ʔan aġladuñ görince ben 'āŧıķı belāda
ey çeŧm-i ḥün-feŧānum olsun demüñ ziyāde
2. çeŧmüñ kimi yıķarsa çeķmege bende anı
almıŧ kemend eline ġisūlaruñ ʔafāda
3. künc-i belāda tenhā bīmār olup yatarken
yanuma ġuŧŧa geldi biliŧ[de] āŧināda
4. sen çeŧmi ŧehbāza ŧayd-ı ḥarem olalı
yıllar-durur ki uçar dil murġı bu hevāda

305. R. 1969: 67b; ʔaramanlı Nizāmī: *Dīvān*: G. 23.

Nizāmī fermāyed.

2b dērler k'āfitāb: ki dirler āfitāb *Dīvān*.

3a ʔayāl-i: ʔayāli *Dīvān*.

306. R. 1969: 67b; Ḥayālī: *Dīvān*: G. 471.

Ḥayālī.

3a künc-i belāda: ġam ġecesinde *Dīvān*.

4a olalı: olam dir *Dīvān*.

4b yıllar-durur: yılar durur *Dīvān*.

5a teŧbīh-i: teŧbīh *Dīvān*.

5. teşbīh-i sâde vérmez söze **hayālî** zînet
rengin edâ gerekdür eş'âr-ı dil-güşâda

307.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hüsñ meydânında ol iki kemân-keş kaçlar
pehlevânlardur kim urmuş birbirine başlar
2. kaddüñ üzre zülfüñi resm édemezler gerçi kim
serve kuşlar kondurur tutsa kalem nakkâşlar
3. şanuram rahmet yağar gökden bu ben bî-çäreye
âsitânından başuma ursa birkaç taşlar
4. şol kadar şalduñ cefâ tığın[1] dil mülkinde kim
toptoludur sînemüñ meydânı kanlu yaşlar
5. kırtıla mı mevc-i gamdan fülk-i dil kim dem-be-dem
bahre döndi çeşme-i çeşmümden akan yaşlar
6. gül yüzüñ mecmû'asından taze hüsniyyâtdur
şol nevâlar kim bahâr érdükde bülbül başlar
7. incelüp kaddüñ gibi olmuş dü-tâ ey **lâmi'î**
ol kadar nâz u cefâ bârın çeker ol kaçlar

308.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ayru düşdüm döstlar serv-i bülendümden benüm
râstı ben böyle ummazdum efendümden benüm
2. nice kez ol serv-i ser-keş gördi ayaklar raķīb
démedi bir kez ki el çek derd-mendümden benüm
3. géydüreldeñ dest-i hasret gam pelâsın egnüme
şimdi kendüm yigrenürem kendü kendümden benüm
4. bendler geçdi baña zülf-i siyâh-ı döst kim
halk-ı 'âlem pend alurlar şimdi bendümden benüm

307. R. 1969: 67b; Lâmi'î: *Dîvân*: G. 106.

Lâmi'î fermâyed.

3b başuma ursa birkaç: beni dil-ber kaçan kim *Dîvân*.

4b toptoludur sînemüñ meydânı kanlu yaşlar: sînemüñ meydânını pür kıldı kanlu başlar *Dîvân*.

5a kırtıla: kırtılur *Dîvân*.

6a hüsniyyâtdur: hüsniyyât okur *Dîvân*.

308. R. 1969: 68a; Necâti: *Dîvân*: G. 350.

Necâti fermâyed.

4b bendümden: pendümden *Dîvân*.

5. ey **necātī** saña bu devlet yéter kim ehl-i derd
tâzeler cânını şî'r-i dil-pesendümden benüm

309.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. devr-i güldür gelüñüz cām içelüm 'ayş édelüm
nice bir ehl-i riyānuñ sözini işidelüm
2. gülsitānda baş açup nüş édelüm cām-ı şarāb
nefs atın rişte-i taqlīd ile nice yedelüm
3. biz ki bu hey'et ile rūh-ı muşavver olduk
çāre oldur mey içüp kendümüzi unıdalum
4. çāre dīvār-ı cesed kaydını terk eyleyelüm
bāğ-ı tecrīde bugün gül gibi handān gidelüm
5. bülbüle oğudalum medḥ [ü] **necātī**ye ğazel
bir nefes ḥurrem olalum déyelüm işidelüm

310.

Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'ışk ile bīdāruñam şanma ki ḥvābum var benüm
gözüm ü gönülüm açuğdur feth-i bābum var benüm
2. ḥūr u rıdvānı añup ṭurma katumda vā'izā
ğayrı dil-berden bilürsin ictinābum var benüm
3. nāşihā қо maḥşeri añma yañıldursın beni
şol kara zülfi-y-le yāruñ çok ḥisābum var benüm
4. gözlerüm gün yüzine karşı ṭoludur eşk ile
iki şīşe günde beslenmiş gül-ābum var benüm
5. sīne ḥālī çeşm ü dil giryān [ü] biryān gel berü
hem otağum hem şarābum hem kebābum var benüm
6. defter [ü] ṭümāra yazduğum maḥabbet sözlerin
levḥ-i ḥāṭırda dérem şanma kitābum var benüm

309. R. 1969: 68a; Necātī: *Dīvān*: G. 357.

Velehū.

2b baş açup: baş açuğ *Dīvān*.

3a rūh: ḥüzn *Dīvān*.

310. R. 1969: 68a; Necātī: *Dīvān*: G. 362.

Velehū.

1a ḥvābum: ḥālum *Dīvān*.

2a ḥūr u: ḥūr-ı; ṭurma: durma *Dīvān*.

2b bilürsin: bilürsen *Dīvān*.

3a yañıldursın: yañıldursan *Dīvān*.

4a ṭoludur: dolubdur *Dīvān*.

7. ey **necātī** umarın cennetde yarın yér bulam
der-geh-i ‘ālīye çüñkim intisābum var benüm

311.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zülfüñi bād-ı şabā depredicek cān dökilür
söze geldükçe lebüñ çeşme-i hayvān dökilür
2. işiden āhumı ağlar yañağuş devrinde
mevsim-i gülde çü yél deprene bārān dökilür
3. gelicek gönca-lebüñ gönca-i şādī açılır
güliecek gül yañağuşdan gül-i ḥandān dökilür
4. dökilürse ne ‘aceb hevl-i kıyāmetde nücüm
ki firākuñda gözüm yaşı firāvān dökilür
5. kesicek zülfüñ ucın yaş yérine kan dökerem
‘ışık olan yérde nice baş kesilür kan dökilür
6. tağıdur zülfüñi ruḥ-sāruña bād-ı seḥerī
şanki gül ḥırmenine sünbül ü reyḥān dökilür
7. leb ü zülfüñ şıfatın yazsa **nizāmī** şanemā
nāfe-i çin şaçılır la‘l-i bedaḥşān dökilür

312.

Mef‘ülü fā‘ilātün mef‘ülü fā‘ilātün
Muzārī - - + / - + - - / - - + / - + - -

1. şol qarşudan görinen āfet kıyāmet ancaḳ
biñ nāz ile şalınan ol serv-ḳāmet ancaḳ
2. ‘uşşāḳ-ı mey-perestüñ gelmezse meclisine
zāhid selāmet olsun bunlar melāmet ancaḳ
3. şīşe şikeste olsa durmaz içinde çün āb
göñlüm şınuḳluğına yaşum ‘alāmet ancaḳ
4. her-cāyīler seversin gel tevbe eyle ey dil
her işlenen günāhuñ şoñı nedāmet ancaḳ
5. biñ kez ölür dirilür fürḳat güninde ‘āşık
dil-ber firāḳı ‘**amrī** rüz-ı kıyāmet ancaḳ

311. R. 1969: 68b; Ḳaramanlı Nizāmī: *Dīvān*: G. 31.

Nizāmī fermāyed.

3a şādī: şādān *Dīvān*.

312. R. 1969: 68b; ‘Amrī: *Dīvān*: G. 53.

‘Amrī fermāyed.

3a durmaz: ṭurmaz *Dīvān*.

5a güninde: şebinde *Dīvān*.

313.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - -

1. ben gedāyam pādişāhumdur nemed
hār zaḥmından penāhumdur nemed
2. cānum ile başumı şaklamağa
hem libāsum hem külāhumdur nemed
3. ölür isem ben bu yoldan dönmezem
menzil-i ma'şūka rāhumdur nemed
4. meskenet toprağına her şubḥ-gāh
döşenüpdür secde-gāhumdur nemed
5. bir kıl ile her yaña yéder beni
devletümdür 'izz ü cāhumdur nemed
6. şāfi şaklar göñlümüñ āyīnesin
mānī'-i jengār-ı āhumdur nemed
7. gerçi kim küstāhlık çok kılmışam
ey **necātī** 'özr-ḥāhumdur nemed

314.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + - -

1. gülmek saña yaraşur eyā ḥür-1 cem-nijād
kim güldügüñce gül gibi ḥüsnuñ olur ziyād
2. ey pādişāh-1 ḥüsn [ü] melāḥat güzelligüñ
bünnyādı bir kıl üstinedür kıлма i'timād
3. uydurdu göñlümi göze 'ışquñ kerāmeti
gör nice vérdi āteş ile āba ittiḥād
4. ḳaddüñ elif-durur iki yanında dāl-1 zülf
lāyık budur ki 'āşıka senden érişe dād
5. ḥusrev gibi göre-ṭurur iken püserleri
şīrīne meyl eyleyenüñ bilmez ağzı dad

313. R. 1969: 69a; Necātī: *Dīvān*: G. 48.

Necātī fermāyed.

1a hār: 'ār *Dīvān*.

4a şubḥ-gāh: şubḥ u şām *Dīvān*.

6a şāfi: şāf *Dīvān*.

314. R. 1969: 69a; Necātī: *Dīvān*: G. 50.

[Necātī]

1a cem: meh *Dīvān*.

2a ḥüsn [ü]: mülk-i *Dīvān*.

5a ṭurur: durur *Dīvān*.

6a sarāyı: serāsı *Dīvān*.

Velehü.

6. bir veche unıduldı **necātī** ki kimsene
miḥnet-sarāyı ḳapusın açmaz meger ki bād

315.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

Hezec --- + / + --- + / + --- + / + ---

I

1. bülbül gibi 'ışık ehli fiğān eylemek olmaz
2. esrār sözin ḥalkā beyān eylemek olmaz
3. gencīne-i 'uṣṣāḳa ziyān eylemek olmaz
4. ser vérmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

II

1. hecr āteşine cānumı cānāne yaḳarsa
2. bāzār-ı ğama şem' gibi iltüp aşarsa
3. mıḳrāz-ı belā ile başum daḳı keserse
4. ser vérmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

III

1. cānāne için ḥançer-i bürrāna düşersem
2. dür-dāne gibi lücce-i 'ummāna düşersem
3. pervāne gibi āteş-i sūzāna düşersem
4. ser vérmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

IV

1. bülbül gibi ol ğonca beni zār éder olsa
2. eyyüb gibi derd ile bīmār éder olsa
3. manşūr gibi zülfine ber-dār éder olsa
4. ser vérmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

V

1. ḳaşşām-ı ezel derd ü belā ḳıldı naşībüm
2. dil derdine oldur yine 'ālemde ṭabībüm
3. her pāremi eylerse ḳulağumca ḥabībüm
4. ser vérmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

VI

1. ger tīr-i müjeñ sīnemüzi çāk éder olsa
2. zülfün hevesi gönlümi ğam-nāk éder olsa
3. ser-tā-ser ecel pāyı beni ḥāk éder olsa
4. ser vérmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

VII

1. zāhid sözümi ḳıṣṣa ü efsāne mi şanduñ
2. dil ḥānesini bir ḳurı vīrāne mi şanduñ
3. bizden ne umarsın yūri dīvāne mi şanduñ
4. ser vérmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

315. R. 1969: 69b.

Murabba'-ı Aḥmed.

Bu murabba Aḥmed Paşa *Dīvān'*ında bulunmamaktadır.

VIII

1. **aḥmed** saç̄ı zenc̄irine d̄ivāne geçersin
2. bezm-i ğama ser-ḥalk̄a-i rindāne geçersin
3. terk-i dil ü cān étmede merdāne geçersin
4. ser vérmeç olur sırrı ‘ayān eylemek olmaz

316.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün
Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + --

1. lāle-ḥadler yine gülşende neler étmediler
servi yürütmediler ğoncayı söyletmediler
2. taşradan geldi çemen şahnına d̄ivāne déyü
devr-i gül şöḥbetine lāleyi iletmediler
3. ‘ādeti ḥüblaruñ cevr ü cefādur ammā
baña étdüklerini kimselere étmediler
4. ḥamdüli’llāh mey-i cān-baḥş ile sāk̄ilerümüz
āb-ı ḥayvān ile kevşer şuyın istedmediler
5. ey **necātī** yüri şabr eyle elüñden ne gelür
ḥüblar cevr ü cefāya kimi ögretmediler

317.

Fe‘ilātün mefā‘ilün fa‘lün
Ḥaff + + -- / + + -- / --

1. ğoncanuñ ağızı katı yaprağdur
bülbüluñ şayruluğı yañşağdur
2. gül ü bülbul biribirine düşüp
işleri ‘ışk̄ rāzın açmağdur
3. ğam-ı ḥālūñ qaraca tağ gibidür
kanlu yaşum kızılca ırmağdur
4. başı göge érerse ger māhuñ
gün yüzüñüñ katında alçağdur
5. şīve-i ‘ışk̄ı bātıl añlayana
ey **necātī** ne dér iseñ ḥağdur

316. R. 1969: 70a; Necātī: *D̄ivān*: G. 198.

Necātī.

2a şahnına d̄ivāne: mülkine bīğāne *D̄ivān*.

317. R. 1969: 70a; Necātī: *D̄ivān*: G. 147.

Velehū.

3a tağ: dağ *D̄ivān*.

4a başı göge érerse ger māhuñ: gühr-i şeb-çerāğ olursa kamer *D̄ivān*.

318.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. baħr-i ğamda görse ger gözümdeñ ağan kan[1] yār
2. baña yār eyler midi derd ü ğam u efgāni yār
3. démege bir dem derün ile ğam-ı hicrān-ı yār
4. kan[1] maħrem kan[1] münis kan[1] hem-dem kan[1] yār

II

1. göñlüümüñ dermāni yoķ derdin rivāyet étmege
2. kışsa-i aħvāl-i 'ışkımdan hikāyet étmege
3. cevr-i bī-pāyān-ı cānāndan řikāyet étmege
4. kan[1] maħrem kan[1] münis kan[1] hem-dem kan[1] yār

III

1. āh kim bir dem muřāhib olmadum cānān ile
2. 'ömrümüz geçdi hemīn derd ü ğam u efgān ile
3. hālümüz 'arz eylemege kışsa-i devrān ile
4. kan[1] maħrem kan[1] münis kan[1] hem-dem kan[1] yār

IV

1. zulmet-i zulm-i firāk[1] giderüp dād étmege
2. ol řeh-i hūbān huzūrında bizi yād étmege
3. dest-i ğamdan kırtarup bir laħza dil-řād étmege
4. kanı maħrem kanı münis kanı hem-dem kanı yār

V

1. görmeyüp řādī yüzini kılmışuz himmet dirīĝ
2. ğalībā cān vérürüz bu ğuşsa vü ğamdan dirīĝ
3. şefkat édüp démege bize bu 'ālemde dirīĝ
4. kan[1] maħrem kan[1] münis kan[1] hem-dem kan[1] yār

VI

1. sırruma sāyemden özge hīç maħrem olmadı
2. derd ü sitemden özge hīç hem-dem olmadı
3. hālümüz bilür bu 'ālemde bir ādem olmadı
4. kanı maħrem kanı münis kanı hem-dem kanı yār

VII

1. başladı ğayret řarābı bizi ser-hōř étmege
2. ğařre dek řařd eyledi beñzer ki bī-hūř étmege
3. **muħliřī** bu hālını bir dem ferāmūř étmege
4. kan[1] maħrem kan[1] münis kan[1] hem-dem kan[1] yār

VIII

1. nice kim çekdi göñül derd ile yār şasreti
2. bulmadı bulmayısardur vaşl-ı yāra kırbeti
3. bir zamān def' étmege cevr ü melül-ı ğurbeti

318. R. 1969: 70a.

Murabba'.

4. an[1] marem an[1] munis an[1] hem-dem an[1] yar

319.

Fa'ilatun fa'ilatun fa'ilatun fa'ilatun
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. gozlerune fitne vu aubı ol a andurur
u [u] fettan merdum-i ser-meste sava andurur
2. dil but-i hicranda kuyun itlerini yad eder
yalanuzluk asteye urbetde yolda andurur
3. ara cevri ol amze-i ammaz [u] un-riz ogredur
dehre ahr ol esm-i kafir-ki u alla andurur
4. gonlume can atı gonlunden ikayetler ilur
gor nice bi-'aldur kim deluye a andurur
5. gozlerum alini 'arz [et] ey aba ol mah[a] kim
alini saalarun sultana ferra andurur
6. usn-i leylidur veren mecnuna mevladan aber
na-ı dil-ke ma'rifet ehline naa andurur
7. aferin eyler **nizami** gorduginc[e] usnunı
uret-i mevzun nazar ehline saba andurur

320.

Fa'ilatun fa'ilatun fa'ilatun fa'ilatun
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. gordugumce 'anberin zulfi ru-ı dil-darda
pay-ı muk-efan yatupdur anuram gul-zarda
2. yad ilduka leb-i can-baunı peyda olur
gonca-yı adi gulistan-ı dil-i efgarda
3. ey gozum nurı budur eigune yuz surdugum
ka'beyi her kim avaf eyleser yanmaz narda
4. lale addunden meger gul-reng u bu ugurlamı
kim dırata aruban gezdurdiler bazarda

319. R. 1969: 70b; aramanlı Nizami: *Divan*: G. 24.

Nizami fermayed.

2a but: eb *Divan*.

4b kim deluye: divaneyeye *Divan*.

5a mah[a]: aha *Divan*.

320. R. 1969: 71a; 'Adni: *Divan*: G. 81.

'Adni fermayed.

1a pay: mar *Divan*.

3b eyleser: iderse *Divan*.

4a ugurlamı: ugurladı *Divan*.

6a ruundan: ruunda *Divan*.

7b ol durer: ibu durr *Divan*.

5. yalıñuz cān alduğın fikr étme ey dil kıl hāzer
dahı nice hīle var ol turre-i țarrārda
6. zülfüñ ey meh-rū ruhuñdan olduğı pür-tāb bu
günde yatduqça olur kuvvet ziyāde mārda
7. ‘adniyā dil-dār gūşına münāsibdür hemīn
ol dürer kim var-durur bu nazm-ı gevher-bārda

321.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. tağıdup zülfüñ beni āşüfte-hāl étmek neden
2. ben perişān-ı rüzgārı pāy-māl étmek neden
3. nāz ile ğamzeñ süzüp ğunc u delāl étmek neden
4. şol kara kaşuñ çatup göñlüm melāl étmek neden
5. hey ala gözlüm bizümle mekr ü āl étmek neden

II

1. çün harīm-i kūyuñı beytü’l-harām étdüñ baña
2. merve haqqı’çün şafā rüknin maķām étdüñ baña
3. līk şoñra hecr ile hōş intikām étdüñ baña
4. āyet-i hüsnüñle sen vaşluñ harām étdüñ baña
5. ben harāmī çeşmüñe kanum helāl étmek neden

III

1. olalı ol şun’-ı hālık mazhar-ı āşār-ı ‘ışk
2. zāhir oldı halk içinde ğün gibi esrār-ı ‘ışk
3. kılmağā enver dil ü cānı çeşmini envār-ı ‘ışk
4. hüsn-i kandīlin uyarmış nūr-ı haqdan nār-ı ‘ışk
5. zāhidā inkār-ı nūr-ı zū’l-celāl étmek neden

IV

1. la’lini şordum şekerden dürc-i dür tıldı dédi
2. zülfin añdum sünbül-i terde semende olur dédi
3. ruğlarına lāle dédüm hışm édüp geldi dédi
4. leblerinde haţğ görüp kan ağladum ğüldi dedi
5. sāye-i ebrüm için yañlış hayāl étmek neden

V

1. gördüm ol meh gösterür zāğ ile şekl-i lām u dāl
2. dédüm ey cān dil mi dilersin meh āl eyleme al
3. dédi dil n’olur var ey bī-çāre nedür añla me’āl
4. dédüm āhir cān ise maķşūd nāzuñdan me’āl

321. R. 1969: 71a.

Muhammes-i Resmī.

Tahmis edilen şiir: Aħmed Paşa: *Dīvān*: G. 233.

IV-5 yañlış: egri *Dīvān*.

V-5 fikr ü: fikr-i *Dīvān*.

VI-4 yıķduqça yār: ol seng-dil *Dīvān*.

5. dédi evvel 'āşıka fikr ü me'al étmek neden

VI

1. gönlümi zülfüñ hevāsı eyledi şeydā benüm
2. cānumı mest étđi la'l-i şevk-ı şahbā benüm
3. hālüme kılmaz nazār ol gözleri şehlä benüm
4. 'ālemüñ gönlin yapar yıkduqça yār illā benüm
5. şırça gönüm şınuğınca pāy-māl étmek neden

VII

1. kıadd-i yāra **resmiyā** kim ser[v] [ü] kim 'ar'ar dédi
2. līk naħl-i 'ālem-ārādur déyen hōş-ter dédi
3. ben su'al étdüm emīr-i nazma ol ser-ver dédi
4. kāmetin şordum raķibe işidüp dil-ber dédi
5. **aħmed** iblīse kıyāmetden su'al étmek neden

322.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. olmayup 'ālemde şüret şatmada dellāler
2. kıl ü kıali kıazıdı defterden ehl-i hāller
3. vākıf-ı esrār-ı 'ışk-ı haķķ olan kıattāler
4. keskin erler tīg-ı 'uryānlar-durur abdāllar

II

1. na'ller kim kesdiler rāh-ı hūdāya dāldür
2. řālib-i cezb étmege her biri bir řengāldür
3. dāğlar rüşen delīl-i meclis-i iķbāldür
4. keskin erler tīg-ı 'uryānlar-durur abdāllar

III

1. bezm-i dilde her elif bir şem'-i cān-efrūz dur
2. münkirüñ kıalbine lākin tīr-i āhen-dūz dur
3. gēcesi kıadr oldı bunlaruñ günü nev-rūz dur
4. keskin erler tīg-ı 'uryānlar-durur abdāllar

IV

1. çün gelüp rāh-ı řarīķatde bular hāķ oldılar
2. zerre iken mihr-i 'ālem-tāb-ı eflāk oldılar
3. ğıll u ğışdan şayķal-ı tevħīd-i bī-pāk oldılar
4. keskin erler tīg-ı 'uryānlar-durur abdāllar

V

1. şüretā gerçi birer kem-ter gedālardur bular
2. 'ālem-i ma'nāda lākin pādişālardur bular

322. R. 1969: 71b; Ğayretī: *Dīvān*: Ms. 12.

Der-Medħ-i Abdāllar.

IV-1 gelüp: bular; bular: gelüp *Dīvān*.

IV-3 tevħīd-i bī-pāk: tevħīd ile pāk *Dīvān*.

VI-2 'ālem-i taħķīķe: da'vī-i ma'nīye *Dīvān*.

VI-3 kisvet: kisve *Dīvān*.

3. merve haqqı şūfiyā ehl-i şafālardur bular
4. keskin erler tīğ-ı ‘uryānlar-durur abdāllar

VI

1. cism-i şüretdür hemān ma‘nāda bunlar cāndur
2. ‘ālem-i taḥḳīke her bir sözleri burhāndur
3. kisvet-i faqr içre [kim] bunlar birer sulḫāndur
4. keskin erler tīğ-ı ‘uryānlar-durur abdāllar

V

1. pādişāsın ḥayretī hünkāra gerçek kul iseñ
2. āsitān-ı devletinde bende-i maḳbūl iseñ
3. sen de bir dīvānesi ol bunlaruñ ma‘kūl iseñ
4. keskin erler tīğ-ı ‘uryānlar-durur abdāllar

323.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āh kim bārān-ı ğam deryālar étdi yaşumu
āteş-i derd ü elem ‘ömrüm qurutdı yaşumu
2. bī-vefā dünyāda bir qardaş yoqdur kim déye
āh kim qapdı belā qurdu benüm qardaşumu
3. ḥvān-ı vaşl-ı dil-bere érdüm dirīğā bilmedüm
dögeyin şimdi meges bigi elümle başumu
4. od çıkup qaḳnūsüñ ağızından vücūdum étdi kül
oқыupdur var ise eş‘ār-ı āteş-pāşumu
5. ‘ışka uydum gitdi ‘aql u ḫākat ü şabr u qarār
zātiyā yanumdan ürkütdüm kamu yoldaşumu

324.

Mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. şu resme zeyn olupdur edrine şehri güzellerle
ki çok ‘ākilleri abdāl édüpdür bī-bedellerle
2. iki gözüm meriç ü tunca gibi her yaña aqma
koluñı boynuma arda yéter şalinduñ ellerle

323. R. 1969: 72a.

Zāti fermāyed.

Bu gazel Zāti *Dīvān*’ında bulunmamaktadır.

324. R. 1969: 72b; Mesīḫī: *Dīvān*: G. 232.

Mesīḫī fermāyed.

3a gül gibi: şimdiki *Dīvān*.

4a erişin ḥūbı bir taşnīf ile şayd étmedür işüm: işüm gücüm kemān-ebrūları pehlūya çekmekdür *Dīvān*.

5a fārisī: tāzī *Dīvān*.

3. bu şehriñ gül gibi dil-berlerine ‘âdet olmışdur
öpüşmek gönca-leblerle kuçışmağ ince bellerle
4. erişin hūbı bir taşnif ile şayd étmedür işüm
yatacağ yér bulur mıyın ‘aceb ben bu ‘amellerle
5. **mesihî** şî’r dédügi gehi türkî gehi fârisî
murâdı ol ğazālı avlamağ imiş ğazellerle

325.

Mefā’ülün mefā’ülün fe’ülün
Hezec +---/ +--- / +---

1. dehānuñ işbu çeşm-i hurde-bîne
ne yüzden görünür yā rabbi yine
2. yüzüñe hāl ü hağ geldi nitekim
iki kâfir gele bir günde dîne
3. kaşuña ger hilâl öyküñdi ise
sen anuñ kalmağıl eksüklüğüne
4. yüzüñde hağ görüp dédi münecim
bu ay düşmen segirdür rümiline
5. **mesihî**de ğarağ yok ey gül-i ter
hemān bülbül gibi kalmış diline

326.

Mef’ülü fā’ilätü mefā’ilü fā’ilün
Muzārî --- / -+++ / +--- / -+-

1. rüz-ı ezelde hāk-i vücūdum elenmedin
cān tıflı dağı ten beşiginde belenmedin
2. ser-geşte idi zerre gibi cān ile gönül
mihr ile meh bu dāyirelerde dolanmadın
3. ayağına akardı yaşum bir sehî-ğadüñ
cān çeşme-sarı hāk-i bedenle bulanmadın
4. bir özge ‘âlemüm var idi ‘ışğ-ı yār ile
âdem henüz h̄vāb-ı ‘ademden uyanmadın

325. R. 1969: 72b; Mesihî: *Dīvān*: G. 231.

Velehü.

2b gelür: gele *Dīvān*.

4b bu ay düşmen segirdür: komañ kâfir yayıldı *Dīvān*.

326. R. 1969: 72b: 67b; Ğayālî: *Dīvān*: G. 375.

Ğayālî fermâyed.

1a belenmedin: bulunmadan *Dīvān*.

2a ser-geşteñ: ser-geşte *Dīvān*.

5a cemālüñ şem‘[i]: şem‘-i cemālin *Dīvān*.

5. pervâne kıldı cemālūñ şem '[i] **hayālī**yi
kandīl-i mihr tāk-ı sipihr üzre yanmadın

327.

Fā'ilatün fā'ilatün fā'ilatün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dutdı gül şafhasını ol haṭ-ı jengār begüm
dürdi hüsnuñ varaḳın eyledi tūmār begüm
2. gitmesün revnaḳ-ı hüsnuñ déyü muhkem yapışup
şalınur gül yañaḡuñ dāmenine hār begüm
3. yine 'aşıklar ile 'ayş-ı nihān étmek için
eyledi haṭṭ-ı lebūñ ḳapuyı dīvār begüm
4. şüret-i defter-i a'māl gibi hūblaruñ
ruḡlarında yazılan haṭṭ-ı siyeh-kār begüm
5. vechi var mı yaḳasın āteş-i ruḡ-sāra haṭuñ
kāfir olmadı ya oldıysa günāh-kār begüm
6. kılcā eksülmeye dérlerdi metā'-ı hüsnuñ
'acebā n'oldı ḳanı bunca ḡarīdār begüm
7. haṭṭuñ āzādliḡın vérdi ḳamu 'uşşāḳuñ
étدی **ishākı** velī 'işḳa giriftār begüm

328.

Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

1. ben démezdüm seni āşūb-ı dil ü cān olasın
2. dér idüm ola ki bir derdüme dermān olasın
3. étdüḡuñ cevre umardum ki peşimān olasın
4. vāy be kāfir seni ḡaşā ki müselmān olasın

II

1. gitdüḡüñce ne 'aceb āfet-i devrān olduñ
2. ölmesün mi kişi günden güne āfet olduñ
3. kişver-i dilde durup reh-zen-i imān olduñ
4. vāy be kāfir seni ḡaşā ki müselmān olasın

327. R. 1969: 73a; İshāk: *Dīvān*: G. 172.

İshāk.

1a dutdı: tutdı; jengār: zengār *Dīvān*.

4 Bu beyit gazelde bulunmamaktadır.

5b günāh-kār: güneh-kār *Dīvān*.

6 Bu beyit gazelde bulunmamaktadır.

328. R. 1969: 73a; İshāk: *Dīvān*: Mr. 4.

Murabba'-ı İshāk.

II-2 āfet: fettān *Dīvān*.

VI-1 hüsnuñ: mihrüñ *Dīvān*.

VI-2 felāketden: felāketde *Dīvān*.

III

1. édeli ol iki mekkār gözün sihr [ü] füsün
2. 'aql u fikrüm tağılur gālib olur mekr ü cünün
3. olduğum yoğ idi bunuñ gibi gāyetde zebün
4. vāy be kāfir seni hāşā ki müselmān olasın

IV

1. ğamze-i mestüfi bir kerre gören her dem ölür
2. nīm-mest olma şalınma ki bütün 'ālem ölür
3. ey perī var yūri bu şiveyi қо k'ādem ölür
4. vāy be kāfir seni hāşā ki müselmān olasın

V

1. dēr imişsin giderek ben seni ĩmāna çekem
2. tolaşam kākül-i pür-kışüñe meydāna çekem
3. küfri terk étدی déyü yoğ yere bühtāna çekem
4. vāy be kāfir seni hāşā ki müselmān olasın

VI

1. pertev-i hüsñüñ ile rüşen édüp āfākı
2. zulmet-ābād-ı felāketden koduñ 'uşşākı
3. añmaduñ tañrı yaratdı démedüñ **ishākı**
4. vāy be kāfir seni hāşā ki müselmān olasın

329.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir güneş yüzlü melek-sīmāya oldum mübtelā
pertev-i hüsñinden alur cümle meh-rūlar ziyā
2. görmege hüsni metā'ına cihān olmaz bahā
müşterī olsa 'aceb mi mihr-i 'ālem-tāb aña
3. şāh-ı 'ışkam sākıyā cām-ı sürür-encām şun
sevķ ile ser-mest olursam tēc-ı devrāndur baña
4. zāhidā ğamdan hālāş olmaķ dilerseñ her nefes
hurrem olsun hāñruñ nüş eyle cām-ı pür-şafā
5. zerrece mihr eylemezdi **nāmiyā** meh-pāreler
'ālem-i fāñı gibi olmasa hüsñ-i bī-vefā

329. R. 1969: 73b.

Nāmi fermāyed.

2b mihr-i: mihr ü R. 1969.

330.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. 'āşık olmaydı cānā sen perī ruḥ-sāra şu
olmaz idi bu kadar şūrīde vü āvāre şu
2. ḥastayam oldum şusuz luṭf ét baña ey pīr-i çarḥ
penbe-i ebr ile ṭamzır aḡzuma bir pāre şu
3. 'arīzuña 'āşık olmaydı ey leylī-ḥırām
düşmez idi rüz [u] şeb mecnūn gibi kuh-sāra şu
4. şol kadar düşmişdür bir serv-ḳaddūñ pāyına
kendüden gider görünce yüzini bī-çāre şu
5. 'arızına bakduḡumca n'ola döksem göz yaşın
sebziyā revnaḳ vérür meşhūr-durur gül-zāra şu

331.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. sāye-veş yüz süri şol 'āşık-ı şāḥib-ḳademe
ki refīḳ ola bile gitmege mülk-i 'ademe
2. rüzgārum baña yār olsa eger düşmez idi
baḥr-i 'ışḳuñda gönül zevraḳı gird-āb-ı ḡama
3. nemden özge bu gözümde daḥı çün yok nesnem
neme mesrūr olayın şād olayın bārī neme
4. āteş-i şevḳ ile yanmış cigerüñ pāresidür
dökilen vaḳt-i kitābetde zebān-ı ḳaleme
5. ney gibi bezm-i ḡamında n'ola feryād étsem
ölmedin çünki ben **ışḳāḳ** erişdüm bu deme

332.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ḡam degül cānānesiz ey dil eger cān olmasa
cānı n'eylerdi kişi 'ālemde cānān olmasa

330. R. 1969: 73b.

Sebzi fermāyed.

331. R. 1969: 74a; İshāḳ: *Dīvān*: G. 232.

İshāḳ.

4a cigerüñ: cigerüm *Dīvān*.

332. R. 1969: 74a.

Rahīḳi fermāyed.

Bu şiir Rahīḳi'nin yayımlanmış gazelleri arasında bulunmamaktadır. Ömer Zülfe, "Rahīḳi ve Şiirleri"; *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi The Journal of Turkish Cultural Studies*: İstanbul 2009, 171-198 s.

2. gāh 'işve vü gāhī cevır olsa gāh nāz
ara yérde ne olursa olsa hicrān olmasa
3. 'aynuma gelmezdi eşküm olmasa haṭṭ-ı nigār
bāğda hergiz çemen bitmezdi bārān olmasa
4. genc-i hüsne kıymet olmazdı şehā dünyāda hıç
'ākıbet gönülüm gibi ol daḡı vırān olmasa
5. öldürürdi günde biñ kerre **rahīķī**yi firāk
ger hayāl-i yār aña bir géce mihmān olmasa

333.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yol mıdır meyl eylemek dünyāda dil-ber var iken
'ışķ gibi kişiye 'ālemde reh-ber var iken
2. saña baş egmez kıru kisvetle şüfī rind olan
pāk-meşreb gül gibi ṭavrı ķalender var iken
3. ey kemān-ebrū dirīğ étme ķuluñdan tırüñi
ğamzeñ oķlarını gönder sīnemde cān var iken
4. n'eyesün pervāne şem'ı ey çerāğum aydını
ruḡlaruñ gibi senüñ mihr-i münevver var iken
5. la'le meyl étmez **rahīķī** şimdi şarrāf-ı cihān
dürr-i nazmuñ gibi bir pākīze gevher var iken

334.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. derdüme bir çāre ķıl 'ālemde dermān var iken
hey yetiş bi'llāh 'ömrüm sīnede cān var iken
2. la'l-i şırīñüñ dururken teşne-diller n'eyesün
yoķ yére ölsün mi ādem āb-ı hayvān var iken
3. 'ışķ geldi durmasun çıķsun gönülden şabr [u] hüş
bu sarāy-ı dilde şığmaz kimse sultān var iken
4. n'eylerüz bāğ-ı behiştı zāhidā 'ālemde biz
ķarşumuzda gül gibi serv-i hırāmān var iken

333. R. 1969: 74a.

Velehū.

Bu şiir adı geçen yayımda bulunmamaktadır.

334. R. 1969: 74b.

Rahīķī fermāyed.

Bu şiir adı geçen yayımda bulunmamaktadır.

5. aňma göz yaşum atında cūy-bār-ı ‘ālemüñ
kimse hıç deryā añar mı baħr-i ‘ummān var iken
6. gitdi çün gül-zār-ı nazmuñ bülbül-i gūyāları
ey **rahıķı** söyleye nukuñda fermān var iken

335.

Mefā’ ilün mefā’ ilün mefā’ ilün mefā’ ilün

Hezec +---- / +---- / +---- / +----

1. ne fettānlık-durur yā rab bu kim ol gül-‘izār eyler
ki bir göz yumup açınca nice diller şikār eyler
2. degül bu haı-ı ğubār olmuş dil ğaddine zülfinden
daħı ki sādellikden ol ğubārı āşikār eyler
3. ‘aceb mi ruħlarıñ şevkı yaup nūr eylese şem’i
yanar od eylemez anı kişiyeye intizār eyler
4. şeb-i ğülşende āteşler degüldür saçılan dehre
izi tozına ol māhuñ felekde nūr nişār eyler
5. ruħuñ devrinde tañ mıdur boyansam ana yaşumdan
bahār olsa yağan yağmur çü ğāki lāle-zār eyler
6. görinen gözde kirpikler degüldür merdüm-i çeşmüm
miyānuñ yādına her dem nice müyü kenār eyler
7. perīşān u müşevveşdür ara zülfüñ gibi **ca’fer**
‘ināyet olmasa şehden anı ğam ğākisār eyler

336.

Fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ‘āteş-i ‘ıřkuñla gerçi meskenüm küllħan-durur
sen ğālilüñ şevkı ile ol baña ğülşen-durur
2. şem’ [ü] yāķüt n’eylesün hem-sāyeler çün her ğeçe
āteş-i sīnem şu ‘ā’ından cihān rüşen-durur
3. çāresi siħr öğrenüp āhen-rübā olmağ gerek
bildüñ ey dil çün kim anuñ ğöñlini āhen-durur

335. R. 1969: 74b; Tācī-zāde Ca’fer Çelebi: *Dīvān*: G. 38.

Ca’fer fermāyed.

2a olmuş: irmiş *Dīvān*.

2b daħı: ruħı *Dīvān*.

3b intizār: k’ intizār *Dīvān*.

4a şeb-i ğülşende: şühüb şeklinde *Dīvān*.

4b nūr: zer *Dīvān*.

336. R. 1969: 75a; Tācī-zāde Ca’fer Çelebi: *Dīvān*: G. 44.

Velehü.

2a şem’ [ü] yāķüt: şem’ yaķub *Dīvān*.

4a peyķānlarıñ: peyķānuñuñ; olduğın: olduğı *Dīvān*.

4. s̄ineme zahm urıcaķ peykānlaruñ surh olduğın
āteş-i dildendür ey cān şanma kim kıandan-durur
5. bir çemendür bezm-i ehl-i dil ki anda **ca'ferā**
gūyiyā cām u şurāhī lāle vü sūsen-durur

337.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec ---+ / +---+ / +---+ / +---

1. kim zülfüñe dil bağlamasa başı kesilsün
kim leblerüñe vérmese cān kıanı dökilsün
2. dil-ber bu gece bezme gelür hurrem u handān
diñ şem'e tap ağladı gözi yaşını silsün
3. her dil ki [diler] ola ser-i zülfüñe pāy-māl
yeller[le] hevāsına düşüp yel gibi yelsün
4. mest oldu diler hūnī gözüñ kıan éde ey cān
bir dem nazarından yine merdümler irilsün
5. ne haddi-dur[ur] ala lebüñ ağzına **ca'fer**
tutsun dilin igende degül hālını bilsün

338.

Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün

Muzārī ---+ / -+---+ / +---+ / -+---

1. hey hey dé zülfüñe dil ü cāna tōlaşmasun
yüz buldı ise bi'llāh igen başdan aşmasun
2. ceng étdi cān u dil leb[i] üstinde dédi dōst
yok nesne içün ayıd ki şunlar şavaşmasun
3. gül gibi bāğa geldi çü dil-ber küşāde-rū
gonca yüzini haclet ile nice yaşmasun
4. 'uşşāk elüñi öpse sirişkinden anlaruñ
sığa bilekleriñ yeñüñe kıan bulaşmasun
5. gün gibi nūr éder çü ruğından kıamer gibi
yüzün görenleriñ gözi nice kıamaşmasun
6. yāruñ raķīb her ne kıadar maħremi ise
ayduñ kıazām érer aña baña tōlaşmasun

337. R. 1969: 75a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 150.
Velehū.

338. R. 1969: 75a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 160.
Velehū.

2b ayıd: eyit *Dīvān*.

3a bāğa geldi: geldi bāğa *Dīvān*.

5a gün gibi: gün kesb-i *Dīvān*.

7. **ca'fer** çün oldı bād-ı muhālif dem-i raqīb
yaşum deñiz mevc uruban nice taşmasun

339.

Fā'ilatūn fā'ilatūn fā'ilatūn fā'ilūn
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. sen leb-i şīrīn içün cān nice ferhād olmasun
2. yā belā kūhında kārı nice feryād olmasun
3. sevmeyen hūrşīd ise séni ferahşād olmasun
4. ğuşşañı 'ālemde şādī bilmeyen şād olmasun
5. olmayan 'ışkuñ esīrī ğamdan āzād olmasun

II

1. ol melāhat çarhınuñ tābında mihr-i a'zamu
2. bilmezem māh-ı felek mi yā melek mi maħremi
3. kim ser-ā-ser seyr éden görmedi mişl-i ādemī
4. bu şıfatda gördügi yoķ kimse nesl-i ādemi
5. kim görüñ ol māh-ı hūrī-veş perī-zād olmasun

III

1. ruħlaruñ cān bāğına berg-i gül-i hamrā yéter
2. bu deli şeydā o bāğa bülbül-i güyā yéter
3. gülşen-i hüsnuñde çeşmüñ nergis-i şehlā yéter
4. serv-ķaddüñ 'āşıķa naħl-i cihān-ārā yéter
5. hıç 'ar'ar bitmesün 'ālemde şimşād olmasun

IV

1. nice şey'enli'llāh étdüm şehr-i ğamda ben ğarīb
2. érmedi vaşluñ rızā benden baña hergiz tabīb
3. hıçe şatdum 'ālemi görmege her dem yā naşīb
4. ağzuñı yād étdügümce baña cevr eyler raqīb
5. yoķ yére 'ahdüñde şāhā kimse bī-dād olmasun

V

1. eyledi nevmīd 'ışkuñ derd ü dermāndan beni
2. kıldı hem hecrüñ ğamı bī-zār bu cāndan beni
3. çıkarup öldürmege cebr ile zindāndan beni
4. zülfüñe ğamzeñ çeker çāh-ı zenaħ-dāndan beni
5. ğabs içinden çıkarar kimseyi cellād olmasun

VI

1. çünkü cānān **resmiyā** senden cihānda cān diler
2. tut boyun fermānına çün n'édesin sultān diler
3. hōş démiş bu sözi kim ol dehr anı selmān diler
4. ey **nizāmī** çünkü yāruñ gencdür vīrān diler
5. ķo vücūduñ mülki vīrān olsun ābād olmasun

339. R. 1969: 75b; Karamanlı Nizāmī: *Dīvān*: G. 87.

Muħammes.

II-5 kim: key *Dīvān*.

340.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. çeşmümüñ gül ruħlaruñdur her zamān eglencesi
naķş-ı dil-keşdür nażar-bāzuñ hemān eglencesi
2. eglenürse n'ola ebrū vü müjeñ fikri-y-le dil
çün olur tıfl olanuñ tır ü kemān eglencesi
3. küyuña seyrāna gelse 'aşıkuñ ma'zür tüt
bülbulüñ olsa 'aceb mi gülistān eglencesi
4. ruħlaruñ şevkı-y-le küyuñ terk éder[se] n'ola dil
tālib-i dīdāruñ olmaz çün cihān eglencesi
5. ser-güzeştin **ca'ferüñ** eyler hikāyet yāra dil
bilür anı tıfluñ olur dāsitān eglencesi

341.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. gözden olur nihān ol şems-i tābān her géce
şem'ler yaķup arar gerdün-ı gerdān her géce
2. bāde-i şevķuñla mest olmuş şabā kim küyuñı
geşt éder bencileyin üftāde ħayrān her géce
3. pisteri yā rab ne ferruħ-fāl imiş kim şubħ[a] dek
bağrına başup yatur ol māh-ı tābān her géce
4. kim döyer bu derde kim ağzından ol meh-peykere
germ olup zer göstere şem'-i şebistān her géce
5. **ca'ferā** tā şubħ olunca gözlerin yummaz felek
şol kadar kim eylerem feryād u efgān her géce

340. R. 1969: 76a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 160.
Ca'fer fermāyed.

341. R. 1969: 76a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 199.
Velehū.

1a gözden olur nihān: çün olur gözden nihān *Dīvān*.

2a üftāde ħayrān: üftān ü ħizān *Dīvān*.

3a yā rab: yāruñ *Dīvān*.

3b māh-ı tābān: māhı 'uryān *Dīvān*.

342.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. tîğ-ı hūn-rîzūñ beni her dem şu deñlü päreler
acıyup kan ağlar ey dil-ber benüm'çün yaralar
2. gösterür surh eşrefiler tāze dāğı 'āşıkuñ
bir kızıl manķūra almaz[lar] velī meh-päreler
3. her habāb-ı bādenüñ qalmış dimāğında hevāñ
yād-ı la'lüñle şarāba düşmiş ol āvāreler
4. bulunup kan içre nā-gāh korқudan her sīne dil
tīguñuñ gizlendiği cānā cigerler päreler
5. zülfüñe **ca'fer** gibi dil bağlamış sünbüller āh
ne 'aceb sevdāya düşmüş bu kilimi qaralar

343.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. vişāl elden gidüp hecre giriftār olmasun kimse
ilāhī 'izz ü devletden düşüp h'vār olmasun kimse
2. şu gibi 'āşık-ı dīdār olalı pāyimāl eyler
hey ol serv-i hevā-bahta hevā-dār olmasun kimse
3. kesüp yād u bilişden hep ğarīb étmiş-durur 'ışkuñ
gözüñ bīmāriyam ğurbetde bīmār olmasun kimse
4. édinür düşmeni yār [ol] olur yār olana düşmen
düşüp göñül belāsına aña yār olmasun kimse
5. du'ā kıl **ca'ferā** 'ışkı beni şol deñlü zār étsün
ki tutsun her kişi 'ibret sevüp zār olmasun kimse

342. R. 1969: 76b; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 31.

Ca'fer fermāyed.

1b acıyup: k'acıyup *Dīvān*.

4a sīne dil: sīnede *Dīvān*.

5a zülfüñe **ca'fer** gibi dil bağlamış: zülfüñe dil bağlamış **ca'fer** gibi *Dīvān*.

343. R. 1969: 76b; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 205.

Ca'fer fermāyed.

2b serv-i hevā-bahta: serv-i hevā-baḡşā *Dīvān*.

344.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. şubhumı şām étدی dün bir meh-likāya uğradum
ne 'aceb hāl oldı baña ne belāya uğradum
2. çeşmi dünyānuñ kazāsını kopardı başuma
bakmış oldum bir nazar nā-geh kazāya uğradum
3. zülfin añup dāyimā ağladuğumdan añla kim
ne uzun uzağ perīşān mā-cerāya uğradum
4. ğayretümden ditredüm dem urdı 'ışkından raķīb
tutdı hummālar beni nā-hōş hevāya uğradum
5. bir bunuñ gibi sitem-kāra şataşmadum dağı
gerçi **ca'fer** niçe niçe bī-vefāya uğradum

345.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. şatmazam nağd-i dü-kevne māye-i derd ü ğamın
vérmezem dünyālara mihr ü maħabbet 'ālemin
2. nā-bedīd olmuş dehān-ı yār[ı] görmüş kimse yok
ol perī şan kim süleymāndur yitürmüş hātemin
3. zülf ü müjgān çeşm ü ebrü hāl ü hağ ğeymiş siyāh
derd-i dilden ölenüñ beñzer tutarlar mātemin
4. kılmağa şabr u qarārum leşkerini pāyimāl
ol şeh-i hübān kafā-dār édinüpdür perçemin
5. her nefes ol nāzenīnüñ vāķıf ol aħvāline
ca'ferā ğafletle 'ömrüñ zāyi' étme bir demin
5. hayfdur kim çeşmüme toprak kıya bād-ı ecel
nice kez görmüşken ol yāruñ cemāl-i hurremin

344. R. 1969: 76b; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 135.

Velehü.

4a 'ışkından: mihrüñden *Dīvān*.

4b ne hōş: nā-hōş R. 1969. Anlam gereği değiştirildi.

345. R. 1969: 77a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 155.

Velehü.

1b dünyālara: 'ālemlere *Dīvān*.

346.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. ne vérdi alımaz şāne şaçuña ey büt-i çinī
görüp şūrīdeliginden 'aceb eller bu miskīni
2. benüm'çün şüretin yāruñ yazuñ naqqāşlar şāyed
bula anuñla bir pāre dil-i āvāre teskīni
3. éreydüm qadre isterdüm k'olaydı gözlerüm aḥvel
göreydüm her nazarda bārī tekrār ol nigārını
4. felek meh-rūları eyler başiretsizlere hem-dem
vérür āyīneyi kūra 'acebdür çarḥuñ āyīni
5. ele la'līn ayağ alsañ çemenlerde görenler dér
gül açılmış budağında görüñ bir serv-i sīmīni
6. yazup sen ḥusrev-i ḥüsnüñ mişālin 'ışk şāpūrı
aşup dil naḥline şaldı belāya cān-ı şirīni

347.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kavline aldanmañuz bir 'ahd ü peymānsuzdur ol
étdüğü ikrāra ṭurmaz hey ne imānsuzdur ol
2. yok-durur mihr ü vefādan zerrece anda eşer
şīve vü nāz u cefā isterseñ oransuzdur ol
3. derd-i dilden bir devā şordum ṭabībe dédi kim
cān u dil derdine dermān umma dermānsuzdur ol
4. her ne dil ki[m] menzili 'ışk olmaya olur ḥarāb
'ākıbet vīrān olur şol yer ki sulṭānsuzdur ol
5. hecr ile eyler güzer 'ömri kapuñda ca'ferüñ
bülbul-i ḳudsī iken ḥayfā gülistānsuzdur ol

346. R. 1969: 77a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 250.

Velehū.

Tācī-zāde Ca'fer Çelebi'ye ait olan bu gazelin mahlas beyti yazmada yer almamaktadır.

2b anuñla bir pāre dil-i āvāre: bir pāre anuñla dil-i dīvāne *Dīvān*.

3b her: bir *Dīvān*.

5a çemenlerde: çemen içre *Dīvān*.

5b gül açılmış budağında: budağında gül açılmış *Dīvān*.

6a şāpūrı: şāvūrı *Dīvān*.

347. R. 1969: 77a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 119.

Velehū.

348.

Meʿülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī---+ / -+--+ / +---+ / -+-

1. kaçuñ gözüñ hayāli qomazlar baña beni
bulur ne deñlü ben ki kaçarsam belā beni
2. n'édüm ki rüzgāra bürüdetler eyleyüp
sen nev-bahār-ı hüsnden étü cüdā beni
3. hāk olmuşam yoluñda velī qorhum ol ki yār
anda qomaya ala gide bir yaña beni
4. söylersem od yağar dehenümden bulut gibi
māhum yanarsın odlara söyletme beni
5. érmezse kimse vaşluña 'uşşāk āh āh
maşşüş ise firākuñ eger baña vā beni
6. 'aql ile cem' olmaz imiş 'ışk ca'ferā
aydur baña anı ki qabül eyle yā beni

349.

Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün
Remel +++- / +++- / +++- / +-+

1. çü göneldüñ sefere luţf-ı hudā yāruñ ola
baht hem-rā vü du'ā qāfile-sālāruñ ola
2. devlet ü 'izz ü sa'ādet saña reh-ber oluban
qanda kim qonasın allāh nigeh-dāruñ
3. götürüp gāşiye-i zülfüñi düşında şabā
peyk-i āhum gibi ol dağı hevā-dāruñ ola
4. türk-i çeşmüñ gibi her qanda revzen var ise
dil-i 'uşşāk gibi zār u giriftāruñ ola
5. dōstum olmaya kim gözden ırağ olmağ ile
unıdup ca'feri ğayrı kişiler yāruñ ola

348. R. 1969: 77b; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 247.

Ca'fer fermāyed.

2a rüzgāra: rüzgār *Dīvān*.

3a yār: bād *Dīvān*.

5a 'uşşāk: 'uşşāqa *Dīvān*.

6a baña anı ki: baña ki anı *Dīvān*.

349. R. 1969: 77b; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 6.

Velehü.

1b hem-rā: hem-rāh *Dīvān*.

4a revzen: reh-zen *Dīvān*.

350.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. çok zamāndur ki gönül hastasıdur sen şanemüñ
ne revādur göregelmez anı cev̄r ü sitemüñ
2. dōstum düşdi yaķam fürķat eline demidür
dest-ḡir olsa baña dāmen-i luḫf u keremüñ
3. şabr édem miḫnet-i hecre dér idüm bilmez idüm
böyle kār édecegin cānuma derd ü elemüñ
4. pās-bānuñ géceler şem'ı n'éder şubḫa degin
şu'le-i āhum ile rüşen olur çün ḫaremüñ
5. çıķdı cān ḫasret ile līk budur ölmedüğüm
ḫükm éder cān yérine tende ṫurup derd ü ğamuñ
6. kaşı sevdāsı n'ola ṫāķatümü eylese ṫāķ
kimse yayın çekemez çünki ol ebrū-yı ḫamuñ
7. başın aşığa édüp şevķümü yazmaķdan aña
ca'ferā indi gözine kara sular ķalemüñ

351.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. 'āşıķuñ şimdi benem mātemin éden öliceķ
kim éde āḫ benüm mātemümü ben öliceķ
2. beni ķomaz ki yatup devlet éşiginde ölem
yatacak yér göreyin bulmaya düşmen öliceķ
3. yār ķalkup gele mi öldüğün işitse raķīb
ne olur şöyle kıyāmet mi ķopar sen öliceķ
4. yuñ gül-āb ile tenüm lāleden eyleñ kefenüm
ol gülün ḫadd-i 'arak-rīz[i] ğamından öliceķ
5. dōstlar küşte-i 'ışķ olduğı şükrāneye siz
ca'ferün eylemeñüz üstine şīven öliceķ

350. R. 1969: 78a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 93.
Velehū.

351. R. 1969: 78a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 115.
Velehū.

1b éde: ider *Dīvān*.

4b ol gülün ḫadd-i 'arak-rīz[i]: yüzi gül ḫaddi 'arak-rīz *Dīvān*.

352.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. şanmañuz kim terk-i [cān] étmek baña āsān degül
hīç anuñ'çün ğam yiyem mi cāna reh cānān degül
2. katı düşvār oldı hālüm bilmezem kim n'eyleyem
görmemek müşkil seni görmek dañı āsān degül
3. sūz-ı dilden şu olan şol qanlı peykānlar-durur
bu dökilen gözlerümden kaçre kaçre kan degül
4. zāhidā qorqutma sen nār-ı cehennemle beni
hey cehennemden ne ğam çü āteş-i hicrān degül
5. n'eyler ağızında meh-i nevden taħayyür barmağı
ca'ferā ħüsnine yāruñ ger felek ħayrān degül

353.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. şayılursa 'ömrden ey dil şeb-i hicrān baña
bil ki vérmiş ħağ te'ālā 'ömr-i bī-pāyān baña
2. uy éyü ğavğālar étdüñ şulħa ey bed-ħü raqīb
her ne var ise cihānda hep saña cānān baña
3. hālüme ħayrān benüm dil-dār u ben dīdārına
bu ne sırdur ben aña ħayrān u ol ħayrān baña
4. ħūblar ile 'ıřq-bāzī göñlüme ħüy oldı ħū
kendü ħüyümdan-durur hep bu belā ey cān baña
5. **ca'ferā** ğülşende kızmış na'ldür her berg-i ğül
yardan ayru şikence vérmege devrān baña

352. R. 1969: 78a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 125.

Velehü.

1b cāna reh: cān durur *Dīvān*.

3b bu dökilen gözlerümden: bu dökilenler gözümünden *Dīvān*.

353. R. 1969: 78b; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 2.

Ca'fer fermāyed.

4a ħüy: ħū *Dīvān*.

354.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. leyli-i mi' rāca érdük hōş şafāmuz var bizüm
kim bu şeb bir mäh-ţal'at muştāfāmuz var bizüm
2. mähı gösterdi şafağdan germ olup gerdün bize
görđi rengin cāmelü bir meh-liķāmuz var bizüm
3. 'aqlumı zülfı tağıtdı sen dağı ey haţţ gelüp
bir belā olma bize yéter belāmuz var bizüm
4. zılm édüp çeşmün şehā yéter bize kıan ağladur
ol siyeh-kār ile haylī mā-cerāmuz var bizüm
5. 'aşıkuz dīdāra ca'fer bizde cennet şevķ[i] yok
ol hevesden fāriğüz özge hevāmuz var bizüm

355.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - -

1. çeşm ü müjgānum devāt u hāmedür
ser-nüviştüm yāra fürķat-nāmedür
2. cism-i zerdüm dāğ-ı hūnünüm benüm
bir şaru altun beneklü cāmedür
3. cān yédürseñ n'ola çeşm ü la'line
meylümüz çün sükker ü bādāmadur
4. kışsa-i 'ışķuñda üşdi derd ü ğam
başumuza bir büyük hengāmedür
5. ey faķirī meylümüz bülbül gibi
ol lebi ğonca dağı gül-fāmedür

356.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. şeh-i 'ışķam benüm menzil-gehüm milket-i ğurbetdür
'alemler āteş-i āhum fiğānum kūs-ı rıhletdür

354. R. 1969: 78b; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 140.

Velehü.

1a leyli: leyle *Dīvān*.

2b germ olup: reşķ idüb *Dīvān*.

355. R. 1969: 79a.

Faķirī fermāyed.

356. R. 1969: 79a.

Velehü eyzan.

2. érişdi bahşış-i nev-rüz-ı sultānī ki her nergis
çemen eṭfāline altun beneklü tāze ḥil'atdūr
3. éşigüñ şöyle zeyn étdüm tütüyā-yı sirişkümle
k'aña nisbet felek şāhā hemān bir sikke şüretdür
4. ḥayāl-i ḥāl-i ruḥ-sāruñ ğamıyla çeşmüm içinde
degüldür merdüm-i dīdem görinen dāğ-ı ḥasretdür
5. ḥayāl-i zülf ü ebrüsü **faķirī** şafḥa-i dilde
yazulmuş dāl-i devletle muḥaḳḳaḳ rā-i raḥmetdür

357.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'āşık olmuşlar-durur yāruñ gözine kaçına
çeşmümüñ merdümleri girelden iki yaşına
2. ḥusrevā sen cān-ı şirīn terkini urmaz gönül
kūh-ken her ḳanḳı taş ḳatısa ursun başına
3. cān vérelden sen lebi şirīn [i]çün ey seng-dil
tişe-i ferhād diş biler mezārum taşına
4. sırr-ı 'ışkı éllere fāş étdüğü çün kūh-ken
ol delünüñ étdüğü doḳundı āḥir başına
5. ey **faķirī** ol şanem naḳşını taşvīr eyleyen
rūḥ-baḥş étmiş lebini āferīn naḳḳāşına

358.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. çin-i zülfüñ 'anber-efşān eyleme
ḥāl-i 'uşşāḳı perişān eyleme
2. ğamzeler tiĝın ḥavāle eyleyüp
hāy efendüm hey begüm ḳan eyleme
3. ḥasret-i zülfüñle 'ömrüm ebr-veş
gözlerüm yaşını bārān eyleme
4. ārzū-yı pāy-būsuñ ile beni
her nefes ḥāk ile yeksān eyleme
5. ey **faķirī** ağzını öpdüm déme
yoḳ yére kendüñe bühtān eyleme

357. R. 1969: 79a.

Velehū.

358. R. 1969: 79b.

Faķirī fermāyed.

359.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

1. k̄ara zülfi-y-le āl eyler kimerde
beni şūrīde-ḥāl eyler kimerde
2. k̄aşın nūnı ğamı-y-la lām-ı zülfüñ
elif k̄addümi dāl eyler kimerde
3. güneş gibi toğup luḫfı yüzinden
o meh 'arz-ı cemāl eyler kimerde
4. vişāl-i 'īdine dāl olmağ-içün
beni şekl-i hilāl eyler kimerde
5. dehānuña çü yok çāre **faķīrī**
miyānuñı ḥayāl eyler kimerde

360.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. rüz-ı 'īd oldı öper her kişi dil-dāruñ elin
baña el vérmedi devlet ki öpem dil-dāruñ elin
2. gül degül bu görinen yine şeb-i 'īdde mäh
kef-i dil-ber gibi ḥınnāladı gül-zāruñ elin
3. görmez olaydı gözüm ey gül-i ter nergis-vār
görmeydüm etegüñde senüñ ağyāruñ elin
4. k̄anı devlet ki çemenlerde ayak seyrin édem
elüme aluban ol şūḫ-ı sitem-kāruñ elin
5. öp öperseñ ne k̄adar sāķī-i gül-ruḫ ayağın
ca'fer öpme velī zāhid-i mekkāruñ elin

361.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dil metā'-ı vaşla kim cān vérmege ikrār éder
sen şanemden ğayr ile şanma ki ol bāzār éder

359. R. 1969: 77b.

Velehü.

360. R. 1969: 79b; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 156.

Velehü.

361. R. 1969: 80a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 57.

Velehü.

1b ğayr ile: ğayrıdan *Dīvān*.

3a k̄ulına: k̄olaysuz *Dīvān*.

2. kıblesiydi her büt evvel şimdi nādimdür aña
kaşlaruñ mihrābına girmişdür istigfār éder
3. yāri terk étmek kılına ta'n-ı düşmen dağı güç
tatlu cānından kişiyi acı söz bīzār éder
4. öldürür yüz kez beni bir laḫzada biñ nāz ile
düşmen étmez dōstlar anı baña kim yār éder
5. dōst 'uşşāķını şaymış **ca'feri** yād étmemiş
beñzer ol bī-çārenüñ añağa adın 'ār éder

362.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gördi çün bād-ı şabā bu zülf ü ruḫ-sāruñ senüñ
oldı rüz u şeb benüm gibi hevā-dāruñ senüñ
2. pertev-i ḫüsn ü cemālūñden hemīşe ey şanem
berķ urur billūr-veş aḫcār-ı dīvāruñ senüñ
3. ḫasta olmaz çün behiştüñ ey perī merdümleri
bāğ-ı ḫüsñünde 'acebdür çeşm-i bīmāruñ senüñ
4. yūsufa dīnār ile kimse degülken müşterī
olmuş idüm rüy-ı zerdümle ḫarīdāruñ senüñ
5. yaraşur **ca'fer** saña ger sözde siḫr eyler désem
ol perī[yi] çünki teşḫīr étđi güftāruñ senüñ

363.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. öldürür āḫir belālarla ğam-ı hicrān beni
kanlar ağla ey kadeḫ v'ey şem'-i meclis yan beni
2. cān olupdur dil-berüñ müy-ı miyānına esīr
bir kıl ile bağlamışdur görüñ ol fettān beni
3. baķmadum gün yüzine yaş ile doldı gözlerüm
gör ne maḫrüm eyledi bu dīde-i giryān beni
4. şol hevāya kim şabā ilte ğubārum kūyuña
isterem bir gün öñürdi ḫāk éde devrān beni

362. R. 1969: 80a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 96.
Velehü.

4b zerdümle: zerd ile *Dīvān*.

363. R. 1969: 80a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 245.
Velehü.

2b görüñ: gözleñ *Dīvān*.

3a baķmadum: baķamadum; gözlerüm: gözüm *Dīvān*.

5. var iken mecmū'-ı 'ālem deñlü 'aqlum **ca'ferā**
étدی dīvāne bahār-ı ʔal'at-i cānān beni

364.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++--

1. yūri hey cilve-i ʔāvūs ile cevelān éđici
yūri hey şīve ile kebg-i hūrāmān éđici
2. yūri hey 'āşıkını oğ gibi yābāna atan
kaşları yāyına ğayrıları ʔurbān éđici
3. gül gibi sencileyin bir iki yüzlü ola mı
yūri hey yüze gülüp cevr[i] firāvān éđici
4. nice sevdāñ ile āvāre gezem misk gibi
yūri zülfi gibi bu halkı perīşān éđici
5. haşret-i çāh-ı zenaḥ-dānuñ ile **ca'ferüñ** āh
yūri hey gözlerine 'ālemi zindān éđici

365.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel -+-- / -+-- / -+-- / -+--

1. kātib-i eşküm düzüp kirpüklerümden hāmeler
şafḥa-i ruḥ-sārum üzre yazdı fürkaṭ-nāmeler
2. ʔaṅlama zülfüñ görüp diller perīşān olduğın
'ādet oldur şeb érişse ʔağlıur hengāmeler
3. nev-'arūs-ı hüsñüñe reşk eyledi gülşende gül
ḥaddini gül-güne düzdi géydi rengin cāmeler
3. leblerüñ sırrını 'allāmü'l-ğuyüb olan bilür
kim anı keşf étmede dil-tengdür 'allāmeler
5. **ca'ferā** ol hıızr-ḥaṭṭuñ yazmağā vaşf-ı lebin
āb-ı ḥayvāndan midād ét ney-şekerden hāmeler

364. R. 1969: 80b; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 224.

Ca'fer fermāyed.

1b şīve: 'işve *Dīvān*.

2a atan: atub *Dīvān*.

4a misk: müşk *Dīvān*.

4b yūri zülfi gibi bu halkı: yūri hey zülfi gibi halkı *Dīvān*.

365. R. 1969: 80b; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 52.

Velehü.

3a eyledi: eyleyüb *Dīvān*.

3b ruḥların: ḥaddini *Dīvān*.

366.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. haṭṭ yazar haṭṭuñ kalemsüz şafha-i sîm üstine
bu ne sözdür noḡta ḡor ḡāl-i lebüñ mîm üstine
2. şalınup zülfüñ şabā taḡrik-ile boynuña
beñzer ol miskîne kim ditrer şehā sîm üstine
3. çün müneccim gün yüzinde gördi haṭṭın ol mehüñ
yazdı ol gün ay dutılır déyü taḡvîm üstine
4. noḡta-i mevḡüm[1] taḡsîm étدی cānā leblerüñ
şormaḡ ister şübhe étmiş dil bu taḡsîm üstine
5. sen ḡazāl üzre ḡazel dédüḡçe ca'fer şanuram
medḡ oḡur bir bende şāh-ı heft-iḡlîm üstine

367.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. kaḡıyup gitdi dil-ārāmum n'olur ḡālüm benüm
yüz çevirdi baḡt benden döndi iḡbālüm benüm
2. geh 'itāb u geh kirişme geh cefā geh nāz işi
bilmezem āḡir n'olur anuñla aḡvālüm benüm
3. bēlini ḡuçmaḡa çok yalvardum olmadı müfîd
degmedi yanında gör bir ḡıla biñ ḡālüm benüm
4. gitdi bir kez görmek ile 'aḡl u şabr u dîñ ü dil
bir daḡı ca'fer görürsem n'olısar ḡālüm benüm

368.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. bir zamān sen āfitāb idi bizüm hem-sāyemüz
devletüñde 'arş-i a'lā idi ednā pāyemüz

366. R. 1969: 80b; Tācî-zāde Ca'fer Çelebi: *Dîvān*: G. 176.

Velehü.

1a şafha: levḡa *Dîvān*.

1b sözdür: sırdur *Dîvān*.

3b ol gün ay dutılır: evvel ay tütülür *Dîvān*.

367. R. 1969: 81a; Tācî-zāde Ca'fer Çelebi: *Dîvān*: G. 134.

Ca'fer fermāyed.

368. R. 1969: 81a; İshāḡ: *Dîvān*: G. 103.

İshāḡ fermāyed.

1b 'arş-i a'lā idi ednā: 'arş-i a'lādan yüceydi *Dîvān*.

2a incinür: incine; ḡam eyyāmına: ḡam-ı eyyāma *Dîvān*.

2. incinür şanma ğam eyyāmına mu'tāduz bizi
süd yérine zehr-i ğamla beslemişdür dāyemüz
3. derd-i hecrinden o bed-mihrüñ bize mātem tūtop
ķaralar ğeydi yüzün toprağa urdı sāyemüz
4. ğam metā'ın naķd-i eşk ile alup vérdükde biz
gerçi aşşı étmedük eksilmedi ser-māyemüz
5. zīneti dil-berlerüñ **ishāk** zūlf ü hāl ise
bend-i ğam dāğ-ı muşibetdür bizüm pīrāyemüz

369.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. her ki nazmum gördi ol la'l-i güher-pāş üstine
cān nişār [étmez] degül taḥsīn [ü] sābās üstine
2. gül ki leşker çekdi şahrā-yı çemende lāleye
rüm şāhıdur ki 'azm étđi kızılbaş üstine
3. tevbe étmek 'āşıkā düşmez mey ü maḥbūbdan
cāme-i taķvā yaraşmaz rind-i ķallāş üstine
4. la'lüñe beñzer déyü cām-ı şarāb-ı erguvān
meclis-i meyde şurāḥī götürür baş üstine
5. derd-mend **ishāk**[1] ağlañ kim ğarīb üftādedür
kimsesi yok kim dike öldükde bir taş üstine

370.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. hāl-i 'anber-fām kim ķonmuş leb-i cānāneye
bir megesdür kim düşüp ķonmuş-durur peymāneye
2. genc-i ḥüsnüñ olmasa dünyāya ķılmazdum nażar
dōstum sen bizi ḥasret şanma bu vīrāneye

369. R. 1969: 81a; İshāk: *Dīvān*: G. 240.

Velehü.

1b [étmez] degül: ide diyüp *Dīvān*.

4a şarāb-ı erguvān: şarābı dōstum *Dīvān*.

5b yok kim: yokdur *Dīvān*.

370. R. 1969: 81b; İshāk: *Dīvān*: G. 236.

İshāk fermāyed.

1b ķalmış-durur: ķonmuş durur *Dīvān*.

2a ķılmazdum: itmezdüm *Dīvān*.

3a levḥi: levḥin *Dīvān*.

3b yazuban: yazmayan *Dīvān*.

5a ishākı: ishāk *Dīvān*.

5b durımaz: tūrımaz; kúp düşer: kúp kúp düşer *Dīvān*.

3. sâde kıldı gönümün levhi nuķüş-ı ğayrdan
yazuban hattı-ı günâhın defter ü dîvâneye
4. süz-ı ‘aşık şanma kim cânâna te’sîr eylemez
şem‘[i] gör her şeb ki yanar yaķılır pervâneye
5. gördüm **ishâk**ı humâr-ı meyden olmuş key za‘îf
duramaz ayağı üzre küp düşer mey-ĥâneye

371.

Fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dest-i ğamla ten girîbânın çeküp çāk eyledüm
meclis-i dil-dârda cân naķdini ĥāk eyledüm
2. nev-‘arûs-ı ĥüsnuñün ‘aksin temâşâ étmege
ten ğubârından silüp cân gözgüsin pâk eyledüm
3. bir nazarda mihr ü mâhuñ añladuķ mâhiyyetin
tâ ki bu ĥüsn-i cihân-efrûzı idrâk eyledüm
4. resm-i cevrin yâr işitdüm édiser ĥadden ziyâd
bu ĥaberle gönümü ğâyet feraĥ-nâk eyledüm
5. ben ol **ishâk**am ki eşküm encümüyle dün geće
zînet édüp eşigüñ mânend-i eflâk eyledüm

372.

Fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. yine dil murğına bu zülf-i siyeh dâm oldu
uçdı râĥatlığı bî-ĥâķat u ârâm oldu
2. ad u şan ehli geçüp ‘ışķuñı zühde deĝişen
ne dédi ad ķodı illere bed-nâm oldu
3. yolumuz düşer ise mescide şüfî varavuz
ĝaražuñ da‘vet ise var yéter ibrâm oldu
4. bir arada iki dil-dâr cemâlin gördük
ne mübârek güne érdük iki bayram oldu
5. yine fürķat görünür ölmege sa‘y ét **ishâk**
ne durursın éregör menzile aĥşâm oldu

371. R. 1969: 81b; İshâk: *Dîvân*: G. 176.

Velehü.

3a añladuķ: añladum *Dîvân*.

372. R. 1969: 81b; İshâk: *Dîvân*: G. 309.

İshâk.

5b durursın: ĥurursın *Dîvân*.

373.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī---+ / -+---+ / +---+ / -+---

1. görüp yüzinde pertev-i nūr-ı muḥammedī
kāfirdür ol ki sevmeye gün yüzlü aḥmedi
2. tāb-ı ruḥıyla yaqdı cihānı güneş gibi
ol pāy-taht-ı mülk-i cihānuñ ser-āmedi
3. biñ kez başın şalarsa elif kāmetin görüp
mecnün bu mektebün olımaz tıfl-ı ebcedi
4. çāk étse 'ışkı tañ mı gir[īb]ān-ı şabrumı
dāmen-keşide gördüm o serv-i sehī-ḳadi
5. düşdi 'aşāya za'f ile **ishāk**-ı derd-mend
rahm eyle ol faḳīre ki yok ğayrı mesnedi

374.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec +--- / +--- / +---

1. fülān ibn-i fülāna ḳādir olsam
aradan ikilik gitse bir olsam
2. güzeller öpmege kuçmağa neydi
şeker-rīz olsa ḫab'um şā'ir olsam
3. görüp gönlüm dédi ḫayf ol 'imāret
yıkılmazdı eger ben nāzır olsam
4. melekler sen periyi ğybet étmiş
n'olaydı āh eger ben ḫāḫır olsam
5. leb-i cān-baḫşını öpmege **ishāk**
cihānı hep vérürdüm ḳādir olsam

375.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel -+--- / -+--- / -+--- / -+---

1. cān vérürken 'āşık-ı bed-nāma a çok sevdüğüm
borcumuz ne yok yére düşünāma a çok sevdüğüm

373. R. 1969: 82a; İshāk: *Dīvān*: G. 298.

Velehū.

5b faḳīre ki: faḳīrüne *Dīvān*.

374. R. 1969: 82a; İshāk: *Dīvān*: G. 170.

İshāk fermāyed.

4b ḫāḫır: ḫāzır *Dīvān*.

375. R. 1969: 82b; İshāk: *Dīvān*: G. 185.

İshāk fermāyed.

1, 2b, 3b, 4b, 5b a çok: çoklar *Dīvān*.

3b girmegil: girme gel *Dīvān*.

2. ço beni söyletme ol zülf-i muṭavvel kışşasın
gel üşürme başuma hengāme a çok sevdüğüm
3. ol beden nāzük-durur döymez bulutdan nem kıpar
böyle çok çok girmegil ḥammāma a çok sevdüğüm
4. bāri hīç olmazsa luṭf eyle dehānuñ būsēsın
kıyilüz bir zerrece in'āma a çok sevdüğüm
5. derd-mend **ishāk** kıngı birine şabr eylesün
hecre mi yā gerdiş-i eyyāma a çok sevdüğüm

376.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. öldürüp ḥāk ile yek-sān eyleyen sensin beni
kınlı yaşum içre ğalṭān eyleyen sensin beni
2. ḥār n'eyler bülbül-i bī-çāreye güldür éden
n'étdi düşmān zār u nālān eyleyen sensin beni
3. pāre pāre yüregüme lāle gibi dāğ urup
sünbülün gibi perişān eyleyen sensin beni
4. ey şarāb-ı nāz içüp 'uşşāka ra'nālık şatan
içmedin ser-mest ü ḥayrān eyleyen sensin beni
5. kim añardı bülbülün güyālığın gül olmasa
'**amrī**yem nazm ile destān eyleyen sensin beni

377.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'āşıkam kāfirler içre bir gözi mestāneye
zülfı kıllābı çeker iltür beni mey-ḥāneye
2. bī-karāram yandum ol bed-mihr elinden āh kim
şem'-i ser-keş gibi odlar kılgıdur pervāneye
3. cür'asından nüş-ı cān şunar raķibe her zamān
baña gelse zehr-i kıtil ṭoldurur peymāneye
4. kıatı sözlere söylenürse 'āşıkā olmaz ğarīb
her ṭarafdan seng atılsa ṭañ degül dīvāneye
5. '**amrī**ce şüfī olur mı zāhidā bi'llāhi kim
kılmadın cum'a namāzın gitmedi mey-ḥāneye

376. R. 1969: 82b; 'Amrī: *Dīvān*: G. 117.

'**Amrī fermāyed.**

377. R. 1969: 82b; 'Amrī: *Dīvān*: G. 96.

Velehü.

378.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. halka halka şalınanlar saç mıdur sünbül midür
dâne dâne görinenler beñ midür fülful midür
2. lāle-reng olsa mey içüp söze gelse şevk ile
dérler ol hür-ı behište gül midür bülbül midür
3. pür-şafā édüp beni meclisde ser-mest eyleyen
bāde-i şāfī midür şol nergis-i şengül midür
4. deng ü ser-gerdān édüp ayaklara şalan beni
bu kara bahtum mıdur şol 'anberin kākül midür
5. müşkili var 'amrīnün yok déme sorsun dōstum
leblerün rengi cigerler kanı mıdur mül midür

379.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. nev-bahār oldı güzeller 'azm-i bōstān étdiler
ğam tenürında dil-i 'uşşākı nālān étdiler
2. her biri dāmen-keşān gül-zāra oldılar revān
gūyiyā řāvūs lar cennetde cevlān étdiler
3. gördiler gül yüzlüler dāmen-keşide seyr éder
ğoncalar bu şevk ile çāk-i girībān étdiler
4. saçdılar reyhānların gül-berg-i handān üstine
bülbül-i şeydā gibi 'uşşākı hayrān étdiler
5. 'amriyā ben haste kaldum ğam bucağında dirig
her kişi yāriyle seyrān-ı gülistān étdiler

378. R. 1969: 83a; 'Amrī: *Dīvān*: G. 22.

Velehū.

1a şalınanlar: aşılanlar *Dīvān*.

4a édüp: olup *Dīvān*.

379. R. 1969: 83a; 'Amrī: *Dīvān*: G. 23.

Velehū.

1b nālān: biryān *Dīvān*.

4a reyhānların: sünbüllerin; handān: ra'nā *Dīvān*.

380.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. merdüm-i çeşmüm ki dilde naqşuñı taḥrīr éder
beñzer ol naqqāşa cām içre perī taşvīr éder
2. qanlar aqlaya şurāḥī iñleye derd ile nāy
bülbul-i şūrīde kim gül muşḥafın tefsīr éder
3. derd ü 'ıŝkuña ölümünden özge bir tīmār yoq
dut ki 'īsīdür ṭabīb ol derde ne tedbīr éder
4. dün gece gördüm yatur koynumda ol yūsuf-cemāl
bu düşüñ zevqin kişi yā rab nice ta'bīr éder
5. goncalar qan aqlayup güller yaqasın çäk éder
'amrī kim bülbul dilince ḥālını taqrīr éder

381.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. cennet-i firdevsden baş indürür tūbā saña
qanda érsün şāḥ-ı gül ey serv-i ḥōş-bālā saña
2. ḥüsn [ü] behçet gökden inmiş ṭal'atüñe ey melek
biñ ṭonanursa güzeller olımaz hem-tā saña
3. dér imişsin dil-ber oldur 'aşıqa luṭf eyleye
bu sözüñ çün 'aşık olmuş ser-te-ser dünyā saña
4. āsitān-ı dil-berümde qo beni ḥāk olayın
var mübārek ola şūfī cennetü'l-me'vā saña
5. 'amriyā eş'ārı sūz ile ayıt kim oқыup
tā du'ālar eyleye her 'aşık-ı şeydā saña

380. R. 1969: 83a; 'Amrī: *Dīvān*: G. 104.

Velehū.

1, 2b, 3b, 4b, 5b éder: ide *Dīvān*.

2b bülbul-i şūrīde kim gül: her qaçan muṭrib cemālūñ *Dīvān*.

3a derd ü 'ıŝkuña: derd-i 'ıŝkuñ *Dīvān*.

3b dut: ṭut *Dīvān*.

5b dilince: dilinden *Dīvān*.

381. R. 1969: 83b; 'Amrī: *Dīvān*: G. 2.

'Amrī fermāyed.

2a ṭal'atüñe: ḥil'atüñdür *Dīvān*.

3b sözüñ çün: sözüñden; ser-te-ser: ser-be-ser *Dīvān*.

382.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

1. gönüller yıkma bünyād étme nāza
yazuğdur kıyma aşhāb-ı niyāza
2. kaşuñ mihrābı içre çeşm-i mestüñ
görelde yüz yumaz şüfî namāza
3. özi sultān 'ālem bendesiyken
kul étدی 'ışk maħmūdı ayāza
4. haķīkat 'ilmini ta'līm étsün
vérüñ dil tıflını 'ışk-ı mecāza
5. ne gül egler beni 'amrî ne bülbül
güzeller sevmeyince tāze tāze

383.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ülün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. bağrı peykānlu ne yazdı bilesin hāme ile
gir sarāyuña ére āhum oķı nāme ile
2. 'ışk dīvānesi 'uryān yürise tañlamañuz
germ-dil germ hevāda buñalur cāme ile
3. kalb kalb oldı gönülde ğam u endüh [u] belā
toldı bāzār-ı maħabbet gérü hengāme ile
4. harf atar 'aşık aña her faķīh-i güm-rāh
cāhili gör ki diler baħş éde 'allāme ile
5. kāmış u penbe nehārî oda çünkim döyemez
şevķümi nāmeye ben nice yazam hāme ile

384.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ülün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. nice başlar kesilür turre-i tarrāruñ-içün
nice kanlar dökilür la'l-i güher-bāruñ-içün

382. R. 1969: 83b; 'Amrî: *Dīvān*: G. 110.

Velehü.

2b yüz yumaz: tırılmaz *Dīvān*.

4a étsün: kılsun *Dīvān*.

383. R. 1969: 83b.

Min kelām-ı efđalü'z-zürefā ve ekmālü'l-fuşahā-i Nehārî sellemehu'llāh.

384. R. 1969: 84a.

Velehü.

2. ham olupdur niçenüñ qaddi perişanlıqda
halka-i silsile-i zülf-i siyeh-kāruñ-içün
3. niçenüñ oq toqunupdur dil-i şad-pāresine
ey qaşı qavs-ı belā gamze-i mekkāruñ-içün
4. niçeler bülbül-i şūrīde-şıfat nāle kıılır
gamze-i la'l-i lebüñle gül-i ruḥ-sāruñ-içün
5. ey qaşı leyli **nehārī** gibi mecnūnuñ olup
niçeler qağa düşer āhū-yı tātāruñ-içün

385.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. çün gördi ruḥuñ naqşını gönüm sevedüşdi
şormağa lebüñ sırrını cānum eve düşdi
2. aḡ alnuñı ya qaşuña peyveste gören dér
şalındı güneş pertevi mäh-i neve düşdi
3. 'ālemlere āteş şalıcak 'ışq-ı cihān-süz
cānlar yaqıcı şu'lesi evden eve düşdi
4. taqşım édicek 'ışkıñı şirīn-i şeker-nüş
ferhāda gamı şādlığı ḥusreve düşdi
5. bir pertev imiş ḥüsn-i cihān mihr-i ezelden
şükr eyle **nehārī** gözün ol perteve düşdi

386.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + -

1. ey perī dīvāneyem tā mübtelā oldum saña
bellü ne biḡāneyem ne āşinā oldum saña
2. başuma devlet hümāsı sāye ol gün şaldı kim
sen şeh olduñ ḥüsn iline ben gedā oldum saña
3. bu belālu rāh-ı 'ışqa kim ne cān varur ne ten
ne belā idi ki ey dil reh-nümā oldum saña
4. kāşki ey dil ne sen gelseñ ne ben bu 'aleme
sen belā olduñ baña vü ben qazā oldum saña
5. tā ser-āmed nazmuñı gördüm **nehārī** bī-ḥalel
ehl-i diller arasında ḥāk-i pā oldum saña

385. R. 1969: 84a.

Velehü.

386. R. 1969: 84a.

Velehü.

387.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. şubḥ-dem ol māhı gördüm āfitāb olmuş gelür
zülf-i şeb-rengin gidermiş bī-niḳāb olmuş gelür
2. çihre-i āteş-feşānı tāb şalmış her yaña
bakamaz kimse yüzine pür-'itāb olmuş gelür
3. şağa şola ğamzeler tıĝın ḥavāle eylemiş
ḳahramānī baḳışı-y-la pür-türāb olmuş gelür
4. ḥüsn élin yağmalamış ḳul eylemiş meh-veşleri
kevkēb ile pādişāh-ı kām-yāb olmuş gelür
5. hey ne 'āşıḳlar helāk étmiş **nehārī** ol şanem
ḥāzır ol kim saña daḥı pür-şitāb olmuş gelür

388.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. āteşin tās ursañ ey şeh başuma efser yéter
za'ferānī şerḫalar çekseñ ḳabā-yı zer yéter
2. sen sarāy-ı zer-nigār içre döşen zerrin bisāt
küşe-i külḥanda baña odlu ḥākister yéter
3. géy yaraşur saña altunlu münāḳḳaş cāmeler
bu ten-i zerdüme naḳş-ı büriyā ziver yéter
4. bilmezem lāf u güzāf[1] şāh-ı tecrīdem bugün
faḳr u iflās u belā vü ğam baña ziver yéter
5. ḥusrevüñ añma **nehārī** genc-i bād-āverdini
kim dil-i pür-āteşi dervīşe genc-i zer yéter

389.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. tā ruḥuñ naḳşında gördüm şun'-ı bārīden eşer
ḳalmadı bende vücūd-ı i'tibārīden eşer
2. ıztırarı cezbe şalmışdur çeker her yaña 'ışḳ
şanmañuz var bizde na'l-i ihtiyārīden eşer

387. R. 1969: 84b.

Nehārī.

388. R. 1969: 84b.

Velehū.

389. R. 1969: 85a.

3. āh édicek devr-i hüsnüñde yaşum bārān olur
eksük olmaz dōstum ebr-i bahārīden eṣer
4. ‘ışk şehrinde kerāmet ehli var mı dēr iseñ
gel göresin bursada mīr-i buḥārīden eṣer
5. her kemāl ehli ḳomıŝdur dünyede bir yādigār
ŝi’r-i ŝevḳ-engīz [ki] yétmez mi **nehārī**den eṣer

390.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zülfine dār olmağa ŝanmañ ki dil-dārum ḳomaz
ṭālī’-i ser-geşte vü baḥt-ı siyeh-kārum ḳomaz
2. ŝarmaŝur ḥār-ı melāmet her yaña ey ḡonca-leb
gül gibi çāk étmeyince cāme-i ‘ārum ḳomaz
3. cāna daḥı söylemezdüm leblerüñ rāzın velī
söyledür ṭūṭı gibi ṭab’-ı ŝeker-bārum ḳomaz
4. pāye-i a’lā baña dil-dārumuñ pā-būsıdur
érmege ol pāye-i a’lāya aḡyārum ḳomaz
5. ŝalduḡınca tāb-ı istiḡnāsın ol ḥürŝid-i ḥüsn
ey **nehārī** ḳaṭre-i şeb-nem gibi varum ḳomaz

391.

Mef’ülü fā’ilātü mefā’ilü fā’ilün
Muzārī - - + / - - + + / + - - + / - + -

1. gülşende bezm ḳurdu semenler ṭaraf ṭaraf
şalındı geldi sīmīn-bedenler ṭaraf ṭaraf
2. bu bezm ber-neŝāṭ [u] ŝafā yine mest olup
eyler terāne murḡ-ı çemenler ṭaraf ṭaraf
3. bāḡ-ı cihānda bir güle ŝundum ḳazā ile
zaḥm urdu cism ü cāna dikenler ṭaraf ṭaraf
4. rāz-ı lebüñi şormağa ebkār-ı ḡoncadan
cān étdu bāḡa beste-dehenler ṭaraf ṭaraf
5. gül-zāra gel **nehārī** vü murḡ-ı bahārdan
ḡüŝ ét beyān-ı ‘ıŝḳa sūḥanlar ṭaraf ṭaraf

390. R. 1969: 85a.

Nehārī.

391. R. 1969: 85a.

Nehārī.

392.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ğamzeñ dile tığ ursa ciger qanı qaçılsa
süsenlere qarşu gül-i aħmerler açılsa
2. bir şāh-süvār olsa ki öldürse raķibi
ħaydar gibi meydān-ı şecā'atde sečilse
3. bu ser bize bir kūh-ı belā oldu bu yolda
kať olsa hemān menzil-i maķşūda gečilse
4. dil devr-i ruħuñda leb-i cān-baħşuñu ister
cennetde n'ola bāde-i kevserler içilse
5. çün cān vére kūyuñda **nehārī** kefen ét kim
cennetde şehīde yaraşur ħulle biçilse

393.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bu benüm sevdā-yı göñlüm zülf-i 'anber-sādatur
cān-ı ser-mestüm şarāb-ı la'l-i rüħ-efzādatur
2. bülbülüñ maķşūd[1] gül pervānenüñ maťlüb[1] şem'
'aşıkuñ göñli velī ħüsn-i cihān-ārādatur
3. kūşe-i ebrüñ ile ğamzeñ ne remz eyler 'aceb
kim ser-ā-ser ħalk-ı 'ālem fitne vü ğavğādatur
4. sākī-i bezm-i ezel bir bāde şunmuş 'āleme
tā ebed ser-mest éden bu 'ālemi ol bādedür
5. dil-berüñ leylī qaçı sevdāsınuñ mecnūnıdur
şanma ey ğāfil **nehārī**yi 'abeş sevdādatur

394.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey melek sīmurğ-ı mihrüñ kim felekdür qať aña
göñlümüñ şeh-bāz[1] ħōş şayd eylemiş inşāf aña
2. mübtelā-yı hecre kāni'dür ħayāl-i vaşluña
n'eylesün düzaħdadur cennet gelür a'raf aña

392. R. 1969: 85b.

Nehārī.

393. R. 1969: 85b.

Nehārī.

394. R. 1969: 85b

[Nehārī]

3. dürr-i vaşluñ kıymetin gevher-şinās-ı 'ışka şor
yoħsa her allābı şanma kim ola şarrāf aña
4. her ki meydān-ı vefāda olmadı ser-bāz-ı 'ışk
pehlevān-ı 'ālem olursa yaraşmaz lāf aña
5. ey **nehārī** bir perī pervāz urur çeşmümde kim
cılve-i nāz eylese hayrān alur eṫrāf aña

395.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī---+ / -+---+ / +---+ / -+--

1. şabr étsem belāya vü étsem şikāyeti
mecnün éderdi 'ālemi derdüm hikāyeti
2. sen şeh yüzinde mihr-i dil eglenür velī
cellād-ı gānzeñ étmedi bir dem himāyeti
3. başum giderse 'ışk yolında ayurmazam
boynum belā yūkinden emīn ola gāyeti
4. aşhāb-ı mülk-i 'ışka niyāz ét ki zāhidā
uğrar belāya şubhdan ehl-i velāyeti
5. gönli hayāl-i yār ile şimdi **nehārīnün**
érişdi bir şafāya ki yoğdur nihāyeti

396.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + --- / - + --- / - + --- / - + -

1. vaṫtidür sāzendeler gülşende çalsun sāzlar
perde-i eflāke ıksun nağme-i āvāzeler
2. perde-dār olsun maṫām-ı 'işrete o târ-ı çeng
alb-i 'uşşākı gözetsün eylesün şeh-nāzlar
3. şīşeler şāfī şarābuñ rengini faş eylesün
cāmlar sāṫī lebinden vérsün alsun rāzlar
4. muṫribūñ seyr eylesün barmaqları o tārda
'ışk ile şevk iplerinde oynasun cān-bāzlar
5. ey **nehārī** şöhet-i meclisde zīr ü bem gibi
sāz-kār olsun muḫālif olmasun dem-sāzlar

395. R. 1969: 86a.

Nehārī.

396. R. 1969: 86a.

Velehū.

397.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī---+ / -+--+ / +--+ / -+-

1. şorma nedür miyān u dehānuñla hālümüz
çün yoq netice hıçe gezer kıl ü kālümüz
2. zülfüñ hevāsı başda iken çıkağeldi haṭ
kıldı daḥı müşevveş ü āşüfte hālümüz
3. bār-ı girān iken bize bu kılca cānumuz
tağlarca ğam yükine ola mı mecālümüz
4. mektebde tıfl iken daḥı haṭṭuñ hevāsına
göz qarasin ezüp qaralarduq mişālümüz
5. bizde kemāl mihr ü vefādur **nehāriyā**
naqş u zevāle ırmeye hergiz kemālümüz

398.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec +---/ +--- / +---

1. demi hōş gör ki dehrüñ lu'beti var
bu deyrüñ dürlü dürlü şüreti var
2. felek ṭanbūr-veş burdı kulağum
yiñe beñzer benümle şöḥbeti var
3. revān olup yėtiş ol serve ey dil
ki 'ömr-i nāzeninüñ sür'ati var
4. saçuñ küfrin cemālün muşhafında
gider bi'llāh kim dīn ğayreti var
5. yėtişdi birlige dil-berle **sūzī**
ḥarīm-i vaşl içinde vaḥdeti var

399.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. ırdi peykānlu oqı yaz bu demi hāme ile
yārdan geldi kebüter dürili nāme ile
2. 'āşık ey şüfī-i pejmürde kefensüz yaraşur
delinüñ ne arışı arğacı var cāme ile

397. R. 1969: 86a.

Velehü.

398. R. 1969: 86b.

Min kelām-ı Sūzī.

399. R. 1969: 86b.

Velehü eyzan.

3. kanı mecnûn ki şoram mes'ele-i 'ışkı kim
'âşıkun müşkili hall olmadı 'allâme ile
4. çihre-i zerdüme şüret-durur eşküm rakamı
nâme 'unvânlu olur şüret-i ser-nâme ile
5. **süziyâ** âteş ile penbe eger cem' olsa
şerh éderdüm yüregüm göynüğünü hâme ile

400.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dil-rübâlar çok velî ben mübtelâ oldum saña
cümleden bî-gâne düşdüm âşinâ oldum saña
2. ben hümâ-sâyeñde buldum bunca 'izz ü rif'ati
reşk-i şâham dil-berâ tâ kim gedâ oldum saña
3. ben kaçan luţfuñ recâ étdüm ki qahruñ görmedüm
sen kaçan kılduñ cefâ ben bî-vefâ oldum saña
4. 'ışkdan rûz-ı ezelde buldı her 'âşık naşîb
sevdi mecnûn leyliyi ben mübtelâ oldum saña
5. hâr-ı hicrânda revâ mı kim qalam **süzî** gibi
ben ki ey gül bülbül-i destân-serâ oldum saña

401.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. bi'llâh ey şüfî gider zıkr-i memâti bu géce
ki bize şundı nigâr âb-ı hayâti bu géce
2. kim alur ağızına şerbet déyü cüllâb-ı teri
kim şorar tatlu déyü qand-ı nebâti bu géce
3. selsebîl-i mey-i câm ile müselsel yaraşur
ki sebîl eyledi hıızr âb-ı hayâti bu géce
4. qarañu olmuş idi bir niçe gün baña cihân
ol kamer geldi götürdi zulumâti bu géce
5. tevbe yoğsulluğa **süzî** ki gani étdi seni
sâki-i ehl-i şafânuñ hasenâti bu géce

400. R. 1969: 86b.

Velehü.

401. R. 1969: 87a.

Velehü eyzan.

402.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. gül yüzüñ kim bâğ-ı hüsnüñ lâle-i nu'mānidur
rengini gül-güne şanmañ kim cigerler çanıdur
2. fitne-i zülf-i siyāhından kayırmazdum velī
dürlü dürlü āl éden cāna leb-i mercānidur
3. dil dağı mecnūn olur yād eylesem ferhādı ben
arturan ehl-i kemāli ğayret-i aqrānidur
4. zāhid ile ülfeti yok lâ-übālī 'āşıkuñ
şoĥbet-i ağyār haqqā 'ārifüñ zindānidur
5. bir müzeyyen bâğa şoĥbet görüp şandum ki bu
ehl-i diller meclisinde **süzīnūñ** dīvānidur

403.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + - -

1. medĥ oğur nağme-i dāvūd ile dil-dāra çopuz
şerĥ éder 'ışk-ı zebūrın yine ol yār[a] çopuz
2. kulağın burdı cefāsına seni deldi firāk
n'ola gögsin döğüp āh eylese bī-çāre çopuz
3. çün beķā ĥil'atini görmedi bir kāmete rāst
iĥtiyār étdi fenā şālını ğam-ĥvāra çopuz
4. çünki 'ışk ehline bir dōst [u] bir pōst yéter
bir deriye şarı lup gelse n'ola yāra çopuz
5. n'ola bezm ehli semā' ile şafā eylese kim
süzīnūñ şī'rin oğur şevķ ile dil-dāra çopuz

404.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ka'be-i küyuñ şafāsın merdüm-i maĥrem bilür
bâğ-ı cennet kadrini ancağ yine ādem bilür
2. leblerüñ çanum dökerse cān bağışlar ğam degül
şīve-i iĥyāyı lâ-büd 'īsī-yi meryem bilür

402. R. 1969: 87a.

Velehū.

403. R. 1969: 87b.

Velehū.

404. R. 1969: 87b.

Süzī fermāyed.

3. la'l-i nābuñ şevkine çün kāse-i ser oldı cām
ser-güzeşt-i ser budur bu sırr[ı] her maḥrem bilür
4. 'aql u dil raḥtın tağıt cāyız görürse mey-fürüş
terk-i tecrīdün ṭarīḳ-i ḥazret-i ādem bilür
5. kışsa-i mecnūnı ey leylī semā' ét **sūzī**den
kim yine derd ehlinün ḥālin dil-i pür-ğam bilür

405.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. serv-ḳaddün dikmesidür şāḥ-ı gül gül-zārda
eşkümun perverdesidür lāleler kuh-sārda
2. vaşl-ı dil-berdür hemīn dūnyā metā'ından ğaraż
yoḥsa 'ışḳ ehli ne aldı şatdı bu bāzārda
3. ya göñül sīnemde mihrün gizledi ağıyardan
ya örümcek perde çekdi aḥmed üzre ğārda
4. çin ü māçine giden geldi yine şağ u esen
şol benüm şūrīde göñlüm ḳaldı zülf-i yārda
5. **sūzī**nün ma'nāda rüşendür güneşden her sözi
şuretā kem-ter imiş kim zerreden miḳdārda

406.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dün şurāḥī sāḳīye ḥālin firāvān ağıladı
bī-vefā dehrün meger ḥālin görüp ḳan ağıladı
2. şu degül her serv-i dil-cūyuñ kenārında aḳan
bir yūzi gül ḥasretinden bāğ u bōstan ağıladı
3. göñlümi bir bende çekmişdür zenaḥ-dānında dōst
kim baña raḥm étđi cümle ehl-i zindān ağıladı
4. ğuşşadur dehrün sürürı gel görünme aña kim
bu çemende bir gülen şoñra hezārān ağıladı
5. bezm içinde sen tecellī āfitābın görmeyüp
şubḥa dek **sūzī** aña şem'-i şebistān ağıladı

405. R. 1969: 87b.

Velehū.

406. R. 1969: 88a.

Sūzī fermāyed.

407.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. tã ki ey serv-i revãn sen cilve-i nãz eyledüñ
çihre-i ehl-i niyãzı hãke dem-sãz eyledüñ
2. n'olduñ ey dil murğı kim şınmuş per ü bãlüñ senüñ
bunca yıl sen hõd hümã evcinde pervãz eyledüñ
3. diñmesün feryãduñ ey ferhãd-ı bĩ-dil tã ebed
kim ezelden bu nevãya sen ser-ãğãz eyledüñ
4. ey şaçı leylĩ ne yüzden şĩve gösterdüñ yine
kim hezãrãn 'ãkil[i] mecnũna dem-sãz eyledüñ
5. hũsn ile ey şem'-i ruħ sen tã ki bulduñ imtiyãz
sũzĩyi pervãne-veş yanmaqla mümtãz eyledüñ

408.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzãrĩ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. derd ehli gitdi qalmanı bir ğam-güsãrumuz
geçsün fiğãn u nãleyle rüzigãrumuz
2. ferhãd gibi 'ãşıkã bir hem-meclis yok
tağlara düşmesün mi dil-i bĩ-ķarãrumuz
3. hãk olduķ ey şabã izi tozın getürmedüñ
bãrĩ diyãr-ı yãre erişdür ğubãrumuz
4. bir ğayrı şeyh özge maķãmãt bilmezüz
bir 'ışk eri vü pĩr-i muğãn ihtiyãrumuz
5. ol **sũzĩ**yüz ki ğayrı hünlerden dem urmazuz
'uşşãķ içinde sũz iledür iftiħãrumuz

409.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ben ki sen servüñ ğamından hurrem ü şãd olmuşam
senden artuķ şãha ķul olmaķdan ãzãd olmuşam
2. nãhun-ı ğam tĩşe vü göñlüm benüm kũh-ı belã
la'l-i şĩrĩnũñden ayru gör ne ferhãd olmuşam

407. R. 1969: 88a.

Sũzĩ.

408. R. 1969: 88a.

Velehũ.

409. R. 1969: 88b.

Sũzĩ.

3. hār-1 ğamla gül gibi gönlüm hezārān yāredür
gerçi düşmen raĝmına ben şüretā şād olmuşam
4. saçlaruñ sevdāsı ile eyledüm şāma heves
ruhlaruñ şevki ile müştāk-1 baĝdād olmuşam
5. şem'-i hüsnuñden beni men' étme ey meh-pāre kim
sūziyem pervāne-veş yanmaĝa mu'tād olmuşam

410.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +---- / +---- / +---- / +----

1. ruhuñ devrinde ol la'l-i dür-efşān şöhetü hōşdur
şarāb-1 ergüvān ile gülistān şöhetü hōşdur
2. semā'-1 hālet isterseñ var ol der-gāha yüz sür kim
naşihat diñle gel pīr-i sühan-dān şöhetü hōşdur
3. hayālün hayme kurmuşdur göñülde gel qarār ét kim
bilürsin lāle vaĝtinde beyābān şöhetü hōşdur
4. kayırmaz hāli olmazsa raķībün bezm-i hüsnuñden
fürüg-1 āteş ü reng-i zemistān şöhetü hōşdur
5. semen-simā güzellerde seni özler hemīn sūzī
perī çoĝdur velī mūra süleymān şöhetü hōşdur

411.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. nev-bahār oldu yine biñ tāze hayretdür baña
lāleler gül fürkatinde dāĝ-1 miñnetdür baña
2. geldi her cān gül gibi taĝlandı baĝrum lāle-veş
élde bayrām u düĝün evde muşibetdür baña
3. hecr içinde bir 'aceb hāle yétişdüm şimdi kim
her biliş bī-gāne oldu özge ĝurbetdür baña
4. el vérürse tālī'üm kim hāk-i pāy-1 yār olam
pāye-i çarĝ üzre her gün 'izz ü rif' atdür baña
5. çün saña bir lāle-ruĝ dil-dārdandur yādigār
sūziyā her dāĝ-1 dil pür-şem'-i devletdür baña

410. R. 1969: 88b.

Sūzī.

411. R. 1969: 88b.

Velehū.

412.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - -

1. tā ezel boynumdudur fermān-ı 'ışk
böyle bağlandı ezel fermān-ı 'ışk
2. hem-ser olmaz her deniye 'ār éder
sidreden 'ālīdür el-ḥaḳ şān-ı 'ışk
3. ne yüce der-gāh-ı istiğnāsı var
bir görür dervişleri sulṭān-ı 'ışk
4. güllerle top u kılıç çevgānıdır
bü'l-'aceb meydān imiş meydān-ı 'ışk
5. gitdi mecnūn degdi nevbet sūzīye
bir nefes ḥālī ḳomaz devrān-ı 'ışk

413.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. cism-i zerdūmi gören zerrīn ḳabā géymiş şanur
pādişehler ḫil'atini bir gedā géymiş şanur
2. cennet-i ruḥ-sār içinde mār-ı zūlfini gören
ḳaşd-ı genc-i ḫüsne bir şeb-rev ḳara géymiş şanur
3. māh-ı tābānı şafaḳ altında gördükçe gönül
ḳırmızı takyāsını nūr-ı ḫudā géymiş şanur
4. yine dāğ ile görüp bu sīne-i 'uşşāḳını
tekye-i ḡamda ḳalenderler 'abā géymiş şanur
5. za'f-ı cānumdan faḳīrī naḳş-ı pehlümü gören
künc-i ḡamda bir mücerred būriyā géymiş şanur

414.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. yan başup tīḡuña 'uşşāḳın girersün ḳanına
iki yüzlülük düşer toḡrusı anuñ şānına
2. tīḡ-ı ḫün-ālūduñ ḫavfından ey ḡonca-dehen
ḫārlardan şāḫ-ı gül ḫançer ṭaḳınmış cānına

412. R. 1969: 89a.

Sūzī.

413. R. 1969: 89a.

414. R. 1969: 89a.

Velehū.

1a şānına: şāḫına R.1969. Kafiye uygunluğu açısından deḡiştirilmiştir.

3. t̄ir-i h̄ün-r̄izini ḥabs eyle zaḥm-ı s̄inede
ben boyun(?) ey dil nigāruñ ḥançer-i bürrānına
4. z̄ulm ile b̄i-dillerüñ ḳanın sürermiş yüzine
nice ḳanlı démesünler t̄iğ-ı h̄ün-efşānına
5. ḳılıç ile aldı dil mülkini t̄iğ-ı ğamzesi
ey **faḳīrī** şoñra tevfiż étدی ğam sulṭānına

415.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ka'be-i kūyuñda cān vérmek şafādur sevdüğüm
'īd-i vaşluñdan ğaraż bir merḥabādur sevdüğüm
2. gözlerümden ğāfil olma seyl-i eşkümden şaḳın
bilürem 'ilme'l-yaḳīn 'ayn-ı belādur sevdüğüm
3. başdan ayağa cefā döken gibi her-cāyidür
āh kim dünyā gibi bir b̄i-vefādur sevdüğüm
4. gün gibi rüşen degül midür ne lāzımdur delīl
pertev-i āyīne-i nūr-ı ḥudādur sevdüğüm
5. olma b̄i-ğāne teraḥḥum ḳıl **faḳīrī** bendeñe
kim ezelden 'işkuñ ile āşinādur sevdüğüm

416.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bezm-i meyde ne revādur bu ki sen s̄im-berüñ
geh ḳadeḥ la'lüñ öpe geh ḳuca bēlüñ kemerüñ
2. dün gece gün yüzüñi görelı ey bedr-i tamām
çarḫı batdı güneşüñ yılduzı düşdi ḳamerüñ
3. baḥr içinde işidüp vaşf-ı leb [ü] dendānuñ
la'l ḳana boyanup bağrı delindi güherüñ
4. düşdi dilden dile la'l-i lebüñe öyküneli
elüme girse idi başın ezerdüm şekerüñ
5. 'aynına kuḥl-i şıfāḥān[ı] **faḳīrī** almaz
ayağuñ toprağı ḥaḳḳı var iken ḥāk-i derüñ

415. R. 1969: 89b.

Faḳīrī fermāyed.

ğāfil: ğarīb R. 1969. Anlam ve vezin gereği değiştirilmiştir.

416. R. 1969: 89b.

Velehü.

417.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. sensüz ey rûḥ-ı revān sīnede cān eglenmez
bir yaña olsa eger iki cihān eglenmez
2. ḳafes-i tende fiḡān étse n'ola bülbül-i dil
sensüzün ey yüzi gül ḡonca-dehān eglenmez
3. ḥasret-i ḳāmet ü ebrūñla ḳan aḡlayuban
dem olur göz yaşı demidür bir ān eglenmez
4. ḳāmet-i serv-i ser-efrāzuña dīvāne olup
kendüden gidüp aḳar āb-ı revān eglenmez
5. eglenür her kişi bir lu'b ile dünyāda velī
ey **faḳīrī** dil-i āvāre hemān eglenmez

418.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. dil 'andelībi āyet-i ḥüsnüñ revān oḳur
bir ṭıfl-ı rümīdür şanasın *gülistān* oḳur
2. efkār-ı ḥadd ü ḥaṭṭuñla rüz u şeb göñül
ḡam mektebinde *süre-i nūr u duḡān* oḳur
3. dil sen perīyi da'vet éder gibi ey melek
ḥaṭ-ı lebüñi nüşā-i ta'vīd-i cān oḳur
4. vaşlına érmeden ruḥ-ı devrinde ey dirīḡ
hecr āyetini ol ḥaṭ-ı 'anber-feşān oḳur
5. bir ṭūṭīdür ki bezme şekerler nişār éder
şī'r-i **faḳīrī**yi ḳaçan ol dil-sitān oḳur

419.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ḥālet-i 'ışḳı añup nāle vü efgānum ile
aḡladum şubḡa deḡin dīde-i giryānum ile
2. germ olup yandugum-içün ruḥ-ı şevḳi-y-le anuñ
şem' dutuşdı ḡéce sīne-i süzānum ile

417. R. 1969: 89b.

Faḳīrī.

418. R. 1969: 90a.

Faḳīrī fermāyed.

419. R. 1969: 90a.

Velehü.

3. devlet el vérmedi hayfâ ki bugün bayrâmda
merhabâ édemedüm 'adl ıssı sultânım ile
4. bāğ-ı gamda ne revâdur ki kıla bülbül-i dil
hârlar gül gibi seyr eyleye cânânım ile
5. mâ-cerâ-yı gam-ı hecrini o meh çihremüzüñ
ey **faķirî** yüzüm üzre yazuban kıanım ile

420.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. leblerüñ üzre geh hatıtuñ süre-i kevşer yazar
hâl-i müşkîñüñ o hatı-ı nokta-i 'anber yazar
2. kıl kâlemlerle beyâz-ı hüsnüñi zeyn eylemiş
kâtib-i zülfüñ cefâ mecmû'asın beñzer yazar
3. mâ-cerâ-yı eşk-i çeşümü saña 'arz étmege
merdüm-i dîdem dem-â-dem surh ile defter yazar
4. dem-be-dem sen lâle-ruh vaşfında ey sîmîn-beden
kâtib-i eşküm benüm surh ile levh-i zer yazar
5. âferîn tab'-ı **faķirî**ye ki vaşf-ı hüsnüñi
ey yüzi gül levh-i câna şu gibi ezber yazar

421.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. âh kim étدی felek bir mâha ser-gerdân beni
gör nenüñ gibi güne şaklar imiş devrân beni
2. kabrüm üzre haşır olunca ra'd kılsun nâleler
şakların çözsün bulutlar ağlasun bārân beni
3. şunca demdür beslerem kendü ciger-küşem gibi
şimdi gör kıan ağladur bu çeşm-i hün-efşân beni
4. 'âşık-ı dil-hasteyem kıldum şeb-i miñnetde âh
dirliğümde ağlasun koñ dîde-i giryân beni
5. tevbe étdüüm içmeyem şol kıan olacağı velî
ey **faķirî** korķaram bir gün dutar ol kıan beni

420. R. 1969: 90a.

Velehü.

421. R. 1969: 90b.

Faķirî fermâyed.

422.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. vaşf-ı leb-i şir̄inüñe kim başlaruz biz
ferhād ile ol fende sebağdaşlaruz biz
2. men' eyleme ey kaşları yā t̄irüñi dilden
kim kan yalaşup s̄inde qarındaşlaruz biz
3. şular süpürür eşk ü müjeyle gece gündüz
küyuñı şehā bir nice ferrāşlaruz biz
4. cānlar vérürüz cür'a-i cām-ı leb-i yāra
şol rind ü ħarābātī vü qallāşlaruz biz
5. çeşm-i siyehüñ vaşfın édüp dédi **faķirī**
ol gözleri bādāma şeker-pāşlaruz biz

423.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + --

1. ğamzeñüñ t̄ıġı geçüpdür ğam ile cānumuza
luḡ ét ey kaşları yā girme bizüm kanumuza
2. ħār-ı ğamdan ola kim kırtara bülbüllerini
varalum yalvaralum ol gül-i ħandānumuza

424.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

Muzārī -- + / - + -- + / + -- + / - + --

1. şahrāda kaçdı benden ol āhū çayır çayır
yaķsa 'aceb mi taġları āhum bayır bayır
2. ol yüzi āfitābı görem gibi bu seher
nūr āyetin düşümde okurdum şayır şayır
3. cānum démiş raķīb o nigāra meded meded
cānın teninden anuñ ilāhī ayır ayır

422. R. 1969: 90b.

Velehū.

423. R. 1969: 90b.

Velehū.

[Faķirī]

M. Fatih Köksal, Edirneli Nazmī *Mecma'u'n-Nezā'ir* (İnceleme-Tenkitli Metin) T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü No. 3377, Kültür Eserleri No. 517, 2961 s. Adı geçen eser göre bu şiir Faķirī'ye aittir.

424. R. 1969: 91a; *Zātī: Dīvān*: G. 215.

Çalışmanın 66. şiiri olarak da yer alan bu gazel R. 1969'a ikinci kez yazılmıştır.

Zātī fermāyed.

4a eyleseñ ne var: eylesen n'ola *Dīvān*.

4. d d m ki Şer raķıbi hel k eyleseñ ne var
bir p re  urdu [daħı] ayıtdı ĥayır ĥayır
5. dil baĥla bend-i zülfine y ruñ y ri y ri
bi'll hi **z t ** kayduñı  um  um  ayır  ayır

425.

F 'il t n f 'il t n f 'il t n f 'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1.  teŐ-i ĥasret benüm k r  td ğini c numa
yana yana derd ile 'arz eylesem c n numa
2. hem-dem m s yem-durur aĥŐ m olıcaĥ ol daħı
o umazsam m m ile ey m h gelmez yanuma
3. la'l ni emsem d d m i urdi t ĥ-ı  b-d r
ey gönül ben teşne nice ŐuŐadum g r  anuma
4. bu dil n bir yan[ı] biry n oldu bir yan[ı] keb b
'ıŐ odından yanayın saña gel e bir y numa
5. eşk-i  eŐminden ter eyler cismini yanam d y 
kim nazar eylelse **z t ** defter   d v numa

426.

F 'il t n f 'il t n f 'il t n f 'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. aramızda ger bizüm f rkat düŐerse y r ile
derd ile bir  h  dem y r y r felekler yarıla
2. b ni b m r eyledi bir laĥza s yleŐmez gelüp
 lmez isem s yleŐem ol gözleri b m r ile
3. germ olup baĥŐ  td ğini ol ruĥ-ı gül-n r ile
Şem' gibi dün gece muĥkem dutuŐdum n r ile
4.  lmes n bugün ben anı  ld rem yarın d miŐ
yarına  aldı işüm  h ol  y met y r ile
5. **z tiy ** ĥi   ld g me acımadum dünyede
hem-dem olsam bir nefes ger ol Şeker-g ft r ile

425. R. 1969: 91a; Z t : *D v n*: G. 1261.

Veleh .

426. R. 1969: 91a; Z t : *D v n*: G. 1296.

Veleh .

2b  lmez isem: saĥ olursam *D v n*.

3a  td ğini:  td ĥi' n *D v n*.

3b Şem' gibi dün gece muĥkem dutuŐdum: Şem'i gördüm od gibi  urdu  tuŐdı *D v n*.

427.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. yāri 'uryān ḥavzda görsem gözlerüm giryān olur
hāle kim māhı ihāṭa eyleye bārān olur
2. şöyle beñzer kim müşābihdür hümāyün-zülfüñe
sāyesini her kime şalsa hümā sultān olur
3. tīg-ı şeh āb-ı ḥayāt ile şuvarılmış meger
her kime bir kez içürse hıızr-veş pinhān olur
4. başdan aşdı yaşuma yüz vérdügümce āh kim
ğarğ éder bir gün beni arada 'aynum ḳan olur
5. **zātī**ye derd ile āh étdürme yoḥsa ey güneş
çarḫ tennürında şevr ile ḥamel biryān olur

428.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ḥaste-çeşmüñ baña meyl étmezse sağ olsun begüm
meyl éder zülf-i siyāhuñ yüzi ağ olsun begüm
2. ṭağa düşdüüm dāğ uraldan lāle gibi sīneme
'ārızuñ 'arz eyle baña dāğ üsti bāğ olsun begüm
3. gözlerüm nemdür benüm sen şāha ḳılmazsam nazār
ben o gözden el yudum benden ırağ olsun begüm
4. nūr-ı çeşmüm ağlamakdan n'ola terk étse beni
baña hem-demlik éden göz yaşı sağ olsun begüm
5. kūyuña uçmağ diler murğ-ı dil **zātī** müdām
isterem ḥaḳdan aña cennet durağ olsun begüm

427. R. 1969: 91b; *Zātī: Dīvān*: G. 161.

Zātī fermāyed.

3a şeh: şāh *Dīvān*.

428. R. 1969: 91b; *Zātī: Dīvān*: G. 932.

Velehū.

2a ṭağa: dāğa; sīneme: bağruma *Dīvān*.

2b 'ārızuñ 'arz eyle: sünbülün 'arz it *Dīvān*.

5b durağ: ṭurağ *Dīvān*.

429.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. meh degüldür görinen ey âfitâbum âsumân
şeb-külâhın tîr-i âh-ı 'âşıka dikdi nişân
2. tablalardur mihr ü meh altunlu fındıklar nücüm
tîr-i âh-ı 'âşıka ta'lîm-hâne âsumân
3. gömgök étdüñ kan bulaşmış rüy-ı zerdüm taş ile
anuñ içün dérler ey meh baña mîr-i 'âşıqân
4. küleğin gün yelkeni ebr âhumuñ düdı direk
baħr-ı 'ışkuñ içre şâhâ bir gemidür bu cihân
5. râh-ı kûy-ı yârı zeyn étdüm şirâr-ı âh ile
ol tarîķüñ 'aksidür **zâtî** felekde kehkeşân

430.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. bâğa gel tâvûsuñ ét cānâ nazâr cevlânına
döndi şol mir'âtı çok âyînci dükkânına
2. cām-ı gülden nice nüş étmiş şarâb-ı 'ışkı gör
bülbül-i mestüñ kulaķ tüt nâle vü efgânına
3. leşker-i tevbe 'aceb mi şinsa bu eyyâmıda
gül siper alup ele taşındı hançer yanına
4. ey perî-peyker melek-manzar yéyüp içmek gerek
âdemüñ aşlar yérer déyü zamâne kıanına
5. döndi büstânda gülistân ey gül-i bâğ-ı cemâl
tâze hüsniyyât ile bu **zâtî**nüñ dîvânına

429. R. 1969: 91b; *Zâtî: Dîvân: G. 1014.*

Velehü.

3a rüy: cism *Dîvân.*

3b meh: şeh *Dîvân.*

430. R. 1969: 92a; *Zâtî: Dîvân: G. 1271.*

Zâtî fermâyed.

1b şol: bir *Dîvân.*

3b taşındı: daķındı *Dîvân.*

5b bu: pür *Dîvân.*

431.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. āh kim şāhān-ı 'ışkuñ 'ahdinüñ bünyād[1] yoķ
defterinde bunlaruñ hergiz vefānuñ ad[1] yoķ
2. ıtatlı ıtatlı söyleşürler dāyimā aġyār ile
acı acı 'aşıķa diller vérürler dad[1] yoķ
3. hūblar cevr ü cefā 'ilminde kāmildür velī
bunlaruñ mihr ü vefā fenninde bir üstād[1] yoķ
4. 'ışķ ışın pervāneden öğren yūri ey 'andelīb
kül éder eczāsını 'ışķ āteşi feryād[1] yoķ
5. āhuma āhir harām oldı harīmi 'ālemüñ
ġāfil olma ķaşr-ı 'ömrüñ **zātīyā** bünyād[1] yoķ

432.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. bī-ķarār eylerdi her dem ġam beni cām olmasa
göñlüm ārām eylemezdi ger dil-ārām olmasa
2. ıtaġlara düşüp yürürdüm dāyimā mecnūn gibi
ol şaçı leylī eger bir dem baña rām olmasa
3. pādişāhum rūşen olmazdı sarāyı göñlümüñ
dāġ-ı mihrüm sīnede yér yér aña cām olmasa
4. puhteler meyden beni men' étmege gör zāhidi
istimā' étmek olurdu sözini hām olmasa
5. āl ile almaz idüñ göñlin **revānī** bendenüñ
ķāmetüñ cānā elif zülfüñ eger lām olmasa

431. R. 1969: 92a; Zātī: *Dīvān*: G. 648.

Velehū.

1a 'ışkuñ: hūsnüñ *Dīvān*.

5a āhuma: ādeme *Dīvān*.

432. R. 1969: 92a; Revānī: *Dīvān*: G. 321.

Revānī fermāyed.

2 Bu beyit *Dīvān*'da bulunmamaktadır.

433.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. tañ degüldür olmasa meclisde cānān her géce
ey göñül aḥşamlamaz kim māh-ı tābān her géce
2. nice gün ʔoğmaya çarḥuñ başına her şubḥ-dem
meh gibi dil-ber yatur ʔoynında 'uryān her géce
3. ḥasret-i zülf [ü] zenaḥ-dānuñla ey yūsuf-cemāl
çağrışup feryād éderler ehl-i zindān her géce
4. meclisünde şubḥ olunca yanuban yaqılmağa
mümdür ey māh-rū şem'-i şebistān her géce
5. ḥücreñ olmuşdur **revānī** dil-rübālar meskeni
eksük olmaz tekyedür elbetde mihmān her géce

434.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ʔaldı işden māh-ı rūze érelī peymāneler
şuyı şovulmuş degirmen gibidür mey-ḥāneler
2. güyiyā şerbet şarāb u mey-fürüş olmuş ḥakīm
ḥasteler maḥmūrlar dārü'ş-şifā mey-ḥāneler
3. cām-ı mey rüşen kıılır 'aşıqlaruñ göñlin müdām
şu'le-i ḥürşid ile rüşen olur vīrāneler
4. bir güneşle germ olup gögsüñi germe ey melek
doludur gün yüzlülerle bunda mekteb-ḥāneler
5. nāfe-i zülfin **revānī** ʔağıdup her dil-berüñ
'aşıka barmaq ḥisābın gösterürler şāneler

433. R. 1969: 92b; Revānī: *Dīvān*: G. 345.

Revānī fermāyed.

1b çün: kim *Dīvān*.

2a şubḥ-dem: şubḥ kim *Dīvān*.

5b tekyedür: tekyede *Dīvān*.

434. R. 1969: 92b; Revānī: *Dīvān*: G. 61.

Velehū.

1b şovulmuş: şoğulmuş *Dīvān*.

2 Bu beyit Revānī *Dīvān*: G. 62'ye aittir.

3b doludur: ʔoludur *Dīvān*.

ʔağıdup: ʔağıdur *Dīvān*.

435.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. gülin yağı belādur bŷyı kim gül götürür
haṭ[ı] reyḥāncı-durur deste-i sŷnbŷl götürür
2. od yanar lāle-ruḥuñ ŷevkı ile başında
şanma her dil-beri sen zīnet iün gül götürür
3. dil-beruñ ḥāli degŷldŷr lebi ŷzre mey iŷp
def'-i bŷy  tmege ağzında  aranfŷl götürür
4. ḥāme gibi nice  an ağlamayam ğayrılara
nāmeler yazmağa  oynunda teressŷl götürür
5. zāhidi gör ki **revānī**ye lebuñ ŷevkı ile
hem- adeḥ olmağ-ıün desti ile mŷl götürür

436.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zŷlfuñe tezyīn-iŷn miskīn g nŷller řānedŷr
her şarafdan ğamzeñ oğları aña dendānedŷr
2. cān[ı]  ıldum pīř-keş sen ḥusrev-i ḥŷbāna kim
luṭf  dŷp ma'zŷr tŷt geri ki dervīřānedŷr
3. miḥnet-i ya'ķŷb derdŷmden benŷm bir řemmedŷr
ķiřřa-i yŷsuf cemālŷñden řehā efsānedŷr
4. řubḥ olunca g celer ey şem'-i bezm-ārā saña
cān ile ḥıdmetler  tmekde g nŷl pervānedŷr
5. zāhidā n'eyler **revānī** cenneti dil-dārsuz
'āřıķa cānānesŷz firdevs miḥnet-ḥānedŷr

435. R. 1969: 92b; Revānī: *Dīvān*: G. 71.

Revānī.

1a gŷlin yağı belādur bŷyı kim gül götürŷr: lebi her meclise nāzŷklŷk ile mŷl götürŷr *Dīvān*.

3a dil-beruñ ḥāli degŷldŷr lebi ŷzre mey iŷp: leblerinde görinen ḥāl degŷldŷr mey iŷp *Dīvān*.

5a zāhidi gör ki **revānī**ye lebuñ ŷevkı ile: seni sevduği iŷn revānīye cefā *Dīvān*.

5b hem- adeḥ olmağ-ıün desti ile mŷl götürŷr: her ne cevri ki gŷl eyler anı bŷlbŷl götürŷr *Dīvān*.

436. R. 1969: 93a; Revānī: *Dīvān*: G. 57.

Velehŷ.

1a zŷlfuñe: zŷlfuñi *Dīvān*.

3b řehā: senŷñ *Dīvān*.

437.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

Hezec ---+ /+---+ /+---+ /+---

1. yanında kimün sencileyin bir şanemi var
kâfirdür eger zerrece gönlinde gamı var
2. ayağı tozu gözleredir kuhl-i cevâhir
ol serv-i revānuñ ne mübârek kademi var
3. ağzuma söger büsesin alsam kereminden
ol husrev-i şîrîn-dehenün hoş keremi var
4. görünmeyeli kâmet ü zülfüñle dehānuñ
'âşıqlaruñuñ hâlini şor kim elemi var
5. bir tâze güzel sevdi cihân içre **revānî**
kim serv boyı lâle ruḥı gonca femi var

438.

Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. baña çok hâletler érdi zâhidâ mey-hânedden
gitmezem bir dem sebû-veş küşe-i hum-hânedden
2. nice germ olmayam esrâr-ı leb-i mey-günüña
bezemde nâzüklük ile çekmişem peymânedden
3. dōstum çok başludur saña gelür yüz gösterür
zülfüne el kırmak ister gâfil olma şânedden
4. od yanar başında şem'ün hâlini şordum géce
şubḥ olunca yandı yakıldı ruḥ-ı cānânedden
5. dāyimâ gamdan **revānî** olmaḳ isterseñ ḥalâş
cām-ı mey tut gitme bir dem küşe-i mey-hânedden

437. R. 1969: 93a; Revānî: *Dîvân*: G. 63.

Revānî fermâyed.

1a yanında: yanınca *Dîvân*.

3 Bu beyit *Dîvân*'da bulunmamaktadır.

4 Bu beyit *Dîvân*'da bulunmamaktadır.

438. R. 1969: 93a.

Velehü.

İlk beyit (Revānî: *Dîvân*: G. 263/1.) dışında bu şiir Revānî *Dîvân*'ında bulunmamaktadır.

1a mey-hânedden: peymânedden *Dîvân*.

1b hum-hânedden: mey-hânedden *Dîvân*.

439.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. arturur zārın görüp dil haṭṭ-ı 'anber-bārını
haste şeb érişse lā-büd artururmuş zārını
2. 'ārızında halka halka zülf şanmañ görinen
dīdelerdür kim görüp hayrān kalur dīdārını
3. şaқınup hüsnnin yavuz gözden yine sihr eylemiş
aşdı sīmīn boynına dil-ber şacı tūmārını
4. sırr-ı cānı leblerüñ zikriyle göñlüm fāş éder
āşikār eyler belī mey kişinüñ esrārını
5. bencileyin sen dağı 'āşık olurduñ dōstum
oқusañ bir kez **revānī**nüñ eger eş'ārını

440.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + - -

1. māh-rūlarda séni medḥ éderem çün güzelüm
n'ola bir ayda tamām olur ise her ğazelüm
2. ḥvāba varsam haṭ-ı miskīn görürem seyrümde
korқaram bu қара düşden ki yaқındur ecelüm
3. gerçi yoқ saña bedel 'işve vü nāz eylemede
derd ü ğam çekmede olmaya benüm de bedelüm
4. baḥr-i eşkümde n'édem pençe-i mercān oldı
gözümüñ kanlu yaşın silmeden ey dōst elüm
5. yoқ-durur çünki şarılmağı **revānī** çāre
eñegin oḥşayalum bāri tudağın öpelüm

439. R. 1969: 93b.

Revānī fermāyed.

Bu gazel Revānī *Dīvān'*ında bulunmamaktadır.

440. R. 1969: 93b; Revānī: *Dīvān*: G. 238.

Velehū.

2b seyrümde: ḥaddüñde *Dīvān*.

2b bu: ol *Dīvān*.

4a oldı: olmuş *Dīvān*.

tudağın: dudağın; öpelüm: emelüm *Dīvān*.

441.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ol kamer-ruḥ-sār bir gün baña dil-dār olmadı
nice feryād étmeyem kim ṭālī'üm yār olmadı
2. bezm-i ğamda göz yaşından özge hem-dem bulmadum
āhdan ğayri baña kimse hevā-dār olmadı
3. gül gibi açılmadı ağlatmayınca bülbülin
yār ḳanum içmeyince lāle-ruḥ-sār olmadı
4. 'ālem içre yaptılar luṭf u mürüvvet ḳapusın
bu yıkılmış göñlüme bir kimse mi'mār olmadı
5. sen **revānī**den ṭavāf-ı küyuñı men' eyleme
ka'be ye vardıysa ol cānum güneh-kār olmadı

442.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. tāze ḥaṭ gelmiş n'édem la'l-i leb-i cānānuma
ḳandayısı bir belā eksük degüldür cānuma
2. dōstum sāyem-durur kim görmege ben ḥasteñi
şem' ile her dem gelür ğam gécesinde yanuma
3. bülbül-i şūrīdenüñ cāna bilürdüñ ḥālini
gül gibi dutsañ ḳulaḳ bir dem benüm efgānuma
4. ben ḥasedden ölürin ṭolu içüp öpüşse yār
dōstlar ol ğonca-leb göz göre girer ḳanuma
5. şöyle vaşf étdüm **revānī** dişleri vaşfını kim
āferīn oḳur gören bu nazm-ı dūr-efşānuma

441. R. 1969: 94a; Revānī: *Dīvān*: G. 449.

[Revānī]

4a ḳapusın: bābını *Dīvān*.

5a sen **revānī**den ṭavāf-ı küyuñı men' eyleme: men' iderlermiş **revānī**den ṭavāf-ı küyuñı *Dīvān*.

5b ol cānum: ḳiblem ol *Dīvān*.

442. R. 1969: 94a; Revānī: *Dīvān*: G. 341.

Velehū.

5a şöyle vaşf étdüm **revānī** dişleri vaşfını kim: baḥr-i nazmumdan **revānī** zāhir oldı çok güher *Dīvān*.

5b āferīn oḳur gören bu nazm-ı dūr-efşānuma: 'ālemüñ ğüşı şadefdür nazm-ı dūr-efşānuma *Dīvān*.

443.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. bir yılda gelür yār gider bir dem içinde
kor ben kılını hasret ü derd ü ğam içinde
2. ten şöyle za'if oldu ki mürüñ nefesinden
biñ kerre cihānı tolanur bir dem içinde
3. kändil-i cemālün gibi bir şem'-i cihān-tāb
yanmadı dağı bu harem-i 'ālem içinde
4. haqqā ki olupdur yeri dürr şadefün senün
dendānuñı tā göreli dürc-i fem içinde
5. gönlünde **kemālün** var imiş gevher-i 'ışkuñ
ne var idügin kim ne bilür ādem içinde

444.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + -

1. ğuşsa-i 'ışkuñla gönlüm kayğuludur dōstum
derd-i bī-dermān ile gönlüm tolıdur dōstum
2. nev-cüvānsın ihtirāz ét eşk-i çeşmümden benüm
nice merdümler ölüpdür kanlı şudur dōstum
3. zülf-i 'anber-bāruñı habs ét gel-e ğuşuñda kim
nāfe-i çini kılan āvāre budur dōstum
4. yaşumuñ sen serv ile gitdüğini görmiş bu dem
cān dağı gitmek diler bir dem duru dur dōstum
5. kanını tā kim **kemālün** yere dökdün bī-günāh
hançerün utandığından surh-rüdur dōstum

445.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + -

1. mestlükler baña la'lünden-durur mülden degül
bülbulün feryād[1] haddünden-durur gülden degül
2. cevşen[i] sinemden atdı çün gezer tırün senün
ben dedüm gitdün mi şāhā dedi gönülden degül

443. R. 1969: 94a.

Kemāl fermāyed.

444. R. 1969: 94b.

Kemāl fermāyed.

445. R. 1969: 94b.

Velehü.

3. bî-vefâ yâr-ı perî-veşsin degülsin âdemî
âdemüñ çün yüzi gülden saçı sünbüldeñ degül
4. zaḥm-ı tîḡuñdan ölenler şaḡınup tîḡuñ senüñ
dédi ben étdüm baña ol şūḡ-ı şengülden degül
5. her mecâzî dil-berüñ vaşf-ı ruḡın añma **kemâl**
ehl-i taḡḡıḡüñ sözi devr-i müselselden degül

446.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

Hezec ---+ / +---+ / +---+ / +---

1. sînemden alup zülfüñi göñlüme daḡarsın
ṡamudan efendi od alup ḡanda yaḡarsın
2. ey ṡıfl nedür ḡāk ile bâzîçe mi édersin
ki göñlüm evin ḡāḡ yapar u ḡāḡ yıḡarsın
3. kuḡl-i ḡademin iledmedi ḡışm ile dédi
n'eylersin alup anı gözüñe mi şoḡarsın
4. öyküñdi déyü ol şanemüñ aḡzına şarrāf
bî-çāre şurāḡiye nice ḡulp daḡarsın

447.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. ben du'ācuñ olur isem n'ola sen saḡ olasın
nice yüz biñ dil ile zıkr éde ḡabrüm çemeni
2. 'ışḡı ḡılıçdan iti boynumuz ince ḡıldan
bükilür ise kesilmeye maḡabbet reseni
3. çünki her seveni severler ü seven sevilür
ey 'atā cān ile sev dünyede seni seveni

448.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -+-- / -+-- / -+-- / -+-

1. bir naḡar ḡıl nāme-i ḡüsnine yāruñ ḡaşına
gör ne ḡōş ṡuḡrā-yı devletdür yazılmış başına
2. māñî-i çeşmüm yüzüñ mānendi şüret görmedi
veh ne dil-keş naḡş olur cān véreyin naḡḡaşına

446. R. 1969: 94b.

Kemāl fermāyed.

447. R. 1969: 95a.

['Atā]

448. R. 1969: 95a.

Velehü.

3. dil levendin öldürüp çekdi buçağın gamzesini
sīneme sançup dédi érişdi iki yaşına
4. zāhirine nāzır olma nālesin diñle neyūñ
'āşıkūñ derd-i derūnın diñle bakma taşına
5. çün 'aṭā cān vére hūsni ḥasretinde ta'nuñ(?)
dōstlar güller düzūñ kabrinde olan taşına

449.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. görmeyelden gün yüzüñ ey māh-ı tābānum benüm
şubḥa dek yılduz şayar bu çeşm-i giryānum benüm
2. gün gibi altun beneklü cāmeler géymiş nigār
seyr éder yılduzlar ile māh-ı tābānum benüm
3. allar géymiş kızıl güller taķınmış başına
ķankı gülşenden gelür serv-i hırāmānum benüm
4. ney gibi bağrum delüp iñletme her dem ey felek
çün bilürsin yérde qalmaz āh u efgānum benüm
5. ruḥları 'aksin temāşā eyledüm peymānede
şem'īyem meh-rūlar ile geçdi devrānum benüm

450.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. diñ şūfīye ki şavma'ayı şüret étmesün
meydān-ı 'ışka gelsün igen 'illet étmesün
2. cām-ı mey-i maḥabbeti vérsün tolu tolu
pīr-i muğāna diñ ki bize ḥürmet étmesün
3. yüz sürse izi tozına dünyāca ḥazz éder
ol pādişāha kişi nice ḥürmet étmesün
4. derd ü gam-ı nigār ile yetdi benüm baña
bi'llāhi diñ ṭabībe gelüp zaḥmet étmesün
5. vā'iz sözini diñler iseñ şem'iyā eger
'ālemde kimse kimse ile şoḥbet étmesün

449. R. 1969: 95a; Şem'î: *Dīvān*: G. 114.

Şem'î fermāyed.

2b cāmeler géymiş nigār: āsumāniler geyüp *Dīvān*.

450. R. 1969: 95a; Şem'î: *Dīvān*: G. 131.

Şem'î fermāyed.

5a diñler iseñ: gözler-iseñ *Dīvān*.

451.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. ne hūnīdür gözün sāķī ki bağrumdan kebāb ister
döküp nā-ħaķ yere ķanum ķabağum pür-şarāb ister
2. seni begler arasında anuñ'çün ihtiyār étdüm
ķul olmaz degme bir şāha gönül 'ālī-cenāb ister
3. güzellik āsumānında hilāl-eburū melekler çok
ayuñ on dördine beñzer gönül bir āfitāb ister
4. nice zühd ü nice taķvā ne dērsin bilmezem şūfī
bahār eyyāmı gül devri benüm gönüm şarāb ister
5. şarāb-ı la'l-i dil-berden içüp ķanmaķ diler gönüm
nice dīvānedür **şem'ī** görüñ [ki] āteşden āb ister

452.

Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün

Hezec +--- / +--- / +---

1. ķuçam dérdüm nigārı pīrehensüz
çürütdüm varumı ķaldum kefensüz
2. benüm rūḥ-ı revānum sīneye gel
bilürsin çünki cān olmaz bedensüz
3. ölürsem kimse étmez baña tīmār
ne dirlik pādişāhum baña sensüz
4. şalınmaz bu cihān bāğında hergiz
ne yār ağyārsuz ne gül dikensüz
5. eritdün cānuñı ḥasretle **şem'ī**
şararduñ zer gibi bir sīm-tensüz

451. R. 1969: 95b; Şem'ī: *Dīvān*: G. 42.

Şem'ī fermāyed.

1b ķabağum pür-şarāb: gözüm yaşın şarāb *Dīvān*.

3b hilāl-eburū melekler: melek-simā güzeller *Dīvān*.

5a gönüm: her dem *Dīvān*.

452. R. 1969: 95b; Şem'ī: *Dīvān*: G. 77.

Velehū.

5a eritdün cānuñı: şararduñ āteş-i *Dīvān*.

5b şararduñ: erirsin *Dīvān*.

453.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. 'ār édermiş beni öldürmege ol s̄im-tenüm
varayın yalvarayın boynuma taqup kefenüm
2. hulle-i cennet olursa çekeyin çāk édeyin
dem-i vuşlatda baña h̄âyil olur p̄irehenüm
3. tek beni zülf-i dil-āv̄izüñe ber-dār eyle
çekeyüm pādişehüm kendü elümle resenüm
4. duymaya girsem eger zerrece mūruñ gözine
ey süleymān-ı zamān öyle hayāl oldı tenüm
5. şem'iyem küşe-i mey-hāneyi vérmem felege
gülşen-i bāğ-ı cināndan baña yegdür vaţanum

454.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. diñlemezsın bir nefes ey yüzi gül-zārum benüm
arturursın dem-be-dem bülbül gibi zārum benüm
2. husrevā 'arz eylemezseñ la'l-i şeker-bāruñı
nuţka gelmez tūṭi-i taḅ'-ı şeker-bārum benüm
3. sāḳi-i 'ayş u tarab el çekdi ben dil-ḥasteden
ḳandasın hey gam diyen yār-ı vefā-dārum benüm
4. ağlayup göz yaşların döksem ta'accüb eylemeñ
bī-vefādur dōstlar dünyā gibi yārum benüm
5. s̄im-i eşküm şem'iyā harc eylemezdüm şu gibi
mey içüp maḥbūb sevmek olmasa kārüm benüm

453. R. 1969: 96a; Şem'î: *Dīvān*: G. 116.

Şem'î fermāyed.

3b çekeyüm. çekeyin *Dīvān*.

4a duymaya: tuymaya *Dīvān*.

4b öyle: şöyle *Dīvān*.

5a küşe-i mey-hāneyi vérmem felege: künc-i gamuñ virmezem ey meh *Dīvān*.

454. R. 1969: 96a; Şem'î: *Dīvān*: G. 119.

Velehü.

4a ağlayup göz yaşların döksem ta'accüb: lāle-veş bağrum yaqup ḳan ağlasam 'ayb eylemeñ *Dīvān*.

455.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. n'ola ger yoğ ise mescidde bizüm rağbetümüz
gele mey-hāneye zāhid göresin hürmetümüz
2. öykünelden leb-i cān-baḥşuña ey rūḥ-ı revān
geçdi cām-ı mey ile döne döne şohbetümüz
3. umaruz nūr-ı cemālūñ ile müşerref olavuz
ka'be-i kūyuñadur çünki bizüm niyyetümüz
4. mey gibi cūşa gelüp ney gibi efgān éderüz
n'édügin kimse bizüm bilmedi keyfiyyetümüz
5. hıdmetüñde yanalum āteş-i şevkuñla müdām
şem'iyā çünki bizüm yanmağ imiş hıdmetümüz

456.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +---- / +---- / +---- / +----

1. dilerse cānumı ğamzeñ n'ola 'ömrüm revān olsun
içerse leblerüñ kanum efendüm nūş-ı cān olsun
2. niçe başlar gidüp kanlar dökilür kimseler bilmez
tarīḫ-i 'ışḫdur bunda démezler kana kan olsun
3. perī-peyker melek-sīmā güzeller çok-durur ammā
görinmez çeşmüme sensüz gerek hūr-ı cinān olsun
4. yoluñda oğ gibi toğru degülsem ey kemān-ebrū
bükilsün derd ü miḥnetle elif-ḫaddüm kemān olsun
5. oñulmaz derdüñüñ dāğın yürü 'arz eyle dil-dāra
nice bir sinede şem'ī göynükler nihān olsun

455. R. 1969: 96a; Şem'î: *Dīvān*: G. 73.

Velehü.

456. R. 1969: 96b; Şem'î: *Dīvān*: G. 122.

Şem'î fermāyed.

1a dilerse: alursa *Dīvān*.

2a gidüp: gider; bilmez: şormaz *Dīvān*.

3b çeşmüme: gözüme *Dīvān*.

4b derd ü miḥnetle: dāl-ı zülfüñden *Dīvān*.

457.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. nev-bahār oldı gelün 'ayş édelüm güller ile
şalalum 'āleme āvāzeyi bülbüller ile
2. vérmeden bād-ı ecel 'ömr bahārını yéle
varalum 'ayş édelüm saçları sünbüller ile
3. görmek isterseñ eger mähü süreyyāya yakın
yār dülbendini gör aq karanfüller ile
4. söz deminde n'ola ger bülbül olursa cānān
toludur gonca gibi koyı teressüller ile
5. **şem'iyā** n'olsa gerek 'arşa-i meydānda bugün
koşalum tab'-ı semendin yine öñdüller ile

458.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey dil-i dīvāne kim eylerdi tedbīrūñ senūñ
zülf-i dil-ber olmasa boynuñda zencīrūñ senūñ
2. ol kadar yüz buldı senden kim dem-ā-dem dōstum
baş keser kanlar döker yanuñda şemşīrūñ senūñ
3. geldüginde sīneme bir lahza ārām eylemez
ey kemān-ebrū igen nāzūk gezer tīrūñ senūñ
4. dēdüm ey meh gün yüzüñ vaşfın oqurdum h^vābda
dēdi kim gāyet güzeldür hūsni ta'bīrūñ senūñ
5. üstüñe odlar yaqar bu āh-ı āteş-bārdan
şem'iyā ol āhdur od eyleyen yērūñ senūñ

457. R. 1969: 96b; Şem'î: *Dīvān*: G. 146.

Velehü.

2b 'ayş édelüm: gül direlüm *Dīvān*.

3b yakın: qarīn *Dīvān*.

4a söz deminde n'ola ger bülbül olursa cānān: n'ola mektüb-ı maḥabbetde olursa mählar *Dīvān*.

4b teressüller ile: ter sünbüller ile *Dīvān*.

5a 'arşa-i meydānda: 'arşa-i nazm içre *Dīvān*.

458. R. 1969: 96b; Şem'î: *Dīvān*: G. 102.

Velehü.

459.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. görinen eflāk şanma dūd-ı āhumdur benüm
küşte-i 'ışkam ben ol çetr-i siyāhumdur benüm
2. mülk-i hüsnün şāhıyam ey husrev-i şāhib-cemāl
āteş-i āhum 'alem eşküm sipāhumdur benüm
3. dāğlar kim urmuşam bu sīne-i sūzānuma
mihrüñe ey māh-rū şādık güvāhumdur benüm
4. kārban-ı cān u dil gitdükçe küyuñdan yaña
kūs-ı rihlet nāle vü feryād u āhumdur benüm
5. şem'iyem mihrüñle ey māh-ı cihān-ārā [se]nün
yanduran āfākı sūz-ı şubh-gāhumdur benüm

460.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + - -

1. naqd-i eşk ile göñül degmeye olma yoldaş
'ışk yolında saşın bir pula olur biñ baş
2. yoğ imiş miñnet ü gam leşkerinün pāyānı
şāh-ı 'ışk ile kişi nice çıkışın başa baş
3. tağlıur şabr metā'ı gelicek şehir-i ğama
satılır şehir-i mu'azzamda belī eyü kumāş
4. başumı alup ele dil-berümüñ yolında
er olan kişi gerekdür kim ola hāzır baş
5. şem'iyā ol şanemün gün yüzünüñ āyīnesi
tūr-ı müsā gibi par par yanar oldukça tırāş

459. R. 1969: 97a; Şem'î: *Dīvān*: G. 118.

Şem'î fermāyed.

1b küşte: pādışāh *Dīvān*.

2b mülk-i hüsnün şāhıyam ey husrev-i şāhib-cemāl: şāh-ı 'ışkam almağa mihr ü maḥabbet tahtını *Dīvān*.

460. R. 1969: 97a; Şem'î: *Dīvān*: G. 82.

Velehü.

5b tūr: nār *Dīvān*.

461.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. ne revādur bu eyā ḥüsn ilinüñ pādişehi
yağa cān mülkin oda zılm ile 'işkuñ sipehi
2. ḥasret-i şem'-i ruḥuñla senüñ ey zühre-cebīn
yağar āhum érişüp her géce kandīl-i mehi
3. ka'be vü mescid ü mihrāba gönül baş egmez
olalıdan berü kıblem éşigün secde-gehi
4. éşidüp āhumı ol kāmēt-i bālā şalınur
şalınur bād-ı şabādan nitekim serv-i sehī
5. serverā pādişeh-i mülk-i gamuñdur **şem'ī**
āhunuñ āteşidür başda zerrīn külehi

462.

Mef'ülü fā'ilātu mefā'ilü fā'ilün

Muzārī --- / --- / --- / ---

1. eşküme dökildi dāne gibi kıddüm oldı dām
şayd olduğıñ eşideli ey kebg-i [ḥōş]-ḥırām
2. her-cāyilikde gün gibi hiç yokdur eksüğüñ
māhiyyetün bilindi senüñ ey kamer tamām
3. kāfir rakībe cām-ı lebün eyleyüp ḥelāl
sākī revā mıdur édesin 'āşıkā ḥarām
4. yoluñda cān vérenlere ser-keşlik eyleyüp
her bir ḥasīse dehr-i denī gibi olma rām
5. lāyık degül ki **şem'ī** yana nār-ı hecr ile
sen gayrılarla şoḥbet ü 'ayş édesin müdām

461. R. 1969: 97a; Şem'ī: *Dīvān*: G. 179.

Velehū.

2a ruḥuñla: ruḥuñdan *Dīvān*.

462. R. 1969: 97b; Şem'ī: *Dīvān*: G. 121.

Şem'ī fermāyed.

5b şoḥbet ü 'ayş édesin: 'ayş idesin ey şanem *Dīvān*.

463.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. hüsni-hızruñ çeşme-i hayvânısın yūsufcuğum
la'l-i cān-baḥşuñla cānlar cānısın yūsufcuğum
2. ben senüñ ya'ķūbuñam hüzn ü belā vü derd ile
sen güzellik mülkinüñ sulṭānısın yūsufcuğum
3. māh-rūlar arasında gün gibi yek dānesin
şimdi şehriñ āfet-i devrānısın yūsufcuğum
4. mihr ü meh gökden sücūd eyler ayağüñ tozına
mışr-ı hüsniñ yūsuf-ı ken'ānısın yūsufcuğum
5. **şem'ī**-yi āşüfteden men' eylemezsin la'lüñi
hāşe-li'llāh sen mürüvvet kānısın yūsufcuğum

464.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. zāhid ki mu'tekif geçinür büriyā-y-ıla
gör eblehi ki cennet umar bu riyā-y-ıla
2. āvāre etdi kendü gibi kūy-ı yārda
başdan çıkardı yaşımı āhum hevā-y-ıla
3. kaldum ayakda baht-ı siyāhum gibi dirīğ
kim çıkdı başa ben çıkam ol bī-vefā-y-ıla
4. igende çok eser şavurur kūy-ı yārda
bir toz kopardı tañ midur āhum şabā-y-la
5. mahv oldu **şem'ī** gün yüzine karşı ol mehüñ
geçdi özinden āteş-i şevķ u şafā-y-ıla

463. R. 1969: 97b; Şem'ī: *Dīvān*: G. 120.

Velehü.

1a hüsni-hızruñ çeşme-i hayvânısın: 'ālemüñ hüsni ile sen cānānısın *Dīvān*.

2a hüzn ü belā vü derd ile: derd ü belā vü hüzn-ile *Dīvān*.

3a yek: bir *Dīvān*.

4a mihr ü meh gökden sücūd eyler: secde itse mihr ü meh n'ola *Dīvān*.

5a āşüfteden: bī-çāreden *Dīvān*.

464. R. 1969: 97b; Şem'ī: *Dīvān*: G. 166.

Velehü.

465.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī---+ / -+--+ / +---+ / -+-

1. her la'l ü dürr ki cem' éderem çeşm-i terdedür
nem var ise begüm kademüñde nazardadır
2. dédüm ki zülf ü kākülüñ edindi dil heves
dédi gör-e harīfi ki gönli nelerdedür
3. āhum duḡānı érmedigi'çün sarāyuña
ol resme muzṭarib ki ne gökde ne yérdedür
4. sīnemden alibile misin ġamzeñ oḡını
ey қаşları kemān ki bir ucı ciğerdedür
5. şehir içre nāzenīn **hevesī** çok-durur velī
gönlüm benim ol dil-ber-i nāzük-püserdedür

466.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel +++- / +++- / +++- / +++-

1. sīneme tīr-i müjeñ fitne vü āl ile geçer
şadra lāyık kişi kande ise kemāl ile geçer
2. kendüden gitse n'ola māh yüzüñi göricek
güneşi gör eşigüñden ne zevāl ile geçer
3. n'ola ḡālüm 'acebā kim o ṭabīb-i dil ü cān
görmedi 'aşıq-ı bed-ḡālī ne ḡāl ile geçer
4. ṭaḡıdup zülfini ġamz éder ala gözler ile
yine 'uşşāқа görüñ bendi ne āl ile geçer
5. **hevesī** ḡālīni hecrüñde ne bilür şanemā
ol ki küyuñda şeb ü rüz-ı vişāl ile geçer

467.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī---+ / -+--+ / +---+ / -+-

1. anuñ ki kuḡl-i dīdesi ol ḡāk-i der degül
ehl-i nazār katında ol ehl-i nazār degül
2. ḡāhī lebini vaşf éderem geh dehānını
bi'llāh sen dé қаңısı anuñ şeker degül

465. R. 1969: 98a.

Hevesī fermāyed.

466. R. 1969: 98a.

Velehū.

467. R. 1969: 98b.

Velehū.

3. ğamzeñ kuluña raħm yüzin[i] gösterür velī
kavli vü fi'li mestüñ igen mu'teber degül
4. beñzetme yāsemīne sen ol gül yañaqları
çün yāsemīn bu vech-ile rengīn ü ter degül
5. hūrī dédüğine **hevesī** saña ey perī
bilür bu luşf [u] ħüsni ki ħul [u] beşer degül

468.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī---+ / -+---+ / +---+ / -+--

1. ol deñlü dāğı urup-durur ol sīm-ten baña
ölsem yéterdi penbe-i dāğum kefen baña
2. tīr-i belāya kıldı raķībūñ beni nişān
cān u teninde bula n'edelüm éden baña
3. ferhād tağ ādemi vü mecnūn beyā[bā]n eri
ğamdan kaçan kenāra [ya] beñzer kaçan baña
4. cānā vefālu déyü seni sevdüm idi ben
şimden gérü inanmayam ey dōst ben baña
5. biñ acı sözine **hevesī** acımaz idüm
bir tatlu dil véreydi o şīrīn-suħan baña

469.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + --

1. ħaste dilden çü dirīğ eylemedüñ derd ü ğamuñ
müstedām ol güzelüm arta kemāl [ü] keremüñ
2. baña çün senden éren bār-ı sitemdür şanemā
cān vérince çekeyin ben daħı bār-ı sitemüñ
3. başı devletlüdür ol kim eşigin yaşdanuban
ola dünyāda ħulı sencileyin bir şanemüñ
4. kūyuñı mest géce ħvābda seyr eyler iken
teşne gördüm leb-i cāma lebin ey yār cemüñ
5. **hevesī**ye çü ğamuñ eyledüñ ey dōst naşīb
ħurrem olmasun eger dünyeye véirse ğamuñ

468. R. 1969: 98b.

Velehū.

469. R. 1969: 98b.

Velehū.

470.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. o perī yüzlü çün oldı bize hem-dem bu géce
bu demi hōş görelüm bu géce dem bu géce
2. kandesin nitesin ey mäh vefā böyle mi olur
hem geçen géce bize gelmeyesin hem bu géce
3. velī dün gitdi dirīgā ki yalıñuz qaldum
kimsene bilmez idi hālümü ölsem bu géce
4. dédüm emsem lebüñi haste-dile emsem idi
dédi em göstereyin ben saña epsem bu géce
5. **hevesī** rüz-ı vişāle çü bahār olmaz imiş
nice yılduz şaya bu dīde-i encüm bu géce

471.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. bir nefes çekmez idüm hecr elemini güzelüm
āh n'édem ki [elümde] degül ey meh ecelüm
2. zehr-i ğam derdine emdür dér iseñ cām-ı mey
sākiyā la'l-i lebüñ yādına şunğıl emelüm
3. dest-i ğamdan yaqamı dünyede kırtarmaz iseñ
benüm ey dōst o dünyāda etegüñde elüm
4. o perī 'ışık içinde beni dīvāne görüp
be delüm dése bulunmaya cihānda bedelüm
5. gül yüzi vaşfi-durur çünki nigāruñ **hevesī**
başlar üzre yér éderse n'ola her bir ğazelüm

472.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. dil ü cān ile biz ol ibn-i fülānuñ kılyuz
ol qaşı yā müjesi tīr [ü] sinānuñ kılyuz
2. n'ola kırbān olur-ısaq qaşı yāsına n'ola
ölürüz yolına ol şāh-ı cihānuñ kılyuz

470. R. 1969: 98b.

Velehū.

471. R. 1969: 99a.

Hevesī fermāyed.

Son beyitte geçen *vaşfi* kelimesine dayanarak müstensih başlığı *Vaşfi fermāyed* olarak atmıştır.

472. R. 1969: 99a.

Hevesī fermāyed.

3. ھاٲ-ı sebzi ne ƙadar yazsa ‘ıřƙ-nāmemüzi
ƙılıyuz biz yine ol tāze cüvānuñ ƙılıyuz
4. ƙadümüz ƙıldı dü-tā gerçi ki yār[uñ] sitemi
toğrulukla yine ol serv-i revānuñ ƙılıyuz
5. her ƙiři bir ƙiřinüñ ƙılı-durur küçükden
hevesi biz yine ol tāze cüvānuñ ƙılıyuz

473.

Fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fe’ilün
Remel ++-- / ++-- / +++- / +- -

1. degülem ol ƙiřinüñ ben ten ü tenhā delüsi
zerre-veş yüz biñ ola bī-ser ü pā delüsi
2. niçe ‘azrā-yı ‘izār u niçe leyli-veş olur
kim anuñ vāmıƙ u mecnündür eñ ednā delüsi
3. ƙande bir ھاste yā bir vālih ü şeydā görsem
o perinüñ ya ölümlüsi ƙıƙar ya delüsi
4. küh-ı ğam çekmegi ferhād ile mecnün ne bilür
biri dāğ ademidür [kim] biri řahrā delüsi
5. **hevesi** olmadı dünyāca ğamuña rāzı
var mıdur ancılaym bir dağı dünyā delüsi

474.

Fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fe’ilün
Remel ++-- / ++-- / +++- / +- -

1. görmeyelden berü bir haftadur ey māh seni
āh ile geçdi günümüz n’edelüm āh seni
2. gece gündüz déye ey burc-ı sā’adet güneşi
‘arz-ı ğüsn ét güzelüm ben dağı geh ğāh seni
3. ھاٲ u ğāl ü ƙad ü ruğ-sār murādumca ƙamu
benüm-içün yaradupdur meger allāh seni
4. ƙullaruñ içre beni ‘āřıƙ u dīvāne ƙılan
mülk-i ğüsne yine ol étدی begüm řāh seni
5. ey perī ancaƙ ola itinüñ ādemliđi kim
hevesi küyuña varsa éder āğāh seni

473. R. 1969: 99a.

Hevesi fermāyed.

474. R. 1969: 99b.

Hevesi.

475.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzârî---+ / -+---+ / +---+ / -+---

1. vérüp lebini ağzuma cānān geçen géce
cānuma cān bağışladı ol cān geçen géce
2. yüz buldı devleti günü oñdı sitāresi
ol māh kime olur ise mihmān geçen géce
3. ey devletüm çerāğı bu géce meded yetiş
öldürdi bizi zulmet-i hicrān geçen géce
4. dün cāna urduğūñ oқи қaddüñ hevāsına
kuçdum şabāha dek anı 'uryān geçen géce
5. hār-ı müjeñ eger **hevesī** olmasaydı sed
yaşuñ éderdi 'ālemi virān geçen géce

476.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
Hezec ---+ / +---+ / +---+ / +---

1. hālūme baқup yār baña raḥm éder oldı
beñzer yine ben bendeye ḥaқdan nazar oldı
2. şimden gérü mihr ile vefā vaқtidür ey dōst
cevr ise tamām u sitem ise yéter oldı
3. evvel şu baña 'ışkuñ ile ṭa'ne uranlar
gördüm şanemā şoñra ki benden beter oldı
4. ulu dér idüñ karşı maḥalleñde raқıbe
uludı ol it şimdi igen mu'teber oldı
5. ḥaṭ-ı ruḥ-ı dil-ber **hevesī** hūb idi līkin
yār anı tırāş étđi daḥı hūb-ter oldı

477.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel -+--- / -+--- / -+--- / -+---

1. ol perī-veş kim bolup min zār u ser-gerdān aña
'ışkıdın 'ālem maña ḥayrān men ḥayrān aña
2. oқlarıñdın her zamān teskīn tapar köñlüm oқи
bar-durur bir қаṭre şu güyā ki her peykān aña

475. R. 1969: 99b.

Velehū.

476. R. 1969: 100a.

1a oldı: anı R. 1969. Kafiye gereği değıştirildi.

477. R. 1969: 100a; 'Alī Şīr Nevāyī: *Ġarā'ibü's-şigar*: G. 10.

Nevāyī fermāyed. Raḥmetu'llāhi 'aleyh.

5b biñ: yüz *Dīvān*.

3. bir dil-āverdür köñül kim ğam sipāhı albide
āh-ı nāvek tāze dāğıdur kızıl alğan aa
4. hıızr-ı haunu ‘aceb yok sebz ü hurrem bulmağı
leb-be-leb unkim Şu birür eŐme-i hayvān aa
5. ılmağan cānın fidā cānānğa yitmes dir imiş
ey **nevāyī** işbu sōz birle fedā bi cān aa

478.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. la'l u ğamze birle bes kim nükte-dān üstād sin
bir nefes yār sin mesīhā bir nefes cellād sin
2. la'li Őevıdın ki ğam tağın azar sin ey köñül
ni belā Őirin heveslik nā-tüvān ferhād sin
3. ehl-i diller ihremi altun siriŐküm sīm éder
tā ki sīm-i nāb ara ıldı nihān pülād sin
4. nergisidin bir naar ılğıl ki asru bir yolu
ulları hālidin ey serv-i revān āzād sin
5. ey **nevāyī** cismie peykānlarındın lenger at
yosa bu āhı yilidin nā-gehān ber-bād sin

479.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Őaldum engine göül zevraını Őāh oara
dōstlar n'olsa gerek aydalum allāh oara
2. beni güldürmez ise nāle-i Şeb-ğir umaram
derd-mendü işini āh-ı Őeher-ğāh oara
3. vā'izü lāf [u] güzāfına Őaın aldanma
vāy aa kim kişiyi zāhid-i güm-rāh oara
4. ey göül meykede küncini elüden oma kim
himmet-i pīr-i muğān iŐüi nā-ğāh oara
5. **ālī'ī**yi nice bir oya felāketde felek
bir gün ola ki anı luf édüp ol Őāh oara

478. R. 1969: 100a; 'Alī Şir Nevāyī: *Ġarā'ibü'Ő-Őığar*: G. 498.

Velehü.

1a nükte-dān: hürde-dān *Dīvān*.

1b nefes: zamān *Dīvān*.

3a ihremi: ihresi; siriŐküm: siriŐki *Dīvān*.

5a at: it *Dīvān*.

479. R. 1969: 100b.

480.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. her yaña yāruñ şabā zülf-i perīşānın sürer
ol sebebden 'āşık-i dil-ḥasteler cānın sürer
2. el uzatsa ṭañ mıdur zülfine dil-dāruñ raķīb
bir boyundan aşılısidur [ki] urğanın sürer
3. ruḥlarında 'anberīn-zülfini ol 'īsī-demüñ
gūyiyā meryem-durur cennetde dāmānın sürer
4. dün raķībi şöyle urdum ey şanem bir taş ile
bu gün ola ite şataşdum daḥı bir yanın sürer
5. şı' r-i aḥmed ṭañ degül şöhret ṭutarsa **ṭalı'ī**
bunca yldur kim anuñ bu ḥalk bu dīvānın sürer

481.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. va'de-i vaşla ḥilāf étmek çün oldı ḥū saña
ḡāfil olma biz daḥı bir gün dēruz yā ḥū saña
2. ey raķīb-i seg uş [uş] sen yāra maḡrūr olma kim
ṭavşan uḥyusın vērür ol gözleri āhū saña
3. dām-ı zülf-i yāra çekdüñ ey gönül cān murḡını
dāne şaçar duymaduñ ol ḥāl-i 'anber-bū saña
4. ey şanem çok yüz görüpdür sen aña aldanma kim
āyīne yoldan geçeni gösterür karşı saña
5. nice bir güvler düşersin ḥançerine **ṭalı'ī**
biñ kez ölseñ bilürin vērmez bir içüm şu saña

482.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + - -

1. düşmiş 'izāruñuñ yine kāküller üstine
döşenmiş ol gülüñ yine sünbüller üstine
2. ḥālüñ ḥayāli dīde-i giryāndur şanasın
baḥrī-durur ki karşı yürür güller üstine

480. R. 1969: 100b.

Ṭalı'ī fermāyed.

Son beyitte geçen *aḥmed* kelimesine dayanarak müstensih başlığı *Aḥmed fermāyed* olarak atmıştır.

481. R. 1969: 100b.

Ṭalı'ī fermāyed.

482. R. 1969: 101a.

3. serv-i revān olurdu gözüm nūrı gün gibi
sāyeñ düşeydi yürüdigüñ yollar üstine
4. almış idüm ayakda eger zülfüñ olmasa
yerden bizi götürdi yüzi güller üstine
5. gül yüzüñüñ hadīsini naql étse **alı'ı**
gülşende cem' olup üşe bülbüller üstine

483.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. ol abīb-i dil ü cāndan beni dūr eylediler
ha bilür göz göre ben hasteyi zūr eylediler
2. bir zamān oldu mürāyiliğ-ile şüfiler
'ayř u nūřuñ adını fıř u fücür eylediler
3. kūyuñı cennete beñzetdi bu kez řā'irler
mā-ھاřal anda geregince uřūr eylediler
4. şem' ruħ-sāruña öykündüğü'çün 'āřıklar
dizilüp anı ıřıklar gibi nūr eyle[dile]r
5. dün gece **alı'ı** bī-çāre maħalleñde idi
müdde'iler aluban ara yere ur eyle[dile]r

484.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + -

1. āsitānuñda dil ü cān murğını hāk eyledüm
hōř [u] bülend-pervāz oldum yērüm eflāk eyledüm
2. ha-ı cānān ile göñlüm levħasını zeyn édüp
ğayrılar nař [u] tırāř étdüm güzel pāk eyledüm
3. hil'at-i 'ıřkuñ géyüp aldum beķā-yı řevķ ile
ten libāsın 'āriyyet olduğı'çün çāk eyledüm
4. mülk-i dünyāda řehā dīvāneler sultān imiş
zülfüñe mecnūn olup bu hāli idrāk eyledüm
5. amdüli'llāh řām-ı hecre rüz-ı vaşl oldu bedel
zehr-i ahrı '**özriyā** şabr ile tiryāk eyledüm

483. R. 1969: 101a.

alı'ı fermāyed.

484. R. 1969: 101a.

'Özriyā fermāyed.

485.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - -

1. tîrûñüñ her zaḥmı dermāndur baña
merhem-i dil rāḥat-ı cāndur baña
2. cām-ı 'ıṣḡuñla görüp keyfiyyetüm
ḥalk-ı 'ālem cümle ḥayrāndur baña
3. cānum alup buse vérdügi nigār
çok bahā ile bedāḥşāndur baña
4. yaşı çoğ olsun gözümüñ her géce
ḥvāb-ı ğafletden nigeḥ-bāndur baña
5. 'ıṣḡ ile cān terkin étmek '**özriyā**
bir nefes vérmekden āsāndur baña

486.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ayuñ on dördine dönelden berü meh-pāreler
şehr için toḡuz tolanur 'āşık-ı āvāreler
2. raḥm édüp ferhāda ḡan yaş akıdurlar ḥusrevā
ne ḡadar kim taş bağırlu olsa seng-i ḥāreler
3. tîr-i ğamzeñ ğayra toḡrulduḡça sīnemden geçüp
acıyup ey gözleri ḥünī ḡan aḡlar yāreler
4. ḥālūñe beñdeş dirilüp fülül-i hindüstān
ıssı od gibi yaḡar baḡrum o yüzi ḡaralar
5. raḥm édüp '**özriyā**yi öldür déyü her dem cān u dil
a begüm a pādişāhum nice bir yalvaralar

487.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. göklere érse yéridür āḥ [u] feryādum benüm
ḡatı yüksek gözedür çün serv-i āzādum benüm
2. ḥālī olmaz bir nefes dil ḥānesinden derd ü ğam
dest-i ḡudret miḡnet için urdı bünyādum benüm

485. R. 1969: 101b.
'**Özri** fermāyed.

486. R. 1969: 101b.
Velehū.

487. R. 1969: 101b.
Velehū.

3. 'aşıq öldürmek saña şîrînden mîrâş ise
cân u dil vérmekde ferhâd oldı üstâdum benüm
4. ğam sipâhîsi hayâlûñ hayli dilden gitmesün
pâdişâhum taht-gâh olsun ğam-âbâdum benüm
5. ger seg-i kûyuñ görüp taḥşîl-i 'unvân étmeyem
defter-i 'ışk içre 'özrî olmasun adum benüm

488.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sâkiyâ şun bâde-i şâfi şafâ devrânıdır
şâhid-i gül büstân-ı 'âlemüñ mihmânıdır
2. şehri[i] toğuz tolanurlar gece gündüz ay u gün
mihrüñüñ ey mâh-rû anlar da ser-gerdânıdır
3. hür bakma pâdişâhum 'aşıq-ı dil-ḥaste kim
leşker-i miḥnet re'îsi mülk-i ğam sulṭânıdır
4. unudıldı kışsa-i *ferhâd u mecnûn* ḥusrevâ
söylenen dillerde şimdi bendeñüñ destânıdır
5. penbe-i dâğ ile hûn-ı zaḥm ile cismüm görüp
dédi ol âhû ki 'özrî küh-ı ğam kaplanıdır

489.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zülfüñüñ zencîrine kul eyledüñ şâhum beni
kulluğundan kılmason âzâd allâhum beni
2. cevr-i dil-ber ta'n-ı düşmen süz-ı fûrkat za'f-ı dil
dürlü dürlü derd için yaratmış allâhum beni
3. yağmağa yığmağa yandıрмаğa el bir étdiler
süz-ı sîne eşk-i dîde âteş-i âhum beni
4. ey refiküm künc-i vaşla yol bulam dérken bu kez
vâdî-i hicrâna şaldı baht-ı güm-râhum beni
5. 'âlemüñ vîrânesin ma'mûr éderken 'özriyâ
dest-i mihr ile ḥarâb étdi şehen-şâhum beni

488. R. 1969: 102a.

'Özrî.

489. R. 1969: 102a.

Velehû.

'AVNİ: *Dîvân*: Hzl. Muhammet Nur Doğan: '*Avnî(Fatih) Dîvânı*: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü No. 3142, Kültür Eserleri No. 425, Ankara, V+36 s.(e-kitap). Bu gazelin ilk üç beyti '*Avnî Dîvân*'ında yer alan 76. gazele oldukça benzemektedir.

490.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. çeşm-i giryānumda hālūñ naqşı ey ārām-ı cān
miske beñzer kim kıvıl vālāda eylerler nihān
2. oqlaruñ olmasa sīnemde qarār étmez gönül
murğ-ı vaḥşīdür dikensüz yerde dutmaz āşiyān
3. kāmētūñ 'aksin görüp dīvāne olmışdur meger
kim dem-ā-dem kendüden gidüp aqar āb-ı revān
4. 'aql nā-fermān u sen nā-mihribān u dil esīr
bilmezem yā rab ne tedbīr édeyin ben nā-tüvān
5. ey **sürürī** eyle baş çekdi derūnum şu'lesi
kim eger āh eylesem yanar zemīn ü āsumān

491.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. yine bir āşüb-ı şehre mübtelāyam n'eyleyem
bī-dil ü bī-hānumān u bī-nevāyam n'eyleyem
2. vaşl için sa'y étmesem ey dil beni 'ayb étme kim
sevdüğüm sulṭān-ı ḥüsn ü ben gedāyam n'eyleyem
3. itlerin gördükçe yüz sürüp tev[ā]zu' eylesem
dōstlar 'ayb étmeñüz kim āşināyam n'eyleyem
4. ey beni ol zülf-içün n'ichün dīvānesin déyen
ihtiyārum yok giriftār-ı belāyam n'eyleyem
5. kande bir meh-pāre görsem secde-i şükr eylerem
ey **sürürī** ṭālib-i nūr-ı ḥudāyam n'eyleyem

490. R. 1969: 102a; Sürürī: *Dīvān*: G. 354.

Sürürī Çelebi.

1a giryānumda: pür-hūnumda; naqşı: 'aksi *Dīvān*.

3a 'aksin: servin *Dīvān*.

4 Bu beyit *Dīvān*'da yer almamaktadır.

5a ey sürürī eyle baş çekdi derūnum şu'lesi: sūz-ı 'ışkıyla sürürī şöyle oldum āteşi *Dīvān*.

491. R. 1969: 102b; Sürürī: *Dīvān*: G. 314.

Sürürī.

1b bī-dil ü bī-hānumān u bī-nevāyam: pür-cefādur ol anuñ'çün pür-belāyam *Dīvān*.

2a vaşl için sa'y étmesem ey dil beni 'ayb étme kim: vaşlına vaşl için sa'y itmedüğüm dilberüñ
'ayb olmasun *Dīvān*.

3a yüz sürüp tev[ā]zu' eylesem: ikrām itdüğüm 'ayb eylemen *Dīvān*.

3b 'ayb étmeñüz kim: anlarla daḥı *Dīvān*.

4 Bu beyit *Dīvān*'da yer almamaktadır.

5a kande bir meh-pāre görsem secde-i şükr eylerem: zülfi ucuñdan cünūnum eskidür olmaz
'ilāc *Dīvān*.

5b ey **sürürī** ṭālib-i nūr-ı ḥudāyam n'eyleyem: ey **sürürī** aña çokdan mübtelāyam *Dīvān*.

492.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. veh ki an etdrme iun amze-i cadsına
balamış sir ile mjgn anerin pehlsına
2. 'al u cn u dil ser--ser bendelerdr bende hem
dil-bern am-ber-am olmuş 'anbern issına
3. dest-r olmaz sana tesbun ey zahid eger
balamazsan zulfinn canı mselsel msına
4. gzlermden zge kimse vrmedi bir atre şu
knc-i amda n-tvn almış gnl şayrusına
5. ey **srr** dyim eyler alyklar scd
şuret-i demde ol mahun am- ebrsına

493.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ldgmden şora dikmezlerse şinem kını
yandurur gl teg dernum sz abrm kını
2. dehr eger sa'd olmaa omazsa batum kevkebin
ser-nign dem adeng-i h-la eflkını
3. cn alırken amzesi eşmm dutamaz yaşını
kim yeer ceng olsa merdm-zadenn alkını
4. fikr-i zlfinle aytum zehr-i mr olmadadur
h eger nş tmeyem şirn lebi tirykını
5. şayd olaldan **srr** tek gzi hsına
h kim boynumda balu grmedm fitrkını

492. R. 1969: 102b.

Veleh.

Bu gazel Srr *Dvn'*ında bulunmamaktadır.

493. R. 1969: 102b.

Veleh.

Bu gazel Srr *Dvn'*ında bulunmamaktadır.

494.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzârî---+ / -+--- / +---+ / -+--

1. yaş dökdi gözlerüm bakıcağ sine dâğına
hayli çoğ aqçe düşdi erenler çerâğına
2. güşını sağır eyledi şeb-nem gülünü terk
feryâd-ı bülbül érmese tañ mı kulağına
3. mecnûn nezâre kıлмаğ-ıçün kanlu yaşınıñ
beñzetdi her habâbını leylî otağına
4. bir serv boylu muğ-beçe mey-hânedede iken
ağıtdı halkı şu gibi kendü ayağına
5. rûy-ı nigâra öyküneli gül hayâliyâ
şu koydı ebr gülşen-i dehrüñ ocağına

495.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - +--- / -+--- / -+--- / -+--

1. çeşm-i giryânümde ebrüñüñ hayâli bî-gümân
mâh-ı nevdür kim şafağ içinde olmuşdur 'ayân
2. olıcağ kanlu yaşumdan çihre-i zerdüm benüm
bitire hâk-i mezârüm üzre mîr-i 'aşıkân
3. hâme-i tîrûñle yazmağa mağabbet nâmesin
sürh ile zağmum devâtı pürdür ey qaşı kemân
4. serv ü gül şanmañ görinen hadd ü qaddi yâdına
sînesine dâğ urup çekdi elifler bûsitân
5. râvî ilterse qaramana hayâlî şî'rüñi
bula nazm-ı rûh-bağşuñdan nizâmî tâze cân

494. R. 1969: 103a; Hayâlî: *Dîvân*: G. 465.

Hayâlî fermâyed.

2a gülünü terk: şuyı gülün *Dîvân*.

3a yaşınıñ: yaşuñ *Dîvân*.

4a iken: bugün *Dîvân*.

5a öyküneli: öykünmeli *Dîvân*.

495. R. 1969: 103a; Hayâlî: *Dîvân*: G. 381.

Velehü.

2a olıcağ: öliceğ *Dîvân*.

3a hâme-i tîrûñle yazmağa: yazmağ için hâme-i tîrûñle miğnet *Dîvân*.

4a şanmañ: şanma; qaddi: qaddin *Dîvân*; görinen: görünen R. 1969.

5a ilterse: ittirse *Dîvân*.

496.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gözlerümden ağıdı deryālar gibi yaşum benüm
dōstlar çok nesne gördi oñmaduğ başum benüm
2. geçmek-içün seyl-i eşkümden hayālün 'askeri
bir direklü iki gözlü köbridür başum benüm
3. her gece altun beñeklü āsumāniler géyer
işbu çarḥ-ı pīre-zen olmuşdur oynaşum benüm
4. ben gedā ğurbet diyārında qalurdum yalıñuz
miñnet ü derd ü belā olmasa yoldaşum benüm
5. ey felek toğuz tolu cām içmeyince bu **selīm**
devr içinde olmadı kimse ayakdaşum benüm
6. baña dérler kim bütün 'oşmān ili mülkler senüñ
kāfirem ger var ise içinde bir başum benüm

497.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. yaşum hecrüñde cūy-ı āba beñzer
gözüm ol ābda [kim] gird-āba beñzer
2. sücüd étdüm çü gördüm yolda izüñ
kim ayağun izi mihrāba beñzer
3. başun mışr-ı melāḥat ser-veridür
anuñ 'çün ḥācibü'l-ḥüccāba beñzer
4. cihāna i'timād étme igende
ki bu 'ālem hayāl-i ḥvāba beñzer
5. hayāl-i zülfi çeşmümde **selīmī**
deñizde şayd için kullāba beñzer

496. R. 1969: 103a.

Sulṭān Selīm Ḥān 'Aleyhi'r-rahme ve'r-rıdvān.

497. R. 1969: 103b.

Selīmī.

498.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. dil yüzün ʔal'atinün pertevini mäh bilür
seni cān mülkine ey cān u cihān şāh bilür
2. ben ʔuluñ hālını ey şāh bilür-iseñ n'ola kim
şāh olan ʔullarınıñ hālını geh gāh bilür
3. ben ne hāl-ile firāʔ odına yandığımı āh
āhumuñ sırrına her kim ola āgāh bilür
4. gerçi kim çāh-ı cefādur zekānuñ çāh[1] velī
dīl-i dīvāne anı kend'özine cāh bilür
5. **cem** neler çekdiğini derd ü firāʔuñla senüñ
n'edelüm bilmez iseñ ey şanem allāh bilür

499.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. nice bir nāz édersin şol ğamze-i ğammāz-ıla
nāzdan gel vazgel yaqduñ bizi ol nāz-ıla
2. dest-ġır olmazsa luţfuñ āşiyān-ı vaşluña
murġ-ı dil hergiz erişmez ey perī pervāz-ıla
3. bu dil-i nālānı zülfüñden n'ıçün dūr eyledüñ
çün şikār almaqda lāzımdur ceres şehbāz-ıla
4. perde-i 'uşşāqda çün büselik étdüñ ʔarār
muţribā āteş düşürdüñ cānuma ol sāz-ıla
5. nāle vü efġān çıñratdı dilā çün ʔās-ı 'ışq
vaqtidür ey **cem** ki rāzuñ déyesin āvāz-ıla

498. R. 1969: 103b; Cem Sultān: *Dīvān*: G. 87.

Cem Sultān fermāyed.

1b cān u: cān-ı *Dīvān*.

4a zekānuñ: zenaḥuñ *Dīvān*.

5a senüñ: müdām *Dīvān*.

499. R. 1969: 104a; Cem Sultān: *Dīvān*: G. 278.

Cem fermāyed.

1a édersin: idesin *Dīvān*.

3b almaqda: olmaq da *Dīvān*.

500.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. kaşlaruñdan gördi mähum ğurre ğarrālanmağı
şaçlaruñdan öğrenür sünbül muṭarrālanmağı
2. leyli-i zülfüñ beni zencire bir dem çekmese
gösterürdüm şevk-ile mecnūna şeydālanmağı
3. hūb mihmāndur hayāl-i yār istiḳbāl édüñ
tiz çıkuñ ey cān u dil koñ āḫir oyalanmağı
4. sen dil-ārālīk yolın 'ālemde bünyād étmeseñ
'ālemüñ maḥbūbı duymaz idi dil-ārālanmağı
5. vaşf-ı hüsnüñde **ḥadīdī** oḳısun rengin ğazel
bülbül-i güyā ḳosun gülşende güyālanmağı

501.

Mef'ülü fā'ilātu mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. çeşmüñ gibi bulunmaya bir tākāt uğrusı
ger cem' olursa yetmiş iki millet uğrusı
2. ta'n étme 'āşıḳa yüri şūfī senüñ gibi
çoḳdur cihānda loḳma için şüret uğrusı
3. dervīş olmadan daḫı şatar meşīḫatin
her boğazından aşılası kisvet uğrusı
4. la'lüñ ṭabībe şordı [o] dil-ḫaste bilmedi
girmiş [meger] şürete bu şıḫhat uğrusı
5. şı'rüñ kemāle érđi **ḥadīdī** ferāğat ét
'ālim muḳallid oldı cihān şan'at uğrusı

502.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ey gönül ḫāk-i reh-i cānān olayduñ ola mı
ya'nī tāk-ı devlet-i şāhān olayduñ ola mı

500. R. 1969: 104a.

Ḥadīdī fermāyed.

Son beyitte geçen *vaşf* kelimesine dayanarak müstensih başlığı *Vaşfī fermāyed* olarak atmıştır. Başlığın yanlış atıldığını anlayan bilinmeyen bir kişi kurşun kalemle *Vaşfī* kelimesinin üzerine çarpı işareti atarak *Ḥadīdī* yazmıştır.

501. R. 1969: 104a.

Ḥadīdī fermāyed.

502. R. 1969: 104b.

2. baş koşup bāzīçe eylersin dilā her tıfl ile
saķaluñ aĝarduĝınca oĝlan olayduñ ola mı
3. tır-i ĝamzeñ gezle gözle düşmenüñ iki gözin
'āleme rüstem gibi destān olayduñ ola mı
4. rindi sen maħbūb u meyden men' édersin zāhidā
bulduĝuñ yoldan çıkar şeytān olayduñ ola mı
5. şı' r-i şırīn ile sen meşhūr-ı 'ālemsin bugün
ey **ħadīdī** rümde selmān olayduñ ola mı

503.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. tal'atüñ cennet dudaĝuñ selsebīl ırmaĝıdır
'ārızuñda ruħlaruñ şu içre gül yapraĝıdır
2. yüz şuyın küyuñda ister döke kara yérlere
göñlümi anda çeken yā şuyı yā topraĝıdır
3. 'ışķ odına cān vérür 'āşık geçer zāhid velī
düzaħı zāhidlerüñ 'āşıkларуñ uçmaĝıdır
4. serv-ķaddüñüñ hayāli 'ışķ şulbinde 'alem
āhum odı şu'lesi ol şancaĝuñ bayraĝıdır
5. aķduĝınca eşk-i çeşmüm dilde artar tāb-ı 'ışķ
gözlerümüñ yaşı güyā ol çerāĝuñ yaĝıdır

504.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şubħ-dem hayl-i nücümü kıldı tārāc āfitāb
lācüverdī taħta geçdi géydi zer tāc āfitāb
2. kāküli ucında ruħ-sārın gören yāruñ şanur
édinür zülfin göge çıķmaĝa mi'rāc āfitāb
3. ruħları-y-la alnına yāruñ güneşdür dér idüm
olsa idi ger göĝüñ yüzinde birķaç āfitāb

503. R. 1969: 104b; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 51.

Mın Maķālāt-ı Efdalü'z-Zurefā ve Ekmelü'l-Fuşaħā Kemāl Paşa-zāde Raħmetu'llāhi 'Aleyh.

1a dudaĝuñ: tudaĝuñ *Dīvān*.

3a geçer: kaçar *Dīvān*.

4a şulbinde: haylinden *Dīvān*.

504. R. 1969: 104b; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 21.

Kemāl Paşa.

1a hayl-i: hayli *Dīvān*.

3a yāruñ: yüzüñ *Dīvān*.

4. penbe-i ebr ile oldurmağa arħuñ pisterin
yāy édüp kav̄s-ı uzahdan oldu ħallāc āfitāb
5. kāse ile kūyuñı rüz eylemezdi her seħer
ħ^v[ā]n-ı ħüsnüñe senüñ olmasa muħtāc āfitāb

505.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zāhir oldu ħün yüzüñ āyīne-i eflākden
gitdi eşküm ūeb-nemi bu dīde-i nem-nākden
2. ūeb-nem-i eşküm gibi yērde düşürmişdi felek
ērdi mihrüñ pertevi aldurdu bēni ħākden
3. sīnemi ūemşīr-i ħasret eyleyelden āk āk
pertev-i mihrüñ düşüpdür ħöñlüme her ākden
4. luħfuñuñ bārānıdur ser-sebz éden cān ħülşenin
nesne bitmez ħākden yaħmayıcaħ eflākden
5. ol ūeh-i ħüsnüñ yolında cān fedā étđi ħöñül
ūaħınur ūimdi fedāyī déyü ol bī-bākden

506.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. lāle lebüñ ūafāsına elde ayak dutar
nergisle ħül emende saña ħöz ħulaħ dutar
2. sen serv-addüñ ayaħına étmege nişār
ħül elde içi zer olu la'līn abaħ dutar
3. 'aks-i hilāl[i] düşse ūuya dér ħören anı
peyk-i revāne ekmege elde nacaħ dutar
4. ħamzeñle eşmüñi ħören aydur ki ūaħınuñ
bir mest-durur elinde yalıncaħ bıcaħ dutar
5. sākī raħībe ūunma ayaħı döker yere
ne dutsa ol eli ħurıyası ūolaħ dutar

505. R. 1969: 105a; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 51.

Kemāl Paşa.

Bu ūiirin başlıħı *Fedāyī* olarak atılmıştır.

1a eflākden: idrākden *Dīvān*.

3a eyleyelden: eyledi ün *Dīvān*.

506. R. 1969: 105a.

Velehü.

Bu gazel İbn-i Kemāl *Dīvān*'ında bulunmamaktadır.

507.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. nergis gözüñüñ hastesidür beñzi şararmış
lâle lebüñüñ teşnesidür bağıı qararmış
2. sezmiş ki lebün cāmı ile başları hōşdur
gülşende şabā lâleleriñ ağzın ararmış
3. haṭṭuñ ğam-ıla cān verenüñ maḳberesinde
otlar ki bite her biri bir derde yédermiş
4. la'lüñe ne keyfiyyet ile érdi déyüben
şīşe ağız ağıza vérüp cāma şorarmış
5. çeşmümüñ **hevesī** nergisüñ uyḥusını almış
yollara bakup ḳalmağ-ıla gözi qararmış

508.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + -

1. ḳanımı dökmek diler ol çeşm-i ḥün-ḥvāruñ senüñ
cānumı almaḳ diler la'l-i şeker-bāruñ senüñ
2. serv-ḳaddüñ sāyesinde ğuşşadan āzād idüm
başuma oldu [belā] zülf-i siyeh-kāruñ senüñ
3. zülfüñ uyup bile gitmişdi dönüp geldi yine
sihr ile başın çevürdi çeşm-i seḥḥāruñ senüñ
4. biñ kez artuḳ va'de-i mihr aldı ağzından gönül
vay n'olaydı zerrece olayduñ iḳrāruñ senüñ
5. sözler ĩhām éder her söz ki ağzuñdan çıkar
şī'rler iş'ār éder bu nazm-ı eş'āruñ senüñ

507. R. 1969: 105a.

Hevesī fermāyed.

508. R. 1969: 105b; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 175.

Kemāl Paşa-zāde fermāyed.

Yazmada başlığı Ca'fer fermāyed olarak atılan bu gazel Kemāl Paşa-zāde'ye aittir.

1a dökmek: içmek *Dīvān*.

4b olayduñ: olaydı *Dīvān*.

5a sözler: sözlerüm *Dīvān*.

5b şī'rler iş'ār éder bu nazm-ı: sözlerüm iş'ār ey dil bu *Dīvān*.

509.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. cān murādı kūy-ı dil-berde gedālıkdur baña
kūy-ı dil-berde gedālık pādişālıkdur baña
2. zūlfūñ ucından göñül düşdi belā zencirine
hep belā başı senüñle āşinālıkdur baña
3. bulmadumsa bāğ-ı vaşluñdan n'ola berg-i nevā
kūy-ı 'ışkuñda ğaraż çün bī-nevālıkdur baña
4. bir nefes kūyuñ yaqasın komasam elden n'ola
kim cihānda hōş gelen ancağ buralıkdur baña
5. ol kadar bālā belāsından nice bulam hālāş
çün naşīb olan ezelden mübtelālıkdur baña

510.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. her şadā kim zāhir olur tīşe-i üstāddan
bir eşerdür taşda qalmış nāliš-i ferhāddan
2. ruğları şem'ine cān yaqmaqda ey pervāne sen
baña şākird ol ki dērler şan'atı üstāddan
3. ne biter dērsin göñül qaddinden ol sīmīn-berüñ
kimse ber yemiş degüldür serv ile şimşāddan
4. şandılar kopdı kıyāmet tağlar qaldurdu baş
dil-berüñ kūyında olan nāle vü feryāddan
5. biñ raqībūñden geçer dil bir seg-i kūyuñ görüp
kişie bir āşīna yegdür hezārān yāddan

509. R. 1969: 105b; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 8.

Kemāl Paşa-zāde.

3a bulmadumsa bāğ-ı vaşluñdan: bulmasa bāğ-ı vişālūñden *Dīvān*.

5a kadar: kad u; bulam: olam *Dīvān*.

510. R. 1969: 105b; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 240.

Velehū.

1b nāliš: nāle *Dīvān*.

2a ey pervāne sen: dil pervānesin *Dīvān*.

3a ne biter dērsin: ne bite dirseñ *Dīvān*.

3b ber yemiş degüldür: yemiş yimemişdür *Dīvān*.

5a görüp: bulup *Dīvān*.

511.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ğamzeñüñ hañçerleri zaħmın dehānum şandılar
şu'le çıķdı āteş-i dilden zebānum şandılar
2. ğamzeñ oķı zaħmınuñ kanı aķarken gördiler
gül yüzüne karşı çeşm-i hūn-feşānum şandılar
3. bī-höd oldum yār gitdükde gözüm merdümleri
üstüme ağlaşdılar kim çıķdı cānum şandılar
4. bād-ı āhumdan çün oldı tāb-ı zülfüñ bī-ķarār
şalınur boynuñda cān-ı [nā]-tūvānum şandılar
5. cūy-bārı gördiler aķar kenār-ı servde
ayağuña yüz sürer eşk-i revānum şandılar

512.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + - -

1. nice doynca görem sen gül-i nāzük-bedeni
kendü kirpügüm olupdur baña gözüm dikeni
2. zülf-i meftūn kaçan boynına ķolın dolaya
ġayretinden yaķasın çāk ķılır pīreheni
3. çıķmasun āhum odı ağzumu açdurma benüm
yaķmasun sūz-ı derūnum seni söyletme beni
4. cān vérür bülbül-i dil görmezse gül yüzüñi
döyemez hecrüñe cānum seven ölsün mi seni
5. baġrumı ney gibi deldüñ ķomadüñ nāle ķılam
ne imişsin yine uğramışam ey vāy meni

511. R. 1969: 106a; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 72.

Velehū.

4a tāb: mūy *Dīvān*.

512. R. 1969: 106a; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 343.

Velehū.

1a doynca: ūyınca *Dīvān*.

2a zülf-i meftūn: zülfi meftūli; dolaya: ūlaya *Dīvān*.

5a baġrumı ney gibi: ney gibi baġrumı *Dīvān*.

513.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hey ne tîr-endâz olur şol çeşm-i hûn-rîzûñ senüñ
hey ne çâpük-bâz olur zülf-i dil-âvîzûñ senüñ
2. düşdüñ ey zâhid lebi yâdı-y-la âhîr bâdeye
kanı miskîn bunca yıllar zühd ü perhîzûñ senüñ
3. mülk-i ğamda husrevem şîrîn-lebüñ yâdı-y-la ben
yaşumı gül-gün édelden zülf-i şeb-dîzûñ senüñ
4. gösterür tiryâk şatar zehr-i mârđan zülfüñüñ
hey ne şîrîn-kârdur la'l-i şeker-rîzûñ senüñ
5. dutdı âfâkı ser-â-ser nice efġân édesin
nâle-i şeb-gîr ile âh-ı seher-hîzûñ senüñ

514.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārî - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. gözden bıraġdı hışm édüp âh ol güzel beni
gözlerse vaġtidür n'ola çeşm-i ecel beni
2. mecnûn gibi hikâyet édüp ser-güzeştümi
meclis-be-meclis eylesün éller meşel beni
3. leylî-i zülf-i dil-bere dîvâne olmaġa
mecnûn birine vέρdi bu dünyâ bedel beni
4. her bâr u cevr-i yâr ile deng olduġum bu kim
bâr-ı cefâya gördi bu devrân maġall beni
5. ser-pâ-bürehneyem reh-i 'ışkuñda dil-berâ
barmaġla gösterürse 'aceb midür el beni

515.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. göñlümi her şeb hayâl-i zülf-i ra'nâlar tutar
müşkil oldu bu diyârı bî-ser ü pâlar tutar

513. R. 1969: 106a.

Velehü.

Bu gazel İbn-i Kemâl *Dîvân'*ında bulunmamaktadır.

514. R. 1969: 106b.

Velehü.

Bu gazel İbn-i Kemâl *Dîvân'*ında bulunmamaktadır.

515. R. 1969: 106b; Vişâlî.

Velehü.

Bu gazel *Türkü-i Basît ve Aydınlı Visâlî'nin Şiirleri* adlı eserde bulunmamaktadır.

2. yārı nergisler içinde gördüğümce şanuram
çevresin şey'li'llāh için şāhuñ a'mālar tutar
3. 'andelībūñ ağladuğça kanlu yaşın silmege
verd-i aḥmer elde miskīn surḥ vālalar tutar
4. bağlagıl boynuma zülfüñ bendinüñ meftünını
kim düşelden 'ışka her dem béni ḥummālar tutar
5. ruḥlaruñ vaşfın **vişālī** söylese rengin ü ter
mülket-i rümü ser-ā-ser şı'r-i ğarrālar tutar

516.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey gönül ol bī-vefā dil-dārı n'eylersin añup
ol seni untdı sen ol yārı n'eylersin añup
2. ḥüsn-i yāruñ 'āşık-ı zār iledür ra'nālığı
bülbul-i şūrīdesüz gül-zārı n'eylersin añup
3. göz yaşinsuz olma ḥüsn-i yāra ey dil müşteri
elde sīm olmayıcağ bāzārı n'eylersin añup
4. sen melāḥat şuffesinde dāyimā mesrūr iken
kūşe-i ğamda dil-i bīmārı n'eylersin añup
5. ey **kerīmī** baña yétmez mi benüm göynüklerüm
oda yansun defter-i eş'arı n'eylersin añup

517.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

I

1. ey zārāfet mecma'ı baḥr-i vefā
2. ey leḫāfet menba'ı kār-ı seḫā
3. sem'ine hātīfden érdi bir nidā
4. kim gönülde tutduğundur muştafā

II

1. çeşmi zālīm ğamzesi cellāddur
2. şive fenninde katı üstāddur
3. şimdi akşā-yı murāduñ ḥusrevā
4. bir lebi şīrīn adı ferhāddur

516. R. 1969: 107a.

Kerīmī fermāyed.

517. R. 1969: 107b.

[**Fakīrī**]

XVI-4'te geçen ifadeye göre *Fakīrī*'ye aittir. Murabba' şeklinde yazılmış Şehr-engiz'e benzemektedir.

- III
1. hamdüli'llāh ṭāli'üñ mes'üddur
 2. kim yüzi āyīne-i maqşüddur
 3. zāhir étme vaşf-ı hüsniñ ol mehüñ
 4. kim lisān-ı hāl ile maḥmüddur
- IV
1. halk-ı 'ālem görmege müştākdur
 2. hüsniñ ile kim şöhre-i āfākdur
 3. āsitānı kıble-i 'uşşākdur
 4. şol güzel kim ism ile ishākdur
- V
1. eşigidür haste-diller mesnedi
 2. mülk-i hüsniñ olupdur ser-āmedi
 3. āfitāb-ı hüsniñe édüp nazarı
 4. kāfir olsun her ki sevmez aḥmedi
- VI
1. mülk-i hüsniñ bende vü āzādesi
 2. oldılar hep 'aşık-ı dil-dādesi
 3. la'l-i şirīnin görüp ferhād-veş
 4. ben de oldum ḥusrevüñ üftādesi
- VII
1. gerçi tutduñ bir şanem göñlüñde sen
 2. serv boylu yüzi gül gonca-dehen
 3. līk kimdür déyeyin ol sīm-ten
 4. şīvesi çok mihri yok ismi ḥasen
- VIII
1. mihr ü meh gün yüziniñ şermendesesi
 2. cān u dil sünbül şacı efgendesesi
 3. 'arz éder 'aşıklara biñ dürlü nāzesesi
 4. şīve bile dervīşüñ bir ḥandesesi
- IX
1. taḥt-ı dilde ser-ver-i ḥübāndur
 2. mışr-ı hüsne yūsuf-ı ken'āndur
 3. āfitāb-ı 'ālem-ārādur yüzi
 4. şol güzel kim ism-ile keyvāndur
- X
1. bile gitsün n'ola kāruñ ḥāşılı
 2. ḥırmen-i hüsniñde 'ömrüm ḥāşılı
 3. efdal-i 'ālem geçinürsin bugün
 4. var ise sevmiş seni ey dil fāzılı
- XI
1. bende-i 'uşşāka 'özr-ḥvāhdur
 2. rūm elinde bir müselleḥ şāhdur
 3. ṭañ mı rüşen olsa göñlüm ḥānesi

4. sevdüğüm kim şimdi nūru'llāhdur
XII
1. meskenüm çün zūlfūñuñ zencīridür
2. kara başuma ne gelse yéridür
3. göreyin söyle kemāli pīr olsa
4. ol şanem kim ismi anuñ pīrdür
XIII
1. nice sevmesünler ol dil-bercigi
2. mülk-i hüsnüñ ol-durur ser-vercigi
3. hātırūnda tutduğūndan añladum
4. ey göñül sevmişsin iskendercigi
XIV
1. dédüm olsun yoluña cānum sebīl
2. güldi dédi innehu şey'ün kalīl
3. ka'be hākkı-çün şafā-yı cān vérür
4. añduğumca göñlüme nām-ı hālīl
XV
1. olalı abdāl-ı 'ışk[a] şā hüseyñ
2. kerbelā-yı gāmda dédüm vā hüseyñ
3. tekye-i gāmda yezīdūñ rağmına
4. çekmişem sīnemde şekl-i yā hüseyñ
XVI
1. zūlfūñ aç göster ruḥ-ı tābendeñi
2. rūşen eyle ben dil-i efgendeñi
3. defter-i 'uşşāka 'unvān eyleyen
4. sensin ey şāhum **faķīrī** bendeñi
XVII
1. çeşm-i bīmārına olma haste-dil
2. éy degül vérmek kişi bed-meste dil
3. lebleri dārü'ş-şifāsını görüp
4. var ise 'abdīyi sevmiş haste-dil
XVIII
1. 'aynuña getirme ğayrı dil-beri
2. añma ol meh-rū katında aḥteri
3. āsitānında yūri ol çākeri
4. ey göñül ger sevdūñ ise ḥayderi
XIX
1. déyesin göñlüñdekin ey ḥōş-nihād
2. işidüp rūḥ-ı revānuñ ola şād
3. devlet-i hüsnini hāķ étsün ziyād
4. şol güzel kim ismidür anuñ murād
XX
1. cān-ı 'āşık ğamzesi mecrūḥıdur
2. la'l-i nābı haste-diller rūḥıdur
3. seyl-i eşkümden beni éden ḥalāş

4. sevdüğüm 'ömrüm efendüm nühüdür
XXI

1. tekye-i 'ışkuñ dil abdālı gibi
2. ğıll u ğışdan şimdi hep hālī gibi
3. çekdi sīnem üzre şekl-i zū'l-fekār
4. sevdügi şimdi 'alī bālī gibi

XXII

1. kadr ile günden güne bulsun kemāl
2. mihr-i hüsnüñ görmesün hergiz zevāl
3. ger gülüñ ortasına şu kuysalar
4. zāhir olur baña étdüğüñ su'āl

XXIII

1. hüzn ü ğamda göricek başum benüm
2. derd ü ğamla tutdı él yaşum benüm
3. bahr-i ğamda fülk-i ten ğarq olmadan
4. gel hızrlık eyle ilyāsum benüm

XXIV

1. kimi husrev kimi selmānı sever
2. her gedā bir şāh sulţānı sever
3. hātırūnda tutduğıñdan añladum
4. göñlüñüz şimdi süleymānı sever

XXV

1. geçdi başuña sa'ādet efseri
2. mülk-i 'ışkuñ şimdi sensin ser-veri
3. 'aynuña gelmez cihān dil-berleri
4. var ise sevmişsin ey dil ca'feri

XXVI

1. leblerüñdür haste göñlümüñ emi
2. eşk-i çeşmümdür gözümüñ hem-demi
3. leblerüñde hāl-i miskīnüñ görüp
4. tutduğıñdur añladum beñli memī

XXVII

1. déyeyin göñlüñdekini kimdür
2. hüsn ile meşhūr-ı heft-iqlīmdür
3. kıble haqqı yüzüñe édüp nazār
4. ka'be haqqı bildüm ibrahīmdür

XXVIII

1. bezm-i meyde geh kadeh la'lüñ öper
2. qarşumuzda geh kuçar bélüñ kemer
3. bu ğam ile kalmadı şabr u mecāl
4. göñlümüzde şimdi var fikr-i sefer

XXIX

1. kūy-ı ğam bir āsitān 'ālemdir
2. göñlümüz ol tekyenüñ abdālıdur
3. déyeyin göñlüñdekini ey 'azīz

4. mışr-ı hüsnuñ şāhı yūsuf bālidür

XXX

1. tekye-i 'ıŝkuñ belādur hākimi
2. nār-ı āhum şem'ı nāle k̄āyimi
3. kısmet-i rüz-ı ezeldür çāre ne
4. gön̄lüm abdālına sevmek k̄āsımı

518.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. mihr-i hüsnuñden boz gözler ba'īd olsun begüm
t̄ālī' üñ ferhunde vü bahtuñ sa'īd olsun begüm
2. kılıcuñ keskin atuñ yügrük zamāne çākeruñ
devletüñ pāyende vü 'ömrüñ mezīd olsun begüm
3. senden umarsa raķīb-i rü-siyeh cān devletin
aña bir tiğ ur ki cāndan nā-ümīd olsun begüm
4. sen hāsansın hüsni hulkı-y-la ŝehā olduñ hüseyn
saña yavuz kaşd éden kimse yezīd olsun begüm
5. el götürmişdür **mu'īdī** baş açuk eyler du'ā
kim géceñ k̄adr u günüñ nev-rüz-ı 'īd olsun begüm

519.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. k̄ānūn-ı 'ıŝk u ŝan'atı cānāna yazmışam
hikmet mes'elesin varaķ-ı cāna yazmışam
2. yazdum lebüñ devātını cān beyāzına
rengin laţīfedür ki gülistāna yazmışam
3. zülfüñ hevāsına düşeli surh-ı eşk ile
ğam sözlerini levh-i perīŝāna yazmışam
4. pervāneler gibi añıcaķ ŝevķ-i hüsnuñi
bir ŝevķ geldi k̄uluña kim yana yazmışam
5. cānā **mu'īdī** yazduğı cevher gāzelleri
altun k̄alemle defter ü dīvāna yazmışam

518. R. 1969: 110a.

Min Kelām-ı Ekmelü'ş-Şu'arā ve Efdālü'z-Zurefā Sellemehu'llāh el-Kalkāndelenī.

519. R. 1969: 110b.

Mu'īdī fermāyed.

520.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. merdümleri şanma kim surhın ezerler
dîl-dâra ciger anı-y-la nâme yazarlar
2. âh ol ru u ol çân-ı zena-dânuñ elinden
yüze gülüp ardumca velî uyu azarlar
3. sevdâ-yı ser-i zülfüñ-içün hıızr ile ilyâs
dîvâne olup ağ ile aşlarda gezerler
4. sâķilerümüz her adee zehr ezer olmuş
orum bu ki ġâfil nice miskîni ezerler
5. dîvâne **mu'îdî**yi abûl eylemez a'dâ
şî'r oıyamazlar da hemân beyti bozarlar

521.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + -

1. baş egüp zencîr-i 'ışa bendeyem bir şâh için
veh ki tîre şâm olupdur gündüzüm ol mâh için
2. hecr ile cân vérdüğüm bilmez daı dil-ber benüm
luf édüp 'arz eyle hâlüm ey refî allâh için
3. âh şâhum yazdı ġamdan añla her dîvâra kim
âh u efgândur hemîşe 'âdetüm sen şâh için
4. bir ġün ol kebg-i hırâmânı şikâr édem déyü
âmetüm çâçî-kemân oldu hadeng-i âh için
5. çünki apuñda **mu'îdî** oldu itüñ gibi hõr
ġam yémez şimden ġerü 'âlemde 'izz ü câh için

522.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + -

1. bâġ-ı cândur bezm-i mey zerrîn-adeler gül yéter
bûlbûl olmuşdur şurâhî ulul u ġulġul yéter
2. câm-ı ġül-ġünü gider sâķî getürme ortaya
bizi bî-hüş étmege şev-i cemâlün mül yéter

520. R. 1969: 110b.

Velehü.

521. R. 1969: 110b.

Velehü.

522. R. 1969: 111a.

Mu'îdî fermâyed.

3. serv-қадler çok velīkin sen gereksin ey perī
būsitānından cihānuñ ādeme bir gül yéter
4. gülşene varmağa yoқdur ihtiyācum kim baña
dāğ-ı sīnem lāleler dūd-ı dilüm sünbül yéter
5. yār édinme düşmeni şaқın **mu'īdī** var iken
dōstum maқbūl olıcaқ kişiyе bir қul yéter

523.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

1. mey-i nābuñ 'aceb hāşiyyeti var
kim içerse başında devleti var
2. boyuñı beñzedürse serve nergis
nazarsuzdur gözinde 'illeti var
3. terahhum olmaz imiş hūsn içinde
bu iqlīmüñ ne turfe 'ādeti var
4. çün mecnūn gitdi nevbet baña degdi
belī her kişinüñ bir 'ādeti var
5. **mu'īdī**yi қаpuña ilter iseñ
saña yérden göge dek minneti var

524.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

1. baş egdüm zülf-i 'anber-fāma qarşu
kişi miskīn olur aḥşāma qarşu
2. gözün altında gören ḥaddüñi dér
gül açılmış iki bādāma qarşu
3. belürdi çün ḥaṭuñ süzme gözüni
uyumaқ iy degül aḥşāma qarşu
4. görüp māh-ı ruḥuñ açıldı gönüm
sevinür tıfl olan bayrāma qarşu
5. **mu'īdī** қuluñı āḥir unutduñ
ezel gerçi gelürdi nāma qarşu

523. R. 1969: 111a.

Velehū.

524. R. 1969: 111a.

Velehū.

525.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. çün oldı lebüñ çeşme-i hayvāna ber-ā-ber
her buseñi tutsam yaraşur cāna ber-ā-ber
2. öpüşdi sāķī tolu başında bizüm ile
ol şüh bir iş étدی yine kana ber-ā-ber
3. başına ber-ā-berdür anuñ zülfine baş eg
rif'atde olupdur meh-i tábāna ber-ā-ber
4. derd ile bir āh étدی gönül kim göge çıķdı
kaldurdu livā-yı ğam[1] keyvāna ber-ā-ber
5. pervāne oda düşdi **mu'īdī** ğam-ı 'ışķa
cān vėrdi iki 'āşık u dīvāne ber-ā-ber

526.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + --

1. ey şabā nāme-i şevķum yūri cānāne ilet
murğ-ı dil-ħaste selāmın gül-i ħandāna ilet
2. dil ü cān derdini dil-dāra varup 'arz eyle
ħaberin zerrelerin mihr-i dıraşşāna ilet
3. kuħl için gözüme yāruñ izi tozını getür
öp elin benden aña cān-ı faķirāna ilet
4. ħaţı-ı cānāne daħı gelmeden érđi ecelüm
yūri kara ħaberüm derd ile cānāne ilet
5. rūmdan varma tehī-dest varursañ 'aceme
gel **mu'īdī** ğazeliyyātını selmāna ilet

527.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. tā şubħa deĝin bir geće şol cānāna şarılsam
bu gönülüm alan dil-ber-i cānāna şarılsam
2. 'uryān olup ol dil-ber ile sīne-be-sīne
cān cāna vü gönülün daħı yābāna şarılsam

525. R. 1969: 111a.

Mu'īdī fermāyed.

526. R. 1969: 111b.

Velehū.

527. R. 1969: 111b.

Muşl[ih]ī fermāyed.

3. toğurdı benüm başuma devlet güneşi
devr içre bugün şol meh-i tábāna şarılısam
4. sevdi görelî yaldurmaz mihr-i cemālin
yā rab meded ol āfet-i devrāna şarılısam
5. ‘ālemde henüz kıpmadın ol rüz-ı kıyāmet
ey **muşliḫī** şol serv-i ḫurāmāna şarılısam

528.

Mefā’ilün mefā’ilün mefā’ilün mefā’ilün
Hezec +---- / +---- / +---- / +----

1. seni maḫşūdum ey rūḫ-ı revān pehlūya şarmaḫdur
ğaraż va’llāhi bi’llāhi hemān pehlūya şarmaḫdur
2. rumūz-ı vaşluñı şaḫlar dil ü cān āşikār étmez
murādı sīne-ber-sīne nihān pehlūya şarmaḫdur
3. egerçi şerbet-i la’lūñ mariz-i ‘ışḫa şāfidür
velī dermān-ı pür-ḫikmet revān pehlūya şarmaḫdur
4. cihānuñ lezzeti öpmek öpülmek mi-durur ancak
şafā vü zevḫ eyā gönüm alan pehlūya şarmaḫdur
5. ğaraż ey **muşliḫī** budur cihānda vaşl-ı dil-berden
ki ‘uryān eyleyüp şadrın hemān pehlūya şarmaḫdur

529.

Fā’ilātün mefā’ilün fe’ilün
Ḥafif - + - - / + - - - / + + -

1. ḫāl-i rümü çün étdüñ istifsār
ey birāder bu ḫoş diyār éyüdü
2. üstümüzden yavuz yél esmez ḫiç
meger kim ḫāl-i rüzigār éyüdü
3. şehir-i koştançaniyye güm güm öter
şeh süleymān şehriyār éyüdü
4. pādişahuñ ḫalīli ibrahīm
şāhib-i āşaf-iḫtidār éyüdü
5. şehir-i erbāb rāy-ı rüşen ayāz
vüzerā ḫāşı nām-dār éyüdü
6. kısım-ı āşaf [u] süleymān şāh
ol kerem-kāmı kām-kār éyüdü

528. R. 1969: 112a.

Velehü.

529. R. 1969: 112a.

Birāder-i Muḫallib-i Uḫuvvet-me’āb Mażhar-ı Mürüvvet-i Meveddet-nişār.

7. k̄āzi-‘asker efendi muhyi’ d-dīn
‘arşdan yüce k̄adri var éyüdü
8. k̄āzi-‘asker efendi k̄adirīnūñ
k̄adri ‘arş ile hem-civār éyüdü
9. ketḥudā-yı ‘asākīr-i şehri-rūm
kim ol iskender-i’ tibār éyüdü
10. daḥı maḥmūd efendi defter-dār
istikāmetdür aña kār éyüdü
11. dutdı nām u nişānı āfākı
seyyid beg şāhibü’l-vaḳār éyüdü
12. pertev-i āfitāb u fetḥ-i zafer
leşker-i zıll-i kirdgār éyüdü
13. ol kemāl oḡlı vü kemāl ıssı
müfti-i şāhibü’l-‘ayār éyüdü
14. k̄āzi-i taḥt-ı sa’ dī-i es’ ad
şī’ r ile eyler iftiḥār éyüdü
15. hem semāniyyede müderris olan
ser-be-ser cümle kim ki var éyüdü
16. ca’fer-i şādıkuñ çü şubḥ u seḥer
vaḳtı ḥōş leyl ve’n-nehār éyüdü
17. yüzi şuyıdur anuñ efşāncı
dişi efşāncı ber-ḳarār éyüdü
18. mīr ca’fer birāderi ḥüseyn
devleti ola pāyidār éyüdü
19. ḳara bālī oḡlına ḳırḳ déme sen
ḳoca déreseñ n’ola nevvār éyüdü
20. göricek uş ḳara yüzüñ kimesne
aḳ ḳızı raḥmiye nigār éyüdü
21. aḳlıḡuñ şaḳlıḡın dökürici
şeh ḳulı kemeñçe-dār éyüdü
22. ol ḥayāl étdüḡüñ ḥayāl nām
nāzük şūḥ-ı şīve-kār éyüdü
23. yañşama yañşaḡı siker saḡır
zātī-i ehl-i iştihār éyüdü
24. ol başuña ber-ā-ber aḳrānuñ
turşıcı baḡşı köfte-ḥvār éyüdü
25. ol helāki ḳıya ḳıya baḳıcı
gözi cellād-ı cān-şikār éyüdü

26. géce gündüz ğubār-ı ħayrānuñ
şāfī gözindedür ğubār éyüdü
27. senden artuĝına kuşam démez ol
'andelībī dem hezār éyüdü
28. günlerin yavu kıldı sen gideli
şanma her mest ü her ħumār éyüdü
29. cümlesinüñ çekersin içinden
bursanuñ ħalkı bī-şümār éyüdü
30. seni ħammām içinde oĝlan iken
ħalvete koyan ihtiyār éyüdü
31. geçürürler gelürseñ anda hemān
katı gökçekdür üsküdār éyüdü
32. bunu dahı eger saña okıya
déyesin gel bizi ço var éyüdü

530.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. bi'llāhi éricek o mübārek kulaĝuña
dervişinüñ cevābına incinme ey dede
2. ma'nāda gerü kendü sözüñdür işitdüĝüñ
bir söyleyenler iki işidür bu ħubbede

531.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. koñuz yaşumla geçen mā-cerāyı
erenler naķde kılmışlar du'āyı
2. kimine gel kimine git démekden
kemān-ebrūlarınıñ başı kayı
3. hümāyün zülfüñe nisbet éderken
melekler gökden uçurdu hümāyı
4. şafādan lāleler şahrāya düşdi
benefşe gülşene dikdi 'aşāyı
5. maħabbet-nāmedür meclis **ħiṭābī**
oķurlar anda şem'ī ile ziyāyı

530. R. 1969: 113a.

Der-kenara yazılmış bu şiirde mahlas bulunmamaktadır.

531. R. 1969: 113b.

Ḥiṭābī fermāyed.

532.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. kıaddüm kemānın āhum okına kıurupdurın
 tāk-ı felekde t̄abla-i māhı urupdurın
2. yā gel lebüñi vér baña yā gel dilümi al
 her ne olursa şāhum hıdmete durupdurın
3. şāh-ı şurāhi himmet ile içeri çeküp
 sākī diyār-ı mülk-i ğamı çok sürüpdürin
4. dédüüm berāt-ı hüsne müselleme nişāne çek
 dédi üşenme kıayduñı muhkem görüpdürin
5. zātī 'aşrda şeyh-i nizāmī olursa ger
 sözde **hıtābī** nicesin anuñ burupdurın

533.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bāğ-bān beñzer kıad ü ruħ-sāruñı yād eyledi
 vaz geldi bāğdan servini āzād eyledi
2. h̄asretüñden her ğeçe kıan oldu bağı ğoncenuñ
 gül diken yaşdandı bülbül āh u feryād eyledi
3. öldürem yarın démiş nice feryād étmesün
 kim yine ol 'ahde durmaz yārını yād eyledi
4. ol ğözüm nürü ırağdan āşinālık ğösterür
 gül gibi geldi bu ğam-ğın ğöñlümi şād eyledi
5. bend édüp zencir-i zülfin **kādirin**ün boynına
 āh kim ol ğonce-i h̄ün-rizi cellād eyledi

534.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ğeh şehāb-ı zülfin açup āfitābın ğösterür
 ğeh döner hicrān şebinde māh-ı t̄abın ğösterür
2. dédüüm ey cān kıandan öğrendüñ bu nāz u şive[yi]
 gül gibi kııkardı kıoynundan kıtābın ğösterür

532. R. 1969: 113b.

Hıtābī fermāyed.

Başlığında *Zātī fermāyed* yazmaktadır.

533. R. 1969: 113b.

Kādirī fermāyed.

534. R. 1969: 114a.

Şāfī fermāyed.

3. 'ışkı bāzārında ʈolandurdı zülfi göñlümi
şimdi ʈurmuşdur baña barmaq hisābın gösterür
4. hecrden kūyında öldüñ yāra diñ kim nice bir
cennet içinde bize ʈamu 'azābın gösterür
5. zülfini geh pīç ü tāb eyler gehī pür-ḥam kıılır
durmadan 'aşıqlara nāz u 'itābın gösterür
6. 'ışk ḥālinde ʈabībe çok su'al étdüm bugün
derdümi bilmez benüm **şāfī** cevābın gösterür

535.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ḥvābdan açdum gözüm nā-gāh ki ʈaldurdum seri
karşuda gördüm ʈurur bir māh-rüy dil-beri
2. ʈālī'üm sa'd oldı yāḥōd ʈadre érdüm gālibā
kim maḥalleñ içre gördüm gece ʈoğmuş müşteri
3. nūr aḥar gördüm cemālinden egerçi zāhirā
kendüsi beñzer müselmāna libāsı kāfirī
4. gözlerüm açup yumınca oldı çeşmümden nihān
şöyle teşḥiŝ étdüm anı yā melekdür yā perī
5. érdi çün āb-ı ḥayāta **mihri** ölmez ḥaşre dek
gördi çün zulmet şebinde ol 'iyān iskenderi

536.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'arızuñ üstinde ḥaṭ n'eyler senüñ ey gül-'izār
ḥōd bilürsin eylemez āb üzre hergiz ḥaṭṭ karār
2. leblerüñ şirīnlik için müşkile heykel yazar
dudtı efsūnuñ beni sevdüm seni bī-iḥtiyār
3. āferīn cānā cemālüñ muşḥafın her ayda
āyet-i ḥüsn ile ḥaṭṭuñ yazdı āyet ber-kenār
4. defter-i ḥüsnuñde ḥaṭṭuñ düşdi gāyet muḥterem
her ki erbāb u raḥamdan olsa bulur i'tibār

535. R. 1969: 114a; Mihri: *Dīvān*: G. 194.

Mihri fermāyed.

1a -ki *Dīvān*.

2b maḥalleñ: maḥallem *Dīvān*.

4a gözlerüm: gözümü *Dīvān*.

536. R. 1969: 114a.

Seyfi.

5. haṭṭ-ı dil-ber yazdı ise anumla tevı'ü'r-refı'
seyfiyā germ olma hergiz manşıb olmaz pāyidār

537.

Fā'ilatün fā'ilatün fā'ilatün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çözme müşkīn zülfüñi diller perişān olmasun
āfitābuñ al'ati ebr ile pinhān olmasun
2. zülf-i zencīrinde yāruñ cān u diller astedür
kāfirüñ daı yeri zencir ü zindān olmasun
3. zülfüñüñ dāmında älümi görüp ram étmeyen
urasun bir derde kim 'ālemde dermān olmasun
4. sihr ile nergislerüñ meftün éderler göñlümi
lāle-veş ey once-leb barum nice an olmasun
5. çüñkim içdüñ sāarı seyfiyā dur azında[n] öp
döstüm 'ādet-durur tayir-i erkān olmasun

538.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. şabā üsñüñ bahārından aber vērse gülistāna
yaalar çāk édüp güller gelür bülbüller efgāna
2. şanurdum āteş-i füratden özge bir belā yokdur
seni ayār ile gördüm ışındum nār-ı hicrāna
3. yaalar çāk édüp yer yer éderler āh u efgānı
şarāb-ı nāz içüp dil-ber yürür mestāne mestāne
4. 'alemler āhlar yer yer dögilür sīneler güm güm
ışıklar gibi 'āşıklar baş açdı girdi meydāna
5. şarınsa şems dülbendin güneş gibi güzel amed
gören dér āfitāb inmiş gümüş serv-i ırāmāna
6. saña bu çāh-ı miñnetden alāş olma ne mümkindür
yapışmazsañ eger ey dil-ber kemend-i āh u efgāna
7. uyup her rind-i allāşa ne ister bilmezem şem'ı
düşüp küy-ı arābāta gezer mey-āne mey-āne

537. R. 1969: 114b.

Velehü.

538. R. 1969: 114b; Şem'ı: *Dıvān*: G. 147.

Şem'ı fermāyed.

3a yer yer: 'uşşāk *Dıvān*.

6a saña bu çāh-ı miñnetden: belā zindān-ı çāhından *Dıvān*.

7a rind-i allāşa: serv-i reftāra *Dıvān*.

539.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

1. dilā 'īsī gibi terk ét cihānı
dilerseñ ger hayāt-ı zindegānī
2. kemān-ebrū güzeller sevdügüñce
belā oğlarınıñ oldum nişānı
3. leb-i la'lüñ görüp meclisde sākī
şurāhīnūñ 'aceb hoş étdi kanı
4. leb-i mey-gūnı öpdükçe sāğar
görüp 'aşıklarunñ acıdı kanı
5. dehānuñ şerbetin içdüm dér imiş
hıtabī hoş güzel söyler yalanı

540.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zāhidā rüz-ı kıyāmet bilürem āhir qopar
korqum ol ehl-i riyā ol gün kamu kāfir qopar
2. bulmadum dil-ber gamından özge bir yār [u] harīf
n'eyleyem mülk-i cihānda ehl-i dil nādir qopar
3. mekre başladı güzel haţtuñ erişeli dédüm
dédi müsā devridür merdüm üküş sāhir qopar
4. gerçi bilmez hūblar mihr ü vefā 'ilmin dürüst
līk fenn-i fitende her birisi māhir qopar
5. her diyāruñ bir metā'ı hāşı var lā-büd **kemāl**
āb u hāk-ı bergama maħbūbla şā'ir qopar

541.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ülü fā'ilün

Muzārī --- / - + - - / + - - - / - + -

1. 'ālemde ğam kişiye dem-ā-dem gelür gider
ādem mi var ki 'āleme hurrem gelür gider

539. R. 1969: 115a.

[**Hıtabī**]

540. R. 1969: 115a.

Kemāl fermāyed.

541. R. 1969: 115a; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 105.

Ya'nī Müftī-i Devrān Kemāl Paşa-zāde.

2a bār-ı belāyı her kişiye: her kişiye belā yükünü *Dīvān*.

2b kim var: kimdür *Dīvān*.

5a ādem gerek ki 'ālemde adın āndura: cehd it ki hayr-ıla añalar halk aduñı *Dīvān*.

5b 'ālemde adı qalur u: 'ālemde addur qalan *Dīvān*.

2. bār-ı belāyı her kişiye çekdürür felek
kim var ki bu cihāna müsellem gelür gider
3. göz yum cihāndan aç gözüñi kendü hālūñe
sen göz yumup açınca bu ‘ālem gelür gider
4. nergis meger ki bildi vefāsuz-durur cihān
bağūñ yolında gözleri pür-nem gelür gider
5. ādem gerek ki ‘ālemde adın añdura
‘ālemde adı qalır u ādem gelür gider

542.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ben ne mümkün kim vefā yüzini cānāndan görem
kim vefā gördi nigārından ki ben andan görem
2. kanlu yaşum tutdı çeşmüm manzarın yer kıomadı
bakmağa dünyā yüzün[e] bilmezem kıandan görem
3. hecr odı pür-süz kıldı bezmümüz umar mıdum
kim bu deñlü issı yüzün nār-ı hicrāndan görem
4. kırkıram bī-hüş [olam] görünce nā-geh la'lini
isterem kim leblerin evvel öpem andan görem
5. seyr éder ağıyār ile görür bizi görmezlenür
ben démezdüm bu işi ol çeşm-i fettāndan görem

543.

Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + - -

1. ne naqş éder bizüm ile nigārı gördüñ mi
ne fitneler kıoparur rüzgārı gördüñ mi
2. bu kanlu kanlu yaşumdan revān olup göz göz
bu çeşme çeşme ağan cūy-bārı gördüñ mi
3. direk direk dikilürken kıapuñda dūd-ı dilüm
'alev 'alev göge kııkan şerārı gördüñ mi
4. kıaçup kıaçup da ırakıdan dönüp dönüp yüzüme
kıya kıya kıakan ol ğamze-kārı gördüñ mi

542. R. 1969: 115b; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 208.

[Kemāl Paşa-zāde]

2b dünyā yüzün[e]: dünyāya yüzüñ *Dīvān*.

4a görünce nā-geh la'lini: nā-geh görünce yüzini *Dīvān*.

543. R. 1969: 115b; Āhī: *Dīvān*: G. 132.

Velehū.

3b 'alev: 'ālem; kııkan: ağan *Dīvān*.

5b 'izār: 'izār *Dīvān*.

5. şorâr érişdüğine **âhî** göz yaşını döküp
 kabâ-yı sürh ile ol gül-'izârı gördüñ mi

544.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
 Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. dilâ 'ayş u müdâm étmek dilerseñ pâdişâlarla
 açagör göñlüñi ğamdan şarâb-ı dil-güşâlarla
2. düşersem baır-i 'ışkuña ğam ğuşşañ benümle olsun
 kişi ğurbetde yâd olmaz efendi âşinâlarla
3. leb-i dil-berden özge baña şerbet hiç şifâ vérmez
 başuñ ağrıtmâ hergiz ey tabîb olmaz devâlarla
4. hemân bir bî-vefâ yârum degül bir bî-vefâ dünyâ
 ne kılam n'eyleyem bilmem cihânda bî-vefâlarla
5. baş açuk rind-veş 'ışkı der-i mey-ĥâneye düşgil
 cihân bezminde ayakdaş olmağ isterseñ gedâlarla

545.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
 Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. cümle aġyârı şehâ mihrüñ ile şâd édesin
 be n'icün cevr ile 'uşşâkuñı nâ-şâd édesin
2. nice bir ĥâne-i mihri yakasın şöhret için
 seng-i cevrüñle göñül şehrinî âbâd édesin
3. yâr kûyına kaçan kim éresin iki gözüm
 seyl édüp kanlu yaşuñ dicle-i baġdâd édesin
4. ey göñül terk-i diyâr étdüñ ise çâre nedür
 ğam u ğuşşadan hele bir nice gün zâr édesin
5. zülfin ol mâh-ı şabâ destine vérürse göñül
 ĥırmen-i 'ömri hemân âh ile ber-bâd édesin
6. saña raĥm eylemez ol seng-dil 'ışkı yüz yıl
 küh-ı miĥnetde eger kendüñi ferĥâd édesin

544. R. 1969: 115b.

Velehü.

Bu gazel 'Aşķi *Dîvân'*nda bulunmamaktadır.
 5b Vezin aksamaktadır.

545. R. 1969: 116a.

Velehü.

Bu gazel 'Aşķi *Dîvân'*nda bulunmamaktadır.

546.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. hālümü zemzeme-i murğ-ı seherden şorasın
derd-mend olduğumu hasta cigerden şorasın
2. güşşamuñ kışşaların yazar iken āhumdan
hāmeler yandüğümü nāme-i terden şorasın
3. hāk olduğuma inanmaz iseñ bād-ı şabā
ayağı tozuyla geldi seferden şorasın
4. şevkini ruħlarıñuñ şems [ü] kamerden bilesin
zevķini leblerüñüñ şehd [ü] şekerden şorasın
5. kīse-i 'ömri tehī kıldüğümü yoluñda
olıcak hāk bedenden kāse-i serden şorasın
6. vādī-i hecrde **aħmed** kuluñ üftāde ğarīb
cevrler çekdüğünü devr-i kamerden şorasın

547.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün
Hezec ---+ /+---+ /+---+ /+---

1. dīvāne dil étse n'ola sen cāna segirdim
kim halk éder baķmağa sulţāna segirdim
2. cān atsa n'ola yüzüñi zülfüñde görüp dil
pervāne éder şem'-i şebīstāna segirdim
3. dil kişverini ğamzelerüñ yaķdı nitekim
sulţān-ı cihān şaldı alamana segirdim
4. geh zülfüñe dil ğāhī zenaħ-dānuña düşdi
bī-çāre éder bend ile zindāna segirdim
5. ol turre-i bī-dīn k'egilüp 'arızın öpmiş
iblis-durur ki eyledi ĩmāna segirdim
6. ol husrev ü şirīn-dehenüñ zülfine bu hāl
behrām-durur ki étđi ğaraħāna segirdim

546. R. 1969: 116a; Aħmed Paşa: *Dīvān*: G. 242.

Aħmed fermāyed.

1a hālümü: nālemi *Dīvān*.

2b yandüğümü: yandüğünü *Dīvān*.

4a şems [ü] kamerden bilesin: şem-i kamerden bilüben *Dīvān*.

5a kıldüğümü: itdüğümü *Dīvān*.

5b bedenden: beden *Dīvān*.

547. R. 1969: 116a.

Fārisī Muştafā fermāyed.

Bu şiir iki sayfaya yayıldığından iki kez başlık yazılmıştır. Birincisinde *Kemāl fermāyed* ikincisinde *Fārisī Muştafā* şeklindedir.

7. şal başumu meydāna çalup ʔurre-i zülfüñ
sultānlar éder ʔop ile çevgāna segirdim
8. itlerüñ üşer başuma kūyuña varıcağ
açlar gibi kim eyleye ʔurbāna segirdim
9. baş ol yüri sen **fārisī** iḳlīm-i kemāle
kim şaldı senüñ gibi bu meydāna segirdim

548.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

Hezec -- + / + --- + / + --- + / + ---

1. haṭṭ édicegin 'ārız-ı cānāna segirdim
şan yeñiçeri étdi müselmāna segirdim
2. zāhid nice geçdüm bilmem mescid öñinden
bundan iyi nice ola mestāne segirdim
3. mey-hāneye dek ʔaçalum ey ehl-i şafā biz
isterseñüz étmege zarīfāne segirdim
4. erbāb-ı hured dédi baña 'āḳil-iseñ sen
evi bir delüye eyle beyābāna segirdim
5. hūnīn göricek eşkümi bir dem yürüde çeşm
şubaşı-durur eyledi şan ʔana segirdim
6. cān atsa n'ola la'lini yāruñ göricek dil
dīvāne éder āteş-i sūzāna segirdim
7. ben deşt-i belāya başum alup gideyin sen
ikide bir ét hücre-i yārāna segirdim
8. yügrügüñ olur '**işķī** meşeldür ki bu meydān
ʔul 'arşa-i nazma yine merdāne segirdim

549.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. saçılmış sünbülün verd-i ter üzre
açılmış tāze güller 'ar'ar üzre
2. mu'aṭṭar ʔılmağa zülfüñ dimāğı
'abīr-i ter bırakmış ezer üzre

548. R. 1969: 116b.

'İşķī fermāyed.

Bu gazel 'Aşķī Dīvān'ında bulunmamaktadır.

549. R. 1969: 117a.

Vişālī fermāyed.

Bu gazel *Türķī-i Basīt ve Aydınlı Visālī'nin Şiirleri* adlı eserde bulunmamaktadır.

3. leb-i la'lüñdeki hâl-i mu'anber
miskdür kim konupdur şeker üzre
4. haţuñ sevdâsı-y-la hâme gibi
yoluñda yelerem dün gün ser üzre
5. saçılır 'âleme dürler **vişâlî**
ğazeller déyicek güzeller üzre

550.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzârī---+ / -+---+ / +---+ / -+--

1. 'âlî kapuñı gülşen-i hadrâya vérmezem
dişuñ şüküfesini süreyyâya vérmezem
2. la'lüñ sözini lü'lü'-i lâlâya şatmazam
izüñ tozını 'anber-sârâya vérmezem
3. kapuñ tapuñ lebüñ ü boyuñ ey arzû-yı cân
firdevs u hür u kevşer ü tûbâya vérmezem
4. bir zerre hâk-i pâyuñı ey âfitâb-ı hüsn
yüz âb-ı hıızr u biñ dem-i 'isâya vérmezem
5. şekker-sühen **vişâlî**-içün yâr-ı gül-'izâr
demiş ben anı bülbül-i güyâyâya vérmezem

551.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
Hezec ---+ / +---+ / +---+ / +---

1. gördükçe beni lebleri yâķütını dişler
şol büt ki dür ağzında anuñ dür gibi dişler
2. tãvüs-ı hırâmânı-durur cân çemeninüñ
gösterürse yürüdükçe ne tañ hõş şalınışlar
3. nâz ile çemenlerde şalın tâ ki tapuñdan
kebg ile tezerv ögrene biñ dürlü revişler
4. göñlüme güzel sevme déyü pend éderem lîk
tutmaz öğüdüm yine varur bildüğün işler
5. dil şîşesini taķınuban n'éde **vişâlî**
güzeller anı taşa çalup çünki şımışlar

550. R. 1969: 117a.

Velehü.

Bu gazel *Türki-i Basit ve Aydınli Visali'nin Şiirleri* adlı eserde bulunmamaktadır.

551. R. 1969: 117a.

Velehü.

Bu gazel *Türki-i Basit ve Aydınli Visali'nin Şiirleri* adlı eserde bulunmamaktadır.

552.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. hāl kim çonmuş-durur la'l-i leb-i cānānuma
bir megesdür kim benüm kaçd eylemişdür cānuma
2. hem-demüm sāyem-durur ğam günlerinde ol dağı
kara bahtum gibi şeb érişse gelmez yanuma
3. diñle nālem hālümü bilmek dilerseñ dōstum
n'édügüm bilmez benüm gūş urmayan efgānuma
4. tīr-i ğamzeñ kaçd édermiş kim gelüp çanum dōke
çanlı olur girmesün luşf eyle ey meh çanuma
5. **vaşfiyā** ben 'andelīb-i gülşen-i firdevs iken
hayf bu hāk-i çafesde murğ-ı hōş-elhānuma

553.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. der kim görünür ol şanem-i sīm-ber üzre
bir jāle ile beñzer kim ola berg-i ter üzre
2. her çande ki gitsem n'ola derdüñle gidersem
yegdür ki zevād ile ola kişi sefer üzre
3. sırr-ı haçuñı gerçi ki fāş eyledi zülfüñ
hōş varmadı çok baş kesilür bu çaber üzre
4. her tīr-i belā seng-i cefā kim gele senden
gelsün berü yér eyleyeyin cān u ser üzre
5. **vaşfi** şaçınursa n'ola çapuñda 'adūdan
yegdür ki çaçardan ola kişi çazer üzre

552. R. 1969: 117b; Vaşfi: *Dīvān*: G. 70.

Vaşfi fermāyed.

2b çara bahtum gibi şeb érişse: oçumazsam mūm ile ey māh *Dīvān*.

5b hāk-i: hākī *Dīvān*.

553. R. 1969: 117b; Vaşfi: *Dīvān*: G. 71.

Velehū.

1a der: ter *Dīvān*.

3a sırr-ı haçuñı: sırrın haçuñuñ *Dīvān*.

5b çaçardan ola kişi çazer: çazerde ola kişi sefer *Dīvān*.

554.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. bir meh-i nā-mihr için çarh étدی ser-gerdān beni
gör nenüñ gibi gün için şaklamış devrān beni
2. gördiler şeydāluğum 'ışkuñda maḥbūs étdiler
sīnesinde cānı gibi şakladı zindān beni
3. bī-vefā dil-ber sevüp ḳanına girdüm göñlümüñ
ḳorḳaram kim nā-gehān bir gün tutar ol ḳan beni
4. şükrüm oldur kim görüp 'ışkuñda ḥālüm añlamaz
ol ḳadar ḥayrān olur her kim göre ḥayrān beni
5. ben şehā ol vaşfīyem kim nazm-ı rengīnüm görüp
sīnesinde naḳş éder her defter ü dīvān beni

555.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. bu şüret ile kim yaradupdur ḥudā seni
ḥür-ı cinān şanur gören ey meh-liḳā seni
2. ḥadden aşurma cevrüñi ben mübtelāña kim
bir gün ola ki ben de görem mübtelā seni
3. zāhid ki zühd ü cennet için eyler şanem
rıdvān u ḥür u cennet aña vü baña seni
4. her dem fiğān édersin eyā ney benüm gibi
beñzer zamāne yārdan édüpdür cüdā seni
5. vaşfī belā-durur saña bālāsı dil-berüñ
bir gün ḡam ile öldürür āh ol belā seni

554. R. 1969: 117b; Vaşfī: *Dīvān*: G. 89.

Vaşfī fermāyed.

2a maḥbūs: zindān *Dīvān*.

4a 'ışkuñda: hecrüñde *Dīvān*.

4b ol: şol *Dīvān*.

555. R. 1969: 118a; Vaşfī: *Dīvān*: G. 90.

Vaşfī fermāyed.

4b édüpdür: itdi *Dīvān*.

556.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. hışm eyleme cānā baña sen māha sözümden
mest-i mey-i 'ışkam haberüm yoğdur özümden
2. nā-geh aña ey dōst gözüm dikmemek için
hāk-i kademüñ şakınuram iki gözümden
3. yaşum ki şehā hem-dem ü yārumdur ezelden
'ışkuñla senüñ yār olıcağ çığdı gözümden
4. ol şāh zeri yoğ déyü ben kılına her dem
ta'n eylesün kim utanur şoñra yüzümden
5. her dem ki yazam sūz-ı ğamuñ vaşfını **vaşfī**
odlar şaçılır defter ü dīvāna sözümden

557.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + --

1. ben niyāz eyledüğümce n'ola yār eylese nāz
aña çün nāz vérimiş ezeli baña niyāz
2. ben de mihrüñ göreyin kahr ile ağlatma beni
korğum oldur ki şehā éllere fāş ola bu rāz
3. bilmedüm kadrini vaşluñ beni öldürdi ğamuñ
şanemā kend'özini bilmeyene bu dağı az
4. küyuñ olursa n'ola kanda isem secde-gehüm
ka'benüñ her tarafında kılınur çünki namāz
5. nice bir **vaşfī**yi cevruñle şehā öldüresin
şāhsın luğf édüp olsañ n'ola ger bende-nevāz

556. R. 1969: 118a; Vaşfī: *Dīvān*: G. 59.

Velehū.

2a dikmemek: degmemek *Dīvān*.

3a yārumdur: yār idi *Dīvān*.

3b 'ışkuñla senüñ yār olıcağ: 'ışkuñ baña yār olıcağ ol *Dīvān*.

4b kim: ki *Dīvān*.

557. R. 1969: 118a; Vaşfī: *Dīvān*: G. 19.

Velehū.

4a olursa n'ola: olsa n'ola her *Dīvān*.

558.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. leblerüñsüz ağzuma erişdi cānum gel eriş
key hāzer kı̄l düşmesün boynuña qanum gel eriş
2. gel eriş déyü erişdürdüm fiğānum göklere
gel eriş ey dil-ber-i nā-mihribānum gel eriş
3. şubḥ-dem aḥşām olunca söyledüğüm gitme gel
géceden tā şubḥa dek vird-i zebānum gel eriş
4. dōstum ḥüsnuñ ḥaḳı qalmadı artuḳ ṭāḳatüm
'āleme fāş olmasun rāz-ı nihānum gel eriş
5. bir nefes şabr eylesün küysün démişsin şabriye
ben küyerdüm bir nefes küyse zamānum gel eriş

559.

Mef'ülü fā'ilātu mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. cism olmadan cihānda daḥı cān muntazır
dil-i derd-mend-i dād u dermāna muntazır
2. ey çarḥ geçdi cānumuza intizār-ı dōst
al cānumı gel eyleme cānāna muntazır
3. nāveḳlerine gözlerüm ağız açup durur
ḳulzümdeki şadef gibi bārāna muntazır
4. derd ü ğam ile nergis ü gül ḳulaḳ dutup
olmuş çemende serv-i ḥırāmāna muntazır
5. ğam küşesinde geçdi nihānī günüñ tamām
pervāne gibi şem'-i şebistāna muntazır

560.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. bir güzel gördüm bugün āyaşofiyādan yaña
şan melekdür indi ḥaḳ emri-y-le dünyādan yaña

558. R. 1969: 118b.

Şabri fermāyed.

5b ben: bir R. 1969. Anlam gereği deĝiştirildi.

559. R. 1969: 118b.

Nihānī.

Bu şiir Nihānī'nin yayımlanmış gazelleri arasında bulunmamaktadır.

Yunus Kaplan, "Nihānī (İbrahim Çelebi) Ve Gazelleri" *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 5/4 Fall 2010, 1271-1303 s.

560. R. 1969: 118b.

Nehārī.

2. gözleriñ oğ dikdi göz göre benümle ceng éder
mâyil olur mest olan elbetde gavğâdan yaña
3. şan hilâl ile muğârin oldı gökde âfitâb
keştiye binüp yürise yâr deryâdan yaña
4. yâr kûyı var iken olur mı dünyâda bugün
zerre deñlü meyl édem firdevs-i a'lâdan yaña
5. ey **nehârî** görmek isterseñ güzeller kânını
gâh istanbula gel git geh burusadan yaña

561.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. serv dīvâne hevâ-yı kad-i dil-cüyından
sudre âşüfte vü hayrân gidemez küyından
2. varıcağ bād-ı şabâ sünbül büyünü getir
bu yéter tuğfe bize zülf-i semen-büyünden
3. dilde geh tığına geh hañçerine yér éderdüm
odlu olmadum anuñ ben bir içim şuyından
4. öldürür béni müjeñ sinede egleñmedügi
hün olupdur cigerüm âh anuñ hüyünden
5. tâc-ı devletdür izi tozı benüm başum-içün
hağ '**izârî** bizi dūr eylesesün küyından

562.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. getirür 'ârızı hağğ eyleye 'uğşâkını red
kaçan ola ki ğubâr éde hevâ yolını sed
2. baş vérüp hağğ-ı ruğı dâmenin elden komadı
ayağı gence batarsa n'ola men cedde veced
3. sîne ger sîne-i pür-süz ile iltürler ise(?)
dütünü göge çıka yırtı yağasını lehad
4. kaçı râsı-y-la bu zülfi gibi âşüftelerüñ
kadini dâl édüp ayağa bırağaydı hıred
5. mesned édinmek içün geldi '**izârî** tapuña
eyleme ehl-i nazarsın şanemâ men'-i sened

561. R. 1969: 119a.

'**izârî**.

562. R. 1969: 119a.

'**izârî**.

563.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzârî---+ / -+---+ / +---+ / -+--

1. şāhā ʔapuñdan ayru yérüm seng-i hāredür
tīg-ı cefā ile yüregüm pāre pāredür
2. derd ü belā vü miḥnet ü hicrān elinden āh
dil şerḥa şerḥa ḳanlu yürek yara yaradur
3. yıllar geđer cemālūñi bir gün göremezem
yā rab ne baḥt olur bu ne ḳutsuz sitāredür
4. men' eyleyüp 'izāruñi göstermeyen baña
zülfi müşevveşüñ gibi bir yüzi ḳaradur
5. deryālar oldı yaşı getürse 'aceb degül
lü'lü' dişüñ ḥayāline şāfī kenāredür

564.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
Hezec ---+ / +---+ / +---+ / +---

1. şehriñde şehā bir nice evbaşlaruz biz
terk eylemişüz varlığı ḳallāşlaruz biz
2. miskinlük ile fark-ı felekde yérimüz var
ser-keşlük ile devleti yok başlaruz biz
3. başdan ayağa dolaşuban yanmada ey dōst
pervāne-şifat şem' ile pādaşlaruz biz
4. andan berü kim ḳāfile-i 'işḳa şataşduk
derd ü ğam u endūḥ ile yoldaşlaruz biz
5. şāfī leb-i cānāneyi biz vaşf édelüm kim
nāzüklük ile sözde şeker-pāşlaruz biz

565.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzârî---+ / -+---+ / +---+ / -+--

1. vaşf-ı ruḥuñda yazdı şabā çün risāleler
odlara yandı şevḳ ile gülşende lāleler
2. nergis gözüñ ḥayāline nüş étmege müdām
devr eylesün şafā ile zerrīn-piyāleler

563. R. 1969: 119a.

Şāfī.

564. R. 1969: 119b.

Şāfī fermāyed.

Bu şiirin başlığı müstensih tarafından sehven *Vaşfī fermāyed* olarak yazılmıştır.

565. R. 1969: 119b.

Dürri.

3. gülşende gül 'arūsına tezyīn-i hüsn için
zībā güherler aşdı kulağına jāleler
4. bağı delindi ney gibi bī-çāre 'āşkuñ
tañ mı hevā-yı 'ışkuñla kıalsalar nāleler
5. **dürri** cihānda bu imiş 'ādeti hūblaruñ
göñlini mübtelālaruñ eliyle alalar

566.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kāmētüñden başuma her dem kıyāmetler kıopar
gözlerüñden cānuma sihr ile āfetler kıopar
2. şimdiden dil mülkine kıaşuñ cefāya başladı
fitne-i devr-i kıamerde çok 'alāmetler kıopar
3. sen leb-i şīrīn yolında bu dil-i dīvāneden
kışşa-i ferhād-veş biñ biñ hikāyetler kıopar
4. ayağına luḫ ile yüz sürdügümce ol mehüñ
başuma mihr āsumānından sa'ādetler kıopar
5. cān vérigör yolına bu ğamze-kāruñ **dürriyā**
şehr-i üsküpdür be-ğāyet bunda āfetler kıopar

567.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bu ten-i zerdüm baña cānā kıabā-yı zer yéter
dāğlar sīnemde yér yér zīnet ü zīver yéter
2. derd ü miḫnetle cigerler kıanını nūş étmege
sākiyā bezm-i belāda gözlerüm sāğar yéter
3. nāz ile dil-ḫastelerden la'l-i nābuñ dartınup
gel yéter bur kāğıda ey lebleri şekker yéter
4. aḫker-i nār-ı ğamuñ sīnemde teskīn étmege
baña bu tennūr-ı cismümdeki ḫākister yéter
5. şehr-i dilden āteş-i derd ü ğamı def' étmege
ey gözüm saqqāsi **nāmīye** bu eşk-i ter yéter

566. R. 1969: 120a.

Dürri.

567. R. 1969: 120a.

Nāmī fermāyed.

568.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. ey véren yād-ı lebüñ mürde-i dile cāndan eṣer
dehenüñde görinen çeşme-i ḥayvāndan eṣer
2. gözüme sürme-i ḥāk-i kūyuñ var iken
ğam degül qalmaq-ısa kuḥl-i şıfāhāndan eṣer
3. cānumı cism-i za'ifüñe bulımazdı ecel
olmasa dilde eger nāle vü efgāndan eṣer
4. büy-ı pīrāhen-i cānān dil-i ya'qūbda
künc-i çāh içre vérür yūsuf-ı ken'āndan eṣer
5. **nāmiyā** ol şanemüñ ḥātem-i la'linde-durur
giriḥ-i ḥatt-ı lebi mühr-i süleymāndan eṣer

569.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. merdüm-i çeşmüm ki olupdur eşk-i ḥün-efşāna ğarq
ḥvācedür olmuş şanasın dürr ile mercāna ğarq
2. eşk-i ḥününüm arasında görenler gözlerüm
dér şarāb-ı nāba olmuşdur iki peymāne ğarq
3. şalmasun engine 'ışkuñ dōstum dil zevraqın
bād-ı āhum nā-geh anı eyleye 'ummāna ğarq
4. meclis-i ğam içre ey sākī ciger qanı-y-la gör
başdan ayağa nice olmuş şurāḥī kana ğarq
5. pādişāhum dest-i 'adlūñle serir-i ḥüsnde
nāmī-i bī-çāreyi étseñ n'ola iḥsāna ğarq

570.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āteş-i 'ışkuñla dil şem'in uyandurdum yine
sūziş-i āh ile çarḥı oda yandurdum yine
2. sākīyā bezm-i belāda gözlerüm peymānesin
eşk-i ḥünün ile qanlara boyandurdum yine

568. R. 1969: 120a.

Nāmī fermāyed.

569. R. 1969: 120b.

Nāmī fermāyed.

570. R. 1969: 120b.

Velehü.

3. bunca demden hūn-ı dil-i mecrūh teşne-i ğamzeñi
zahm-ı peykānuñdan aķan ķana ķandurdum yine
4. hūsn bāzārında ey dellāl-ı dil ol ğoncenūñ
zūlf-i pūr-ķininde cān naķdin dolandurdum yine
5. yıķmasun nā-geh taşup ırmağı çeşmüm seddini
seyl-i eşküñ **nāmiyā** bendden boşandurdum yine

571.

Mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
Hezec +---- / +---- / +---- / +----

1. döker yaşlar gözin yummaz şem' her şeb uyanıķdur
cemālūñ mihrine ey meh senūñ beñzer yaraşıķdur
2. süvār-ı esb-i nāz olup bugün meydān-ı hūsn içre
güzellik hil'atin ğeyseñ habībüm key yaraşıķdur
3. ne deñlü yalıñ yüzlü geķerse hańçerūñ cānā
gider yanuñdan anı sen hayāsuz yüzi aķıķdur
4. n'ola her dem gözüm yaşın ciger ķanı-y-la besler kim
tarıķ-i 'ışķda baña o bir yār-ı muvāfıķdur
5. şekerden tatlıdur şı' rüñ leb-i cānān vaşında
anuñ' ķün sözlerūñ **vechī** hemişe şehd-i fāyıķdur

572.

Fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. tā ki girdi dōst düşmenle maħabbet bāğına
lerze düşdi cismüme döndüm ğazān yaprağına
2. ķadr-i 'ālīler buluban 'āleme sulţān olur
baş koyan ol pādişāhuñ atnuñ ayağına
3. ğasret ile gözlerüm şol deñlü giryān oldu kim
ķatre gelmez baħr-i 'ummān eşküümüñ ırmağına
4. vaş-ı la'lüñ yazduğumca aķmaz idi āb-ı zülāl
ħaķ kerāmet vėrmeseydi ğāmemūñ barmağına
5. **vechī**-i üftādeñe ğöñlüñ n' iķün meyl eylemez
şu ğöd aķar dōstum her dem yėrūñ alķağına

571. R. 1969: 120b.

Vechī fermāyed.

572. R. 1969: 121a.

Vechī fermāyed.

573.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. halka ey cān u cihān baḥş édicek kısmetini
baña ḳassām-ı ezel şundu cihān miḥnetini
2. şekkerin leblerün üstinde görüp ḥaṭṭı oḳur
enbete'llāhu nebāten ḥasenen āyetini
3. devletümdür kedere varsam n'ola démiş
cigeri var ise gelsün [...] devletini
4. aña ki baña ṭabībi ḳoñ ölürsem öleyin
dil-i bī-çāre çok içüpdür anuñ şerbetini
5. **remzī** yüz vérmedi bir gün hele ol mäh-liḳā
ne umarsın [...] gördük a mähiyetini

574.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. şehre āteş düşüren mihr-i ruḥ-ı meh-veşidür
ḳaşd éden cāna anuñ ḥaṭṭ-ı leb-i dil-keşidür
2. şaḳınuñ ğamzesi-y-le ser-i zülfinden anuñ
uğrular artuğıdur ol bu ḥarāmī başıdur
3. germ olup ḥüsn-i cihān-tābuña öykündüğü-çün
ṭutuş[up]dur şem' ile pervāne 'aceb āteşidür
4. hem-dem olmaz baña mecnūnı ḳoñ ol ṭağ delüsi
āh-ı revān reh-i 'ışḳuñ ne işi yoldaşıdur
5. eşk-i çeşmin döküp ağlatma yazuḳ **remzī** kim
döstüm kimseye ḥayr eylemez ol gözyaşıdur

575.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel -+-- / -+-- / -+-- / -+--

1. zülf-i 'anber-bārı dil-dāruñ ki ḥārālar géyer
aña hem-reng olmağ-içün misk ḳaralar géyer
2. āl ile eşküm kızıl ḳanlara döndürdi benüm
şol sipāhi-zāde kim kırmızī kemḥālar géyer

573. R. 1969: 121a.

Remzī fermāyed.

574. R. 1969: 121a.

Velehū.

575. R. 1969: 121b.

Bahārī.

3. günde birkaç dürlü şüretten toğar ol āfitāb
gāh atlas geh mūnaqqāş gāh dībālar géyer
4. nev-'arūs oldu çemen bezminde ğonca bülbüle
birbiri üzre anuñ'çün al u alalar géyer
5. şöyle zeyn oldu **bahārī** dāğ-ı pür-süz ile kim
anı ırağdan gören şanur ki çatmalar géyer

576.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. vādī-i ḥasretde nālān eyleyen sensin beni
kūşe-i miḥnetde giryān eyleyen sensin beni
2. arzū-yı ni'met-i vaşluñ ile birkaç gün şehā
bu fenā dārında mihmān eyleyen sensin beni
3. ḥalka-i zencīr-i zülfüñ boynuma yér yér taqup
'arşa-i 'ışk içre arşlan eyleyen sensin beni
4. dem-be-dem cism-i za'ífüm nār-ı fürqatle yakup
'ışk tennürında biryān eyleyen sensin beni
5. gülşen-i bāğ-ı cemālünden **bahārī**yi sürüp
ḥār u ḥāşāk ile yek-sān eyleyen sensin beni

577.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sen gül-i zībā için ḥār-ı cefāya kāyilüz
sāye-i bālā-yı qaddüñde belāya kāyilüz
2. dōstum 'ār eyleme kūyuñda gördükçe bizi
bu ṭarīq-i 'ışkıñda bir merḥabāya kāyilüz
3. tek bizümle hem-dem olsun kūşe-i mey-ḥānede
biz ḥarābāt ehli rind ü bī-nevāya kāyilüz
4. şanmañuz maḥbūb sevmekle yitürdük mezhebi
vā'izā biz daḥı şer'-i muştafāya kāyilüz
5. bunca yıldur kim **bahārī** āsitānuñ yaşdanur
dēmedüñ bir gün şehā ol mübtelāya kāyilüz

576. R. 1969: 121b.

Velehū.

577. R. 1969: 121b.

Velehū.

578.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. kankı dil tahtında kim 'ışkuñ senüñ sulṭān degül
bende-i bī-derddür kim lāyık-ı dermān degül
2. zülfüñüñ zencirinüñ sevdāsı ile āh kim
dil daḥı dīvāne olmuşdur yalıñuz cān degül
3. serv-ḳaddüñ ayağına merdüm-i çeşmüm müdām
göz yaşın cūy eylemezse rāsti insān degül
4. eyle 'ālem içre ma'mūr olmasun olsun ḥarāb
ol gönül kim derd-i 'ışkuñla senüñ vīrān degül
5. 'adniyā şīrīn lebin algıl dehānuña müdām
gerçi cānın ağzına almak kişi āsān degül

579.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. meclisi germ édelüm hergiz bürüdet olmasun
mest olan dillerde bi'llāhi küdüret olmasun
2. gözlerüm yaşı şarāb u dil kebāb āhum rebāb
hep müheyyā ālet-i bezme zarüret olmasun
3. kim bizi bezm-i melāmetde görüp 'ayb eylemez
dāyimā olsun selāmetde melāmet olmasun
4. ehl olana bir nemed besdür hemān fāḥir libās
degme bir nā-ehle tek 'ālemde minnet olmasun
5. ḥayretī öldi ğamuñdan dédiler dil-ber dédi
'ışḳda ol daḥı tek bir dürlü ḥālet olmasun

580.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. neden zülf-i dil-āvīzūñ görünür pīç ü tāb içre
görinmez çeşm-i mestānuñ şehā illā ki ḥvāb içre

578. R. 1969: 122a; 'Adnī: *Dīvān*: G. 88.

'Adnī fermāyed.

4a eyle: iki *Dīvān*.

579. R. 1969: 122a; Ḥayretī: *Dīvān*: G. 375.

Ḥayretī fermāyed.

4a ehl olana: ehl-i terke *Dīvān*.

5b 'ışḳda: 'ışḳdan *Dīvān*.

580. R. 1969: 122a.

Zūlalī fermāyed.

2. şehā hūn-ābe-i çeşmümde ‘aks-i hāl-i müşkīnün
şanasın bir megesdür kim yatur düşmiş şarāb içre
3. beni giryān édüp zülfin tağıtdı ruhları üzre
çü [bārān] olıcağ ekser olur hürşid şehāb içre
4. raķībā yār ile bir dem n’içün hem-dem olursın sen
meşeldür çün yaraşur her zamān şeytān ‘azāb içre
5. **zülālī** çeşm-i mesti bādede mest olmadı yāruñ
meger var ise görmışdür lebi ‘aksini āb içre

581.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. iki ‘ālemde dehān-ı yārdur maķşūdumuz
ber-murād olmadı hiç maķşūd-ı nā-maķşūdumuz
2. zülf-i sevdāsında ben harc eyledüm ‘ömr-i dırāz
ğam yémekden özge şimdi kalmamışdur sūdumuz
3. ‘ūd-veş yakma igende āteş-i hicrān ile
dül-berā bir gün yetişir dāmenüñe devrümüz
4. leblerinden buse uman cān terkin urmağ gerek
cān vérürdük hāşıl olsa cān-ıla maķşūdumuz
5. kūy-ı dil-berde **zülālī** kāşki ulaşaydı hāk
dāmenine toķınurdı rüy-ı gerd-ālümüz

582.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. mev uraldan acı deryālar gibi yaşum benüm
görmedi bālīn-i devlet oñmaduğ başum benüm
2. ‘aqlum alup şayd éder biñ dürlü şüret gösterüp
pīre-zen dünyā-yı mekkār oldı oynaşum benüm
3. nüş édelden kāse-i ğamdan şarāb-ı fūrķati
‘ışk yolında olmadı kimse ayakdaşum benüm
4. mübtelā-yı ‘ışk olup üftāde-i dehr olmuşam
ğamdan özge dōstlar olmadı sırdaşum benüm
5. bir yaña cevr-i nigār u bir yaña ta’n-ı raķīb
dehr elinden zehr olupdur ‘azliyā aşum benüm

581. R. 1969: 122b.

Zülālī fermāyed.

582. R. 1969: 122b.

‘Azlī.

583.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. dil-berā derdüñ yéter 'ışkuñda yoldaşum benüm
ğam hōd añlar nitekim müşfiķ qarındaşum benüm
2. çihremi iksir-i 'ışk-ı dōst mey-i zerd étدی yā
şūretüm altun şuyı-y-la yazdı naķķāşum benüm
3. la'l-i yāra var harış olma igen ey müdde'ī
ayağı tozı-y-içün gitmek gerek başum benüm
4. eşk-i şāfī kim gözüm aydınlığı dérdüm aña
yine rāzum fāş édüp olmadı sırdaşum benüm
5. naķd-i 'ömrüm **mü'minā** yolında harc étdüm velī
dil-berümden bī-vefālīķ oldı pādaşum benüm

584.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. āsitān-ı yārdan dūr olalı yaşum benüm
mevc urur her yaña deryālar gibi yaşum benüm
2. şöyle ezber eyledüm 'ışkuñ kitābın dilde kim
var-isa mecnündür ancaķ sebaķ-daşum benüm
3. hālī olmazsa ğam-ı dil-ber gönülden n'ola kim
yoķ-durur dünyāda andan özge yoldaşum benüm
4. dōstum 'ışkuñ şarābın şol kadar nüş eyledüm
gelmedi meydān içinde bir ayakdaşum benüm
5. ey **şehīdī** bir nefes sīnemden eksük olmadı
şöyle beñzer derd-i dil-ber oldı ķardaşum benüm

585.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. 'ārizuñ nāzūkligine āb beñzer beñzemez
hüşnüñe hūrşīd-i 'ālem-tāb beñzer beñzemez
2. vechi vardur beñzedürsem ger yüzüñe kıbleyi
řāk-ı ebrüña hele mihrāb beñzer beñzemez

583. R. 1969: 123a.

584. R. 1969: 123a.

Şehīdī.

585. R. 1969: 123a.

Velehū.

3. çün 'araḡ-rīz olsa ḡaddūñ n'ola ger désem aña
kim leṡāfetde ḡül-i sīr-āb beñzer beñzemez
4. şol ḡadar aḡdı ḡözümde ḡasret-i la'lüñle yaş
eş-k-i çeşmüme benüm ḡün-āb beñzer beñzemez
5. ḡalka-veş ḡaddüm büküp ḡözden aḡıtsam eşkümi
ey **şehīdī** nāleme ṡölāb beñzer beñzemez

586.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ḡün yüzüñe mihr-i 'ālem-tāb beñzer beñzemez
şeb-çerāḡ-ı ḡüsñüñe meh-tāb beñzer beñzemez
2. aḡıdup āl ile her dem ḡözlerümde āblar
fürḡatüñde ḡaddüme ṡölāb beñzer beñzemez
3. ṡutdılar meclisde cāmı ḡarşuña mir'āt-veş
'aks-i la'lüñe şarāb-ı nāb beñzer beñzemez
4. ḡande beñzer leblerüñe añma 'unnābı gider
āb-ı la'lüñe hele cüllāb beñzer beñzemez
5. aḡlamakdur şan'atüm fürḡatde **rāzī** dem-be-dem
ḡözlerümüñ yaşına ḡün-āb beñzer beñzemez

587.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - - + + / + - - + / - + -

1. ḡammāma ḡirdi nāz ile bir sīm-ten ḡüzel
ḡūr u perīye beñzemez āfet igen ḡüzel
2. noḡşānı yoḡ tenāsüb-i a'zā kemāl ile
pehlü vü sāk u sā'idi hep cümleten ḡüzel
3. ḡammāmı rüşen eyledi ḡün gibi ṡal'ati
yoḡ-durur cihānda ol büt-i meh-pāreden ḡüzel
4. cām oldı tāb-ı ḡüsni temāşāsına ḡözüm
ḡiç iḡtiyār ḡılmadı ḡördüm igen ḡüzel
5. bir serv-i ḡül-izāra ḡöñül vērde **rūḡī** kim
ḡaṡṡ fitne çihre ḡül gibi ra'nā dehen ḡüzel

586. R. 1969: 123b.

Rāzī.

587. R. 1969: 123b.

Rūḡī fermāyed.

588.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. müdde'î déme baña kūy-ı gülistānlığı қо
cennet içinde yūri ādeme şeytānlığı қо
2. beni bu çarha nice indiresin bindiresin
āhir ey pīr-i felek üstine oğlanlığı қо
3. leb-i yāduñla muşāfiḥ édelüm şoruşalum
sākiyā ırsun ayakda biraz ol қanlığı қо
4. ḥüsn bāğında n'ola ğonca-şıfat munқabız ol
olur olmaz yüze tek gül gibi ḥandānlığı қо
5. ben ki la'l-i lebi vaşfını mükerrer étsem
yéter alduñ dilüñe dédi müselmānlığı қо

589.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. bāğa gel ey yüzi gül bülbül ser-āğāz eylesün
ğonca gülsün serv şalinsun semen nāz eylesün
2. ıfıl-ı dil döymez anuñ her dem cefā vü cevrine
bi'llāh ol dil-dāra déñ kim nāzını az eylesün
3. dām-ı zülfüñden çıkar dil murğın āzād eyle kim
dem-be-dem ey serv-қad karşıñda pervāz eylesün
4. nitekim ğam çekmek ile bulmuşam ben imtiyāz
ḥaқ seni mihr ü vefāda şöyle mümtāz eylesün
5. dil-berā vara gözüm yaşına ḥōd nemdür benüm
ḥızrī yā rab sırr-ı 'ışқа kimi hem-rāz eylesün

590.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. āteş-i ğam şu'lesi baña қabā-yı zer yéter
āşiyān-ı büm-ı nekbet başuma efser yéter

588. R. 1969: 123b.

Bu şiirin başlığı müstensih tarafından *Vaşfi fermāyed* olarak yazılmıştır. Başlığın yanlış olduğunu farkedenden biri kurşun kalemle *Vaşfi* yazan yerin üstüne çarpı atmış ve onun yerine *La'lī* yazmıştır. Eğer şair hüsn-i tahallus yapmadıysa bu tespit de doğru değildir.

589. R. 1969: 124a.

Ḥızrī.

590. R. 1969: 124a.

Қadrī.

2. saña zerrīn müttekā zer-beft bister ‘āşıkā
kūh-ı ğam deşt-i belā bā-şu‘le-i neşter yéter
3. sen döşen sincāb[ī] altunlu benek aţlasları
yanar aĥker birle yér yér baña ĥākister yéter
4. çıkdı gönlümden gözümde berrü baĥrūñ şehliĝi
āh-ı serdüm eşk-i germüm baña ĥuşk u ter yéter
5. olmuşam ser-ĥayl ehl-i ‘ışka **ĥadrī** başuma
āhumuñ düdı livā-yı ejderhā-peyker yéter

591.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir şanem sevdüm yine büt-ĥānede yoĥlañ beni
varmaz oldum mescide mey-ĥānede yoĥlañ beni
2. nemdür ol dünyā benüm bir küşe kıldum ihtiyār
geçdüml ol her-cāyiden vīrānede yoĥlañ beni
3. éşigüñde baĝlu ĥaldum zülfüñüñ zencirine
şire döndüm beglik arslan-ĥānede yoĥlañ beni
4. ĥurmaz oldı ‘ahdine ol gel benümle yoĥlañ
ĝoncalarla meclis peymānede yoĥlañ beni
5. **ferruĥī**yem geh melāmet geh selāmetdür işüm
ĝāh mescidde gehī mey-ĥānede yoĥlañ beni

592.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. nev-‘arūs-ı ĥüsnüñüñ var müşk-i terden perdesi
ĥoĥkasında la‘lüñüñ pürdür şeker perverdesi
2. lāle-ĝün kıldı yaşum gör gül yüzüñ nāzükliĝin
la‘l-rīz étđi yaşum çoĥdur dişüñüñ ĥurdesi
3. degme bir aĝyārı terk ét al şınuĥ göñlüm ele
kim hezārān ĥārdan yegdür gülüñ pejmürdesi
4. şu gibi aĥmaduĝı sen serve görüp zāhidüñ
bu ki mermer gibi sengīndür dil-i efsürdesi
5. burdı ĝuşını **hilālī**nüñ şacıñ ĥanbūr-vār
böyle tīz olduĝı oldur nālesinüñ perdesi

591. R. 1969: 124a.

Ferruĥī fermāyed.

592. R. 1969: 124b.

Hilālī fermāyed.

Bu şiir Hilālī *Dīvān*’ında bulunmamaktadır.

593.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

Hezec -- + / + --- + / + --- + / + ---

1. ney söze gelüp qand-ı lebüñden ki dem urdı
adın şekerüñ yéle vurup dadın uçurdı
2. beñzer déyü gün yüzüñe mäh ayīnesin çarḥ
bir laḥza yara mı qodı elden mi düşürdi
3. bād izüñe yüz sürdüğine şıgmadı şehre
élden éle varup ögünüp esdi şavurdı
4. ḥüsnüñi koyup gül yüzini gözlese nergis
'ayb eylemegil kim gözin açup anı gördi
5. buse taleb étdükçe **hilālī** o şeker-leb
taṭlu dil ile dutdı sözin aḡzuma urdı

594.

Mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. dil-i miskīni küyında nigāruñ zülfi bend étmış
aña tolaşma dérdüm ben yéridür vay ne pend étmış
2. düşürmiş göñlümün tıflın şabā qaddün hevāsı-y-la
özi gibi anı daḥı yéler oñmaz levend étmış
3. egerçi yüzine yüzün nigārā 'aşıkuñ gülmiş
velī bu ḥaṭṭ-ı miskīnün 'acāyib riş-ḥand étmış
4. dédüm kim derd-mend oldum elinden zülfüñün cānā
dédi bi'llāh nāz ile seni kim derd-mend étmış
5. dil ü cān şıdı çün **zihñī** feraḥ-nāk ol ki ol dil-ber
iki qaşın kemān étmış iki zülfin kemend étmış

595.

Mef'ülü mefā'ülün mef'ülü mefā'ülün

Hezec -- + / + --- / --- + / + ---

1. şol çeşm-i siyeh-kāruñ qaşd-ı dil ü cān eyler
āḥir bilürem béni rüsvā-yı cihān eyler

593. R. 1969: 124b.

Velehü.

Bu şiir Hilālī *Dīvān'*ında bulunmamaktadır.

4b gözin: gözden R. 1969. Vezin ve anlam gereği deḡiştirildi.

594. R. 1969: 124b.

Zihñī fermāyed.

Bu şiirin başlığı müstensih tarafından *Şıdı fermāyed* olarak yazılmıştır.

595. R. 1969: 125a.

Maqāmī fermāyed.

2. cānum gibi şaklardum 'ışkuñı derūnumda
illā ki gözüm yaşı ol sırrı 'iyān eyler
3. tennūr-ı ğam-ı 'ışkuñ kıldı cigerüm biryān
efkār-ı mey-i vaşluñ uş bağrumı kan eyler
4. 'ışkuñ odı yakduqça dil hānesini şāhum
gökler yüzini āhum toptolu fiğān eyler
5. gül-zār-ı cemālünden men' étme **maḳāmī**yi kim
gül yüzüñi bülbül-veş görmezse fiğān eyler

596.

Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. ḥarāb olupdur ol ābād gördüğüñ gönlüm
ġamuñla toptoludur şād gördüğüñ gönlüm
2. cihānda başına sulṭān iken benüm servüm
kul oldu bir şeh-i āzād gördüğüñ gönlüm
3. cefāya öğrenüben cevre cān vērür şimdi
vefā vü mihr ile mu'tād gördüğüñ gönlüm
4. gördükçe dāne-i hālūñi dām-ı zülfünde
dutuldu kaldı o şayyād gördüğüñ gönlüm
5. karışdı kara yere kūh-sār-ı miḥnetde
be **yādī** şimdi o ferhād gördüğüñ gönlüm

597.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dōstlar oldum yine bir pür-cefāya mübtelā
olmasun 'ālemde kimse bī-vefāya mübtelā
2. zerre-veş gün yüzlüler mihrinde ser-gerdān iken
kıldı devrān beni bir meh-liḳāya mübtelā
3. āh kim derd ü belā vü ğamdan āzād olmadın
ben gedā oldum bugün bir pādişāya mübtelā
4. derd-i yār u miḥnet-i aġyār u ğurbet şiddeti
ne belādur olmuşuz bunca belāya mübtelā

596. R. 1969: 125a.

Yādī.

Yazmada Yādī başlığı atılan bu şiirin Hayālī Bey'e ait olduğu düşünülmektedir. Bu meşhur şiir, Hayālī Bey'in Dīvān'ının dışında kalan şiirlerinden olabilir.

597. R. 1969: 125a.

Sücüdī.

5. lāle-veş qanlar yudar her dem **sücūdī** derd-mend
olalı ey gönca-leb sen bī-vefāya mübtelā

598.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir güzel sevdüm yine ismi ḥalīlu'llāhdur
ka'be-i dilde 'alī ḥaqqı furūğ-ı şāhdur
2. ka'be-i kūyına qarşu her ki qurbān olmadı
ḥaccı bāṭıldur anuñ nemrūd-veş güm-rāhdur
3. 'āşık-i bī-çārenüñ göñlini yıqma kıl ḥazer
mü'minüñ ḳalbi ḥalīlüm çünki beytu'llāhdur
4. démedüm ḥalka dehānuñ sırrını ey bī-bedel
'ālemü'l-esrār dānā-yı nihān-āgāhdur
5. dün gece feryād éden kūyumda kimdür dér iseñ
bir müsāfir şimdi gelmiş adı **şun'ullāhdur**

599.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir nefes mi var lebüñ'çün ben revān-ı cān étmeyem
dem mi var yā gözlerüm cāmın ṭolu qan étmeyem
2. ağzuñ-içün dem-be-dem qanum döker ğamzeñ benüm
qanı sen kim dér idüñ yoq yere ben qan étmeyem
3. tīğ-ı hicrān ile cānā şöyle deldüñ bağrumı
ben neyem kim ney gibi feryād u efğān étmeyem
4. çünki dil peymānesin şıdurmayup peymānına
bī-vefā yār ile ayruq 'ahd ü peymān étmeyem
5. taşlar urup **ümīdī**ye bugün ol seng-dil
berk yapdum göñlümi bir daḫı vīrān étmeyem

600.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
Muzārī - - + / - + - - / - - + / - + - -

1. bād-ı şabā muşaffā şaḫn-ı çemen muṭarrā
āb-ı revān mücellā sākī şun imdi şaḫbā

598. R. 1969: 125b.

Şun'ullāh.

599. R. 1969: 110a.

Ümīdī.

600. R. 1969: 125b.

Şafī.

2. érdi bahār-ı nev-hîz oldu şükûfe gül-rîz
étme igende engîz sâkî şun imdi şahbâ
3. cām almış ele lāle ya'nî şunar piyāle
muṭrib çağır bilāle sâkî şun imdi şahbâ
4. gül gonca belürmiş bülbülleri delürmiş
eyyām-ı gül gelürmiş sâkî şun imdi şahbâ
5. cām-ı şarāb-ı şāfî yār ile ola kāfî
budur cevāb-ı şāfî sâkî şun imdi şahbâ

601.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. kıtlüme ğamzelerüñ hañçer-i bürrān götürür
korkaram bir gün anı iki gözüm kan götürür
2. her yaña çapma şehā nāz semendine binüp
n'ola hayvān ise ey rūḥ-ı revān cān götürür
3. bende oldu saña hep ins ü melek cinn ü perî
var ise la'l-i lebüñ mühr-i süleymān götürür
4. eksük étme sitem zılmüñi bizden cānā
her ne cevr eyler iseñ bu dil-i nālān götürür
5. ğarķ-ı hūn olalı müjgān **faķirî** gūyā
merdüm-i dīdeleri niceye mercān götürür

602.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + -

1. bir güzel sevdüm yine géymiş libās-ı aḥmeri
ser-be-ser 'āşıkıların kanına girmiş ol perî
2. tîr-i āhumdan şakınup ey yüzi gün şubḥ-dem
çarḥ[1] kalkanın eline aldı mihr-i hāveri
3. mülk-i dilde bir yaluñ yüzlü güzeldür yaraşur
cān gibi yér eylese sīnemde yāruñ hañçeri
4. ol melekke kūşe-i mey-hānede içseñ müdām
unıdurduñ zāhidā hūr u kuşūr u kevşeri
5. şafḥa-i dilden ayurdum ğayr ile naķş-ı terāş
ey **faķirî** yér yér étsem bir gece ol berberi

601. R. 1969: 126a.

Faķirî.

602. R. 1969: 126a.

Velehü.

603.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. üstüme dön raḥm édüp ey çarḥ-ı ser-gerdān baña
2. ağla ağla durmayup ey dīde-i giryān baña
3. derd ile āh eylesem 'ayb étmeñüz yārān baña
4. her zamān bir yār hecrin gösterür devrān baña

II

1. şaldı şabrum kişverine 'asker-i ğamdan sipāh
2. kara baḥtum gibi étđi ḥalka-i kıblem siyāh
3. bilmezem ne şūret ile dehr mir'ātinden āh
4. her zamān bir yār hecrin gösterür devrān baña

III

1. n'ola ger ğam meclisinde iñlesem k̄anūn gibi
2. devr içinde döne döne ağlasam gerdūn gibi
3. vādī-i derd ü belāda āh kim mecnūn gibi
4. her zamān bir yār hecrin gösterür devrān baña

IV

1. şem'-veş yansa başumda n'ola her şeb nār-ı ğam
2. sāġar-ı saḥbā gibi kanlar yudarsam dem-be-dem
3. bilmezem yā rab bu derd ile nic'édem n'eyleyem
4. her zamān bir yār hecrin gösterür devrān baña

V

1. eşk-i ğamla gitmedi āyīne-i dilden ğubār
2. her nefes bir dürlü şūret gösterür bu rüzigār
3. ey **faķīrī** kanlar ağlarsam yéridür lāle-vār
4. her zamān bir yār hecrin gösterür devrān baña

604.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ol leb-i şīrīn bizümle nice étsün imtizāc
kim alışdurmaz şeker milḥ-i üçac ile mizāc
2. ol ṭabīb-i cān beni öldürmege kaçd eyledi
ġālibā ölmekden artuķ derdüme yoķdur 'ilāc
3. ben bu 'ālemde o şāhuñ sīm kim anuñ(?)
ḥāk-i pāyıdur sa'ādet ehlinüñ başına tāc

603. R. 1969: 126a.

Faķīrī.

604. R. 1969: 126b.

Kerīmī.

4. şüfiyâ mülk-i riyānuñ t̄ac-d̄arisun bugün
eylemezsın kimseye ‘ālemde ‘arz-ı ihtiyāc
5. uğramış geçmiş **kerīmī** görmemişsin yāruñı
ğaflet ile geçmesün ömrüñ kerīmi gözüñ aç

605.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şol ki ğayruñ hıdmetinde étmedin qaddin dü-tā
bir civān-merddür ki mişlin görmemişdür çarh-ı p̄ir
2. pādişāh-ı dehr iken lāyık degül kul olasın
bir hasīse devletlüm cemşid imiş yā erdişir
3. hācetüñ var ise bārī iste ol der-gāhdan
ki andan ister rüz u şeb hācātını şāh u faqir
4. ol-durur ol qayyüm u qādir muṭ'ī hayy u qādīm
şāni' vü perverdigār u pādişāh-ı bī-vezir
5. mülk anuñdur hüküm anuñdur emr anuñdur kul anuñ
şehlige lāyık odur 'ālemde oldur dest-gir
6. yā ilāhī der-gehüñden qaçmış idüm niçe gün
kuluñ işi qaçmağ olur h'āceden ikide bir
7. qande bir ehl-i kerem eşitsem evvelde anı
bulmayınca olmaz idüm ger şerif ü ger emir
8. niçe dürlü armağan u tuhfeden soñra anı
medh éderdüm ya'nī nice medh medh-i dil-pezir
9. geh yüzine gül dér idüm geh semen geh yāsemīn
geh şaçına müşk dér idüm gāh 'anber gāh 'abir
10. geh dér idüm ey gözüm nūrı vü 'ömrüm hāşılı
hürmen-i cūduñda qadri kāyinātuñ bir şa'ir
11. geh dér idüm ey şehāvet ma'deni vü baħr-i cūd
keffüñe nisbet olımaz yēdi deryā bir ğarir
12. ol daħı in'ām édüp birkaç direm in'āmını
başuma qaçmaqla gērü başumuñ etini yér
13. gērü geldüm kapuña redd étme anuñ hürmeti
kim dédüñ ṭā hā vü yāsīn ü beşir ü hem nezir
14. aħmed-i mürsel imām-ı ins ü cinn ü şarq u ğarb
şem'-i cem'-i evvelin ü hādī-i rāh-ı habir

605. R. 1969: 127a.

Kıṭ'a-i Mu'ammāyī.

15. sen kerīm ü müste'āndan kaçmazam şimden gérü
şimdi bildüm ki keremde yoğ imiş saña nazīr
16. şimdiki ehl-i kerem hōd bir direm vérmez tamām
iki yıl çekdürmeyince intizār içre nahīr(?)
17. sürmeyi bahşışine işşı éde çeşm-i sā'ili
étmiş ola intizār-ı va'de-i bahşış-i zarīr
18. kaᅅı 'ākıldür 'aceb āzāde iken kendüyi
bir dilüm étmek ucından eyleye hāşā esīr
19. kendü [...]
şol çörekden yeg ki ola āb-ı rü ile hamīr
20. pādişāh-ı heft-iqlīm olmaᅅ isterseñ bugün
ceyb-i hırkañ tācuñ olsun dāmenüñ olsun serīr
21. āferīnler ᅅab'-ı luᅅfuña **mu'ammāyī** senüñ
vāᅅı'ā allāh gibi olmaz kimse zahīr

606.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. démedümse medᅅ ü hecā vü ᅅazel bir niçe gün
nazm [u] elfāz u me'ānī içre şanma ᅅāşıram
2. kaᅅı bir ehl-i temīz ü pāk-meşreb medᅅ édem
medᅅe lāyık olmayanı medᅅ édersem kāfirem
3. bir ᅅaraᅅ sen ᅅulı gerçek bī-ᅅam'a er görmedüm
az degüldür elli yıldur kāyināti sāyirem
4. pes ᅅaraᅅ ehl-i denīyi medᅅ étmekden murād
nesne ummaᅅdur bilürsüz ben ᅅam'adan ᅅāhirem
5. yémedüm vaᅅf étmegin bir müft bahşış almadum
kizb édersem ᅅavlüm içre ᅅaltaban [u] fācirem
6. vérmege destümde ᅅudret yoğ ise çok çok şükür
almamaᅅda himmetüm vardur faᅅīr [ü] şābirem
7. bunca her 'ilmi ki aᅅrānum bilür allāh ᅅaᅅı
'ilm-i küllī olsun ol yā fenn-i cüz'ī ᅅādirem
8. hey'et ü ᅅikmet uşül u 'ilm [ü] nazm u neşr hem
ᅅaᅅ budur kim her birinden bā-naşīb ü vāfirem
9. hem ilāhīden ki ᅅasdīᅅ eyleye 'aᅅl-ı şarīᅅ
ᅅall-i 'uᅅdende güneş gibi cihānda nādirem

606. R. 1969: 127b.

Dīger-i Mu'ammāyī.

10. 'ilm-i teşrîh ü kıyâfetde ayakdan başa dek
ol haķīm-i zū'l-celālūñ şan'atini nāzıram
11. fenn ü tıbb u fı'l ü erkān u kuvā vü emzice
bunlaruñ tafşıl ü tedķikinde şab'-ı zāhirem

607.

Mef'ülü fā'ilatü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī---+ / -+++ / +---+ / ---

I

1. nuşret-i 'arūs yüzine ziver bağışlayan
deryā-yı cūd-ı gevher şeh muştafā kıanı
2. şāhib-kırān öñinde güneş gibi tiğ ile
açmağa heft-kışver[i] şeh muştafā kıanı
3. āl-i muħammede dil ü cāndan muħıbb olan
hulķ-ı 'azīm mazhar[1] şeh muştafā kıanı
4. hākī kafesden incinüp eflāke 'azm éden
ķaşr-ı irem kebüter[i] şeh muştafā kıanı
5. ey lāle kıan ola cigerüñ kim utanmadın
alduñ elüñe [sāğarı] şeh muştafā kıanı
6. vīrān ol ey felek ne bezersin döne döne
bu zer-nigār çāder[i]şeh muştafā kıanı
7. ol salşanatda faħr-i hilāfet-penāh olan
āl-i mülūk mefħar[1] şeh muştafā kıanı
8. dillü dilince zārīlīg eylerdi kāyināt
bu idi cümle sözler[i] şeh muştafā kıanı
9. ey hāk[i] gül yüzine niķāb eyleyen dirīğ
gitmekde lāle gibi şitāb eyleyen dirīğ

II

1. yā rab maķām-ı ravza-i huld-ı berīn ola
ķabri enīsi haşre deġin hūr-ı 'ın ola
2. firdevsden mezārına revzenler açılıp
ervāh-ı kıuds ile dün [ü] gün hemīn ola
3. şöyle götür hicābını kim zāyir olanuñ
seng-i mezārı āyīne-i ġayb-bīn ola

607. R. 1969: 128a; Aħmed Paşa: *Dīvān*: K. 29.

[Aħmed Paşal]

I-1a nuşret-i 'arūs yüzine ziver: nuşrat 'arūsı ħüsnine behcet *Dīvān*.

I-1b cūd-ı gevher: cūd gevheri *Dīvān*.

I-2a öñinde: öñince *Dīvān*.

II-10a rab: rabbi *Dīvān*.

II-12a nūr: şubħ *Dīvān*.

4. mülk-i fenāda mūcib-i emn ü emān idi
dār-ı beḳāda cümle belādan emīn ola
5. var ihtiyācı ‘afvüñe yā settāru'l-‘uyüb
demdür k’anuñ şefī‘[i] resül-i emīn ola
6. sultān-ı ‘āleme ‘ivażı bu muşībetüñ
tā ḥaşre dek sa‘ādet-i dünyā vü dīn ola
7. cān-ı cihāndur ol aña yavuz şananlaruñ
iki cihānda ḥaşm-ı cihān-āferīn ola
8. nāşır livā-yı ‘izzüñe her dem delīl olup
ḳādir saña vü ālüñe dāyim mu‘ayyen ola
9. bir ḳadre ére ki ḳullaruña ḳul olanlaruñ
kem-ter gedāsı ḥusrev-i rüy-ı zemīn ola
10. yā rab bir ṯarīḳa sülük étdür anı kim
şerḥ-i menāḳıbı şeref-i ‘ālemīn ola
11. **aḥmed** uzatma söz[i] ki merşiyeden murād
ḥalka naşīḥat ise bu ma’nā hemīn ola
12. tábūta girdi maṯla‘-ı nūr-ı şafā dirīḡ
taḥtın deḡişdi taḥtaya şeh muştafā dirīḡ

608.

Mef’ülü mefā’ülü mefā’ülü fe’ülün

Hezec ---+ /+---+ /+---+ /+---

1. bir tāze ‘arūs oldı bu dünyā-yı denī gör
nice bezemiş kend’özin ol pīre-zeni gör
2. dīv-i felegüñ rīvine aldanma şaḳın kim
emşālüñi durmaz yudar ol ehrimeni gör
3. şol tāze bedenler ki yér altında yaturlar
ḥālin démek için dil uzatmış çemeni gör
4. aydur ki yér altında eger zār[ı] şorarsañ
var lāle ile başındaḡı ḳanlu kefeni gör
5. her şubḥ n’içün çekdi[gini] tiḡını ḥürşid
fehmi étmey iseñ bārī bu ḳanlu legeni gör

608. R. 1969: 128b; Aḥmed Paşa: *Dīvān*: K. 30.

[Aḥmed Paşa]

4a altında eger zār[ı]: altındaki esrārı *Dīvān*.

609.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

1. sipās allāh[a] minnet zū'l-celāle
oturduñ kürsī-i 'izz ü celāle
2. bilürsin derdin ehl-i ihtiyācuñ
ki hācet budur ol derd-i su'āle
3. severseñ bokr-i fikrüm ne tañ kim
cemīl olan muhibb olur cemāle
4. gelür 'hüsnuñ 'arūsı bī-tekellüf
ne meşşāta gerek ol zülf ü hāle
5. buyur var ise dīvānı **kemālūñ**
ki tebdīl ola noqşān[1] kemāle

610.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. keşf-i esrāruma 'illet diñle hōş bī-'ār men
'aybum ikrār eyledüm şan yemişem esrār men
2. bir gün aydurdı *bahāristānı* necmī çelebī
bir zamān diñlemege kulağımı dutar men
3. geldi bir kışşa meger dilküyle kırt bāğa girür
güc-ile girmişdi kırd dardı delük çün gār men
4. tiz çıkar dilkü kalur delükde kırt gel gör tozı
let urur bāğ-bān kalur öter hep ey yār-ı men
5. diñledüm kırt kışşasın görem ki ben dilkü gibi
şol kadar güldüm ki bunlar sézdiler izmār-ı men
6. neye güldüñ déyü beni muhkem ibrām étdiler
ağzı egri eñsesinden bellü ne sūd inkār-ı men
7. çünkü mümkün olmadı inkāra dermān bulmadum
başladum nazm eyledüm kışşam görüñ iş'ār men
8. var idi iki helālüm biri tāze biri kırt
tāzesine meylüm artuğ eskiden kırtar men
9. eski zevcem māni' oldı yatmağa genci ile
kakıyup anlara taşra yatmağa kaçar men

609. R. 1969: 128b.

Kemāl fermāyed.

610. R. 1969: 129a.

Ser-güzeşt-i Monla Dehhānī.

10. âteş-i hicrân baña kâr eyledi çün bir géce
içerü girmege kalkup pencere ara[r] men
11. buluban bir revzeni der-hâl içerü girürem
genci yérinde buluban 'ışık ile çalar men
12. bir niçe müddet tıyulmayup bu işi işlerem
şubh-ı şâdık olmadın yatağuma çavar men
13. şovuk olup bir géce géysüyi artuk géymişem
çalk koyun pencereden ayaklarum şalar men
14. yoğ idi tonum derleyüp etegüm hep bélüme
şülle mülle kaldı açuk bir 'aceb murdâr men
15. ayağum elüm yére érmez mu'allak kaluram
érteye degin şovukdan çeşteyi çalar men
16. gencine yap yap çığırdum hîç işitdüremedüm
başladum muhkem çığırdum n'eyleyem nâ-çâr men
17. işidüp feryādumı çün cümle koñşular gelür
ehl-i beytüm cümle tıydı gör nice evgâr men
18. müm yaqub cümle cemâ'at çünki bäsuz göt görür
uğramayup bir zamân şarkar men
19. bir yérümden beñzedür çünki cemâ'atden biri
yanuma gelüp görürler bir şîrîn mümtâz men
20. karı düşmen ilerü gelüp su'âl étدی baña
kim seni bu dâma koydı ey perî pür-hâr men
21. ben dedüm murdâr delükdür hem dağı men' étdüğüñ
yapraq ağzumla görüñ kim étmişem ikrâr men
22. kaqıyup çıplak götüme şol kadar şabla urur
dağı unutmamışumdur her zamân añar men
23. ol **dehâniyem** ki sırrum gülmek ile fâş olur
merdümem ibrâma döymem şorıcağ ırlar men

611.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kâtibem hem şâ'irem şatranc nîk oynar men
hem mü'ezzîn hem mu'arrif hoş muşâhib yâr men
2. hem zarîfem hem vecîhem hayli gökçek kişiyem
cildin hûb işlerem düşmenlerüm tağlar men

611. R. 1969: 131a.

'An Ahvâl-i Monla Dehhâni Kışsa-i Yeñi Bâzâr.
11a şakaluma kelimesi şakalıma şeklinde yazılmıştır.

3. gerçi bilmezven ‘arabça fārsī öğrensem gerek
türki sözler söyleyicek şu gibi çağlar men
4. merd-i naḳḳāşam cihānda yok-d[ur]ur mislüm benüm
küy-yi yāri ṭolanur men şanasın pergār men
5. şanmañuz cāhil kişiyem *ḳudūrī* başlamışam
hem vecīhem hem nazīfem ya‘ni ḥōş-güftār men
6. atcıyam hem lütciyam hem ṭarḥanā bişürürem
ḥāşılı her vech ile yoldaşlığa yarar men
7. çok müveşşahlar bilürem oḳuram teshīr ile
yahşı āvāz ile ḥōşça türkiler ırlar men
8. ehl-i ‘ilme ḥıdmet étdüm öñlerinde zer çeküp
līk ba‘zı zāliminden key katı korḳar men
9. hem severin ḥūbları bir rind-i ‘āşık-piş men
ḳande ‘avret görür isem keflerem zen-bār men
10. tañrı ḥaḳḳı-y’çün ḳatalnāya zināya varmadum
līk yokdur ihtiyārum ṭopuḡın oḥşar men
11. şaḳaluma baḳmañuz şeşdür benüm oḡlanlarum
şüretüm gören şanur kim bir ulu diz-dār men
12. hem ṭabīb [ü] ḥāzıḳam ḥummā ‘ilācın bilürem
her kimüñ béli aḡrısı ovuban başar men
13. ben **dehānī**yem beni ḥiç kimseler incitmesün
nice mühmeller çıkar çün aḡzumı açar men

612.

Mefā’ilün mefā’ilün fe’ülün

Hezec +---/ +--- / +---

1. mü’ezzinven imāmet başarur men
mu’arrifven ḥiṭābet başarur men
2. dil ile söylemez isem ḥabībe
göz ucı-y-la işāret başarur men
3. ḥuşümet édemezsem kimse ile
yalan yére şeḥādet başarur men
4. egerçi fazluma yokdur nihāyet
yérinde hem cehālet başarur men
5. eger kimseye éylük édemezsem
gér uğurlar ḥiyānet başarur men

612. R. 1969: 131b.

Başlığı olmayan bu şiirin Dehhānī’ye ait olması kuvvetle muhtemeldir.
1a imāmet: emānet R. 1969. Anlam gereği değiştirildi.

613.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

1. şafā geldüñ eyā kâzî efendi
bu halk senden ola râzî efendi
2. okudum emşile maşşuda geldüm
bugün dersüm-durur mâzî efendi
3. şaçalum uzaduğın tañlamañuz
yitürdüm yolda mıkrâzî efendi
4. bu dâ'î hâzrete dilege geldi
sen andan étme i'râz[1] efendi
5. **dehânî**dür dehânîdür dehânî
bu yêrüñ eski kurnâzî efendi

614.

Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. olsam otur ey dehânî éyü kâruñ var senüñ
yilda bûstân hâşılından bir hıyâruñ var senüñ

615.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

1. elā ey peyk-i müştākān-ı cānān
yetiş cānāna érgür cāna dermān
2. ğarīb olanlaruñ çün reh-berisin
kamu 'ışk ehlinüñ peygamberisin
3. benem bir derd-mend ü zār u giryān
işümdür géce gündüz āh u efġān
4. belā-yı 'ışk ile pür-mübtelāyam
haķirem bî-nevāyem pür-belāyam
5. yanarum āteş-i 'ışk ile her-gāh
benüm hālümnden olmaz kimse āġāh

613. R. 1969: 131b.

[Dehhānî]

614. R. 1969: 131b.

[Dehhānî]

615. R. 1969: 132a.

Nāme-i Maħbūbān.

[Firāķî]

14a Vezin aksamaktadır.

6. dirîgâ bulmadum bir yâr-ı sırdaş
ki bu yolda baña ol ola hâlde
7. varup aḥvâlümü 'arz éde yâra
olaydı tâ ki dil derdine çâre
8. 'aceb kime kılam ben 'arz-ı aḥvâl
ki ḥâlüm 'arz éde dil-dâra der-ḥâl
9. şabâ ise yêler bir yérde tûrmaz
tûrup peygâmumu dil-dâra vérmez
10. eger âh ise ol bir ehl-i sevdâ
éder ḥâlüm cihân ḥalkına rüsvâ
11. gel ey nâme yine sen dest-gîr ol
yürüdügüm baña bu yolda pîr ol
12. varup cânânuma naql-i peyâm ét
du'âlar kıl elin öpüp çok selâm ét
13. senâ édüp elüñ kaldur du'âya
érişecek cenâb-ı dil-rübâya
14. dé kim ey bâğ-bân-ı ḥüsnüñ gülistânı
bahâruñ görmesün bād-ı ḥazânı
15. hemîşe gül gibi ser-sebz ü ḥandân
şalın 'âlemde ey serv-i ḥırâmân
16. vücüduñ devlet ile dâyim olsun
cihân tûrduqça 'ömrüñ kâyim olsun
17. saña çok çok 'ömür vérsün ilâhum
ölürsem hecr ile ben pâdişâhum
18. bu vech ile du'â eyle çok çok
selâm eyle senâlar eyle çok çok
19. du'âdan şoñra dé kim yâ ḥabîbî
belâ vü ğam marîzinüñ ḥabîbi
20. senüñ var bir belâlu derd-mendüñ
esîr-i bend-i hicrân müstemendüñ
21. vücüdü âteş-i 'ışık ile yanmış
gözinüñ kanlu yaşı cûya dönmiş
22. yed-i fürkat iki kat étmiş anı
üzerine hem-dem étmiş âh u zârı
23. niçe yıldur bu derd ile giriftâr
olupdur ol ğarîb ḥüsnine dil-dâr
24. za'îf olmuş ğamuñdan müya dönmiş
anuñ 'çün dūd-ı âh ile boyanmış

25. belā yapduqları māt étmiş anı
geçürür āh ile ol rüzgārı
26. kimesne yok ki ola hālinden āgāh
yanup yaqılup eyler nāle vü āh
27. kıılır feryādı āhı rüz [u] şeb ol
éder her dem-be-dem vaşluñ taleb ol
28. olursın sen raqīb ile muşāhib
talebden cān vérür yoluñda t̄alib
29. vefāsuzsın şikāyet ü dād elüñden
behey zālīm meded feryād elüñden
30. n'içün bī-rahm olursın hey nigārūm
cefāsı çok vefāsuz şīve-kārūm
31. meded kııl derdüme bī-çāre qaldum
ser-i zülfüñden dil-i vīrāne qaldum
32. vişālüñden baña dermān kııl ey dōst
yéter hecrüñle dil vīrān kııl ey dōst
33. daħı senden budur özge murādum
ki luḫf ile añasın geh geh adum
34. déyesin ol daħı bī-çāremüzdür
yolumuzda yéler āvāremüzdür
35. anuñ haqqı ki oldur hālīk-ı 'ışk
érer maqşūda andan şādīk-ı 'ışk
36. şu yokdur ki bilür hergiz bu rāzı
benüm 'ışkum degül 'ışk-ı mecāzī
37. kamu 'uşşāq içinde şādīkam ben
hemān dīdāruñ-içün 'aşīkam ben
38. gözüm nūrı cemālüñ rüşen olsun
gelüp dürlü feraħlar ğam güm olsun
39. budur ancaq murādum yā habībī
keremden nā-ümīd étme ğarībī
40. çü kıldum hālūmi ben saña ma'lūm
umaram kim olam kapuñda merħūm
41. habībüm bes-durur bu deñlü i'lām
ne hācet kışşa-hvānlık ey dil-ārām
42. **firāqī**yi vişālüñle eyle ħurrem
murād olan budur va'llāhu a'lem

616.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

Hezec ---+ /+---+ / +---+ /+---

I

1. bir derde ulaşdum ki devā yāduma gelmez
2. bir rence şataşdum ki řifā yāduma gelmez
3. elüñden elüñden elüñden āh elüñden
4. içdüm řarābı la'l-i lebüñden dil-i řekerüñden

II

1. bir bencileyin derd ü belā vü ğama hem-dem
2. řādī vü feraĥ u mihr ü vefā yāduma gelmez
3. elüñden elüñden [elüñden] āh elüñden
4. içdüm řarābı la'l-i lebüñden dil-i řekerüñden

III

1. yüz dürlü suĥan düzedürem démege derdüm
2. ol dem ki saña şataşuram yāduma gelmez
3. elüñden elüñden elüñden āh elüñden
4. içdüm řarābı la'l-i lebüñden dil-i řekerüñden

IV

1. ağyār ile yārı göricek ğayretüm artar
2. düřnām u cihān medĥ [ü] řenā yāduma gelmez
3. elüñden elüñden elüñden āh elüñden
4. içdüm řarābı la'l-i lebüñden dil-i řekerüñden

V

1. men ol řanemüñ āřübına ğüne yanam kim
2. 'ıřķında anuñ cān u cihān yāduma gelmez
3. elüñden elüñden elüñden āh elüñden
4. içdüm řarābı la'l-i lebüñden dil-i řekerüñden

617.

Hece Vezni

I

1. şimden ğerü ğam yémezim
2. bir źālim aldı ğöñlümi
3. ölürsem adın démezim
4. bir źālim aldı ğöñlümi

II

1. řīvelerle naķıřlarla
2. 'āřķāne cünbişlerle
3. kıya kıya baķıřlarla
4. bir źālim aldı ğöñlümi

616. R. 1969: 134b.

Murabba'.

617. R. 1969: 135a.

VI-3 Bu kısım yazmada boş bırakılmıştır.

III

1. tāze ğonca güller ile
2. boynında kāküller ile
3. dürlü dürlü diller ile
4. bir zālīm aldı göñlümi

IV

1. kāmēti serv[i] dalıdur
2. yañağı cennet gülidür
3. cān bāğınuñ bülbulidür
4. bir zālīm aldı göñlümi

V

1. paşadan bir hūkm alayın
2. bulmağ ardınca olayın
3. nic'édeyin ne kılayın
4. bir zālīm aldı göñlümi

VI

1. 'arz eyleñ devletlü hāna
2. şeh süleymān-ı zamāna
- 3.
4. [bir zālīm aldı göñlümi]

VII

1. her nice kim dērsem hağdur
2. ben kulına cevri yoğdur
3. ğāyet ile luğfi çoğdur
4. bir zālīm aldı göñlümi

618.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī ---+ / -+--+ / +---+ / -+-

1. bir dest-māl ile siler āğir ecel bizi
dēmez ki bu gedā imiş ol pādişā imiş

619.

Hece Vezni

1. n'édeyin nā-çār oldı yār benden kaçār oldı
benüm selāmlu hānum selāmsuz geçer oldı
2. n'édeyin n'édebilmem sevdüm terk édebilmem
sen pārs-hūylum dil-beri öldüm ögredebilmem

618. R. 1969: 135a; Necātī: *Dīvān*: Merşiye-i Şeh-zāde Sultān Mağmūd s. 110.
Ferd.

[Necātī]

1b ecel: kefen *Dīvān*.

619. R. 1969: 135b.

Bāyitī-i 'Acem.

3. vardum gördüm yatupdur yasdık güle batupdur
uyan dérin uyanmaz meger āhum dutupdur
4. karşıda kāfir kendi kāfir ne bilür andı
od yanmaz kıtın dutmaz ben gördüm ‘āşık yandı
5. ne baķarsın yād gibi leblerüñ nebāt gibi
ķorkaram ĥasret kıalam ŗırine ferhād gibi

620.

Hece Vezni

1. gideyin baş aluban ġama yoldaş oluban
dögeyin sīnem seni elüme taş aluban
2. bugün gün bulutludur bulutlu gün kıutludur
baĥtı var ol kışinüñ yārından ümīdlidür
3. şabāh oldı tañ sezer gördüm üç ördek gezer
ikisi hem-derd olmuş biri ser-gerdān gezer
4. karşıdaġı kilīseler kilīd [...] bilseler
bir ġece bile yatsam ertesi öldürseler
5. ĥiᗑaruñ bedenleri tutuñ şol gidenleri
öldürüñ kıanı ĥelāl yārın terk edenleri

621.

Hece Vezni

1. çağırdum allāh ben zihī be-ĥaķķ-ı kıaraman
ġeydüm kıara kepenek çıkdum şey^{en}li’llāh men
2. çağırdum allāh amān yārdan ayrıлмақ yaman
yārdan ayrılalı ben gün görmedüm bir zamān
3. tebriz içi zelzele çü düşmen kıızıl güle
telli yağlıķ şoldurdum göz yaşın sile sile
4. ĥırmış kıapu dārında gözi göñli yārında
kıara zülüfleri al yañaġı kenārında
5. bu taġlar yaman taġlar ‘āşıkuñ yolın baġlar
bunda ġarīb ölmesün ġarīb için kim aġlar
6. elüm altun řās kıutar altun neden pas kıutar
yārından ayrılanlar uğrın uğrın yas kıutar
7. tebriz ile ĥüy menem dīdāruña döymenem
nitekim cānum saġdur seni elden kıoymenem

620. R. 1969: 135b.

Dīġer.

621. R. 1969: 135b.

Dīġer.

8. çağırdum ay batınca uzun oba yatınca
kara bağrum kan oldu yâr seni döst tutunca

622.

Fâ'ilatün fâ'ilatün fâ'ilatün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. çün sa'âdetle gelüp alduñ alaman éllerin
2. devlet ile yüridüñ açduñ bu tuman éllerin
3. kahr édüp sürdüñ esîr étdüñ firāvān éllerin
4. vaqtidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

II

1. sen ki sulţān bin sulţān bin sulţānsın bugün
2. cisme beñzer bu cihān içinde sen cānsın bugün
3. muştafā nūrī haqı-y'çün zıll-i yezdānsın bugün
4. vaqtidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

III

1. saña haq kış günlerin rahm étdi tuman eyledi
2. ehl-i küfrüñ ekşerin hep ehl-i imān eyledi
3. ol hudā haqqı ki aduñı süleymān eyledi
4. vaqtidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

IV

1. kāfiristāna çü geldüñ bir ulu ad eyledüñ
2. uslu dīn ile alamana büyük dād eyledüñ
3. āşināsın şehr-i islāma sürüp yād eyledüñ
4. vaqtidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

V

1. şarq ile ğarbtı sikender gibi gezdüñ ser-be-ser
2. tañrı haqqı-y'çün muqābil olmadı saña bir er
3. çün kamu şehler eşigüñde kul olup kodı ser
4. vaqtidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

VI

1. koruna tācın haţā-y-ile géyen kāfir bigi
2. ya'ni kim şāhib-kırān ol dem şanurdı av bigi
3. çoğ aradı bulmadı öñüñce çün bekler bigi
4. vaqtidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

VII

1. kāfiristān ehlinüñ geldüñ çü hālin görmege
2. rūma çok aşhāb-ı islāmuñ kemālin görmege
3. hazret-i eyyūb-ı enşāruñ cemālin görmege
4. vaqtidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

622. R. 1969: 136a.

Murabba'-ı Alaman.

Murabba'ın son bendinde geçen *Fārisī* kelimesine göre şiirin Fārisī'ye ait olması muhtemeldir.

VIII

1. çünkü rīm pop u alaman u cesār-ı bed-fi'āl
2. olımadılar muqābil saña mānend-i kıral
3. n'olacağın bildiler bunlar dahı āhır me'āl
4. vaktidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

IX

1. sen ki islām ehlinüñ şolın bu yıl sağ eyledüñ
2. alaman iqlīminüñ tağ üstini bāğ eyledüñ
3. ehl-i küfrüñ göz yaşın aqıtduñ ırmağ eyledüñ
4. vaktidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

X

1. yüz biñ akıncı vü tātār ile seyrān eyledüñ
2. baş dikdüñ hāzret-i pāşayı sultān eyledüñ
3. kāfirüñ şu katduñ ocağına vīrān eyledüñ
4. vaktidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

XI

1. āl-i 'oşmān içre bir resm-i āyīn eyledüñ
2. bir eşer koduñ haber çaķ çin ü māçin eyledüñ
3. altı günde bir ulu tağ aşduñ akın eyledüñ
4. vaktidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

XII

1. gerçi nazm ehli çokdur kevkeb ü ahter gibi
2. mihre beñzer fārisisin husrev-i hāver gibi
3. mağrib iqlīmini gezdüñ çün sikender gibi
4. vaktidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

623.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + ---/ + --- / + --

I

1. hümā evc-i sa'ādetde uçar
2. kanad cān sebze-zārında açar
3. sen étdüñ aña yér altında mesken
4. fiğān çarhuñ elinden tā haşre dek

II

1. açılmadın cihānda tāze güller
2. sen étdüñ cān u dil bülbüllerin zār
3. gülin koķdurmadañ şunduñ bize hār
4. fiğān [çarhuñ elinden] tā haşre dek

III

1. érişmedin anuñ bāğına revnaķ
2. döküldi yérlere ol tāze yapraķ
3. 'aceb mekr eyledüñ sen bize el-haķ

623. R. 1969: 136b.

Hezārī Efendi'nüñ ciger-küşesi fevt olduķda dénüldi.

4. fiğān [çarhuñ elinden] tā haşre dek
IV

1. güneş toğmadın érişdüñ küsüfa
2. kamer bedr olmadın érdi huşüfa
3. cihān kalmadı bākī feylesöfa
4. fiğān [çarhuñ elinden] tā haşre [dek]

V

1. cihān gül-zārınuñ miskin hezārı
2. gülüñ derdinden éder āh u zārı
3. revādur rüz u şeb kılsa **hezārī**
4. fiğān [çarhuñ elinden] tā haşre dek

624.

I

1. yaşumu la'lüñle pür-ğün eyleme lāle-zārum gel
2. cānumı cevruñle maħrük eyleme gül-'izārum gel
3. 'āşıkuñ hālin dige-gün eyleme gel gel
4. lāle-zārum gel gül-'izārum gel

II

1. derd-mendem baña dermān eylegil lāle-zārum gel
2. leblerüñden büse ihsān eylegil gel gel
3. hālümü yéter perīşān eylegil gel gel
4. lāle-zārum gel [gül-'izārum gel]

III

1. kākülüñ tağıt görinsün hāller lāle-zārum gel
2. yaqup hınnā taqın halhāllar gül-'izārum gel
3. geh gül-günī géyer gāh allar gel gel
4. lāle-zārum gel [gül-'izārum gel]

IV

1. servler hayrān olur reftāruña lāle-zārum gel
2. göncalar hayrān olur güftāruña gül-'izārum gel
3. řāvüslar reşk éder cevlānuña gel gel
4. lāle-zārum [gel gül-'izārum gel]

V

1. bu dil-i āvāre bī-hānumān lāle-zārum gel
2. fürkatüñden niçe bir étsün fiğān gül-'izārum gel
3. intizār ile feme érişdi cān gel gel
4. lāle-zārum gel gül-'izārum gel

625.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. dürildi defter-i hüsnüñ şaķaluñ geldi var imdi
yetişdi āhir-i 'ömrüñ şaķaluñ geldi var imdi
2. gülistānuñ hazān oldu yüzüñ nūrı nihān oldu
ķamu 'aybuñ 'ıyān oldu şaķaluñ geldi var imdi
3. harāb oldu çü bünyāduñ kazındı defterden aduñ
ērişmez daķı feryāduñ şaķaluñ geldi var imdi
4. bahāruñ mevsimi geçdi gülüñe mūrça ērişdi
göñül bir ğayrıya düşdi şaķaluñ geldi var imdi
5. ķul olmuşdı saña şāfī çekerdi derd ile āhı
sen añmaz idüñ allāhu şaķaluñ geldi var imdi

626.

Hece Vezni

1. bahcañuñ kızıl güllerin ķoķmayınca gider miyin
seni göñülcek ķoynuma ķoymayınca gider miyin
2. añsuzın baķdum yüzüñe aldandum şīrīn yüzüñe
ķoynuña girüp yüzüñe baķmayınca gider miyin
3. gece gündüz ağlar gezer ķara zülfüñ vaşfın yazar
şu benüm hālūme nazār ķılmayınca gider miyin
4. seyr ēde geldüm ēlüñi ķaşdum bu derem gülüñi
şol aķ boynuña ķolumı şalmayınca gider miyin
5. öksüz hālīl aydur cānum boynuña düşmesün ķanum
şu seni şıdķ-ıla benüm ķılmayınca gider miyin

627.

Hece Vezni

1. hey şalınup giden ğonca hūrāmān dala beñzersin
ezel bahārda açılmış ğoncacuk güle beñzersin
2. ezel bahārda açılır yoluña serden geçilür
altun ķadehden içilür kırmızı müle beñzersin

625. R. 1969: 137a.

[Şāfī]

Şaķala münāsib.

626. R. 1969: 137b.

[Öksüz Hālīl]

5a ķanum: muzlimüm R. 1969. Anlam gereği değiştirildi.

627. R. 1969: 137b

Türkī.

[Varsaķ]

3. sol dil-berüñ ala gözi mest ü hayrân étدی bizi
üstüne dédüğüm sözi 'arifsın bile beñzersin
4. hüsnuñ bağı olmış zînet seni yaradana minnet
hey zâlim gânzesi cellâd göñlümüz ala beñzersin
5. **varsak** aydur hey cihânum sensüz karar étmez cânım
âhir varı varı benüm dédüğüm öle beñzersin

628.

Hece Vezni

1. kan eyleme kanlu dil-ber seni senden şakınuram
hüsnuñ zevâl érmeye déyü gündən şakınuram
2. kör olsun müdde'î nâşî oñulmasun bağı başı
kande kaldı ğayrı kişi seni senden şakınuram
3. vâlâ [vü] dest-mâl takınma yañağuña gül şokınma
elüñe hınnâ yakınma seni senden şakınuram
4. aşurı aşurı bakma beni hecr odına yakma
elüñi koynuña şokma seni senden şakınuram

629.

Hece Vezni

1. ey erenler a kardaşlar yârumdan ayrılıyörin
nic'édeyin a yoldaşlar yârumdan ayrılıyörin
2. mışra düşdi çünkü yolum bir yūsuf-çihreye kulum
bu dirlikden yegdür ölüm yârumdan ayrılıyörin
3. 'ışka düşdi ğarîb başum gece gündüz aķar yaşum
nic'édeyin a kardaşum yârumdan ayrılıyörin
4. görmez oldum ol mâhum yeri gögi tutdı âhum
nic'édeyin ey allâhum yârumdan ayrılıyörin
5. yâri yâd étdüm yâd ile ğama düşdüm şâd ile
memi şâh dérler ad ile yârumdan ayrılıyörin

630.

Hece Vezni

1. hey allâhum kandeyiki aķ kolların şalan dil-ber
egnine 'abâlar géyüp göñlümüzi alan dil-ber

628. R. 1969: 137b

Velehü.

629. R. 1969: 138a

Murabba'.

630. R. 1969: 138a.

Murabba'.

[Kul Maḥmūd]

2. ser-deste almış eline tülbind bağlamış beline
girmiş 'aşıklar yolına abdallara uyan dil-ber
3. akdeñizi bile geçüp acı tatlu şular içüp
ak gögsine burclar açup kend'özine kıyan dil-ber
4. sen seyyid ġāzīden gelüp ne vérdüñ göñlümüz alup
çarġ uruban semā' dönüp şāh hüseyin déyen dil-ber
5. söyle **kul maħmūd**am söyle gir 'ışk deñizine böyle
niçe 'aşıkları böyle şoyup 'uryān éden dil-ber

631.

Hece Vezni

I

1. dil-ber beni ġasret ile yandurduñ
2. bire zālim bire ayrılık seni
3. sevdüġümü yād illere gönderdüñ
4. bire ayrılık bire zālim seni

II

1. gécelerle girer olduñ düşüme
2. ağular ġatılur oldı aşuma
3. neler geldi benüm ġarīb başuma
4. bire ayrılık bire zālim seni

III

1. sen ayırduñ beni ġonca gülümnden
2. sözi şīrīn-ter lebi bülbülümnden
3. ziyād oldı baña bu derd ölümnden
4. bire zālim bire ayrılık seni

IV

1. bir iken beş on eyledüñ derdümi
2. yaradandan umar idüm yardımı
3. terk eyledüm zaħmānumı yurdumu
4. bire ayrılık bire zālim seni

V

1. gelmez idüñ ad u sav [u] şanuma
2. neler ġıldıñ benüm ġarīb cānuma
3. varayın 'arz édeyin sulţānuma
4. bire ayrılık bire zālim seni

631. R. 1969: 138a.

Velehü.

5b ġarīb: ġārib R. 1969. Anlam gereġi deġiştirildi.

632.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. nigārumdan cüdā kılduñ felek feryād elüñden dād
büküp qaddüm dü-tā kılduñ felek feryād elüñden dād
2. gözüm qanı-y-la doldurduñ yüzüm rengini şoldurduñ
beni cevr-ile öldürdüñ felek feryād elüñden dād
3. yüregüm qana döndürdüñ qara bağrum göyündürdüñ
beni taşla döğündürdüñ felek feryād elüñden dād
4. elümden aldılar yāri qanı ol 'ömrümüñ varı
nice bir kılayın zārī felek feryād elüñden dād
5. yüregümde çıkar başlar gözümde seyl olur yaşlar
nedür bu étdüğüñ işler felek feryād elüñden dād
6. çün édem terk zahmānı göreyim rüy-ı cānānı
unıtuñ 'ahd [ü] peymānı felek feryād elüñden dād

633.

Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün

Hezec +--- / +--- / +---

1. baqar mı yüzine huld-i berīnüñ
gören maḥbūbın 'oşmān 'askerinüñ
2. cihānda bī-ğam u āzāde iken
göñülden bendesi oldum birinüñ
3. cihānı tuna-veş gark étdi çeşmüm
şavamadum raqībın ol perīnüñ
4. gözüñ cān almağa oldı hevāle
belıgrad kāfirinden özge dīnüñ
5. meleksin menzilüñ çünkim felekdür
yıqarsın ḥalkını bir gün zemīnüñ
6. severin dédügümce ḥışm édersin
behey kāfir senüñ de var dīnüñ
7. şarılsañ baña şahrā-yı serimde
fütūḥı deñlü var-ıdı budīnüñ
8. elüf dér qaşuña ben daḥı dédüm
meger kim zū'l-fekārıdur 'ālīnüñ

632. R. 1969: 138b.

Murabba'.

633. R. 1969: 138b.

[Şun'ī]

9. be **şun'î** yaraşursın 'âlem içre
'alînüñ çün **ķalışın ķanberinüñ**

634.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. gülşen-i vaşluña érerse elüm
2. bülbül-i ķudsi-şifat söyler dilüm
3. ķalmaz idi âdemüñ hiç kıymeti
4. olmasaydı ayruluğ ile ölüm

635.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. gāh bende gāh sultāndur göñül
2. gāh 'aşık gāh cānāndur göñül
3. gāh mest ü gāh hayrāndur göñül
4. gāh pīr ü gāh oğlandur göñül

636.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. gāh ğam-ġin gāh şādāndur göñül
2. gāh ħandān gāh giryāndur göñül
3. gāh küfr ü gāh imāndur göñül
4. gāh ebr ü gāh bārāndur göñül

637.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. bāri gel gör var ise 'aynuñda nūr
2. ķalmasun göñlüñde ğam tolsun sürür
3. nūş éderseñ cām-ı vaħdetde ħuzūr
4. zāhide zühd ü riyāsıdur ğurūr

638.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. belādur 'ışķ başa belādur

634. R. 1969: 139a.

Rubā'î.

635. R. 1969: 139a.

Rubā'î.

636. R. 1969: 139a.

Dîġer.

637. R. 1969: 139a.

Rubā'î.

638. R. 1969: 139a.

Ferd.

2. bilür bu hâli ol kim mübtelâdur

639.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zâhidüñ şavm u şalât u zıkr olur endîşesi
2. 'âşıkuñ şî'r ü hayâl u nağmedür eglencesi

640.

Hece Ölçüsü

1. haste-dilem belâ-keşem âh n'édem n'édem
2. bir güzelüñ esîriyem âh n'édem n'édem

641.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kâdadur göster yine yâ rab bizüm cânânumuz
2. ödüğinden kılca kâldı çıkmâğa kim cânımız

642.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. gözüm yaşına bakmazsın baña senden 'inâyet yok
2. bunu bildüm ki ey meh-rû sitâremde sa'âdet yok

643.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. vefâsuz hüsne aldanup dil-i 'uşşâka incinme
2. kimi gördüñ ki 'âlemde güzellik pâyidâr olmaz

644.

Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. gerekmez kim olam bir lahza hâlî
2. ya dil-dârum gerekdür ya hayâlî

639. R. 1969: 139a.

Ferd.

640. R. 1969: 139a.

Ferd.

641. R. 1969: 139b.

Ferd.

642. R. 1969: 139b; Tâcî-zâde Ca'fer Çelebi: *Dîvân*: G. 87/1.

Ferd.

[Tâcî-Zâde Ca'fer Çelebi]

643. R. 1969: 139b.

Ferd.

644. R. 1969: 139b; 'Amrî: *Dîvân*: G.130/1.

Ferd.

['Amrî]

645.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. gerçi meh-päreleriñ 'aşıka çokdur peresi
2. sen sen ol 'âdet edinme anı cānum peresi

646.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - +-- / - +-- / - +-- / - +-

1. dün raķibi şöyle vurdum ey şanem bir taş ile
2. bugün ol ite şataşdum daħı bir yanın sürer

647.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - +-- / - +-- / - +-- / - +-

1. hüriler hazzın édüp érdüm çü vaşl-ı cennete
2. ğam degül şimden gerü girmezsem olur cennete

648.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - +-- / - +-- / - +-- / - +-

1. yazsalar 'aşıkuñı deftere biñ şancağ olur
2. pādişāhlıg ise [ğarazuñ] begüm ancağ olur

649.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec +--- / +--- / +---

1. eyā dil-ber senüñ dīnüñ ne dīndür
2. girürem dīnüñe allāh kerīmdür

650.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - +-- / - +-- / - +-- / - +-

- 1.
2. fī nāri cehenneme hālidīne fīhā ebedā

645. R. 1969: 139b.

Ferd.

646. R. 1969: 139b.

Ferd.

647. R. 1969: 139b.

Ferd.

648. R. 1969: 139b.

Ferd.

649. R. 1969: 139b.

Ferd.

650. R. 1969: 140a.

Pīri Paşa oğluna tārīh.

651.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. kalursam ben bu ğurbetde firāk u derd-i hecr ile
2. ayağuñ tozına yaşum gözümnden armağan olsun

652.

Mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün

Hezec ---+ / +---+ / +---+ / +---

1. gönüm dédi benden öpe[yü]m yār lebinden
2. luř eyle şehā yérine varsun bu emānet

653.

Mef'ülü fā'ilätü mefā'īlü fa'lün

Muzārī---+ / -+++ / +---+ / -+-

1. şemşir-i 'ışkuñ ile gönül zaħm-nākdür
2. ölümlük olduğuma raķibüñ helākdür

654.

Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün

Hezec +--- / +--- / +---

1. yazaydum nesh u ta'līķ igen hūb
2. kitāb ıssı eger olaydı maħbūb

655.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. benüm gönüm seni sevdi ki dāyim senden ayrılmaz
2. ki senden ğayrıya meyli ilā yevme'l-ķıyām olmaz

656.

Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün

Hezec +--- / +--- / +---

1. hacālet hāşıl eylersin şoñında
2. nişān gözle oķı yābāna atma

651. R. 1969: 140a.

Ferd.

652. R. 1969: 140a.

Ferd.

653. R. 1969: 140a.

Ferd.

654. R. 1969: 140a.

Ferd.

655. R. 1969: 140a.

Ferd.

656. R. 1969: 140a.

Ferd.

657.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şöyle pürdür çeşm-i dil senden eyā cān-ı cihān
2. her kimi görsem ırakdan şanuram sensin hemān

658.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. kime hācī dēdümse hācī çıkdı
2. kime tatlu dēdümse acı çıkdı

659.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kuşduğun yémek gibidür vérdüğün almağ kişi
2. 'ālem içre ādem olan hiç éder mi bu işi

660.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. geldüğün tıyduymasunlar baña 'aqlum gitmesün
2. tıymadın gel bir nazar bārī gözüm görsün seni

661.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'ārifāne gülmek ister hāş [u] 'āmuñ rīşine
2. kendüyi bildüm şanur bilmez ki mālā-ya'nīdür

662.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. derledür ādemleri mey-hāne hōş hāmmāmdur
2. kurnası küp fütası peşkir vü şası cāmdur

657. R. 1969: 140a.

Ferd.

658. R. 1969: 140b.

Ferd.

659. R. 1969: 140b.

Ferd.

660. R. 1969: 140bé; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 251/2.

Ferd.

[Tācī-Zāde Ca'fer Çelebi]

1 geldüğün tıyduymasunlar: geldüğünü dimesünler *Dīvān*.

2 tıymadın: ölmedin *Dīvān*.

661. R. 1969: 140b.

Ferd.

662. R. 1969: 140b.

Ferd.

663.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. puhtedür ammā müşelles hem ʔonuçdur hem ğalīz
2. mey ʔatı açuḡ muşāhibdür igen hāmdur

664.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. nice ayakda ʔalmasun ahālī
2. ki dīvān baġlaya başmaḡçı **zātī**
3. gehī şā'ir dirilür ğāh remmāl
4. bilürem dēr cemī'-i mümkinātı

665.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. reng-i rūyın göreyin **rahmīnün**
2. aḡ kızıldur déyü ʔoma elden
3. hūsn evi muḡkem olmaġ-içün éder
4. ğoraşānī kireç ile bünyādın

666.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gözlerin uyḡuda gördüm öpmek étdüm aġzını
2. ğamzesi uyandı aydur eyle eylersin he mi

667.

Hece Vezni

1. küçekliginde gördüm māh ola dédüm
2. ol hōd cihān yaḡıcı bir āfet imiş

668.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ben seni ğayrı-y-la görüp aġlamaḡdansa yürek

663. R. 1969: 140b.

Ferd.

664. R. 1969: 140b.

Ḳıṭ'a.

665. R. 1969: 140b.

Ḳıṭ'a.

[Raḡmī]

666. R. 1969: 141a.

Ferd.

667. R. 1969: 141a.

Ferd.

668. R. 1969: 141a.

Ferd.

2. ey kemān-ebrū güzel yürekdeki kan oynasun

669.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec ---+ / +---+ / +---+ / +---

1. zerd olsa n'ola kaçlarıñ ey ruhları gül-gün
2. ser süreleri ekşer olur muşhafuñ altun

670.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec +--- / +--- / +---

1. 'arağ-riz olsa ol serv-i gül-endām
2. gül-āb ile pür olur şahın-ı hammām

671.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++--

1. gelmedi tıfl-ı dili küyuña gönderdüm idi
2. vāy bu bed-baht[1] şehā hıdmete şalmalı degül

672.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec +--- / +--- / +---

1. ilāhī sen beni sīne iletme
2. şarılmayınca yāruñ sīnesine

673.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++--

1. sürinür yérde қомаğıl kuşağıñ
2. berü gel arduña ucın şoқayın

674.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -+-- / -+-- / -+-- / -+--

1. hōş gelür dāyim benüm feryād ile āhum saña
2. ne günāh étdüm 'aceb ben bende ey şāhum saña

669. R. 1969: 141a.

Ferd.

670. R. 1969: 141a.

Ferd.

671. R. 1969: 141a.

Ferd.

672. R. 1969: 141a.

Ferd.

673. R. 1969: 141a.

Ferd.

674. R. 1969: 141a.

Ferd.

675.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. ḥabībüm benden incinmiş 'aceb ne günāh étdüm
2. meger kūyından ol yāruñ geçerken bir kez āh étdüm

676.

Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün

Hezec +--- / +--- / +---

1. oda tenhā begüm ḥıdmet olalum
2. şarāb-ı vaşl için vaḥde[t] olalum

677.

Mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün

Hezec ---+ / +---+ / +---+ / +---

1. zāhid beni dil-ḥaste görüp fātiḥa oḡur
2. bilmez ki benüm ḥastaluḡum fātiḥadandur

678.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. pāy-māl étdi beni ḡam key ḥaḡīr oldum ḥaḡīr
2. n'ola ḥālüm āh eger olmazsa luḡfuñ dest-ḡīr

679.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çekdüm derd ü belāyı çekmesün bī-dīn raḡīb
2. bend-i hecre dōstum kāfirler olmasun esīr

680.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. eski 'āşıklar mekānı çün yeñi-bāzār imiş
2. devr içinde ḥaḡ bu kim dédüklerincedir var imiş

675. R. 1969: 141b.

Ferd.

676. R. 1969: 141b.

Ferd.

677. R. 1969: 141b.

Ferd.

678. R. 1969: 141b.

Ferd.

679. R. 1969: 141b.

Ferd.

680. R. 1969: 141b.

Ferd.

681.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzârī---+ / -+---+ / +---+ / -+---

1. ey müfti ger güzelleri sevmek günâh ise
2. tâ haşr olunca ben de günâh eylemekdeyem

682.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - +--- / -+--- / -+--- / -+---

1. servler kıadd-i bülendün bir görürmiş rāstī
2. nergis-i şehlä nazarsuzdur gözi 'illetlüdür
3. ol şanem büt-hāneye ol veche zīnet vērdi kim
4. şavma' aından şūfiyā büt-hāne çok süretlüdür

683.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzârī---+ / -+---+ / +---+ / -+---

1. zāhid éderse cennet-i kūy-ı habīb[i] terk
2. bi'llāhi mānī' olma ço gitsün cehenneme

684.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzârī---+ / -+---+ / +---+ / -+---

1. hem-dem geçer güneş yine ol meh-likā ile
2. kulluk için yanaşdı meger aña ay ile

685.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - +--- / -+--- / -+--- / -+---

1. yarı benden tañ degül ayırmağ isterse raķīb
2. kaşd éder şeytān belī her mü'minün imānına

686.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - +--- / -+--- / -+---

1. her bir ayda yedi gün var ey kişi
2. naḥs gündür işleme ol gün işi

681. R. 1969: 141b.

Ferd.

682. R. 1969: 141b.

Ḳıṭ'a.

683. R. 1969: 142a; Necātī: *Dīvān*: G. 545/2.

Ferd.

[Necātī]

684. R. 1969: 142a.

Ferd.

685. R. 1969: 142a.

Ferd.

686. R. 1969: 142a.

Ḳıṭ'a.

3. üçü beşi on biri on altıyı
4. hem yigirmi biri hem dördü beşi

687.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. ey şanem nāz semendine binüp çapma igen
2. n'ola hayvān ise ey rūḥ-ı revān cān götürür

688.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel -+-- / -+-- / -+-- / -+-

1. leblerüñ ağzuma vér luṭf eyle ey dil-ber dēdüm
2. dēdi kim vérmeç olur ağzuñdan ammā çıķmasun

689.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. nice nā-dān dēmeyem rūm élinüñ dil-berine
2. tūṭi-i mışrı koyup zāğa yēdürürler şeker

690.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel -+-- / -+-- / -+-- / -+-

1. ayağüñ öpmege çāre ne dēdüm dil-ber dēdi
2. yöremüze uğrama bi'llāh gezdür tāziyi

691.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. n'édelüm 'aksine döndü işi çarḥ-ı felegüñ
2. zīrā şeyṭān oturur yanına her bir melegüñ

692.

Mefā'ilün mefā'ilün fa'lün
Hezec +--- / +--- / +---

1. cihān içre belāsuz bal yoķdur
2. ya māri olmaya bir māl yoķdur

687. R. 1969: 142a.

Ferd.

688. R. 1969: 142a.

Ferd.

689. R. 1969: 142a.

Ferd.

690. R. 1969: 142a.

Ferd.

691. R. 1969: 142b.

Ferd.

692. R. 1969: 142b.

Ferd.

693.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. nāfe-i miskīn ey şanem evvel katı bozgundu
2. öykünelden zülfüne bir pāre düzdi tüyini

694.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - -

1. rūhını sultān selīmüñ yā ilāh
2. ğark-ı rahmet kıl be-ħaḳḳ-ı fātiḥa
3. kim vefātına anuñ tārīḥdür
4. ehl-i imān rūhı-içün fātiḥa

695.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. bir güzel kim 'āşıkına eyleye cevr ü sitem
2. atasını anasını yédi ceddini sikem

696.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - - -

1. eyā kāzī öküzi mestī yārı
2. ne ḥaddüñdür senüñ tağrır édesin

697.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ḳanda kim bir pāk-i zāt olursa yanınca müdām
2. bir pelīd-i nā-kes [ü] naḥs-ı cüdām eksük degül

698.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ne ḳadar 'uryān isem her cāhili görsem dérüm
2. ṭaşāğumuñ rengisin biñ cāme géyseñ reng reng

693. R. 1969: 142b.

Ferd.

694. R. 1969: 142b.

Ez-ān Raḥmī.

695. R. 1969: 142b.

Ferd.

696. R. 1969: 143a.

Ferd.

697. R. 1969: 143a.

Ferd.

698. R. 1969: 143a.

Ferd.

699.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ululara hıdmet eyle[ye]n bulur 'izzet kişi
2. itlerine hıdmet étmekden göñül 'ār eyleme

700.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - - -

1. yol 'azm eyleme yoldaş olmayınca
2. öñüñce bir ulu baş olmayınca

701.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. gözlerüñ baqadururken yéyigör kim ni'metüñ
2. sen yémezseñ gayrılar yér saña qalır zahmetüñ

702.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + - -

1. dōstāne be **me'ālī** saña bir söz déyeyin
2. sen sen ol kimse ile hiç 'adāvet étme

703.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - - -

1. qaçan kim olsa elde birkaç aqça
2. éder ādem yüzün ol aqça aqça
3. **liqāyī** olmasa ger elde aqça
4. teferrüc-gāh olınmaz bāğ u bāğça

704.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ey raqīb-i rü-siyeh dünyāda uçmağ isteseñ

699. R. 1969: 143a.

Ferd.

700. R. 1969: 143a.

Ferd.

701. R. 1969: 143a.

Ferd.

702. R. 1969: 143a.

Ferd.

[Me'ālī]

703. R. 1969: 143a.

Qış'a.

[Liqāyī]

704. R. 1969: 143b.

Ferd.

2. ister iseñ göresin uçmağı bir yār üstine

705.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. içmege vardum idi pīr- i muğānuñ evine
2. dédi oğlanına hodi muradu nasivine (?)

706.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. varduğumca kūy-ı yāre érişür ol seg-raķīb
2. kimse görünmez çıkası gözine illā ki biz

707.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ğalağa yérlüsi gibi şarāb-ı pür-şafā olmaz
2. koyın eti kebābı gibi 'ālemde ğidā olmaz

708.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir kucılası dédi gel şarıvér dülbendümi
2. dédüm ey ser-tāc-ı 'ālem şarayum baş üstine

709.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. nice bed-baht olur yārān görüñ şol yüzi qarayı
2. şaķalından utanmayup çatar turmaz qavarayı

710.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. açlıkda qurı etmek hūb olur
2. küfli çörek ey birāder hem-çü nān

705. R. 1969: 143b.

Ferd.

706. R. 1969: 143b.

Ferd.

707. R. 1969: 143b.

Ferd.

708. R. 1969: 143b.

Ferd.

709. R. 1969: 143b.

Ferd.

710. R. 1969: 143b.

Ferd.

711.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec +----/ +---- / +--

1. yanında her kimüñ kim dil-beri var
2. cihān içre sa'ādetlü seri var

712.

Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün

Remel - +-- / - +-- / - +-- / - +--

1. bir kilindir süciye nişfindan artuğ şu kıtar
2. kâfir eyler âdemi hey müslümān mey-ḥāneci

713.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec +----/ +---- / +--

1. me'ālīnün büyük burnın göricek
2. ḥiṭābī kōrkusından şıçayazdı

714.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec +----/ +---- / +--

1. kimi şatranca kimi nerde düşdi
2. tōqurcunla **me'ālī** kūsa düşdi

715.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec +----/ +---- / +--

1. meşeldür ḥvāce-i kevn [ü] mekāndan
2. kime kim éylik étseñ şaķın andan

716.

Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün

Remel + +-- / + +-- / + +-- / + +--

I

1. çıķduñ elden n'édelüm añsuzın eyvāh pisi
2. yanduñ ölüm odına derd ile nā-gāh pisi
3. ḥasretā şīr-i ecel buldı saña rāh pisi
4. n'édelüm āh pisi n'eyleyelüm vāh pisi

711. R. 1969: 144a.

Ferd.

712. R. 1969: 144a.

Ferd.

713. R. 1969: 144a.

Ferd.

714. R. 1969: 144a.

Ferd.

715. R. 1969: 144b.

Ferd.

716. R. 1969: 144b.

[Me'ālī]

II

1. anı ol bebr baışlu anı ol şır-i zamān
2. anı ol vėrmeyen arşlan ile aplana emān
3. anı ol olduğı evde omıyan hıç şıçan
4. n'ėdelūm āh pisi n'eyleyelūm vāh pisi

III

1. atı laę-bāz idi gāyetde ėyū kiři-y-idi
2. gėkde uçan uşı avlamak anuñ işi-y-di
3. yėdūęi çėrek idi dible idi piři-y-di
4. n'ėdelūm āh pisi n'eyleyelūm vāh pisi

IV

1. serçe dutar gibi dutardı tavuğla azı
2. kendū akrānı gibi řır ile ėderdi bāzı
3. niçe kāfir şıçan ۆldürmiř idı ol gāzı
4. n'ėdelūm āh pisi n'eyleyelūm vāh pisi

V

1. gāh tesbıh geçürürdi gehı bañlar idi
2. āhiret orkusını bilür idi añlar idi
3. bu 'alı görse zekāsını anuñ tañlar idi
4. n'ėdelūm āh pisi n'eyleyelūm vāh pisi

VI

1. ağlamakdan iki gözsüz sepıd oldu a'mā
2. kıldı maymūnı teni anlı yaşı kızıl ala
3. urd u dılkū taęa dūřdiler oluban řeydā
4. n'ėdelūm āh pisi n'eyleyelūm vāh pisi

VII

1. şır-i merd idi bahādurdu yavuz gürbe-y-idi
2. yaşlu řanmañ anı genc idi atı kėrpe-y-idi
3. bıyığı ıllarınuñ her biri bir arbe-y-idi
4. n'ėdelūm āh pisi n'eyleyelūm vāh pisi

VIII

1. cengde başar idi aşd ėdicek şır-i neri
2. pençesi ile utar atar idi evranı beri
3. hıç açırmazdı yėterdi utar idi keleri
4. n'ėdelūm āh pisi n'eyleyelūm vāh pisi

IX

1. yūce āvāz ile ol řām u seher mavlar idi
2. řañsarı hıç mecāl ėtmez idi avlar idi
3. aña ۆykünmez idi şır 'aceb gavlar idi
4. n'ėdelūm āh pisi n'eyleyelūm vāh pisi

X

1. görse boğar idi serçe gibi urd u ağalı
2. yolar idi eline girse keçinūñ řaęalı
3. her ۆyünde yır idi keklik ile boz bakalı
4. n'ėdelūm āh pisi n'eyleyelūm vāh pisi

XI

1. derisi kaķum u semmūr u vařaķdan yeg idi
2. rāst [idi] hūsni gibi hūlkı dađı gōkķeg idi
3. kedi řanmañ anı ol bir ala gōzlı beg idi
4. n'ēdelūm āh pisi n'eyleyelūm vāh pisi

XII

1. her seher ķalkar elini yūzini yur idi ol
2. ķatı pāk idi ũ her vech ile ma'mūr idi ol
3. kimse bilmezdi anuñ ķadrini bir nūr idi ol
4. n'ēdelūm āh pisi n'eyleyelūm vāh pisi

XIII

1. degme gūyende[de] yođ idi anuñ āvāzı
2. zūhre ēřitse řadāsın birađurdı sāzı
3. hīķ sevmezdi bir řūfīyi ũ bir ğammāzı
4. n'ēdelūm āh pisi n'eyleyelūm vāh pisi

XIV

1. rūhı řād ola ki incitmez idi kimseneyi
2. ne g.tindeki biti ne ķulađında keneyi
3. paća ile bařı hōř idi severdi teneyi
4. n'ēdelūm āh pisi n'eyleyelūm vāh pisi

XV

1. iñlese heybet ile gūmler idi kevn ũ mekān
2. mavlasa řīt ũ řadāsı ile dolar idi cihān
3. defterin dūrdu anuñ hayf ki devrān-ı zamān
4. n'ēdelūm āh pisi n'eyleyelūm vāh pisi

XVI

1. ķatı nuhsind idi dilkü gibi ķok yaşlu idi
2. ķurd ile haşm idi ķaplan ile şavaşlu idi
3. serv-ķadd idi ala gōzlı ķara ķařlu idi
4. n'ēdelūm āh pisi n'eyleyelūm vāh pisi

XVII

1. sever idūm ben anı cān ile maħbūb gibi
2. her geće ķoyar idūm ķoynuma bir hūb gibi
3. pāk ēderdi ev iķin ķuyruđı cārūb gibi
4. n'ēdelūm āh pisi n'eyleyelūm vāh pisi

XVIII

1. ķurtarırdı yılan ağzına dūřen ķurbađayı
2. yuvalardı řıķan olur gibi ķaplubađayı
3. şaşağı ķılma şaymaz idi diz-dār ağayı
4. n'ēdelūm āh pisi n'eyleyelūm vāh pisi

XIX

1. kāmil idi hem edebli [idi] hem uşlu idi
2. 'āķil idi ēyū řoy idi kiři ařlu idi
3. receb ayı idi vefāt ētdūđi gūz fařlı idi
4. n'ēdelūm āh pisi n'eyleyelūm vāh pisi

XX

1. şimdiden gérü şıçan duta bütün dünyâyı
2. gemüre hegbeyi çuvâlı dele torvayı
3. iñlede yoħsulı [vü] yoħsul éde cümle bayı
4. n'édelüm āh pisi n'eyleyelüm vāh pisi

XXI

1. ey **me'ālī** anuñ öldüğine kim ağlamaya
2. acıyup ĥasret ide cān u ciger tağlamaya
3. güş édüp kanlı yaşı seyl gibi çağlamaya
4. n'édelüm āh pisi n'eyleyelüm vāh pisi

717.

Mef'ülü mefā'ilün mef'ülü mefā'ilün

Hezec -- + / + --- / --- + / + ---

1. ey dil yine cānumdan ayırdı beni devrān
göz göre revānumdan ayırdı beni devrān
2. bir serv-i bülendümden bir şāh-ı levendümden
bir gerçek efendümden ayırdı beni devrān
3. bir serv-i dil-ārādan bir gülşen-i zībādan
bir özge temāşādan ayırdı beni devrān
4. çeşmümdeki nūrumdan cismümde ĥuzūrumdan
kalbümde sürūrumdan ayırdı beni devrān
5. ey **ĥayretī** devletden tāc-ı ser-i 'izzetden
va'llāhi sa'ādetden ayırdı beni devrān

718.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. şalā-yı cām éder pīr-i ĥarābāt
2. beyā sākī ki fī't-te'ĥīri āfāt

719.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + --- / - + --- / - + --- / - + -

1. lāle vü gülden kızardı şanmañuz gülşen yüzi
2. neşter-i bārān ile kan aldı şemsün bāğdan

717. R. 1969: 146a; Ĥayretī: *Dīvān*: G. 341.

Ĥayretī fermāyed.

718. R. 1969: 146b.

Ferd.

719. R. 1969: 146b.

Ferd.

720.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çünkü cānāndan cüdā bār-ı girāndur cān baña
2. cānum al kırtar beni kıl ey ecel dermān baña

721.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. yine bir rīv geçdi baña ol yār
2. görümdi şīşe içinde peri-vār

722.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. metā'-ı hecre olmağıl ħarīdār
2. neye gerek göñül işkillü bāzār

723.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. merhem urup bağruma şanmañ ki dermān eyler
2. çeşm-i bedden tıgınuñ zaħmını pinhān eyler

724.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dīde nem-gīn ü göñül ğam-gīn ü ħātır pür-melāl
2. görüyorsın dōstum ħācet degüldür 'arz-ı ħāl

725.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. meger pīr oldı hecrüñle senüñ ey dil-rübā ħammām
2. tıtar çeşmine her laħza seni seyr étmek-içün cām

720. R. 1969: 146b.

Ferd.

721. R. 1969: 146b.

Ferd.

722. R. 1969: 146b.

Ferd.

723. R. 1969: 146b.

Ferd.

724. R. 1969: 146b.

Ferd.

725. R. 1969: 146b.

Ferd.

726.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. tîğ-ı hecr ile müjeñ dildi dilüm hāme gibi
2. dest-i cevr ile ğamuñ bükdi bélüm nāme gibi

727.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. esīr-i miḥnet ü zecr ü belā-yı derd-i yār oldum
2. diyār-ı yārı terk édüp ğarīb-i her diyār oldum

728.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ḥāk-i pāyuñ cevherini tütüyā-yı dīde kıl
2. her ne deñlü zaḥmet ise gel ḳadem-rencide kıl

729.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bağrı yufḳadur [o] tīğüñ aḳıdur ḳanlar müdām
2. yüregi ḳanı-y-la ṭolar ğāyet acır aña cām

730.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ger dilerseñ olmayasın miḥnet ü āzürde
2. aldanup sevme ṣaḳın bursa oğlanın bāzārda

731.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. tāk-ı devletdür başuma kūyuñ içre öliceḳ
2. itlerüñe üstühān-ı kellem olursa sifāl

726. R. 1969: 146b.

Ferd.

727. R. 1969: 147a.

Ferd.

728. R. 1969: 147a.

Ferd.

729. R. 1969: 147a.

Ferd.

730. R. 1969: 147a.

Ferd.

731. R. 1969: 147a.

Ferd.

732.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. tābiş-i mülden 'izārın sāķī gül-gün eyledi
2. ehl-i bezmün bağrını bülbül bigi hün eyledi

733.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āh-ı āteş-bārum oldı nīm-i şebde çün 'iyān
2. şubh şanuban mü'ezzinler kâmu vērde ezān

734.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. nigārum sevdüğüm yārum ḥabībüm mūnisüm cānum
2. benüm gül yüzlü dil-dārum güzel gözlü güzel ḥānum

735.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. n'ola kân ağlasa her dem benüm bu çeşm-i giryānum
2. ki ḥaylī müddet olmuşdur görünmez baña cānānum

736.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. mest ü bed-nām olmuşuz bir niçe 'irfānīlerüz
2. bādeye cānlar vērür zevk ehli 'oşmānīlerüz
3. la'l-i nābuñ kıymetin bilür bedaḥşānīlerüz
4. lā-'übālī pāk-meşreb biz süleymānīlerüz

II

1. 'ayş u nüş eyyāmıdır açıldı bāğuñ gülleri
2. gel utanmağı gider nüş eyle cām-ı aḥmeri
3. hīç aramızda bizüm yokdur tekellüf ey perī
4. lā-'übālī pāk-meşreb biz süleymānīlerüz

732. R. 1969: 147a.

Ferd.

733. R. 1969: 147a.

Ferd.

734. R. 1969: 147a.

Ferd.

735. R. 1969: 147a.

Ferd.

736. R. 1969: 147b.

Murabba'-ı Mu'idī.

III

1. her birimiz cāna qalmaz bir dil-āverdür bizüm
2. yanumuzda guşsa vü şādī ber-ā-berdür bizüm
3. dem-be-dem eglencemiz maḥbūb u sāğardur bizüm
4. lā-'übālī pāk-meşreb biz süleymānīlerüz

IV

1. bir nefes mey şoḥbetin fevt étmezüz ihmāl édüp
2. tolular nūş eylerüz dil-dāra 'arz-ı ḥāl édüp
3. tırmazuz biz kimseye meclisde istikbāl édüp
4. lā-'übālī pāk-meşreb biz süleymānīlerüz

V

1. sākiyā şunma 'araḫ incitme biz üftādeyi
2. puḥte dutmaz çün bilürsin 'āşık-ı dil-dāreyi
3. rüm eli abdālyuz tıldur berü şun bādeyi
4. lā-'übālī pāk-meşreb biz süleymānīlerüz

VI

1. gerçi ğam yolında yüz şuyın döküp ḥāküz yine
2. ḥātem-i sāğar ele girdi feraḥ-nākuz yine
3. müdde'iler fi'l-meşel dīv olsa bī-bāküz yine
4. lā-'übālī pāk-meşreb biz süleymānīlerüz

VII

1. ğam degül diller alup kılsa gözüñ yağmā-yı dīn
2. yine kuluñdur **mu'īdī** nāzı ço ey nāzenīn
3. şu gibi şāf-derūnuz biz de olmaz kir ü kīn
4. lā-'übālī pāk-meşreb biz süleymānīlerüz

737.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +---- / +---- / +---- / +----

1. kalur mı şöyle la'lüñden şorılmaz 'āşıkuñ ḫanı
n'içün nā-ḫaḫ helāk étdüñ be kāfir bir müselmānı
2. démişsin aluram cānın benüm cānum véren alur
véren sen misin a 'ömrüm bu ben dil-ḫasteye cānı
3. anuñ'çün tağdur yér yér tenüm sen çeşm-i āḫüyı
benem arşlanı ol tağıñ şikār étmege ḫaplanı
4. ḫaḫ [u] ruḫ-sārını göster ölürsem ol mehüñ yā rab
kim āḫir demde yoldaş ét baña imān u ḫur'ānı
5. n'ola cān vérsen ol cānuñ kemān ebrūların görüp
benüm gibi anuñ çoḫdur cihānda ḫulı ḫurbānı
6. 'aceb mi yūsuf-ı şānī désem ḫüsn ile sen şāha
melāḫat mışırınuñ sensin efendi şimdi sulḫānı

737. R. 1969: 147b.

Ferruḫī.

7. hasandan **ferruḥī** şî' rûñ kemāle érmek isterseñ
koma aḥmed gibi elden şaşın üslûb-ı selmānı

738.

Mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. ne bir dem diñdi ey dil-ber firākuñdan gözüm yaşı
ne hōd bir laḥza oñıldı ğamuñdan bağrumuñ başı
2. ırağ olalı çapuñdan ḥabībüm ka'be ḥaqqı-y'çün
bulmazam ki yaşanam başum altına bir taşı
3. nedendür beni gördükçe hışım-nāk olduĝuñ her dem
saña kim dédi hey kıblem gözi üstinde var çaşı
4. behiştüñ sidresin zāhid iĝen medḥ étme 'uşşāka
érişmez kadd-i dil-dāra göge érerse ger başı
5. **refīkī** nāme-i 'ışkuñ eşidüp bülbül-i güyā
nevālar gösterüp kıılır seḥer gülşende vird işi

739.

Fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çün melāḥat mışrınıñ tahtında sultānsın begüm
yūsuf-ı ḥüsn [ü] leṭāfet şāh-ı ḥübānsın begüm
2. kııl kanā'at bu ciger biryānını ma'zür tüt
bir iki gün ḥāne-i dervīşe mihmānsın begüm
3. dün beni öldürmege kaşd eylemiş idüñ bugün
şöyle beñzer kim o ḥayr işe peşimānsın begüm
4. koma kim hecrüñ şebinde senden ayru olavuz
kııl tecellī meclise çün māh-ı tābānsın begüm
5. gel günāhı var déme öldür **cemi** ḥayr eyle kim
cürmüñi yazmaz ferişte tāze oĝlansın begüm

738. R. 1969: 148a.

Refīkī.

medḥ étme: medḥ étme ki R. 1969. Vezin gereĝi *ki* bağlacı çıkartılmıştır.

739. R. 1969: 148a; Cem Sultān: *Dīvān*: G. 219.

[Cem Sultān]

5a ḥayr eyle kim: şabr eyleme *Dīvān*.

5b tāze: daḥı *Dīvān*.

740.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. leşker ez taht-ı sitanbül süy-i ĩrān tāhtem
sürh-i ser rā ğarķa-i hūn-ı melāmet sāhtem
2. gerd ez mülk-i 'ırāk ĩn müjde āheng-i hiçāz
ceng-i nuşret rā çü der bezm-i zafer nevāhtem
3. āb-ı āmū ber-ser-i her-mū revān şod haşm rā
şod 'araķ-rĭz ez teb-i ğam çün nażar endāhtem
4. mā-verāü'n-nehr ez tĭgem şode ğarķ-ı āb-ı hūn
çeşm-i düşmenem ze-kuhl-i işfahān perdāhtem
5. şāh-ı hind ez leşker-i ferzāne em şod pĭl-i māt
ber-bisāt-ı mülk çün şatrenc-i devlet bāhtem
6. ey **selĭmĭ** şod be-nāmem sikke-i mülk-i cihān
tā çü zer der pūte-i mihr ü vefā begdāhtem

741.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārĭ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. mecnūn-ı deşt ü şaħne-i vĭrāne mĭ-resed
tıflāt-ı şehr müjde ki dĭvāne mĭ-resed
2. dārende cem'-i muĝ-beçeĝān kāsehā be-kef
k'āşüb-ı deyr ü fitne-i büt-hāne mĭ-resed
3. ger nāme-i vefā resed ü ger peyām-ı cevır
mā rā hōş-est her çe ze-cānāne mĭ-resed
4. dil-rāz-ı cān 'azĭz-ter āyed hezār-bār
tĭrĭ k'ez do nergis-i mestāne mĭ-resed
5. bĭ-la'l-i cān-fezā-ı to dānem **selĭm** rā
seng-i cefā be-sāĝer ü peymāne mĭ-resed

742.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārĭ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. leylĭ gibi çemende ķonup gül otaĝ ile
mecnūn yüregi gibi yanar lāle dāĝ ile

740. R. 1969: 148b.

Sultān Selĭm Ħān 'Aleyhi'r-Raħmeti ve'r-Rıdvan.

741. R. 1969: 148b.

Velehü.

742. R. 1969: 148b.

[Ķādirĭ]

2. hengāme-gīr olsa şurāhī ‘aceb degül
kim nice pehlevānı başar bir ayağ ile
3. pervāneler nemed géyüp envār-ı- hüsniñi
dervīşler gibi tolanurlar çerāğ ile
4. dil tıflı gözlerümle düşüp baħr-i eşküme
öğrendi şuda yüzmeği iki kabāğ ile
5. küyuñda **ķādirī**yi raķīb ile dér gören
bülbul çemende hem-nefes olur mı zāğ ile

743.

Mefā’ülün mefā’ülün fe’ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

I

1. benüm hānum benüm devletlü şāhum
2. benüm toğruluma haķ[đur] güvāhum
3. baña bildürmedüñ şuçum günāhum
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

II

1. tapuñda bir kul idüm pāk [ü] şādık
2. cemālūñe dil ü cān ile ‘āşık
3. degüldi bu haķāret [b]aña lāyık
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

III

1. benüm düşmenlerüm sözine uyduñ
2. döküp kanum ocağuma şu kıyduñ
3. hudā haķķı baña yok yere kıyduñ
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

IV

1. çü bir şāhīn idüm şāhā koluñda
2. édüp pervāz şağūñda şoluñda
3. başum ķurbāndı dün [ü] gün yoluñda
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

V

1. beni ser-dār-ı ser-‘asker éden sen
2. muşāhib hāş[a] taķarrüb éden sen
3. gérü dünyāda nā-peydā kılan sen
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

VI

1. ribābet şevket ü gayret hamıyyet
2. senüñ nāmuñ içündür bunca şöhret
3. benüm mevtüm cihāna oldı ‘ibret
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

743. R. 1969: 149a.

Hāzret-i İbrāhīm Paşa Yessirallāhu mā-yeşā.

VII

1. vücüdüm yoğ idi bir zerreden
2. yüce himmetlerüñle kılduñ ādem
3. şöñücü qahruñ oldu baña hem-dem
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

VIII

1. geçürdüm devlet ile mäh u sālüm
2. kemāle érdüm u buldum zevālüm
3. hudānuñ emrine yoq kıl ü qālüm
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

IX

1. olur şāhlarda çok hem-rāh u hem-dil
2. benüm gibi bulunmaz ‘abd-i muqbil
3. degül kimseye bākī bu cihān bil
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

X

1. şehen-şāhsın senüñdür hüküm [ü] fermān
2. ecel derdine bulmaz kimse dermān
3. niçe benüm gibi kul saña qurbān
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

XI

1. şehīdlik baña çün oldu müyesser
2. gécem qadr oldu rūzum ‘īd-i ekber
3. enīsüm hūr-ı ‘īn yārum melekler
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

XII

1. serīr-i salṭanatda pāyidār ol
2. cihān ṭurduqça dāyim ber-qarār ol
3. kuluñ gitdi-y-se sen ‘ālemde var ol
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

XIII

1. ne kim kılduñ baña luṭf [u] vefādan
2. birine oldu biñ cevır ü cefādan
3. unıtma ben kuluñ bārī du‘ādan
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

XIV

1. şu dem kim māl u qavlüm oldu tārāc
2. el urmasun ḥasūd u her gözi aç
3. yetīmüm eyleme yādlara muḥtāc
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

XV

1. benüm toğruluğum şöñra bilesin
2. peşimān oluban gāmlar yéyesin
3. ḥayf **ibrāhīme** anca déyesin
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

744.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. gün gibi her-cāyi bir bī-mihr ü māhum var benüm
2. kim hilāl-ebürsına her dem nigāhum var benüm
3. kimseye kıl olmazam 'ālemde şāhum var benüm
4. şehir-i koştanīnyede bir pādişāhum var benüm

II

1. 'āleme seyr étdürür her dem ruḥ-ı baḡdādını
2. diñlemez hergiz yaşum ceyḥūnunuñ feryādını
3. ben démek lāzum degül éller bilürler adını
4. şehir-i islambol içinde bir efendüm var benüm

III

1. biz gedāyuz sen gerek mīr ü gerek ḥān ol yūri
2. reşkümüz yok nesl-i 'oşmānsın süleymān ol yūri
3. ey birāder ko bizi var mışra sultān ol yūri
4. şehir-i koştanīnyede bir pādişāhum var benüm

IV

1. gül gibi gūş eylemezse étmesün feryādumı
2. içemezem almışam şīrīn lebüñden dādumı
3. rāzıyam 'ömrinde bir kez ger añarsa adumı
4. şehir-i islambol içinde bir efendüm var benüm

V

1. ey firākī özleme şāh ile ken'an éllerin
2. mışra sultān étse terk étmezem ḥān éllerin
3. vérmezem dünyāya ben va'llāhi 'oşmān éllerin
4. şehir-i islambol içinde bir efendüm var benüm

745.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. bir kuluñ fetḥ eylesün gönder ḥoraşān éllerin
2. saña vérür isteseñ mecmū'-ı sultān éllerin
3. yaḡdı yıḡdı leşker-i ḥasret dil ü cān éllerin
4. pādişāhum gel müşerref eyle 'oşmān éllerin

II

1. kuṭb-ı çarḥ-ı salṭanat sensin yérüñde kıl qarār
2. üstüñe dönsün kevākib bī-ḡad ü çend bī-şümār

744. R. 1969: 149b.

Murabba'.

[Firáķi]

745. R. 1969: 149b.

Murabba'-ı Zātī.

Bu şiir Zātī *Dīvān'*ında bulunmamaktadır.

3. gün gibi mülk-i cihân tutmakta bulduñ iştiḥār
4. pādişāhum gel müşerref eyle ‘oşmān éllerin

III

1. kıl mürüvvet çār-ı yārı bā-şafānuñ ‘ışkına
2. ümmetine şefkat éden muştāfānuñ ‘ışkına
3. ol seni şāh-ı cihān éden ḥudānuñ ‘ışkına
4. pādişāhum gel müşerref eyle ‘oşmān éllerin

IV

1. döne döne yakdı istanbulı nār-ı fürkatüñ
2. cān u dil şehrine āteş urdı cünd-i ḥasretüñ
3. külli eczā kül olur érmezse āb-ı vuşlatuñ
4. pādişāhum gel müşerref eyle ‘oşmān éllerin

V

1. tā ezelden ced-be-ced mīrāşıñuzdur salṭanat
2. gelmemişdür sen kadar sultān-ı mülk-i ma’delet
3. şādlıklar gel kim étsün yine taht-ı memleket
4. pādişāhum gel müşerref eyle ‘oşmān éllerin

VI

1. ḥalk u taht-ı bī-naẓīrūñ söyle ḥasretdür saña
2. ka’be-veş édüp teveccüh ‘ışk-ıla senden yaña
3. cān u dilden şevk-ıla bunı okurlar hep du’ā
4. pādişāhum gel müşerref eyle ‘oşmān éllerin

V

1. hiçbir şehir-i mu’azzam yok senüñ bahtuñ gibi
2. var mı bir taht-ı mu’allā bī-bedel tahtuñ gibi
3. ḥalk-ı ‘ālem çağrışup dér **zātī**yi sahtuñ gibi
4. pādişāhum gel müşerref eyle ‘oşmān éllerin

746.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şāh-ı merdān devletinde tonumuz nārincidür
nāra karşı turmazam zīrā beni nār incidür
2. şāh süleymān gelüben bizden vilāyet istedi
biz anı yola kodus yollar anı zār incidür
3. kim ki gelmişdür cihāna yol ile gelmiş-durur
bir kadem taşra çıkanı bī-gümān ḥār incidür
4. ḥānesinden çıkuban tağlara düşse bir kişi
bād eser bārān yağar ki zaḥmet [ü] qar incidür
5. **şāh taḥmasam** cihānda şāh-ı şeh neslüm ‘alī
yār ile yār olmuşam şanma beni yār incidür

746. R. 1969: 150a.

Şāh-ı ‘Acem Sultān Taḥmas fermāyed.

747.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. şāh-ı 'oşmān devletinde géydügüm turincidür
tāriki murtād olanuñ yolıdır nārincidür
2. kaçuban kanda varup terk-i diyār eyleyesin
hāyiniñ mi'rācidur āhir anı dār incidür
3. şayd-ı naḥcīr étmek-içün tağlara düşse kişi
'ādetidür avcunuñ dāyım anı qar incidür
4. görmedüñ sen seyyidī yolu-y-la nār étdüklerin
şor babañdan hān selīmi anañı 'ār incidür
5. şāh tahaşsam déyü da'vā kılan nesl-i 'alī
kendüsi kaçup daḥı éllerini zār incidür

748.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. katlüme hüccet getürdi ḥaṭṭ-ı tezvīrūñ senüñ
rīsmān ḥāzırladı zülf-i girih-gīrūñ senüñ
2. vādī-i mihr ü maḥabbetdür fezā-yı sīnede
dōstum yér yér görinen zaḥm-ı şemşīrūñ senüñ
3. kalb-i 'uşşāka toḳındukça geçer bir yanına
ağzı kanlu bir dil-āverdür şehā tīrūñ senüñ
4. āsitānından beni men' eylemezseñ dünyede
cennet étsün ey raḳīb āhirde ḥaḳ yérūñ senüñ
5. faḥruñ olsun yolına cān oynamak ey ḥayretī
çünki şol gerçek güzel beg-zādedür mīrūñ senüñ

749.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - -

1. 'ilm ile buldı sa'ādet her vücūd
ādeme 'ilmi'çün oldı hem sücūd
2. bī-ḥayāda yok sa'ādetden eşer
'ilmi olmayanda yok-durur hüner

747. R. 1969: 150a.

Naẓīre.

748. R. 1969: 150b; Ḥayretī: *Dīvān*: G. 218.

Ḥayretī güyed.

3a 'uşşāka: 'uşşākuñ *Dīvān*.

4b āhirde: uḥrāda *Dīvān*.

749. R. 1969: 150b.

3. her kiřinüñ olmaya hulkı ĥasen
ger 'alī olsa anı er şanma sen
4. ĥüsn-i hulkı'çün resüle ol kerīm
medĥ édüp dédi 'alā hulkın 'azīm
5. nesne kim bir kişiye ola nařīb
iletüp ele girür ol 'an-řarīb
6. nesne kim kişiye kısmet olmaya
gerçi çok cehd étse ele girmeye
7. kişiye her nesne kim rüzī ola
istemezse daĥı ol girür ele

750.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + --

1. raĥm yok gözlerümüñ yaşına oldum ĥünüñ
yéri beytül-ĥazen oldı yine ben mecnünüñ
2. şanlı yaşumı görüp raĥm édegör iki gözüm
kılmadı merdüm olanlar şuçlar yine řanlunuñ
3. baña cānum şayısı bāġ-ı ruĥuñdur dér ise
göñli řeftālü diler bu öliceķ řayrunuñ
4. sen gözi āhū řaçı leylī ucından güzelüm
řaġlara düşdi yéler leylī déyü mecnünüñ
5. seyl olup şuramaz aķar dīde-i ĥün-bārumdan
yeg-durursa n'ola yaşın gözine ceyĥünüñ
6. lebüñ em déreseñ olur ĥaste şübüt-ı řifā
çünki ĥikmetdür efendi gözlerem řānünüñ
7. **raĥmiyā** sūz-ı derünümde bilür var-ıduġın
şanlı [şem]şir[le] diler ben cigeri pür-ĥünüñ

751.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + --- / + --- / + ---

1. benüm göñlüm alan şol dil-rübādur
yüregüm şan éden ol bī-vefādur
2. nigārı seyr éderken dün şataşdum
dédüm kim şun elüñ bir merĥabādur

750. R. 1969: 150b.

Raĥmī güyed.

Bu gazel Raĥmī *Dīvān*'ında bulunmamaktadır.

751. R. 1969: 151a.

Münirī fermāyed.

3. ğanīdür dervişüñ göñli ğanīdür
egerçi géydügi şāl u ‘abādur
4. dédiler sevdüğüñ kimdür dédüñ ben
muḥammed ḥürmeti-y’çün muştafādur
5. cihānı vérseler ‘ışkı yolına
anuñ bir kılna şanma bahādur
6. kamu zevk u şafādan olmuşam yād
nitekim derdüñ ile āşinādur
7. **münīriye** démişler ḥüb sevmez
hay ol miskīne bu söz iftirādur

752.

Mefā’ilün mefā’ilün fe’ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. şaçuñ büyi şehā ‘anber degül mi
tuğağuñ şerbeti kevşer degül mi
2. bugün miḥnetde ey ḥürī şıfatlu
yüzüñ lāle gözüñ ‘abher degül mi
3. kamer devrinde ey gün yüzlü dil-ber
yoluñda cümle cānlar ser degül mi
4. yüzüñ bāğında ol büyüñla boyuñ
biri ‘anber biri ‘ar’ar degül mi
5. **münīrīnün** gece gündüz dilinde
seni sevmek şehā ez-ber degül mi

753.

Mefā’ilün mefā’ilün mefā’ilün mefā’ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. dilā çün ‘aşık olduñ gel felāket ihtiyār eyle
varup kūy-ı ḥarābāta melāmet ihtiyār eyle
2. erişmek isteyen yāra bu baş u cānı terk eyle
ya dil-dārı dile yāḥūd selāmet ihtiyār eyle
3. niçe bir pāyimāl étün beni münkirlerüñ ta’nı
reh-i ‘ışk içre başuñ vér şehādet ihtiyār eyle
4. ‘arūs-ı dehre merd iseñ dilā meyl étme ‘isī-veş
mücerred ol ya ‘ālemde ferāğat ihtiyār eyle

752. R. 1969: 151a.

Velehū.

753. R. 1969: 151b.

Kenzī fermāyed.

5. fenāsuz genc isterseñ bu dehr-i bî-bekâ içre
yüri var **kenziyâ** künc-i kanâ'at ihtiyâr eyle

754.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. senüñ ka'be cemâlüñden bulur merve şafâ kıblem
tapuñsuz bî-bekâ 'ömre gözüm nice bağa kıblem
2. yüzüñ beytü'l-ħarām olmuş ala gözler imām olmuş
cemā'at oluban uymuş eħibbâ iktidâ kıblem
3. kapuñda nūr görmemiş günehlü ħācīlar gibi
beni maħrūm gönderme cemālüñ göster a kıblem
4. cemālüñ 'īd-i ekberdür anuñ kurbānıdır 'āşık
zenaħ-dānuñ çeh-i zemzem ħadüñ nūr-ı ħudā kıblem
4. menār-ı ka'bedür ħaddüñ ħabeş ħālüñ bilāl olmuş
kaşuñ miħrābın[a] ol kāmēt-i cāna şalā kıblem
5. éderken ka'be kapuñda tavāfı sa'y ile 'uşşāk
pür oldı na'ra-i lebbeyk yine 'arşa şadā kıblem
2. **şabāyī** zülf-i müşkīnüñ ħamından cān revān étdüñ
ġarībe ka'be örtüsi sezā olmaz mı yā kıblem

755.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'ālem içre dōstlar bir yārdur eglencemüz
ħandan ise eksük olmaz vardur eglencemüz
2. ħüb-rūlar yādına şevķ-ile olup zār u zār
dem-be-dem bülbül gibi gül-zārdur eglencemüz
3. mescid ise zāhidā sizüñ n'ola eglenceñüz
kim bizüm de ħāne-i ħammārdur eglencemüz
4. cür'-adān-ı 'ışķda bu tekye-i abdālda
dāyimā keyfiyyet-i esrārdur eglencemüz
5. nicesi bunda bizüm eglencemüz dīdār ise
anda daħı umaruz dīdārdur eglencemüz
6. ehl-i 'ışķuz şā'irüz eglencemüz ġayrı degül
dil-rübālar vaşfı ile eş'ārdur eglencemüz

754. R. 1969: 151b.

Şabāyī.

755. R. 1969: 151b.

Maħmūd fermāyed.

7. eglenür her kiři ey **maħmūd** bir kār ile çün
kim bizüm daħı hemān bu kārduz eglencemüz

756.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kanda baħsam her kaçan sen yāri gözler gözlerüm
şanma kim 'ālemde her dil-dārı gözler gözlerüm
2. senden ayru görünür gözüme hergiz nesne yok
varluğum sensin hemīn sen varı gözler gözlerüm
3. bağlu uyķusı ħayālūñden uyumaz géceler
şubħa dek sen gözleri mekkārı gözler gözlerüm
4. çün kıyāmet serv-i ħōş-reftār yérin gözlemez
sen kıyāmet serv-i ħōş-reftārı gözler gözlerüm
5. evvel āħir ğayrı yāri gözlemez **maħmūd** dér
cümle 'ālemde hemīn sen yāri gözler gözlerüm

757.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sākıyā ol muğ-beçe gördüm kelīsādan gelür
bir melekdür güyiyā firdevs-i a'lādan gelür
2. ħaṭ degüldür görinen ruħ-sārı üzre ħusrevā
bir ħabeş sultānıduz kim rūma deryādan gelür
3. ra'd şanma gümleyen feryād u nāmum 'aksidür
ey meh-i nā-mıħribān çarħ-ı mu'allādan gelür
4. diñleme nā-dān sözün ceħd ét kemāle érmege
yaħşı şı'r ile bülend elfāz-ı a'lādan gelür
5. ṭatluluğda şāniyā şırın nebāt-ı mışrdur
böyle şırın söylemek murğ-ı şeker-ħādan gelür

758.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zāt-ı bī-hem-tāñı bilmekdür bu dünyādan ğaraż
ma'rifet dürrini bulmağduz bu deryādan ğaraż

756. R. 1969: 152a.

Maħmūd fermāyed.

757. R. 1969: 152a.

Şāni fermāyed.

758. R. 1969: 152b.

Şāni fermāyed.

2. özüñi efkâra ur hayretde alma vâ'izâ
kendü alın bilmedür âdemle hayvândan ara
3. mürdeyi kim étdi ihyâ fehm ét ey dâna-yı 'ık
'ımet-i meryem haı mu'cizdür 'isâdan ara
4. kim ne bilsün bu nücum-ı arı ey mihr-i cihân
buydı gerdünü bilmek dürr-i süreyyâdan ara
5. şüfî ta'n étme 'abâ-puşum déyü 'aıklara
neyki bilsem dünyede atlasla dîbâdan ara
6. şâniyâ bu yolda hâk ol dehre étme i'tibâr
kendüyi bildürmedür ar-ı mu'allâdan ara

759.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bilmezin ne derdi var beñzi be-âyet şarıdur
beñzer ol meh-pârenüñ gün 'aık-ı didâridur
2. berf şanmañ görinen halka şovuk yüz gösterür
uşbu ar-ı pîre-zen şacı ağarmı bir arıdur
3. geldi bir kelle şeker başında kâğıddan külâh
serverâ sen pâdişâhuñ başı şîrîn-kâridur
4. saña kim teşbîh éder şemsi eyâ sîmîn-beden
sen şeh-i 'âlemsin ol yediule diz-dâridur
5. şanmasunlar âteş-i derd-i derünüm **enverî**
bâ-ı verdüñ tâze tâze açılan gül-nâridur

760.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. âhum artar urduınca şub-dem ru-sâra şu
nâleler peydâ olur tounduınca nâra şu
2. 'aık-ı didâruñ olmudur meger cânâ senüñ
ırda müsâ gibi dâyim gelür güftâra şu

759. R. 1969: 152b; Mürekkepçi Enverî: *Dîvân*: G. 95.

Enverî fermâyed.

3a kâğıddan: bir kâğıd *Dîvân*.

3b başı: baş *Dîvân*.

5a derd: dâ *Dîvân*.

5b verdüñ: derdüñ *Dîvân*.

760. R. 1969: 152b; Zâtî: *Dîvân*: G. 1220.

Zâtî.

1a urduınca: urduuñca *Dîvân*.

4a hüs-n ü hülkuñ: hüs-n-i hatuñ *Dîvân*.

3. yüzi üzre sürüni sürüni geldi küyuña
hüb beñzer ey melek ben 'āşık-ı dīdāra şu
4. hüsñ ü hülkuñ vaşfı başa varmadı cānā kalem
şol kadar tırdı ki indi ayağına kara şu
5. ey perī şahrāda zencīrin süriyüp yér éder
nev-bahār-ı hüsñüñüñ dīvānesi bī-çāre şu
6. kaťresin nüş eyleyen ağlar şarāb-ı şı'rimüñ
tamladur kutludur déyü gāyet bir pāre şu
7. 'arız-ı cānāndan vérüp haber şād étđi beni
zātiyā géydi revān pür-mevc mā'ī hāre şu

761.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çeşm-i nem-gīnümde dönmişdür dür-i şeh-vāra şu
kim şadefde dürr olur tırdukça ey meh-pāre şu
2. oñmadukdur zahm-ı sīnem cezb éder peykānını
tāze olsa ey kemān-ebrü uğurlar yāra şu
3. yār için ağıyāra ben dil vérdüğüm 'ayb eylemeñ
vérseler dāyim 'aceb midür gül için hāra şu
4. pāy-būsuñ hasretinden hāk ile yek-sān olup
döginür taşlar ile ağlar dem-be-dem bī-çāre şu
5. **behcetī** meyden nigāruñ gül gül olmuş ruħları
hem-dem olmazdı derünü gerçi hergiz nāra şu

762.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. derūnumdan gelen her dem gamuñla āh u zārīdür
yaқан odlara eflāki benüm āhum şerārıdur
2. görinen sīnem üstinde elifler ü dāğlar yér yér
bugün bir serv-қadd lāle-'izāruñ yādigārıdur
3. gamından ölsem üstüme éşigi taşını diküñ
diler[se] kim şehīd-i 'ışık olanuñ bu mezārıdur
4. delindi ney gibi bağrum inildüm tıtdı āfākı
dem-ā-dem meclis-i gamda işüm āh u figānīdür

761. R. 1969: 153a.

Behcetī fermāyed.

762. R. 1969: 153a.

Kenzī fermāyed.

5. ne yêrdedür şorarsañ ger efendi **kenzî**-i miskîn
belâ hem-şehrîsi vü veled-i miḥnet-diyâridur

763.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. göñlüm alan benüm ol zülf-i semen-büdur bu
beni âşüfte kılan ğayrı degül budur bu
2. î tîkâdum bu-durur kim göricek maḥşerde
mâh-rûlar déyeler birbirine odur bu
3. itleri-y-le beni küyunda görüp dédi nigâr
'izzet édüñ buña kim ḥaylice uludur bu
4. raḥne raḥne görinen sîne degüldür cānâ
ġam ḥiṣârına çekilmiş kara bārüdur bu
5. ġâfil olma bu cihânda kim ecel qaravulı
leşker-i 'ömri başup almaġa buşudur bu
6. bu toköz ḥayme-i mîñâyı görüp aldanma
niçe şâhdan gérü qalmıṣ kara ordudur bu
7. merd iseñ pîre-zen-i dehrden el çek **kenzî**
bir başı biñ dili var qaḥbe-i bed-ḥüdur bu

764.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. n'ola gencîne-i ḥüsninde kesilse niçe baş
iki şemşîr-i tılısm olmış aña şol iki qaş
2. ġam-ı zülfüñ çekeyin her ne kadar müşkil ise
olmamadur ḥaṭuñı görmiyeyin eyle tırâş
3. göñlümüz âyîne-i ḥüsnüñ ile rüşen iken
âh kim vérdi tırâşuñ eleme cāna ḥırâş
4. n'ola bir kere elin öpsem o sîmîn-bedenüñ
bunca demdür başarın baġruma ḥâtem gibi taş
5. lâle-gün étدی yaşum gül yüzi devrinde benüm
ey **derünî** göreyin oñmaya baġrumdaġı baş

763. R. 1969: 153b.

Kenzî fermâyed.

764. R. 1969: 153b.

Derünî fermâyed.

765.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. nāz ile dil-rübā éde ger bī-nikāb raqş
şevk ile çarha girüp éder āfitāb raqş
2. şevk-ı ruhuñla yandı semā' étmedin gönül
germ olduğınca arturur āteş kebāb raqş
3. bir gün mezāruma gele ol āfitāb eger
kabrümde zerre-vār ura her bir türāb raqş
4. emdükçe la'lüñi n'ola dil raqş urursa kim
bī-ihtiyār éder kişi içse şarāb raqş
5. mey-hāne şadrına geçüben **fazliya** müdām
eyler hevā-yı cām ile mest ü harāb raqş

766.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. dil yandı yüzüñ şem'ine merdāne degül mi
yanmaqdur anuñ pes işi pervāne degül mi
2. nā-hak yere kanuñ döke ger gamzesi ey dil
sen étme ta'accüb anı mestāne degül mi
3. gönlümi vağan eylese ruḥ-sarı hayāli
ey dil n'ola gencüñ yeri vīrāne degül mi
4. el kardum o şeh zülfine déyü öginürmiş
gelmez degül elinden anuñ şāne degül mi
5. bir yer var imiş gamlu varan şād gelürmiş
toğrusını dé **fazlī** [ki] mey-hāne degül mi

767.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. külüng-i küh-ı 'ışkı bu deli ferhād-қandan şor
belālar kışşasın ya'nī ki başından geçenden şor

765. R. 1969: 153b; Fazlī: *Dīvān*: G. 103.

Fazlī fermāyed.

1a nāz ile dil-rübā éde ger: ol mäh-rü eger ki ide *Dīvān*.

2b germ olduğınca arturur āteş: āteş ki germ ola ider artuḥ *Dīvān*.

4a urursa: iderse *Dīvān*.

766. R. 1969: 154a; Fazlī: *Dīvān*: G. 138.

[Fazlī]

767. R. 1969: 154a; Fazlī: *Dīvān*: G. 88.

[Fazlī]

2. belā-yı 'ışk-ı ŝirini ne bilsün şorma husrevden
eger bilmek murād ise anı sen küh-kenden şor
3. bu dāğ-ı derd ile ŝahrā-yı ğamdan lāle-veş ey dil
ŝehid-i 'ışk-ı yār olduĝını kanlu kefenden şor
4. bahār érdi gül açıldı cihān cennet-miŝāl olur
irem bāĝinuñ evŝāfın bugün ŝahn-ı çemenden şor
5. ne bilsün **fazli**yā zāhid ğubār-ı pāyınıñ kadrin
gözün aç tütüyādur hurde hurde anı benden şor

768.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. nitekim derdinden olmaz sīne hālī muŝlinün
fitneden hālī degül 'ālemde hālī muŝlinün
2. sūre-i kevŝer haqı-çün selsebīlün 'aynıdur
baña ŝorarlarsa ger la'l-i zülāli muŝlinün
3. naqd-i qalbin 'ālemün almaĝagör nāzükliĝin
hüsni zībāsı éder günde yüz āli muŝlinün
4. gör nice ol ehl-i nāzük yār olur ol gül gibi
ālden hālī degül zībā-cemāli muŝlinün
5. bu ne hikmetdür ki def'i mürdeler ihyā éder
mantık-ı 'īsā gibi ŝahih maqāli muŝlinün
6. ka'be-i kūyında varup cānı qurbān eyleyem
ger baña ruzi ola 'id-i viŝāli muŝlinün
7. 'urs u 'idüm yās olur **zātī** görünmezse eger
'id-gehde 'aynuma qaşı hilāli muŝlinün

768. R. 1969: 154b; Zātī: *Dīvān*: G. 693.

[Zātī]

1a, 1b, 2b, 3b, 4b, 5b, 6b, 7b muŝli: muŝlı *Dīvān*.

2b la'l-i: la'l ü *Dīvān*.

4a ol ehl-i nāzük yār olur ol gül gibi: āl ehli nāzük yār olur ol gül lebi *Dīvān*.

5a ŝahih: muhyi *Dīvān*.

7a 'urs u: 'urs-ı; yās: ye's *Dīvān*.

769.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. gerçi [kim] miqdârda kendüm hemân erzen gibi
tağlar var yüregümde her biri hırmen gibi
2. iki gözden kan revân akar beni hayyât-ı 'ışık
eyledi derdâ ki al al ipliği süzen gibi
3. toğruya hem-râh olup her kim ki egriden kaçar
kanda érse hōş geçer yér édinür demren gibi
4. rüzgârúñ şiddetin[i] çekdi deryâlar kadar
yeltenen bād-ı hevâ-yı 'âleme yelken gibi
5. bāğ-ı dilden kıpırmasa eşcâr-ı hubb-ı mâ-verâ
birliğe yétmez kişi yâr ile cân u ten gibi
6. zâl-ı çarhuñ âline aldanmasun ey dōstlar
arkasın yérden götürmek isteyen erzen gibi
7. **zâtiyâ** geh geh bu hâristân-ı 'âlemde sen[i]
göncalardur göñli açuk yâr éden gülşen gibi

770.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārî - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. gül-zârda görüp beni güller gülüşdiler
kanı o gonce-leb déyü başuma üşdiler
2. ağlaşdı gözlerüm göricek çeşme-i lebüñ
güyâ ki iki cāriye şuda buluşdılar
3. mey-hānede şafâ ile zıkr eyledüm lebüñ
ol dürlü dürlü meyle ayağuma düşdiler
4. meydân-ı hüsnde gör o şirîn-zebānları
şeb-dîz-i zülfi 'arız-ı gül-gūna koşdılar
5. ağız bir étdiler bizi kıлмаğ-ıçün helâk
meclisde **zâtiyâ** iki âfet öpüşdiler

769. R. 1969: 154b; Zâti: *Dīvân*: G. 1715.

[Zâti]

1b tağlar: dâğ *Dīvân*.

2b al al ipliği süzen gibi: âl iplikli bir süzen gibi *Dīvân*.

4a kadar: gibi *Dīvân*.

5a bāğ: bād *Dīvân*.

5b yétmez: bitmez *Dīvân*.

6b yérden: yire *Dīvân*.

770. R. 1969: 154b; Zâti: *Dīvân*: G. 332.

[Zâti]

771.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī---+ / -+--+ / +--+ / -+-

1. ser-cümle âdemüñ sañadur meyli ey perī
başına ağsa cümle perinüñ n'ola peri
2. burc-ı bedende cānı nice beñzedem saña
sen pādişāh-ı hüsñ [ü] ol bir hişār eri
3. hāle-y-le boynı bağlu ıuluñdur şehā kamer
bu tekye-gāh-ı 'ışđda mānend-i hayderī
4. meydāna başdı mey ıademin pehlevān-vār
yér yér götürdi ayağı meydān erenleri
5. başuñ ucına geldi o gün hasteyin déme
ıur aç gözüñi başuña gün doğdı **enverī**

772.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec ---+ / +--+ / +--+ / +---

1. vaşf-ı dehenüñ eyler iken bendeñ efendi
ol lezzet ile işidenüñ ağzı şulandı
2. ğayrılara var büse-i la'lüñ bize yoğdur
ol derd ile bu haste göñül cāndan uşandı
3. ey sākī ıur içür bir iki ol kişiye kim
la'lüñ var iken bāde-i gül-gūna boyandı
4. öpdüm elini düşdüm ayağına dédüm kim
rahm eyle bu ben bendeñe düşdükçe efendi
5. od şaldı göñül hānesine nār-ı firākı
gördi yaluñ yüzlü dedi kim oda yandı
6. ey **enverī** yaşum gibi yérden yére geçsün
ıođrułıđ-ile sevmeyen ol serv-i bülendi

771. R. 1969: 155a; Mürekkepçi Enverī: *Dīvān*: G. 287.
[Enverī]

2b hüsñ: 'ālem *Dīvān*.

5b doğdı: ıoğdı *Dīvān*.

772. R. 1969: 155a; Mürekkepçi Enverī: *Dīvān*: G. 270.
[Enverī]

2a bize yoğdur: baña yoğ mı *Dīvān*.

6a yaşum: eşküñ *Dīvān*.

773.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. şevk-i ruhuñla tazeledüm sine dāğını
bu tekye-gāh-ı 'ışkuñ uyardum çerāğını
2. destine tiğın aldı ayağın tırup dédi
görsün cihānda her kişi başı yarağını
3. şu gibi kanum içdüğü'çün kanlusın déyü
bağladılar yanında nigāruñ bıçağını
4. işin başa çıkardığı'çün bādenüñ müdām
girse elüme sākī öperdüm ayağını
5. gülşende al güllerinüñ vér birin dédüüm
gönderdi bana **enverī** ol gül budağını

774.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ol şeh-i hürşid-rü meyl étmez ednā kimseye
vérmesün kullar gönül bir zerre a'lā kimseye
2. bir kadem şalın bizümle déyenüñ pāyānı yok
ey şabā baş egmedi ol serv-i bālā kimseye
3. cān u dilden leblerüñ emsem dédüüm şundi revān
nāzükāne dédi kim tıydurma ammā kimseye
4. leblerinden şordılar sırr-ı dehānın zülfi қо
başını kesseñ démez bu sırrı қаṭ'ā kimseye
5. bāğ-ı vaşlın görmedi dünyāda dédüüm **enverī**
dédi görünmez yüri firdevs-i a'lā kimseye

775.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. la'lüñ üzre dér gören cānā bu haṭṭ-ı 'anberi
haṭṭ-ı yāqūtuñ bu devr içre dürüldi defteri
2. eyleme ağıyār [u] nā-dāna tekellüm bir nefes
doştum sen bu dil-i şarrāfa şarf ét gevheri

773. R. 1969: 155b; Mürekkepçi Enverī: *Dīvān*: G. 291.
[Enverī]

774. R. 1969: 155b; Mürekkepçi Enverī: *Dīvān*: G. 232.
[Enverī]

775. R. 1969: 155b; Mürekkepçi Enverī: *Dīvān*: G. 284.
[Enverī]
2a ağıyār [u]: a'dā-yı *Dīvān*.

3. ey şanem la'l-i lebün devrinde gelmez şürete
kanda görsem başı örtülü şatarlar şekkeri
4. vaşluña hammām-ı halvetde hazîne gösterür
ol güneş yüzlü perî-sîmaya kızgun müşteri
5. âdemîlik eyleyüp âdemle étmezler karar
enverî cümle perî tâ devr-i âdemden beri

776.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kendüye aqıtmağın halk-ı cihânı kapluca
gözine bir zerre göstermez cinânı kapluca
2. gözlerümden dem-durur kan aqsa qurbân olduğum
bağrına çekdükçe sen qaşı kemânı kapluca
3. başına ıssı şular qoyuldu gitdi kendüden
sînesinde gördi ol rûh-ı revânı kapluca
4. gece gündüz şehir ucın bekler harâmîler gibi
ey kamer-ruh şoymağa halk-ı cihânı kapluca
5. gönline ol deñlü girdüm **enverî** ben bülbüle
gül gibi kuçdurdı ol gönce-dehânı kapluca

777.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. gönül gam şahıdur tûğ-ı duhânı nâr-ı ahıdur
'alevler üstine nârcî aqlası bâr-gâhıdur
2. yüzün gör secde-i şükr ét şafâ-yı kalb ile şüfî
cemâli ka'besin ehl-i şafânuñ secde-gâhıdur
3. görinen kâkül-i 'anber-feşânın şanmañ o mâhuñ
farquña misk-i aqlasdan dikilmiş seb-külâhıdur
4. kapuña gelmeyince başı göge érmedi mihrüñ
yedi iqlimüñ ey meh-pâre gerçi pâdişâhıdur
5. gönül aqıtdı gördi ihtiyârı qalmadı zâhid
bu şî'r-i âb-dâruñ **enverî** beñzer ilâhıdur

776. R. 1969: 156a; Mürekkepçi Enverî: *Dîvân*: G. 210.
[Enverî]

1b cinânı: cihânı *Dîvân*.

5a bülbüle: 'aşıkâ *Dîvân*.

777. R. 1969: 156a.

[Enverî]

Bu gazel Enverî *Dîvân*'ında bulunmamaktadır.

778.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. gönce-lebler mey içüp gülşende humret bağıladı
gül gibi her biri bir gül-güni şüret bağıladı
2. gördi bir dīvānesin almuş cünūnlık hāleti
ol ṭabīb-i cān u dil biñ dürlü şerbet bağıladı
3. kesdi halkı kendüden hısm ile ben kaldum hemān
ol dil-āver béline tiğ-ı şecā'at bağıladı
4. tiğ-ı hūn-rīzi du'ā-yı seyf haqqı boynuma
la'l kaplı bir hamāyil-i sa'ādet bağıladı
5. bir düşüşle deşdi şıyırıldı raķībin şüreti
ol iki yüzli bugün bir 'ucbe şüret bağıladı
6. dāğ-ı 'ışkuñla pelenge döndüğüm gördi dédi
kākülün boynuma zencir-i maḥabbet bağıladı
7. gitmez ağzından meger vaşf-ı lebüñdür husrevā
enverī 'ışk ile bir şirīn hikāyet bağıladı

779.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. yār zülfin ref' éder urşa kaçan ruḥ-sāre şu
nitekim kalkar duḥān her dem urılsa nāra şu
2. ol 'izār-ı pür-leṭāfetle bu ḥaṭṭ-ı 'anberīn
bāğ-ı ḥüsñ içre şalınmışdur benefşe-zāra şu
3. ḥasret-i ḥālūñle yollar gözlemekden dem-be-dem
gözlerine nergisün indi cemende kara şu
4. gün degüldür bu görinen gökde ey māhum benüm
şaldı ḥüsñüñ pertevini günbed-i devvāre şu
5. çeşmeler şanma çıkup yér yér aқан kūh-sārdan
oldı āhumla eriyüp cümle seng-i ḥāra şu
6. kimse yok ebr-i bahāruñ gayrı döner üstüme
penbe-y-ile tā vére bir kaṭre ben bīmāre şu
7. teşne-i āb-ı vişālem oldı ey iki gözüm
yandı bağrum nār-ı hecr ile meded bir pāre şu

778. R. 1969: 156a; Mürekkepçi Enverī: *Dīvān*: G. 278.

[Enverī]

779. R. 1969: 156b.

[Ġubārī]

6a ebr-i: ayru R. 1969. Anlam gereği değıştirildi.

8. ey **gubārī** yére geçsün göreyin **ķārūn** gibi
kendüyi teşbīh édermiş **hāk-i pā-yı** yāre şu

780.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şevķ-i hüsniinden gözüm aķıtdı **küy-ı yāra** şu
şanasın ebr-i bahārīdür **tolar gül-zāra** şu
2. zülf-i pür-çine **haṭā érgürmeyin** yaşum şaķın
çok ziyān eyler **toķınsa nāfe-i tātāra** şu
3. 'ārīzuñ vaşfın dile alsam **zebānum tīz** olur
keskin olmaz mı **vérilse tīg-ı cevher-dāra** şu
4. 'ārīzuñ vaşfın başupdur **bağrına āyīne-vār**
vechi vardur **déseler érmiş dur[ur] dīdāra** şu
5. zülfüñ ile **la'lüñi şunma raķibe** zehr olur
ebr-i **nīsāndan kaçan düşse dehān-ı māra** şu
6. āhum artar **sīneme urduķça tīg-ı āb-dār**
düdlar peydā olur **toķınduk[ın]ca nāra** şu
7. cām-ı **la'lüñden eyā ser-çeşme-i āb-ı hayāt**
teşnelikten **cān vérür 'ışķī** meded bir **pāre** şu

781.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. seng-i miħnetle döger **başın görüñ bī-çāre** şu
ħasret-i **pā-būsuna ṭurmaz yéler āvāre** şu
2. gözlerümden **aķsa eşküm bu gönül efgān éder**
şöyle kim artar **şadāsı édicek çün gāra** şu
3. **güyyiā düşmiş cüdā vaşl-ı nigār-ı yārdan**
kim olur her dem **revān şahrāya vü kūh-sāra** şu
4. **ħastadur hecrüñ ile dil la'lüñ baña āb-ı hayāt**
şöyle kim **mergüb olur ħastaya vü bīmāra** şu

780. R. 1969: 156b; Üsküdarlı 'Aşķī: *Dīvān*: G. 387.

['ışķī]

1a şanasın: *güyyiā*; *tolar*: döker *Dīvān*.

2a *érgürmeyin*: *érgürmesün Dīvān*.

3a 'ārīzuñ: *ruħlaruñ Dīvān*.

4a *vaşfın*: 'aksin *Dīvān*.

5a ile *la'lüñi*: *ucıyla lebüñ Dīvān*.

6b *toķınduk[ın]ca*: *toķınduğınca Dīvān*.

781. R. 1969: 157a.

[Şūfī]

5. tab'-ı nazmuñ şūfiyā āb-ı revān-veş oldu pāk
işidürse şî'rüñi ol dem gele güftāra şū

782.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'āşık olmuşdur görelden sen perī ruḥ-sāra şū
baş açup şūrīdeñ olmuşdur düşüp tağlara şū
2. cāriyeñdür ey yüzi ḥurşīd māyi'ler gibi
yüz şuyı-y-la ḥıdmet eyler sen perī ruḥ-sāra şū
3. mā-cerāsın saña 'arz étse eger yaşum benüm
'ālemi başdan ayağa éde ey meh-pāre şū
4. ābile olmuş ayağı kūyuñı ıolaşmadan
başını ıaşa döğüp olmuş-durur āvāre şū
5. sākiyā şol deñlü ıurdı ḥıdmetüñde şubḥa dek
kim şurāḥīñüñ inüpdür ayağına ıara şū
6. mā'i cāme-y-le gelüp gülşende yāruñ pāyına
yüzini bilmez ne vech ile süre bī-çāre şū
7. rāh-ı 'ışkuñda senüñ dīvāneñ olmasa eger
düşmez idi böyle zencīrin sürür tağlara şū
8. destüñe şū ıuymağa degmez iseñ bu vech ile
ayağıña yüz sürüp biñ kerre ger yalvara şū
9. ol leb-i āb-ı ḥayātuñ raḥmı yok ben teşneye
lem'iyā ger şunar ölsem mā démez bir pāre şū

783.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yüz yumazdı geldügince dāyimā gül-zāra şū
öykünelden çok şafā kesb étđi ḥadd-i yāra şū
2. tāc-ı şāh u bār-gāh-ı ḥusrev édüpdür nişān
bu ḥabāb-ı eşk-i çeşmüm şanmañuz bir pāre şū
3. mihr ile māhı ıutulmuş şanmañuz inmiş-durur
hecr-i dil-dār ile çarḥuñ gözlerine ıara şū
4. sākiyā mecrūḥdur göñlüm gider mey şunmağıl
bilme misin anı ey meh-rū ki sevmez yāra şū

782. R. 1969: 157a.

[Lem'ī]

783. R. 1969: 157b.

[Şabūḥī]

5. dest-i sākīde şarāb-ı nāba öykünem déyü
devr éder şakḳālar ile sū-be-sū āvāre şu
6. eşk-i çeşmüm āh-ı sūzānum görüp ferhād-veş
başladılar nāleye kūh u fiğān u zāra şu
7. bir dem içinde yıḳardı iki ‘ālem rahtını
urmaya-y-dı gözlerüm bu āh-ı āteş-bāra şu
8. teşne-dildür bu **şabūḫī** haste tiğ-ı dil-bere
bilür iken sūd-mend olmaduğın bīmāra şu

784.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yā gelüben öykünelden ‘arız-ı dil-dāra şu
kim delik bulsa geçerci yérlere bī-çāre şu
2. ben za'ifüñ üstühvānı yüzini döndürmeye
ger vérürse ol nigārum tiğ-ı gevher-bāra şu
3. gördi bir kerre yüzüñ gerü görem déyü şehā
bāğ u rāğı ṭolanup arar seni āvāre şu
4. olalı 'ışkuñ esīri gör aña 'ışḳ n'eyledi
niçe yarlardan uçurdu oldu pāre pāre şu
5. nāle eyler **rindī** üstine dökülse göz yaşı
nāle vü feryād éder şol dem dökülse nāra şu

785.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. teşneyem āb-ı zülālüñden meded bir pāre şu
ey ṭabīb-i cān ölür érmezse ben bīmāre şu
2. intizār olup leb-i şirīniñüñ güftārına
ḫusrevā ferhāduñ olmuşdur düşüp ṭağlara şu
3. yūsufını ḳurda aldurmuş gibi ya'ḳüb-vār
ol sebebden indi 'aynına bñaruñ ḳara şu
4. ḫāzır olsun ey hilāl-ebrū cemālüñ 'īdine
rūze-i hecrüñ ḡamını édelüm ifṭāra şu
5. ṭaşlarla dögünüp gögsi gögerse vechi var
'aşḳ olmuşdur ne çāre eylesün dil-dāra şu

784. R. 1969: 157b.

[Rindī]

785. R. 1969: 158a.

[Eflākī]

6. āteşe vérürdi göñlüm şehrini 'ıŝkuñ odı
gözlerüm ŝakķāsı ger érgürmese ol nāra şu
7. ķanlu yaşum çeşmeler olup aķar **eflākiyā**
acıyup deryālar oldı ħālūme bī-çāre ŝu

786.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yüzi ŝuyı-y-la gider her demde kūy-ı yāra ŝu
'ārız [u] dīdāruñ olmuşdur meger āvāre şu
2. pāk-meşreb bir yüzi ŝulı güzeldür ŝāķī dil
öykünürse vechi vardur 'ārız-ı dil-dāra şu
3. baña tiĝ-ı āb-dāruñ içürürdi şu gibi
çaĝırup ben teşne-leb bir kez déseydüm yāra şu
4. taşlar ile döĝünüp düŝmezdi ŝahrāya eger
olmasa ey serv-i ra'nā 'aŝıķ-ı āvāre şu
5. çağırursa künc-i miĥnetde eger ben teşne-dili
vérmeye şusuz ölürsem kimse ben bīmāra şu
6. yüzi yérde göñli alçak bendeñ olmasa ŝehā
bulmaz idi böyle şöhret ĝālibā bī-çāre şu
7. āb-dār eŝ'arını görse-y-di ammā **lem'īnūñ**
aĝzı şuyın aķıdup reşk éde ey meh-pāre şu

787.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gülşen[i] toķuz tolaşur turmayup āvāre şu
érmege sen serv ayaĝına diler bī-çāre şu
2. seng-diller cevrini çekmekde öykünmez baña
ķankı taş ķatı-y-sa döĝsün başın ey meh-pāre şu
3. dāmenūñe zerrece ķondurmamaĝ-ıçün ĝubār
gözlerüm ŝakķāları her dem seper yollara şu
4. dil-berūñ göñli raķībe meyl éderse tañ degül
alçāĝa māyil olur çün ey dil-i bī-çāre şu
5. yérlere düşdi yüzi utandıĝından dōstlar
kendüyi nisbet édelden 'ārız-ı dil-dāra şu

786. R. 1969: 158a.

[Lem'ī]

787. R. 1969: 158b.

['Ulümī]

6. sākiyā bozsa ‘aceb mi ḥāne-i zühdi şarāb
kim esāsından yıkar érince bir dīvāra şu
7. āb-dār eş‘arum ile sūz-ı dil teskīn bulur
ey ‘ulūmī sākin eyler çünki érse nāra şu

788.

*Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün**Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -*

1. yok kararı cüst [ü] cüy-ı yār éder bī-çāre şu
var-ısa bencileyin ‘āşık-durur dīdāra şu
2. ben za‘īfi kūy-ı yāra ileden eşküm-durur
nitekim berg-i ḥazānı iledür gül-zāra şu
3. devr-i ḥüsnünde yaşum günden güne eفزün olur
kim bahār eyyāmı olsa artar ey meh-pāre şu
4. ḥançerüñden dil şafā kesb eylese cānā senüñ
ḥōş gelür gāyet ḥarāretlü olan bīmāra şu
5. ‘arızuñ göñlüme geldükçe fiğān étsem n’ola
nāleler peydā olur tokıñduğınca nāra şu
6. dōstum dīdāruñı bir kerre görmışdür senüñ
cüst ü cü eyler yine görem déyü bī-çāre şu
7. katı göñline nigāruñ hiç te’sīr eylemez
āteş-i āhumdan olur gerçi seng-i ḥāra şu
8. gāh geh ḥōd-bīn olur yokdur benüm mişlüm déyü
gösterür ‘aksini beñzer ara mir’āt ara şu
9. sūz-ı sīnem artuğ olur gözlerüm dökdükçe yaş
ey selīkī söyünür gerçi dökilse nāra şu

789.

*Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün**Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -*

I

1. içmişüz vaḥdet şarābı cür’asın қanzillerüz
2. kūşe-i ḥum-ḥāne-i şāhīde lā-ya’қillerüz
3. şūretā bir қatreyüz ammā ki deryā-dillerüz
4. cāna başa қalmazuz ‘ālemde yaḥyālilaruz

788. R. 1969: 158b; Selīkī: Şiirler: G. 56.

789. R. 1969: 159a; Ḥayretī: *Dīvān*: Ms. 10.**[Ḥayretī]**I-3 bir: kem *Dīvān*.II-1 ḥudāyī: fedāyī *Dīvān*.III-1 biz de bu dehrüñ: ‘ālemüñ biz de; birer: yarar *Dīvān*.VI-3 ehl-i küfrüñ azı çoğı: azı çoğı ehl-i küfrüñ *Dīvān*.VIII-3 yarını: yarına *Dīvān*.

II

1. biz hüdâyî cânlaruz yoğdur ölümdeñ bīmümüz
2. cân ile vardur erenler yolına teslīmümüz
3. kimümüz meydānda baş vérür baş alur kimümüz
4. cânā başa qalmazuz ‘ālemde yaḥyālilaruz

III

1. biz de bu dehrüñ gözi qanlı birer şeh-bāzıyuz
2. ‘ışq ile cân oyn[ar]uz bu ‘arşanuñ cân-bāzıyuz
3. kimümüz geçdi şehīd oldı kimümüz ğāzīyüz
4. cânā başa qalmazuz ‘ālemde yaḥyālilaruz

IV

1. murğ-ı cân alur birer şeh-bāzdur her tīrimüz
2. ehl-i küfrüñ şu kıyar ocağına şemşīrimüz
3. yüzümüz döndürmezüz düşman biñ olsa birimüz
4. cânā başa qalmazuz ‘ālemde yaḥyālilaruz

V

1. gāh olur biz nüş-ı şāfī gāh nış-i kätilüz
2. gāh āteş gibi ser-keş geh şu gibi māyilüz
3. oğ gibi toğrı kılıç gibi bugün şāfī-dilüz
4. cânā başa qalmazuz ‘ālemde yaḥyālilaruz

VI

1. her birimüz rüz-ı meydānda birer şemşīr olur
2. ceng içinde ağzı qanlı bir atılmış tīr olur
3. ehl-i küfrüñ azı çoğı yanumuzda bir olur
4. cânā başa qalmazuz ‘ālemde yaḥyālilaruz

VII

1. yér olur kuluz yér olur erc-mend-i ‘ālemüz
2. yér olur pestüz yér olur ser-bülend-i ‘ālemüz
3. kimseye baş egmezüz şāhum levend-i ‘ālemüz
4. cânā başa qalmazuz ‘ālemde yaḥyālilaruz

VIII

1. biz mevālī pāk-meşreb ḥānedāniler[de]nüz
2. dutmazuz bir yérde mesken lā-mekāniler[de]nüz
3. biz bugünü yarını qo[maz] der-miyānilerdenüz
4. cânā başa qalmazuz ‘ālemde yaḥyālilaruz

IX

1. gerçek erler eşiginde yüzümüz cārūbdur
2. ‘ārifüz eğlencemüz her dem mey [ü] maḥbūbdur
3. dönmezüz meydānlarından başumuz bir topdur
4. cânā başa qalmazuz ‘ālemde yaḥyālilaruz

X

1. **ḥayretī** esrār-ı ‘ışquñ vālih ü ḥayrānıyuz
2. ehl-i dil ‘āşıqlaruñ abdālıyuz ‘uryānıyuz
3. ḥāşılı şāḥib-kemālūñ kulıyuz qurbānıyuz
4. cânā başa qalmazuz ‘ālemde yaḥyālilaruz

790.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. yār añarsa ben uln ey nāme aqlar déyesin
anlu yaşı aşdı seller gibi aqlar déyesin
2. bir nemed géymiş senüñ abdāluñ olmış baş auk
lāleler gibi dilin derd ile baqlar déyesin
3. daı benden gayrı bir dil-ber sever mi dér ise
āşe-li'llāh gedi ol eyyāmı aqlar déyesin
4. sen lebi şirīn saı leylīye mecnūn olalı
hey aña ferhād-veş enīs oldu aqlar déyesin
5. daı gelmez mi **itābī** dér imiş ol bī-vefā
yaşı zenciri anuñ yolını baqlar déyesin

791.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. yaşı o olsun yéter aqladı bārān üstüme
ey güneş gel sen de mihr édüp biraz yan üstüme
2. gördi hālüm aralar géydi benüm'ün géceler
şub-ı şādı geldi āk étđi girībān üstüme
3. sūz-ı 'ış ile uyanmış bir erāğumdur benüm
yansa her şeb añ mıdur şem'-i şebistān üstüme
4. bir büyük minnet-durur urtar bu yükden ey ecel
hey meded bār-ı girān olmış-durur cān üstüme
5. yumağ-ıın ben perīşān-rūzigārı ölicecek
cem' olup an aqlasun bir niçe yārān üstüme
6. nūrdan bir serv-i ser-keş bite hākümden benüm
sāye salsañ bir gün ey serv-i hūrāmān üstüme
7. baña bu ğurbetde o yansun biraz göynüklü dil
ayretī an aqlasun bu eşm-i giryān üstüme

790. R. 1969: 159b.

itābī.

791. R. 1969: 159b; ayretī: *Dīvān*: G. 406.

ayretī.

792.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. diyār-ı 'ışka sulţānam dilā ben de zamānumda
gam u ğuşŝa vezīrūmdür oturur iki yanumda
2. 'aceb cān-bāz-ı ser-bāzam felek farkındadır dārum
nice ħallāc-ı manŝūrı yürütdüm rīsmānumda
3. ben ol şeh-bāz-ı kuh-sāram baş egmem kulle-i kāfa
niçe 'ankā gibi yavrı uçurdum āŝiyānumda
4. belā vü miĥnet ü derd ü ğamuñla öyle yandım kim
ilikler qara şu oldu eridi üstübvānumda
5. hemān ol arqası yérde cihānuñ pehlevānidur
ĥaţāyī başdan geĝsün qadem qoyan niŝānumda

793.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. eger efsūn-ı ecel baĝlamaz ise dehenüm
cān vérürken lebüñüñ zikri ola her sühenüm
2. sen semen-çihre için ger beni devrān éde ĥāk
yüzümün aqlıĝına vére ŝehādet kefenüm
3. şol qadar top u tüfek urdı ĥavādiŝ baña kim
rahñeden qal'alaruñ burcına döndi bedenüm
4. ĥāk-i pāyuñ bulunursa ayaĝumda öliceğ
ĥüriler süzen-i ĝamze-y-le çıkara dikenüm
5. ĥusrev-i rüm déye baña **mesīĥī** ŝeksüz
ger ére ĝuş-ı kemāle kelimāt-ı ĥasenüm

792. R. 1969: 160a.

[Ĥaţāyī]

Çalışmanın 258. şiiri olarak da yer alan bu gazel R. 1969'a ikinci kez yazılmıştır.

793. R. 1969: 160a; Mesīĥī: *Dīvān*: G. 153.

Mesīĥī.

*Mesīĥī'*ye ait olan bu gazelin baŝlıĝında *Ĥiţābī* yazmaktadır.

4a ĥāk-i pāyuñ: ĥār-ı kūyuñ *Dīvān*.

794.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. eyleyen her 'āşıkā bir dil-ber-i ra'nā naşīb
kılmamış zevk u tena''umdan baña aşlā naşīb
2. gitmedi haţtuñla zülfüñ fikri başumdan meger
ben kara yazuluya olmuş kuru sevdā naşīb
3. tağ uruban nitekim tağlara düşdüm lāle-veş
olmadı bir gül-ruḥ ile şoḥbet-i şahrā naşīb
4. kimse bilmez vaşluñı kime müyesser éde ḥaḳ
gerçi diller eşigüñde çağırurlar yā naşīb
5. gör mesīḥīyi ki bugünki belāsın şavmadın
aña çaḳ aḥşāmdan olur zaḥmet-i ferdā naşīb

795.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - - -

I

1. çıkuban ḥazret-i pāşāya karşı
2. şikāyet édeyin her-cāyīlerden
3. yüz urup der-gāh-ı a'lāya karşı
4. şikāyet édeyin her-cāyīlerden

II

1. kılayın derd ile feryād u efgān
2. şadā ile tola gerdün-ı gerdān
3. nihāyet ne déye sultān süleymān
4. şikāyet édeyin her-cāyīlerden

III

1. ciger kanın içerem kana kana
2. érişe tā ki devlet āsumāna
3. cefādan şem' gibi yana yana
4. şikāyet édeyin efendilerden

IV

1. n'ola yetīm ise ğurbetde segler
2. nigārum gitdi göñlümüz kim egler
3. ola kim raḥm éde 'adl ıssı begler
4. şikāyet édeyin her-cāyīlerden

794. R. 1969: 160a; Mesīḥī: *Dīvān*: G. 17.

Velehū.

1b aşlā: kaṭ'ā *Dīvān*.

3a tağ uruban: dāğ urunup *Dīvān*.

4b çağırurlar: çağırşurlar *Dīvān*.

795. R. 1969: 160b.

[Ḥiṭābī]

V

1. çeküp nüş édeli cām-ı şarābı
2. cigerden kıluram kanlı kebābı
3. baş açup halka karşı ey **hitābī**
4. şikāyet édeyin efendilerden

796.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sevdüğüm kār étdi zılmūñ ben fakīrūñ cānına
bu cihāndur kimsenūñ étdüğü kalmaz yanına
2. dōstum ben bendeñi sürme kapuñdan bī-günāh
girme zālim kimsenūñ yok yere nā-ħaķ kanına
3. tañrı cānum almasun meydān-ı ħüsnūñde senūñ
başumu top étmeyince 'ışķuñuñ meydānına
4. dér imiş yañlış haberler saña ben kılından rakīb
göreyin ħaķdan belālar gelsün anuñ cānına
5. ruĥlaruñ devrinde cānā şun şarāb-ı la'lūñi
germ olup cānlar revān olsun bahār eyyāmına

797.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + -

I

1. bir kıyāmet serv-ķaddi göreler
2. ħāk-i pāyına anuñ yüz süreler
3. ğamzesi şimdi cigerler pāreler
4. zālim ancaķ zılm éder raĥm eylemez

II

1. 'āşık oldum yañağınuñ alına
2. al yañaķda siyāh zülfi salına
3. başumu top eylemişem yolına
4. zālim ancaķ zılm éder raĥm eylemez

III

1. düşmene karşı gözüm yaş eyleyüp
2. bağrumuzda çıkup baş eyleyüp
3. sırrımızu ellere fāş eyleyüp
4. zālim ancaķ zılm éder raĥm eylemez

796. R. 1969: 160b.

Revānī fermāyed.

Mahlas belirtilmemiş olan bu gazel Revānī *Dīvān'*ında bulunmamaktadır.

797. R. 1969: 161a.

[Nūrī]

IV

1. 'ıřķ meydānında dikdüm dārumı
2. yolına ĥarc eylemişem varumı
3. terk eyledüm nāmūs ile 'ārumı
4. zālīm ancaķ zūlm éder raĥm eylemez

V

1. **nūrī** dūnyāda 'aceb mi ġam yése
2. yār elinden çekdüġi derdi dése
3. zūlfi zencirine diler kim ařa
4. āfet ancaķ ķan éder raĥm eylemez

798.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

I

1. zamāne hey zamāne kim zamāne
2. ecel érdi 'ömür döymez tamāma
3. ulaķlarum yétiřsün süleymāna
4. selīm gitdi süleymānum řaġ olsun

II

1. göreyin düşmenlerüm şöyle olsun
2. baġlu ķapularuñ baġı çöziłsün
3. sikke sulťān süleymāna kesilsün
4. selīm gitdi süleymānum řaġ olsun

III

1. tābūtumu ġül-āb-ile yusunlar
2. andan řoñra namāzumı kıłsunlar
3. emirzā beg sarāyında ķosunlar
4. selīm gitdi süleymānum řaġ olsun

IV

1. ben bir řāhīndüm uçdum yuvadan
2. derde dermān bulımadum ĥudādan
3. unıtmasun begler bizi du'ādan
4. selīm gitdi süleymānum řaġ olsun

V

1. niçe kāfirler gelür benüm yāduma
2. kıızılbaşa déyecegüm dédüm a
3. **kūçek 'acem** dérler benüm aduma
4. selīm gitdi süleymānum řaġ olsun

798. R. 1969: 161a.

Murabba'-ı Vefāt-ı Sulťān Selīm.

799.

Hece Vezni

1. be şol ğarībliḡ éllerde ḡaldı mı şandı yārini
senüñ gibi ḡara gözlü buldı mı şandı yārini
2. benüm yārānum yoldaşum derde düşdi ğarīb başum
ğarībliḡde gözüm yaşın sildi mi şandı yārini
3. incedür erenler yolu derde düşdüm oldum deli
güzel senden ayrılalı güldi mi şandı yārini
4. ağlayuban gülmedümse gözüm yaşın silmedümse
çok inleyüp gülmedümse öldi mi şandı yārini
5. girme oğlanuñ ḡanına döymez kimse fiğānına
senden ayrı yār donına girdi mi şandı yārini

800.

*Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün**Remel - + - - / - + - - / - + -*

I

1. 'ıḡḡ-ı yār ile olup şeydā göñül
2. eylemezsın kimseden pervā göñül
3. n'édēyin uşlanmaduñ aşlā göñül
4. a göñül şeydā göñül rüsvā göñül

II

1. ğāh 'āşıḡsın ğāhī mestānesin
2. ğāhi 'ākılsın ğāhi dīvānesin
3. çāre yoḡdur kim saña uşlanasın
4. a göñül şeydā göñül rüsvā göñül

III

1. şevḡ-ıla 'ālemlere dolduñ yine
2. tek ḡururken bilmezem n'olduñ yine
3. var-ısa sen 'ıḡḡa ḡuş olduñ yine
4. a göñül şeydā göñül rüsvā göñül

IV

1. yéle verdüñ bu hevāda varımız
2. yére çaldı neng ü 'ām u 'ārımız
3. 'ālemi keşf eyledi esrārımız
4. a göñül şeydā göñül rüsvā göñül

V

1. eyledüñ bizi melāmet éllere
2. ḡırmen-i nāmūs şaçduñ yéllere

799. R. 1969: 161b.

Türkî.

800. R. 1969: 161b.

Biḡārî.

3. oluban dīvāne düşdüñ dillere
4. a gönül şeydā gönül rüsvā gönül

VI

1. 'ışk-ı yāra bizi mihmān eyledüñ
2. işümüz efğān u nālān eyledüñ
3. hālümüz dillerde destān eyledüñ
4. a gönül şeydā gönül rüsvā gönül

VII

1. 'ışk sāzını ele alduñ gérü
2. 'āleme āvāzeler şaldüñ gérü
3. şīşe-i şabrı yére çaldüñ gérü
4. a gönül şeydā gönül rüsvā gönül

VIII

1. haqqa meşgül ol yéter lāf eylegil
2. mā-sivādan vazgeç şāf eylegil
3. böyle mi olur t̄alib inşāf eylegil
4. a gönül şeydā gönül rüsvā gönül

IX

1. niceye dek bu hevā ile heves
2. şimdiden gérü utan vaqt oldı pes
3. gel **biḥārī**yi esirge bir nefes
4. a gönül şeydā gönül rüsvā gönül

801.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. **mu'ammāyī** şu bir kuş kim senüñ reftāruñ izlermiş
revişde qarğadur ammā muqallid kebg-i küh-sārī
2. yāḥōd bir tıfl-ı nā-dāndur görüp altun terāzūsın
turunç kabından ol daḥı düzer zu'mınca mi'yārı
3. ya bir neccār-ı aḥmaḥ kim ağaçdan mār éder anuñ
kanı a'dā için zehri ya kanı mühre-i mārı
4. ya bir timsāl-gerdür kim yazar bir qadd-i mevzūnı
kanı la'līn lebi anuñ ya kanı dürr-i güftarı
5. tevārīḥ-i mu'ammāyī yanur şanmıssın abdālsın
geçerdi nüşha yérine n'olaydı dutmasañ bārı
6. nazīre aña dérler kim ola sābıqdan ol esbaḥ
eger olmaz ise bārī müsāvī ola eṭvārı
7. qalaylat 'aqluñuñ kabın qaçağın hey deli miskin
bakır çalmış beşür döküñ qoqar jengāri jengāri

801. R. 1969: 162a.

Mu'ammāyī.

8. benüm mektübümüñ nūrı temāmet halka rüşendür
nitekim bu tebāşīr-i sipīhr-i çarḥ-ı devvārı
9. teferrüc-gāh-ı ekberdür bu kaşr-ı dil-güşā ancak
‘adīlin her kişi yapmaz meger kim gerü mi māri

802.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. dört müselmān ile beş kāfir meger
iki dil-ber gördiler yüzi kamer
2. bir ‘arab üç rūmi bir hindū ile
bir gün iki gece şöhet kıldılar
3. iki meh-rū üç siyeh-rū bir melek
iki şaḥallu daḥı iki püser
4. bir kara yüzlü raḫīb iḡvā édüp
édiserler birbirine kaşd-ı ser
5. ey **kerīmī** çile budur añla kim
‘add édüp toḫuzda bir tarḥ édeler

803.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. ehl-i ḥālüz şanma ey zāhid bizi ḥālīlerüz
2. bende-i der-gāh-ı maḫbül olmuş iḫbālīlerüz
3. gönlümüz alçaḫdur ammā himmeti ‘ālīlerüz
4. cāna başa ḫalmazuz ‘ālemde yaḫyālilaruz

II

1. vérmedük bu pīre-zen dünyāya dil merdāneyüz
2. rübeh-i dehrüñ zebūnı olmaduk şīrāneyüz
3. durmada oturmada cünbişde dervişāneyüz
4. cāna başa ḫalmazuz ‘ālemde yaḫyālilaruz

III

1. bu yalancı dehre baş egdürmedük gerçeklerüz
2. ḫaḫbe zen dünyāya māyil olmaduk erkeklerüz
3. dönmezüz şāhum bēlimüzde ḫuşaḡı berklerüz
4. cāna başa ḫalmazuz ‘ālemde yaḫyālilaruz

802. R. 1969: 162b.

Luğaz-ı Kerīmī.

803. R. 1969: 162b; Ḥayretī: *Dīvān*: Ms. 10.

Murabba’-ı Ḥayretī.

Bu murabba 789 numaralı murabba ile aynıdır. Müstensih tarafından mükerreren yazılmıştır.

I-2 der-gāh-ı maḫbül: maḫbül-ı der-gāh *Dīvān*.

III-2 dünyāya māyil: dehrüñ zebūnı *Dīvān*.

804.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / +++- / +- -

1. cāna kār eyledi fūrķat odı cānān gideli
ķalmadı dilde ķarār ol ŗeh-i hūbān gideli
2. pīr-i ķarķ ağladı gōz yaŗmı akıtdı yere
ķaraya girdi gēceler meh-i tābān gideli
3. aķ 'abā gēydi güneŗ baŗı ķaba[ķ] yalıñ ayak
bī-ķarār oldı felek āfet-i devrān gideli
4. āteŗ-i 'ıŗķ yaķar-ıdı bu cihān mülkini hep
aķmasaydı yaŗum ol serv-i hırāmān gideli
5. be **ħalīmī** daħı elden ne gelür ŗabr ēdelüm
yaķdı ġam 'askeri dil mülkini sulķān gideli

805.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / +++- / +- -

1. dōstlar sevdi gōñül yine bugün bir güzeli
ķılca cānum ķomadı āh kim anuñ ince bēli
2. nīl-gün eyledi gōkler yüzün āhum dütüni
hāne-i dilde felek āteŗ-i hicrān yaķalı
3. kākülüñe dil-i dīvāneyi bend eyle dēdüm
dēdi dīvāne iseñ dağlara düŗ var be deli
4. gel eriş sīnemi deldi müjeñ oķları dēdüm
dēdi beñzer ki gelüpdür bu ġarībüñ eceli
5. ħaķı setr eylemek olmaz gelüñ inŗāf ēdelüm
dōstlar hōŗŗa degül mi bu **ħalīmī** ġazeli

806.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün
Hezec --- / +---+ / +---+ / +---

1. rahm ēdici her demde baña dīdelerümdür
çoķ çoķ yaŗasunlar ki ķanum [u] cigerümdür
2. nemdür ki eger ķan yaŗ aķa dīdelerümden
ol serve niŗār étmege la'l ü güherümdür

804. R. 1969: 163a.

[**ħalīmī**]

805. R. 1969: 163a.

ħalīmī fermāyed.

806. R. 1969: 163a.

Velehü.

3a kumāŗ kelimesi ķumaŗ ŗeklinde yazılmıŗtır.

3. efrād-ı cihān alıma 'ışkuñ kumaşını
ey şūh-ı sitem-kārum ser-māye serümdür
4. ne ğam baña bu çeşm-i siyeh-kāruñdan
tīr-i müjeñüñ def'ine sīnem siperümdür
5. men' étme **halīmī**yi bu gül-zār-ı ruhuñdan
bir bülbül-i güyāyam u gül-zār yerümdür

807.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kaddüñe ey mäh-rū hüsñüñ libāsı yaraşık
dil dolaşmışdur aña niteki serve şarmaşık
2. hār ile hem-sāye olma verd-i ruḥ-sāruñ haķı
dāmenüñ çek dōstum ḳalmasun anda ılışık
3. serv-i reftāruña servi nice teşbīh éde dil
serv hōd bir oñmaduḳdur baldırı [kim] çıplaşık
4. terk-i ser édem gibi yoluñda ey ḳaşı kemān
sehm-i ğamzeñ cānuma ğāyet yaķındur ulaşık
5. ey **halīmī** ḳalmadı dilde metā'-ı şabr āh
ol gözi fettān ile olalı göñlüm alışık

808.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zerd-i rüyumdan nigārā zer nişār étsem gerek
eşk-i çeşmüm çeşme-sārın cüy-bār étsem gerek
2. çün hevā üzre reh-i 'ışkuñda maḥmil bağladum
'aql u fehmiñ kār u bāruñ tārumār étsem gerek
3. zerre deñlü görmedüm mihr ol cefā-cū yārdan
ıztırārī dōstlar terk-i diyār étsem gerek
4. bāğ-ı 'ālemde nigārā sen selāmet ol yūri
ben melāmet kūşesini ihtiyār étsem gerek
5. şındı dil seng-i cefā-y-ile **halīmī** ben daḫı
şīşe-i nāmūs u 'arı inkisār étsem gerek

807. R. 1969: 163b.

[**Halīmī**]

808. R. 1969: 163b.

Halīmī fermāyed.

809.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
Muzārī ---+ / -+--- / ---+ / -+---

1. dutdı cihānı āhum seb'-i tıbāka düşdi
 evc-i semāya māhum andan țarāka düşdi
2. sevdā-yı şām-ı zülfüñ eglerdi bizi geh gāh
 geçdi hevā-yı çinden gönlüm 'irāka düşdi
3. sihr étđi baña zülfüñ cānuma geçdi ğamzeñ
 cādū-yı zülfüñ ile ğamzeñ nifāka düşdi
4. encüm degül görinen gökler yüzinde māhum
 nālem şerārıdır kim țāk-ı revāka düşdi
5. ger āh u zār éderse țañ mı-durur **ħalīmī**
 yārından ayru miskīn derd ü firāka düşdi

810.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel -+--- / -+--- / -+--- / -+-

1. ğam yéme ey dil leb-i ħelvā-yı dil-ber var iken
 acıyup kan ağlama şol la'l-i şekker var iken
2. kim-durur kim meyl éde şehd ü şeker-bār üstine
 şol leb-i dil-ber gibi şand-ı mükerrer var iken
3. yol mıdır hecrüñle cān vérem ben ey şirīn-dehen
 ħořka-i dür-bārda tiryāk-ı ekber var iken
4. bir şad-i bālāya dil meyl étmez ey cān rāstī
 bu cihān bāğında sen serv-i semen-ber var iken
5. hem-ser olma her pelīd-i rü-siyāha dōstum
 bu **ħalīmī** derd-mendüñ gibi çaker var iken

811.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. reşk éder serv-i sehī şīve-i reftāruñ için
 ezilür şehd ü şeker lezzet-i güftāruñ için
2. her seher yéldüğü yöpürdüğü bu imiş anuñ
 dolaşur bād-ı şabā țurre-i țarrāruñ için

809. R. 1969: 163b.

Velehū.

810. R. 1969: 164a.

[ħalīmī]

811. R. 1969: 164a.

ħalīmī fermāyed.

3. āh neler çekdiğümi bilseñ eyā kaşı kemān
nāvek-i ğamzeñ ile çeşm-i siyeh-kāruñ için
4. ārzū-yı leb-i cān-baḥş ile öldüm şanemā
şerbet-i la'lüñ 'aṭā kıl dil-i bīmāruñ için
5. ğam degüldür be **ḥalīmī** yoğ-ise sīm ü zerüñ
reşk éder dürr-i necef nazm-ı dürer-bāruñ için

812.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

Hezec ---+ / +---+ / +---+ / +---

1. ey nūr-ı cemālūñle cihān cümle münevver
v'ey zülf-i muṭarrāñ-ıla āfāk mu'aṭṭar
2. gül-zār-ı ruḥuñ ḥāl-i mu'anberle müzeyyen
güyā ki ḥabeş rümilini dutdı ser-ā-ser
3. efrād-ı cihān görmedi 'ālemde nazīrūñ
taḥsīnler oḡur ḥüsnüñe ey māh melekler
4. yaraşmadı yāruñ 'izārındaki zülfi
güyā ki gece gündüz ile oldı ber-ā-ber
5. raḡm eyle **ḥalīmī**ye ki gül-zār-ı cihānda
feryād u fiğān ile yürür ḥāli mükedder

813.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey cemālūñ gülistānı ravza-i ḥuld-i berīn
āb-ı kevşerdür dudāğūñ şun'-ı rabbü'l-'ālemīn
2. kātib-i ḡudret yazupdur āyet-i ḥüsnüñde kim
ḥāzihī cennātü 'adnīn fedḡulūha ḥālidīn
3. öykünimez serv-i reftāruña ṭübā rāstī
reşk éderler görmege meh-cemālūñ ḡūr-ı 'īn
4. ey şanem şad-āferīn la'l-i güher-bāruña kim
leblerūñ yāḡūt-ı terdür dişlerūñ dürr-i şemīn
5. ey **ḥalīmī** doğrusı ṭab'-ı selīmūñ var imiş
şī'rüñi kim görse aydur şad-hezārān āferīn

812. R. 1969: 164a.

Velehū.
[Ḥalīmī]

813. R. 1969: 164b.

[Ḥalīmī]

814.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
Muzārī---+ / -+--- / ---+ / -+---

1. fer vére idi sāyem evc-i felekde aya
hem-dem olaydum ey meh sen serv-i meh-likāya
2. servüñ hayāli bitdi cān mezra'ında rūḥum
bālā-yı kıaddüñ ammā toḥm ekdi her belāya
3. yā kaşuñuñ ğamından pür-ḥündur derūnum
yéter baña bu devlet kıurbān olam o yāya
4. şevķ-ı ruḥuñla cānā mir'āt-ı dil muşaffā
vérür ziyā 'izāruñ cām-ı cihān-nümāya
5. ey mäh-ı mihr-ṭal'at zıll-i hü mā-yı devlet
sāyeñde ḥoş geçerdüm olsa güneşde sāye
6. şem'-ı 'izāruñ ile dilde şu'ā-ı mihrüñ
zülfüñ şebinde mähum düş olduķ iki aya
7. bu şām-ı zülfüñ ile āvāredür **ḥalīmī**
ey mışr-ı ḥüsne sultān raḥm eyle ol gedāya

815.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel -+--- / -+--- / -+--- / -+-

1. jāle-i terdür 'araķ şol berg-i sīm-āb üstine
nice cādūdur ḥaṭuñ kim yürümiş āb üstine
2. 'āşık-ı dīdār olana gün yüzüñ 'arz eyle kim
pertev-i nūr-ı ḥudādur mihrüñ aḥbāb üstine
3. küp düşer ḥum-ḥāne-i 'ışķa göñül meyyāldür
nitekim kıonar meges miskīn-cüllāb üstine

814. R. 1969: 164b.

Velehū.

815. R. 1969: 164b.

Velehū.

Bu nā-tamām şiir *Velehū* ifadesine göre Ḥalīmī'ye ait olabilir.

SONUÇ

Bu çalışmada Topkapı Sarayı Kütüphanesi Revan Bölümü'nde kayıtlı 1969 numaralı şiir mecmûası ele alındı. Çalışmanın giriş bölümünde mecmûalarla ilgili genel bilgiler verildikten sonra çalışma konusu olarak seçtiğimiz mecmûanın ayrıntılı tavsifi yapıldı. İnceleme bölümünde mecmûanın içeriği hakkında bilgiler araştırmacılara yardımcı olmak amacıyla tablolar halinde sunuldu. İkinci bölümde ise mecmûada yer alan şiirler varsa yayımlanmış çalışmalarla karşılaştırarak çeviri yazılı metin oluşturuldu.

Derleyicisi, derleme tarihi ve nerede derlendiği belli olmayan mecmûa 168 varak olup antoloji mahiyeti taşımaktadır. Şairlerin yaşadığı zaman dilimleri dikkate alındığında; 15 ve 16. yüzyıl arası şairlerin mecmûada yer aldığı görülmektedir; bu nedenle mecmûanın 16. yüzyıl sonlarında yahut 17. yüzyıl başında tertip edilmiş olması kuvvetle muhtemeldir. Mecmûada, 131 şaire ait toplamda 709 şiir bulunmaktadır. 106 şiirde mahlas yoktur. XVI. yüzyıl şairlerinden Āhī, 92 şiiri ile mecmûada en çok şiiri bulunan şairdir.

Mecmûada yer alan şiirlerde 11 farklı nazım şekli ve 14 farklı aruz vezni kullanılmıştır. Mecmûada 639 şiirle en çok gazel nazım şekline yer verilmiş; bunu 92 ferd ve 54 murabba takip etmiştir. Mecmûa, her ne kadar düzgün bir el yazısı ile istinsah edilmiş olsa da imlâ hataları oldukça fazladır. Vezni ve manayı ihlal eden bu hatalar dipnotlarda belirtilmiştir.

İncelenen mecmûada tespit ettiğimiz şiirlerden bazılarında üzerinde ilmî çalışma yapılmış, neşredilmiş divanlarda rastlanamamıştır Mecmûadaki şiirler, belirtmiş olduğumuz eserlerle kıyaslandığında bazı beyitlerin mecmûaya alınmadığı; bunun yanında mecmûada olup da divanda yer almayan beyitlerin de olduğu görüldü. Bu nedenle divan neşirleri yapılmadan önce mecmûalar incelenmelidir.

Mecmûalarda bulunan şiirlerle divanlardaki şiirler karşılaştırıldığında müstensih hataları nedeniyle yanlış yazılmış, kaybolmuş, yıprandığı için okunamayan bazı kısımların tamamlanabildiği, kısacası mecmûaların metin tamiri konusunda önemli kaynaklar olduğu görülmüştür.

Bu çalışma, daha önce yapılan Osmanlı şiiri çalışmalarında adı geçmeyen veya üzerinde çalışma yapılmamış şairleri ve bu şairlere ait şiirleri sunduğu için önem taşımaktadır. Bu tür çalışmalarla kütüphanelerde gün yüzüne çıkmayı bekleyen birçok mecmûa edebiyat aleminin hizmetine sunulabilir. Hakkında ilmî çalışma yapılmamış şairlerin şiirlerini ve şöhret bulmuş şairlerin divanlarında yer almayan şiirlerini edebiyat âlemine sunmuş olması, çalışmamızı değerli kılan en önemli husustur.

KAYNAKÇA

- ‘Adnî: *Dîvân*: Hzl. Osman Kufacı: *Adni Divanı ve Adni Divanında Benzetmeler*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2006, X+226 s.
- Âhî: *Dîvân*: Hzl. Mustafa S. Kaçalın: *Âhî Dîvânı*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü 3140, Kültür Eserleri 423, Ankara, III+69 s.(e-kitap)[12.10.2014].
- Âhî: *Dîvân*: Hzl. Yalçın Yaman: *Âhî Dîvânı*, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2014, 223 s.
- Ahmed Paşa: *Dîvân*: Hzl. Ali Nihad Tarlan: *Ahmed Paşa Divanı*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1966, XXI+406 s.
- ‘Alî Şîr Nevâyî: *Ġarâ’ibü’ş-şîgar*: Hzl. Günay Kut: *Ġarâ’ibü’ş-şîgar İnceleme-Karşılaştırmalı Metin*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2003, LVIII+573 s.
- ‘Amrî: *Dîvan*: Hzl. Mehmed Çavuşoğlu: *Amrî Dîvan-Tenkitli Basım*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları İstanbul 1979, 190 s.
- ‘Aşkî: *Dîvân*: Hzl. Süreyya Uzun: *Üsküdarlı Aşkî Divanı Tenkitli Metin, Nesre Çeviri Ve 16. Yy. Osmanlı Hayatının Divandaki Yansımaları*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2011, XIV+1177 s.
- ‘Avnî: *Dîvân*: Hzl. Muhammet Nur Doğan: *‘Avnî(Fatih) Dîvânı*: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü No. 3142, Kültür Eserleri No. 425, Ankara, V+36 s.(e-kitap) [12.10.2014].
- Aydemir, Yaşar: “Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler”, *Turkish Studies / Türkoloji Araştırmaları Dergisi Tunca Kortantamer Özel Sayısı*: (3 c.) 2007 (Summer), Vol. 2/3, I. sy., 122-137 s.
- Cem Sultân: *Dîvân*: Hzl. İ. Halil Ersoylu: *Cem Sultan’ın Türkçe Divanı*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2013, 357 s.
- Devellioğlu, Ferit: *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat*: Hzl. Aydın Sami GÜNEYÇAL, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara 1993, XIX+1195 s.
- Edirneli Nazmî: *Mecma’u’n-Nezâ’ir*: Hzl. M. Fatih Köksal, *Mecma’u’n-Nezâ’ir (İnceleme-Tenkitli Metin)* T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü No. 3377, Kültür Eserleri No. 517, 2960 s.

- El-Fîrûzâbâdî: el-Uqyânûsu'l-Basîṭ fî Tercemeti'l-Ḳâmûsi'l-Muḥîṭ: Çev.: Cenânioğlu Ahmed 'Aşım, I. C. 945 s., II. C. 941 s., III. C. 977 s.
- Enverî: *Dîvân*: Hzl. Cemal Kurnaz-Mustafa Tatçı: *Ümmî Divan Şairleri ve Enverî Divanı*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara 2001, XI+251 s.
- Fazlî: *Dîvân*: Hzl. Mustafa Özkat: Kara Fazlî'nin Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Dîvânı (İnceleme-Tenkitleli Metin), Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2005, VII+402 s.
- Ḥayâlî: *Dîvân*: Hzl. Ali Nihat Tarlan: *Hayâlî Dîvânı*, Akçağ Yayınları Genel Yayın No.51 Divanlar No. 6, Ankara 1992, XII+323+61 s.
- Ḥayretî: *Dîvân*: Hzl. Mehmet Çavuşoğlu-M. Ali Tanyeri: *Hayretî Dîvân Tenkitli Basım*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1981, XXIII+448 s.
- Hecrî: *Dîvân*: Hzl. Ömer Zülfe, *Hecrî Kara Çelebi Muhyî'd-dîn Mehmed Dîvân (İnceleme-Metin ve Çeviri-Açıklamalar-Dizin)*, Yayınevi Yayınları, İstanbul 2009, 283 s.
- Helâkî: *Dîvân*: Hzl. Mehmed Çavuşoğlu: *Helâkî Dîvân Tenkidli Basım*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1982, 207 s.
- Hilâlî: *Dîvân*: Hzl. İsmet Şanlı: *Hilâlî Dîvânı*, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Bursa 1999, 174 s.
- İshâk Çelebî: *Dîvân*: Hzl. Mehmet Çavuşoğlu-M. Ali Tanyeri: *Üsküblü İshâk Çelebi Dîvân Tenkidli Basım*: Mimar Sinan Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1989, XIII+378 s.
- Kaplan, Yunus: "Nihânî (İbrahim Çelebi) ve Gazelleri" *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 5/4 Fall 2010*, 1271-1303 s.
- Ḳaramanlı Nizâmî: *Dîvân*: Hzl. Halûk İpekten: *Karamanlı Nizâmî Hayatı, Edebî Kişiliği ve Dîvânı*: Atatürk Üniversitesi Yayınları No.208: Edebiyat Fakültesi Yayınları, Ankara 1974, VI+291 s.
- Karatay, Fehmi Edhem : *Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Kataloğu*: Din, Tarih, Bilimler, Filoloji, Edebiyat, Mecmualar, Topkapı Sarayı Müzesi Yayınları, İstanbul 1961, XIII+644+526 s.
- Kartal, Ahmet: *Basîrî ve Türkçe Şiirleri*, Akçağ Yayınları, Ankara 2006, 144 s.
- Kut, Günay: "Mecmua" *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi Devirler / İsimler / Eserler / Terimler*, Dergâh Yayınları, İstanbul 1986, 8 C.
- Levend, Agah Sırrı: *Türk Edebiyatı Tarihi*, Dergah Yay., İstanbul 2014, 666 s.

- Lâmi'î Çelebi: *Dîvân*: Hzl. Hamit Bilen Burmaoğlu: *Lâmi'î Çelebi Dîvânı (Edebi Kişiliği, Eserleri ve Dîvânı'nın Tenkidli Metni)* Atatürk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Doktora Tezi, Erzurum 1983, 408 s.
- Me'âlî: *Dîvân*: Hzl. Edith Ambros: *Candid Penstrokes The Lyrics of Me'âlî, and Ottoman Poet of the 16th Century*, Klaus Schwarz Verlag Berlin 1982, XII+520 s.
- Mermer, Ahmet: *Türkî-i Basît ve Aydınlı Visâlî'nin Şiirleri*, Akçağ Yayınları, Ankara 2006, 301 s.
- Muhibbî: *Dîvân*: Hzl. Coşkun Ak: *Muhibbî Divanı*: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1987, 875 s.
- Mesîhî: *Dîvân*: Mine Mengi: *Mesîhî Divanı*: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara 1995, V+303 s.
- Necatî: *Dîvân*: Hzl. Ali Nihad Tarlan: *Necatî Beg Divanı*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1963, XXVIII+557 s.
- Rahmî: *Dîvân*: Hzl. Mustafa Erdoğan: *Bursalı Rahmi ve Dîvânı*: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü No. 3363, Kültür Eserleri No. 503, Ankara 2012, 457 s.(e-kitap). [Erişim tarihi: 04.05.2013]
- Redhouse, Sir James W: *A Turkish and English Lexicon*, Çağrı Yayınları, İstanbul 2006, 2224 s.
- Revânî: *Dîvân*: Hzl. AVŞAR, Ziya: *Revânî Dîvânı*: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü No. 3145, Kültür Eserleri No. 428, Ankara 2009, 14+279 s.(e-kitap). [Erişim tarihi: 04.05.2013]
- Sehî: *Dîvân*: Hzl. Hakan Yekbaş: *Sehî Bey Divanı*, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2010, 383 s.
- Şun'î: *Dîvân*: Hzl. Halil İbrahim Yakar: *Gelibolulu Sun'î Dîvânı ve Tahlili*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü No. 3197, Kültür Eserleri No. 448, 558 s.(e-kitap). [Erişim tarihi: 04.05.2013]
- Sürûrî: *Dîvân*: Hzl. Niyazi Ünver: *Gelibolulu Sürûrî ve Divanı*, T.C. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı Doktora Tezi, Ankara 2010, X+619 s.
- Şem'î: *Dîvân*: Hzl. Murat Ali Karavelioğlu: *On altıncı Yüzyıl Şairlerinden Prizrenli Şem'î'nin Divanı'nın Edisyon Kitiği ve İncelenmesi*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü No. 3138, Kültür Eserleri No. 421, V+132 s.(e-kitap). [Erişim tarihi: 04.05.2013]
- Tacî-zâde Ca'fer Çelebi: *Dîvân*: Hzl. İsmail Erünsal: *The Life And Works Of Tacî-Zâde Ca'fer Çelebi, With A Critical Edition Of His Dîvân*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1983, C.1 CXXXX+518, C.2 CXXXX+523 s.
- Uşulî: *Dîvân*: Hzl. Mustafa İsen: *Uşulî Divanı*, Akçağ Yayınları, Ankara 1990, 243+108 s.

- Vaşfi: *Dîvân*: Hzl. Mehmed Çavuşoğlu: *Vaşfi Dîvan Tenkitli Basım*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1980, 164 s.
- Wehr, Hans: *A Dictionary Of Modern Written Arabic*, Spoken Language Services Inc., New York 1976, 1110 s.
- Za'îfi: *Dîvân*: Hzl. Kamil Akarsu: *Rumelili Za'îfi Dîvânı Tenkîdli Metin*, Berikan Yayınları, Ankara 2011, 384 s.
- Zâtî: *Dîvân*: Hzl. Mehmed Çavuşoğlu-M. Ali Tanyeri: *Zâtî Divanı Edisyon Kritik ve Transkripsiyon Gazeller Kısmı III. Cild*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1987, 527 s.
- Zülfe, Ömer: *On Altıncı Yüzyıl Şairi Selikî ve Şiirleri*, Edebiyat Yayınları, İstanbul 2006, 250 s.
- Zülfe, Ömer. "Rahîkî ve Şiirleri"; *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi The Journal of Turkish Cultural Studies*: İstanbul 2009, 171-198 s.

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve SOYADI : Büşra ÇELİK
Doğum Tarihi ve Yeri : 27.10.1989 – Eminönü
Medeni Durumu : Bekar

Eğitim Durumu

Mezun Olduğu Lise : Kestanelik Çok Programlı Lisesi (YDA), İstanbul, 2008
Lisans Diploması : Marmara Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, İstanbul, 2012
Yüksek Lisans Diploması : Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Antalya, 2015
Tez Konusu : Topkapı Sarayı Kütüphanesi Revan No: 1969'da Kayıtlı Mecnû'a-ı Eş'âr (Vr. 1-168) (İnceleme-Metin)

Yabancı Dil : İngilizce

İş Deneyimi

Çalıştığı Kurumlar : Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Araştırma Görevlisi, 2013-...

E-Posta: : busracelik@akdeniz.edu.tr